ശ്രീ.

കമ്പരാമായണകഥാമൃതം

പരിഭാഷകൻ

പനങ്കടവത്തു നാരായണൻ അവർകൾ, ഒററപ്പാലം.

ശ്രീ.

കമ്പരാമായണകഥാമൃതം

പരിഭാഷകൻ

പനങ്കടവത്തു നാരായണൻ അവർകൾ, ഒററപ്പാലം.

പനങ്കടവത്തു നാരായണൻ അവർകളുടെ മക്കൾ

സുബ്രഹ്മണ്യൻ മുതൽപേരുടെ പക്കൽനിന്നു

ചെമ്മണ്ണൂർ പാത്തു ചാക്കു അവർകൾ

പകൎപ്പവകാശം തീറവാങ്ങി

ടിയാന്റെ ചിലവിന്മേൽ

വിശേഷിച്ച് കവികളുംകൂടി ചേൎത്ത്

തൃശ്ശിവപേരൂർ

ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചത്.

4-ാം പതിപ്പ് കോപ്പി 1000.

൧൧൦൨.

വില 2-ക.

ഗ്രന്ഥകൎത്താവിന്റെ അപേക്ഷ

പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ജടയിൽ വഹിച്ചുള്ള ഗംഗയെ ഭഗീരഥൻ കൊണ്ടുവന്ന് അന്നു ചെയ്തു തൎപ്പണംപോലെ ഇന്നും മനുഷ്യർ ആ ഗംഗയിൽ തൎപ്പണംചെയ്തു മോക്ഷത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. അതുപോലെ ആദിയിൽ ബ്രഹ്മാവു ശതകോടി ഗ്രന്ഥമായി പ്രഥമകാവ്യമായി വിധിച്ചു. പിന്നീടു അതിനെ ഇരുപത്തിനാലായിരമായി വാല്മീകിയാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടു. കവീശ്വരനായ കമ്പർ പന്തീരായിരമായി തമിഴിൽ പതിച്ചു. അതുകളെക്കണ്ട്, ഗരുഡൻ പറക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഒരു മശകം പറന്നതുപോലെ കേരളഭാഷയിൽ ഞാനും പറഞ്ഞു. വിദ്വാന്മാരുടെ ഗൌരവശ്ലോകങ്ങളെ കേൾക്കുന്ന നിങ്ങൾ എന്റെ ഭാഷാരീതിയേയും കേൾപ്പിൻ. കാവ്യങ്ങളും പദ്യലക്ഷണവും അറിയുന്ന നിങ്ങളെപ്പോലെ ശ്ലോകരീതിയിൽ പറയാതെ കേവലം ഞാൻ ഇതിനെ പച്ചയായി പറഞ്ഞു. എന്നാൽ ഈ കഥ കമ്പരാമായണത്തിന്റെ സാരസംഗ്രഹവും അതിന്നു യോജിച്ചതായ ഭാഗവത, കൂൎമ്മ, സ്കന്ദ, ലൈംഗ, ബ്രഹ്മാണ്ഡാദികളെന്ന പൌരാണങ്ങളിൽനിന്നു ശ്രുതി, യുക്തി, അനുഭവങ്ങളായ പ്രബലശ്രുതികളുടെ താല്പൎയ്യത്തേയും എടുത്താണ്, ഈ രാമകഥയെ വിസ്തരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പല ഭാഷകളിലുള്ള ബുക്കുകൾ വായിച്ചതിൽ തമിഴ്ഗ്രന്ഥങ്ങളിലാണ് ചരിത്രവിസ്താരമെന്നും ഭഗവാന്റെ ദശാവതാരത്തിൽ ശ്രീരാമാവതാരംപോലെ ഇത്ര കാൎയ്യഗൌരവം ഇതര അവതാരങ്ങളിലില്ലെന്നും മനസ്സിലാക്കി സംസ്കൃതവ്യുല്പത്തിയും തമിഴ്പരിചയവും വിദ്യാഭ്യാസനൈപുണ്യവും ഇല്ലാത്ത കേരളീയൎക്കു രാമകഥാമൃതം എളുപ്പത്തിൽ ശ്രോത്രദ്വാരേണ ഭുജിച്ചാനന്ദിപ്പാനായി ശ്രീരാമകഥയെ കേരളഭാഷയിൽ തമിഴ്വിദ്വാന്മാരിൽനിന്നെടുത്ത് ഞാൻ അച്ചിൽ പതിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു.

എന്ന് പനക്കടവത്ത് നാരായണൻ,

ഒററപ്പാലം.

കമ്പരുടെ ചരിത്രം.

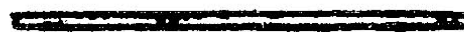
രാക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ ജാനകിയെ കളവുചെയ്തുകൊ
ണ്ടുപോകയും തന്നിമിത്തം സീതാന്വേഷണാൎത്ഥം ഹനുമാൻ ലങ്ക
യിൽ കടപ്പാനായി സമുദ്രതരണംചെയ്തു ലങ്കയുടെ ഉത്തരഗോപുര
ത്തിങ്കൽ ചാടുകയും ആയവസരത്തിൽ ലങ്കാശ്രീയായ ഭദ്രകാളി
മാരുതിയെ തടുത്തപ്പോൾ മാരുതി തന്റെ കരംകൊണ്ടു ലങ്കാശ്രീ
യുടെ ചെകിടത്തടിക്കുകയും അടികൊണ്ടു ലോകം നടുങ്ങുമാറു് അ
ലറിവീണു തന്റെ ശാപനിവാരണംവന്നു സത്യലോകത്തേക്കു
പോകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ലങ്കയിൽ മൂവായിരം ഭദ്രകാളി
ക്ഷേത്രങ്ങളാണെന്നും അവൎക്കെല്ലാം മാതാവായിരുന്നവളാണു് ല
ങ്കാശ്രീയെന്നും പുരാണങ്ങളിൽ ഘോഷിക്കുന്നു. ലങ്കാശ്രീ മാരു
തിയുടെ അടികൊണ്ടു അലറിവീണ ശബ്ദം കേട്ട മാത്രത്തിൽ മററു
ള്ള ഭദ്രകാളികളെല്ലാം ഭയപ്പെട്ടു ലങ്കയെവിട്ടു നാനാദിക്കുകളിലും
ചെന്നു നിവസിക്കുകയും ചെയ്തു. ദാരികവധംകണ്ട ഇവൎക്കു രാവ
ണവധം കാണ്മാൻ സാധിക്കായ്കയാൽ കാളികൾ എല്ലാവരുംകൂടി
തങ്ങളുടെ അച്ഛനായ പരമേശ്വരസ്വാമിപക്കൽചെന്നു് അച്ഛാ!
ഞങ്ങൾക്കു രാമരാവണയുദ്ധം കാണ്മാൻ മേൽപറഞ്ഞ കാരണങ്ങ
ളാൽ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആയതു കാണേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടു്. അ
ച്ഛൻ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കുന്ന ഒരു കാൎയ്യമാണെന്നു് അപേ
ക്ഷിക്കുകയും അതുകേട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി ആവട്ടെ, അധികതാ
മസംകൂടാതെ കാണ്മാൻ എടവരുത്തിത്തരാമെന്നും ഇപ്പോൾ നി
ങ്ങളെല്ലാവരും അവരവരുടെ സ്ഥാനത്തേക്കു പോകുവിനെന്നു പ
റഞ്ഞു ഭദ്രകാളികളെ അയക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം പരമേ
ശ്വരസ്വാമി തിരുവടമരുതൂർ എന്ന സ്ഥലത്തു വെള്ളാളരുടെ കു
ലത്തിൽ ശ്രീനിവാസമഹിപൻ എന്നവന്നു സന്തതിയായി ജനി
ച്ചു. ജനിച്ച സന്തതിയെ സൂതികാഗൃഹത്തിൽ കാണാതെ മാതാ
വു വിവരം കണവനെ അറിയിച്ചു പുത്രനെ അന്വേഷിച്ചാറെ യാ
തൊരു വിവരവും തുമ്പുണ്ടാവാതെയിരിക്കുകയും അങ്ങിനെ ഇരി
ക്കെ ചോളദേശത്തു ചടയപ്പവള്ളൽ എന്നവന്റെ കമ്പുവിതച്ചു

വളൎന്നുകിടക്കുന്ന വിളയിൽനിന്നു ഒരു ശിശുരോദനംകേട്ടു ചടയ
പ്പൻചെന്നു നോക്കിയതിൽ യോഗ്യതയോടുകൂടിയ ഒരു സന്തതി
യെ കാണുകയും ആ സന്തതിയെ താൻ എടുത്തു തന്റെ ഗൃഹ
ത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നു വളൎത്തുകയും കമ്പ് വിളഞ്ഞുകിടക്കുന്നതിൽ
നിന്നു ലഭിക്കയാൽ ആ കുട്ടിക്കു കമ്പൻ എന്നു എല്ലാവരും വി
ളിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. ചടയപ്പവള്ളൽ എന്നവൻ കമ്പനു വേ
ണ്ടുന്ന വിദ്യകളെ അഭ്യസിപ്പാൻ എഴുത്തുപള്ളിയിലേക്ക് അയ
ച്ചുവരുന്ന മദ്ധ്യേ അതിന്നടുത്തുള്ള സരസ്വതീക്ഷേത്രത്തിൽവെ
ച്ച് സരസ്വതി പ്രത്യക്ഷമായി തനിക്കു വിദ്യയെ ദാനംചെയ്തു. ത
ന്നിമിത്തം ചോളരാജാവിന്റെ സഭയിലുള്ള വിദ്വാന്മാരിൽവെ
ച്ചു കമ്പര് ഒന്നാമനായിത്തീൎന്നു കവീശ്വരൻ എന്ന പ്രസിദ്ധിയെ
സമ്പാദിച്ചിരിക്കും മദ്ധ്യേ രാമായണം തമിഴിൽ കവിയായി പാടി
ക്കൊണ്ടു വരേണമെന്നും ആയതിന്ന് ആറുമാസം അവധിയും നി
ശ്ചയിച്ച് കമ്പരേയും ഒട്ടക്കൂത്തൻ എന്ന മറ്റൊരുത്തനേയും
ചോളരാജാവ് ഏല്പിച്ചയച്ചു. അതിൽ ബാലകാണ്ഡം മുതൽ യു
ദ്ധകാണ്ഡംവരെ ഒട്ടക്കൂത്തനും യുദ്ധകാണ്ഡം മുതൽ പട്ടാഭിഷേകം
വരെ കമ്പരും പാടുവാൻ തീൎച്ചയാക്കി. ഒട്ടക്കൂത്തൻ ആറുമാസ
ത്തിന്നുള്ളിൽ പറഞ്ഞേല്പിച്ചവണ്ണം ഗ്രന്ഥം തെയ്യാറാക്കി. ക
മ്പര് അതുവരെ ഒരു കവിയെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കാതെ മദ്യപാനവും
ചെയ്താനന്ദിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ വിവരം ഒട്ടക്കൂത്തൻ മനസ്സിലാ
ക്കി തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തെ രാജാവിന്നു കാഴ്ചവെച്ചു കമ്പര് ഇതുവ
രെ ഒരു കവിപോലും എഴുതീട്ടില്ലെന്നു കേൾപ്പിച്ചു. രാജാവു ക
മ്പരെ വരുത്തി ചോദിച്ചതിൽ ഒട്ടക്കൂത്തന്റെ ഗ്രന്ഥം തെയ്യാറാ
വാൻ വേണ്ടി ഞാൻ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്റെ ഗ്രന്ഥം
തെയ്യാറാക്കീട്ടു വളരെ ദിവസമായിയെന്നും കേൾപ്പിച്ചു. രാജാവു
ആവട്ടെ നാളെ ഗ്രന്ഥമായി സഭയിലേക്കു വരേണമെന്നു കമ്പ
രോടു കല്പിച്ചയച്ചു. കമ്പർ അതിനെ സമ്മതിച്ചു മടങ്ങി ഗൃഹ
ത്തിൽ വന്നു അന്നു രാത്രി ഗ്രന്ഥം എഴുതുവാനായി വിളക്കും വെ
ച്ചു ഗ്രന്ഥവും എഴുത്താണിയുമായിരുന്നു മദ്യപാനം ചെയ്തു ലഹ
രിയാൽ അങ്ങിനെ കിടന്നു നിദ്രയെ പ്രാപിച്ചു. അതുകണ്ടു സ

രസ്വതി വന്നിരുന്നു കമ്പൎക്കു ബദലായി എഴുതുവാൻ തുടങ്ങി. പുലൎച്ച കോഴിക്കൂവുന്ന ശബ്ദംകേട്ടു 'പൊഴുതു വെടിഞ്ചുതേ അമ്പാൾ' എന്നു പറഞ്ഞു കമ്പർ എഴുനീല്ക്കുകയും 'എഴുതി മുടിഞ്ചുതെ കമ്പാ' എന്നു സരസ്വതി മറുപടി പറഞ്ഞു എഴുനീററുപോകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ സരസ്വതിയാൽ എഴുതപ്പെട്ടതാണ് കമ്പരകവി. അക്കവിയിൽനിന്നു മുപ്പായിരത്തിരുന്നൂറു കവിയെ എടുത്തു ബാലകാണ്ഡം മുതൽ അഭിഷേകംവരെ പാവക്കൂത്തായി രാമരാവണയുദ്ധത്തെ ഭദ്രകാളികൾക്കു കാണ്മാനായി അവരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം പരമേശ്വരസ്വാമി കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഇങ്ങിനെയാണ് കമ്പരുടെ ചരിത്രം.

വിഷയാനുക്രമണിക

പ്രസ്താവന

"കമ്പരാമായണം വായിക്കണമെങ്കിൽ പനങ്കടവത്ത് നാരായണന്റെ 'കമ്പരാമായണകഥാമൃതം' വായിക്കണ"മെന്നു മുത്തശ്ശിമാർ പറയുന്നതു തികച്ചും വാസ്തവം തന്നെയാണ്. കമ്പരാമായണകഥകൾ പലരും പലപേരിലും രൂപത്തിലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടെങ്കിലും പനങ്കടവത്തുനാരായണൻ അവർകളുടെ തർജ്ജമക്കുള്ള തന്മയത്വമോ, സാരസ്യമോ മററു തർജ്ജമകളിൽ കണ്ണികാണാൻപോലുമില്ലെന്ന്, ഇതും മററു തർജ്ജമകളും തമ്മിൽ ഒത്തുനോക്കുന്ന സഹൃദയന്മാർക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നതാണ്.

കമ്പരാമായണകഥ ആദ്യമായി തമിഴിൽനിന്നു കേരളഭാഷയിലേക്കു തർജ്ജമചെയ്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ആ മഹാനുഭാവൻ പനങ്കടവത്ത് നാരായണൻ അവർകളാണെന്നു കേരളീയർക്കു പരക്കെ അറിവുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജിമയുടെ ഒന്നാംപതിപ്പിനുശേഷം കുറെക്കാലമായി ഇത് അച്ചടിക്കാതിരുന്നതിനാൽ മലയാളികൾക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം കിട്ടുന്നതിന്നു കുറച്ചധികം ബുദ്ധിമുട്ടായി. അതിനിടക്കു പലരും പലതരത്തിൽ കമ്പരാമായണത്തെ തർജ്ജിമ ചെയ്തു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോഴേ, എനിക്കു തോന്നിയിരുന്നതാണ് ഈ നൂതനാശയം. പരേത പുരാതനായ നാരായണൻ അവർകളുടെ അനന്തരാവകാശികളെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന്നും അവരുടെ അടുക്കൽനിന്നു പകർപ്പവകാശം തീറവാങ്ങുന്നതിന്നും കാലദൈർഘ്യം വന്നുപോയതുകൊണ്ടാണ് ഈ മഹൽ ഗ്രന്ഥം പുറത്തിറക്കുന്നതിന്നു ഇത്രയും താമസിച്ചുപോയത്. എങ്കിലും ഇപ്പോൾ പനങ്കടവത്തു നാരായണൻഅവർകളുടെമക്കൾ സുബ്രഹ്മണ്യൻ മുതൽപേരുടെ പക്കൽനിന്നു പകർപ്പവകാശം തീറവാങ്ങി, കുറെക്കാലമായി ലോകദൃഷ്ടിയിൽ നിന്നു മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ഈ അമൂല്യ "രത്നത്തെ" ഇപ്പോഴെങ്കിലും വീണ്ടും ലോകദൃഷ്ടിയിൽപ്പെടുത്താൻ സാധിച്ചതിൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥതപ്പെട്ടുംകൊണ്ടു ഇതിനെ കൈരളീമാതാവിന്റെ പാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ ഭക്തിബഹുമാനപുരസ്സരം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പ്രസാധകൻ,

ശ്രീരാമജയം

ഗണപതിവണക്കം

കവി.

അലൈകടൽഇയിലുമായൊനരക്കർവേരറ്ത്താക
തലൈമതിൽ രാജരാജൻതശരതകുമാരനാന
ശിലൈരകുരാമൻകീത്തി ചെന്തമിളതനാൽപ്പാട
മലൈമകൾ പയിൻറമാനൈവതനനൈവണങ്കുവൊമേ.

ക്ഷീരാബ്ധിവാസനായ ശ്രീനാരായണസ്വാമി ദേവരക്ഷാത്ഥം രാവണാദിരാക്ഷസന്മാരുടെ വംശനാശം ചെയ്യുന്നായി ഭൂമിയിൽ അയോദ്ധ്യാരാജാവായ ദശരഥാത്മജനായവതരിച്ച ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ ചരിതത്തെ മലയാളമെന്ന കേരളഭാഷയിൽ വചനരീതിയായി പറവാനായ്ക്കൊണ്ടു ശൈലരാജകുമാരീപുത്രനായ വിഘ്നേശ്വരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

മഹത്തുക്കളുടെ വണക്കം.

ഗജമുഖനായ ഗണപതിയേയും വാണിമാതാവേയും കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മദേവനേയും ത്രികാലജ്ഞാനിയായ വേദവ്യാസമഹഷിയേയും കലക്കോട്ട മഹഷിയേയും ഗുരുനാഥനേയും കുംഭസംഭവനായ അഗസ്ത്യമഹഷിയേയും ഗംഗയും കൊന്നയും തുമ്പയും ബാലചന്ദ്രനേയും ജടയിൽ ധരിച്ച പരമേശ്വരസ്വാമിയേയും ഷണ്മുഖനേയും പാവ്വതിയേയും ലക്ഷ്മീദേവിയേയും ഗരുഡവാഹനാരൂഢനായ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയേയും എന്റെ ഹൃദയം കുളിരത്തക്ക വിധത്തിൽ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ചരിത്രമാഹാത്മ്യം.

സർവ്വേശ്വരനായ രഘുനാഥന്റെ ചരിത്രം ശതകോടിഗ്രന്ഥമാണെന്നും അതിൽ ഒരക്ഷരമെങ്കിലും പറഞ്ഞു കേട്ടാൽ മഹാപാതകങ്ങളെല്ലാം നശിക്കുന്നതാണെന്നും അനുഭവരസികനായ ശ്രീവാല്മീകിമഹർഷിയാൽ കീർത്തിക്കപ്പെട്ട ഒരു ധൈര്യംകൊണ്ടു എന്റെ ബുദ്ധിക്കു എത്തുന്നതുപോലെ ഞാനും പറയുന്നു. എന്നാൽ മാഹാത്മ്യമുള്ള ചരിത്രം ശ്രീരാമകഥതന്നെയാണ്. ദേവന്മി മനുഷ്യർക്കും ഇതു പൊതുവിൽ ഉള്ളതാണ്. ജപവും തപവും ഇതുതന്നെയെന്നു അറിയുന്നതാണ് സൂത്രം. ഭക്തിയോടുംകൂടി ഇതറിയുന്നവർക്കു ഫലിക്കുന്നതു പരമപദക്ഷേത്രമാണ്. ഇഹപരങ്ങളിലും ഇതു സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്യത്തക്കതാണ്. ധർമ്മരാജന്റെ ബാധയെ തടുക്കും. സന്തതിയും സമ്പത്തും വർദ്ധിക്കും. നവഗ്രഹങ്ങളും ഏകാദശഫലത്തെ ദാനം ചെയ്യും. ജനനമരണമെന്ന വ്യാധിയെ ജയിപ്പാനുള്ള സിദ്ധൗഷധം ഇതുതന്നെയാണെന്നു പരമേശ്വരൻ പാർവ്വതിക്കു ഉപദേശിച്ച മഹാത്മ്യചരിതമാണിതു്. ലോകത്തിൽ ഗംഗ, യമുന മുതലായ ദിവ്യനദീസ്നാനവും, ഗോദാനം ഭൂദാനം, ഗജദാനം, അന്നദാനം മുതലായ ദാനങ്ങളും ഇതാണെന്നു സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്ന വേദാന്തവും ഭാവനപോലെ ഭവിക്കുമെന്നുള്ള നിദാനവും ആയുള്ളതാണ് രാമാവതാരചരിതം എന്നു ശ്രീനാരദമഹർഷി ഘോഷിച്ചുവെച്ചപ്രകാരം ശ്രീവാല്മീകിമഹർഷി കീർത്തിച്ചതിനെ പ്രഥമകാവ്യമായി സജ്ജനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ശ്രീരാമജയം

കമ്പരാമായണകഥാമൃതം.

ബാലകാണ്ഡം.

ദശരഥന്റെ പുത്രകാമേഷ്ടി.

കവി

മാനിലംപുറക്കുംനാളിൽമകവിലാത്തുയരാൽവാടി
കാനിലമരുങ്കുവെട്ടകരികളായിരിങ്കളെയ്യുന്
ഊനമിൽവിരതംനോററുടലുയിർവരുന്തിപ്പിന്നെ
പാനുകർകുലത്തെച്ചെവ്വായിമൈന്തരെപ്പെരുകിപ്പാറാർ.

കൈകസി എന്ന രാക്ഷസി ശ്ലേഷ്മാതകാടവി എന്ന വനത്തിൽവെച്ച വിശ്രവസ്സമഹൎഷിയെ കണ്ടു നമസ്കരിച്ച "ശരണം സ്വാമിൻ അടിയന്റെ വംശം വൎദ്ധിപ്പാനായി സന്തത്യൎത്ഥം അടിയനെ തിരുവടി പരിഗ്രഹിച്ച് സങ്കടനിവൃത്തി ചെയ്യുതരേണ"മെന്നപേക്ഷിക്കുകയും മഹൎഷി കൈകസിയുടെ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ച അവളോടുകൂടി അന്നു രാത്രി രമിക്കുകയും ഓരോ യാമത്തിൽ ഓരോ സന്തതികളായി നാലു യാമത്തിന്നു നാലു സന്തതികളെ (മൂന്നു പുരുഷന്മാരേയും ഒരു സ്ത്രീയേയും) പ്രസവിക്കുകയും അവൎക്ക രാവണൻ, കുംഭകൎണ്ണൻ, വിഭീഷണൻ, ശൂൎപ്പണഖ എന്നു പേരിടുകയും ചെയ്തു. ശ്ലേഷ്മാതകാടവിയിൽ ഇവർ വസിച്ചു വരുമ്പോൾ അമ്മയുടെ മടിയിൽ കിടന്നു രാവണൻ ക്ഷീരപാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ വിശ്രവസ്സപുത്രനായ വൈശ്രവണൻ വിമാനാരൂഢനായി ആകാശമാൎഗ്ഗേ പോകുന്നതിനെ കൈകസി കണ്ടു ദുഃഖിക്കുകയും തന്നിമിത്തം നേത്രാശ്രുക്കൾ ദശഗ്രീവ

ന്റെ മുഖത്തു വീണതിനെക്കണ്ടു് മാതാവിനെ നോക്കി, രാവണൻ; 'അല്ലയോ മാതാവെ ഈ അവസരത്തിൽ നിങ്ങൾ ദുഃഖിക്കേണ്ടുന്നാവശ്യമെന്തു്? വിമാനാരൂഢനായി ആകാശമാൎഗ്ഗേ പോകുന്നവൻ ആരാണു്? അവൻ നമ്മുടെ ശത്രുവോ മിത്രമോ' എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു കൈകസി പറയുന്നു:—മകനെ ദശഗ്രീവ! എന്തിനു പറയുന്നു. 'നമ്മുടെ പൂൎവ്വികന്മാരാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട കനകമയമായ ലങ്കയെന്ന ഒരു രാജധാനി സമുദ്രമദ്ധ്യേയുണ്ടു്. അതിനെ വൈശ്രവണൻ കീഴടക്കി സൎവ്വഭാഗ്യങ്ങളും അനുഭവിച്ചു ഭാഗ്യവാന്മാരിൽവെച്ചു അഗ്രേസരനായി വസിക്കുന്നു. എന്തു ചെയ്യാം. പ്രബലന്മാരായ സന്തതികൾ ഉണ്ടെന്നുവരികിൽ ഇങ്ങിനെ വനത്തിൽ മൃഗപ്രായേണ സഞ്ചരിക്കേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല'. എന്നു പറഞ്ഞു കരയുന്ന മാതാവിന്റെ സങ്കടത്തെക്കണ്ടു ദശഗ്രീവൻ 'അല്ലയൊ മാതാവേ! ഈ വിവരം മുമ്പുതന്നെ എന്നെ അറിയിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അതു ചെയ്തിട്ടില്ല. എങ്കിലും ഇനി അമ്മയുടെ സങ്കടം തീൎത്തേ വേറെ കാൎയ്യമുള്ളൂ' എന്നു പറഞ്ഞു കുലഗുരുവായ ശുക്രമഹൎഷിയെക്കണ്ടു ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്യേണ്ടുന്ന മാൎഗ്ഗങ്ങളും മൂലമന്ത്രങ്ങളും മനസ്സിലാക്കി തന്റെ അനുജന്മാരായ കുംഭകൎണ്ണവിഭീഷണന്മാരോടുകൂടി കൊന്ന വനമെന്ന ഗോകൎണ്ണത്തിൽ ചെന്നു് ആയിരം അടി ആഴത്തോടുകൂടിയ അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി മദ്ധ്യേ ആയിരത്തെട്ടടി ഉയരത്തോടുകൂടിയ അയസ്തംഭം നാട്ടി അയസ്തംഭാഗ്രത്തിൽ വജ്രസൂചിയെ നാട്ടി സൂചിയുടെ അഗ്രത്തിൽ ദശഗ്രീവൻ തന്റെ വലത്തെ പാദാംഗുഷ്ഠത്തെ ഊന്നി ഏകാഗ്രമാനസനായി ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സു തുടങ്ങുകയും കുംഭകൎണ്ണൻ വിഭീഷണൻ എന്നവർ കുണ്ഡത്തിൽ ഇന്ധനങ്ങളെ നിറച്ചു അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു അഗ്നിമദ്ധ്യസ്ഥന്മാരായിരുന്നു തപസ്സു ചെയ്യുംവന്നു. ദശഗ്രീവനിങ്ങിനെ പതിനായിരം സംവത്സരം തപസ്സു ചെയ്യും തന്റെ ഉപാസനാമൂൎത്തിയായ ബ്രഹ്മാവു് പ്രത്യക്ഷമാവാത്തതിനാൽ പിന്നെ ആയിരം ആയിരം വത്സരം തികയുമ്പോൾ

തന്റെ ഓരോ ശിരസ്സും ഈരണ്ടു കരങ്ങളും വെട്ടി അഗ്നിയിൽ ഇട്ടു ഹോമിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ പത്തൊമ്പതിനായിരം സംവത്സരത്തിന്നുള്ളിൽ തന്റെ ഒമ്പതുശിരസ്സുകളും പതിനെട്ടു കരങ്ങളും വെട്ടി അഗ്നിയിലിട്ടു ഹോമിക്കുകയും എന്നിട്ടും ഉപാസനാമൂർത്തി പ്രത്യക്ഷമാവാത്തതുകണ്ടു ബാക്കിയുള്ള ഒരു ശിരസ്സിനെ വെട്ടുവാനായി ഉദ്യോഗിക്കുകയും അതു കണ്ടു ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു വാള് കടന്നു പിടിച്ചു 'ഹേ! ദശഗ്രീവ! സാഹസം പ്രവർത്തിക്കരുത്. തന്റെ തപോശക്തി അറിവാൻവേണ്ടി താമസിച്ചുപോയതാണ്. എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമായി. വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെ വാങ്ങിക്കൊള്ളുക' എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പ്രദക്ഷിണാദി നമസ്കാരങ്ങളെച്ചെയ്തു ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ മനുഷ്യനൊഴിച്ചു മററുള്ളതിമൂർത്തികളാലും മരിക്കകയാവട്ടെ യാതൊരു വരായുധങ്ങളാലും നശിക്കുകയാവട്ടെ ഉണ്ടാവരുതെന്നു, അപേക്ഷിക്കുകയും അഭീഷ്ടംപോലെയുള്ള വരത്തെ ദാനം ചെയ്തതിനെ വാങ്ങി രാവണൻ പോയതിനനന്തരം നിദ്രേവത്വം വേണമെന്ന ഇച്ഛയോടുകൂടെ തപസ്സുചെയ്തു കുംഭകർണ്ണന് നിദ്രാവത്വം ഭവിക്കുകയും വിഷ്ണുഭക്തനായി വരേണമെന്ന ഇച്ഛയോടുകൂടി തപസ്സുചെയ്തു വിഭീഷണന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ ദാനംചെയ്തു ബ്രഹ്മാവു അന്തർദ്ധാനം ചെയ്കയും ചെയ്തു. അനന്തരം രാവണൻ തന്റെ സോദരന്മാരോടുകൂടി ശ്ലേഷ്മാതകോടവിയിൽ വന്നു വിശ്രവസ്സുപുത്രനായ വൈശ്രവണന്നു ഒരു ദൂതൻമുഖേന ലങ്ക എന്ന രാജധാനി വിട്ടുതരേണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. അതുകേട്ടു വൈശ്രവണൻ തന്റെ പിതാവായ വിശ്രവസ്സു മഹർഷിയെക്കണ്ടു രാവണന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അറിയിച്ചു. അതു കേട്ടു വിശ്രവസ്സുമഹർഷി 'ഹേ! കുമാര! രാവണൻ വലിയ ദുർമ്മാർഗ്ഗിയായിട്ടാണു പുറപ്പാട്. ആയതുകൊണ്ടു അവനോടു മത്സരിപ്പാൻ പോകരുതു. നീ ഉടനെ ലങ്കയെ ഉപേക്ഷിച്ചു വേറെ ഒരു രാജധാനി നിർമ്മിച്ചു അതിൽ വസിക്കുക' എന്നു പറഞ്ഞു. പിതാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ലങ്കയെ രാവണന്നു വിട്ടുകൊടുത്തു വൈശ്രവണൻ അഴകാപുരിയെന്ന ഒരു രാജധാനിയെ നിർമ്മിച്ചു അതിൽ തന്റെ കുഡുംബസമേതം വസി

ക്കുകയുംചെയ്തു.രാവണൻ രാക്ഷസരാജാവായി തന്റെ അനുജന്മാർ മുതലായ കുഡുംബങ്ങളോടുകൂടി ലങ്കയിൽ വന്നു മുപ്പത്തിരണ്ടുയോജനവിസ്താരമായ ലങ്കയെ എഴുന്തുറയോജന വിസ്താരമാക്കി മൂന്നുറായിരം തെരുവീഥികളെ സൃഷ്ടിച്ചു അതിൽ വസിക്കുകയും അനന്തരം ദിഗ്വിജയംചെയ്തു ത്രിലോകപുരന്ദരൻ, ദശമകുടസിംഹാസനൻ, ബ്രഹ്മദത്തവരബലസഹിതപ്രതാപൻ, സർവ്വജ്ഞലങ്കേശ്വരൻ എന്ന പ്രസിദ്ധികളെ സമ്പാദിച്ചു മാതൃഹത്തി, പിതൃഹത്തി, ബ്രഹ്മഹത്തി, ഗോഹത്തി, ശിശുഹത്തി, സാധുനിന്ദ, സജ്ജനദ്വേഷം, സ്വാമിദ്രോഹം, വിശ്വാസഘാതകം, പരസ്ത്രീഹരണം മുതലായ മഹാപാതകങ്ങളെ ചെയ്തു് മഹർഷികളാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട യാഗാദിഹോമങ്ങളെ മുടക്കുകയും തന്നിമിത്തം ഇന്ദ്രാദികൾക്കു യാഗശേഷങ്ങളായ ഹവിസ്സുകളെ ഭക്ഷിപ്പാൻ സാധിക്കാതെയും അതുഹേതുവായി മേഘങ്ങളുടെ വർഷമില്ലാതെയും വന്നു സംഭവിക്കുകയാൽ ഭൂമിയിൽ വിതച്ച വിളകൾ മുളച്ചു കുലക്കാതെ വരികയും അതു ഹേതുവായി സജ്ജനങ്ങൾക്കു അന്നപാനാദികൾക്കു ബുദ്ധിമുട്ടു വർദ്ധിച്ചു് ലോകമെല്ലാം വെറി അടഞ്ഞു ധർമ്മദേവത വനത്തിലേക്കു ഗമിക്കുകയും അധർമ്മം വർദ്ധിച്ചു രാജ്യമെല്ലാം അനീതിയായ മാർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്തു. അധർമ്മതല്പരന്മാരായ രാവണാദികളുടെ ഈ ഉപദ്രവം ഹേതുവായി ഭൂദേവീ ഗോരൂപമെടുത്തു് ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു് 'അല്ലയോ ദേവരാജ! മഹാപാപികളുടെ ഉപദ്രവാധിക്യത്താൽ ഭാരം എനിക്കു സഹിക്കുന്നില്ല.ആയതുകൊണ്ടു ദുഷ്ടന്മാരെ വധിച്ചു് ശിഷ്ടന്മാരെ പരിപാലിച്ചു ധർമ്മത്തെ നിലനിർത്തി ഭൂഭാരം തീർത്തുതരേണമെ'ന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതു കേട്ടു് ഇന്ദ്രൻ ത്രയത്രിംശൽക്കോടി ദേവകളോടും ധരണിമാതാവോടുംകൂടി സത്യലോകത്തേക്കു് ചെന്നു കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മദേവരെക്കണ്ടു് നമസ്കരിച്ചു് രാവണാദികളാൽ അനുഭവിക്കുന്ന ഉപദ്രവങ്ങളെ കേൾപ്പിക്കുകയും ബ്രഹ്മദേവൻ അതു കേട്ടു ഇന്ദ്രനോടു, 'രാവണാദികളെ കുലചെയ്വാൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്. സംഹാരമൂർത്തിയായ പരമേശ്വരസ്വാമിയെ ചെന്നു കണ്ടാൽ കാര്യം നിവർത്തിക്കാം'എ

ന്നു പറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവും ഇന്ദ്രാദിദേവകളും കൂടി കൈലാസത്തിൽ പോയിപരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കണ്ടു രാവണാദികളുടെ ഉപദ്രവങ്ങളെയെല്ലാം കേൾപ്പിക്കുകയും അതു കേട്ടു പരമേശ്വരൻ, 'ഹേ ബ്രഹ്മാവേ! രാവണാദികൾ എന്തു തെറ്റചെയ്തിരുന്നാലും എനിക്കു അവരെ വധിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. കാരണം സുകേശൻെറ ഗോത്രസംജാതന്മാരാണ്. തന്നിമിത്തം എന്നിൽ ഭക്തന്മാരാണ്. ആയതുകൊണ്ടു രാവണാദികളെ വധിപ്പാൻ ഒരു യുക്തി പറയാം. എന്തെന്നു വെച്ചാൽ വൈകുണ്ഠത്തിൽ ചെന്നു നാരായണനെക്കണ്ട് സംഗതിപറയുവിൻ; എന്നാൽ സങ്കടനിവൃത്തിവരും' എന്നതിനെകേട്ടു സകല ദേവകളുംകൂടി ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽപോയി പുരുഷസൂക്തമെന്നമന്ത്രത്താൽ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയെ സ്തുതിക്കുകയും നാരായണസ്വാമി ഗരുഡാരൂഢനായി ദേവകൾക്കു മദ്ധ്യേ പ്രത്യക്ഷമായി ബ്രഹ്മാവിനെക്കണ്ടു സന്തോഷവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു 'നിങ്ങളെല്ലാവരും ഒരുമിച്ചുവരുവാൻ കാരണമെന്തെ'ന്നു ചോദിക്കുകയും അപ്പോൾ ഇന്ദ്രാദികൾ ഭക്തി ശ്രദ്ധാബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി രാവണാദികളുടെ ഉപദ്രവത്തെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയവസരത്തിൽ ബ്രഹ്മാവു നാരായണസ്വാമിയെ നോക്കി. 'കുറച്ചുകാലം കൂടി നിന്തിരുവടി അശ്രദ്ധനായിരുന്നാൽ പ്രപഞ്ചമെന്ന വ്യവഹാരം തീരെ വിട്ടുപോകുമെന്നു മാത്രമല്ല ദുർമ്മാർഗ്ഗികളായ രാവണാദികളുടെ ഉപദ്രവം സഹിപ്പാൻ പാടില്ലാതെയും വന്നു സംഭവിക്കും' എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു നാരായണസ്വാമി പറയുന്നു:—ഹേ ദേവകളെ നിങ്ങൾ മേലാൽ ഭയപ്പെടേണമെന്നില്ല. എന്നാൽ നിങ്ങൾ എല്ലാവരും വാനരന്മാരായവതരിക്കണം. അതിൽ ബാലിസുഗ്രീവന്മാരായി സഹസ്രാക്ഷനും സഹസ്രകിരണനും അവതരിക്കണം. ഹനുമാനായി രുദ്രൻ അവതരിക്കണം. അഗ്നിയുടെ അംശമായി പടയ്ക്കുനായകൻ നീലനും ബ്രഹ്മാവിൻെറ അംശമായി ജാംബവാനും അവതരിച്ച് പർവ്വതങ്ങളിലും വനങ്ങളിലും വസിപ്പിൻ. ഞാൻ മനുഷ്യാവതാരമെടുത്തുവരും. അത് എവിടെയെന്നു വെച്ചാൽ അയോദ്ധ്യ

യിൽ ആ സമുദ്രക്ഷിതീശന്മാരായ ക്ഷത്രിയരാജാക്കളിൽ വെച്ച മഹാചക്രവൎത്തിയും സത്യസന്ധനുമായ ദശരഥന്ന പ്രഥമപുത്രനായും ശംഖ് ഭരതനായും ചക്രം ശത്രുഘ്നനായും അനന്തൻ ലക്ഷ്മണനായും ഇങ്ങിനെ സഹോദരന്മാരായി അവതരിച്ച കാൎയ്യം നിവൃത്തിക്കാം. ആ അവതാരപുഷ്ടിക്കായ്ക്കൊണ്ട നിങ്ങൾ എല്ലാവരും മുമ്പെ അവതരിച്ച് ഓരോ സ്ഥാനങ്ങളിൽ വസിപ്പിൻ. വനത്തിൽ വെച്ചുകാണാം. മനുഷ്യനാലും വാനരന്മാരാലും അല്ലാതെ രാവണാദികൾ മരിക്കുന്നതല്ല, എന്ന പറഞ്ഞനുഗ്രഹിച്ച ദേവന്മാരെ അയച്ച് താൻ അന്തൎദ്ധാനം ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാന്റെ കല്പനപ്രകാരം ഇന്ദ്രാദിദേവകൾ എല്ലാവരും വാനരന്മാരായി അവതരിച്ച വനങ്ങളിലും പൎവ്വതങ്ങളിലും അധിവസിച്ചു.

ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ തിരു അവതാരം.

കവി.

മേടമാമതിതിതിനവമിമീൻകഴെ
നീട്ടുറമായലെകൎക്കടകനീതിശേർ
ഓടെമാകളിറനാനതയരാശികൊ-
ണ്ടാടിടനകാദശദശനാൽവരുച്ചരെ.

ക്ഷത്രിയവംശോത്ഭവനായ ദശരഥചക്രവൎത്തിക്ക അറുപതിനായിരം വയസ്സായിട്ടും സന്തതിയില്ലാതെ സന്തത്യഭാവം വന്ന വ്യസനിച്ച്, തന്റെ അഭാവകാലത്ത് രാജശ്രീകം വഹിപ്പാൻ സന്താനങ്ങളില്ലല്ലൊയെന്ന സങ്കടപ്പെട്ട്, തന്റെ കുലഗുരുവായ വസിഷ്ഠനോട് വൃത്താന്തങ്ങളെ കേൾപ്പിച്ചു, സന്തത്യത്ഥം വേണ്ടുന്ന മാൎഗ്ഗങ്ങളെന്തെന്ന ചോദിക്കുകയും വസിഷ്ഠമഹൎഷിഅതിന്ന മറുപടിയായി നമുക്ക് പുത്രകാമേഷ്ടി എന്നയാഗം തുടങ്ങണം. എന്നാൽ നിവൃത്തി ഉണ്ടാകും, എന്ന തീൎച്ചപ്പെടുത്തുകയും ആയതിലേക്ക ഋശ്യശൃംഗമഹൎഷിയെ വരുത്തി അദ്ദേഹത്തെ യാഗത്തിന്ന ഹോതാവായി നിശ്ചയിച്ച് യാഗം ചെയ്യിക്കേണമെന്ന തീൎച്ചപ്പെടുത്തി വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെയെല്ലാം ഒരുക്കി യാഗം തുടങ്ങി. ആ യാഗമുഖത്തിൽനിന്ന ഒരു ഭൂതം പായസംകൊ

ണ്ടുവന്നു കൊട്ടുക്കുകയും ആയതിനെ തന്റെ പത്നിമാരായ കൈകേയി, കൌസല്യ, സുമിത്ര എന്നവൎക്കു കൊട്ടുക്കുകയും അവർ ഭുജിച്ചു ഗൎഭം ധരിക്കുകയും മേടമാസം നവമി പക്കം പുണർതം നക്ഷത്രം ഉച്ചത്തിൽ അഞ്ചു ഗ്രഹങ്ങളും പതിനൊന്നിൽ നാലു ഗ്രഹങ്ങളുമായുള്ള ശുഭലഗ്നത്തിൽ കൌസല്യാഗൎഭത്തിൽ നിന്നു ശ്രീനാരായണസ്വാമി അവതരിക്കുകയും,സുമിത്രയുടെ ഗൎഭത്തിൽ നിന്നു ലക്ഷ്മണൻ ശത്രുഘ്നൻ അവതരിക്കുകയും, കൈകേയിയുടെ ഗൎഭത്തിൽ നിന്നു ഭരതൻ അവതരിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു പത്നിമാൎക്കു നാലു പുത്രന്മാർ അവതരിച്ചതിന്നു ശേഷം പഞ്ചവയസ്സിൽ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ വെച്ചു ഗുരുവായ വസിഷ്ഠമഹൎഷിയുടെ അടുക്കൽനിന്നു, അക്ഷരവിദ്യ ആയുധവിദ്യ മുതലായ വിദ്യകളെ ജലപ്രായമായി പഠനം ചെയ്തു വിദ്യാപാരംഗതന്മാരായിത്തീരുകയും, ഈ വിവരങ്ങളെയെല്ലാം അറിഞ്ഞു വിശ്വാമിത്രമഹൎഷി അയോദ്ധ്യയിൽവന്നു ദശരഥമഹാരാജാവെക്കണ്ടു, ഹേ രാജൻ! ഞാൻ സിദ്ധാശ്രമത്തിൽ വെച്ചു ഒരു യാഗം ചെയ്യുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ യാഗരക്ഷക്കു നിന്റെ പുത്രന്മാരായ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അയച്ചുതരേണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ദശരഥൻ, ശരണം മഹൎഷിയെ! എന്റെ പുത്രന്മാർ വളരെ ചെറപ്പമാണു്. ധനുൎവ്വേദസാധകം നല്ലവണ്ണം ആയിട്ടില്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഞാൻ വന്നു യാഗരക്ഷ ചെയ്യുതരാം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വിശ്വാമിത്രൻ അല്ലയോ ദശരഥനേ! എന്റെ സ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കണം. ക്രോധത്തിൽ രുദ്രനം എനിക്കു ശരിയല്ല. ഓൎമ്മവെക്കണം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വസിഷ്ഠൻ, ഹേ ദശരഥൻ! തടസ്ഥം പറയരുതു്. രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അയക്കുക. പലകാൎയ്യങ്ങളും ഈ യാത്രയിൽ ഗുണം വരുവാനുണ്ടു്. എന്നു പറകയും ആ ഗുരുവാക്യത്തെകേട്ടു പുത്രന്മാരായ രാമനെയും ലക്ഷ്മണനെയും മഹൎഷി ഒരുമിച്ചു അയച്ചുകൊട്ടുക്കുകയുംചെയ്തു. മഹൎഷി സന്തോഷിച്ചു ദശരഥാത്മജന്മാരെക്കൂട്ടി പോകുന്ന മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യേ ദാഹമോഹാദികൾ ബാധിക്കാതിരിപ്പാൻ ബല എന്നും അതിബല എന്നും രണ്ടു മന്ത്രങ്ങളെ രാമലക്ഷ്മണന്മാൎക്കു ഉപദേശിച്ചു.

താടകാസംഹാരം.

കവി.

പാരമോടാത്തുനീടാതെനമ്പാലതെ
ശ്ശൂരമോടാത്തുകൂടാതരൊസ്സൂരിയൻ
തേരമോടാത്തുമാമാകമീതേറിനൽ
കാറമോടാത്തുനൽകാലുമോടാതരൊ.

അനന്തരം പാലവനത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വിശ്വാമിത്രൻ ഹേ രാഘവ ഈ വനത്തിന്നു പാലവനം എന്നാണുപേർ. ഇതിൽ ഉഷ്ണാധിക്യത്താൽ ഭൂമിദേവിയും സഞ്ചരിക്കയില്ല. ഇതിലെ വനദേവതയെന്ന ദുർഗ്ഗ ഒരു ദിക്കിൽ തന്നെ നില്പാൻ പാടില്ലാതെയും ഈ വനത്തെ വിട്ടുപോവാൻ പാടില്ലാതെയും ചുററി സഞ്ചരിച്ചുംകൊണ്ടേയിരിക്കും. എന്നുതന്നെയല്ല സൂൎയ്യന്റെ രഥം നേരിട്ടു ഉപരിമാൎഗ്ഗമായും വരുന്നതല്ല. വന്നാൽ ദഹിച്ചുപോകും. കാൎമ്മേഘങ്ങളും ഇവിടെ വൎഷിക്കുകയില്ല. വായുവും സഞ്ചരിക്കുകയില്ല. ഇത്ര കഠിനമായ പാലവനത്തിൽ പതിനായിരംമത്തഗജത്തിന്റെ ശക്തിയോടുകൂടിയ താടക എന്ന ഒരു രാക്ഷസി വസിക്കുന്നുണ്ട്. അതാ കാണുന്ന പൎവ്വതാകാരമായി കൂടികിടക്കുന്നതു മഹൎഷികളുടെയും മററുള്ളവരുടെയും പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചതിനാൽ കണ്ടുന്ന അസ്ഥികളാണ്. ഇവളെക്കൊണ്ടു യാതൊരു യാഗാദിഹോമങ്ങളും തുടങ്ങുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. മഹാപാതകിയാണ്. അവളെ നീ വധിക്കണം. സ്ത്രീവധം ചെയ്യാമൊ എന്നു ഇവളുടെ വിഷയത്തിൽ ശങ്കിക്കേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല. എന്നതിനെ കേട്ട് അങ്ങിനെ ഉള്ള താടകയെ ഒന്നു കാണ്മാൻ മാർഗം എന്താണെന്നു രാമൻ ചോദിക്കുകയും കയ്യിലുള്ള വില്ലിനെ ഗുണദ്ധ്വനി ചെയ്യാൽ ആ ശബ്ദം കേട്ടമാത്രത്തിൽ ലോകം നടുങ്ങുമാറ് അട്ടഹാസം ചെയ്തു നേരിട്ടുവരും എന്നു മഹൎഷി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാമൻ വില്ലിനെ ആകൎണ്ണാന്തം വലിച്ചു ഞാണേററി ശിഞ്ജധ്വനി ചെയ്കയും അതു കേട്ടു ബ്രഹ്മാണ്ഡം നടുങ്ങുമാറ് സിംഹഗൎജ്ജനം ചെയ്തു മഹാവൃക്ഷങ്ങളെ പറിച്ചെടുത്തു നേരിട്ടു വരുന്നതിനെകണ്ടു ഭഗവാൻ

പുഞ്ചിരിയോട്ടുകൂടി അസ്ത്രംതൊടുക്കുകയും രാമസായകം ഏററ താടക വീഴുകയും ഇന്ദ്രാദികൾ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്കയും ചെയ്തു.

വിശ്വാമിത്രയാഗരക്ഷ.

വിശ്വാമിത്രൻ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ച സിദ്ധാശ്രമത്തിലെത്തി യാഗം തുടങ്ങുകയും താടക മരിച്ചവിവരം പുത്രന്മാരായ സുബാഹു മാരീചൻ മുതലായവർ അറിഞ്ഞു രണ്ടു വെള്ളപ്പടയോടുകൂടിവന്ന് ആകാശവീഥിയിൽനിന്ന് അനേകം മാംസഖണ്ഡങ്ങളെയും രക്തവൃഷ്ടിയെയും ചെയ്യുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ട് സുബാഹുവേയും പടകളെയും നിഗ്രഹിക്കുകയും മാരീചൻ മാൻവേഷമെടുത്തു ഓടുകയും രാമശരം വിടുന്നതല്ലെന്നു കണ്ടു മടങ്ങി ഭഗവാനെ വന്ന് ശരണം പ്രാപിക്കുകയും ധർമ്മത്തിന്നായി മാരീചനെ വിട്ടയക്കുകയും ചെയ്തു! ആയതിന്നശേഷം യാഗരക്ഷചെയ്തു വിദേഹരാജ്യമെന്ന മിഥിലയിൽ വേളിയുണ്ടെന്നു കേട്ട് അതു കാണ്മാൻവേണ്ടി വിശ്വാമിത്രനോടുകൂടി രാമലക്ഷ്മണന്മാർ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

അഹല്യാമോക്ഷം.

പോകുന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ ഭഗവാന്റെ പാദസ്പർശനത്താൽ ശിലയായി കിടന്നിരുന്ന അഹല്യ ശാപം തീർന്ന് ഭഗവാനെ വന്നു നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ വരുവാനുള്ള സംഗതിയെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വിശ്വാമിത്രൻ, രാഘവ! പണ്ടു ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ അഹല്യയെ പ്രാപിക്കുകയും ആയതറിഞ്ഞു അഹല്യയുടെ കണവനായ ഗൌതമന്റെ ശാപത്താൽ ഇങ്ങിനെ വന്നതാണ്. എന്നു പറഞ്ഞു അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു മിഥിലക്കു പോകുകയും ജാനകി വസിക്കുന്ന കന്യകാമാടത്തിന്നരികെ ഗോപുരത്തൂടെ രാജധാനിക്കു കടക്കുന്നവരെയെല്ലാം കാണ്മാനായി കന്യകാമാടത്തിൽ ഒരു വിശാലദർപ്പണം പതിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ, ഭഗവാൻ തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങി മുഖക്ഷാളനം ചെയ്യുന്നതിനെ കണ്ടു

കയും ആരാണിതെന്നറിവാനായി ജാനകി പങ്ങി കിളിവാതിലൂടെ അധോമുഖമായി നോക്കിയപ്പോൾ ജാനകിയുടെ മുഖം ജലത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുകയും അപ്പോൾ ഭഗവാൻ ഊൎദ്ധ്വമുഖമായി നോക്കുകയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടാളുടെ നോക്കും ഒരവസരത്തിലായതു കൊണ്ടു തമ്മിൽ അന്യോന്യം മനസ്സിലാക്കി സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. രാമൻ അവിടെനിന്നു രാജധാനിയിലേക്കു വന്നതിനെ ജനകരാജാവു കണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ വന്നു വിശ്വാമിത്രമഹൎഷിയെ ശരണംപ്രാപിച്ചു ആസനമിട്ടിരുത്തി ഈ രാജകുമാരന്മാരേതാണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മഹൎഷി പറയുന്നു.

ചാപഭഞ്ജനം.

ഇവർ അയോധ്യാവാസിയായ ദശരഥരാജാവിന്റെ പുത്രന്മാരാണ്. ശ്രീരാമനെന്നും ലക്ഷ്മണനെന്നുമാണ് ഇവരുടെ പേർ. ശ്രീരാമൻ ദശരഥരാജാവിന്റെ സീമന്തപുത്രനും ലക്ഷ്മണൻ മൂന്നാമത്തെ പുത്രനുമാണ്. ഞാൻ ദശരഥരാജാവിനോടപേക്ഷിച്ചതിനാൽ എന്റെ യാഗരക്ഷക്കായിട്ട് ഇവരെ എന്റെ കൂടെ അയച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അല്ലാതെ മിഥിലക്കായിട്ടുതന്നെ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരല്ല. എന്റെ യാഗരക്ഷക്കായി സിദ്ധാശ്രമത്തിലേക്കു പോരുംവഴിക്ക്, ദുഷ്ടയായ താടകയെ കൊന്നത് ഈ രാമനാണ്. അനന്തരം സിദ്ധാശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് എന്റെ യാഗവിഘ്നത്തിന്നായി വന്ന സുബാഹുവെയും അവന്റെ അനുചരന്മാരായ അനേകം അസുരന്മാരേയും കൊന്നും മാരീചന്നു അഭയംകൊടുത്തും എന്റെ യാഗത്തെ രക്ഷിച്ചു. അതിന്നുശേഷം മിഥിലാരാജ്യത്തിൽ ചാപഭഞ്ജനമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുകയാൽ അതു കാണ്മാനായി ഇവിടേക്കു പുറപ്പെട്ടതാണ്. വരുംവഴിയിൽ, ശാപത്താൽ കല്ലായിക്കിടന്നിരുന്ന അഹല്യയെ, ഈ ശ്രീരാമൻ തന്റെ പാദസ്പൎശത്താൽ, ശാപംതീൎത്തു പരിശുദ്ധയാക്കി അയച്ചു. ഇപ്രകാരം അചിന്ത്യപ്രഭാവന്മാരായ ഈ രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അതിഥികളായി വന്നതു നിങ്ങളുടെ പുണ്യാതിരേകത്താലാ

ണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. എന്നാൽ ഇവിടെയുള്ള വില്ല് ഈ രാഘവൻെറ ഭുജപരാക്രമത്തിന്ന് ഈടാകുമോ എന്നു പരീക്ഷിപ്പാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഹേ മഹാരാജാവെ! ആ വില്ലു സഭയിലേക്കു കൊണ്ടുവരുവാനായി കല്പന കൊടുത്താലും. ഇതു കേട്ടു മിഥിലാരാജാവു സന്തോഷഭരിതനായിട്ട് ആ വില്ലു വരുത്തുവാനായി മന്ത്രിയോടു ആജ്ഞാപിച്ചു. ഉടനെ മന്ത്രിയുടെ കല്പനപ്രകാരം അറുപതിനായിരം ഭടന്മാർകൂടി താങ്ങിപ്പിടിച്ചെടുത്തുംകൊണ്ട് ആ വില്ലു സഭയിൽ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചു. ശ്രീരാമൻ വില്ലുകുലയ്ക്കുന്നതു കാണ്മാനായി, രാജകുമാരന്മാർ മുതലായ അനേകം ആളുകൾ അതിജാഗ്രതയോടെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും ഭഗവാൻ തൻെറ ഇടത്തുകൈകൊണ്ടു വില്ലെടുത്തു; കുലച്ചതു എപ്പോഴാണെന്നും മുറിച്ചതു എപ്പോഴാണെന്നും ആർക്കും കാണ്മാൻ സാധിക്കാത്തവിധം അത്ര നിമിഷത്തിൽ വില്ലു രണ്ടു കഷണമാക്കിത്തീർത്തു. വില്ലു മുറിഞ്ഞ അതിഘോരമായ ശബ്ദംമാത്രം എല്ലാവരും കേട്ടതേയുള്ളു.

സീതാപാണിഗ്രഹണം.

വില്ലു മുറിച്ചതിന്നശേഷം, ജനകി ഒരു മാല എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു ശ്രീരാമൻെറ കഴുത്തിൽ അണിയിച്ചു. അനന്തരം അതിരില്ലാത്ത സന്തോഷത്തിൽ മുങ്ങിയവനായ ജനകരാജാവു ഈ വിവരങ്ങളൊക്കെ പ്രസ്താവിച്ചുംകൊണ്ടു ഒരു കത്തെഴുതി ദശരഥമഹാരാജാവിന്നായി ദൂതന്മാർ വശം അയച്ചു. എഴുത്തു കിട്ടി വിവരം അറിഞ്ഞു സന്തുഷ്ടനായ ദശരഥരാജാവു ഉടനെ സുമന്ത്രൻ മുതലായ മന്ത്രികളോടും, കൈകേയി തുടങ്ങിയ പത്നിമാരോടും ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരായ പുത്രന്മാരോടും അനേകപരിവാരങ്ങളോടുംകൂടി പുറപ്പെട്ടു വേഗത്തിൽ മിഥിലരാജ്യത്തെ പ്രാപിച്ചു. ദശരഥരാജാവു പരിവാരസമേതം വന്നതായറിഞ്ഞു ജനകരാജാവു ചെന്നു എതിരേററു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി. ആദരവോടെ അനേകം ഉപചാരങ്ങളെ ചെയ്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചു കുശലപ്രശ്നാദികൾ കഴിച്ചതിന്നശേഷം ശ്രീരാമനെക്കൊണ്ടു ആജ്ഞീ

വനാന്തം പിരിയുകയില്ലെന്നുള്ള സങ്കല്പത്തോടുകൂടി ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ ജാനകിയുടെ പാണിഗ്രഹണം കഴിപ്പിച്ചു. ജനകരാജാവിൻെറ മററ കന്യകമാരെ, ഭരതലക്ഷ്മണശത്രുഘ്നന്മാരെക്കൊണ്ടും യഥാക്രമം വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചു. അതിന്നുശേഷം അനവധി സ്ത്രീധനങ്ങളെയും കൊടുത്തു ജനകരാജാവ് അവരെയെല്ലാവരെയും അയോദ്ധ്യക്കായി യാത്രയയക്കയും ചെയ്തു. ശ്രീപരമേശ്വരൻെറ ചാപഭഞ്ജനത്തെക്കേട്ടു കോപിഷ്ഠനായ പരശുരാമൻ 'ആരാണ് വില്ലുമുറിച്ചു'തെന്നറിവാനായി അതിവേഗത്തിൽ പുറപ്പെട്ടു വരുംവഴിക്കു ദശരഥാദികളെ കാണുകയാൽ അവരെ തടുത്തുനിർത്തിയുംകൊണ്ടു ഭാർഗ്ഗവരാമൻ ശ്രീരാമനോടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

ഭാർഗ്ഗവരാമഗർവ്വശമനം.

പരശുരാമൻ:—ഹേ! നീ ആരാണ്. നിന്നെ നോക്കിയാൽ ഒരു ഭൂപാലനെന്നു തോന്നുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ നിന്നെ ഞാൻ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

ശ്രീരാമൻ:—അങ്ങയെ നോക്കുമ്പോൾ ഒരു ബ്രാഹ്മണനെന്നു തോന്നുന്നു. അതിനാൽ നമസ്കാരം.

പ—ഹേ ബാല! നീ ഒരു ക്ഷത്രിയരാജകുമാരനല്ലെ? സ്ത്രീയായ താടകയെ നിണക്കു വധിപ്പാൻ പാടുണ്ടോ? സ്ത്രീവധം രാജാക്കന്മാൎക്കു ശാസ്ത്രവിഹിതമാണോ?

ശ്രീ—അങ്ങയെ പെററെടുത്ത മാതാവെ കൊലചെയ്യാൻ ഏതു ശാസ്ത്രത്തിലാണ് വിധികണ്ടത്? അങ്ങെ മാതാവെ കൊന്നതു ശാസ്ത്രവിഹിതമാണോ?

പ—ബീജകൎത്താവും എൻെറ പിതാവുമായ ജമദഗ്നിമഹൎഷിയുടെ കല്പന ഒരിക്കലും ലംഘിപ്പാൻ പാടില്ലാത്തതാകയാൽ ഞാൻ അമ്മയെ കൊലചെയ്തതാണ്.

ശ്രീ—ഗുരുവാക്കിന്നെതൃവാക്കില്ലെന്നു കരുതി, എൻെറ ഗുരുവായ വിശ്വാമിത്രമഹൎഷിയുടെ കല്പനപ്രകാരമാണു ഞാൻ ദുഷ്ടയായ താടകയെ കൊന്നത്

പ—ഒരു നിസ്സാരമായ വില്ലു മുറിച്ചതുകൊണ്ടു നീ ഇത്രയെന്നും അഭിമാനിക്കേണ്ടാ. ഓൎമ്മവെക്കണം.

ശ്രീ—അങ്ങ് ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണെന്നു കരുതി ഞാൻ ഇപ്പോൾ ക്ഷമിക്കുന്നു. സ്വരം പകൎന്നാൽ നിറം പകരുമെന്നു പ്രത്യേകം ഓൎമ്മവെച്ചു സംസാരിക്കണം. വെറുതെ എന്തിന്നു ശണ്ഠകൂട്ടുന്നു.

പ—നീ ആ വില്ലു മുറിച്ചുവല്ലോ. ഇതാ ഈ വില്ല് ഒന്നു വളയ്ക്കുക. കാണട്ടെ സാമൎത്ഥ്യം. ബാലനായാലും നിന്റെ വായ്ത്തകൃതി കേമം തന്നെ.

ഇതിനെ കേട്ടു ശ്രീരാമൻ ആ വില്ലു വാങ്ങി വളച്ചു ഞാൺ മുറുക്കി അസ്ത്രം അനുസന്ധാനം ചെയ്കയും ഉടനെ അസ്ത്രത്തിന്നു ലക്ഷ്യം എന്തെന്നു പറയേണമെന്നു പരശുരാമനോടാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

പരശുരാമൻ—അസ്ത്രത്തിന്നു യാതൊരു ലക്ഷ്യവും കാണുന്നില്ല. ഞാൻ ബുദ്ധിയില്ലായ്മയാൽ നിന്നോടു പ്രതിവാദിച്ചതാണ്. ഇതുവരെ ഞാൻ ചെയ്ത തപസ്സുകളെല്ലാം നിന്റെ അസ്ത്രത്തിന്നു ലക്ഷ്യമായിത്തന്നിരിക്കുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞു തന്നെ അവലംബിച്ചിരുന്ന വിഷ്ണുകലയെ ശ്രീരാമങ്കൽ സമൎപ്പിച്ചു. ശ്രീമാനായ രാമന്റെ അനുമതിയോടുകൂടി പരശുരാമൻ പിന്നെയും തപസ്സിനായിത്തന്നെ പോയി. അനന്തരം ശ്രീരാമൻ മുതലായ എല്ലാവരും അയോദ്ധ്യയിൽചെന്നു സുഖമായിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ബാലകാണ്ഡം സമാപ്തം.

കമ്പരാമായണകഥാമൃതം.

അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം.

ഇങ്ങിനെ ശ്രീരാമനും മററം പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലത്തോളം അയോദ്ധ്യയിൽ സുഖമായി താമസിച്ചു. അതിന്നുശേഷം ശ്രീരാമന്നായി രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ദശരഥരാജാവു അതിന്നു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെല്ലാം ഒരുക്കുകയും നഗരം മുഴുവനും അലങ്കരിപ്പിക്കയും അമ്പത്താറു രാജാക്കന്മാൎക്കും അഭിഷേകപത്രം ദൂതന്മാർ വശം അയക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരങ്ങളെല്ലാം അറിഞ്ഞു മന്ഥര, ശുഭമുഹൂൎത്തത്തിൽ അഭിഷേകം കഴിച്ചു രാജാവായി സിംഹാസനത്തിൽ ഇരിപ്പാൻ പോകുന്ന രാമനെ, അതിന്നു വിഘ്നംവരുത്തി കാട്ടിലേക്കയക്കണമെന്നും, കൈകേയീപുത്രനായ ഭരതനെ രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യിക്കണമെന്നും വിചാരിച്ചു, അതിന്നുള്ള കൌശലത്തെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു കൈകേയിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

പട്ടാഭിഷേകവിഘ്നം.

കവി.

അന്തകരണിവുരമമലൈവാനവർ
പെന്നകരിയൽവനപ്പൊലിയുമെവയിൽ
ഇന്നൽശെയിരാവണനിഴെത്തതീമെപോൽ
തന്നറംകൊടുമനക്കുനിതോൻറിനാൾ.

മന്ഥര പറയുന്നു:—ഹേ കൈകേയി! നീ കഥയൊന്നും മനസ്സിലാക്കീട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നുണ്ടല്ലൊ. കൌസല്യാപുത്രനായ രാമന്നു നാളെ പട്ടാഭിഷേകമാണത്രെ. നിന്റെ മകൻ ഭരതൻ എവിടെ. നിന്റെ മകൻ ഇവിടെ ഇല്ലാത്ത തരം നോക്കിയിട്ടു കൌസല്യ കുസൃതി പറഞ്ഞു അവളുടെ മകന്നല്ലെ അഭിഷേകം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിന്റെ മകനെ സന്ന്യാസിയാക്കി നാട്ടിൽനിന്നയപ്പാനാണോ ഭാവം. രാമൻ രാജാവായാൽ പിന്നെ നിന്റെ

മകന്നു ഈ ജന്മം പട്ടം കിട്ടുമോ. ഭരതൻ സന്ന്യാസിയാവണം.
അതിരിക്കട്ടെ. നീ കൌസല്യയുടെ വെള്ളാട്ടിയുമാവണം. കഷ്ടം!
നീ ഇത്ര വിഡ്ഢിയാകുന്നോ. ദശരഥരാജാവിന്നു മറ്റുള്ള ഭാൎയ്യമാരെ
ക്കാളധികം സ്നേഹം നിന്നിലാണെന്നു നീ നടിച്ചിട്ടു എന്താണു്
ഫലം. ഇപ്പോൾ കാൎയ്യം എങ്ങിനെ വന്നു. ഇതൊക്കയും ഇതിന്നു
മുമ്പും ഞാൻ നിന്നോടു പറയാറില്ലെ. അല്ലയോ കൈകേയീ! രാ
മൻ രാജാവായാൽ പിന്നെ സൎവ്വ അധികാരവും അവന്നായി. കൌ
സല്യ രാജധാനിയിലെ കുടുംബകാൎയ്യങ്ങൾക്കു എല്ലാം ചുമതലക്കാ
രിയുമായി. നിന്റെ ഭൎത്താവിന്നു വാൎദ്ധക്യം മുഴുത്തു. കാടു് വാ, വീ
ടു് പോ എന്നുള്ളകാലമായി. ഇവയൊന്നും ആലോചിക്കാതെ വി
ഡ്ഢിയായിരിപ്പാനാകുന്നൊ നീ ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നതു്. കഷ്ടമെന്നേ ഞാ
ൻ പറവാൻ കാണുന്നുള്ളു. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഒരു യുക്തി പറഞ്ഞു
തരാം. എന്തെന്നാൽ:—നീ പണ്ടു് നിന്റെ കണവനോടു രണ്ടു
വരം, ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ തരണമെന്നുപറഞ്ഞു നിൎത്തിവെച്ചിട്ടു
ണ്ടല്ലോ. അതു ഈ അവസരത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുക. അവയിൽ
ഒന്നു പതിന്നാലു വൎഷം രാമൻ കാട്ടിൽ പോയി പാൎപ്പാനും മ
റ്റൊന്നു ഭരതന്നു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യാനുമായി കണവനോടു പ
റയുക. കാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം ശുഭമായി വരുന്നതിന്നു മുമ്പായി കാക്കാ
ഞ്ഞാൽ വരുമ്പോഴെങ്കിലും കാക്കേണ്ടുകയോ? വന്നതിൽപിന്നെ
ആലോചിച്ചിട്ടു വല്ല ഫലവുമുണ്ടോ? എന്നും മററും ഏഷണിക
ളും യുക്തികളും പറഞ്ഞു കൈകേയിയുടെ മനസ്സിനെ ഒരു വിധം
ഇളക്കി അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു സമ്മതിപ്പിച്ചു ഒരു രത്നമാല സ
മ്മാനമായി വാങ്ങി മന്ഥര പോവുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കൈ
കേയി മന്ഥര പറഞ്ഞതിനെ വീണ്ടും ആലോചിച്ചു യഥാൎത്ഥമാ
യ കാൎയ്യമാണു മന്ഥര പറഞ്ഞതെന്നുറച്ചു അത്യന്തം വ്യസനി
ച്ചു പള്ളിയറയിൽ ചെന്നുകിടന്നു. ദശരഥരാജാവു വന്നു പത്നി
യോടായി, അല്ലയോ പ്രിയെ! എന്താണിങ്ങിനെ വലിയമനോ
വേദനയോടെ കിടക്കുന്നതെന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു കൈകേയി
പറയുന്നു. അടുക്കുമ്പോഴെ ആളുകളുടെ സ്വഭാവം അറിവാൻ ക
ഴികയുള്ളു. എന്റെ മകനെ രാജ്യത്തിൽ നിന്നയച്ചു ആ അവസ

രത്തിൽ കൌസല്യാപുത്രനായ രാമന്നു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യേണ മെന്നല്ലെ അങ്ങയുടെ വിചാരം. കാൎയ്യമെല്ലാം കൌസല്യക്കും ക പടമെല്ലാം എനിക്കും എന്നാണല്ലോ കാണുന്നതു. അതു എന്താ യാലും വേണ്ടതില്ല. ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ തരാമെന്നു നിശ്ചയം ചെയ്തു പണ്ടു എനിക്കായി രണ്ടുവരം തന്നിട്ടുള്ളതു ഇപ്പോൾ തര ണമെന്നാണു എൻെറ അപേക്ഷ. ഇതുകേട്ടു ദശരഥരാജാവു, അ ല്ലയോ പ്രിയെ! നിൻെറമകൻ നിൻെറ അച്ഛൻെറ രാജധാനിയിലേ ക്കല്ലെ പോയിരിക്കുന്നതു. അതു സാധാരണയല്ലെ. അതിന്നെന്തു വേണം. വരുന്നതിന്നായി വിവരം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതി ന്നാണൊ നീ വ്യസനിക്കുന്നതു. രാമൻെറ പട്ടാഭിഷേകസമയ ത്തു ഭരതൻ ഇവിടെ എത്തുമല്ലൊ. ആവട്ടെ, ആവശ്യപ്പെട്ട പ്പോൾ വരം തരുന്നതാണെന്നുള്ള നിശ്ചയത്തിന്നു ഞാൻ വല്ല വിഘ്നവും വരുത്തീട്ടുണ്ടൊ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു കൈകേ യി പറയുന്നു. എനിക്കു വേണ്ടുന്ന വരം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ എ ൻെറ മകനായ ഭരതന്നു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യുകയും രാമനെ പതി ന്നാലു സംവത്സരത്തേക്കു കാട്ടിലാക്കുകയും വേണം ഇതാണു. എ ന്നിങ്ങിനെ കൈകേയി പറഞ്ഞതുകേട്ടു രാജാവു, എടീ! എന്താ ണിങ്ങിനെ പറയുന്നതു കലി ബാധിച്ചുവോ? ഒരു നാഴികയെങ്കി ലും മൂത്തവന്നല്ലെ രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യേണ്ടതു്. അതല്ലെ ക്ഷത്രി യധൎമ്മം. ധൎമ്മം വിട്ടു നടക്കുന്നതു മനുസ്മൃതിക്കു വിരോധവും ലോ കാപവാദജനകവുമല്ലെ? അങ്ങിനെ നീ പറയുന്നതു കഷ്ടമല്ലെ? നിൻെറ മകനായ ഭരതനേയും രാമനേയും നിണക്കു ഭേദം വിചാ രിപ്പാൻ പാടുണ്ടോ? ഇതുകേട്ടു കൈകേയി ദശരഥരാജാവിൻെറ നേരെ നോക്കീട്ടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. അല്ലയോ രാജാവെ! സ്മൃ തിയിൽ സത്യവിരോധം ചെയ്യാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടൊ? സത്യ ത്തെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി നിന്തിരുവടിയുടെ പൂൎവ്വന്മാർ എന്തെ ല്ലാം കഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിരുന്നു. നിന്തിരുവടിയുടെ പൂൎവ്വിക നായ നിമിയെന്ന ചക്രവൎത്തി ഒരു പക്ഷിയെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി വേടന്നു തൻെറ ശരീരത്തിലുള്ള മാംസങ്ങളെ കത്തികൊണ്ടറുത്തു ദാനം ചെയ്തില്ലയോ? അത്രതന്നെയല്ല ഹരിശ്ചന്ദ്രനെന്ന മഹാരാ

ജാവു സത്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി തന്റെ ഭാൎയ്യയെ ഒരു അന്യ
ന വില്ക്കുകയും താൻ ഒരു ചണ്ഡാലുന്ന അടിമയായി ഇരിക്കുകയും
ചെയ്തില്ലയോ? ഇവയെല്ലാം സത്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ വേണ്ടി ആ
യിരുന്നില്ലേ? നിന്തിരുവടിയും ആ ഗോത്രത്തിൽജനിച്ചവനല്ലയോ?
പിന്നെ എന്താണു സത്യത്തിന്നു വിരോധമായ വാക്യത്തെപ്പറയു
ന്നതു്. ഇതിനെക്കേട്ടു ദശരഥരാജാവു, അല്ലയോ പ്രിയെ! നി
ന്റെ വാക്കു ഏററവും ക്രൂരമായിരിക്കുന്നുവല്ലൊ. എങ്കിലും നി
ന്റെ മകന്നു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യാം. രാമനെ കാട്ടിലേക്കയക്കേ
ണമെന്നുണ്ടോ? രാമൻ എന്റെ പ്രാണതുല്യനാണ്. അവനെ
കാട്ടിലേക്കയച്ചാൽ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നു നീ വിചാരിക്കേ
ണ്ട. എന്നും മററും പലതരത്തിലും പറഞ്ഞതു കൈകേയി കേവ
ലം നിരസിച്ചതിനാൽ ദശരഥരാജാവു വ്യസനാക്രാന്തനായി
ബോധംകെട്ടു ഭൂമിയിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കൈകേ
യി ആളയച്ചു രാമനെ വരുത്തി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ഹേ രാഘ
വ! നീ പതിന്നാലു സംവത്സരം കാട്ടിൽപോയി താമസിക്കേണ
മെന്നു നിന്റെ അച്ഛൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു നിന്റെ അച്ഛ
നായ ദശരഥരാജാവു പറയുന്നതിന്നു പകരമാണു ഞാൻ പറയു
ന്നത്. ഇതുകേട്ടു ശ്രീരാമൻ, ഹേ കൈകേയീമാതാവെ! എനിക്കു
തു അത്യന്തം സന്തോഷംതന്നെ. അച്ഛന്റെ കല്പന എന്തുത
ന്നെയായാലും അതു ചെയ്യേണ്ടതു മക്കളുടെ ചുമതലയാണ്. രാജ്യ
ത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിന്നു ഭരതനെും, കാട്ടിൽ വസിക്കുന്നതിന്നു ഞാ
നും പ്രാപ്തനാണ്. നാട്ടിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ ഇഹലോകസുഖ
വും കാട്ടിൽ വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പരലോകസുഖവും അനുഭവി
പ്പാനിടയാകുന്നതാണ്. പരലോകസുഖത്തെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവ
നായ എനിക്കു അതിന്നുപയുക്തമാം മാൎഗ്ഗത്തെത്തന്നെ കല്പിച്ചതു
മാതാവിന്നു എന്നെക്കുറിച്ചുള്ള വാത്സല്യാതിരേകത്താലാണെന്ന
തിന്നു സംശയമില്ല.

കൌസല്യയായ എന്റെ പെററമ്മകൂടി എനിക്കു ഇത്രയും
നന്ദിചെയ്യുമോ എന്നു സംശയമാണ്. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞ്
ശ്രീരാമൻ കൌസല്യയുടെ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് കൌസല്യ

യോടു വിവരങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട് ദുഃഖപരവശയായ കൌസല്യ മകനെ നോക്കി:—അല്ലയോ മകനേ! കൈകേയിയുടെ മകൻ രാജാവായി ഇരുന്നുകൊള്ളട്ടെ അതിന്നു വിരോധമില്ല. അങ്ങിനെയായാൽ നീ കാട്ടിലേക്കു പോകേണമെന്നുണ്ടോ. എന്റെ രാമനേ! നീ എങ്ങിനെ പതിനാലു സംവത്സരം കാട്ടിൽ താമസിക്കും. നിന്നെ പിരിഞ്ഞാൽ ഞാൻ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരിക്കുമോ? ഇപ്പോൾതന്നെ നിന്റെ മുഖം ഒന്നുകൂടി നോക്കി ഞാൻ പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ചുകളയാം. എന്ന് പറഞ്ഞ് കൌസല്യ രാമനെപ്പിടിച്ച് മാറത്തണച്ച് ആലിംഗനം ചെയ്തു കരയുന്നതുകണ്ടു ശ്രീരാമൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. ഹേ മാതാവെ! ദുഃഖിക്കരുത്. ഞാൻ വനത്തിലേക്കു പോയ്വരട്ടെ. പതിനാലു സംവത്സരം പതിനാലു ദിവസംപോലെ കഴിച്ച് ഞാൻ എത്രയും വേഗത്തിൽ വന്നുകളയാം. നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും ദുഃഖിക്കരുത്. മാതൃവാക്യം വേദവചനമാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല ഞാൻ പോയില്ല എങ്കിൽ അച്ഛന്റെ വാക്കിന്നു സത്യഭംഗം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യും. അതു ഒരിക്കലും വരുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ലല്ലൊ. പരശുരാമൻ അച്ഛന്റെ വാക്കിനാൽ മാതാവിനെ കൊന്നില്ലയോ? ഞാൻ പോയില്ല എങ്കിൽ രാജ്യഭാരം ഭരതന്നു അല്ലെന്നു വരുമോ? പിന്നെ ഞാൻ ഇവിടെ താമസിച്ച് അച്ഛന്റെ വാക്കിന്നു സത്യഭംഗം വരുത്തുന്നതെന്തിന്നു? പണ്ട് സഗരന്മാർ പതിനാറായിരം പേരും അച്ഛന്റെ വാക്കിന്നുവേണ്ടി പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ചില്ലയോ? അച്ഛന്റെ വാക്കിനാൽ തപസ്സു ചെയ്യുന്നത് എനിക്കു പ്രയാസമുള്ളതാണോ? അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ അശേഷം ദുഃഖിക്കരുത്. അച്ഛനെ നല്ലവണ്ണം രക്ഷിക്കണം എന്നും മററും പറഞ്ഞ് കൌസല്യയെ ഒരുവിധം ആശ്വസിപ്പിച്ചു. അതിന്നുശേഷം സുമിത്രയുടെ അടുക്കൽചെന്നു നമസ്കരിച്ചു വിവരം പറഞ്ഞു. ഇതിനെ കേട്ടിരുന്ന ലക്ഷ്മണൻ വില്ലെടുത്ത് ചാടി ക്രോധിച്ചുപറയുന്നു. ആഹാ! അങ്ങിനെ ഉണ്ടോ ഒരു കാര്യം. ജ്യേഷ്ഠനെ വനത്തിലേക്കു ആട്ടിക്കളഞ്ഞ് അനുജൻ രാജാവായിരിക്കുന്നതു ആക്കട്ടത മര്യ്യാദയാണ്. ഒരിക്കലും പാടില്ല. രാജ്യം ഭരതന്നു കൊടുക്കണം എന്നു

തന്നെയല്ല ജ്യേഷ്ഠൻ വനത്തിലേക്ക പോവുകയും വേണം. ആരു ടെ നിശ്ചയമാണിത്. അച്ഛനങ്ങിനെ കൊടുക്കുന്നതല്ല. ഭരത നെ ഞാൻ നാട്ടിൽനിന്ന ആട്ടുവാനാണ് വിചാരിക്കുന്നത്. ആ രാണ് അവന്നു സഹായികൾ എന്നുവെച്ചാൽ വരട്ടെ. മശകം എത്ര പറന്നാലും ഗരുഡനായിത്തീരുമോ. ഇനി ഭരതൻെറ സ ഹായികളെയും ഭരതനെയും അയോദ്ധ്യയിൽനിന്നു പുറത്താക്കി യതിൻെറ ശേഷമേ വേറെ കാൎയ്യമുള്ളു. എന്ന് ലക്ഷ്മണൻ പുറ പ്പെട്ടതിനെക്കണ്ട് ശ്രീരാമൻ പറയുന്നു—

അല്ലയോ ലക്ഷ്മണാ! നിണക്കിത്ര ക്ഷമയില്ലയൊ. അച്ഛ ൻെറ വാക്കിനെ കീൎത്തിപ്പെടുത്തുന്നവനല്ലെയൊ മകൻ. ഇരുമ്പാ ണ് അമ്മകൈകേയിയുടെ മനസ്സ്. കാട്ടിൽ പോയി തിരിഞ്ഞുവ ടക്കട്ടെ എന്നു പറയുവാൻ മനസ്സു വന്നല്ലൊ. കരുമ്പ് കയ്ക്കുന്നു എന്നു വരുന്നത് വായയുടെ ദോഷമല്ലാതെ കരുമ്പിൻെറ ധൎമ്മം അങ്ങിനെയല്ലല്ലൊ. കാലാനുസരണമെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്താണ് പറവാനുള്ളത്. അച്ഛനെ സത്യവാനല്ലെന്നാക്കിത്തീക്കാമോ. അ മ്മയുടെ വ്രതത്തെ ഭംഗംവരുത്താമോ. ഭരതൻെറ ഭാഗ്യത്തെ ഭേ ദിക്കാമോ. ലോകവാസികൾക്ക പരിഹാസത്തിന്നിടവരുത്താമോ. ഇപ്പോൾ ഭരതൻ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചാൽ മേലിൽ നമുക്ക ആയ് ക്കുടായെന്നുണ്ടോ എന്നും മററും പറഞ്ഞ് ലക്ഷ്മണൻെറ ക്രോധ ത്തെ ശമിപ്പിച്ചതിന്നുശേഷം മാതാവായ സുമിത്രയും അനേകബു ദ്ധികളെ ഉപദേശിച്ച് ജ്യേഷ്ഠനെ രക്ഷിപ്പാനായി നീയുംകൂടെ പോ കുക എന്ന് പറഞ്ഞു അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും രാമലക്ഷ്മണന്മാർ പുറപ്പെട്ട് ശ്രീരാമൻ അന്തഃപുരത്തിൽപോയി ജാനകിയെക്കണ്ട് ഹെ ജാനകി! ഞാൻ ഇതാ വനത്തിലേക്ക പോകുന്നു. നീ ഇവി ടെ മാതാക്കൾക്കവേണ്ടുന്ന ഉപചാരങ്ങളെ ചെയ്യിരിക്കുക. ഞാൻ പതിനാലു വൎഷം കഴിഞ്ഞു പ്രഥമദിനത്തിൽ മടങ്ങിവന്നേക്കാം. അതുവരെ എന്നെ സംബന്ധിച്ച് ഖേദിക്കാതിരിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെകേട്ടു ജാനകി പൊട്ടുന്നവവെ വീണു മോഹാലസ്യ പ്പെട്ട് അനന്തരം എഴുനീററു നിന്തിരുവടി ഒരുമിച്ചു ഞാനുംവരു ന്നുവെന്നും സുഖദുഃഖങ്ങൾ രണ്ടുപേക്കും സമതമാണെന്നും പറ ഞ്ഞ് മരവസ്ത്രുംകൂടെ എടുക്കാതെ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

വ ന ദീ ക്ഷ .

ശ്രീരാമൻ സുമന്ത്രനോടു രഥം കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിക്കുകയും അതുകേട്ടു സുമന്ത്രൻ രഥം കൊണ്ടുവന്നു നിൎത്തി അതിൽ മൂന്നുപേരും ആരോഹണംചെയ്തു പുറപ്പെട്ടതിനെ നഗരവാസികൾ കേട്ടു ദുഃഖിച്ച് ശ്രീരാമനെ ഒരുമിച്ച് ഞങ്ങൾക്കും വനവാസമാണെന്നു പറഞ്ഞു അവർ രഥത്തിനെ പിന്തുടരുകയും സരയൂനദിക്കു സമീപം എത്തിയപ്പോൾ സൂൎയ്യൻ അസ്തമാനമാകുകയും എല്ലാവരും നിദ്രയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സുമന്ത്രനെ വിളിച്ച് ഭഗവാൻ, അല്ലയോ സുമന്ത്രരെ! നേരംപുലൎന്നു പുറപ്പെടുന്നതായാൽ നഗരവാസികൾ എന്നെ വിട്ടുപിരിയുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു രഥത്തെ അയോദ്ധ്യയ്ക്കു മടക്കി മാതാപിതാക്കന്മാരോടു വിവരം പറയുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അത്യന്തം വ്യസനത്തോടുകൂടി സുമന്ത്രൻ മടങ്ങുകയും ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ സീതാസമേതംപുറപ്പെട്ടു വക്കലംകെട്ടി മരവിരിധരിച്ചു വ്രതാനുഷ്ഠാനാനുസാരികളായി സരയൂനദീതീരത്തിൽവന്നു ശൃംഗിവേരാധിപനായ ഗുഹനെ വിളിച്ച് വിവരം പറയുകയും അതു കേട്ടു ഗുഹൻ ശരണംസ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടി എവിടെയും പോകേണമെന്നില്ല. ഇവിടെ വസിക്കുക. എന്ത് പദാൎത്ഥം വേണമെങ്കിലും അടിയൻ കൊണ്ടുവന്നുതരാം. എല്ലാ പദാൎത്ഥങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ട്. എന്നു ഗുഹൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയൊ ഗുഹനെ! കാട്ടിലേക്കുവന്നു നാട്ടിൽ ഇരുന്നാൽ ശരിയാകുമൊ. സ്നാനത്തിന്നുപോയാൽ ചേററിൽപ്പുനയേണമോ. ആയതുകൊണ്ടു നിന്നെ ഞാൻ എന്റെ അനുജനാക്കി വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു സന്തോഷമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞ് തോണിയിൽക്കയറി ഗുഹൻ തോണിതുഴഞ്ഞു നദിയുടെ മറുകരയിൽക്കൊണ്ടുപോയിട്ടു നമസ്കരിച്ചു ഗുഹൻ മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ദശരഥന്റെ ചരമഗതി.

സുമന്ത്രൻ ഈ വിവരത്തെ ദശരഥചക്രവൎത്തിക്കു അറിവുകൊടുക്കുകയും അതുകേട്ടു ഉടനെ മുമ്പുതന്നെ പ്രാണസങ്കടത്തോടുകൂടിക്കിടക്കുന്ന മഹാരാവ് അയ്യയ്യോ പുത്രശോകത്താൽ മരി

ക്കേണമെന്നു വനത്തിൽവെച്ചു ശപിച്ച മഹൎഷിയുടെ ശാപം സഫലമായി വന്നുവല്ലൊ എന്നുപറഞ്ഞു. ശ്രീരാമരാമ എന്നു പറഞ്ഞ് പ്രാണനെ ത്യജിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു മഹൎഷികൾ ശവശരീരത്തെ എടുത്തു തൈലത്തോണിയിൽഇട്ടു. ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരെ വരുത്തുവാനായി കേകയപുരത്തേക്കു ആളയക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ ജാനകിയോടുകൂടി നദി കടന്നതിന്നുശേഷം ചിത്രകൂടത്തിൽ എത്തി. ചിത്രകൂടപൎവ്വതത്തിന്റെ വൈഭവത്തെ ജാനകിയോടു പറയുന്നു.

ചിത്രകൂടവാസം.

ഹേ ജാനകി! അത്യത്ഭുതംതന്നെ. മണിപീഠംപോലെ ശോഭിക്കുന്ന ചിത്രകൂടം നോക്കുക, മഹൎഷി തപസ്വികൾ വേദപാഠംചെയ്യുന്നതിനെ കേട്ടു മനസ്സിലാക്കി ശുകങ്ങൾ വേദങ്ങളെപ്പാടുന്നതിനെ നോക്കുക. കാൎമ്മേഘങ്ങളെക്കണ്ടു പിടികളാണെന്നു കരുതി കരിവരന്മാർ തങ്ങളുടെ തുമ്പിക്കയ്യാൽ പിടിപ്പാൻ യത്നിക്കുന്നതിനെ നോക്കുക. മഹൎഷികൾക്കു കയറിപ്പോവാനുള്ള കല്പടികളെപ്പോലെ മലമ്പാമ്പുകൾ നിരയായ്ക്കിടക്കുന്നതിനെ നോക്കുക. എന്നിങ്ങിനെ അനേകതരമായ അത്ഭുതങ്ങളെക്കാട്ടി അനന്തരം ലക്ഷ്മണൻ ഒരു പൎണ്ണശാല സൃഷ്ടിക്കുകയും അതിൽ ജാനകീസമേതനായി ശ്രീരാമസ്വാമി വസിക്കയും ലക്ഷ്മണൻ പുറമെ കാവലായി ശിലാബാണപാണിയായി നില്ക്കുകയുംചെയ്തു. ഇവിടെവസിഷ്ഠമുനിയാൽ അയക്കപ്പെട്ടപത്രം കേകയപുരത്ത് കിട്ടി ഭരതനുംശത്രുഘ്നനുംഅതിവേഗത്തിൽപുറപ്പെട്ട് അയോദ്ധ്യയിൽവന്നു തന്റെ മാതാവായ കൈകേയിയെക്കണ്ടു ദശരഥൻ മരിച്ചതിനെ അറിഞ്ഞു അത്യന്തം ദുഃഖിക്കുകയും മരണസമയത്തിൽ അച്ഛൻ എന്തൊന്നാണ് പറഞ്ഞതെന്നു ചോദിക്കുകയും ശ്രീരാമരാമ എന്നു പറഞ്ഞു ജീവിനെ ഉപേക്ഷിച്ചുവെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ഭരതൻ ചോദിക്കുന്നു. ഹെ മാതാവെ! എന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ മരണസമയത്ത് സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെ? എന്നതുകേട്ടു കൈകേയി, മകനെ! ഭരത! അച്ഛനും അമ്മയും എന്നേക്കും ഇരിക്കുമൊ. നിനക്കു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യണമെന്നും രാമൻ കാട്ടിലേക്കു പോകണ

മെന്നും രണ്ടു വരം ഞാൻ നിൻെറ അച്ഛനോടു വരിക്കുകയും ത
ന്നിമിത്തം രാമൻ വനത്തിലേക്കു ഗമിക്കുകയും ചെയ്യുതാണ്. നീ
സുഖമെ പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്തു വസിക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭ
രതൻ ക്രോധിച്ചു അമ്മയെ നോക്കി എടി! ദുഷ്ടയെ! നീ എൻെറ
മാതാവൊ കുലടേ! ജ്യേഷ്ഠനിരിക്കെ രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്ന അനു
ജന്മാരെ നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടൊ. ആരെടി നിണക്കു ഈ ഏഷണി പറ
ഞ്ഞുതന്നത്? രാജാവിനെക്കൊന്നു രാമനെ വനത്തിലേക്കു അയ
ച്ച കള്ളി! നിൻെറ വയററിൽ ഞാൻ ജനിച്ചുവല്ലൊ. ജ്യേഷ്ഠൻവ
നത്തിൽ ഫലമൂലപകാണ്ഡങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചുനടക്കുകയും ഞാൻ ഇവി
ടെ ഷഡ്രസങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള പദാൎത്ഥങ്ങളെ ഭുജിച്ചു പൂജ്യനാ
യിരിക്കുകയും ആണോ വേണ്ടത്? നിന്നെ കൊന്നശേഷം എ
ൻെറ അപവാദത്തെ പിന്നെ തീൎത്തുകൊള്ളാം. നിന്നെ എനിക്കു
കാണേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല എന്നു പറഞ്ഞു കൌസല്യയുടെഅടുക്കൽ
ചെന്നു ഭരതൻ നമസ്കരിക്കുകയും കൌസല്യ ഭരതനെ നോക്കി
നിൻെറ അമ്മ ചെയ്ത കഠിനങ്ങളെ അറിഞ്ഞില്ലെ എന്നു ചോദി
ച്ചതു കേട്ടു ഭരതൻ പറയുന്നു. അയ്യോ! മാതാവേ! ഞാൻ ലേശം
പോലും അറിഞ്ഞവനല്ല. അങ്ങിനെ അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ ബ്ര
ഹ്മഹത്തി ചെയ്താലുള്ള നരകം ഞാൻ അനുഭവിക്കട്ടെ. ഈ ജന്മ
ത്തിൽ രാമദ്രോഹം സ്വപ്നേപി ഞാൻ വിചാരിക്കുമോ എന്നുകൌ
സല്യമാതാവിൻെറ പാദം തൊട്ടു സത്യംചെയ്തു. അനന്തരം ദശ
രഥനു വേണ്ടുന്ന സംസ്കാരാദികളെ ചെയ്തു.

ഭരതൻെറ ചിത്രകൂടഗമനം.

ഭരതൻ ജടാവല്ക്കലങ്ങളെ ധരിച്ചു വസിഷ്ഠനും മാതാക്കളും ശ
ത്രുഘ്നനും പ്രജകളുമായി പടകളോടുകൂടി രാമനെക്കാണ്മാൻ പുറ
പ്പെട്ടു. സരയൂനദിക്കു സമീപം വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഗുഹൻ പ
റയുന്നു. എന്നെ നിങ്ങൾ അറിയുമൊ? ഭഗവാൻ അനുജൻ എ
ന്നുള്ള സ്ഥാനം എനിക്കു തന്നിരിക്കെ നിങ്ങളെ ഞാൻ തോണി
കടത്തിവിടുമൊ? നാട്ടിൽ ഇരിപ്പാൻ അയക്കാതെ ഭഗവാനെ കാ
ട്ടിലേക്കയച്ചു എന്നുമാത്രമല്ല ഇപ്പോൾ കാട്ടിലും ഇരിപ്പാൻ അ
യക്കാതെ യുദ്ധത്തിന്നല്ലെ ഭരതൻ പടകളോടുകൂടി വരുന്നത്. എ

ന്റെ ശരം ഭരതന്റെ ഗളത്തിൽ ഏല്ക്കില്ലയോ. മൊട്ടമ്പ് എ
റിഞ്ഞിട്ടെങ്കിലും ഇവന്റെ തല ഞാൻ പൊട്ടിക്കാതിരിക്കുമോ.
എന്നു പറഞ്ഞുനില്ക്കെ ഭരതന്റെ വരവിനെക്കണ്ടു ഭഗവാനെ ന
മസ്കരിപ്പാൻ വരുന്നവനാണെന്നു ഗുഹൻ മനസ്സിലാക്കി താൻ
ഭരതനെ നമസ്കരിക്കുകയും ഭരതൻ വിവരമെല്ലാം ഗുഹനോടു പ
റഞ്ഞതിന്നനന്തരം നദി കടന്നു ഭരദ്വാജന്റെ ആശ്രമത്തിൽ
ചെന്നു സൈന്യങ്ങളുടെ ക്ഷീണം മാററി അനന്തരം ചിത്രകൂടത്തി
ലേക്കു പുറപ്പെടുകയും ഭരതന്റെയും സൈന്യങ്ങളുടേയും വരവി
നെ കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ ക്രോധിച്ചു, ശരണം രാമഭദ്രാ! അതാ ഭര
തൻ പടകളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നു. കാട്ടിൽനിന്നും ആ
ട്ടിക്കളയേണമെന്നു കൈകേയിയുടെ കല്പനപ്രകാരം ഭരതൻ ന
മ്മോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നതായിരിക്കാം. ഭരതനോടു യുദ്ധത്തി
ന്നു അടിയന്നു കല്പന തരണം എന്നു ലക്ഷ്മൻ പറഞ്ഞതിന്നു
ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ! ഭരതന്റെ വരവിനെ നോ
ക്കുക. നമ്മോട് യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നവനല്ല. നമ്മെ സേവി
പ്പാൻ വരുന്നവനാണ് എന്നു പറഞ്ഞവസാനിക്കുമ്പോഴേക്കു ഭര
തൻ രാമപാദത്തിൽ വന്നു നമസ്കരിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഭരത
ന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിക്കുകയും ശത്രുഘ്നൻ ലക്ഷ്മണനെ നമ
സ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. പിതാവിന്നു സുഖമോ എന്നു രാമൻ ചോ
ദിച്ചതിനെ കേട്ടു ഭരതൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! അച്ഛൻ സ്വ
ർഗ്ഗാരോഹണമായി. എന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ ഭഗവാൻ വീണ്ടു
മോഹാലസ്യപ്പെടുകയും വസിഷ്ഠൻ ആലസ്യം തീർത്തു വിവരം പറ
ഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിക്കയും ചെയ്തു. അല്ലയോ രാഘവ! അഞ്ചും
രണ്ടും അറിയാത്ത ബാലന്മാരെപ്പോലെ ഇങ്ങിനെ കരയാമോ. വൃ
ഥാവിൽ കണ്ണുനീർ വാർത്തിട്ടു ഫലമെന്താണ്. പിതാവിന്നു വേ
ണ്ടുന്ന മരണാനന്തരകൃത്യങ്ങളെ ചെയ്യുക. അതാണ് ഇപ്പോൾ
വേണ്ടുന്നത്. നീ അറിയാത്ത കാര്യമുണ്ടോ. പ്രത്യേകം ഞാൻ
പറയേണമോ. ദേഹമായ വിളക്കിൽ സുകൃതമായ തൈലം ക
ഴിഞ്ഞാൽ ആയുസ്സായ തിരിയിൽ ദീപമായ പ്രാണൻ നിലനില്ക്കു
മോ രാഘവാ. പിതാവ് അറുപതിനായിരം സംവത്സരം ജീവി

ച്ചിരുന്നത് പോരയെന്നോ നിൻെറ വിവാദം. എന്നിത്യാദി വചനങ്ങളെ കേട്ട ശ്രീരാമൻ ഒരു വിധം സമാധാനിച്ചു പിതാവിന്നു വേണ്ടുന്ന മരണാനന്തരാപേക്ഷകളെ ചെയ്തു അനന്തരം ഭരതനെ നോക്കി ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടോ ഭരത! നീ കിരീടം ധരിക്കാതെ ജടാവല്ക്കലങ്ങളെ ധരിച്ചതു എന്താണ്. എന്നതിനെക്കേട്ട ഭരതൻ, ശരണം ഭഗവാനെ! അച്ഛനെയും കൊന്നു നിന്തിരുവടിയെയും കാട്ടിലേക്കയച്ച മഹാപാപിയുടെ വയറ്റിൽ ജനിച്ച ഞാനല്ലെ സന്യാസിയായി കാട്ടിൽ നടക്കേണ്ടത്. നിങ്ങളല്ലല്ലൊ. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി അയോദ്ധ്യക്കു വന്നു പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്ത് സുഖമേ വസിക്കണം. രാജ്യഭാരം വഹിപ്പാൻ അടിയനാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല എന്നു ഭരതൻ സിദ്ധാന്തിച്ചു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ഭരത! മാതൃപിതൃവാക്യത്തെ പരിപാലിക്കേണ്ടതല്ലെ? ആയതുകൊണ്ടു പതിനാലുസംവത്സരം കഴിഞ്ഞു പ്രഥമദിനത്തിൽ ഞാൻ വരുന്നുണ്ട്. അതുവരെ എൻെറ മെതിയടി കൊണ്ടുപോയി ഞാൻ എന്നു ഭാവിച്ചു പൂജിച്ചു രാജഭാരം ക്രമമായി നടത്തുക. എന്നതിനെ കേട്ട സമ്മതിച്ചു. പതിനാലു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞു പ്രഥമദിനത്തിൽ വരാഞ്ഞാൽ അടിയൻ അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു അവിടെനിന്നു വസിഷ്ഠാദിയായി പുറപ്പെട്ടു ഭരതൻ നന്ദിഗ്രാമത്തിൽ വസിച്ചു. സുമന്ത്രനെ രാജ്യഭാരം ക്രമമായി നടത്തുവാൻ ഏല്പിച്ചു പാദുകയെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടു അധിവസിച്ചു.

അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം സമാപ്തം.

ആരണ്യകാണ്ഡം.

പഞ്ചവടീവാസം.

ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോട്, അല്ലയോ സൌമിത്രേ! ഈ ചിത്രകൂടത്തിൽ മേലിൽ വസിക്കുന്നതായാൽ ഭരതനും നഗരവാസികളും മാതാക്കളും വന്നു നമ്മെ ഉപദ്രവിപ്പാനിടയുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു ഇവിടെനിന്നു പോകുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു പറഞ്ഞു അ

വിടംവിട്ടു് ചിത്രകൂടത്തെ കടന്നു പോകുന്ന വഴിയിൽ അത്രിമഹർഷിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ചെന്നു. മഹർഷിയാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട ഫലമൂലങ്ങളെ ഭുജിച്ചു ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വിരാധൻ എന്നവനെ കാണുകയും വിരാധൻ ജാനകിയെ എടുത്തു ഓടുന്നതിനെ കണ്ടു ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ വിരാധന്റെ രണ്ടു ഭുജങ്ങളേയും വെട്ടി ഹിംസിക്കുകയും പിന്നെ ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു ശരഭംഗമഹർഷിയെക്കണ്ടു ആ മഹർഷിയെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു. അനന്തരം മുണ്ഡകത്തുറയിൽ കുംഭസംഭവനായ അഗസ്ത്യന്റെ ആശ്രമത്തിൽ വന്നു മഹർഷിയെ നമസ്കരിക്കുകയും രാവണാദികളെ വധിച്ചുതരാമെന്നു മഹർഷിയോടു ശപഥം ചെയ്കയും അഗസ്ത്യൻ അനുഗ്രഹിച്ചു ഒരു വില്ലും ശരവും ആവനാഴിയും ഭഗവാനു കൊടുത്തു് വനദീക്ഷ സുഖമായി കഴിച്ചു മടങ്ങുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അവിടംവിട്ടു പുറപ്പെട്ടു ജടായു എന്ന പക്ഷിയുടെ പക്ഷനിഴലൂടെ ഗോദാവരിയെന്ന പഞ്ചവടിയിൽ എത്തുകയും ചെയ്തു.

ഗോദാവരീവർണ്ണന.

കവി.

പുവിയിനുക്കണിയാണ്ടപൊരുളുടൈപ്പുലമൈത്താകി
അവിയകത്തുറകെടാകിഐന്തിണൈനെറിയളാവി
ശവിനുറക്കിടന്തതൻററാഴക്കമും തഴുവിചാൻറോർ
കവിയെനക്കിടന്തകോതാവരിയിനൈത്തമ്പികാണായി.

ലക്ഷ്മണനോടു ഭഗവാൻ, അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! ഈ ഗോദാവരിയുടെ വൈഭവം നോക്കുക· അമ്പതുകോടിയോജന വിസ്താരമായ ഭൂമണ്ഡലത്തിന്നു അധിദേവതയായ ഭൂദേവിക്കു് ഒരാഭരണം പോലെ ഗോദാവരി ശോഭിക്കുന്നു. പച്ചമുത്തു് വൈരവൈഡൂര്യഗോമേദകപുഷ്യരാഗേന്ദ്രനീലപത്മരാഗമരതകമാണിക്യങ്ങളായ നവരത്നങ്ങൾ ഈ നദിയിൽ നിക്ഷേപണംചെയ്തുകാണുന്നു. എന്നതന്നെയല്ല ഈ ഗോദാവരിയുടെ രണ്ടു കരപ്രദേശത്തും മഹർഷി

കളാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട യാഗകുണ്ഡങ്ങൾ ശോഭിക്കുന്നു. അഞ്ചു വടവൃക്ഷങ്ങൾ സമാകാരമായി ആകാശത്തെ നിബിഡീകരിച്ചു നില്ക്കുന്നു. യാതൊരു കറയുമില്ലാതെ അനന്തകുളിർമ്മയോടുകൂടി ഒഴുകുന്ന ഈ ഗോദാവരി സജ്ജനങ്ങളുടെ കവിതയെപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്നു. അത്യത്ഭുതമുണ്ടു. ഗോദാവരി നമുക്കു ചെയ്യുന്ന മൎയ്യാദ നോക്കുക. തന്റെ കരങ്ങളായ അലതിരകളാൽ ചെന്താമരപുഷ്പത്തെ വാരിയെടുത്തു നമ്മുടെ പാദത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഇട്ടു് നമ്മെ നമസ്കരിക്കുന്ന അത്യത്ഭുതത്തെ നോക്കുക. ഈ നദിയുടെ രണ്ടുഭാഗവും അനേക ദിവ്യവൃക്ഷങ്ങൾ പൂത്തുവികസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ രാക്ഷസാസുരന്മാർ ഗതാഗതം ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ഥലമാണെന്നു അഗസ്ത്യാദികൾ പറഞ്ഞു നമുക്കറിവായതുകൊണ്ടു നമുക്കു വസിക്കുവാൻ നല്ല ഒരു സ്ഥലമാണിതു. ആയതുകൊണ്ടു ഒരു പൎണ്ണശാല നീ കെട്ടേണമെന്നു ലക്ഷ്മണനോടു പറഞ്ഞപ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ ദേവകളാൽ അയക്കപ്പെട്ട ഒരു വാളെടുത്തു വനത്തിൽ കടന്നു വൃക്ഷങ്ങളെ ഖണ്ഡിക്കുകയും ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ ഒരു രാക്ഷസന്റെ ദേഹം വാൾപെട്ടു രണ്ടു ഖണ്ഡമായി വീണതുകണ്ടു ആ വൃക്ഷത്തിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു വേറെ ഒരു വൃക്ഷത്തെ മുറിച്ചു അതിവിശേഷമായ ഒരു പൎണ്ണശാല പണി തീൎക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിക്കുകയും ഭഗവാൻ പൎണ്ണശാലയുടെ അത്ഭുതങ്ങളെ ജാനകിയോടു പറഞ്ഞു ശുഭമുഹൂൎത്തത്തിൽ ശാലയിൽ ജാനകിയോടുകൂടി പ്രവേശിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ശിലാബാണപാണിയായി പൎണ്ണശാലയ്ക്കു പുറമെ വസിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഗോദാവരിവാസികളായ ബ്രാഹ്മണർ വന്നു ഭഗവാനെ സ്തുതിച്ചു രാവണാദികളാൽ ഉള്ള ഉപദ്രവത്തെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുകയും അതു കേട്ടു രാവണാദികളെ വധിച്ചുതരാമെന്നു ബ്രാഹ്മണരോടു ഭഗവാൻ ശപഥം ചെയ്കയും ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം രാവണസോദരിയായ ശൂൎപ്പണഖ തന്റെ പുത്രനായ ശംഭുകുമാരന്റെ തപസ്സു അവസാനിക്കുന്ന ദിവസം ഇന്നാകയാൽ എന്തെല്ലാം വരങ്ങളാണ് ശിവൻ പക്കൽനിന്നു വരിക്കു

ന്നതെന്നറിയേണമെന്നു കരുതി ജനസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു വന്നു മകന്റെ തപസ്ഥാനത്തിൽ എത്തി നോക്കുമ്പോൾ ശംഭുകുമാരൻ മരിച്ചു കിടക്കുന്നതിനെ കണ്ടു ദുഃഖിച്ചു, മകനെ കൊന്ന ശത്രുവെ അറിയേണം എന്നുമാത്രമല്ല ഒരു കണവനെയും സമ്പാദിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു വരുമ്പോൾ പഞ്ചവടിയിൽ വെച്ചു രാമസ്വാമിയെ കണ്ടു മദതാപം പൊറുക്കാതെ പണ്ടു ലക്ഷ്മിയാൽ ദത്തമായ വിശ്വമന്ത്രത്തെ ധ്യാനിച്ചു ലക്ഷ്മിക്കു തക്ക സൌന്ദര്യയുക്തയായി രാമസ്വാമിയുടെ സമീപത്തേക്കു വരികയും ഭഗവാൻ ഈ സ്ത്രീയുടെ സൌന്ദര്യങ്ങളെ കണ്ടു നീ ആരാണ്, നിന്റെ രാജ്യം എവിടെ, ബന്ധുക്കളാര്, പേരെന്ത്, എന്നു ചോദിച്ചു. അതിനെ കേട്ടു ശൂൎപ്പണഖ, ഭഗവാനെ നോക്കി ഞാൻ ബ്രഹ്മഗോത്രസംജാതയാണ്. ത്രിലോകങ്ങളും എന്റെ രാജ്യമാണ്. പിതാവ് വിശ്രവസ്സ് എന്ന മഹൎഷിയാണ്. കൈലാസത്തേയും പരമേശ്വരസ്വാമിയേയും ആശ്രയിച്ചു പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പ്രത്യേക സ്നേഹിതനായ വൈശ്രവണൻ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, കൈലാസത്തെയും പരമേശ്വരസ്വാമിയെയും ധിക്കരിച്ചു ത്രിലോകപുരന്ദരൻ എന്ന പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ജ്യേഷ്ഠനും എനിക്കുണ്ട്. ഞാൻ കന്യകയാണ്. എന്റെ നാമം കാമവല്ലി എന്നാണ്. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ കാമവല്ലി! ഇത്ര പ്രബലന്മാരായ ജ്യേഷ്ഠന്മാർ നിനക്കുണ്ടെങ്കിൽ നീ ഗൃഹത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന സമയം അനേകം ദാസിമാരോടുകൂടിയും പല്ലക്ക് മുതലായ യത്രകളിൽ ആരോഹിച്ചും പെട്ടി ഭണ്ഡാരങ്ങളോടുകൂടിയുമല്ലെ പുറപ്പെടേണ്ടത്? അങ്ങിനെ ചെയ്യാതെ ഏകാകിനിയായി വരുവാനുള്ള കാരണമെന്ത് പറയുക? എന്നതിനെക്കേട്ടു ശൂൎപ്പണഖ ഹേ മന്മഥ! എന്റെ അവസ്ഥ നീ അറിയുമോ. അനേകം ദേവൎഷികളും രാജകുമാരന്മാരും എന്നെ കല്യാണം ചെയ്തുതരേണമെന്നു എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാരോടു ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടും അവൎക്കൊന്നും എന്നെ പത്നിയായി ഭരിപ്പാൻ സാദ്ധ്യമായിട്ടില്ല. അങ്ങിനെ ഇരുന്നു ഒരു സംഗതിവശാൽ ഞാൻ വെളിയിൽ ഏകാകിനിയായി പുറപ്പെട്ടതാ

ണ്. ആ കാൎയ്യം നിന്നെക്കണ്ടപ്പോൾ സഫലമായി. അതെന്തെ
ന്നുവെച്ചാൽ മാരതാപം പിടിപ്പെട്ട് ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു. എന്നാൽ കു
ലസ്ത്രീകൾ അതിനെ പുറത്തു പറയുന്നതു ഭംഗിയല്ല. എങ്കിലും
നിന്നോടു പറവാൻ തോന്നിയതു നിന്റെ സൌന്ദൎയ്യഗുണത്താ
ലാണ്. എന്തൊ മുജ്ജന്മം നീ ചെയ്ത സുകൃതമാണീവനത്തിൽ
വെച്ചു എന്നെ നിനക്കു കണ്ടുകിട്ടുവാനുള്ള കാരണം. എന്നതി
നെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നിന്റെ വാക്കിൽ അത്യുത്തമമു
ണ്ട്. നീ ഒരു രാക്ഷസിയാണ്. ഞാൻ മനുഷ്യനാണ്. തങ്ങളിൽ
വിവാഹം ചെയ്വാൻ പാടുള്ളതല്ല. മനുഷ്യാസുരം നിന്ദിതമാണ്.
എന്നതിനെക്കേട്ടു ശൂൎപ്പണഖ പറയുന്നു. കല്യാണം എന്നുവെ
ച്ചാൽ ഒരു വിധമല്ലല്ലൊ ബ്രാഹ്മം, ദൈവം, ആൎഷം പ്രാജാപത്യം,
ആസുരം, രാക്ഷസം, ഗാന്ധൎവ്വം, പൈശാചം, എന്നിങ്ങിനെ അ
ഷ്ടവിധകല്യാണമുണ്ട്. അതിൽ ഗാന്ധൎവ്വത്തിന്റെ മൎയ്യാദയെ
ങ്ങിനെയെന്നുവെച്ചാൽ സ്ത്രീക്കു പുരുഷന്റെ പേരിലും പുരുഷ
ന്നു സ്ത്രീയുടെ പേരിലും തങ്ങളിൽ അന്യോന്യം പ്രേമത്തോടുകൂടി
കൈ പിടിച്ചു സതിപതികളായി വരിക്കുന്നതിന്നു ഗാന്ധൎവ്വമെന്ന
ല്ലെ ശാസ്ത്രം പറയുന്നത്. ആയ്തുകൊണ്ടു ആ മൎയ്യാദയെ അനുസ
രിച്ചു നാം തമ്മിൽ സതിപതികളായി സുഖിച്ചു വാഴാം. നീ എ
ന്നെ വേട്ടാൽ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാൎക്കു നിന്റെ പേരിൽ വളരെ
പ്രേമമുണ്ടാകും. ആയ്തുകൊണ്ട് എന്നെ ഭാൎയ്യയായി വഹിക്കേണ
മെന്നപേക്ഷിച്ചതിന്നു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നീ പറഞ്ഞ ഗാന്ധ
ൎവ്വകല്യാണത്തിന്റെ മൎയ്യാദ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ അന്യോന്യം
സ്നേഹിച്ചാലല്ലെ അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത്. നിന്റെ പേരിൽ എ
നിയ്ക്കു രാഗമില്ലാതെയല്ലെ ഉള്ളത്. ആയ്തുകൊണ്ടു നിന്റെ പാ
ട്ടിൽ നീ പോകുന്നതാണ് നിണക്കു നല്ലതെന്നു പറഞ്ഞതിനെ
കേട്ടു ശൂൎപ്പണഖ പറയുന്നു.

ശൂൎപ്പണഖാനാസികാഛേദനം.

കവി.

തെട്ടന്താൻവളെഎയിററാൽതിന്നവൊചിനവരക്കർ
കുട്ടന്താൻപുറത്തുള്ളവൊകറിത്തപെരുളുണത്തിലെൻയാൻ

നാട്ടന്താനെറിയുമിഴനല്ലാൾമെൽചൊല്ലതോൾ
ഓട്ടന്താൻകണ്ടടിയെനടൻപിടിത്തങ്ങരിന്തെനെ.

ഹേ! രാമ! നിണക്കൊരു ഭാൎയ്യയുണ്ട്. അവളിരിക്കുമ്പോൾ വേറെ ഒന്നു വേണമെ എന്നു ശങ്കിക്കേണ്ട. അവളെക്കൊണ്ടു നിണക്കു ഒരു ഉപകാരവും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. എന്നെ നീ ഭാൎയ്യയാക്കി ഭരിച്ചാൽ പലതിനും ഗുണമുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കെ ജാനകി വന്നു ഭഗവാനെക്കൂട്ടി പൎണ്ണശാലക്കു കൊണ്ടുപോകയും തന്നിമിത്തം ശൂൎപ്പണഖ മാരതാപം സഹിയാതെ പളുങ്കറയിൽ കിടന്നു കാമപാരവശയായി ബഹുനേരം പരിതപിച്ചു അനന്തരം പൎണ്ണശാലയിൽ വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ രാമനെകാണാതെ വരികയും ജാനകിയെക്കാണുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഈ സ്ത്രീ നിമിത്തമല്ലെ രാമൻ എന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചതെന്നും ഇവളെ പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചുകളയാമെന്നു കരുതി അങ്ങുമിങ്ങും നോക്കി പൎണ്ണശാലയിൽ കടപ്പാൻ ശ്രമിച്ചതിനെ ലക്ഷ്മണൻ കണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ വന്ന് ഖഡ്ഗമെടുത്തു ശൂൎപ്പണഖയുടെ നാസിക, മുടി, കൎണ്ണം, അധരം, കുചം എന്നിങ്ങിനെ പഞ്ചഉറുപ്പുകളേയും ഛേദിച്ചുവിടുകയും ശൂൎപ്പണഖ നിലവിളിച്ചു രാവണനെ വിളിച്ച് ദുഃഖിച്ചു അനന്തരം ഇതെല്ലാം രാമനാൽ വന്ന കേടല്ലെ എന്ന് പറഞ്ഞ് ഭഗവാന്റെ അടുക്കലേക്കു വരികയും ഭഗവാൻ കണ്ട് എന്താണിതു ഒരു ഭൂതമോ നീ ആര് എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു ശൂൎപ്പണഖ പറയുന്നു. ഹെ രാഘവ! നീ എന്നെ അറിഞ്ഞില്ലയോ. അതിസുന്ദരിയായി വന്നു നിന്നോടു അനേക സംഭാഷണങ്ങളെ ചെയ്തുപോയ കാമവല്ലിയാണ് ഞാൻ. നിന്റെ പേരിൽ വെച്ച പ്രേമം നിമിത്തം എനിക്കിങ്ങിനെ വന്നതാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാമൻ പറയുന്നു. ഹെ! കാമവല്ലി! നിന്നെ ഇങ്ങിനെ ആര് ചെയ്തു എന്നു ചോദിച്ചതിന്ന് ശൂൎപ്പണഖ നിന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണൻ ചെയ്ത പ്രവൃത്തിയാണെന്നു ബോധിപ്പിക്കുകയും അതിന്നു കാരണം നിന്നെക്കാണ്മാനായി പൎണ്ണശാലയിൽ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ നിന്റെ പത്നിയും ലക്ഷ്മണനും തമ്മിൽ ആലിംഗനചുംബനാദികളെ ചെയ്തുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെ ഞാൻകണ്ടു നിന്നു

ടതിനെ പറയുന്ന പക്ഷം നീ അത് വിശ്വസിച്ച് അവൾക്ക് വല്ല
ദൂഷ്യം ഭവിക്കുമെന്നു കരുതി ഇങ്ങിനെയൊക്കെ ചെയ്തതാണെന്നു
പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനാൽ പരമാർത്ഥം അറി
ഞ്ഞു ശൂർപ്പണഖയെ ആട്ടി അകററുകയും ശൂർപ്പണഖ ഭഗവാ
നെ നോക്കി ഹെ രാഘവ! നിണക്കു കാലനായ ഖരനെ ഇ
പ്പോൾ കൊണ്ടുവരാമെന്നു പറഞ്ഞു അതിവേഗത്തിൽ പോയി ഖ
രനോടു വൃത്താന്തങ്ങളെ പറയുകയും ചെയ്തു.

ഖ ര വ ധം.

ക വി.

വാക്കിൽക്കോപപ്പൃകൈമുന്തുംവണ്മയാൽ
നോക്കിക്കുശലരുന്നേയിത്തന്മയെ
ആക്കിപ്പോനവരാർശൊല്ലുൻകൊങ്കെമേൽ
മൂക്കിൽക്കാതിനിൽചോരിമുട്ടുകവെ.

ഖരൻ ക്രോധിച്ച് പതിന്നാലായിരംകോടി പടകളോടുകൂടെ
യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടുകയും അതു് കണ്ടു ഖരന്റെ മന്ത്രിയായ അ
കമ്പൻ ഖരനോട് ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ശരണം രാ
ജൻ! ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ ജയിക്കുന്നതല്ല. സൂര്യൻ
പരിവേഷംകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കുറുനരികൾ ഓളിയിടുന്നു. രഥോപ
രിയിൽ കെട്ടിയ കൂറകൾ അററുവീഴുന്നു. ഇത്യാദികളായ ആപൽ
സൂചകങ്ങളാൽ നമുക്കു നാശമാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഖരൻ
ക്രോധിച്ചു മന്ത്രിയുടെ വാക്കിനെ ധിക്കരിച്ചു് പുറപ്പെട്ടു് അട്ടഹാ
സം ചെയ്തതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു, ഹെ ലക്ഷ്മണാ! ജാനകിയെ
നല്ലവണ്ണം കാത്തുകൊള്ളുക. ഈ രാക്ഷസന്മാരെ നിഗ്രഹിച്ചു വര
ട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലെടുത്തു് യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുകയും ചെ
യ്തു. ഉടനെ ഖരാദികളോടു യുദ്ധം ചെയ്തു് മുഹൂർത്തമാത്രേണ പതി
ന്നാലായിരം കോടിപ്പടകളേയും ഖരദൂഷണത്രിശിരസ്സ് എന്ന മൂ
ന്നുപേരെയും ധർമ്മരാജപുരിക്കയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു ശൂ
ർപ്പണേഖ നിലവിളിച്ച് ലങ്കയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു
രാവണനെ വിളിച്ചു് നിലവിളിക്കുകയും അതു കേട്ടു് രാവണൻ

രാക്ഷസസ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു ശൂൎപ്പണഖയെ എടുപ്പിച്ച് രാജധാ
നിയിൽ വരുത്തി നിന്നെ ഇങ്ങിനെ അകീൎത്തി ചെയ്തതാരാണെ
ന്നതിനെക്കേട്ടു ശൂൎപ്പണഖ ശരണം രാവണേശ്വരാ! ഉത്തരകോ
സലവാസികളായി ദശരഥാത്മജന്മാരായി രാമൻ ലക്ഷ്മണൻ എ
ന്ന നാമത്തോടുകൂടി രണ്ടു മനുഷ്യർ നമ്മുടെ ജനസ്ഥാനത്തിന്നടു
ത്ത് പഞ്ചവടിയിൽ പൎണ്ണശാല കെട്ടി തപസ്സ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്.
വല്ക്കല കെട്ടി മരവുരി ധരിച്ച് വ്രതാനുഷ്ഠാനസാരികളായി വി
ല്ലും വഹിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ട്. രാക്ഷസവംശത്തെ മുടിക്കേണമെന്നു
ള്ള ഉദ്ദേശമാണ്. നിന്തിരുവടിയെ ഒരു തൃണപ്രായമാക്കുമതിയി
രിക്കുന്നുണ്ട്. അവരോടുകൂടി ഒരു സ്ത്രീ വന്നിട്ടുണ്ട്. അവളുടെ
നാമം സീത എന്നാണ്. ലക്ഷ്മീഭഗവതിയുംകൂടി സൌന്ദൎയ്യത്തിൽ
തോല്ക്കണം. മല്ലീശരന്റെ വില്ലിനെ വെല്ലുന്ന ചില്ലിവല്ലികളും
ചെന്താമരദളംപോലെ ഉള്ള നേത്രങ്ങളും, പഞ്ചമിചന്ദ്രനഞ്ചുന്ന
ഫാലദേശവും, കാർമേഘത്തെ തിരസ്കരിക്കുന്ന കചഭാരവും, നവ
വിദ്രുമംപോലെയിരിക്കുന്ന അധരോഷ്ഠങ്ങളും, മുത്തുരത്നങ്ങൾപോ
ലെയിരിക്കുന്ന ദന്തപംക്തികളും, ഐരാവതത്തിന്റെ മസ്തക
ത്തെ തിരസ്കരിക്കുന്ന കുചകുംഭങ്ങളും; വടപത്രാകാരമായ ഉദര
വും, കടന്തുടിനടുവോടു സദൃശമായ കടിപ്രദേശവും, രംഭാസ്തംഭ
ങ്ങളായ ഊരുക്കളും, കേതകീമുകുളാകാരങ്ങളായ കണങ്കാലുകളും,
ഝലം ഝലം എന്ന മനോഹരശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടുവിച്ചു കൊ
ണ്ടിരിക്കുന്ന പാദകടകങ്ങൾ അണിഞ്ഞിട്ടുള്ള അംഘ്രിയും, ആകപ്പാ
ടെ; സൎവ്വലാവണ്യസാരങ്ങളെ ഉരുക്കി വാൎത്തതോ എന്നു തോ
ന്നുമാറ് അതിമനോഹരിയായ ആ നാരിയെക്കണ്ടപ്പോൾ അവ
ളെ നിന്തിരുവടിക്കായി കൊണ്ടുവന്നു തരേണമെന്നു കരുതി ഞാൻ
ഗൂഢമായി പൎണ്ണശാലയിൽ കടന്നു അവളെ എടുക്കുവാൻ ഭാവി
ച്ചപ്പോൾ ലക്ഷ്മണൻ എന്നു പേരായവൻ വന്നു എന്റെ തലമു
ടി പറിച്ചുപിടിച്ചു നിലത്തിട്ടിഴെക്കുകയും, ഈ വിധമെല്ലാം എന്നെ
ഉപദ്രവിക്കയും ചെയ്തതാണ്. നിന്തിരുവടിയെക്കണ്ടു കാൎയ്യമെ
ല്ലാം മനസ്സിലാക്കിയതിന്നുശേഷം എന്റെ പ്രാണനെ ഉപേക്ഷി
ക്കണമെന്നു കരുതിയാണ് ഇവിടേക്കു വന്നത്. അതുകൊണ്ടു നി

ന്തിരുവടി എന്റെ സങ്കടത്തിന്നു നിവൃത്തി വരുത്തിത്തരാത്തപക്ഷം ഞാൻ അപ്രകാരംതന്നെ ചെയ്വാൻ ഒരുക്കവുമാണ്. സീത നിന്തിരുവടിയുടെ ഭാൎയ്യയായിത്തീരുവാൻ തക്ക എല്ലാ യോഗ്യതകളുമുള്ള ഒരു സ്ത്രീയാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. 'ശൂൎപ്പണേഖ ഇപ്രകാരം പറയുന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ, അല്ലയോ സോദരീ! ഞാൻ ജാനകിയെക്കൊണ്ടുവന്നു രണ്ടു ദിവസത്തിന്നകത്ത് എന്റെ ഭാൎയ്യയാക്കിത്തീൎക്കുമെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. എന്നാൽ നിന്റെ പരിഭവം തീരുമോ എന്നു മാത്രം അറിഞ്ഞാൽ മതി, എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ടു ശൂൎപ്പണേഖ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! ശരണം. എന്നാൽ പിന്നെ എനിക്കു ഒരാഗ്രഹം കൂടിയുണ്ട്. അത് നിന്തിരുവടി സാധിപ്പിച്ചുതരണം. രാമന്റെ ഭാൎയ്യയെ നിന്തിരുവടി കൊണ്ടുവരുന്ന പക്ഷം പിന്നെ രാമന്നു ഭാൎയ്യയില്ലല്ലൊ. അപ്പോൾ അവനെ എനിക്കു കണവനാക്കിത്തരണം. അങ്ങിനെയായാൽ രാമന്നു ഭാൎയ്യ പോയതുകൊണ്ടുള്ള ദുഃഖവും, എനിക്കു ഭൎത്താവില്ലാത്തതുകൊണ്ടുള്ള ദുഃഖവും തീരും. അതിനാൽ അപ്രകാരം ചെയ്തുതരണമെന്നാണപേക്ഷ. ഇതുകേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു:—ജാനകിയെക്കൊണ്ടുവരുന്ന കാൎയ്യം തീൎച്ചതന്നെ. മറ്റെ കാൎയ്യവും ഉത്സാഹിച്ചുനോക്കാം. അതു നിന്റെ യോഗംപോലെ വരട്ടെ. ഏതായാലും നീ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോവുക. എന്നു പറഞ്ഞു ശൂൎപ്പണേഖയെ അയച്ചതിന്നുശേഷം, രാവണൻ മദനപാരവശ്യത്താലുള്ള ഉഷ്ണം മാറുവാൻ ചന്ദ്രനെ വരുത്തി തന്റെ ശരീരത്തിൽ അമൃതകിരണങ്ങൾ ഏല്പിക്കുകയും അതിന്നുശേഷം ചന്ദ്രവനത്തിൽ തപസ്സുചെയ്യുന്ന മാരീചനെക്കണ്ടു ചില സഹായങ്ങൾ ചെയ്തുതരേണമെന്നു പറവാനായി അവിടേക്കു പുറപ്പെട്ടു പോകയും ചെയ്തു.

മാരീചരാവണസംവാദം.

കവി.

ചന്തമലത്തടൻകൽപ്പുകനീഴൽതലൈവക്കം

അന്തകനാക്കംഅഞ്ചൊലടക്കിഅരശാട്ചായി

ഇന്തവനത്തിലിന്നലുഴെക്കെക്കെളിയോർപോൽ
വന്തകരുത്തെചൊല്ലുതിഎന്തൻമരുകാനെ.

രാവണൻ തന്റെ ആശ്രമത്തിൽ വന്നതുകണ്ടു മാരീചൻ, ആസനം കൊടുത്തിരുത്തി ഉപചാരങ്ങളെ ചെയ്തു ഇപ്രകാരം ചോദിച്ചു. ഹേ രാവണ! എന്താണിങ്ങിനെ ഈ രാത്രിയിൽഅകമ്പടികളൊന്നും കൂടാതെ കാൽനടയായി വന്നതെന്നു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇതുകേട്ട രാവണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ മാതുല! നാം എനി ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നു പറയത്തക്ക അപമാനം ഇപ്പോൾ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ:— അയോദ്ധ്യാവാസിയായ ദശരഥന്റെ പുത്രന്മാരായ രാമനും ലക്ഷ്മണനും നമ്മുടെ പഞ്ചവടി എന്ന സ്ഥലത്തെ ആക്രമിക്കുകയും അവിടെ ഒരു പർണ്ണശാല കെട്ടി, താപസവേഷധാരികളായി പാർത്തുവരികയും ചെയ്യുന്നു. അതിൽ ലക്ഷ്മണൻ എന്നവൻ എന്റെ സോദരിയും നിന്തിരുവടിയുടെ മരുമകളുമായ ശൂർപ്പണഖയുടെ മൂക്കും മുലയും മററുംഛേദിച്ചു മാനഭംഗം വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽപരം അപമാനം എനി എന്താണ് വരുവാനുള്ളത്. അതിന്നു വല്ല നിവൃത്തിയും ഉടനെ വരുത്തണം. അതിലേക്കു നിന്തിരുവടി ചില സഹായങ്ങൾ ചെയ്യണമെന്നു പറവാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. ഇതു കേട്ട മാരീചൻ ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു:—അല്ലയോ രാവണ ഖരാദികൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെ? രാവണൻ:—ഖരാദികൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ വിവരം അറിഞ്ഞു അനേകം പടകളോടുകൂടിപ്പോയി യുദ്ധം ചെയ്തു യുമുണ്ടായി. പക്ഷേ അവരെയൊക്കയും രാമൻ ക്ഷണമാത്രംകൊണ്ടു സംഹരിച്ചുകളകയാണുണ്ടായത്. ഞാൻതന്നെ യുദ്ധത്തിനായി പോകാമായിരുന്നു. എനിക്കു രാമാദികൾ സമന്മാരല്ലാത്തതിനാൻ ഞാൻ അതിന്നായി ഒരുങ്ങാത്തതാണ്. നാം അറിയാതെ രാമാദികൾ നമ്മുടെ ശൂർപ്പണഖയെ മാനഭംഗം വരുത്തിയതുകൊണ്ടു, നമുക്കു രാമൻ അറിയാതെ രാമന്റെ ഭാര്യയായ സീതയെക്കൊണ്ടുവന്നു മാനഭംഗം വരുത്തണം. അതിന്നു നിന്തിരുവടിയുടെ സഹായമല്ലാതെ

മററ യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മാരീചൻ പറയുന്നു:—അല്ലയോ രാവണ! നീ ഇപ്പോൾ ആലോചിക്കുന്ന വഴി നന്നല്ലല്ലൊ. ഇതുകൊണ്ടു നിനക്കു നാശമാണല്ലൊ. നിണക്കു ഇത്രയും ബുദ്ധിയില്ലയോ? ഈ ആലോചന നിൻെറ പ്രാരബ്ധഫലമെന്നേ പറവാനുള്ളൂ. ഹേ രാവണ! നീ ഞാൻ പറയുന്നതിനെ ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കണം:— നീ ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു അനേകകാലം കഠിനതപസ്സു ചെയ്തതിനാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട വരബലങ്ങളെല്ലാം ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം നശിപ്പിക്കുവാനൊരുങ്ങുന്നതു വളരെ കഷ്ടംതന്നെ. മായാമാനുഷനായ ഈ രാമനെ നീ അറികയില്ല അല്ലേ? എന്നാൽ ഞാൻ നല്ലവണ്ണം അറിയും. എൻെറ അനുജനായ സുബാഹുവേയും, മാതാവായ താടകയേയും കൊന്നതു ഈ രാമനാണ്. ഇപ്പോഴും രാമനെന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ എൻെറ പ്രാണൻ വിറയ്ക്കുന്നു. പരദാരപരിഗ്രഹണംകൊണ്ടുണ്ടാകാവുന്ന ദോഷം നീ അറിയുന്നവനാണല്ലൊ. അല്ലയോ രാവണ! എത്രപേരാണ് സ്ത്രീകൾ നിമിത്തം നശിച്ചുപോയിട്ടുള്ളത്. അഹല്യ നിമിത്തം ദേവേന്ദ്രൻ ദുഷ്കീർത്തിയെ വഹിച്ചില്ലയോ? ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം ചന്ദ്രൻ അപമാനത്തിന്നു പാത്രമായില്ലയോ? നഹുഷൻ എന്ന രാജാവു ഇന്ദ്രാണി നിമിത്തം പെരുമ്പാമ്പായി ഇപ്പോഴും കഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലയോ? ഇവയെല്ലാം അറിഞ്ഞിട്ടും നീ ഈ ആലോചനക്കായി എൻെറ അടുക്കൽ വന്നുവല്ലൊ. ഇതു കുറെ കഷ്ടം തന്നെ. ഈ ജാനകിയെ ഒഴിച്ചു അനേകം സുന്ദരികൾ വേറെ ഉണ്ടല്ലൊ. ജാനകിയായതു ഇച്ഛാജ്ഞാനക്രിയാശക്തിസ്വരൂപിണിയായ സാക്ഷാൽ ശ്രീഭഗവതിയാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ജാനകിയെയാണോ നീ അപഹരിപ്പാൻ ഭാവിക്കുന്നത്? ആ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയെയാണോ നീ അപമാനിപ്പാൻ ഭാവിക്കുന്നത്? അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ഹേ രാവണ! നീയും നിൻെറ ഗോത്രവും നശിപ്പാൻ കാലം അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നതിന്നു സംശയമില്ല. നീ വെറുതെ വംശം നശിപ്പിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കണ്ടാ! എന്നിങ്ങിനെ മാരീചൻെറ വാക്കുകളെക്കേട്ടു കോപിഷ്ഠനായ രാവണൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

രാവണൻ:—എടാ മാരീച! നീ എന്റെ പ്രബലതയേയും എനി
ക്കു വന്ന അപമാനത്തേയുമൊന്നും ലേശംപോലും ആലോ
ചിക്കാതെ ധിക്കാരമായ വാക്കുകളെയോ എന്നോടു പറയു
ന്നതു? എന്റെ വാക്കിനെ അനുസരിച്ചു നീ നടന്നില്ലെ
ങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ എന്റെ ചന്ദ്രഹാസത്തിന്നിരയാക്കി
ക്കളയും എന്നു പറഞ്ഞു വാൾ കയ്യിലെടുക്കുന്നതുകണ്ടു മാരീ
ചൻ പറയുന്നു.

മാരീചൻ—ഹേ രാവണ! നീ എന്റെ നേരെ കോപിക്കരുതു്
നിണക്കു വലുതായ ദുഷ്കാലം അടുത്തിരിക്കുന്നു. അതു എ
ന്നെയും ബാധിച്ചുവെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു. അതുകൊണ്ടു
ഞാൻ നിണക്കുവേണ്ടി ചെയ്യേണ്ടതു എന്താണെന്നുമാത്രം
പറയുകയേ വേണ്ടു.

രാവണൻ—ഹേ മാതുല! ഭയപ്പെടേണ്ട. താടകയേയും മററും
കൊന്നവനാണു രാമൻ എന്നതു ഞാൻ മറന്നിട്ടില്ല. ഞാൻ
രാമനെ നിഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു. മാതുലൻ ഖേദിക്കരുതു. നി
ന്തിരുവടി കനകമയമായ ഒരു മാനിന്റെ വേഷംപൂണ്ടു അ
വരുടെ പർണ്ണശാലയ്ക്കടുത്തു സഞ്ചരിച്ചു സീതയെ മോഹി
പ്പിച്ചു വല്ലവിധവും രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അകററണം. ആ
അവസരത്തിൽ ഒരു സന്യാസിവേഷം ധരിച്ചു ഞാൻ സീത
യുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു അവളെയുംകൊണ്ടു പോന്നുകൊ
ള്ളാം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

മാരീചൻ—ഹേ രാവണ! ഞാൻ എന്തുചെയ്യട്ടെ! മാൻവേഷമെ
ടുത്തു മേൽപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതായാൽ രാമൻ എന്നെ വ
ധിക്കും നിശ്ചയംതന്നെ. നിന്റെ കല്പനയെ അനുസരി
ക്കാഞ്ഞാൽ നീ എന്നെ വധിക്കുമെന്നതിന്നു സംശയമില്ല
ല്ലൊ. രണ്ടുപ്രകാരമായാലും മരിക്കും. എന്നാൽ രാമസാ
യകമേററു മരിക്കുന്നതാണു് സുകൃതം. അതിനാൽ നിണ
ക്കു ഇഷ്ടമായവിധം ചെയ്വാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമാണു്. ഞാൻ
ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെ ഒരു സഹായം ചെയ്യാം. മരിച്ചതിന്നു
ശേഷം മറെറാരു സഹായവും കൂടി നിണക്കു ചെയ്വാൻ

ഞാൻ ഒരുക്കമുണ്ട്. അതായതു:—ഇത്തരം പാപകമ്മങ്ങ
ളെ ചെയ്യുന്ന നീ ഏറെത്താമസിയാതെ കുടുംബസമേതം
അന്തകപുരിയിലേക്ക പോകുമല്ലൊ. ഞാൻ ഇപ്പോൾത
ന്നെ പോകുന്നതും അവിടെക്കാണ്. എന്നാൽ നീ വരു
മ്പൊഴെക്ക നരകത്തിൽ ചില മുറികൾ നിന്റെ ആവശ്യ
ത്തിന്നായി ഒഴിച്ചുവെപ്പിക്കാം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മാ
രീചൻ മനോഹരമായ ഒരു മാനിന്റെ വേഷമെടുത്തു രാമ
ലക്ഷ്മണന്മാരുടെ പർണ്ണശാലയുടെ അടുക്കലെക്കായി പുറ
പ്പെട്ടുപോകയും ചെയ്തു.

അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം സമാപ്തം.

ആരണ്യകാണ്ഡം.

സീതാകനകമൃഗദശനം.

കവി.

നന്മാമുനിവർതേവർകളുംനാടിക്കാണൊന്നാതാകാർ
പൊന്മാൻതുള്ളിവിളയാടുംപുതുമെപാരീർപോർവേന്തെ
മുന്മാനിതുപോൽക്കണ്ടതില്ലെമൂലമുതലൈയീഴ്മുതലൈ
ഇന്മാന്തന്നെപിടിത്തൈക്കുണർന്തുതാരീർപെരുമാതെ.

സീതാദേവി ആശ്രമത്തിലിരുന്നുകൊണ്ടു വനത്തിന്റെ ഭം
ഗിയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്നിടയിൽ അതിമനോഹരമായ
ഒരു മാനിനെ കാണുകയും, അതിന്റെ രൂപസൌന്ദൎയ്യാദികളെ ക
ണ്ടു മോഹിച്ച് വിനോദത്തിന്നായി അതിനെ പിടിച്ചുതരേണമെ
ന്നു കണവനോടപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീരാമൻ അനന്തരം
ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു ആ മാനിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ നോക്കി പറ
യാനായി കല്പിച്ചു. ലക്ഷ്മണൻ ആ മാനിനെ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷി
ച്ചു നോക്കി ശ്രീരാമനോടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു:—സ്വാമിൻ! ഇതു
യഥാർത്ഥമായ മാനാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പണ്ടു വിശ്വാമിത്ര
ന്റെ യാഗത്തിൽ വന്നു നിന്തിരുവടിയെ ഭയപ്പെട്ടു ഓടിപ്പോയ

മാരീചനാണെന്നാണു തോന്നുന്നത്. സൂക്ഷ്മം അറിയേണമെങ്കിൽ അസ്ത്രം അനുസന്ധാനം ചെയ്യാൽ മതിയാവുന്നതാണ്. ഇതു കേട്ടു ശ്രീരാമൻ പറയുന്നു. ആഹാ! ആ ദുഷ്ടനായ മാരീചനോ? എന്നാൽ ഇപ്പോൾതന്നെ വധിച്ചുകളയാം. മാനാണെങ്കിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരികയും ചെയ്യാം. നീ [illegible] പർണ്ണശാലയിൽ സീതയെ കാത്തിരിക്കുക. എന്നിങ്ങിനെ ലക്ഷ്മണനോടു പറഞ്ഞ് വില്ല് എടുത്തുംകൊണ്ടു മാനിന്റെ പിന്നാലെ പുറപ്പെട്ടു. കുറെ അധികം ദൂരം ചെന്നിട്ടും അതിനെ പിടിപ്പാൻ കിട്ടുകയില്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ അസ്ത്രം പ്രയോഗിക്കുകയും അസ്ത്രമേറ്റ് മരണവേദനയോടെ മാരീചൻ, 'അയ്യോ സീതേ! ലക്ഷ്മണാ! രാക്ഷസന്മാർ എന്നെ വധിക്കുന്നു. പ്രാണൻ പോകുന്നതിന്നു മുമ്പു വന്നു എന്നെ രക്ഷിക്കണേ! രക്ഷിക്കണേ!' എന്നിങ്ങിനെ കപടസ്വരത്തിൽ, ശ്രീരാമൻ പറയുംപോലെ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറയുകയും ഉടനെ പ്രാണനെ വെടിയുകയും ചെയ്തു. ഇതു കേട്ടു ശ്രീരാമൻ, ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണെന്നു കരുതി, ഈ ശബ്ദം സീത കേട്ടാലും ലക്ഷ്മണൻ കേൾക്കാതിരിക്കട്ടെ എന്നു മനസ്സിൽ സങ്കല്പിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ ഈ രോദനം സീതാദേവി കേൾക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ കേൾക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ജാനകി ഈ രോദനം കേട്ടു ഉടനെ വല്ലാതെ വ്യസനിക്കുകയും ഉടനെ ലക്ഷ്മണനോടു, ഹേ ലക്ഷ്മണ! സർവ്വശക്തനായ ഭഗവാന്റെ രോദനം നീ കേൾക്കുന്നില്ലയോ? ഇപ്രകാരമുള്ള ദീനസ്വരങ്ങൾ കേട്ടിട്ടും നിണക്കു യാതൊരു ഭാവഭേദവും കാണുന്നില്ലല്ലോ. ഉടനെ ചെന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നാലും. എന്നിങ്ങിനെ സീത പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ശരണം ലോകജനനീ! ക്ഷമിക്കണം. ഈരേഴുലോകത്തിൽ വസിക്കുന്ന സർവ്വരും ഒരുമിച്ചു വില്ലെടുത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാലും ശ്രീരാമസ്വാമിക്കു അതൊക്കെയും ഒരു തൃണപ്രായമാണ്. മാരീചന്റെ മരണസമയത്തുള്ള ആ ദുഃഖരോദനമാണ് ഭവതി കേട്ടത്. അതുകൊണ്ടു ദുഃഖിക്കരുത്. ഇവിടെ നിന്തിരുവടിയെ കാത്തിരിപ്പാനാണ് ജ്യേഷ്ഠൻ എന്നോടു കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിനെ ധി

ക്കരിച്ചനടപ്പാൻ പാട്ടുള്ളതല്ലല്ലൊ. അതിനാൽ നിന്തിരുവടി അ ല്പസമയംകൂടി ക്ഷമിക്കണം. അപ്പോഴക്കം സ്വാമി ഇവിടെ വ രും. എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ലക്ഷ്മണൻെറ വാക്കിനെക്കേട്ട സീത പിന്നെയും പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ! നിൻെറ അഭിപ്രായം എ നിക്ക മനസ്സിലായി. അതു ഈ ജന്മം സാധിക്കാമെന്ന നീ വി ചാരിക്കേണ്ട. നീ ഭഗവാനെ രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പോകാതെ വ ല്ലതും പറഞ്ഞു സമയം കളയുകയാണല്ലൊ ചെയ്യുന്നത്. അതി നാൽ ഞാൻ ഇതാ ഈ കാണുന്ന കാട്ടുതിയ്യിൽ ചാടി ഉടനെ എ ൻെറ ദേഹം ഉപേക്ഷിക്കും. ഇതുകേട്ട ലക്ഷ്മണൻ വളരെ വ്യ സനിച്ചു. എന്തുചെയ്യും പ്രാരബ്ധം അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുന്ന തല്ലല്ലൊ. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഭഗവാനെ അന്വേഷിച്ചു പുറ പ്പെടുകയാണ്. ഇവിടെ ആരു വന്നാലും പൎണ്ണശാലയിൽനിന്നു പു റത്തുപോകാതിരിക്കട്ടെ. ജാനകിയെ സൎവ്വപ്രകാരേണയും ജടായു കാത്തുകൊള്ളട്ടെ, വനദേവതമാരെ നിങ്ങളും സീതാദേവിയെ കാ ത്തുകൊള്ളേണമേ! എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണൻ ശ്രീരാമ നെ കാണ്മാനായി പുറപ്പെട്ടു പോവുകയും, ആ അവസരത്തിൽ രാവണൻ ഒരു സന്യാസിവേഷം ധരിച്ചു പൎണ്ണശാലയിൽ ജാന കിയുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷമാവുകയും ചെയ്തു.

സീതാഹരണം.

കവി.

പൊയിശൊല്ലുംമുനിവനല്ലൻപൂമകൾമാതരാളെ
തൈയ്യൽമരുള്ളമുണ്ടാംതയ്യലൈദ്ദൃംഗമയിലൈ
അയ്യമെഎില്ലവന്തെനമ്പുടനെഴന്തിരുന്തു
പെയ്യളെക്കയ്മ്പിനാലെപിച്ചെനീകൊട്ടുവാവിൻെറ.

അനന്തരം ജാനകി മഹൎഷിയെക്കണ്ടു ആസനം നൽകിയി രുത്തി അൎഘ്യപാദ്യാദികളാൽ പൂജിച്ചു ഭക്തിയോടുകൂടി തൊഴു തുംകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.

സന്യാസി—അല്ലയോ സുന്ദരി! ഞാൻ ഒരു മഹൎഷിയാണ്. അ ധികംകാലം സമാധിയിൽ ഇരുന്നവനാണ്. ഇന്നു സമാധി യിൽനിന്നുണൎന്നപ്പോൾ ലോകത്തെ ഈ വിധമൊക്കയുമാ

ണ് കാണുന്നത്. മുമ്പ ഈ സ്ഥലത്തു അനേകം ജീണ്ണിച്ച പന്തലുകളും വന്യങ്ങളായ ഭക്ഷണപദാത്ഥങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവയൊന്നും കാണ്മാനില്ല. എന്റെ സമാധി ഉണന്നപ്പോൾ എനിക്ക ക്ഷുത്തും ദാഹവും തുടങ്ങുകയാൽ അതിന്നു വല്ല നിവൃത്തിയും ചെയ്യാനായി അന്വേഷിച്ചു നടക്കുമ്പോഴാണ് ഇവിടെ ഒരു പണ്ണശാലയും അതിൽ നിന്നെ [illegible] കണ്ടെത്തിയതു. മഹഷികളുടെ അനുഗ്രഹവചനത്തെ [illegible] പാദിക്കേണ്ടതു പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകളാകയാൽ നീ ആഭരണങ്ങളെല്ലാമണിഞ്ഞു പണ്ണശാലയിൽ നിന്നു പുറത്തു [illegible] ഭിക്ഷുവിന്നു ഒരു കമ്പളം ദാനമെന്നിങ്ങിനെ [illegible] സി പറയുന്നതിനെക്കേട്ടു ജാനകി പറയുന്നു.

ജാനകി— [illegible] മഹഷിയേ! സന്യാസിമാക്ക ക്ഷുത്തുബാധയോ [illegible] മോഹാദികളോ ഒന്നും ഇല്ലെന്നാണു ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്ന[illegible] സന്യാസികൾ പലതരത്തിലുമുണ്ടായിരിക്കുമോ? നിന്തിരുവടി ക്ഷുൽപിപാസകളാൽ അവശനായിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതിന്നുള്ള കാരണമെന്താണെന്നു വിചാരിച്ചറിഞ്ഞാൽ [illegible] കൊള്ളാം.

സന്യാസി— [illegible] കുമാരി! സന്യാസികൾ നാലുതരക്കാരാണ്. 1 കുടീചകൻ 2. പകൂതകൻ. 3. ഹംസൻ. 4. പരമഹംസൻ ഇങ്ങിനെയാണ്. ഇപ്പറഞ്ഞ നാലുതരം സന്യാസിമാക്ക മൂന്നു തരമാണ് വൈരാഗ്യം. അതായതു— 1. മന്ദവിരാഗം. 2. തീവ്രവിരാഗം. 3. തീവ്രതരവിരാഗം എന്നിവയാണ് ഇതിൽ കുടീചകനും പകൂതകനും മന്ദവിരാഗികളാണ്. ഹംസൻ തീവ്രവിരാഗിയും പരമഹംസൻ തീവ്രതരവിരാഗിയുമാണ്. അതിൽ കുടീചകന്റെ ലക്ഷണം:—കുടുംബത്തെ [illegible] ബന്ധനായിരുന്നു ഒടുക്കം ഭാൎയ്യാപുത്രന്മാരെ രക്ഷിപ്പാൻ അസമത്ഥനായിത്തീന്നു അവരെ ഉപേക്ഷിച്ചു തന്റെ ഉദരം മാത്രം ഭരിപ്പാനായി കാഷായവസ്ത്രരുദ്രാക്ഷാദികൾ ധരിച്ചു എങ്ങും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. പകൂതകൻ, കുടും

ഖത്തെ ഉപേക്ഷിച്ച സഞ്ചരിക്കുന്നവനാണെങ്കിലും സഞ്ചാരകാലങ്ങളിലൊക്കയും അനേകം സന്യാസികളെ ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. എന്നാൽ അവരിൽനിന്ന ഉപദേശങ്ങളൊന്നും ലഭിക്കാതെ ജടാഭാരവും വഹിച്ച കൌപീനം മാത്രം ധരിച്ച യോഗദണ്ഡം മുതലായവയോടുകൂടി എല്ലാടവും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഹംസൻ:—ഭഗവൽഭക്തി ഹേതുവായിട്ട് വേദപാഠം, ദേവപൂജ, ഗുരുപൂജ മുതലായതുകളെ വിധിയാംവണ്ണം അനുഷ്ഠിച്ച, സൽഗുരുവിൽനിന്ന ലഭിച്ച ഉപദേശമനുസരിച്ച ആസനസ്ഥനായി യമനിയമാദികൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നവനാകുന്നു. പരമഹംസൻ:—അഷ്ടാംഗങ്ങളിൽ നിപുണനും, ശുഭേച്ഛാവിചാരണം, തനുമാനസികസത്വാപത്തി, അസച്ഛക്തിപദാർത്ഥഭാവന, തുരീയം എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ജ്ഞാനമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ച അനുഭവഗോചരമായ ബ്രഹ്മാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുന്നവനാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ നാലുതരം സന്യാസികളിൽ വെച്ച ഞാൻ പരമഹംസനാകുന്നു. എനിക്ക ആഹാരങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയില്ല എങ്കിലും പ്രാരബ്ധകർമ്മപ്രേരണയാൽ മനസ്സ ആഹാരാദികളിൽ ചലിച്ചതാണ്. അല്ലയോ സുന്ദരി! നിന്നെ നോക്കുമ്പോൾ നീ ഒരു രാജകുമാരിയാണെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ. അഥവാ വല്ല രാജകുമാരന്മാരുടെയും ഭാര്യയായിരിക്കുമോ? നീ ആരാണ്? നിന്റെ ഭർത്താവു ആരാകുന്നു. ആയാൾ എവിടെ; ഈ ഘോരമായ വനത്തിൽ സഹായത്തിന്നാരുമില്ലാതെ നീ തനിയെ ഇരിപ്പാൻ കാരണമെന്ത ?ഇവയെല്ലാം അറിവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പറഞ്ഞാലും—

ജാനകി—ഹേ മഹാനുഭാവ! ഞാൻ മിഥിലാധിപനായ ജനകരാജാവിന്റെ പ്രിയപുത്രിയാണ്. എന്റെ പേർ ജാനകി എന്നാണ്. അയോദ്ധ്യാധിപനായ ദശരഥരാജാവിന്റെ പ്രഥമപുത്രനാണ് എന്റെ ഭർത്താവ്. കണവന്റെ പേർ പറയുന്നതു പതിവ്രതമാർക്ക യുക്തമല്ലാത്തതിനാൽ അതിനെ ഞാൻ

പറയുന്നില്ല. അദ്ദേഹം, തന്റെ മാതാവിന്റെയും പിതാവിന്റെയും വാക്യത്തെ പരിപാലിപ്പാനായി കാട്ടിൽ വന്നതാണ്. ലക്ഷ്മണൻ എന്നുപേരായ ഒരു അനുജനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ വന്നിട്ടുണ്ടു. കണവനും അനുജനും ഇപ്പോൾ പുറത്തേക്കു പോയിരിക്കയാണ്. വേഗത്തിൽ വരും. അവർ വന്നാൽ നിന്തിരുവടിക്കു എല്ലാം ഇഷ്ടംപോലെ സാധിക്കും. എന്റെ അധീനത്തിൽ നിന്തിരുവടിക്കു തരുവാനായി ഒന്നും ഇരിപ്പില്ല.

സന്ന്യാസി—ഓഹോ! ദശരഥനെയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാലു പുത്രന്മാരെയും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു. അതിൽ പ്രഥമപുത്രനായ ശ്രീരാമനെ ഞാൻ അറിയും.

ജാനകി—നിന്തിരുവടി ഇപ്പോൾ എവിടെ നിന്നാണ് വരുന്നതെന്നറിവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

സന്ന്യാസി—ഞാൻ അനേകം തീർത്ഥങ്ങളിൽ സ്നാനം ചെയ്കയും അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങളെ സന്ദർശിക്കുകയും അനേകരാജ്യങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നവനാണ്. ഓരോ പട്ടണങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച് അവിടങ്ങളിലുള്ള രാജാക്കന്മാരുടെ ദുർബ്ബലതയേയും പ്രബലതയേയും, കീർത്തിയേയും ദുഷ്കീർത്തിയേയും എല്ലാം അറിഞ്ഞു അവൎക്കു വേണ്ടുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെ കൊടുത്ത് അങ്ങിനെ സഞ്ചരിച്ച് വരുന്നവനാണ്. ഇപ്പോൾ നിന്റെ കണവൻ വരുന്നതുവരെ സമയം പോവാനായി ഞാൻ നേരംപോക്കുള്ള ഒരു രാജാവിന്റെ ചരിത്രം പറയാം എന്നു പറഞ്ഞ് സന്ന്യാസിയായ 'രാവണൻ' ചരിത്രം പറയുന്നു. ലങ്ക എന്ന അതിമനോഹരമായ ഒരു രാജധാനിയും അവിടെ ത്രൈലോക്യസുന്ദരനായ ഒരു രാജാവും ഉണ്ടു. ഹേ ജാനകി! ആ രാജാവ്, ഭൂലോകത്തിലെ ദേവേന്ദ്രനാണെന്നു പറയുന്നതിൽ ഒട്ടും അത്ഭുതമില്ല. ആ രാജാവിന്റെ ഭാഗ്യത്തിന്നു ഞാൻ ഒന്നുംതന്നെ ഉപമ പറവാൻ കാണുന്നില്ല. സൌന്ദൎയ്യത്തിൽ കാമദേവനെ ജയിച്ചവനാണ്. ബ്രഹ്മഗോത്രസംജാതനും, സാമവേദ സാധകനും ആ

കുന്നു. ഒരു കാലത്തിൽ കൈലാസപർവ്വതത്തെ എടുത്ത് അമ്മാനമാടിയവനും അഷ്ടദിഗ്ഗജങ്ങളെ ജയിച്ചവനുമാണ്. പത്തു തലകളും ഇരുപതു കൈകളും അവനുണ്ട്. സ്വർണ്ണവർണ്ണമായ ദേഹകാന്തിയുള്ളവനാണ്. ഏതു സ്ത്രീയും അവനെക്കണ്ടാൽ മോഹിക്കാതിരിക്കയില്ല. മൂന്നു ലോകത്തിലും ഇത്ര സൌന്ദൎയ്യവും സമ്പത്തുമുള്ള ഒരാളെ വേറെ കാണ്മാൻ സാധിക്കയില്ല. ഇപ്രകാരം സൌന്ദൎയ്യമുള്ള അവന്നു അനുരൂപയായ ഒരു നാരിയെ ഭാൎയ്യയാക്കുവാൻ ഇതുവരെ സാധിച്ചില്ല. അതിനാൽ തന്റെ പടം വരച്ചു ദൂതന്മാർ വശം പലദിക്കുകളിലേക്കും അയച്ചിട്ടുണ്ടു. ആ പടത്തിന്നു അനുരൂപയായ നാരിയെ തിരഞ്ഞു പല ദിക്കിലും ആളുകൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഹേ ജാനകി! അവരിൽ ആരെങ്കിലും ആ പടവുംകൊണ്ട് ഇവിടെ വരികയോ നിന്റെ രൂപത്തോടൊത്തു നോക്കുകയോ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? ഒന്നിന്നും കൊള്ളരുതാത്ത കണവനെ ഭരിച്ചുംകൊണ്ടു അധികകാലം ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ സ്ത്രീകൾക്കു അനുരൂപനായ ഭൎത്താവൊന്നിച്ചു ഒരു ദിവസമെങ്കിലുമിരുന്നു മരിക്കുന്നതു ഉത്തമമായിരിക്കും. അതിനാണ് സ്ത്രീകൾ ഭാഗ്യം ചെയ്യേണ്ടത്. ഈ രാമൻ സാധുവാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല, രാമൻ ദശരഥരാജാവിന്റെ അകാലസന്തതിയുമാണ്. എന്തു ചെയ്യും നിന്റെ കൎമ്മം ഇങ്ങിനെയായല്ലൊ. എന്നിങ്ങിനെയുള്ള സന്യാസിയുടെ വാക്കിനെക്കേട്ടു ജാനകി പറയുന്നു.

ജാനകി—ഹേ സന്യാസിവൎയ്യ! അങ്ങ് പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു ഇങ്ങനെയാണൊ വിഷയം അവസാനിപ്പിച്ചത്? രാക്ഷസന്മാരെയാണൊ ഇത്ര നേരവും പുകഴ്ത്തിയത്. എന്റെ കണവൻ രാക്ഷസന്മാരെ വധിപ്പാനാണ് ആയുധപാണിയായി വനത്തിലേക്കു വന്നതെന്ന വിവരം അങ്ങ് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല അല്ലേ? രാക്ഷസന്മാരെക്കുറിച്ച് ഇത്രയും പുകഴ്ത്തുന്ന അങ്ങു എന്റെ ഭൎത്താവ് മടങ്ങിവരുന്നതിന്ന് മുമ്പെ ഇവിടെനിന്നു പോവുകയാണ് നല്ലതു. ഇതു കേട്ടു സന്യാസി പറയുന്നു. ഹേ സുന്ദരി! ഒരു മുയൽ ചെന്നു സിംഹത്തെ വധി

ക്കമെന്ന പറയുമ്പോലെയാണ് ഇപ്പോൾ നീ പറയുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യൻ ഒരു രാക്ഷസനെ വധിക്കുമെന്ന പറയുന്നതു കേട്ടാൽ എങ്ങിനെയാണ് അത്ഭുതപ്പെടാതിരിക്കുക? എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ജാനകി പറയുന്നു. ഹേ സന്യാസി രാക്ഷസരാജാവായ രാവണനെ കൃതവീൎയ്യപുത്രനായ കാൎത്തവീൎയ്യൻ ജയിച്ചതു അറിയുമോ? അങ്ങിനെ ഉള്ള കാൎത്തവീൎയ്യനെ പരശുരാമൻ ജയിക്കുകയും ആ പരശുരാമനെ എന്റെ കണവൻ ജയിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല വിരാധനെയും ഖരാദികളെയും എന്റെ സ്വാമിയാണ് ജയിച്ചത്. നിന്തിരുവടി ഒരു കപടസന്യാസിയാണെന്നിപ്പോൾ തീൎച്ചയായി. എന്നതിനെക്കേട്ടു സന്യാസവേഷത്തെ വിട്ടു തന്റെ യഥാൎത്ഥമായ രൂപത്തെ വഹിച്ച് രാവണൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. എടീ ജാനകി! രാവണനെ നീ അറിയുമോ? നിന്റെ നാവു ഞാൻ കടപിടിച്ചുമുറിക്കും. എനി ഒരക്ഷരംകൂടി നീ പറഞ്ഞുപോകരുത്. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണൻ അവളെ പിടിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ പതിവ്രതാഗ്നിയാൽ അടുപ്പാൻ പാടില്ലാതെ വന്നു. അതുകണ്ട് രാവണൻ ഒരു യോജന ഭൂമിയോടുകൂടി പൎണ്ണശാലയെ കുത്തിപ്പുഴക്കി വിമാനത്തിൽവെച്ച് നടകൊള്ളുകയും ചെയ്തു. ജാനകി പിന്തിരിഞ്ഞിരുന്നു ജടായുവെ വിളിച്ച് ദുഃഖിക്കുകയും അതു കേട്ടു ജടായുവന്നു രാവണനെ ത്തടുത്ത് യുദ്ധംചെയ്കയും രാവണന്റെ കിരീടം കുണ്ഡലം ബാഹുവലയം, മുതലായ ആഭരണങ്ങളും വില്ലും കൊത്തി ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തി ബഹുനേരം യുദ്ധംചെയ്കയും രാവണന്നു ജയമില്ലാത്തതുകണ്ടു പക്ഷിയോടു മൎമ്മം പറഞ്ഞ് പോർ ചെയ്യാമെന്ന തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയതിൽ എടത്തേക്കാൽപെരുവിരലിലാണ് തന്റെ മൎമ്മമെന്ന രാവണൻ പറയുകയും അതു സത്യമായിരിക്കുമെന്ന കരുതി വലത്തേപക്ഷത്തിലാണു എന്റെ മർമ്മമെന്ന ജടായുവും പറഞ്ഞു. ഉടനെ ജടായു രാ

വണന്റെ മർമ്മത്തിൽ വക്രതുണ്ഡംകൊണ്ടു കൊത്തുവാനാ
യി തദാനസമയം രാവണൻ ചന്ദ്രഹാസത്താൽ പക്ഷംവെ
ട്ടുകയും ഉടനെ ജടായു ഭൂമിയിൽ വീണതിനെ ജാനകി കണ്ടു
അത്യന്തം ദുഃഖിച്ചു, കണവനെക്കണ്ടു വൃത്താന്തം പറയുന്ന
വരെ പ്രാണൻ പോകരുതെന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു.
രാവണൻ ഭൂമിയിലൂടെ രഥം നടത്തരുതെന്നുകരുതി ആകാ
ശമാർഗ്ഗമായി രഥംകൊണ്ടുപോയി ലങ്കയിൽകടന്നു അശോ
കവനത്തിൽ ശിംശപം എന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ
ചിറവെച്ചു; അവിടെ ഉള്ള അശ്വമുഖി, ഗോമുഖി, ന
ക്രമുഖി,സിംഹമുഖി മുതലായ രാക്ഷസികളെ വിളിച്ചു എടീ
നിങ്ങൾ, ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ ഈ സ്ത്രീയെ ഭയപ്പെടു
ത്തിയൊ, നയപ്പെടുത്തിയൊ എനിക്കു കയ്വശപ്പെടുത്തിത്ത
രേണമെന്നു പറഞ്ഞ് രാവണൻ രാജധാനിക്കു പോയതി
ന്റെ ശേഷം രാവണൻ പറഞ്ഞേല്പിച്ച വിവരം വിഭീഷ
ണനറിഞ്ഞു തന്റെ മകളായ ത്രിജടയെ സഹായിയാക്കി
വെച്ചു പോകുകയും ചെയ്തു. ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനെ അ
ന്വേഷിച്ചു ബഹു ദൂരംനടന്നു ബുദ്ധിമുട്ടി ദുഃഖിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ
സ്വാമിയെക്കാണുകയും ഭഗവാൻ സൌമിത്രിയെക്കണ്ടു എടാ
ലക്ഷ്മണ! പർണ്ണശാലയിൽ ജാനകിക്കു തുണയാരാണ്? കാ
ര്യം മോശംപിണഞ്ഞുവല്ലോ. നീ എന്നെത്തിരഞ്ഞു വരു
വാൻ കാരണമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ലക്ഷ്മണൻ വണ
ങ്ങി സ്വാമിൻ! ജാനകിയോടു എന്തു പറഞ്ഞാലും സമ്മതി
ക്കുന്നില്ല. ദേവി അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കാൻ ഒരുങ്ങുന്ന
തിനെക്കണ്ടു അടിയൻ വന്നതാണു. കർണ്ണശൂലയായ ചില
വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞതിനാൽ അതുകേട്ടു എങ്ങിനെ അവി
ടെ താമസിക്കുമെന്നു കരുതി ദേവിയുടെ കല്പനപ്രകാരം വ
ന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു, അല്ലയൊ ല
ക്ഷ്മണ! സ്ത്രീവാക്കു കേട്ടാണു നമ്മുടെ പിതാവു മരണത്തെ
പ്രാപിച്ചതു. അതേപ്രകാരം സ്ത്രീവാക്കുകേട്ടു ഞാൻ മാനിൻ

പിന്നാലെവന്നു. നീ ജാനകിയെ കൈവിടുകയും ചെയ്തു. ഇതു ആലോചിക്കുമ്പോൾ സ്ത്രീകളുടെ വാക്കു കേൾക്കുന്നതു നമ്മുടെ ഗോത്രത്തിന്നു ഒരു പാരമ്പര്യമായിത്തീൎന്നിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. എന്തുചെയ്യാം. എന്നു പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരുംകൂടി അതിവേഗത്തിൽ പഞ്ചവടിയിൽ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ ജാനകിയേയും പൎണ്ണശാലയേയും കാണാതെ ഭഗവാൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഉപചാരവാക്കുകളാൽ സ്വാമിയുടെ മോഹാലസ്യം തീൎത്ത് രഥം പോയ ചാല് ലക്ഷ്യംപിടിച്ചു ദക്ഷിണമുഖന്മാരായി സീതാന്വേഷണം ചെയ്തുവരുന്ന മാൎഗ്ഗത്തിൽ അനേകം വില്ലുകളും ശരങ്ങളും രഥവും കിരീടങ്ങളും ബാഹുവലയങ്ങളും കൎണ്ണകുണ്ഡലങ്ങളും തകൎന്നുകിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജാനകിയെ കളവുചെയ്തവൻ രാവണനാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു വരുമ്പോൾ ജടായുവെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ അത്യന്തം ദുഃഖിച്ചു പറയുന്നു.

ജടായുമോക്ഷം.

കവി.

അതിശയമൊരുവരാലമെക്കപ്പാലതൊ
തുതിശെയ്യുമ്പിറവിയിലിമ്പതുമ്പന്താൻ
വിതിവശമെമ്പതുമെക്കൊളാവിടിൽ
മതിവലിവാൽവലിയെന്നെവെല്ലുമൊ.

അല്ലയൊ ജടായുദേവരേ! എന്റെ നിമിത്തം പിതാവായ ദശരഥരാജാവു മരണമനുഭവിച്ചു. എന്നു തന്നെയല്ല പിതൃസുഹൃത്തായ നിന്തിരുവടിയും മരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ. പിതാക്കന്മാൎക്കെല്ലാം ഞാൻ ഒരു കാലനായ്ഭവിച്ചതിൽ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. മേലിൽ ഞാൻ വില്ലും പിടിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമെന്തു? എന്നും മററും പറഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ ജടായു കണ്ടു ഹെ രാഘവ! നീ ഒരു കാലത്തും ദുഃഖിക്കരുതു. സുഖദുഃഖങ്ങൾ ആരെയും വിടുന്നതല്ല. സംഹാരമൂൎത്തിയായ പരമേശ്വരൻ

ബ്രഹ്മകപാലം കയ്യിലെടുത്തു പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം ഭിക്ഷയാചി
ച്ചുംകൊണ്ടു നടന്നില്ലെയൊ? സൃഷ്ടികൎത്താവായ ബ്രഹ്മാവു തന്റെ
ഒരു ശിരസ്സു പോയപ്പോൾ തനിക്കതിനെ സൃഷ്ടിപ്പാൻ സാധിച്ചു
വൊ? രാത്രിനാഥനായ ചന്ദ്രൻ തന്റെ കലകൾ നശിപ്പാനാ
യ്ക്കൊണ്ടു ദക്ഷന്റെ ശാപം ഏല്ക്കേണ്ടിവന്നില്ലയൊ? ഇങ്ങിനെ മ
ഹാന്മാരുംകൂടി അവരവരുടെ പ്രാരബ്ധത്തെ അനുഭവിച്ചല്ലെ ക
ഴിഞ്ഞതു. നിന്റെ അത്യത്ഭുതമായ സമ്പ്രദായമായ വിദ്യയെ
അറിവാനായി ആരാൽ സാധിക്കും. ജന്മമെടുത്താൽ സുഖദുഃഖ
ങ്ങൾ അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമൊ? ജനനം മരണം എന്ന രണ്ടു
കരയോടുകൂടിയ സംസാരാൎണ്ണവത്തിൽ നിമജ്ജനോന്മജ്ജനങ്ങളെ
ചെയ്യ് വരുന്ന പാമരന്മാരെപ്പോലെ നടിക്കുന്ന നിന്റെ നാട്യം
ജടായുവോടും കാട്ടേണമെന്നുണ്ടോ? രാവണൻ വിചാരിച്ചാൽ
എന്നെ ജയിപ്പാൻ കഴിയുമോ? എന്റെ കൎമ്മമെന്നല്ലാതെ മററെ
ന്തൊന്നാണ് പറയുവാനുള്ളത്. എങ്കിലും എന്റെ പ്രാണപ്ര
യാണകാലത്ത് നിന്റെ നീലമേഘശ്യാമളവൎണ്ണമായ യഥാൎത്ഥ
സ്വരൂപത്തെ കാണ്മാൻ ഇടവന്നതിൽ ഞാൻ അത്യന്തം സ
ന്തോഷിക്കുന്നു. അനിമേഷവൃത്തികളായ ദേവന്മാൎക്കുകൂടി ഇത്
അസാദ്ധ്യമായ കാൎയ്യമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു വേഗത്തിൽ രാവ
ണാദികളെ വധിച്ച് ദേവന്മാരുടെ സങ്കടരക്ഷ ചെയ്തു അയോ
ദ്ധ്യയിൽചെന്നു ചക്രവൎത്തിയായി സുഖേന വസിക്ക. പ്രാണൻ
പിരിയാതെകണ്ട് എനിക്കു വളരെ വേദനയുണ്ടു. എന്നതിനെ
ക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ക്രോധിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ പിതാവേ! രാമന്റെ
സാമൎത്ഥ്യം നോക്കുക! ക്ഷണമാത്രംകൊണ്ടു ഈരേഴുലോകവും
ആഗ്നേയാസ്ത്രം തൊടുത്ത് ഞാൻ ഭസ്മീകരിക്കുന്നുണ്ടു. ഇങ്ങിനെ
യുള്ള ദു[illegible]കളെ ലോകത്തിൽനിന്നു [illegible]വെട്ടുന്ന വര
ബലങ്ങളേയും വരായുധങ്ങളേയും ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾ കൊ
ടുത്ത നിമിത്തമല്ലെ സജ്ജനങ്ങൾ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവന്നത്? ലക്ഷ്മ
ണാ! വില്ലുകൊണ്ടുവാ എന്ന് ക്രോധിച്ചതിനെക്കണ്ടു ജടായു—അ
ല്ലയോ രാഘവ! നീ ആരുടെമേൽ ക്രോധിക്കുന്നു? നീ അസ്ത്രംതൊ

ട്ടത്താൽ നിരപരാധികളായ സജ്ജനങ്ങൾ നശിക്കേണ്ടിവരും. തന്നിമിത്തം നീ നരകത്തിന്നധികാരിയായി വരും. നിന്റെ അടുക്കലാണ് തെററ്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ; ഒരു സ്ത്രീയെ ഘോരാരണ്യമായവനത്തിൽ ഏകാകിനിയായിവെച്ച് നീ മാനിനെ പിടിപ്പാൻപോകാമോ? നീ പോയനിമിത്തമല്ലെ രാവണൻ ജാനകിയെക്കൊണ്ടു പോയത്? ആയതുകൊണ്ടു ലോകരെ എന്തിന്നു വൃഥാ ദൂഷ്യം പറയുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാമസ്വാമിയുടെ ക്രോധം ശമിച്ചു രാവണൻ ജാനകിയെ ഏത് മാർഗ്ഗത്തൂടെയാണ് കൊണ്ടുപോയത് എന്നു ചോദിക്കുകയും അതിന്നു സമാധാനം പറയാതെ ശ്രീരാമരാമ എന്ന് പറഞ്ഞു ജടായു മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ലക്ഷ്മണൻ ജടായുവിന്റെ ദേഹത്തെ എടുത്ത് ദഹിപ്പിച്ച് ഒരു മൃഗത്തിനെ വധിച്ച് ജടായുവിന്റെ മരണാനന്തരാപേക്ഷകളെചെയ്തു. അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു ദക്ഷിണമുഖന്മാരായി നടക്കുമ്പോൾ ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു ദാഹശമനത്തിനായി ജലംകൊണ്ടു വരുവാൻ പറഞ്ഞയക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ജലത്തിന്നായി പോകുന്നവഴിയിൽ ശൂർപ്പണഖാവിന്റെ സോദരിയായ അയോമുഖിവന്ന് ലക്ഷ്മണനെ തടുത്ത് നീ എന്റെ മാരതാപം തീർത്തുതരേണമെന്ന് പറയുകയും ലക്ഷ്മണൻ അയോമുഖിയുടെ പഞ്ച ഉറുപ്പുകളെയും അറുത്തയച്ചതിന്നു ശേഷം ജലംകൊണ്ടു ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽവന്നു വിവരം പറയുകയും ഭഗവാൻ ജലപാനംചെയ്ത് ദാഹംശമിപ്പിച്ച് അവിടെനിന്നു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പോകും വഴിക്ക് കബന്ധന്റെ കരത്തിൽപ്പെടുകയും വാളെടുത്ത് രണ്ടുപേരും രണ്ടുകരത്തെ വെട്ടിയ ഉടനെ ആ ദേഹത്തിൽനിന്നു ഒരു ദിവ്യപുരുഷൻ പുറപ്പെട്ട് ആകാശത്തിൽനിന്നു ഇപ്രകാരം സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്തു.

കബന്ധസ്തുതി.

കവി.

ആതിപിരമമും നീ ആതിപിരമനും നീ
ആതിയെന്നപൊരുളുക്കപ്പാലുണർവ്വും നീ
ചൊതിശ്ശുടപ്പിഴമ്പു നീയെൻറ ചൊല്ലുകിൻറ
വേതമുറൈശെയ്യാലും വെൾകാരെരാവരമ്മൂർ.

ശരണം പരബ്രഹ്മ സ്വരൂപ! സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടി, ആദിയായി, അനാദിയായി, ആദിമദ്ധ്യാന്തരഹിതനായി, അഖിലാണ്ഡത്തിലുള്ള ജീവകോടികളുടെ അന്തർബ്ബഹിർവ്യാപ്തനായി, സമസ്തകാരണനായി, സർവ്വസാക്ഷിയായി, സജാതികവിജാതികസ്വഗതഭേദശൂന്യനായി, അവാങ്മാനസഗോചരനായുള്ള മൂർത്തിയാണ്. നിന്തിരുവടിയെ ഇന്നവിധമെന്നറിയാഞ്ഞാൽ അങ്ങിനെ ഉള്ള ഭഗവാനെ അടിയൻ എങ്ങിനെ സ്തുതിക്കും. സ്വാമിൻ! കാട്ടുന്നതും കാണുന്നതും നിന്തിരുവടിതന്നെ. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള മായാവിദ്യകളെ ആരറിയാൻ പോകുന്നു! കയ്യിലുള്ള പദാർത്ഥത്തെ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് അനന്തരം കാണ്മാനില്ലല്ലോ എന്നു ദുഃഖിക്കുന്ന നാട്യം അത്യുത്ഭുതംതന്നെ. സ്വാമിൻ! ശരണം. എന്നുള്ള സ്തുതിയെക്കേട്ട് ഭഗവാൻ നീ ആരാണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ഗന്ധർവ്വൻ പറയുന്നു. ശരണം, രാമഭദ്രാ! ഞാൻ ഗന്ധർവ്വനാണ്. എന്റെ നാമം തനു എന്നാണ്. അഷ്ടവക്രന്റെ ശാപത്താൽ ഇങ്ങിനെ വന്നതാണ്. ശാപത്തിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നാൽ:—ഒരു ദിവസം വനത്തിൽ വെച്ചു മഹർഷിയുടെ ശരീരത്തെക്കണ്ടു ഞാൻ പരിഹസിക്കുകയും അതു കേട്ടു നീ ഒരു രാക്ഷസനായി ഭവിക്കുക എന്ന് എന്നെ ശപിക്കുകയും ഉടനെ ശാപമോചനം തരേണമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ രാമാവതാരകാലത്തിൽ ശാപമോചനം വരുമെന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അതേപ്രകാരം വനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ, കാമധേനുവിന്റെ പുത്രിയായ നന്ദിനിയെക്കണ്ട് അതിനെ ഭുജിപ്പാനായിപ്പിടിച്ചതിനെ ഇന്ദ്രൻ കണ്ടു തന്റെ കരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വജ്രംകൊണ്ടു എന്റെ ശിരസ്സിൽ അടിക്കുകയും അപ്പോൾ ശിരസ്സു കുക്ഷിയിലായി കരങ്ങൾ വളരുകയും ചെയ്തു. അന്നുമുതൽ ഇതുവരെ ഇങ്ങിനെ കാലം കഴിച്ച് നിന്തിരുവടിയുടെ വരവും പാർത്തിരിക്കുകയാകുന്നു. എനി നിന്തിരുവടി ഇവിടെനിന്നു ഇരുപത്തഞ്ചു യോജന ദക്ഷിണമുഖനായിപ്പോയാൽ ശബരി എന്ന സ്ത്രീ തപസ്സുചെയ്യുന്ന തപസ്ഥാനത്തേക്കു പോകാം. ശബരിയാൽ സുഗ്രീവനിരിക്കുന്ന പർവ്വതവും തന്നിമിത്തം ഉണ്ടാവുന്ന സഹായങ്ങളേയും അറിവാൻ ഇടവരും.

അവരാൽ സൎവ്വകാൎയ്യവും സാദ്ധ്യമാവുകയും ചെയ്യും എന്ന് പറഞ്ഞ് ഗന്ധൎവ്വൻ അന്തൎദ്ധാനം ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം സ്വാമിയും സൌമിത്രിയും നടന്ന് ശബരിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ എത്തി.

ശബരീമോക്ഷം.

കവി.

ആണ്ടകൈവന്തായെങ്കളുന്തപക്കൻറംവന്തായി
മാണ്ടതുമായപാശംവന്തതുവരമ്പിൻകാലം
പൂണ്ടമാതപത്തിൻശെയ്ക്കേപോട്ടുപിറവിഅയ്യും
വേണ്ടിയതരുവൈവന്തീർവിരുന്തിനിതമൈതിവൈയ്പ്പായി.

ശബരി കൊടുത്ത ഫലപക്വങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ച് അനന്തരം നീ ഇങ്ങിനെ തപസ്വിനിയായിരിപ്പാൻ അവകാശമെന്തെന്ന് ഭഗവാൻ ചോദിച്ചതിന്നു ശബരി പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! ചിത്രകവചൻ എന്ന ഒരു ഗന്ധൎവ്വൻെറ പുത്രിയാണ് ഞാൻ. എന്നെ വേട്ടത്, വീതിഹോത്രൻ എന്ന ഗന്ധൎവ്വനാണ്. അദ്ദേഹം ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയാണ്. അങ്ങിനെയിരിക്കെ, കന്മാടൻ എന്ന ഒരു കിരാതനെ ഞാൻ സ്നേഹിച്ചു രമിച്ചു വരുന്നതിനെ എൻെറ നായകൻ അറിഞ്ഞു നീ ഒരു വേടനാരിയായ്പോക എന്ന് ശപിക്കുകയും, അറിയായ്മയാൽവന്ന അബദ്ധങ്ങളെ ക്ഷമിച്ചു ശാപമോചനം നല്കണമെന്നു അപേക്ഷിച്ചതിൽ നാരായണസ്വാമിയുടെ രാമാവതാരകാലത്തിൽ മോചനം വരുമെന്നു അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം സ്വാമിയുടെ വരവും പാൎത്ത് ഞാൻ ഇരിക്കുന്നവളാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ അവളുടെ ശാപത്തെ മോചനം ചെയ്തതിന്നനന്തരം ശബരി സ്വാമിയെ നോക്കി ശരണം സ്വാമിൻ! ഇവിടെനിന്നു ദക്ഷിണമുഖന്മാരായി കുറെ ദൂരം പോയാൽ പമ്പാസരസ്സ് എന്ന തടാകം കാണാം. അവിടെ അടുത്തതായി പ്രസ്രവണാചലമെന്ന ഋശ്യമൂകാദ്രിയുണ്ട്. അതിൽ സൂൎയ്യാത്മജനായ സുഗ്രീവൻ വസിക്കുന്നുണ്ട്. ആ സുഗ്രീവനെ സഖ്യംചെയ്താൽ സീതാന്വേഷണം ചെയ്ത് കാൎയ്യനിവൃത്തി വരും. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ശബരിയെ സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു.

ആരണ്യകാണ്ഡം സമാപ്തം.

കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡം.

അനന്തരം രണ്ടുപേരും ശബര്യാശ്രമത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു പമ്പയാംസരസ്സിലേക്കു വന്നു സ്നാനപാനാദികളെച്ചെയ്തു ലക്ഷ്മണനോടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു.

പമ്പാവർണ്ണന.

കവി.

തേമ്പടിമലരത്തുചെങ്കൺവെൺകൈമാ
താമ്പടികിൻറത്തുതെളിവുശാൻറത്തു
മീമ്പടിമേകമുംവിളിന്തുവീങ്കനിൻ
വാമ്പടിന്തുലകിടൈക്കിടന്തമാണ്ണൂതു.

അല്ലയോ സൌമിത്രേ! ഈ സരസ്സിൻെറ വൈഭവത്തെ നോക്കുക. അച്ഛജലപരിപൂർണ്ണതയോടുകൂടിയ ഈ തടാകത്തിൻെറ നാലുഭാഗവും നവരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭിത്തികെട്ടി ഉയർത്തിയിരിക്കുന്നു. സൂര്യൻ ആകാശത്തൂടെ വരുമ്പോൾ സൂര്യകിരണങ്ങൾ രത്നങ്ങളിൽ പ്രതിഫലിച്ചു രത്നകാന്തികൾ ജലത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുമ്പോൾ ഈ ധാവള്യമായ ജലം നാനാപ്രകാരമായ വർണ്ണത്തെ അവലംബിക്കുന്നു. ഈന്നു പൊളിച്ച സ്ഫടികംപോലെയുള്ള ഈ ജലത്തിൽ ആകാശം പ്രതിഫലിച്ചു കാണുമ്പോൾ മത്തഗജങ്ങൾ വന്നു ജലത്തിൽ പടിഞ്ഞതുപോലെ തോന്നുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല, ഈ തടാകത്തിൽ ചില വേഷധാരികളേയും തിരശ്ശീലകളേയും പശ്ചിമഭാഗത്തു കാണുന്നുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല, പൂർവ്വദിക്കിൽ നോക്കുക. ചില നർത്തകിമാരേയും കാണുന്നു. അതാ ഉത്തരദിക്കിൽ ചില വാളഭ്യാസികളെ നോക്കുക. ഇതുകളെയെല്ലാം കണ്ടു രസിക്കുന്ന ചില സഭാവാസികൾ ദക്ഷിണദിക്കിൽ ഇരുന്നു ബലേ ബലേ എന്നു പറഞ്ഞു ശിരഃകമ്പനം ചെയ്യുന്നതിനെ നോക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനോടുകൂടെ ലക്ഷ്മണൻ ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ നോക്കുമ്പോൾ അങ്ങിനെ ഒന്നും കാണുന്നി

ല്പ. ആയതിൻെറ യുക്തി എന്താണെന്ന ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അത്യത്ഭുതമുണ്ട. പശ്ചിമഭാഗത്ത വാള ഭ്യാസികൾ ആരെന്നുവെച്ചാൽ:—പൂത്തു വികസിച്ചുനില്ക്കുന്ന ചെന്താമരയിൽ അരയന്നങ്ങൾ വന്നിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ പുഷ്പത്തിലെ രേണുക്കൾ ജലത്തിൽ വീഴുകയും അതുകളെ ഭുജി പ്പാൻ വാളമത്സ്യങ്ങൾ വന്ന പൊന്തുകയും ഹംസങ്ങളെക്കണ്ടുതൽ ക്ഷണം ഭയപ്പെട്ട ജലത്തിൽനിന്ന തുള്ളി മേല്പോട്ടുവന്ന മറിഞ്ഞ് ജലത്തിൽ വീഴുന്നതു കാണുമ്പോൾ അഭ്യാസികൾ വാളെടുത്തു ക ളരിയിൽ കളിക്കുമാറ തോന്നുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല, വേഷധാരി കൾ എന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ജലത്തിൽനിന്ന തുള്ളുന്ന വാളമത്സ്യ ങ്ങളെ പിടിപ്പാനായി അലകളുടെ ഇടയിൽ പൊങ്ങി മുഖം കാ ണിക്കുന്ന നീർനായ്ക്കളെക്കണ്ട വേഷധാരികളെന്നും, അലകളെ തിരശ്ശീലകളെന്നും ശങ്കിച്ചതാണ്. പുഷ്പങ്ങളിലുള്ള മധുവെ ഭു ജിപ്പാൻ ഷൾപ്പദങ്ങളായ വണ്ടുകൾ വന്ന മധുപാനം ചെയ്യു മ്പോൾ അവരുടെ ഝങ്കാരത്തെക്കേട്ടതിൽ നടനസ്ത്രീകൾ സഭയി ൽവന്ന ശൃംഗാര, ലജ്ജ, കരുണാപാരവശ്യാദികളോടുകൂടി, സരി ഗമപധനി എന്ന സപ്തസ്വരങ്ങളെപ്പാടുന്നതുപോലെ തോന്നിയ താണ്. എന്നാൽ ഇതുകളെയെല്ലാം കണ്ട രസിക്കുന്ന സഭാവാ സികളാരെന്നുവെച്ചാൽ:— അതാ നോക്കുക, താമരവളയങ്ങളിൽ വസിക്കുന്ന തവളകൾ തിരഘോഷങ്ങളാൽ ചലിക്കുന്ന സമയം മണ്ഡൂകങ്ങളുടെ ഗർജ്ജനങ്ങളെ കേൾക്കുമ്പോൾ സഭാവാസികൾ ബാലേ ബലേ എന്ന ശിരഃകമ്പനം ചെയ്യുമ്പോലെ തോന്നുന്നു. എന്നും മററും അനേകതരത്തിൽ സരസ്സിനെ വർണ്ണിച്ച അവിടെ നിന്ന പുറപ്പെട്ട ദക്ഷിണമുഖന്മാരായി നടന്നുവരുന്നതിനെ പ്രശ്ര വണാചലോപരിയിൽ വസിക്കുന്ന സൂര്യാത്മജനായ സുഗ്രീവൻ കണ്ട ഭയപ്പെട്ട തൻെറ മന്ത്രിയായ മാരുതിയെ വിളിച്ചുപറയുന്നു. അല്ലയോ മാരുതെ! കാമദേവനും, ഷണ്മുഖനുംപോലെ ശിലാബാ ണപാണികളായി അതാ രണ്ടുപേർ ഇവിടേക്ക വരുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. അവരാരാണെന്ന മനസ്സിലാകുന്നില്ല. ബാലിയുടെ

കപടമായിരിക്കുമോ എന്നു ശങ്കയുണ്ടു. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഒരു ബ്രാഹ്മണവേഷം പൂണ്ടു, ചെന്ന് അവരുടെ പരമാത്ഥമറിഞ്ഞുവരിക എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണവേഷം പൂണ്ടുവന്നു ഭഗവാൻ വരുന്നതിന്നു സമീപമായി നില്ക്കുന്ന കടമ്പുവൃക്ഷത്തിൽ മറഞ്ഞുനിന്നു രാമലക്ഷ്മണന്മാരെക്കണ്ടു ഹനുമാൻ ഊഹിക്കുന്നു.

ഹനുമദ്ദശനം.

ഓഹോ ഇവരെ നോക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രനും അല്ല, ത്രിമൂത്തികളും അല്ല, മന്മഥനെപ്പോലെ ശരീരസൌന്ദര്യമുള്ളവരാണു. കരത്തിൽ ചാപതൂണീരങ്ങളുണ്ടു. മാറ്റിൽ യജ്ഞസൂത്രവും കാണുന്നു. വക്കല കെട്ടി മരവുരികളെ ധരിച്ചു ജടാമകുടധാരികളായ സന്യാസലക്ഷണങ്ങളും കാണുന്നു. ത്രിമൂത്തികളും ഇവക്കു ശരിയല്ല. എന്തൊ ഇവരുടെ ഒരു സാധനം കൈവിട്ടുപോയിയെന്നു തോന്നുന്നു. തന്നിമിത്തം മനോവേദനയോടുകൂടി വരുന്നവരാണ്. നല്ല ധമ്മതല്പരന്മാരാണ്. ആശ്രിതവാത്സല്യവും കാണുന്നുണ്ട്. നല്ല വാഗ്മികളായ ഈ മഹാന്മാരെ ഇവിടെനിന്നു ആലോചിച്ചാൽ പരമാത്ഥം മനസ്സിലാക്കത്തക്ക ബുദ്ധി എനിക്കില്ല. ഏതായാലും സമീപത്തുചെന്നു കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമെന്നു കരുതി വന്നു സ്വാമിപാദത്തിൽ മാരുതി വീണു നമസ്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ഹേ ബ്രാഹ്മണ! ക്ഷത്രിയന്മാരെ ബ്രാഹ്മണർ നമസ്കരിക്കുന്നതു ശരിയല്ല നീ ആരാണ്. എവിടെനിന്നു വരുന്നു. എന്നെ നമസ്കരിച്ചു കാരണം എന്തെന്നു പറയുക? എന്നു ചോദിച്ചു. ഇതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ വായുപുത്രനാണ്. മാതാവു അഞ്ജന എന്ന സ്ത്രീയാണ്. സൂൎയ്യാത്മജനായ സുഗ്രീവൻ അതാ കാണുന്ന ഋശ്യമൂകാദ്രിയിൽ വസിക്കുന്നുണ്ട്. നിന്തിരുവടിയുടെ വരവിനെക്കണ്ടു ആരാണെന്നുമനസ്സിലാക്കുവാൻ വേണ്ടി സുഗ്രീവാജ്ഞപ്രകാരം അടിയൻ വന്നതാണ്. അടിയന്റെ നാമം ഹനുമാനെന്നാണ്. ശത്രുവെ ഭയപ്പെട്ട് ഈ പൎവ്വതത്തിൽവന്നു താമസിക്കുകയാണ്. അടിയൻ സുഗ്രീവന്റെ മ

ന്ത്രിയാണ്. ആയതുകൊണ്ടു സ്വാമിമാർകൾ എവിടെനിന്നു വരുന്നു എന്നും ആരാണെന്നും, ഈ മാർഗ്ഗത്തൂടെ വരേണ്ടുന്നാവശ്യമെന്തെന്നും പറഞ്ഞുകേൾപ്പാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ഹെ മാരുതെ! ഞങ്ങൾ ഉത്തരകോസലവാസിയായി ക്ഷത്രിയഗോത്രസംജാതനായ ദശരഥന്റെ ആത്മജന്മാരാണ്. ഇത് എന്റെ അഗ്രജനാണ്. രാമനെന്നാണു തിരുനാമം. എന്റെ പേര് ലക്ഷ്മണനെന്നാണ്. പിതൃവാക്യപരിപാലനത്തിന്നായി വനത്തിലേക്കു വന്നതാണ്. സ്വാമിപത്നിയെ രാവണൻ കളവുചെയ്തുകൊണ്ടു പോയിരിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഞങ്ങൾ സീതാന്വേഷണം ചെയ്തുവരുന്ന അവസരമാണ്. സൂര്യാത്മജനായ സുഗ്രീവനെക്കാണേണമെന്നു കരുതി ഈ മാർഗ്ഗത്തൂടെ വന്നതാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ട് ഹനുമാൻ ബ്രാഹ്മണവേഷത്തെ ത്യജിച്ച സ്വാമിപാദത്തിൽ വണങ്ങി സ്വാമീ! സമസ്താപരാധം ക്ഷമിക്കേണമേ അടിയൻ ചെന്നു സുഗ്രീവനെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാമെന്നു പറഞ്ഞുപോകുന്ന സമയം ഹനുമാന്റെ കർണ്ണകുണ്ഡലത്തെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ അല്ലയോ ലക്ഷ്മണാ! ഹനുമാന്റെ കർണ്ണത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന കുണ്ഡലത്തെ നോക്കുക. ആദിത്യരശ്മിയെ തിരസ്കരിക്കുന്ന ഈ കുണ്ഡലത്തിന്നു ശരിയായ ഒരു ആഭരണം ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ട. എന്തത്ഭുതമാണ് ത്തു എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ മടങ്ങി സ്വാമിപാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു ശരണം രാമഭദ്രാ! അടിയന്റെ കർണ്ണകുണ്ഡലത്തെ യാതൊരു ശരീരികാണുന്നുവോ അവരെ പരാപരഗുരുവാണെന്നു വിശ്വസിക്കേണമെന്നു അടിയന്റെ ഗുരുവായ സൂര്യദേവൻ അടിയന്നു അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടു. ആയതുകൊണ്ടു അടിയനെ രക്ഷചെയ്യേണമേ സ്വാമിൻ! എന്ന് പറഞ്ഞു മടങ്ങി സുഗ്രീവന്റെ അടുക്കൽചെന്നു ഹനുമാൻ ഹെ സുഗ്രീവരാജൻ, നിന്തിരുവടിയുടെ ഭാഗ്യമെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്തൊന്നാണ് പറവാനുള്ളത്. അവർ ദശരഥാത്മജന്മാരായ രാമലക്ഷ്മണന്മാരാണ്. രാമനെന്ന തിരുനാമത്തോടുകൂടിയ സ്വാമി സാക്ഷാൽ നാരായണസ്വ

മികലാംശജാതനാണ്. തന്റെ പത്നിയെ രാക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ കളവുചെയ്കതിനാൽ സീതാന്വേഷണംചെയ്ത് ഈ മാർഗ്ഗത്തൂടെ വന്നതാണ. നിന്തിരുവടിയെക്കാണേണമെന്ന ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു അതിവേഗത്തിൽപോയി സ്വാമിയെനമസ്കരിക്കുക എന്നാൽ ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു രാജ്യത്തെ വാങ്ങിത്തരും എന്നതിനെക്കേട്ടു സുഗ്രീവൻ അന്ധനു കനകകുംഭം ലഭിച്ചപോലെ സന്തോഷിച്ചുപുറപ്പെട്ടുവന്നു സ്വാമിപാദത്തിൽവീണു നമസ്കരിച്ചു ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സ്വാമിൻ, ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു അടിയനെ രക്ഷിക്കേണമേ സ്വാമിൻ, നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ മററാരും അടിയനു ആശ്രയമില്ല. വളരെക്കാലമായി അത്യന്തം സങ്കടത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. രക്ഷ രക്ഷ മഹാപ്രഭോ! എന്നു നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതനായി നില്ക്കുന്ന സുഗ്രീവനോടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ സുഗ്രീവ! നീ മേലിൽ യാതൊന്നുകൊണ്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട നിന്നെ ഞാൻ രക്ഷിക്കുന്നുണ്ടു. എന്നെപ്പോലെ നീയും ഭാര്യാവിയോഗിയാണെന്നു മനസ്സിലായി. ആയതുകൊണ്ടു നീ വസിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തേക്കപോയി വേണ്ടുന്നതുകളെ തീർച്ചപ്പെടുത്താം. എന്നതിനെക്കേട്ട് ഹനുമാൻ ഭഗവാനെ ചുമലിൽ എടുത്തു ഋശ്യമൂകാദ്രിക്കുകൊണ്ടുവന്ന് മൃദുതരങ്ങളായ പല്ലവങ്ങളെ ഒടിച്ചു ആസനമിട്ട് ഭഗവാനോടു ഇരിക്കേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതിൽ ഭഗവാൻ ഇരുന്നു സുഗ്രീവനോടു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

സുഗ്രീവസഖ്യം.

അല്ലയോ സഖെ! ഇന്നുമുതൽക്കു നിന്റെ ശത്രു എന്റെ ശത്രുവും നിന്റെ ബന്ധു എന്റെ ബന്ധുവും നിന്റെ കുടുംബം എന്റെ കുടുംബവും ആകുന്നു. നിന്റെ ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു ഭാര്യയേയും രാജ്യത്തേയും വാങ്ങിത്തരുന്നുണ്ടു എന്നു അഗ്നിസാക്ഷിയായി ഭഗവാൻ സത്യംചെയ്ത് കൊടുക്കുകയും അനന്തരം സുഗ്രീവൻ, സ്വാമി! നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നി ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിൽ എവിടെ ഉണ്ടെന്നു വരികിലും അന്വേഷിച്ചു ഇന്ന ദിക്കിലുണ്ടെന്നറിഞ്ഞുവിവരം വന്നുപറയാമെന്നു അഗ്നിസാക്ഷിയായി സത്യം

ചെയ്യുകയുംചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോടു നിന്റെ ശത്രു ആരാണെന്നു പറയുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാനോടു പരമാൎത്ഥമെല്ലാം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിക്കുവാൻ കല്പിക്കുകയും അതുകേട്ടു ഹനുമാൻ ഭഗവാനോടു സുഗ്രീവനുള്ള ശത്രുവിന്റെ വിവരംപറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രാ! സുഗ്രീവന്റെ ശത്രു, ഇന്ദ്രാത്മജനായ ബാലി എന്ന വാനരരാജാവാണു്. സുഗ്രീവന്റെ നേരെ അഗ്രജനാണു്. അങ്ങിനെയുള്ള ബാലിയുടെ വൈഭവങ്ങളെ അറിഞ്ഞവണ്ണം പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! ബാലി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പ്രധാന ശിഷ്യനാണു്. നിത്യതയായി ചതുസ്സമുദ്രങ്ങളിലുംപോയി എഴരനാഴികക്കിടയിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു സേവചെയ്യുന്നുണ്ടു. ആകാശമൊഴിയെ നാലുഭൂതങ്ങളുടെ ബലമുള്ളവനാണു്. സ്വതേ പതിനായിരം മത്തഗജത്തിന്റെ ശക്തിയുണ്ടു. തന്നോടെതിൎക്കുന്നവരുടെ പകതിബലം താൻ ആകൎഷിക്കുന്ന വരശക്തി അവന്നുണ്ടു. ക്ഷീരാബ്ധിയെ മഥിച്ച കരബലമുണ്ടു. ജാനകീചോരനായ രാവണനെ തന്റെ പുച്ഛംകൊണ്ടു കെട്ടി ചതുസ്സമുദ്രവും ചാടി പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തൎപ്പണംചെയ്ത വാൽബലമുണ്ടു. ഇന്ദ്രൻ ബാലിക്കു പിതാവായി വരുവാനുള്ള കാരണം പറയാം.

ബാലിസുഗ്രീവന്മാരുടെ ഉത്ഭവം.

കവി.

തിരുപ്പനെഞ്ഞുരംകുത്താച്ചവനെനവുറെക്കും
തീത്തുറകവിക്കുലവന്തൻ
അരനടെവടപാൽമകളിറാന്തടത്തിൽ
അണ്ണലുമണങ്കുരവയ്യി
വിരൽകെഴുമകവാൻ മുന്നരുമിരവിപിന്നരമണ
ത്തലൈലന്തോൻ
വിരൽകെഴുവാലിതന്നൊടുവിളങ്കും
സുക്കരീവനെറ്റുന്തതനാൽ.

ബ്രഹ്മാത്മജനായ ഇരക്ഷതാശ്വൻഎന്ന വാനരൻ വനത്തിൽ

സഞ്ചരിച്ച് നടക്കുമ്പോൾ മേരുവിൻെറ ഉത്തരഭാഗത്തിലുള്ള മ കളിരാംതട എന്ന പേരായ തടാകത്തിന്നു സമീപമുള്ള ഒരു ജമ്മു വൃക്ഷത്തിൽ കയറി അതിലുള്ള പകങ്ങളെ അറുത്തു ഭക്ഷിക്കുക യും ഉദരതൃപ്തിവന്നു ശാഖയിൽ വസിക്കുമ്പോൾ തടാകത്തിലുള്ള ജലത്തിൽ തൻെറ ഛായ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുകയും അതുകണ്ട് തൻെറ ശത്രുവാണെന്നു കരുതി ഇരകതാശപൻ ജലത്തിൽ ചാടുക യും മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിയ ഉടനെ സ്ത്രീയായ്ത്തീന്നു കരയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ കണ്ടു രാഗം വദ്ധിച്ചു തൻെറ ബീജം സ്ഖലിക്കുകയും ആ ബീജത്തെ എടുത്തു ഈ സ്ത്രീയെ ലക്ഷ്യംപിടിച്ചു എറിയുക യും ആ ബീജം വാൽപ്രദേശത്തിൽ വീണ മുഹൂത്തമാത്രേണ ഒരു സന്തതി ഉത്ഭവിക്കുകയും അനന്തരം ആദിത്യൻ ഈ സ്ത്രീയെക്ക ണ്ടു രാഗാധിക്യത്താൽ ബീജം സ്ഖലിക്കുകയും ആ ബീജത്തെ എടുത്തു എറിഞ്ഞതിൽ ബീജം ഈ സ്ത്രീയുടെ ഗ്രീവമെന്ന ഗള ത്തിൽ വീണു അവിടെനിന്നു വേറെ സന്തതി ഉണ്ടാവുകയും ചെ യ്തു. അനന്തരം ഈ രണ്ടു പുത്രന്മാരെയും കൂട്ടി തൻെറ പിതാവാ യ ബ്രഹ്മാവിൻെറ അടുക്കൽചെന്നു സംഗതികളെ മനസ്സിലാ ക്കി തൻെറ ശാപത്തെ മാററി അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു സ്വർഗ്ഗ ത്തിൽചെന്നു ഇന്ദ്രനെക്കണ്ടു ഇരകതാശപൻ സംഗതികളെപ്പറ ഞ്ഞതിൽ ഇന്ദ്രൻ സന്തോഷിച്ചു തൻെറ മകനു ബാലി എന്നും സൂര്യാത്മജന്നു സുഗ്രീവൻ എന്നും നാമദ്വയം നല്കി അവിടെനി ന്നു പുറപ്പെട്ടു വിശ്വകമ്മാവിനെ വരുത്തി കിഷ്കിന്ധ എന്ന വന ത്തിൽവന്നു സ്വർഗ്ഗതുല്യമായ ഒരു പട്ടണം നിമ്മിച്ചു അതിന്നു കി ഷ്കിന്ധ എന്നു പേരിട്ടു തൻെറ മകനെ വാനരങ്ങൾക്കെല്ലാം രാജാ വാക്കി സുഗ്രീവനെ ഇളയ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു താൻ സ്വർഗ്ഗത്തി ലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇരകതാശപൻ മകളിരാ ന്തടത്തിൽ ചാടിയ ഉടനെ ഒരു സ്ത്രീയാവാൻ കാരണം എന്തെ ന്നുവെച്ചാൽ, പാർവ്വതി സാധാരണയായി സ്നാനം ചെയ്തുവരുന്ന തടാകം അതാണു. ഒരു ദിവസം താൻ സ്നാനംചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ വൈരോചനൻ എന്ന അസുരൻ ദൂരത്തുനിന്നു പാർവ്വതിയെക്കണ്ടു

ഓഹോ പാൎവ്വതിയല്ലെ നഗ്നരൂപിയായി സ്നാനംചെയ്യുന്നതു സമീപത്തുചെന്നു അവയവങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം കണ്ടു രസിക്കേണമെന്നു കരുതി താൻ ഒരു സ്ത്രീവേഷംപൂണ്ടു തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങി സ്നാനം ചെയ്യുന്നതിനെ പാൎവ്വതികണ്ടു ഇതുവരെ എന്നോടൊപ്പം ഒരു സ്ത്രീ മടികൂടാതെ ഇവിടെ വന്നു സ്നാനം ചെയ്തുകണ്ടിട്ടേയില്ല. ഇന്നിങ്ങിനെ വരുവാൻ സംഗതി എന്തെന്നു ആലോചിച്ചതിൽകാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി. ഓഹോ ഇവൻ അസുരനല്ലെ. എന്റെ അവയവങ്ങളെക്കണ്ടു രസിപ്പാൻവേണ്ടി സ്ത്രീവേഷം ധരിച്ചു വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇവൻ സ്ത്രീയായ്പ്പോട്ടെ. മേലിൽപുരുഷന്മാർ ഈ തടാകത്തിലുള്ള ജലത്തെ തൊട്ടാൽ സ്ത്രീയായ്പ്പോട്ടെ എന്നു ശപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു. തന്നിമിത്തമാണു ഇരകതാശ്വൻ സ്ത്രീയാവാനുള്ളകാരണം. മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം ബാലിയും സുഗ്രീവനും കിഷ്കിന്ധയിൽ പ്രജാപരിപാലനംചെയ്തു സുഖമായ്വസിക്കുന്ന കാലത്തിൽ മായാപി എന്ന അസുരൻ ബാലിയെ യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും ബാലി മായാപിയോടുകൂടി അതികഠിനമായ യുദ്ധംചെയ്യുകയും ആ യുദ്ധത്തിൽ ജയമില്ലെന്നുകണ്ടു മായാപി ഒരു ബിലദ്വാരത്തിൽ ഓടി ഒളിക്കുകയും അതുകണ്ടു ബാലി സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ഹേ സുഗ്രീവാ! മായാപി ബിലദ്വാരത്തിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു. അവനോടു ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോയി അവനെ നിഗ്രഹിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ഞാൻ വരുന്നവരെ ബിലമുഖം കാത്തിരിക്കുക. അസുരൻ മരിച്ചാൽ രക്തം വരും. ഞാൻ മരിച്ചാൽ ക്ഷീരം വരും ക്ഷീരം വന്നുവെന്നു കണ്ടാൽ ബിലമുഖമടച്ചുകളക. പ്രജകളെ നല്ലവണ്ണം സങ്കടംകൂടാതെ രക്ഷിക്കുകയെന്നുപറഞ്ഞു അസുരനോടു യുദ്ധത്തിന്നുപോയി. ബിലമുഖം സുഗ്രീവൻ കാത്തിരുന്നു. ബാലി പതിന്നാലു സംവത്സരം യുദ്ധംചെയ്തു അസുരനെ നിഗ്രഹിച്ചു. അസുരന്റെ മായാധിക്യത്താൽ ക്ഷീരം ബിലമുഖത്തു കാണുകയും ബാലി മരിച്ചു എന്നു സങ്കടപ്പെട്ടു ബിലമുഖമടച്ചുകെട്ടി പോന്നു. അതിന്റെ ശേഷം രാജചെങ്കോൽനടത്തുവാൻ സുഗ്രീവനോടുജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം സുഗ്രീവൻ പ്രജകളെപ്പരിപാലിച്ചുവന്നു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അസുരനെ നിഗ്രഹിച്ചു മടങ്ങി ബാലി ബി

ഷമുഖെത്തുവന്നു നോക്കിയതിൽ ബിലമുഖം അടച്ചുകെട്ടിയിരിക്കു ന്നതിനെക്കണ്ടു അധികമായകോപത്തോടുകൂടി പാദതാഡനംചെ യ്തു ബിലമുഖം പൊടിപെടുത്തി ബഹിർഭാഗത്തു വന്നപ്പോൾ സു ഗ്രീവൻ ബാലിയുടെ പാദത്തിൽവീണു നമസ്കരിച്ചു പരമാൎത്ഥങ്ങ ളെ കേൾപ്പിക്കുകയുംചെയ്തു. അതുകേട്ടു ബാലി വിശ്വസിക്കാതെ നീയാണോ എന്റെ രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്നവൻ എന്നു സുഗ്രീവ നെ ആട്ടിത്തുരത്തുകയും ലോകങ്ങളിൽ ആരും രക്ഷിപ്പാനില്ലാതെ ബുദ്ധിമുട്ടി ഈ പൎവ്വതോപരിയിൽ എത്തുകയുംചെയ്തു. ബാലിക്കു മതംഗമഹൎഷിയുടെ ശാപം നിമിത്തം ഇവിടെ വരുവാൻ പാടുള്ള തല്ല. തന്നിമിത്തം സുഗ്രീവൻ ഇതുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നതാണ്. എന്നാൽ ബാലിക്കു ഈ പൎവ്വതത്തിലേക്കു വരുവാൻ പാടില്ലെ ന്നു മതംഗൻ ശപിപ്പാൻ നിമിത്തം എന്തെന്നാൽ ദുന്ദുഭി എന്ന അസുരൻ പണ്ടു ബാലിയോടു യുദ്ധംചെയ്യുകയും യുദ്ധത്തിൽ ബാ ലി ദുന്ദുഭിയെപ്പിടിച്ചു നിലത്തടിച്ചു മഹിഷമുഖമായ തലയെ വ ലിച്ചു ആകാശത്തിൽ എറിയുകയും മന്ദിരാകാരമായ ശിരസ്സു മതം ഗമഹൎഷിയുടെ പൎവ്വതോപരിയിലുള്ള ആശ്രമത്തിൽ വീഴുകയും അതുകണ്ടു മഹൎഷി, ഓഹോ ബാലിയുടെ സാഹസമല്ലെ ഇതു. മേലിൽ ബാലി ഈ പൎവ്വതത്തിൽ വന്നാൽ അവന്റെ ശിരസ്സ് പൊട്ടിത്തെറിക്കട്ടെ എന്നു ശപിച്ചതിനാൽ ബാലിക്കു ഇവിടെ വരുവാൻ പാടില്ല. തന്നിമിത്തം സുഗ്രീവൻ രക്ഷപ്പെട്ടതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, സുഗ്രീവനെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു ആട്ടിത്തുരത്തു മ്പോൾ സുഗ്രീവന്റെ ഭാൎയ്യ രുമ എന്നവൾ കണവനോടുകൂടിഞാ നും പോകുന്നു എന്നു പുറപ്പെട്ടതിനെക്കണ്ടു ബാലി സമ്മതിക്കാ തെ രുമയെപ്പിടിച്ചു തന്റെസ്വാധീനത്തിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു. ആ യതുകൊണ്ടു് സുഗ്രീവനു രാജ്യത്തെയും ഭാൎയ്യയേയും കൊടുക്കാതെ അത്യന്തം സങ്കടത്തിൽ പെടുത്തി ഉപദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ജ്യേഷ്ഠാ നുജന്മാർ തമ്മിൽ സ്പൎദ്ധ വരുവാനുള്ള സംഗതി ഇപ്രകാരമാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു അല്ലയോ സു ഗ്രീവ! ശത്രുവായ ബാലി വസിക്കുന്ന രാജധാനിയെക്കാണിക്കുക

അവിടെ ഞാൻ ചെന്നു ബാലിയെ വധിച്ചുവരുന്നുണ്ട് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സുഗ്രീവൻ, ശരണം സ്വാമിൻ! അടിയന്നു മന്ത്രികളോടു ആലോചിപ്പാനുണ്ട്. ആയതിന്നുശേഷം ബാലിയെക്കാണിച്ചുതരാമെന്നും മന്ത്രാലോചനക്കു സമ്മതം തരേണമെന്നും അപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ സമ്മതം കൊടുക്കുകയും സുഗ്രീവൻ സമ്മതം വാങ്ങിവരുന്നതിനെ മാരുതികണ്ടു സുഗ്രീവനോടു ശരണം സുഗ്രീവരാജൻ! നിന്തിരുവടി ഊഹിച്ച കാൎയ്യംഎനിക്കു മനസ്സിലായി.ബാലിയെ വധിപ്പാൻ ശക്തനല്ല രാമസ്വാമി എന്നല്ലെ നിന്തിരുവടിയുടെ ധാരണ. അങ്ങിനെ വിചാരിക്കരുത് സൎവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാൻ ശ്രീനാരായണസ്വാമി അവതാരപുരുഷനാണീരാമനെന്നതിലേക്കു ചില ലക്ഷണങ്ങളെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കാം. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ: രാമസ്വാമിയുടെ കരത്തിലും പാദത്തിലും ശംഖ് ചക്രാരേഖകൾ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ആ രേഖ വിഷ്ണുകലാംശജാതന്മാൎക്കല്ലാതെ ഇതരശരീരികൾക്കു കാണുന്നതല്ല. ആയതിന്നു ഒരു ലക്ഷ്യവുംകൂടെപ്പറയാം. ത്ര്യംബകം പള്ളിവില്ല് ഖണ്ഡിച്ചതു ഈ സ്വാമിയാണ്. അതും നാരായണസ്വാമിയുടെ അംശജാതന്മാൎക്കല്ലാതെ ഇതരന്മാൎക്കു അസാദ്ധ്യമാണ്. ഇനി നിന്തിരുവടിക്കു അനുഭവമാകുന്ന ഒരു യുക്തിയുംകൂടെ പറയാം. എന്തെന്നാൽ: ബാലി, ഭുജങ്ങളുടെ തിമിരം തീൎപ്പാനായി മല്ലൊരുതുന്ന സപ്തസാലങ്ങളെ ഭഗവാനോടു അസ്ത്രം തൊടുത്തു ഭേദിപ്പാൻ പറയുക. എന്നാൽ ഭഗവാൻ സാലഭേദനം ചെയ്യും. തന്നിമിത്തം നിന്തിരുവടിയുടെ ശങ്കക്കു നിവാരണം വരും. എന്നതിനെക്കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു സുഗ്രീവൻ സ്വാമിയുടെ സമീപത്തിൽ വന്നു വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! ബാലി മൽപ്പൊരുതുന്ന, ഏഴു വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടു. ആ സാലങ്ങളെ നിന്തിരുവടി അസ്ത്രം തൊടുത്തു ഭേദിച്ചു എന്നു വെച്ചാൽ അടിയന്റെ മനസ്സിലുള്ള ശങ്കാനിവൃത്തി വരും. സുഗ്രീവൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുവല്ലൊ എന്നു അന്യഥാതം വിചാരിക്കരുതു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ആവട്ടെ വൃക്ഷങ്ങളെ വിടെയാണ് കാണിക്കുക എന്നുപറഞ്ഞു. സുഗ്രീവൻ രാമലക്ഷ്

ണന്മാരെ സാലങ്ങളുടെ അടിപ്പാട്ടിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഭഗവാൻ മരാമരങ്ങളെക്കണ്ടു അതിശയിച്ചു ലക്ഷ്മണനോടു പറയുന്നു.

സാലഭേദനം.

കവി.

കലെകണ്ടൊങ്കിയമതിയമുംകതിരവന്താനു
തലെകണ്ടൊട്ടുതക്കരന്തപം തുടങ്കരംചാല
മലെകണ്ടൊമെമ്പതല്ലതുമലർമിശെയവക്കും
ഇലെകണ്ടല്ലതുമരമെനത്തെരികിലതേം.

ഹേ ലക്ഷ്മണ! സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളെ നോക്കുക. അത്യത്ഭുതമുണ്ട്. വൃക്ഷങ്ങളാണെന്നു സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞ ഒരു ലക്ഷ്യമല്ലാതെ വൃക്ഷത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളൊന്നും ഇതിൽ കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ മഹാമേരുവെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നു എന്നു സകല ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഘോഷിക്കുന്നുണ്ടു. യഥാർത്ഥം ആലോചിച്ചാൽ ഈ വൃക്ഷങ്ങളുടെ അഗ്രത്തെ കാണേണമെന്നുകരുതിയാണു അക്കചന്ദ്രന്മാർ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നതു. ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖകൾ ചന്ദ്രമണ്ഡലത്തെയും തുളച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചന്ദ്രന്ന് ഒരു കളങ്കം ഉള്ളത് ഈ വൃക്ഷങ്ങളിലുള്ള ശാഖകളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി ദിനംപ്രതി ഗതാഗതം ചെയ്കയാൽ തന്റെ ദേഹം ഉരഞ്ഞുള്ള വടുവാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല ഇത്ര ഉയരത്തിൽ പോയിരിക്കുന്ന ഈ വൃക്ഷങ്ങളുടെ വേരുകൾ, അതലാദികളായ ഏഴു ലോകത്തെയും തുളച്ച് അനന്തന്റെ ഫണങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഇറങ്ങി ചുററിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നതിനാലാണ് വായു അടിക്കുമ്പോൾ ഈ വൃക്ഷങ്ങൾ വീഴാതിരിക്കുന്നത്. നോക്കുക. സപ്തകുലപർവ്വതങ്ങൾ ഒരു ദിക്കിൽ കൂടിയത് പോലെ തോന്നുന്നു. ബാലിസുഗ്രീവന്മാർ തമ്മിലുള്ള മത്സരംപോലെ ഈ വൃക്ഷങ്ങൾ ഒന്നിനൊന്നു അധികമധികമായി അഹങ്കരിച്ചുനില്ക്കുന്നതിനെനോക്കുക. ഇത്ര ഉയരത്തിൽ പോയിരിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഫലങ്ങൾ ഇതിന്റെ ചുവട്ടിൽ കാണാതിരിപ്പാൻ കാരണമെ

ന്തെന്നാൽ: ഈ വൃക്ഷങ്ങളുടെ വലിപ്പത്തിന്നനുസരിച്ച വലിപ്പമുള്ളവയായിരിക്കം അവയുടെ ഫലങ്ങളും. അവകൾ ഭൂമിയിൽ വീണാൽ ഭൂകമ്പമുണ്ടാകം എന്നു നിശ്ചയിച്ച്, ആകാശഗംഗയിൽ വീണ് വായു അടിച്ച് സമുദ്രത്തിൽ ചേക്കുന്നതിനാൽ അവ ഭൂമിയിൽ കാണാത്തതാണ്. ഇത്ര യോഗ്യത ഈ വൃക്ഷങ്ങൾക്ക വരുവാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ: ചന്ദ്രവംശരാജാവായ മണിഭദ്രനു, കവിക എന്ന തന്റെ ഭാൎയ്യയിൽ, ഒരുനൂറ് പുത്രന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഏഴുപേർ കൂടി വനത്തിൽ നായാട്ടിന്നു വന്ന അവസരത്തിൽ മയന്റെ അടുക്കൽനിന്നു മായാവിദ്യകളെ അഭ്യസിച്ചു. അനന്തരം, മായത്താൽ ഒരു സൎപ്പത്തെ സൃഷ്ടിച്ച് അവർ വാഹനമാക്കി സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ കുംഭസംഭവനായ അഗസ്ത്യമഹൎഷി വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഇവർ ഏഴുപേരും താലങ്ങളായി നിന്നു മാൎഗ്ഗവിരോധം ചെയ്കയും അഗസ്ത്യൻ ജ്ഞാനദൃഷ്ടിയാൽ പരമാൎത്ഥം അറിഞ്ഞ് ഈ നിലയിൽത്തന്നെ നിങ്ങൾ താലങ്ങളായി ഭവിക്കുക എന്ന് ശപിക്കകയും അത് കേട്ടു ശാപമോചനം തരേണമെന്നും അറിയാതെ പിഴച്ചു പോയതാണെന്നും അപേക്ഷിച്ചതിനെ അഗസ്ത്യൻ കേട്ട്, ആവട്ടെ, ഒരു കാലത്തു നാരായണസ്വാമി മനുഷ്യാവതാരമെടുത്തു നിങ്ങൾക്കു ശാപമോചനം വരുത്തിത്തരുമെന്നു പറഞ്ഞു പോയതായി ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഘോഷിച്ചു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അത് എങ്ങിനെയെങ്കിലും ആവട്ടെ, എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലെടുത്തു ആകൎണ്ണാന്തം വലിച്ച് ഞാണേററി അസ്ത്രം തൊടുത്തു വിടുകയും വൃക്ഷങ്ങളേഴുംഭേദിച്ചു അസ്ത്രം മടങ്ങിവരികയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു സുഗ്രീവൻ അതിശയപ്പെട്ടു സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു. ഭഗവാൻ ബാലിയെ നിശ്ചയമായും വധിക്കും എന്നു തീൎച്ചയാക്കി സുഗ്രീവൻ അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. കിഷ്കിന്ധക്കു പോകുന്ന പുരാതനവഴി ദുന്ദുഭിയുടെ അസ്ഥിയാൽ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നതിനെ സ്വാമിയെക്കൊണ്ടു നിവൃത്തിക്കേണമെന്നു കരുതി ആ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ പോകുകയും വഴിയിൽ കിടക്കുന്ന അസ്ഥിയെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോടു: അല്ലയോ സുഗ്രീവ! ഇതു എന്തൊരുജന്തുവാണ്? കാലന്റെ വാഹനമായ മഹി

ഷമോ? അഷ്ടഗജങ്ങളിൽ ഒന്നോ? മകരമത്സ്യമോ? എന്താണിത്
എന്നചോദിച്ചതിനെക്കേട്ട സുഗ്രീവൻ ദുന്ദുഭിയുടെ അസ്ഥിയാ
ണെന്ന പറഞ്ഞു. അസ്ഥി ചാടിക്കടപ്പാൻ പാടില്ലല്ലോ. മാൎഗ്ഗം
വേറെ ഇല്ലെ എന്ന ചോദിച്ചതിന്ന സുഗ്രീവൻ: സ്വാമിൻ! കി
ഷ്കിന്ധക്ക എളുപ്പത്തിൽ പോകേണ്ടുന്ന പുരാതനമാൎഗ്ഗമാണിത്.
ഈ മാൎഗ്ഗവിരോധത്തിനെത്തീൎത്തുതരുവാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എ
ന്ന അപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ: ഹേ സുഗ്രീവ! നീ മു
മ്പെ മരം മുറിക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ശവം എടുക്കേ
ണമെന്നാണോ പറയുന്നതു. എടാ! ഞാൻ ഒരു ക്ഷത്രിയനല്ലെ.
എന്റെ മാറ്റിൽ യജ്ഞസൂത്രം നീ കണ്ടില്ലയോ? എനിക്ക ശവം
തൊടാമൊ? എന്തുചെയ്യാം. സഖ്യവും വിവാഹവും ആഭിജാത്യ
സദൃശന്മാരോടു വേണമെന്നുണ്ട്. എന്നുപറഞ്ഞ് ലക്ഷ്മണനോടു
അസ്ഥിയെ അകററുക എന്ന ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ല
ക്ഷ്മണൻ എടത്തെ കാൽപെരുവിരലുകൊണ്ടു എടുത്തെറിയുകയും
അതുചെന്നു സമുദ്രത്തിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സുഗ്രീ
വൻ തനിക്ക ലഭിച്ച ആഭരണപ്പൊതിയെക്കൊണ്ടുവന്നു ഭഗവാ
ന് കാഴ്ചവെച്ചുപറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സ്വാമിൻ!
കുറെദിവസത്തിന്നുമുമ്പു മഹാപാപിയായ രാവണൻ ഒരു സ്ത്രീയെ
രഥത്തിൽവെച്ചു ആകാശമാൎഗ്ഗെ കൊണ്ടുപോകുന്ന അവസരത്തിൽ
ആ സ്ത്രീ അനേക ദുഃഖരോദനത്തോടുകൂടി ഈ പൊതിയെ ഞങ്ങ
ളുടെ നേക്ക നിക്ഷേപണം ചെയ്തു. ഒരു കാലത്തു നിന്തിരുവടി
കൾ കാണ്മാനിടവരും എന്ന കരുതി ഈ പൊതിയെ ഞങ്ങളുടെ
അടുക്കലേക്കു ഇട്ടതായിരിക്കാം. നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നിയാണ്
രാവണൻ കൊണ്ടുപോകുന്നതെന്നു ഞങ്ങൾക്ക മനസ്സിലായിരു
ന്നുവെങ്കിൽ അപ്പോൾ തന്നെ രാവണവധം കഴിക്കുമായിരുന്നു.
എന്തു ചെയ്യാം മനസ്സിലായില്ലല്ലൊ. എന്ന പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു
ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണൻ പക്കൽ ആഭരണപ്പൊതിയെ കൊടുത്ത് ജാ
നകിയുടെ ആഭരണമോ നോക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ
പൊതിയെ വാങ്ങി അഴിച്ചുനോക്കിയതിൽ ജാനകിയുടെ പാദ
ത്തിൽ ഇടുന്ന കാൽത്തള ഇതിൽ ഉണ്ടു. ബാക്കിയുള്ള ആഭരണ

ങ്ങറം ഞാനറിയുന്നതല്ല. എന്നതിനെ കേട്ട ഭഗവാൻ വാങ്ങിനോക്കി അത്യന്തം ദുഃഖിക്കകയും സുഗ്രീവൻ സ്വാമി! ഒരു കാലത്തും ദുഃഖിക്കരുതെന്നുപറഞ്ഞതിനെ കേട്ട ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അയ്യോ സുഗ്രീവ! ഭർത്താവു ജീവനോടുകൂടി ഇരിക്കെ ഭാര്യ ആഭരണങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചതു ആലോചിച്ചാൽ മേലിൽ ഞാൻ പ്രാണനെ വെച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമില്ല. എൻെറ പൂർവ്വികന്മാരിൽ ചിലർ ആകാശഗംഗയെ പാതാളത്തെക്ക കൊണ്ടുവന്നവരുണ്ട്. സമുദ്രത്തെ ഉണ്ടാക്കിയവരുണ്ട്. വ്യാഘ്രവും പശുവും ഒരു തടാകത്തിലിറങ്ങി മിത്രങ്ങളായി ജലപാനം ചെയ്യത്തക്ക നീതിയോടെ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചുവന്നിരുന്ന ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടും എൻെറ പത്നിയെ രക്ഷിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അന്യനു കൊടുക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ. എന്നതിനെ കേട്ട സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! ബാലിവധം ഇപ്പോറം വേണമെന്നില്ല. രാവണവധം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ മതി. എന്നതിനെ കേട്ട ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രാ! ബാലിവധമാണ് മുമ്പെ വേണ്ടതു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സീതാന്വേഷണം ചെയ്യണമെങ്കിൽ പടകറം കൈവശം വേണം. ബാലിയെ വധിച്ചാൽ പടകറം നമ്മുടെ കൈവശം വരും. എന്നാൽ സീതാന്വേഷണത്തിനു എളുപ്പമായി. എന്നതിനെ കേട്ട കാര്യം ശരിയാണെന്നു സമ്മതിച്ചു. എന്നാൽ ബാലിയെച്ചെന്നു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുക എന്നു സുഗ്രീവനോടു ഭഗവാൻ പറയുകയും യുദ്ധമദ്ധ്യത്തിൽ അസ്ത്രംതൊടുത്തു ബാലിയെ വധിച്ചുകൊടുക്കേണമെന്നു ഹനുമാൻെറ അപേക്ഷയുംകേട്ട ഒരു വൃക്ഷത്തിൽ മറഞ്ഞ് ശിലാബാണപാണിയായി ശ്രീരാമസ്വാമി നില്ക്കുകയും സുഗ്രീവൻ കിഷ്കിന്ധാഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു ബാലിയെ പോർക്കുവിളിച്ചതിനെ ബാലി കേട്ട സുഗ്രീവനോടു യുദ്ധത്തിന്നായി പുറപ്പെടുകയും അതുകണ്ടു ബാലിയുടെ പത്നിയായ താര വന്ന് തടുത്തു ബാലിയോടു ശരണം ബാലീശ്വരാ! നിന്തിരുവടി സുഗ്രീവനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകരുതു കാരണം:—ദശരഥാത്മജനായ രാമൻ നിന്തിരുവടിയെക്കൊന്നു രാജ്യത്തെ വീണ്ടുതരാമെന്നു സുഗ്രീവന്നു അഗ്നിസാക്ഷിയായി സ

ത്ര്യംചെയ്തുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്നു നമ്മുടെ കുമാരനായ അംഗദനോടു നഗരവാസികളിൽ ചിലർ പറഞ്ഞതായി എന്നോടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു പോരിൽ തോററുപോയ സുഗ്രീവൻ രണ്ടാമത് യുദ്ധത്തിന്നു വരേണമെങ്കിൽ പിൻബലമില്ലാതെ വരുന്നതല്ല. നഗരവാസികളുടെ വാക്കും സുഗ്രീവന്റെ വരവുംകൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ കാൎയ്യം ശരിയായിരിക്കുന്നു. എന്നതിനെ കേട്ട് ബാലി പറയുന്നു. പത്നീ! ദശരഥാത്മജനായ രാമനെ നീ ആരെന്നറിയുമോ? ഞാനറിയും, സൎവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമി കലാംശജാതനാണ്. ഒരുവന്റെ പേരിൽ പക്ഷവും മറ്റൊരുവന്റെ പേരിൽ പരപക്ഷവും വിചാരിക്കുന്നവനല്ല. അങ്ങിനെയുള്ള രാമനാണ് വന്നിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ ഞാൻ രാജധാനിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാം. എന്നു പറഞ്ഞ് താരയെ അയച്ച അനന്തരം സുഗ്രീവനോട് യുദ്ധമേററു സുഗ്രീവനെപ്പിടിച്ചു ഭൂമിയിൽവീഴ്ത്തി നിഗ്രഹിപ്പാനായി ഉദ്യോഗിച്ചപ്പോൾ വൈവശ്യം പിടിപെട്ടു സുഗ്രീവൻ ഓടിവന്നു ഭഗവാന്റെ പാദത്തിൽ വീണു. ശരണം സ്വാമിൻ! ബാലിയെപ്പേടിച്ചു ഋശ്യമൂകാദ്രിയിൽ ഒളിച്ചു കാലം കഴിച്ചുവരുന്ന പാപിയായ അടിയനോടു ബാലിയോടു യുദ്ധത്തിന്ന് പോകുക, യുദ്ധമദ്ധ്യത്തിൽ അസ്ത്രം തൊടുത്തു ബാലിയെ നിഗ്രഹിച്ചുതരാമെന്നു സത്യം ചെയ്തപ്രകാരം അടിയൻ ആ വാക്കിനെ വിശ്വസിച്ചു യുദ്ധത്തിന്നുപോയി. തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്തതിൽ ബാലി ഭൂമിയിൽ ഇട്ടു അടിച്ചുകൊല്ലുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ എന്തോ ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ അവന്റെ പക്കൽനിന്നു തെററി നിൎജ്ജീവനായി വരേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. ബാലിയുടെ കരംകൊണ്ടു അടിയന്റെ മാറത്തുകിട്ടിയ ഇടിയുടെ വേദന എത്രകാലത്തു ശമിക്കുന്നുവോ! ദൈവത്തിന്നറിയാം. അയ്യോ സ്വാമിൻ! ശത്രുകയ്യിൽ കൊടുത്തു അടിയനെ കൊല്ലിക്കുന്നതിനേക്കാൾ നിന്തിരുവടി ഒരസ്ത്രം തൊടുത്തു കൊല്ലാമായിരുന്നു. എന്റെ പ്രാണൻ കിടുകിടവിറക്കുന്നു. അടിയന്നു പെണ്ണുംവേണ്ട മണ്ണുംവേണ്ട. ഋശ്യമൂകാദ്രിക്കുപോകാൻ നിന്തിരുവടി ഒരു കൽപന തരേണമേ! എന്ന് അത്യന്തം വേദനയോടുകൂടി പറ

ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു, സുഗ്രീവാ! നീ പരിഭവിക്കരുത്. നീയും ബാലിയും തമ്മിൽ യുദ്ധംചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യെ ഞാൻ അസ്ത്രംതൊടുക്കാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ: നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഉയരത്തിലും യൌവനത്തിലും നിറത്തിലും ഒരുപോലെ തോന്നുകയാൽ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരെയും തിരിച്ചറിവാൻ സാദ്ധ്യമാവാത്തതിനാൽ അസ്ത്രം തൊടുക്കാതെ ഇരുന്നതാണ്. ബാലിയാണെന്നു കരുതി നിന്റെ പേരിൽ അസ്ത്രം തൊടുത്താൽ മിത്രഘാതിതം എന്ന നരകം ഞാൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. ആളറിയാതെ അസ്ത്രം തൊടുത്തതിനാൽ എന്റെ പിതാവായ ദശരഥമഹാരാജാവിന്നു പണ്ടു ഒരു മോശം പിണഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അത് എന്തെന്നാൽ മൃഗവേട്ടക്കായി വനത്തിൽ ചെന്നു ഗജങ്ങളെ വധിപ്പാൻ നദീതീരത്തു ഒളിയിരിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ ഋഷിപുത്രൻ എന്ന മഹർഷി നേത്രവൈകല്യം ഭവിച്ച തന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാരെ കാവാക്കി കെട്ടിയെടുത്തു കൊണ്ടുവരികയും ദാഹം സഹിപ്പാൻ പാടില്ലാതെ വന്നപ്പോൾ പുത്രനോടു ജലം വേണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു നദീതീരത്തു കാവിറക്കി കരകമെടുത്തു നദിയിൽ വന്നു ജലം മുക്കുകയും കരകത്തിൽ ജലം നിറയുമ്പോൾ കുടുകുടു എന്ന ശബ്ദം കേട്ടു ദശരഥൻ ഗജമാണെന്നു കരുതി ഒളിയമ്പു തൊടുക്കുകയും അതു പെട്ടു ഋഷിപുത്രൻ വീഴുകയും അതുകണ്ടു പിതാവു ഓടിവന്നു സങ്കടപ്പെടുന്നതിനെ കണ്ടു കമണ്ഡലനെന്ന ഋഷിപുത്രൻ എന്റെ അച്ഛനെ നോക്കി ഹേ രാജാവേ! വൃഥാ ദുഃഖിച്ചിട്ടിനി ഫലമില്ല. എന്റെ പ്രാരബ്ധം ഞാൻ അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമോ? എന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ അതാ ദാഹപരവശന്മാരായിരിക്കുന്നു. അവൎക്ക ഈ ജലം കൊണ്ടുപോയി കൊടുക്കുക എന്നുപറഞ്ഞു പ്രാണനെ ത്യജിക്കുകയും ഉടനെ എന്റെ അച്ഛൻ അത്യന്തം ഭയത്തോടുകൂടി ജലം കൊണ്ടുവന്നു കമണ്ഡലന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാൎക്ക കൊടുത്തു വൃത്താന്തം പറയുകയും അതുകേട്ടു അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ പുത്രന്റെ കൈകൊണ്ടു ജലംകിട്ടാതെ ഞാൻ മരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. നീയും ഇതുപോലെ പുത്രശോ

കത്താൽ മരിക്കമാറാകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചു അവർ പ്രാണനെ ത്യ
ജിച്ചു. തന്നിമിത്തം പ്രഥമപുത്രനായ എൻെറ കൈകൊണ്ടു എ
ൻെറ പിതാവിന്നു ജലം കിട്ടാതെ മരിക്കേണ്ടിവന്നു. അതുപോ
ലെ ആളറിയാതെ അസ്ത്രം തൊടുത്താൽ ആയതു നിൻെറ പേ
രിൽ പെട്ടു നീ മരിച്ചാൽ മിത്രഘാതിത്വം എന്ന നരകം ഞാൻ
അനുഭവിപ്പാനിടവരും. എന്നു വിചാരിച്ചു അസ്ത്രം തൊടുക്കാതി
രുന്നതാണ്. ആളെത്തിരിച്ചറിവാനായി ഒരു മാല്യം ഞാൻ ത
രാമെന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനോടു ഒരു മാല്യം സുഗ്രീവൻെറ ഗ
ളത്തിലിടുവാനായി പറയുകയും അതുപ്രകാരം സുഗ്രീവന്നു മാ
ലയിട്ടു ബാലിയോടു തിരികെ യുദ്ധത്തിന്നയക്കുകയും സുഗ്രീ
വൻ ബാലിയെ രണ്ടാമതു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിച്ചു തമ്മിൽ അ
ന്യോന്യം യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അവസാനത്തിൽ സുഗ്രീവനെപ്പിടി
ച്ചു നിലത്തടിപ്പാൻ ഉയർത്തിയതിനെ കണ്ടു ഹനുമാൻ സ്വാമി
യോടു വിവരം പറയുകയും ഭഗവാൻ ബാലിയുടെ വക്ഷോദേശ
ത്തെ ലക്ഷ്യം പിടിച്ചു ഒളിബാണം തൊടുക്കുകയും അസ്ത്രം പെട്ടു
ഉടനെ ബാലിയുടെ വക്ഷോദേശത്തെ ഭേദിച്ചു മറുപുറം പായാ
തെ മാറിൽ തറച്ചു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ഉടനെ ആല
സ്യം തെളിഞ്ഞു അസ്ത്രത്തിൻെറ പിടിയെ പിടിച്ചു വലിക്കു
മ്പോൾ പ്രാണനെ ആകർഷിക്കുന്നതു കണ്ടു ബാലി പറയുന്നു.

ബാലിമോക്ഷം

ക വി .

നെമിതാങ്കലൊനീലകണ്ഠനെടുഞ്ചൂലമൊ
ആമിതാങ്കലൊഅൻറനിൽക്കൻറവയിലൊ
നാമവിന്തിരൻവച്ചിരപ്പാടൈകൊലൊനാടുവിൽ
പൊമെന്നുംപടികണ്ടിലെൻയാതെൻറവുകൽവെൻ.

ഞാനും എൻെറ സോദരനായ സുഗ്രീവനും കൂടി ക്രോധ
ത്താൽ തമ്മിൽ കൈകലർന്നു യുദ്ധംചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ എൻെറ
നടുമാർവ്വിൽ ഒരു ഒളിബാണമല്ലെ വന്നുപെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ
സായകം ആരയച്ചതാണ്. സർവ്വേശ്വരനായ ശ്രീനാരായണ
സ്വാമി കരത്തിലുള്ള ചക്രായുധമൊ എന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ
അല്ല. നാരായണൻ ദുഷ്ടന്മാരെ വധിച്ചു സജ്ജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കു

ന്ന മുദ്രയെ വഹിച്ചു ജീവേശ്വരജഗത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നാരായണസ്വാമി എന്റെ പേരിൽ അസ്ത്രമയപ്പാൻ കാരണമില്ല. എന്നാൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ശൂലമൊ എന്നാലോചിച്ചാൽ പരമേശ്വരസ്വാമിക്കു ഞാൻ ഭക്തനാണ്. ഭക്തന്മാരെ സ്വാമി ഉപദ്രവിക്കുന്നതല്ല. പക്ഷെ പണ്ടു ശൂരാദികളെ നിഗ്രഹിപ്പാൻവേണ്ടി നിൎമ്മിച്ചതായ ശക്തി എന്ന സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ വേലായുധമായിരിക്കുമൊ എന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ ഷണ്മുഖൻ നിരപരാധികളുടെ മേൽ തന്റെ ആയുധം പ്രയോഗിക്കുന്നതല്ല. പിന്നെ ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രായുധമൊ എന്നാൽ അതുമല്ല. ഇന്ദ്രൻ എന്റെ പിതാവാണ്. കൂടാതെ ക്ഷീരാബ്ധിമഥനം ചെയ്തു പിതാവിന്നുണ്ടായിരുന്ന ജരാനരകളെ തീൎത്തു കൊടുത്തവനാണ് ഞാൻ. ആയതുകൊണ്ടു, ഇന്ദ്രനും എന്റെ പേരിൽ അസ്ത്രം തൊടുപ്പാൻ കാരണമില്ല. ആയതുകൊണ്ടു, മുൻപറയപ്പെട്ട, ഹരിചക്രവും, ഈശൻശൂലവും സുബ്രഹ്മണ്യരുടെ വേലും, ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രവും ഇതല്ല. എന്നാൽ പിന്നെ ആർ ചെയ്തു കൊടുമയാണിതെന്നു ഞാൻ ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇതു ഒരു കണയായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഇതിന്റെ പിടിൽ രേഫം മകാരം എന്ന രണ്ടക്ഷരങ്ങൾ ലിഖിതംചെയ്തു കാണുന്നുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു രാമരാമ എന്ന ശിവശക്തിയുക്തമായ ദ്വയാക്ഷരത്തിന്റെ വൈഭവത്തെ ആലോചിച്ചാൽ അനന്തനാലും വൎണ്ണിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. അന്തരീക്ഷം ഭൂമി പാതാളമായ മൂന്നുലോകത്തിലും അധിവസിക്കുന്ന ജീവികളുടെ പ്രാണനായി ശോഭിക്കുന്നതാണ്. യാതൊരുത്തരുടെവാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും അവിഷയമാണ്. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള രാമ-രാമ എന്നുള്ള തിരുമന്ത്രത്തെ ജപിക്കുന്നവർ ജനനം മരണം എന്ന ഇരുകരയോടുകൂടിയ ജനനാൎണ്ണവത്തിന്റെ മറുകരയായ സാമ്രാജ്യപുരിയിൽ പോയി അവിടെയുള്ള സായൂജ്യമെന്ന കൈവല്യപദത്തിൽ ബ്രഹ്മാനന്ദമെന്ന അഖണ്ഡാനന്ദത്തെ അനുഭവിപ്പാൻ അധികാരികളായിത്തീരത്തക്ക വൈഭവമുള്ള പഞ്ചാക്ഷരത്തിൽ രണ്ടാം അക്ഷരമായ രാ എന്നും, അഷ്ടാക്ഷരത്തിൽ രണ്ടാം അക്ഷരമായ മ എന്നും ഇങ്ങിനെ രാമ-

രാമ-രാമ-രാമ-രാമ എന്ന മൂലമന്ത്രം. ഈ മൂലമന്ത്രമായ ദ്വയാക്ഷരമല്ലെ ഈ അസ്ത്രത്തിന്റെ കടയിൽ പ്രകാശിച്ചുകാണുന്നത്. എന്റെ ഈ പ്രാണപ്രയാണകാലത്തു എന്റെ നേത്രത്താൽ ദ്വയാക്ഷരത്തെ കണ്ട് മരിപ്പാൻ യോഗം വന്നതിനെ വിചാരിക്കുമ്പോൾ അത്യാശ്ചര്യംതന്നെ. എന്നാൽ ഈ അസ്ത്രത്തിന്നധികാരിയായ രാമൻ ചെയ്തു അന്യായമാണിത്. ആയതുകൊണ്ടു രാമനെ ഒന്നു കാണട്ടെ എന്നു നേത്രം മിഴിച്ചു പുരോഭാഗമായി നോക്കുമ്പോൾ ഭഗവാൻ വില്ലും പിടിച്ചു നേരിട്ടു നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ട് ബാലി പറയുന്നു: അല്ലയോ രാഘവാ! നിന്റെ കേശാദിപാദം നോക്കുമ്പോൾ അഞ്ജനാദ്രിയുടെ മുകളിൽ ചെന്താമരപ്പൂ വികസിച്ചതുപോലെ നീലമേഘശ്യാമളവർണ്ണമായ ശരീരത്തിൽ മുഖം ചെന്താമരപോലെ ശോഭിക്കുന്നുവല്ലോ. എന്റെ മാറിനെ ഇങ്ങനെ വ്രണപ്പെടുത്തി തദ്വാരേണ രക്തത്തെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു പ്രാണവായുവിനെ ആകർഷിക്കുന്ന ഈ അസ്ത്രം തൊടുപ്പാൻ ഞാൻ നിണക്കെന്ത് പിഴ ചെയ്തു. രാക്ഷസനായ രാവണൻ നിന്റെ പത്നിയെ കൊണ്ടുപോയാൽ വാനരരാജാവായ ബാലിയെ വധിക്കേണമെന്നു നിന്റെ മാനവസ്മൃതിയിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ യാതൊരു അനീതിയും നിണക്കു ചെയ്തിട്ടില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ പറയുക. ഇങ്ങിനെയുള്ള അനീതികളെ പ്രവൃത്തിപ്പാൻ ആരംഭിച്ചാൽ ആരെങ്കിലും നിന്നെ മാനിക്കുമോ? മൃഗങ്ങളെ വധിച്ചു ഉദരതൃപ്തിചെയ്യുന്ന വേടന്മാരുടെ പ്രവൃത്തിയാണു ഒളിയമ്പു തൊടുക്കുന്നത്. എന്നെ ഭക്ഷിപ്പാൻ വേണ്ടിയാണെങ്കിൽ തരക്കേടില്ലായിരുന്നു. വാനരമാംസം എല്ലാ മാംസങ്ങളിലുംവെച്ചു നികൃഷ്ടമാണ്. ഭുജിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു സർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളും തടുത്തിട്ടുണ്ടോ, നീ അറിയുന്നവനല്ലെ. എന്നിട്ടും ഇങ്ങിനെ പ്രവൃത്തിച്ചതു കഷ്ടമല്ലെ. ഇതുതാം നീ നടന്ന നാട്ടിൽ നിലനില്ക്കുമോ? നിന്റെ പിതാവു മരിക്കുമ്പോൾ നീ സമീപത്തിലുണ്ടായിരുന്നുവോ? പിതാവിനെ ജലംകൊടുത്തു മരിപ്പിക്കാൻ നിണക്കു യോഗമുണ്ടായോ? പിതൃവാക്യത്തെ പരിപാലിപ്പാൻ വനത്തിലേക്കു വന്നവെന്ന വേഷവുംകെട്ടി നിരായുധന്മാരെ കുലചെയ്യുന്നതു ശരി

യോ? നാട്ടിൽ പൊറുപ്പാൻ പാടില്ലെന്ന നീതിയാണ് നീ കാണിച്ചത്. അതേപ്രകാരം കാട്ടിലും ചെയ്യണമെന്നുണ്ടോ? ഈ അനീതികളെ ചെയ്യുന്നതിനെ അടക്കുവാൻ ലോകത്തിൽ ആരുമില്ലെന്നോ നിന്റെ വിചാരം? നിന്നെപ്പോലെ എത്ര ദുർമ്മാർഗ്ഗികൾ ഭസ്മമായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. സൂര്യകുലത്തിന്നു യാതൊരു കളങ്കവും ഇല്ലാതെയിരിക്കുമ്പോൾ നീ ഒരുവൻ ദശരഥന്നു അകാലസന്തതിയായി ജനിക്ക നിമിത്തം ചന്ദ്രഗാത്രംപോലെവന്നു സംഭവിച്ച താശ്ചര്യം! നിന്നെപ്പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമെന്ത്. ഇല്ലാറം, വില്ലാറം, ചൊല്ലാറം, നല്ലാറം എന്നിങ്ങിനെ നാലു ധർമ്മമാണു ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിനുള്ളത്. തന്റെ രാജധാനിയിൽ രാജാധിപത്യം വഹിച്ചു പ്രജകളെ രക്ഷിക്കുന്നതു ഇല്ലാറമാണ്. ഗുരുമുഖേന ധനുർവ്വേദത്തിന്റെ നാലു ഘട്ടങ്ങളേയും നല്ല പാഠം ചെയ്തു നിയമാനുസരണം ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു വില്ലാറമാണ്. പ്രാണൻപോയാലും അസത്യം പറയാതെ സത്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതു ചൊല്ലാറമാണ്. വേദോക്തമായ, മുപ്പത്തിരണ്ടു ധർമ്മങ്ങളേയും നടത്തിവരുന്നതു നല്ലാറമാണ്. ഇങ്ങിനെയുള്ള നാലു ധർമ്മവും നിന്റെ അടുക്കൽനിന്നു പോയിരിക്കുന്നു. എങ്ങിനെയെന്നുവെച്ചാൽ ദശരഥന്നു പ്രഥമപുത്രനായിരുന്നും രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ എപ്പോൾ രാജ്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചുവോ അപ്പോൾ ഇല്ലാറം നശിച്ചു. നേരിട്ടു യുദ്ധം ചെയ്യാതെ മറഞ്ഞുനിന്നു കിരാതന്മാരെപ്പോലെ എപ്പോൾ നിരായുധനായ എന്റെ മേൽ അസ്ത്രം തൊടുത്തുവോ അപ്പോൾ വില്ലാറവും നശിച്ചു. നിരപരാധികളെ ശിക്ഷിക്കരുതെന്നുള്ള ഗുരുവാക്യത്തെ എപ്പോൾ ഉപേക്ഷിച്ചുവോ അപ്പോൾ ചൊല്ലാറമെന്ന സത്യവും നശിച്ചു. ഭൂപാലന്മാർ മുപ്പത്തിരണ്ടു ധർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാതെ എപ്പോൾ ആഹാരാദികളെ കഴിക്കുന്നുവോ അന്നു നല്ലാറവും നശിച്ചു. ഇങ്ങിനെ യാതൊരു പുണ്യവും ചെയ്യാതെ, ശൂദ്രമേ ചണ്ഡാളന്മാരുടെ സ്വഭാവത്തെ അനുസരിച്ചു കെട്ടിയ പെണ്ണിനെയുംകൂടെ രക്ഷിപ്പാൻ സാമർത്ഥ്യമില്ലാതെ അന്യനു കൊടുത്തു മൃഗപ്രായേണ കാട്ടിൽസഞ്ചരിക്കുന്ന നിന്റെ വിഷയത്തിൽ അത്ഭുതമുണ്ട്. സുഗ്രീവൻ നിന്നോടു വല്ലതും പറഞ്ഞിരുന്നാൽ

എന്നെയുംകൂടെ വരുത്തി കഷ്ടത്തിൻെറ ഗുണദോഷങ്ങളെ ബോ ദിച്ച് മനസ്സിലാക്കി തെററചെയ്യുവനെ സമ്മതിപ്പിച്ച ശേഷമ ല്ലെ അവനെ ശിക്ഷിക്കേണ്ടത്? യുദ്ധമദ്ധ്യെ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരേ യും നീ പ്രത്യക്ഷമായിട്ടുണ്ടല്ലൊ. കണ്ടതിന്നുശേഷവും ഒരുവൻെറ പേരിൽ പക്ഷവും മറെറാരുവൻെറപേരിൽ പരപക്ഷവും വിചാ രിച്ച് എന്നെ ഇങ്ങിനെ കഷ്ടത്തിലാക്കിയതു ധമ്മമോ? ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ സംഗതി എന്തെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ നിൻെറ പിതാ വായ ദശരഥൻ പണ്ടു കാട്ടിൽ വെച്ച് മത്തഗജമാണെന്നു കരുതി ഗുരുപുത്രനെ ഒളിയമ്പെയ്തു കൊന്ന ആ ദശരഥൻെറ പുത്രനല്ല യോ നീ. അതുപോലെ നിരായുധനായ എന്നെ മറഞ്ഞുനിന്നു നി ന്ദ്യം കമ്മം ചെയ്തു കൊടുത്തി. മറഞ്ഞുനിന്നു അമ്പും തൊടുക്കുന്നതു നിങ്ങൾ ക്കു ഒരു പാരമ്പര്യമായിത്തീന്നിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ സീതയെ രാ വണൻ കൊണ്ടുപോയതിൽ നിണക്കു അപമാനമുണ്ടോ എന്നാ ലോചിക്കുമ്പോൾ അതും ഇല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ—പ ണ്ടു നിൻെറ ഗോത്രസംജാതനായ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ എന്ന ഒരുവൻ വിശ്വാമിത്രൻെറ കടംതീപ്പാൻവേണ്ടി തൻെറ പത്നിയേയും ലോ ഹിതാശ്വൻ എന്ന മകനേയുംകൂടി ഒരു വയസ്സനായ കാലകണ്ഠൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണന്നു വിലക്കുവിററിട്ടുണ്ട്. ഒരു കാലത്തും ഞാൻ അയോദ്ധ്യക്കു മടങ്ങുകയില്ലെന്നും വിശ്വാമിത്രന്നു രാജ്യം ഞാൻ കൊടുത്തുപോയിയെന്നും പറഞ്ഞാണു ശപഥചന്നു ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ ചെന്നിട്ടു അടിമയായത്. കുറെ കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വിററപെ ണ്ണിനേയുംകൂട്ടി ആദ്യം പറഞ്ഞ വാക്കിന്നെതിരായി മടങ്ങി അയോ ദ്ധ്യക്കുവന്നു. ആയതുകൊണ്ടു സത്യവും ഇല്ല, മാനവും ഇല്ല, കഷ്ട മെന്നേ പറവാനുള്ളു. എൻെറ പ്രാണനെ നഷ്ടംവരുത്തിയാൽ സീ തയുടെ കഷ്ടം തീരുമോ? ഭരതൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻ നീ അല്ലാതെ ആയി ത്തീരുമോ? സാലങ്ങളെ ഭേദിച്ച്, എന്നിട്ടും ശക്തി എന്നിൽ നി ണക്കു കാണപ്പോയോ? ക്ഷത്രിയഗോത്രമായ വിളയുടെ മനുസ്മൃതി യായ വേലിയെ നീ പൊളിച്ചുകളഞ്ഞുവല്ലൊ. എന്നിങ്ങിനെ ബാ ലി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാമൻ പറയുന്നു: ഹേ ബാലി! മതി മതി. ഞാൻ നിന്നെ അറിയും. അന്യനെ അയോഗ്യനാണെന്നു പറയേ

ണമെങ്കിൽ പറയുന്നവൻ യോഗ്യനായിരിക്കണം. നീ യോഗ്യനാണെന്നു ചില കുരങ്ങന്മാർ പറയും എന്നല്ലാതെ നീ ഇതേവരെ ചെയ്തുവന്നതു മഹാ അനീതിയല്ലേ. കുറെക്കാലമായി നിന്നെ അടക്കുവാൻ ആളില്ലാതെ നീ അഹങ്കരിച്ചു മദിച്ചു നടക്കുന്നു. സാധുക്കൾക്കും കഴിഞ്ഞുകൂടണ്ടേ. എടാ ബാലി! സുഗ്രീവൻ നിനക്കെന്തു തെറ്റചെയ്തു. ബിലദ്വാരത്തിൽവെച്ചു മായാവിയോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പോകുന്ന സമയം സുഗ്രീവനോടു നീ പറഞ്ഞുപോയ പ്രകാരം സുഗ്രീവൻ നടന്നില്ലയോ? നീ വരുന്നവരെ പ്രജകളെ രക്ഷിച്ചില്ലയോ? നീ വന്നപ്പോൾ രാജ്യഭാരം മടങ്ങിത്തന്നില്ലയോ? വല്ല ദ്രോഹവും അവൻ പറഞ്ഞുവോ? എന്നുതന്നെയല്ല സുഗ്രീവനെ കിഷ്കിന്ധയിൽ നിന്നാട്ടിത്തുരത്തുമ്പോൾ അവൻെറ ഭാര്യയായ രുമയെ എന്തുകൊണ്ടു കൂടെ നീ അയച്ചിട്ടില്ല. നീ എന്തിന്നു അവളെ പിടിച്ചുവെച്ചു. അനുജൻെറ ഭാര്യയും അമ്മയും ഭേദമില്ലെന്നു നീ അറിഞ്ഞവനല്ലയോ? ഇത്രയും ശാസ്ത്രങ്ങളൊക്കെ പറയുന്ന നിണക്കു ആ ഒരു കാര്യം അറിവാൻ എടയുണ്ടായില്ലയോ? അനുജൻെറ ഭാര്യയും നീയും കൂടെ കഴിഞ്ഞതു ആലോചിച്ചാൽ നിന്നെ ഇങ്ങിനെയല്ല ചെയ്യേണ്ടതു്. ചിത്രവധം ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടിയിരുന്നതു്. നിന്നെപ്പോലെ എത്ര കുരങ്ങന്മാർ ലോകത്തിൽ ഉണ്ടു്. അവരിൽ ആരെല്ലാമാണ് നിന്നെപ്പോലെ, വേദപാഠം ദേവപൂജ, എന്നിവ ചെയ്കയും ശൌചം നടത്തുകയും തീർത്ഥാടനം മഹത്തീദർശനം, ക്ഷേത്രോപവാസം മുതലായതു ചെയ്യുവരുന്നതു്, ഗുരുമുഖേനയല്ലാതെ വല്ലവരും വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ? നിണക്കു ആരാണ് ഗുരു? മതംഗാശ്രമമെന്ന ഒരു പവ്വതം ഇല്ലെങ്കിൽ സുഗ്രീവൻ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടോ. ആരായാലും അടുത്തതേ പ്രവൃത്തിക്കാവു. പാപം ഇന്നതു പുണ്യം ഇന്നതെന്നറിഞ്ഞാൽ അനന്തരം പാപം ചെയ്യാമൊ? മൃഗങ്ങളായാൽ വിശേഷബുദ്ധി വന്നുകൂടായെന്നുണ്ടോ? എന്നതിനെക്കേട്ടു ബാലി പറയുന്നു—ഹേ രാമ! നീ വൃക്ഷം മറഞ്ഞു ബാണംതൊടുപ്പാൻ കാരണമെന്താണ്. എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു രാമൻ പറയു

ന്നു: ഹേ ബാലി! നീ എന്റെ പരമാൎത്ഥം അറിയുന്നവനാണ്
നിന്നെ വധിച്ചുതരാം എന്നു ഞാൻ സുഗ്രീവനോടു സഖ്യം ചെ
യ്തിട്ടുണ്ട്. നീ എന്നെ നേരിട്ടു കണ്ടാൽ ഉടനെ വന്നു ശരണം
പ്രാപിക്കും. അപ്പോൾ സുഗ്രീവന്നു ഞാൻ ചെയ്തുകൊടുത്ത സത്യ
ത്തിന്നു ലംഘനം വരും. എന്നു കരുതിയാണ് വൃക്ഷം മറഞ്ഞു
അസ്ത്രം തൊടുത്തത്. എന്നതിനെ കേട്ടു ബാലി പറയുന്നു: ശര
ണം സ്വാമിൻ, അടിയൻ ഇത്രനേരം അറിയാതെകണ്ട് അധി
ക്ഷേപമായ ചില വാക്കുകളെ പറഞ്ഞുപോയി. ആയതു കുരങ്ങ
ന്മാരുടെ സ്വഭാവമാണെന്നു കരുതി സമസ്താപരാധം ക്ഷമിക്കേണ
മേ സ്വാമിൻ, സൎവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ മായാവിദ്യക
ളെ ആരറിവാൻ പോകുന്നു. രാക്ഷസരാജാവായ രാവണനോടു
അടിയൻ ഒരു വാക്കു ചിലവുചെയ്താൽ നിന്തിരുവടിയുടെ പ
ത്നിയെ തൽക്ഷണം കൊണ്ടുവന്നു തരുന്നതാണല്ലൊ. അങ്ങയുടെ
പത്നിയെ വീണ്ടുതരുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ഞാൻ ചെയ്തില്ലല്ലൊ. പ്രാ
ണപ്രയാണസമയത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ട് ഫലമെന്താണ്. ഇനി
നിന്തിരുവടിക്കു കാൎയ്യം സാധിപ്പിക്കേണമെങ്കിൽ ഈ വാനരസം
ഘത്തിൽ ഹനുമാനുണ്ട്. അവനാൽ കാൎയ്യങ്ങൾ നിവൃത്തി വരും.
സുഗ്രീവൻ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവനും നിരക്ഷരകുക്ഷിയുമാണ്. വല്ല
തെറ്റും അവൻ ചെയ്തുവെന്നു വരികിലും എന്റെ നേരെ അ
യച്ചതുപോലെ ഉള്ള അസ്ത്രങ്ങൾ സുഗ്രീവന്റെ നേരെ അയ
ക്കാതിരിപ്പാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി ഹനുമാനെ നി
ന്തിരുവടിയുടെ അസ്ത്രംപോലെ വിശ്വസിക്കണം. എനിക്ക് ഒരു
മകനെ ഉള്ളു. പുത്രദുഃഖം സഹിക്കുന്നില്ല. ഇതുവരെ എന്റെ
മകനായിരുന്നു. ഇന്നുമുതൽ നിന്തിരുവടിയുടെ മകനാണ്. അ
വന്നു ചെറുപ്പമാണ്. കാൎയ്യാകാൎയ്യങ്ങളുടെ വിവരം നല്ലവണ്ണം
ആയിട്ടില്ല. എന്നു പറയുന്ന ബാലിയുടെ അടുക്കൽ അംഗദൻ
വന്ന് മേൽ വീണ് ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ ബാലി കണ്ടു, അംഗദാ!
നീ ദുഃഖിക്കരുത്. മകനെ! സൎവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിക്കു നിന്നെ
അടക്കലമായി ഞാൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുവരെ കളിച്ച് നട

ന്നുപോലെ മേലിൽ കളിച്ച് നടക്കരുത്. രാമ രാമ എന്ന തിരുനാമത്തെ ധ്യാനിച്ച് സുഖമേ വസിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു ബാലി മകനെപ്പിടിച്ച് ഭഗവാന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തതിനെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ, അല്ലയോ ബാലി ഞാൻ തൊടുത്ത അസ്ത്രത്തെ പിൻവലിക്കാം. നീയും അനുജനും കൂടി സുഖമായ്വസിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ബാലി ശരണം രാമഭദ്രാ! മായാമയനായ നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യത്താൽ എമ്പത്താറായിരം സംവത്സരം ഞാൻ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു. മേലിൽ ബാലി എന്നത് പോയി വട്ടബാലി എന്നു കേൾപ്പാൻ എനിക്കു മോഹമില്ല. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടിയുടെ യഥാൎത്ഥരൂപത്തെ കാട്ടിത്തന്നു അസ്ത്രം പറിച്ച് മോക്ഷം തരേണമേയെന്നപേക്ഷിക്കുകയും ഭഗവാൻ അംഗദനെ അടക്കലമായി സ്വീകരിച്ച് അസ്ത്രം പറിച്ച് ബാലിക്കു മോക്ഷം കൊടുക്കുകയും രാമ രാമ രാമ രാമ എന്നു ധ്യാനിച്ചു സ്വൎഗ്ഗം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കേട്ടു ബാലിയുടെ ഭാൎയ്യയായ താര വന്ന് ഹെ രാഘവ! കണവനെ അയച്ച വഴിക്ക് എന്നെയും അയക്കുക. എന്നാൽ കന്യകാദാനഫലം നിണക്കു സിദ്ധിക്കും. എന്നതിനെക്കേട്ട് താരയെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി അവളുടെ കൎണ്ണത്തിൽ താരകോപദേശംചെയ്ത് അനന്തരം സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ബാലിയുടെ ശവസംസ്കാരാദികളെച്ചെയ്യ് വരുവാൻ ഭഗവാൻ ഏല്പിച്ചു. അപ്രകാരം സുഗ്രീവനും അംഗദനും താരയും ബാലിയുടെ മരണാനന്തരക്രിയകളെ ജാത്യാചാരംപോലെ ചെയ്യുവന്നു. ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മനെ വിളിച്ച് സുഗ്രീവനു പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്യുവരുവാൻ കല്പിച്ചയക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ സുഗ്രീവനോടുകൂടി കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി സുഗ്രീവനെ സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി അരിയിട്ടു വാഴ്ചകഴിച്ചു പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്ത് അവിടെനിന്നു മടങ്ങി സ്വാമിയെ വന്നു വണങ്ങി വിവരം അറിയിച്ചു.

ചാതുൎമ്മാസ്യം.

എന്നതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോട് അല്ലയോ സു

ഗ്രീവാ! നീ ഇവിടെനിന്ന നിന്റെ രാജധാനിയായ കിഷ്കിന്ധയ്ക്കു പോയി നിന്റെ ജാത്യാചാരമൎയ്യാദപോലെയുള്ള രാജരീകം നടത്തുക. അങ്ങിനെ പ്രജാപരിപാലനം ചെയ്യുന്നതിൽ നല്ലവണ്ണം ദൃഷ്ടിവെയ്ക്കണം. പ്രജകൾ പ്രബലന്മാരും ദുൎബ്ബലന്മാരും ഉണ്ടാവുന്നത് സാധാരണയാണ്. സത്യത്തെ സാധുക്കളാൽ തെളിയിപ്പാൻ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ അത് അസത്യം എന്ന രാജാവിന്ന തോന്നും. പ്രബലന്മാരാൽ അസത്യത്തെ സാമൎത്ഥ്യംകൊണ്ട സത്യമെന്ന തോന്നിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതുമാണ്. ഇങ്ങിനെ സത്യാസത്യങ്ങളുടെ വിവരമില്ലാതെ ശിക്ഷാരക്ഷകളെ ചെയ്യുകിൽ ലോകാപവാദവും മരണശേഷം നരകത്തിന്നധികാരിയായും ഭവിക്കും. നിസ്സാരന്മാരാണെന്ന കരുതി അവരുടെ കാൎയ്യത്തെ ആലോചിക്കാതിരുന്നാൽ തന്നിമിത്തം രാജാവിന്ന അത്യന്തമായ ആപത്തുകൾ നേരിടുവാൻ സംഗതി വരുന്നതാകും. അതിന്ന ദൃഷ്ടാന്തം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ എന്റെ ചെറുപ്പത്തിൽ കൂനിയെന്ന മന്ഥരയെ ഞാൻ ഉപദ്രവിച്ച നിമിത്തം ഞാനിങ്ങിനെ കാട്ടിൽ വസിക്കേണ്ടിവന്നു. അന്യസ്ത്രീകളെ മാതാവെപ്പോലെ കരുതേണ്ടതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ തന്നിമിത്തം മരണമാണ് അനുഭവം. ആയതിന്ന ദൃഷ്ടാന്തം നിന്റെ അഗ്രജനായ ബാലിയുടെ അനുഭവത്തെ ഓൎത്താൽ മതിയാവുന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ട കാൎയ്യാകാൎയ്യങ്ങൾ വിവരമുള്ള മന്ത്രികളോട് ആലോചന ചെയ്ത് ശിക്ഷാരക്ഷകളെ ചെയ്യണം. മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, ഒററകാരൻ, ദൂതൻ സൈന്യാധിപൻ ഇവരെ എപ്പോഴും പിരിയാതെ വസിക്കണം. തന്റെ സഭയിൽ തന്നോടൊത്ത സ്നേഹിതന്മാരും ബ്രാഹ്മണരും പടകളും പഞ്ചായതരും ജ്യോത്സന്മാരും വേണം. ആയതുകൊണ്ട പറഞ്ഞ കാൎയ്യങ്ങളെ എല്ലാം ഓൎമ്മവെച്ച പ്രജകളെ രക്ഷചെയ്യുക. ഇപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ വില്ലെടുത്ത വൃഷ്ടികാലമാണ്. ക്ഷത്രിയൻ വില്ല വെക്കണം. ഈ വൃഷ്ടികാലമായ ചാതുൎമ്മാസ്യം കഴിഞ്ഞ് വേനൽക്കാലം വരും. ആ സമയത്തിൽ നീ പടകളോടുകൂടെ വന്നു സീതാന്വേഷണം ചെയ്യുതരിക. എന്നതിനെക്കേട്ട സുഗ്രീവൻ, ശര

ണം സ്വാമിൻ! അടിയൻ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുന്നും നിന്തിരുവടി തൃണാഗ്രത്തിൽ ഇരുന്നും കഴിക്കുന്നതായാൽ വളിയ കഷ്ടമാണ്. കിഷ്കിന്ധ എന്ന രാജധാനി കുരങ്ങന്മാരുടെ വാസസ്ഥലം എന്ന ഒരു കുററമല്ലാതെ വേറെ ഒന്നും കുറവില്ല. സ്വൎഗ്ഗത്തിന്നു തുല്യമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഈ മഴക്കാലമായ നാലു മാസം കഴിയുന്നവരെ നിന്തിരുവടി കിഷ്കിന്ധയിൽവന്നു വസിക്കണം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനോടു, ഹെ സുഗ്രീവാ! നിൻെറ രാജധാനിക്കു കുറവുണ്ടായതിനാൽ ഞാൻ വരാതിരിക്കുന്നതല്ല പതിന്നാലു സംവത്സരം വനവാസികളായിരിക്കേണ്ടതാണെന്ന് അച്ഛൻ കല്പിച്ചിട്ടു ഞാൻ വന്നിട്ടുള്ളതു. ആയതുകൊണ്ടു രാജാക്കൾ വസിക്കുന്ന രാജധാനിക്കു വരുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. നീ അംഗദനെ എളയരാജാവാക്കി വാഴിക്കുക. അവനെ നീ വല്ലതും ഉപദ്രവിച്ചാൽ അത് എന്നെ ഉപദ്രവിച്ചതുപോലെയാണ്. എന്നു പറഞ്ഞു സുഗ്രീവനേയും അംഗദനേയും അയച്ചു ഹനുമാനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ ഹെ മാരുതെ! നീ സുഗ്രീവനോടുകൂടി കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി നാലു മാസംവരെ പ്രജകളെ രക്ഷിച്ചു ശരൽക്കാലം പിറന്നഉടനെ പടകളോടുകൂടിവന്നു സീതാന്വേഷണം വൃത്തിയാക്കണം. ഭാരമെല്ലാം നിൻെറ പക്കലാണ്. സുഗ്രീവൻ നിരക്ഷരകുക്ഷിയാണ്. നിൻെറ ഭാവം കാണുമ്പോൾ നിനക്കു എന്നെ പിരിയുന്നതിൽ സങ്കടമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. അങ്ങിനെ ആയാൽ വിരോധമുണ്ട്. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നിൻെറ ഗുരുവായ ആദിത്യനോടു സുഗ്രീവനു മന്ത്രിയായിരിക്കാമെന്നു നീ സത്യം ചെയ്തു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതു തെറ്റിച്ചാൽ ഗുരുനിന്ദ എന്ന ദോഷം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. എന്നു പറഞ്ഞു ഹനുമാനെയും കിഷ്കിന്ധക്കയച്ചു ഭഗവാനും ലക്ഷ്മണനും മാല്യവാൻ ഗിരിയുടെ മുകളിൽ വസിച്ചു. സുഗ്രീവൻ കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി രാജ്യഭാരമെല്ലാം ഹനുമാനെ ഏല്പിച്ചു മദ്യപാനവും ചെയ്തു രുമയോടുകൂടി കേളീഗൃഹം പ്രവേശിച്ചു. ഇവിടെ ഭഗവാൻ മാല്യവാൻ ഗിരിയുടെ മുകളിൽ ഘനാഘനങ്ങളായ മേഘങ്ങളുടെ വൃഷ്ടിയേററ പത്നിയെപ്പിരിഞ്ഞ വേദനയാൽ അത്യന്തം സങ്കടത്തെ അനുഭവിച്ചു നാലു മാ

സം കഴിച്ചു കൂട്ടുകയും വൃഷ്ടികാലം കഴിഞ്ഞും സൂര്യാത്മജനായ സു
ഗ്രീവൻ പടകളോടുകൂടി വന്നുകാണായ്കയാൽ ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണ
നോടു, അല്ലയോ സൌമിത്രേ! ചാതുർമ്മാസ്യം കഴിഞ്ഞും സുഗ്രീവ
ന്റെ വരവു കണ്ടില്ല. നാം ചെയ്ത നന്ദിയെ ലേശംപോലും ആ
ലോചിയാതെ രാജാവെന്നുള്ള അഹംകാരത്തെ വഹിച്ചിരിപ്പാ
യിരിക്കാം. അങ്ങിനെയുള്ളവനെ വധിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അ
ങ്ങിനെ ചെയ്യാൽ നമുക്കു ക്ഷാത്രധർമ്മത്തിന്നു ലഘുത്വമല്ലെ. ആ
യത്നംകൊണ്ടു അവന്റെ അഭിപ്രായത്തെ മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ
ശേഷം ആവാം. നീ പോയി സുഗ്രീവനോടു ബാലിയെ ധർമ്മരാജ
പുരിക്കയച്ച അസ്ത്രം പോയിട്ടില്ല. രാമന്റെ കയ്യശം ഇരിപ്പുണ്ട്.
എന്നു മാത്രമല്ല സീതാന്വേഷണം ചെയ്തുതരാമെന്നു അഗ്നിസാ
ക്ഷിയായി നീ സഖ്യം ചെയ്തു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആ സത്യത്തിന്നു വ്യ
ത്യാസം വരുത്തുന്നവനായാൽ വാനരങ്ങളെന്നുള്ള നാമമല്ലാതെ മേ
ലിൽ രൂപം കാണ്മാനിടവരുന്നതല്ലെന്നും മററും പറഞ്ഞു മനസ്സു
ണ്ടെങ്കിൽ സുഗ്രീവൻ ഒരുമിച്ചുവരട്ടെ അല്ലെങ്കിൽ വേഗത്തിൽ
മടങ്ങിവരികയെന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ ശിലാബാണ
പാണിയായി പുറപ്പെട്ടു കിഷ്കിന്ധാഗോപുരത്തിന്നടുത്തപ്പോൾ
ചെറുവാനരങ്ങൾ പർവ്വതങ്ങളെക്കൊണ്ടു വന്നു ഗോപുരദ്വാരം
അടക്കുകയും അതു കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ മതിൽ ഇടിക്കുകയും വില്ലി
നെ ഞാണൊലിചെയ്യുകയും ആ ശബ്ദത്തെക്കേട്ടു അംഗദൻ നോ
ക്കിയപ്പോൾ ലക്ഷ്മണനാണെന്നറിഞ്ഞു ഉടനെ സുഗ്രീവന്റെ നി
ദ്ര ഉണർത്തി വിവരം പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു.
ഓഹോ മദ്യപാനം ചെയ്കനിമിത്തം കാലം അതീതമായ കഥ അ
റിഞ്ഞില്ലല്ലൊ. മേലിൽ ഭഗവാന്റെ കാര്യം അവസാനിച്ചല്ലാ
തെ പിതാവായ ആദിത്യന്റെ പാദം തന്നാണ് മദ്യപാനം ചെ
യ്യുന്നതല്ലെന്നു സത്യം ചെയ്തു ലക്ഷ്മണന്റെ ക്രോധം ശമിപ്പാൻ
എന്താണ് വേണ്ടതെന്നു ഹനുമാനോടു ആലോചിക്കുകയും അ
തുകേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. പുരുഷന്മാർ അതികഠിനമായി കോ
പിക്കുന്ന സമയം സാരാസാരങ്ങളെപ്പകുത്തറിയുന്ന സൌന്ദര്യ
സ്ത്രീകൾ ചെന്നു ഉപചാരമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞാൽ ക്രോധശ

മനം വരും. ആയതുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മണന്റെ കോപശാന്തിക്കായ്ക്കൊ
ണ്ടു താരമാതാവിനെ അയച്ചാൽ വേണ്ടില്ല. എന്നതിനെ കേട്ടു സു
ഗ്രീവൻ അംഗദനെ അയച്ചു താരയെ വരുത്തി വിവരം പറ
ഞ്ഞു താരയെ ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കലേക്കു അയക്കുകയും താര ഭ
ക്തിശ്രദ്ധാബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കൽ
ചെന്നതിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ സുമിത്രമാതാവോ എന്നു ശങ്കിച്ചു
നില്ക്കുകയും താര ലക്ഷ്മണന്റെ പാദത്തിൽ ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു
നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ എന്താണിതു സുഗ്രീവനെവി
ടെ നാട്ടിലുണ്ടോ. സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി വന്നു അന്വേഷിച്ചു
ജാനകി എന്നേടത്തിലുണ്ടെന്നു പറയാമെന്നു സത്യം സുഗ്രീവൻ
ചെയ്തുപോന്നവനല്ലേ. പറഞ്ഞ അവധി കഴിഞ്ഞു. അവധിക്കു വ
രാതിരിപ്പാൻ കാരണമെന്തെന്നറിവാൻ വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ വ
ന്നതു. മേലിൽ എന്തെല്ലാം സംഭവിപ്പാൻ പോകുന്നുവോ എന്നു
എനിക്കു അറിവാൻ കഴികയില്ല. സുഗ്രീവന്റെ വല്ല വിവരവും
ഉണ്ടോ എന്നതിനെ കേട്ടു താര പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ!
അയ്യോ അങ്ങിനെ ഒന്നും കരുതരുതേ മറന്നിട്ടില്ല. സുഗ്രീവൻ
ബാലിയായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ വാനരങ്ങളെല്ലാം ഭയപ്പെട്ടു അവർ
പല ദിക്കുകളിലും ചെന്നു ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരെ വരുത്തുവാ
നായി പല ദ്വീപുകളിലേക്കും ദൂതന്മാരെ അയച്ചിട്ടുണ്ടു. അവർ
മടങ്ങി എത്താത്തതിനാലാണ് അവിടെ വന്നു കാണ്മാൻ ഇത്രയും
വൈകിയതു. അല്ലയോ സ്വാമിൻ! നന്ദിചെയ്യുവരെ ഒരു കാല
ത്തും മറക്കുന്നതാണോ? അങ്ങിനെ മറക്കുന്നവൻ മരിച്ചതിനു തു
ല്യമല്ലേ? അമ്മ, അച്ഛൻ, ഗുരു, ബ്രാഹ്മണൻ, പശു, ബാലൻ,
സ്ത്രീ എന്നിവരെ വധിക്കുന്നവക്കു അതുനിമിത്തമുള്ള പാപത്തി
ന്നു പ്രതിക്രിയയുണ്ടു. നന്ദിചെയ്യുവരെ മറക്കുന്നവന്റെ പാപ
ത്തിന്നു പ്രതിക്രിയയില്ല. എന്നിരിക്കെ അങ്ങിനെയുള്ള പാപം
ചെയ്വാൻ ആരെങ്കിലും ആഗ്രഹിക്കുമോ? അതുകൊണ്ടു സ്വാമിൻ
ഭഗവാനെ! നിന്തിരുവടി ഒരിക്കലും കോപിക്കരുതേ. നിന്തിരുവ
ടി ഇങ്ങിനെ കോപിച്ചാൽ ലോകം നിലനില്ക്കുമോ? എന്നു ഭ

രം ശാന്തവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ ക്രോധത്തിന്നു അല്പം ശാന്തി വരുത്തിയതിന്നുശേഷം സുഗ്രീവൻ, അംഗദൻ ഹനുമാൻ എന്നു മൂന്നുപേർ ലക്ഷ്മണനെ സാഷ്ടാംഗമായി നമസ്കരിക്കുകയും അതിന്നുശേഷം അവർ ലക്ഷ്മണനെ രാജധാനിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്തു. രാജധാനിയിൽ എത്തിയ ഉടനെ ലക്ഷ്മണനെ കാൽ കഴുകിച്ചു ആസനമിട്ടിരുത്തി മധുരപദാർത്ഥങ്ങളായ പക്വഫലാദികളെ കൊടുക്കുകയും അതുകൾ ഭുജിക്കേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ, അല്ലയോ സുഗ്രീവ! ഭഗവാൻ ഭുജിച്ചു ഉച്ഛിഷ്ടമല്ലാതെ ഞാൻ ഒന്നും ഭക്ഷിക്കുയില്ലെന്നാണ് എന്റെ വ്രതം. അങ്ങിനെ ഭുജിച്ചാൽ അതു ശാവു ഭക്ഷിച്ച ഉച്ഛിഷ്ടം ഭുജിച്ചവർക്കുള്ള നരകത്തിന്നു ഞാൻ അധികാരിയായിത്തീരും എന്നു തന്നെയല്ല വയറു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഞങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങിനെ ഉള്ള അപമാനം സിദ്ധിച്ചുവല്ലോ എന്നുള്ള വേദനയും രാമന്റെ പത്നിയെ രാവണൻ കൊണ്ടുപോയി എന്ന അപവാദവും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുകാര്യവും ആമാശയം പക്വാശയമെന്ന ഉദരത്തിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു എപ്പോൾ നീ ജാനകി ഇന്ന ദിക്കിലുണ്ടെന്നു കാട്ടിത്തരുന്നുവോ അതു അമൃത് ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭുജിപ്പിച്ചതിന്നു തുല്യമായിരിക്കും. അന്നൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കു പ്രാണനുള്ളു. അതേവരെ ഞങ്ങൾ ജീവച്ഛവങ്ങളാണെന്നറിയണം എന്നുപറഞ്ഞ് അനന്തരം സുഗ്രീവൻ ഹനുമാനെ വിളിച്ചു ഹേ മാരുതേ! നീ സൈന്യങ്ങളെ ശേഖരിച്ചു നാളെ എത്തുക ഇവിടെ തെയ്യാറുള്ള പടകളോടുകൂടി ഭഗവാനെക്കാണ്മാൻ ഞാൻ പോകുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞു അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒമ്പത് കോടിപ്പടയോടുകൂടി സുഗ്രീവൻ പുറപ്പെട്ടുവന്നു രാമസ്വാമിയുടെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ച് വിനയാന്വിതനായി നിന്നു താമസത്തിന്നുള്ള സംഗതിയെക്കേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞതിനെ സമ്മതിച്ചു ഹേ സുഗ്രീവ രാജ്യഭരണമെല്ലാം സുഖമായി നടത്തി വരുന്നില്ലെ എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു താൻ മറുവടി പറഞ്ഞും അന്നു കഴിഞ്ഞു. പി

റെറദിവസം ഹനുമാൻ ബാക്കി പടകളോടുകൂടി വന്നു ഭഗവാനെ കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു. പടകളെ മാല്യവാൻ ഗിരിയുടെ മുകളിൽ കയററി പടകളുടെ ആദ്യവസാനം കാണ്മാൻ പ്രയാസമായി എങ്കിലും അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചതിൽ സുഗ്രീവൻ പടകളുടെ സംഖ്യയെ കേൾപ്പിക്കുന്നു. പത്ത് കോടിപ്പടയോടുകൂടി ശതവലിയും, ഒരുന്തൂറായിരംകോടിപ്പടയോടുകൂടി സുഷേണനും, പതിമൂ പതിന്നാലു നൂറായിരം കോടിപ്പടയും, ഇടവൻ ഓരായിരം കോടിപ്പടയും, പനസൻ പന്തീരായിരം കോടിപ്പടയും, നീലൻ പതിനയ്യായിരം കോടിപ്പടയും, ഹനുമാൻ ഇരുപത്തയ്യായിരം കോടിപ്പടയും, ദധിമുഖൻ മുപ്പത്തയ്യായിരം കോടിപ്പടയും, ജാംബവാൻ ആയിരത്തറുനൂറ കോടിപ്പടയും, തുമിതൻ നൂറന്തൂറായിരം കോടിപ്പടയും, മൈന്ദൻ ഇരുപതിനായിരം കോടിപ്പടയും, കേസരി അമ്പതിനായിരം കോടിപ്പടയും, ഗവയാക്ഷൻ ആയിരം കോടിപ്പടയും, ദുമ്മുഖൻ ഇരുന്തൂറായിരം കോടിപ്പടയും, വിരൂപാക്ഷൻ ഒമ്പതിനായിരം കോടിപ്പടയും, കുമുദൻ നാല്പത്തെണ്ണായിരം കോടിപ്പടയും, നളൻ ഒരുന്തൂറായിരം കോടിപ്പടയും ആകെ എഴുപതുവെള്ളം വാനരങ്ങൾ നിന്തിരുവടിക്ക സൈന്യങ്ങളായുണ്ട് എന്നതിനെക്കേട്ടും പടകളെക്കണ്ടും ഭഗവാൻ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. സുഗ്രീവനോടു സീതാന്വേഷണത്തിന്നു പടകളെ ഭാഗിച്ചു നാലു ദിക്കിലേയ്ക്കും അയയ്ക്കുവാൻ ഭഗവാൻ കല്പിച്ചു. അതുപ്രകാരം സുഷേണൻ പശ്ചിമദിക്കിലേക്കും ശതവലി ഉത്തരദിക്കിലേക്കും പനിതൻ പൂർവ്വദിക്കിലേക്കും എന്നിങ്ങിനെ പടനായകന്മാർ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു. ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ മടങ്ങി എത്തേണമെന്നും അല്ലെങ്കിൽ തല വെട്ടി കാട്ടിലെറിയും എന്നും കല്പിച്ചയച്ചു.

സീതാന്വേഷണം.

കവി.

തെൻറിശെക്കണിരാവണൻചേണകർ
എൻറിശെക്കിൻറതെന്നറിവിന്നലം

വൻറിശെക്കിനിമാരുതിനീയലാൽ
വെൻറിശെക്കിനിയാർചെലവേണ്ടമേ.

അനന്തരം ഹനുമാനെ വിളിച്ചു സുഗ്രീവൻ, അല്ലയോ മാരുതേ! ഇവിടെനിന്നു ദക്ഷിണഭാഗമാണ് രാവണന്റെ രാജധാനിയായ ലങ്കയെന്നു കേൾവിയുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ട് ദക്ഷിണദിക്കിലേക്കു നീ തന്നെ പോകണം. എന്നാൽ നിണക്കു സഹായികളായി താരേയനായ അംഗദനേയും ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാനോടും പ്രബലന്മാരായ രണ്ടു വെള്ളം വാനരങ്ങളേയും തരുന്നുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ട് സഹായികളോടുകൂടി സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ മടങ്ങി എത്തണം. രാമകാര്യം വ്യർത്ഥമായി വരാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടുന്ന യത്നം ചെയ്യുക എന്നു പറഞ്ഞു. സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ച് അനുഗ്രഹം വാങ്ങി യാത്രപറഞ്ഞു പോകുക എന്നതിനെക്കേട്ടു മാരുതി ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ച് സുഗ്രീവാജ്ഞയെ കേൾപ്പിച്ചു. അതു കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹനുമാൻകയ്യിൽ സ്വനാമചിഹ്നമായ കണയാഴി എന്ന മോതിരം ദേവിക്കടയാളമായി കൊടുത്തു ജാനകിയുടെ കേശാദിപാദങ്ങളായ അവയവലക്ഷണങ്ങളെ പറഞ്ഞ് ചില രഹസ്യവാക്കുകളേയും പറയുന്നു. ഹേ മാരുതി! സീതയോടു യാത്ര പറയുവാനായി അയോദ്ധ്യയിൽ അന്തഃപുരത്തിൽ ചെന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടു എടീ നീ മൂന്നു അമ്മായിമാൎക്കു വേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികളെ ചെയ്തു സന്തോഷിച്ചിരിക്കുക. ഞാൻ പതിനാലുസംവത്സരം വനദീക്ഷസ്ഥനായിപ്പോകുന്നു എന്നും മററും പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഉടുത്ത വസ്ത്രത്തോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു ഞാനും വനത്തിലേക്കു ഉണ്ടെന്നുപറഞ്ഞ് ഒരു ദ്വേഷ്യഭാവത്തോടെ എണീററുനിന്നു. അതു ഞാൻ മാത്രമേ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. ഈ സംഗതി ഒരു രഹസ്യമാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല രാജ്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ച് വരുന്നവഴിക്ക് അയോദ്ധ്യക്കടുത്ത ചില കുറുങ്കാടുകളെക്കണ്ടു സ്വാമീ! വനവാസത്തിന്നു വേണ്ടി ഈ കാട്ടിൽ വസിച്ചാൽ പോരെയോ? കാടു എവിടേയും ഒന്നുപോലെയല്ലേയെന്നു ജാനകി എന്നോടു സുമന്ത്രൻ തെളിച്ചു വന്ന രഥത്തിൽവെച്ചു സ്വകാര്യമായി ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതും

ഞാൻ മാത്രമെ കേട്ടിട്ടുള്ളു. ഇതും ഒരു രഹസ്യമായ സംഗതിയാ
ണ്. എന്നിങ്ങിനെ രഹസ്യവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു അനുഗ്രഹിച്ച്
ഹനുമൽപ്രഭൃതികളെ അയച്ചു. ഹനുമൽപ്രഭൃതികൾ അവിടേനി
ന്നു പുറപ്പെട്ടു ദക്ഷിണമുഖന്മാരായി പഥിപട്ടണനഗരഗ്രാമതീൎത്ഥ
ക്ഷേത്രവനവാപികൂപതടാകങ്ങളായ പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം കടന്നു സീ
തയെത്തിരഞ്ഞു നടക്കുകയും അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ, പൊയ്ക്കകാവ
ലനായ ദുർമ്മുഖനെക്കണ്ടു അവനെ കുലചെയ്തു. പിന്നെയും
സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു ദാഹം ശമനമല്ലാതെ വന്നപ്പോൾ ഒരു
ഗുഹയെ കണ്ടു തദ്വാരത്തൂടെ ഇറങ്ങി നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ
ഒരു നഗരവും അതിൽ ഒരു യോഗിനിയേയും കണ്ടു. ആ സ്ത്രീയോ
ടു നീ ആരെന്നും ഇവിടെ ഏകാകിനിയായിരിപ്പാൻ കാരണമെ
ന്തെന്നും വാനരങ്ങൾ ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു അല്ലയോ വാനരന്മാ
രേ! ഞാൻ ഒരു യോഗിനിയാണ്. എന്റെ നാമം സ്വയംപ്രഭ
എന്നാണ്. മാന്മുകൻ എന്ന അസുരന്നുവേണ്ടി ഈ നഗരം വി
ശ്വകർമ്മാവാൽ സൃഷ്ടമാണ്. ഇവിടെനിന്നു ഭൂമിക്കു ഒരു നൂറു
യോജന ഉണ്ട്. ആദിത്യരശ്മി ഇവിടെ ആവശ്യമില്ല. എല്ലാം
രത്നങ്ങളുടെ പ്രകാശമാണ് ശോഭിക്കുന്നത്. എന്തു പദാൎത്ഥ
ങ്ങൾ വേണമെങ്കിലും ഇവിടെ ഉണ്ട്. ഞാൻ രംഭ എന്ന ദേവ
സ്ത്രീയുടെ ദാസിയായിരുന്നു. മാൻമുഖൻ എന്ന അസുരൻ രംഭ
യെ രമിപ്പാൻ സ്വാധീനിച്ചുതരേണമെന്നു എന്നോടാവശ്യപ്പെടു
കയും അതുപ്രകാരം രംഭയെ ഞാൻ സ്വാധീനിച്ചുകൊടുക്കുകയും
ചെയ്തു. അങ്ങിനെ അവർ മാരനും, രതിയുംപോലെ ക്രീഡാദി
സുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന മദ്ധ്യേ ഇന്ദ്രൻ രംഭയെ അന്വേ
ഷിച്ചു ഇവിടെവന്നു മാൻമുഖാസുരനെ കൊന്നു രംഭയെക്കൂട്ടി സ്വ
ൎഗ്ഗത്തിലേക്കു പോകുമ്പോൾ ഒരാളും സഹായിപ്പാനില്ലാതെ നീ ഇ
വിടെ കിടക്കുക എന്നു എന്നെ ശപിക്കുകയും ശാപമോചനം ത
രേണമെന്നപേക്ഷിച്ചതിൽ സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു വാനരന്മാർ
ഈ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ വരുമ്പോൾ അവൎക്കു വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണപദാൎത്ഥ
ങ്ങളെ കൊടുത്തു അനന്തരം സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കു വരും എന്നനുഗ്ര
ഹിച്ചുപോയതിനാൽ ഞാൻ ഇവിടെ നിങ്ങളുടെ വരവും പാൎത്തി
രിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞു. ഭക്ഷണപദാൎത്ഥങ്ങളെ ഭുജിച്ചു അ

നന്തരം യോഗിനിയെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ച വാനരന്മാർ ഭൂമിയെ പിളൎന്നു ബഹിർഭാഗത്തിൽവന്നു പിന്നെയും അനേക ദിക്കുകളെല്ലാം തേടി മഹേന്ദ്രമെന്ന പർവ്വതംവരെ തിരഞ്ഞു ജാനകിയെ കാണാതെ ജാംബവാൻ മുതലായവരെല്ലാം ഉഴലുമ്പോൾ സമീപം സമുദ്രത്തെ കാണുകയും മേലിൽ സീതാന്വേഷണം ചെയ്വാൻ സ്ഥലവുമില്ലാതെ സമുദ്രതീരത്തും വന്നെത്തി. ദിവസവും അടുത്തുപോയി. ഇതുവരെ പ്രയത്നം ചെയ്തതിൽ യാതൊരു പ്രയോജനവും ഉണ്ടായില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ദേവിയെ കണ്ടില്ലെന്നു ചെന്നു ഭഗവാനോടു പറയുന്നതിനേക്കാൾ ദേവികാര്യാർത്ഥം ജടായുദേവൻ മരിച്ചതുപോലെ നാം എല്ലാവരും മരിക്കുന്നതാണ് നല്ലതെന്നുറച്ച സകല വാനരന്മാരും സാഗരതീരത്തിൽ ദർഭ വിരിച്ച് അതിൽ നിരാഹാരമായി കിടക്കുകയും അപ്പോൾ പക്ഷരഹിതനായിക്കിടക്കുന്ന സമ്പാതി ഗുഹയിൽനിന്നു പുറത്തുവന്നു വാനരങ്ങളെക്കണ്ടു ഹേ വാനരന്മാരേ! എന്റെ അനുജനാണ് ജടായു. ജടായു മരിച്ചുവെന്നാരാണ് പറഞ്ഞത്. മരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു വാനരങ്ങൾ പറയുന്നു: ഞങ്ങൾ സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു നടക്കുന്ന രാമദൂതന്മാരാണ്. സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി പത്നിയായ ജാനകിയോടുകൂടി വനദീക്ഷയ്ക്കായി പഞ്ചവടിയിൽ പർണ്ണശാല കെട്ടി വസിക്കുമ്പോൾ രാക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ ദേവിയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോകുകയും അപ്പോൾ ജടായു എന്ന പക്ഷി വന്നു തടുത്തു യുദ്ധംചെയ്കയും യുദ്ധമദ്ധ്യേ രാവണന്റെ ചന്ദ്രഹാസംകൊണ്ടു പക്ഷിയുടെ പക്ഷം വെട്ടി വീഴ്ത്തുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയാണ് ജടായുവിന്റെ മരണം. എന്നതിനെ കേട്ടു സമ്പാതി അത്യന്തം വ്യസനിക്കുകയും മാറത്തടിച്ചു കരയുകയും ചെയ്തു. അതുകേട്ടു സമ്പാതിയോടു വാനരന്മാർ, നീ ആരാണ്? ജടായു എങ്ങിനെ നിന്റെ അനുജനായിവന്നു? നിങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരാരാണ്? നീ ഇങ്ങിനെ പക്ഷരഹിതനായി ഈ പർവ്വതത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ കിടപ്പാനുള്ള കാരണമെന്ത്? എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു സമ്പാദി പറയുന്നു: ഞങ്ങളുടെ മാതാവ് ശ്യേതി എന്ന സ്ത്രീയാണ്. പിതാവ് അരുണനാണ്. എന്റെ അനുജനാ

യ ജടായുവോടുകൂടിഞാനും സൂൎയ്യനെക്കാണേണമെന്നാഗ്രഹിച്ചു ഉപരിയായി പറക്കുകയും എന്നേക്കാൾ അതിശക്തനായജടായുഎന്റെ മുമ്പിൽ പറന്നു ആദിത്യമണ്ഡലത്തെ അതിക്രമിക്കുകയും ഉഷ്ണാധിക്യത്താൽ ചൂടു സഹിക്കാതെ നിലവിളിക്കുന്നതിനെ ഞാൻ കേട്ടു അതിവേഗത്തിൽ ജടായുവിന്നു ഉപരിയായി ഞാൻ പറന്നു പക്ഷങ്ങളെ വിരുത്തി ജടായുവിന്നു നിഴൽ കൊടുക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ അനുജൻ രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ആദിത്യന്റെ ആതപോഷ്ണം പെട്ടു എന്റെ പക്ഷങ്ങൾ കരിഞ്ഞു ഞാൻ ഈ പൎവ്വതത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ വീഴുകയും അങ്ങിനെ പക്ഷവിരഹിതനായി കിടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിശാകരനെന്ന മഹൎഷി എന്നെക്കണ്ടു വൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിലാക്കി ആവക്കു ദുഃഖിച്ചതിനാൽ ഫലമില്ല. രാമാവതാരകാലത്തു സീതാന്വേഷണം ചെയ്ത് വാനരന്മാർ ഈ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ വരും. ആ അവസരത്തിൽ രാമനാമം അവരെക്കൊണ്ടു ജപിപ്പിച്ചു നീ അതിനെ കേൾപ്പാനിടവരും. എന്നാൽ നിന്റെ പക്ഷങ്ങൾ രണ്ടാമതും മുളച്ച് സുഖപ്പെടുമെന്നും അനുഗ്രഹിച്ച് മഹൎഷി പോയമുതൽ നിങ്ങളുടെ വരവും പാൎത്ത് ഞാൻ ഇവിടെ ഇരിക്കുകയാണ്. നികൃഷ്ടമായ കഴുക്കൾക്കു ഞാൻ രാജാവാണ്. എനിക്കു മൃഗണ്ഡപാൻ എന്ന ഒരു മകനുണ്ട്. ദിനംപ്രതി എനിക്കു ഭക്ഷണപദാൎത്ഥങ്ങളെ അവൻകൊണ്ടുവന്നുതരുന്നതു പതിവാണ്. ഒരു ദിവസം ആകാശവീഥിയിൽവെച്ചു കലശലായ ഒരു നിലവിളി കേൾക്കുകയും എന്താണെന്നു ഗുഹയിൽനിന്നു ഞാൻ പുറത്തുവന്നു ആകാശത്തിൽ നോക്കിയപ്പോൾമൃഗണ്ഡപാൻആണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.എന്താണത്? ആരോടാണ് നീ ശണ്ഠകൂട്ടുന്നതു എന്നു മകനോടു ചോദിച്ചതിൽമകൻ എന്നെ നോക്കി അല്ലയോ പിതാവേ!രാക്ഷസനായ രാവണൻ ഏതോ ഒരു സ്ത്രീയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നു. ആ സ്ത്രീ തലയിലും മാറത്തും അടിച്ചു നിലവിളിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ആ സ്ത്രീയെ രക്ഷപ്പെടുത്തേണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു തടുക്കുകയാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഞാൻ അവനോടു എടാ മകനെ! രാവണൻ വലിയ ദുൎമ്മാൎഗ്ഗിയാണ്. അവനു സാധാരണ അന്യ-

സ്ത്രീകളെ അപഹരിക്കുകയാണ് പ്രവൃത്തി. നീ ഇങ്ങോട്ടു പോരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മൂഢൻ രാവണനെ വിട്ടു എൻെറ അടുക്കലേക്കു വന്നു. അതു ജാനകിയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നുവെങ്കിൽ രാവണവധം അപ്പോൾ കഴിച്ചിരുന്നു. എന്തുചെയ്യാം. ആയതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ എന്നെ എടുത്തു സാഗരതീരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുവിൻ. എന്നു സമ്പാതി പറഞ്ഞപ്രകാരം വാനരങ്ങൾ എടുത്തു സാഗരതീരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുകയും സമ്പാതി ജടായുവിന്നു വേണ്ടുന്ന മരണാനന്തരകർമ്മങ്ങളെച്ചെയ്തുശേഷം എല്ലാവരോടും രാമനാമം ജപിപ്പാനായിപ്പറയുകയും വാനരങ്ങൾ കണ്ണടച്ചു രാമനാമം ജപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ സമ്പാതിയുടെ പക്ഷങ്ങളെല്ലാം മുളച്ചു സുഖപ്പെട്ടു. അനന്തരം സമ്പാതി, ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ഒരു വാക്സഹായം ചെയ്യാമെന്നു പറഞ്ഞു ആകാശമാർഗ്ഗമായി പറന്നു ജാനകിയെ നോക്കിക്കണ്ടു വാനരങ്ങളെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹെ വാനരന്മാരെ! ജാനകിയെ രാവണൻ കൊണ്ടുപോയി അശോകവനത്തിൽ ചിറവെച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ട്, നിങ്ങളിൽ സമത്ഥനായ ഒരുത്തൻ സമുദ്രതരണംചെയ്തു ലങ്കക്ക് പോയാൽ ജാനകിയെക്കാണാം. ഇവിടെനിന്നു ഒരു നൂറുയോജന ചാടിയാൽ ലങ്കയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തേക്കു പോകാം. ജാനകിയെക്കണ്ടു മടങ്ങി രാമസ്വാമിയോടുചെന്നു സംഗതി പറയുമ്പോൾ സമ്പാതിയുടെ വാക്സഹായത്താൽ ലങ്കക്കു പോവാൻ ഇടവന്നതാണെന്നു ഭഗവാനോടു പറയണം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞ് സമ്പാതി പറന്നുപോയതിന്നനന്തരം ജാംബവാൻ വാനരങ്ങളോടു പറയുന്നു.

സമുദ്രതരണം.

ഹെ വാനരന്മാരെ! സർവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയുടെ തിരുനാമം ജപിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായ അത്യത്ഭുതം കണ്ടില്ലെ? സമ്പാതി എന്ന പക്ഷി പറഞ്ഞപ്രകാരം സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിലാണ് ലങ്ക എന്ന രാജധാനി. ജാനകി അവിടെ പ്രാണനോടുകൂടി അശോകവനത്തിൽ ചിറയിലിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു സമുദ്രം ചാടുവാൻ

നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ ആരാണു് സമൎത്ഥൻ, എന്നതിനെക്കേട്ടു് വാനരങ്ങൾ ശരണം ജാംബവരാജ! പക്ഷി പറഞ്ഞതിനെ വിശ്വസിപ്പാൻ തരമില്ല. കാരണം, ചലനസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ഈ സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു രാജധാനിയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആൎക്കെങ്കിലും തൃപ്തിവരുമോ? സമ്പാതിയുടെ വാക്കിനെ വിശ്വസിച്ചു് ചാടി അവിടെ രാജധാനി കണ്ടില്ലെന്നുവരികിൽ പിന്നെ ചാടിയവൎക്കെന്താണൊരാസ്പദമുള്ളതു്? വെള്ളത്തിൽ വീണു് മരിക്കുക എന്നല്ലാതെ വേറെ വല്ല നിവൃത്തിയും ഉണ്ടോ. സമ്പാതി പറഞ്ഞതു് വ്യാജമാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹേ അംഗദരാജൻ! സമ്പാതിയുടെ വാക്കു അസത്യമാണെന്നു ഒരു കാലത്തും പറയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. രാമസ്വാമിയുടെ തിരുനാമമന്ത്രത്താൽ ജീവിച്ചവനാണു് സമ്പാതി. എന്നുതന്നെയല്ല സ്വാമികാൎയ്യാൎത്ഥം ജടായു പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വാമിവിഷയത്തിൽ അവർ പരമഭക്തന്മാരാണു്. ലങ്കയെന്ന രാജധാനി സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിലാണെന്നു മുമ്പുതന്നെ എനിക്കറിവുണ്ടു്. ആയതുകൊണ്ടു ഈ സംഘത്തിൽ സമുദ്രം ചാടുവാൻ ആൎക്കു കഴിയും എന്നു അറിയുകയാണു് വേണ്ടതു്. എന്നതിനെക്കേട്ടു, വാനരങ്ങൾ, പത്തു മുതൽ നൂറു് യോജനവരെ ചാടാമെന്നും അംഗദൻ അങ്ങോട്ടു ചാടാം, ഇങ്ങോട്ടു ചാടുവാൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണെന്നും പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ജാംബവാൻ ഹനുമാനോടു ഹേ ഹനുമൻ! നീ എന്താണു് ഒന്നുംതന്നെ പറയാതിരിക്കുന്നതു്. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ സഹായത്തിന്നായി വന്നുവെന്നല്ലാതെ ഭാരമെല്ലാം നിന്റെ പക്കലാണു്. ഭഗവാൻ നിന്നെ വിളിച്ചു കുറി അടയാളമായ കണയാഴി നിന്റെ പക്കലാണു് തന്നിട്ടുള്ളതു്. ഇപ്പോൾ സമ്പാതി പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ കേട്ടില്ലേ? എന്നു ചോദിച്ചു. അതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ ശരണം ജാംബവരാജൻ! സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത കാൎയ്യത്തിൽ സംസാരിച്ചു് ഫലമെന്താണു്. എന്നാൽ സമുദ്രം ചാടുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ ആലോചിച്ചു മാരുതിയുടെ പൂൎവ്വചരിത്രങ്ങളെപ്പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുകയും

അത് കേട്ട ഹനമാൻ വിശ്വരൂപമെടുത്തു മഹേന്ദ്രത്തിൻെറ മുകളിൽനിന്നു ചാടുകയും ചെയ്തു.

കിഷ്കിന്ധകാണ്ഡം സമാപ്തം

സുന്ദരകാണ്ഡം

ലങ്കാപ്രവേശനം.

ഹനമാൻ സമുദ്രത്തിൻെറ മുകൾഭാഗത്തിൽ ആകാശമാർഗ്ഗമായി പോകുമ്പോൾ നാഗജനനിയായ സുരസ എന്ന സ്ത്രീവന്നു തടുക്കുകയും വായ പിളൎന്നു ഹനമാനെ വിഴുങ്ങുവാനായി അടുത്തു ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. ഹനമാൻ പലവിധമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞിട്ടും അവൾ പിൻമാറാഞ്ഞതിനാൽ തൻെറ ശരീരത്തെ വണ്ണംവെപ്പിക്കുകയും അതുകൊണ്ടൊന്നും ഫലിക്കാഞ്ഞതിനാൽ ഒടുവിൽ ഹനമാൻ തൻെറ ദേഹത്തെ ഏററവും ചെറുതാക്കി സുരസയുടെ വദനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു കടിപ്രദേശത്തുകൂടി പുറത്തുവരികയും ചെയ്തു. 'ഇതുകണ്ടു ഏററവും സന്തോഷിച്ച സുരസ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: ഹേ ഹനുമൻ! നിൻെറ ബലത്തെ പരീക്ഷിപ്പാനായി എന്നെ ദേവന്മാർ അയച്ചിട്ടാണ് ഞാൻ വന്നത്. എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമായി. നീ സുഖമായി പോയ്ക്കൊൾക. ഞാൻ ദേവകളോടു വിവരം പറവാൻ പോകുന്നു'എന്നു പറഞ്ഞ് സുരസപോയി. ഹനുമാൻ പിന്നെയും ആകാശമാൎഗ്ഗമായി പോയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഛായാഗ്രഹണി എന്ന അസുരസ്ത്രീ ഹനുമാൻെറ നിഴൽ പിടിച്ചു നിൎത്തിക്കളകയും, ഹനമാൻ അവളെകാലുകൊണ്ടു ചവിട്ടിക്കൊന്നു അവളുടെ കുടൽമാല കഴുത്തിലണിഞ്ഞുംകൊണ്ടു പിന്നെയും യാത്രയാകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സമുദ്രത്തിൽ കിടക്കുന്ന മൈനാകമെന്ന പൎവ്വതം സമുദ്രത്തിൽനിന്നു ഉയൎന്നു ഹനമാൻെറ മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യേ വന്നു ഹനുമാനോടു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ഹേ മാരുതേ! പണ്ടു ഇന്ദ്രൻ പൎവ്വതങ്ങളുടെ പക്ഷങ്ങൾ വെട്ടുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ നിൻെറ അച്ഛനായ വായുദേവൻ എ

ന്നെ കൊണ്ടുവന്നു ഈ സമുദ്രത്തിലാക്കി രക്ഷിച്ചതിനാൽ ഞാൻ ഇന്നും ഇവിടെ സുഖമായി പാക്കുന്നു. എന്നാൽ അതിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി നിന്റെ പിതാവിന്നുവേണ്ടിയാതൊന്നുംചെയ്യാൻ എനിക്കു ഇതുവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ല. അതിനാൽ നീ എന്റെ മേൽ ഇരുന്നു ഞാൻ തരുന്ന പക്വഫലങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു ക്ഷീണം മാററിപോകേണമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങിനെ മൈനാകത്തിന്റെ വിനയാദരങ്ങളോടുകൂടിയ ഈ വാക്കുകളെക്കേട്ട ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ഹേ മൈനാകമേ! ഞാൻ ഇപ്പോൾ സ്വാമിയുടെ കാൎയ്യത്തിന്നായി പോകുകയാണ്. അതു സാധിച്ചല്ലാതെ, ഭക്ഷിക്കുകയൊ ജലപാനം ചെയ്കയൊ, വിശ്രമിക്കയൊ ചെയ്കയില്ലെന്നാണ് എന്റെ നിശ്ചയം. അതിനാൽ മടങ്ങി വരുമ്പോൾ ഞാൻ നിന്റെ സല്ക്കാരം സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാം. ഇപ്പോൾ എന്നെ നിബ്ബന്ധിക്കരുത് എന്നു പറഞ്ഞു ഹനുമാൻ അവിടെനിന്നു യാത്ര പുറപ്പെടുകയും ഉടനെ ലങ്കയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ എത്തുകയും ചെയ്തു. ആ ഗോപുരംവഴിക്കൂടെ ലങ്കയിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ലങ്കാശ്രീ എന്ന ഭദ്രകാളി വന്നു ഹനുമാനെ തടുത്തുനിൎത്തി ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. ഹേ മക്കട! നീ ആരാണ്? എവിടെ നിന്നു വരുന്നു? ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾപോലും എന്റെ അനുവാദംകൂടാതെ ഈ ലങ്കയ്ക്കകത്തു കടക്കുകയില്ല. എന്നിരിക്കെ ഒരു മക്കടനായ നീ എന്നെ ബഹുമാനിക്കാതെ ഈ വഴി ലങ്കയിൽ കടപ്പാൻ ഭാവിക്കുന്നത് ആരുടെ കല്പനപ്രകാരമാണ്? എന്നിങ്ങിനെ കോപിച്ചുകൊണ്ടു ലങ്കാശ്രീ ചോദിച്ചതു കേട്ടു ഹനുമാൻ അവളോടു പറയുന്നു. എടി! നീ അഷ്ടബാഹുക്കളോടും ചതുരാനനങ്ങളോടും കൂടി എന്നെ ഭയപ്പെടുത്തിയാൽ ഞാൻ പേടിക്കുമെന്നു നീ വിചാരിക്കേണ്ട. നീ എന്നെ ഇനി തടുക്കുന്നുവെങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ അന്തകഭവനത്തിലേക്കയക്കും. നല്ലവണ്ണം ഓൎമ്മയിരിക്കട്ടെ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അവൾ അലറിയുംകൊണ്ടു ഹനുമാനെ തടുക്കുകയും ഉടനെ ഹനുമാൻ അവളെ ബലമായി പ്രഹരിക്കുകയും, ഹനുമാന്റെ കരസ്പൎശത്താൽ അവൾക്കു ശാപമോചനം വന്നു ഹനുമാനെ തൊഴുതുംകൊണ്ടു അവൾ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

അല്ലയോ ഹനുമൻ! ഞാൻ അഷ്ടലക്ഷ്മികളിൽവെച്ച് വിജയലക്ഷ്മിയാണ്. കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മദേവന്റെ ഭണ്ഡാരത്തിൽ വസിച്ചിരുന്നവളാണ്. ഞാൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ ഭണ്ഡാരം തുറപ്പാൻ വാണിമാതാവിന്നു സമ്മതം നൽകിയനിമിത്തം ബ്രഹ്മാവു അറിഞ്ഞു നീ രാവണന്റെ കോട്ട കാക്കവാൻ പോകുക എന്നു എന്നെ ശപിച്ചതാണ്. ശാപമോചനം തരേണമെന്നപേക്ഷിച്ചതിൽ രാമാവതാരകാലത്തു സീതാന്വേഷണംചെയ്യു ഹനുമാൻ എന്ന ഒരു വാനരൻ ലങ്കയ്ക്കു വരും. അവന്റെ അടിപെട്ടാൽ ശാപമോചനം വരും. അനന്തരം നീ ഇവിടേക്കു വരിക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചപ്രകാരം ഈ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി ഞാൻ ഇവിടെ വസിക്കുന്നു. നീ ഇനി ലങ്കയിൽ വന്നകാര്യം സാധിച്ചുപോരുന്നതിന്നു യാതൊരു വാദവും ഇല്ല. എന്നു പറഞ്ഞു ലങ്കാശ്രീ സത്യലോകത്തേക്കും ഹനുമാൻ ലങ്കയിലേക്കുംകടന്നു. ഹനുമാൻ കടന്നു നോക്കുമ്പോൾ സകല രാക്ഷസന്മാരും ജാഗ്രതയോടുകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നതിനാൽ ഇടയിൽ കടന്നു സീതാന്വേഷണം ചെയ്വാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാതെ വരികയും അപ്പോൾ ഒരു മന്ത്രമെഴുതി ലങ്കയിൽ ഇടുകയും തന്നിമിത്തം ലങ്കയിലുള്ള എല്ലാവരും നിദ്രയെപ്രാപിക്കുകയുംചെയ്തു. അനന്തരം താൻ ഓരോ ഗൃഹങ്ങളിൽകടന്നു തേടുകയും അതിൽ കുംഭകർണ്ണന്റെ നിദ്രാശാലയെ കണ്ടുപറയുന്നു. ഓഹോ ഇവൻ ഒരു മഹാപുരുഷനാണ്. ദീർഘനിദ്രയല്ലെ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നത്. ഇവന്റെ നിദ്രാശാല ഏഴുയോജന ഇരുപത്തെട്ടുകാതം സമചതുരമുണ്ട്. സ്വർഗ്ഗത്തേയും കവിളിക്കത്തക്ക ഉയരമുണ്ട്. മന്ത്രഔഷധങ്ങളാൽ തടസ്ഥപ്പെട്ട സർപ്പംതന്നെയാണെങ്കിലും സമീപത്തിൽചെല്ലുവാൻ ശരീരികൾക്കു ഭയമുണ്ടാകും. എന്നതുപോലെ നിദ്രയാൽ തടസ്ഥപ്പെട്ട ഇവന്റെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നതിന്നു ശങ്കയുണ്ടാകും. എന്നു വിഭീഷണന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നുനോക്കുകയും അവിടെ വേദപാഠം ദേവപൂജ സഹസ്രനാമം മുതലായതുകളാലും വിഗ്രഹാരാധനകളാലും ബ്രാഹ്മണാലയംപോലെ ശോഭിക്കുന്നതിനേയും വിഭീഷണനേയും കണ്ടു ഇവൻ രാമസ്വാമിയുടെ പാദാരവിന്ദസേവകനായി ഭവിക്കും എ

ന്നു വിശ്വസിച്ചു രാവണൻെറ പള്ളിയറയിൽ കടന്നുനോക്കി രാവണനെക്കണ്ടു് ഈ ദ്രോഹി ജാനകീചോരനാണല്ലൊ. ഇവനെച്ചവിട്ടി ഇവൻെറ ശിരസ്സു പൊട്ടിക്കയല്ലെ വേണ്ടതെന്നാലോചിച്ചപ്പോൾ അല്ല, അങ്ങിനെ ഞാൻ ചെയ്താൽ രാമസ്വാമിയുടെ പാദകോദണ്ഡത്തിന്നു ലഘുത്വമായിത്തീരുമെന്നു കരുതി ക്ഷമിക്കുകയും ഇടത്തെ ഭാഗം നോക്കിയതിൽ മണ്ഡോദരിയെക്കണ്ടു ജാനകിയോ എന്നു ശങ്കിക്കുകയും കേശാദിപാദം നോക്കിയതിൽ ഭഗവാൻ പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളൊന്നും ഒത്തുകാണാത്തതിനാലും സ്വപ്നത്തിൽ ഭ്രാന്തുവാക്യങ്ങളെപ്പറയുന്നതിനെക്കേട്ടും ഇവളുടെ ഭർത്താവു് ഉടനെ മരിച്ചു് ഇവൾ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിപ്പാനിടവരും എന്നു മനസ്സിൽ കരുതി ഇന്ദ്രജിത്തിൻെറ ഗൃഹത്തിൽ കടന്നു ഇന്ദ്രജിത്തിനെക്കണ്ടു. ഓഹോ ഇവൻ ലക്ഷ്മണനായി ഉടനെ യുദ്ധം ഉണ്ടാവും. അന്നു ഇവൻെറ പരമാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം അറിവാനിടവരും എന്നും കരുതി അവിടം വിട്ടു ഓരോ ആലയങ്ങളിലായി മൂന്നുന്നൂറായിരക്കോടി തെരുവീഥികളുംതേടി ദേവിയെ കാണാതെ അത്യന്തം വ്യസനിച്ചിരിക്കെ അശോകവനത്തിൽനിന്നു മന്ദമാരുതനായ വായുവാൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട സൌരഭ്യവാസനകളെ ഹനുമാൻ ഏല്ക്കുകയും ആ വാസനകേട്ടു ആ സൌരഭ്യവാസന വഴിയായി അശോകവനത്തിൽ കടന്നു പല ദിക്കിലും തിരഞ്ഞു പര്യവസാനം ജാനകി വസിക്കുന്ന വൃക്ഷത്തിൻെറ മുകളിൽ വന്നു രാക്ഷസസ്ത്രീകളേയും മദ്ധ്യത്തിൽ ജാനകിയേയും കണ്ടു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞ കുറി അടയാളങ്ങൾ ഈ സ്ത്രീപക്കൽ ഉണ്ടാകുമോയെന്നു നോക്കി ആലോചിച്ചിരുന്നു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ജാനകി ത്രിജടയോടു്, അല്ലയോ ത്രിജടയേ മാൻ പിടിപ്പാൻ പോയ ഭഗവാനു വല്ല അബദ്ധവും നേരിട്ടുവോ എന്നുതന്നെയല്ല ലക്ഷ്മണനോടു ഞാൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ കണവനോടു ലക്ഷ്മണൻപറഞ്ഞു പരിഭവിച്ചു മേലിൽ അവൾ നമുക്കു് ആവശ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞു അയോദ്ധ്യക്കു രണ്ടുപേരും മടങ്ങിയോ എന്നും അറിയുന്നില്ല.ഈ സമുദ്രമദ്ധ്യേ ലങ്ക എന്ന രാജധാനിയുണ്ടെന്നറിയാതെ വല്ല ദിക്കിലും തേടി നടക്കുന്നുവോ എന്നും അറിയുന്നില്ല. അന്യൻ കൊണ്ടുപോയ പെണ്ണിനെ

മേലിൽ വരുക വേണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഉപേക്ഷിച്ചുവോ എന്നും അറിയുന്നില്ല. യൌവനയുക്തന്മാരായ കണവന്മാരോടുകൂടി പത്നിമാർ സുഖഭോഗങ്ങളെ അനുഭവിപ്പാനാണ ഭാഗ്യം ചെയ്യേണ്ടത്. എന്റെ അവസ്ഥ നോക്കുക. എന്റെ കണവനെപ്പിരിഞ്ഞ് അന്യന്റെ കരത്തിൽപ്പെട്ടു ദുഃഖിക്കാനല്ലെ ദൈവം ശിരോലേഖനം ചെയ്തത്. എന്നുതന്നെയല്ല ഭഗവാൻ മിഥിലയിൽവന്നു വില്ലുമുറിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് ഇടത്തേഭാഗം മിടിച്ചു, വനത്തിലേക്കു വരുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ വലത്തെ ഭാഗം മിടിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഇതാ ഇടത്തെ നേത്രവും പുരികവും മിടിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ട് ഇന്നു സ്വാമി എങ്കിലും സ്വാമിയുടെ ദൂതനെങ്കിലും വരുവാൻ ഏടയുള്ളതായി കാണുന്നു. എന്നതിനെ കേട്ടു ത്രിജട പറയുന്നു. ശരണം ജാനകി! ഞാൻ കണ്ട ചില സ്വപ്നാവസ്ഥകളെ പറയാം. എന്തെന്നു വെച്ചാൽ രാവണൻ അഭ്യംഗം ചെയ്തു രക്തവസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചു തന്റെ കുഡുംബങ്ങളോടുകൂടി കാലപുരിക്കു ഗർദ്ദഭമെന്ന കഴുതപൂണ്ട രഥമേറി പോകുന്നതായുണ്ടു. എന്നുതന്നെയല്ല സഹസ്രദീപം എപ്പോഴും ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മണിമണ്ഡപത്തിൽനിന്നു ലക്ഷ്മീഭഗവതി ഒരു ദീപത്തെ എടുത്തു ബാക്കിയുള്ള ദീപങ്ങളെ കെടുത്തു വിഭീഷണന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു വന്നതായും മണ്ഡോദരി വൈധവ്യം ഭവിച്ചു ദുഃഖിക്കുന്നതായും കണ്ടു. മംഗല്യസ്ത്രീകളുടെ ഗളസൂത്രങ്ങളെ വിധവസ്ത്രീകൾ പിടിച്ചു വലിച്ചു ശിരസ്സിൽ അഗ്നിപിടിപെട്ടു ഓടുന്നതായും കണ്ടു. എന്നമാത്രമല്ല മധുപാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു വണ്ട് വന്നു എന്റെ കർണ്ണത്തിൽ ശുഭം ശുഭം എന്ന രീങ്കാരം ചെയ്തുപോയി. ഇതുകളെ ആലോചിച്ചാൽ നിന്തിരുവടിക്കു ശുഭവും രാവണാദികൾക്ക് അശുഭകാലവുമാണ്. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ രാവണൻ വന്നു ജാനകിയെ നോക്കി അനേക പരിഭവവാക്കുകളെ പറഞ്ഞുപോകുകയും അനന്തരം ജാനകി മേലിൽ ഈ പാപിയുടെ കർണ്ണശൂലയായ വാക്കുകളെ കേട്ടു ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമാണെന്നു കരുതി സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു ലതയെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിത്തൂങ്ങി മരിപ്പാൻ ഉദ്യോഗിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഹനുമാൻ അതിവേഗത്തിൽ

വന്ന ലതയെ കടിച്ചുമുറിച്ചു ശരണം ശരണം ലോകജനനി! എ
ന്നു നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരിയായ നിന്തിരുവടി പ്രാണ
ത്യാഗം ചെയ്താൽ നിന്തിരുവടിയാൽ ജന്യമായ ലോകമെല്ലാം ന
ശിച്ചുപോകും. അടിയൻ രാമദൂതനാണ്. ഭഗവാൻ തന്റെ മുദ്ര
മോതിരം നിന്തിരുവടി കാണ്മാൻ അടിയൻ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്.
മേലാൽ നിന്തിരുവടിക്കു ശോഭനകാലമാണെന്നു പറഞ്ഞു കണ
യാഴി ജാനകിയുടെ കരത്തിൽ കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ ജാനകി
വാങ്ങി നേത്രത്തിൽവെച്ചു ഹനുമാനോടു ജാനകി ഹേ വീര! നീ
ഒരു മനുഷ്യനല്ല, ദേവനുമല്ല, രാക്ഷസനുമല്ല ഒരു വാനരനായി
ട്ടാണ് കാണുന്നത്. നീ ആരാണ്. സ്വാമിദ്രോഹിയെന്നുവെച്ചാൽ
സ്വാമിയെ എവിടെ വെച്ചുകണ്ടു. എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു ഹ
നുമാൻ അല്ലയോ ജഗന്മാതാകെ അടിയൻ വായുപുത്രനാണ്. അ
ഞ്ജന എന്ന സ്ത്രീ എന്റെ മാതാവാണ്. എന്റെ നാമം ഹനു
മാനെന്നാണ്. ഭഗവാനും ലക്ഷ്മണനും സീതാന്വേഷണം ചെ
യ്തു ദക്ഷിണമുഖന്മാരായി വരുന്ന വഴിയിൽ ഋശ്യമൂകാദ്രിയിൽ
വെച്ചു സൂര്യാത്മജനായ സുഗ്രീവനെ കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
മന്ത്രിയാണ് അടിയൻ. സുഗ്രീവശത്രുവായ ബാലിയെ വധി
ച്ച് അനന്തരം എഴുപതുവെള്ളം കപികളെ സഹായികളായി
കൂട്ടി നിന്തിരുവടിയെ അന്വേഷിപ്പാൻ പൂർവ്വദക്ഷിണപശ്ചിമോ
ത്തരമായ നാലു ദിക്കുകളിലേക്കും സമർത്ഥന്മാരായ വാനരങ്ങൾ
പോയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ദക്ഷിണദിക്കിലേക്കു രണ്ടു വെള്ളം വാന
രങ്ങൾ തിരഞ്ഞുവന്നിട്ടുണ്ട്. അതിൽ നിസ്സാരനായ ഒരുവനാണ്
അടിയൻ. ഈ സമുദ്രമദ്ധ്യേ ലങ്കയുണ്ടെന്നും ആയതിൽ നിന്തി
രുവടി ഉണ്ടെന്നും അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ സമുദ്രജലം ദാഹത്തി
ന്നു മതിയാവുന്നതല്ലായിരുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ജാനകി, ഹേ
മാരുതി! ഇത്ര ചെറുതായ രൂപത്താൽ ഈ സമുദ്രത്തെ എങ്ങിനെ
ചാടിക്കടന്നു. ആയതിന്റെ യഥാർത്ഥം കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കു
ന്നു എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ ശരണം ത്രിലോകജനനീ! സം
സാരസാഗരത്തെ കടക്കുവാൻ സമർത്ഥനായ ഭഗവാന്റെ കാരു
ണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഈ ലവണസമുദ്രം കടക്കുന്നതു ഒരു ഭാരമൊ. അ

ടിയൻ ചാടിക്കടന്നാണ് വന്നതു എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാനകി ഹേ മാരുതെ! നിന്റെ അവസ്ഥക്കു ഞാൻ ഏഴാംസമുദ്രത്തിന്റെ മറുകരയിൽ ഇരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. എന്നാലെ നിന്റെ ശക്തിക്കു മതിയാവുകയുള്ളൂ. ആയതുകൊണ്ടു എന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്യു നീ എന്നേക്കും ദീർഘായുഷ്മാനായ്ഭവിക്കുക എന്നനുഗ്രഹിച്ചു തന്റെ കയ്യിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ചൂഡാരത്നത്തെ ഭഗവാനു കാണ്മാനായി ഹനുമാൻ പക്കൽ കൊടുത്തു സ്വാമിയെ എന്നെക്ക് കാണ്മാൻ എടവരുമൊ എന്നു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ കണ്ടു ഹനുമാൻ ശരണം ദേവി! തിന്തിരുവടി ദുഃഖിക്കേണമെന്നില്ല തിന്തിരുവടിയെ ഇവിടെ നിന്നെടുത്തു സ്വാമിവശം കൊണ്ടുപോയി വെച്ചുകളയാം എന്നുപറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാനകി ഹനുമാനോടു, അതിന്നു പാടില്ല. നീ സ്വാമിഭക്തനായാലും ഒരു പുരുഷനല്ലെ. ഭഗവാനൊഴികെ മറ്റാരും എന്നെത്തൊടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നുതന്നെ അല്ല കണവനറിയാതെ രാവണൻ എന്നെ കളവു ചെയ്തുകൊണ്ടുവന്നിരിക്കെ അതുപോലെ നീയും ചെയ്താൽ നമുക്കതു ലഘുത്വമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഒരു മാസംകൂടെ നിന്നെക്കണ്ട നിമിത്തം പ്രാണനോടുകൂടി ഞാൻ വസിക്കാം. എന്നിട്ടും കണവൻ എന്നെ മീണ്ടുകൊണ്ടു പോകാത്ത പക്ഷം ഞാൻ പ്രാണനെ ത്യജിക്കാം. എന്നാൽ ഭഗവാൻ അയച്ച സുനാമചിഹ്നമായ കണയാഴിയും രഹസ്യവാക്കുകളും നീ എന്നെ കേൾപ്പിച്ചതിനാലും നീ സ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ദാസനായിക്കൂടിയതിന്നു ശേഷം നടന്ന സംഭവങ്ങളെ കേട്ടതിനാലും സന്തോഷമായി. എന്നെ നീ കണ്ടുവെന്നു സ്വാമിക്കു വിശ്വാസം വരുവാൻ ചില രഹസ്യവാക്കുകളെ നിന്നോടു ഞാൻ പറയാം. ആയതിനെ നീ മറക്കാതെ കണവനെ കേൾപ്പിക്കുകയെന്നു പറഞ്ഞു ജാനകി പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാൻ മിഥിലക്കു വരുന്ന അവസരത്തിൽ കന്യകാമാടത്തിന്നരികെയുള്ള തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങി മുഖക്ഷാളനം ചെയ്യുകയും ഞാനിരിക്കുന്നതിന്നു സമീപം പതിച്ചുള്ള വിശാലദർപ്പണത്തിൽ ഭഗവാന്റെ ഛായ പ്രതിഫലിച്ചു ഞാൻ കാണുകയും ഇത്ര കോമളനായ രാജകുമാരൻ ആരാണിതെന്നു നോക്കുകയെന്നു വി

ചാരിച്ച പഞ്ജി കിളിവാതിലൂടെ ഞാൻ പുറത്തെക്കു നോക്കുകയും
എന്റെ മുഖം ജലത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു
ഇതാരാണെന്നറിയേണമെന്നു ഊൎദ്ധ്വമുഖമായി നോക്കുമ്പോൾ
എന്നെക്കണ്ടു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി സഭയിലെക്കു പോകുകയും ചെ
യ്തു. അതു ഞാനും സ്വാമിയും മാത്രമെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളു, ആയതും
സ്വാമിയോടു പറയുക. ഭഗവാൻ എന്നെ മംഗല്യധാരണം കഴി
ഞ്ഞു കയ്യുപിടിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾ വന്നു മംഗളം
പാടുകയും അവൎക്കു സമ്മാനിപ്പാൻ വേണ്ടി എന്റെ കഴുത്തിൽ
ക്കിടന്നിരുന്ന മുത്തുമാലക്കായി ഭഗവാൻ എന്റെ കുചത്തിൽ മെ
ല്ലെ ഒന്നു നുള്ളുകയും അതിനെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി മുത്തുമാല
യെടുത്തു കൊടുക്കുകയും ഉടനെ ഭഗവാൻ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾക്കു
സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതു സഭാവാസികളാരും അറി
ഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതും കണവനോടു പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല. ക
ല്യാണം കഴിഞ്ഞു നാലാംദിനം ഞാനും കണവനും പള്ളിയറയിൽ
പ്രവേശിക്കുകയും കാലമൎത്തണമെന്നു എന്നോടു ഭഗവാൻ പറ
ഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ കയ്യിൽക്കിടന്നിരുന്ന മോതിരങ്ങളെ ഊരി
വെച്ചു ഞാൻ കാലമൎത്തിയതു ഭഗവാൻ കണ്ടു. എടി എന്റെ
പാദശുശ്രൂഷയിൽ വെച്ചു ഉപരിയൊ നിന്റെ മോതിരം എന്നു
പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സ്വാമി: മോതിരത്തിന്റെ വൈഭവത്താലല്ല.
നിന്തിരുവടിയുടെ പാദവൈഭവമാലോചിച്ചു ഭയത്തിനാലാണ്.
നിന്തിരുവടി മിഥിലക്കു വരുന്ന വഴിയിൽ ഭഗവാന്റെ പാദസ്പ
ൎശനത്താൽ കല്ലായ്ക്കിടന്ന ഒരു പാറ പെണ്ണായി എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്.
അതുപോലെ എന്റെ കയ്യിൽ കിടക്കുന്ന മോതിരങ്ങളിൽ രത്ന
ക്കല്ലുകൾ പതിച്ചിട്ടുണ്ടാകകൊണ്ടു ആയതും പാദസ്പൎശനത്താൽ
പെണ്ണായി വന്നാൽ ഞാൻ കുടിക്കുന്ന കഞ്ഞിയിൽ മണ്ണായിപ്പോ
കുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടു മോതിരം കഴിച്ചുവെച്ചതാണ്. എന്നു ഞാൻ
പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ എടീ ജാനകീ! ഈ ജന്മത്തിൽ നീ
യല്ലാതെ അന്യസ്ത്രീകളെ എന്റെ മനസാ വാചാ കൎമ്മണാ
ഞാൻ തീണ്ടുന്നതല്ലെന്നു എനിക്കു ഒരു വരം പള്ളിയറയിൽ വെ
ച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആയതും സ്വാമിയുംഞാനുമല്ലാതെ മററാരും അ

റിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതും പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല അയോദ്ധ്യയിൽ
വസിക്കുമ്പോൾ കണവൻ ഒരു ആൺകിളിയേയും ഞാൻ ഒരു
പെൺകിളിയേയും വളൎത്തിവരുന്നമദ്ധ്യേ ഞാൻ രജസ്വലയായി
ഭഗവാനെപ്പിരിഞ്ഞു പള്ളിയറയിൽനിന്നു പുറത്തുവന്നപ്പോൾ ശു
കപ്പൈതലും എന്റെ കൂടെ പുറത്തേക്കു വന്നതിനെക്കണ്ടു ഭഗ
വാന്റെകിളി നീ പുറത്തു പോവാൻ പാടില്ല. മനുഷ്യൎക്കാണു ര
ജസ്വല മുതലായ വ്യവഹാരങ്ങൾ. പക്ഷികളായ നമുക്കു അങ്ങി
നെയൊന്നുമില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു പെൺകിളി സമ്മതിക്കാതെ
തമ്മിൽ മത്സരിക്കുകയും ആ മത്സരത്തെ ഭഗവാൻ തന്റെ കിളി
യോടു സമാധാനം പറഞ്ഞുതീൎക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതു പള്ളി
അറയിൽ വെച്ചു നടന്ന സംഗതിയാണ്. ആയതും പറയുക. എ
ന്നതന്നെയല്ല, ചിത്രകൂടത്തിൽവെച്ചു ഒരു ദിവസം ഭഗവാൻ എ
ന്റെ മടിയിൽ ശിരസ്സുവെച്ചു നിദ്ര ചെയ്യുന്ന സമയം ഇന്ദ്രാത്മജ
നായ ജയന്തൻ കാകാകൃതിയായ്വന്നു തന്റെ കയ്യിനാൽ എന്റെ
കുചത്തിനെ തൊടുകയും നഖം പെട്ടു കുചാഗ്രത്തിൽനിന്നു രക്തം
ഒലിക്കുകയും അതു കണവനറിഞ്ഞു സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന
ഒരു തൃണത്തെപ്പറിച്ചു അയക്കുകയും അതു കാക്കയുടെ നേത്ര
ത്തിൽ പാഞ്ഞു ഓടിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം കാക്ക
കൾക്കു ഇപ്പോഴും ഒരു ഭാഗത്തെ കാഴ്ചയുള്ളൂ. ഇതും ഭഗവാനും
ഞാനും മാത്രമേ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെയുള്ള രഹസ്യവാക്കു
കളെ പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല, അന്യൻ കരസ്ഥമാക്കിയ സ്ത്രീ
യെ മേലിൽ നമുക്കു ആവശ്യമില്ലെന്നു കരുതി എന്നെ ഉപേക്ഷി
ക്കുന്നുവെങ്കിലും ഭഗവാന്റെ ക്ഷത്രിയചൈതന്യത്തെ ഉപേക്ഷിക്ക
രുതെന്നു പറയുക. ലക്ഷ്മണനോടു ഒരു വാക്കു നീ പറയേണ്ടതു
ണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ എന്നെ കാത്തിരുന്നതിന്നായി രാ
വണനെ കുലചെയ്തു എന്നെ ചിറ വീണ്ടുകൊണ്ടു പോരേണമെ
ന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതായി പറയുക. കൈകേയി, കൌസല്യ സു
മിത്ര എന്ന മൂന്നു മാതാക്കൾക്കും സീത നമസ്കാരം ചെയ്യുതായും
പറയുക. മുപ്പതു ദിവസത്തിന്നുള്ളിൽ വന്നു ചിറ വിടുത്താത്ത
പക്ഷം മേലിൽ ഇവിടേക്കു വരേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല. നദീതീരത്തിൽ

പോയി ജാനകിയുടെ മരണാനന്തരമാപേക്ഷകളെ ചെയ്തുകൊള്ളു വാൻ ഭഗവാനോട്ടു പ്രത്യേകം പറയണം. എന്നതിനെക്കേട്ട ഹ നുമാൻ ശരണം സർവ്വേശ്വരി! ഇങ്ങിനെ ഒന്നും പരിഭവവാക്കു കൾ പറയേണമെന്നില്ല. ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ ഞങ്ങൾ വന്നു നിന്തിരുവടിയെ പിറ വീണ്ടും കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്നു യാതൊരു വാദവും ഇല്ല. ഉടനെ സ്വാമിയോട്ടു വിവരങ്ങളെ പറഞ്ഞ് അ വിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു ലങ്കയിൽ വരുന്നുണ്ട്. വന്ന ഉടനെ വാ നരങ്ങളുടെ ആർപ്പുനാദവും സ്വാമിയുടെ ശിഖദ്ധ്വനിയും നിന്തിരു വടിയെ കേൾപ്പിക്കും. മേലിൽ യാതൊന്നിനും ഭയപ്പെടേണമെ ന്നില്ല. അടിയന്നു പോകുവാൻ കല്പന തരുവാൻ അപേക്ഷിക്കു ന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു പോവാൻ ജാനകി കല്പന കൊടുക്കുകയും അതു കേട്ട മാരുതി ശരണം സർവ്വേശ്വരി! ഭഗവാനെ പിരിഞ്ഞു മു തൽ ഇതുവരെ അടിയൻ ആഹാരാദികളൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇ താ കാണുന്ന കളിവനത്തിൽ കടന്നു ഫലപകങ്ങളെ ഭുജിപ്പാൻ സമ്മതം തരേണമെന്നതിനെക്കേട്ട് ജാനകി സമ്മതം കൊടുത്തു രാ ക്ഷസന്മാർ അറിയരുതെന്നു പറഞ്ഞയക്കുകയും ചെയ്തു.

ലങ്കാമർദ്ദനം.

അനന്തരം മാരുതി കളിവനത്തിൽ കടന്നു രാവണൻ ക ണികാണുന്ന പൊന്മലയെടുത്ത് സമുദ്രത്തിൽ എറിയുകയും വൃക്ഷ ങ്ങളെല്ലാം പറിച്ചു ഒന്നോടൊന്നടിച്ച് തിലസദൃശപ്പെടുത്തുകയും അതുകണ്ട് വരുന്ന രാക്ഷസന്മാരെയെല്ലാം അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുക യും അനന്തരം തോരണത്തിൽ കയറി ഇരുന്നതിനെ കണ്ട് ദൂത ന്മാർ ചെന്നു രാവണനോട് പറയുകയും അതു കേട്ട രാവണൻ ജ മ്പുമാലിയെ അയക്കുകയും ഹനുമാൻ ജമ്പുമാലിയെ കയ്യിൽ ഉണ്ടാ യിരുന്ന പാശത്താൽ അവനെ കുലചെയ്കയും അനന്തരം പഞ്ച സേനാധിപന്മാർ യുദ്ധത്തിന്നു വരികയും അവരേയും ഹനുമാൻ നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം രാവണൻ അറിഞ്ഞു ത ന്റെ എളയ മകനായ അക്ഷകുമാരനെ അയച്ചപ്പോൾ ഹനുമാൻ അവനെ ഭൂമിയിൽ കൂട്ടരച്ച് തിലകം തൊടുകയും ആ വിവരം രാ വണൻ അറിഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ അയക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്ത് വ

ന്നതിനെക്കണ്ട ഹനുമാൻ രാമസ്വാമിയെ മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചു നില്ക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്തു അടുത്ത് യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ഇന്ദ്രജിത്ത് കൊണ്ടുവന്ന പടകളെയെല്ലാം താൻ അടിച്ചു നിഗ്രഹിച്ചു അനന്തരം ഇന്ദ്രജിത്തായി നേരിട്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങി ഇന്ദ്രജിത്തിനെ രഥത്തോടുകൂടി ആകാശത്തേക്കെറിയുകയും അതുകണ്ട് രാവണിയും ആകാശത്തിൽനിന്നു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു ഹനുമാനെ വിശ്ശിനാഗപാശത്താൽ കെട്ടി രഥത്തിൽവെച്ചു പിതാവായ രാവണന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു കാഴ്ച വെക്കുകയും ചെയ്തു. രാവണൻ ഹനുമാനെക്കണ്ട് ക്രോധിച്ചു എടാ മർക്കടാ! നീ ആര്? എവിടെനിന്നു വന്നു. കദളിവനം തകർപ്പാൻ കാരണം എന്ത്? രാക്ഷസന്മാരെ വധിക്കേണ്ടുന്നാവശ്യമെന്ത് പറയുക? എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ രാവണനോടു: ഹേ രാക്ഷസാധമാ! ഞാൻ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി ദൂതനാണ്. രാമസ്വാമി ആരെന്നറിയേണമെങ്കിൽ പറയാം കേൾക്കുക. പരമേശ്വരസ്വാമി പക്കൽനിന്നു നാലു കലയും, ബ്രഹ്മദേവൻ പക്കൽനിന്നു നാലു കലയും, നാരായണസ്വാമി പക്കൽനിന്നു ആറു കലയും ഇങ്ങിനെ പതിന്നാലു കലകളോടുകൂടി ത്രിമൂർത്തിസ്വരൂപനായി ഭഗവാൻ തിരു അവതാരം ചെയ്തു. അനന്തരം ഭാർഗ്ഗവരാമൻ പക്കൽനിന്നു രണ്ടു കലയേയും വാങ്ങി മായാമാനുഷനായി ദേവരക്ഷാർത്ഥം അവതരിച്ചതാണ്. ഞാൻ ആ രാമസ്വാമിയുടെ ദൂതനാണ്. എന്റെ നാമം ഹനുമാനെന്നാണ്. എന്നെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ വന്ന രാക്ഷസന്മാരെ ഞാൻ കുല ചെയ്തതാണ്. ആയതുകൊണ്ട് സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ പത്നിയെ നീ കളവുചെയ്തു വെച്ചിരിക്കുന്നതു ശരിയായ മര്യാദകളെ കൊണ്ടുവന്ന് രാമൻ പാദത്തിൽവെച്ചു നമസ്കരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. അല്ലാത്തപക്ഷം നിന്റെ കുടുംബനാശം വരുത്തുന്നതാണെന്നു ബാലിസൂനുവായ അംഗദൻ പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നു. അംഗദനെ നീ അറിവാൻ എടയുണ്ട്. ബാലിയെ നീ അറിയുമല്ലൊ. ബാലിയുടെ വാലിനുള്ള ശക്തിയും നീ അറിയും. എടാ രാവണ! ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം വൃഥാ വംശനാശം വരുത്തേണമെന്നില്ല എന്നതിനെക്കേട്ട് മർക്കടന്റെ വായ്തകൃതി

കേമമായിരിക്കുന്നു. ആരെടാ ഇവിടെ ഇവനെപ്പിടിച്ച് മതില്ക്കടത്തി വെട്ടുക എന്നു കല്പിച്ചതിനെ വിഭീഷണൻ കേട്ടു രാവണനോടു പറയുന്നു: ശരണം രാവണീശ്വരാ! ഇവനെ ഒരിക്കലും കുലപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. മാത്രമെ വധിച്ചാലും ദൂതനെ വധിക്കരുത്. ഇവൻ ഒരു ദൂതനല്ലെ വാനരങ്ങൾക്കു വാലിലാണ് ശൌര്യം. ആയതുകൊണ്ടു ഇവന്റെ വാലിൽ ശീല ചുററി തൈലം നനച്ച് അഗ്നി കൊളുത്തി അയക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സമ്മതിച്ച് ഹനുമാന്റെ വാലിൽ ശീല ചുററുംതോറും ചുററുന്തോറും വാല് നീണ്ടു വദ്ധിക്കുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു വാലിന്മേൽ ചുററുവാൻവേണ്ടി ജാനകിയുടെ വസ്ത്രം അഴിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ ദൂതന്മാരോടു കല്പിക്കുകയും അതുകേട്ടു ഹനുമാൻ തന്റെ വാലിനെ ചുരുക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം വാലിനെ തൈലം നനച്ച് അഗ്നി കൊളുത്തിവിടുകയും ഹനുമാൻ ഉടനെ രാവണന്റെ മീശരോമങ്ങളെ കരിച്ചു ലങ്കയിൽ ഉള്ള മൂന്നുനൂറായിരം തെരുവീഥികളെ ചുടുകയും, ചുട്ടു നശിപ്പിക്കുന്നതിനോളം വിശ്വകർമ്മാവു സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകണ്ടു ഹനുമാൻ വിശ്വകർമ്മാവിനു ഒരു ഹനുമക്കൊടി സമ്മാനിച്ച് ഞാൻ ചുട്ടുപോകുന്നവരെ സൃഷ്ടിക്കരുതെന്നു മുടക്കി. അനന്തരം വിഭീഷണന്റെ ആലയം മാത്രം ചുടാതെ ബാക്കിയെല്ലാം ഭസ്മമാക്കി. ജാനകിയെക്കണ്ട് വ്യസനിക്കരുതെന്നും പറഞ്ഞവണ്ണം നിവൃത്തിക്കാമെന്നും പറഞ്ഞു സമുദ്രത്തിൽ വാലിനെ മുക്കി അഗ്നി കെടുത്തി അവിടെനിന്നു ചാടി മൈനാകന്റെ വിരുന്നു സ്വീകരിച്ചു അവിടെനിന്നു ചാടി ജാംബവാന്റെ അടുക്കൽവന്നു ജാനകിയെ കണ്ടുവെന്നു പറഞ്ഞ് അവിടേനിന്നു പുറപ്പെട്ടു മധുവനത്തിൽ കടന്നു ഫലപകങ്ങളെ ഭുജിച്ചു. അനന്തരം സുഗ്രീവനെക്കണ്ട് സംഗതിയെ പറയുകയും സ്വാമിയോടു പറയുക എന്നു സുഗ്രീവൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ സ്വാമിയെ വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രാ! കണ്ടു. സർവ്വേശ്വരിയെ കണ്ടു. സ്വാമിൻ! ലങ്കയിൽ അശോകവൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ രാമ രാമ എന്ന തിരുനാമമന്ത്രത്തെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ ചിര

വീണ്ടുകൊള്ളണമെന്നും അല്ലാത്തപക്ഷം പ്രാണനെ ത്യജിക്കുമെന്നും പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നു. നിന്തിരുവടിക്കു കാണ്മാനായി സർവ്വേശ്വരിയായ ജാനകി ചൂഡാരത്നമെന്ന തിരു ആഭരണം തന്നയച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞു ഹനുമാൻ മാല്യത്തെ സ്വാമികയ്യിൽ കൊടുത്തു ജാനകി പറഞ്ഞയച്ച രഹസ്യവാക്കുകളെ ഭഗവാനോടു ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തതിൽ ഭഗവാൻ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാനെ ഹനുമാനും ലക്ഷ്മണനെ അംഗദനും എടുത്തു ബാക്കി പടകളോടുകൂടി നടന്നു പന്ത്രണ്ടുദിവസം അവധിയായി സാഗരതീരത്തിൽ വരികയും ചെയ്തു.

സുന്ദരകാണ്ഡം സമാപ്തം.

യുദ്ധകാണ്ഡം

രാവണന്റെ മന്ത്രാലോചന.

കവി.

ചുട്ടതുകുരങ്കെരിചു വറെയാടിട
കെട്ടതു കൊടിനകർകിളയുതൺ പരും
പട്ടതുപരിപവംപടർന്തതെന്നനീ
ഇട്ടനീയരിയണൈഇരുന്തതെന്നുടൻ.

ഹേ മന്ത്രികളേ! വടതീരവാസിയായ രാമന്റെ, ഭാര്യയായ ജാനകിനിമിത്തം ഒരു വാനരൻ വന്നു ലങ്കാദഹനം ചെയ്തത് ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇതിലും നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളും മാനഹാനിയും അനുഭവിപ്പാൻ പാടില്ല. ആയതുകൊണ്ട് നീതിവിശാരദന്മാരായ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു രാവണൻ ചോദിച്ചതിന്നു മന്ത്രികളിൽ പ്രധാനിയായ മഹോദരൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ, കൃമികീടസദൃശന്മാരായ രാമാദികളുടെ കാര്യത്തിൽ മന്ത്രാലോചനതന്നെ വേണമെന്നില്ല. ചിറവിട്ടുവാനാണൊ ജാനകിയെ കൊണ്ടുവന്നത്. യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം. ഞാൻ പോയി രാമാദിക

ളെ ജയിച്ചു വരാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിക്കുകയും ദേവാന്തക, നരാന്തക, തേജാന്തക, നക്രുതുണ്ഡ, വികട, കുംഭോദര, പിശാച, പൊന്മത്ത, ബലമത്ത, മരത്ത, മാംസമത്ത, പ്രഹസ്തപ്രഭൃതികളായ മററുള്ള മന്ത്രികളും മഹോദരന്റെ ഈ അഭിപ്രായത്തെ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിന്നുശേഷം രാവണൻ തന്റെ അനുജനായ കുംഭകർണ്ണനോടു നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മന്ത്രികളുടെ ആലോചന ശരിയല്ല. കാരണം, രാമൻ ദശരഥാത്മജനാണ്. കൃമികീടസദൃശനായ മനുഷ്യനാണെന്നുള്ള വിചാരം തെററാണ്. യഥാർത്ഥം ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാമൻ സാക്ഷാൽ ജഗദീശ്വരനായ വിഷ്ണുവാണ്. ലോകത്തിൽ അധർമ്മത്തെപ്പോക്കിധർമ്മത്തെ രക്ഷിപ്പാനായിട്ടുണ്ടുള്ള അവതാരമാണ്. ലോകത്രയം ഏകീകരിച്ചാലും രാമനെയുദ്ധത്തിൽ ജയിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. ജ്യേഷ്ഠൻ ഇത്രകാലം ചെയ്ത അനീതികളെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, സജ്ജനങ്ങളെ ദുഷിച്ചും ദുർജ്ജനങ്ങളെ രസിപ്പിച്ചും പരദാരങ്ങളെ പരിഗ്രഹിച്ചും ബ്രാഹ്മണാദി ദേവന്മാരെ ഹനിച്ചും ആണ് ഇക്കണ്ട50ലക്ഷം സംവത്സരങ്ങളും കഴിഞ്ഞുപോയത്. മഹോദരപ്രഭൃതികളായ ദുഷ്ടമന്ത്രികളുടെ ഇഷ്ടമായ വാക്കുകളെക്കേട്ടു നമ്മുടെ സർവ്വകുടുംബങ്ങളും നഷ്ടമായിപ്പോവാൻ ഒരുങ്ങുന്നതു അത്യന്തം കഷ്ടമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ ജാനകിയെ വിറവിട്ടു രാമസേവ ചെയ്യുന്നതാണ് നല്ലത്. എന്നു കുംഭകർണ്ണൻ പറയുകയും ആയതിനെ രാവണൻ സമ്മതിച്ചു ജാനകിയെ വിറവിടുവാനായി നഗാരി അടിപ്പിക്കുകയും അനന്തരം കരുണൻ ശയ്യാഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. വാദ്യഘോഷം കേട്ടു രാവണപുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്തു വന്നു പിതാവിന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു ഉണർത്തിക്കുന്നതു എന്തെന്നാൽ, ജാനകിയെ ഒരിക്കലും വിറവിടരുതു. മാനം 'ആചന്ദ്രതാരകം' എന്നുണ്ട്. രാമാദികളുടെ കാര്യം ആലോചിക്കുമ്പോൾ ദശരഥന്റെ അകാലസന്തതിയാണ്. രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അയോദ്ധ്യയെ ഉപേക്ഷിച്ചു വനത്തിൽ കടന്നു ഫലമൂലപത്രങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു മൃഗപ്രായേണ നിരക്ഷരകുക്ഷി

കളായ ശാഖാമൃഗങ്ങളോടുകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നവനാണ്. രാമന്നു രഥ, ഗജ, തുരഗ, പദാതികളായ പടകളില്ല. ക്ഷാത്രധൎമ്മമായ ധനുൎവ്വേദത്തിൽ നൈപുണ്യമില്ല. ഇന്നോ, നാളെയൊ മരിച്ചുപോകുന്ന അല്പായുസ്സോടുകൂടിയവനാണ്. നിദ്രപ്പിത്തനായ ചെറിയച്ഛന്റെ നിസ്സാരമായ വാക്കു കേട്ടു ഭ്രമിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. ത്രൈലോക്യപുരന്ദരനായ തിരുവടിയും വില്ലാളിയായ അടിയനും ഇരിക്കെ ഈ ജളപ്രഭുക്കളെ മാനിക്കേണമൊ? ആയതുകൊണ്ടു ഇപ്പോൾത്തന്നെ യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം. ഞാൻപോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചു വരാം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു വേണ്ടത്തക്ക പടകളോടുകൂടിപ്പോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചു വരുവാൻ കല്പന കൊടുക്കുകയും രാവണി യുദ്ധസന്നദ്ധനായി സഹായികളായ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടിപ്പുറപ്പെട്ടു രാമാദികളെ അന്വേഷിച്ചു വരുന്ന മാൎഗ്ഗത്തിൽ ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ ചെറിയ പിതാവായ വിഭീഷണൻ കാണുകയും ഹേ കുമാര! നീ പടകളോടുകൂടി എവിടേക്കു പോകുന്നുവെന്നു ചോദിക്കുകയും അതു കേട്ടു രാവണി വിഭീഷണനെ വണങ്ങി മന്ത്രാലോചനയിൽ ഉണ്ടായ വൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാം കേൾപ്പിക്കുകയും രാവണന്റെ കല്പനപ്രകാരം രാമനോടുള്ള യുദ്ധയാത്രയാണെന്നു പറയുകയും അതു കേട്ടു ഹേ കുമാര! ഞാൻ നിന്റെ ചെറിയച്ഛനല്ലയോ. എന്റെ വാക്കിനെക്കേൾക്കുക. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ രാമനെ ജയിക്കാമെന്നുള്ള നിന്റെ പുറപ്പാടും ജയിപ്പാൻ ശക്തനാണ് എന്റെ മകൻ എന്നുള്ള നിന്റെ അച്ഛന്റെ വിചാരവും ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്യത്ഭുതമുണ്ട്. അതെന്തുപോലെ എന്നു വെച്ചാൽ ആയതിന്നു ഒരു സാമ്യം പറയാം. കേൾക്കുക. സാരാസാരങ്ങളെ വിഭാഗിച്ചറിവാൻ ബുദ്ധിക്കു ശക്തിയില്ലാത്ത വിചാരശൂന്യനായ ഒരുവൻ ഒരു ചിത്രമെഴുതി നേത്രശൂന്യനായ ഒരുവന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ഈ ചിത്രത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെല്ലാം ശരിയായൊ എന്നു ചോദിച്ചാൽ അതു എപ്രകാരമൊ അതുപോലെ ആയിനിങ്ങളുടെ മന്ത്രാലോചന. കാരണം, ഒരു മന്ത്രാലോചനയിൽ പഞ്ചവൃദ്ധന്മാർ വേണം. വിദ്യാവൃദ്ധൻ, ധനവൃദ്ധൻ, വയോവൃദ്ധൻ, കുലവൃ

ദ്ധൻ, ജ്ഞാനവൃദ്ധൻ എന്നിങ്ങിനെ അഞ്ച് വൃദ്ധന്മാരാകുന്നു. ഈ വൃദ്ധതയിൽപ്പെട്ടവർ ആരെങ്കിലും ഇന്നത്തെ സദസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുവോ? മദ്യപാനം, സജ്ജനദ്വേഷം, പരസ്ത്രീഹരണം, ഗുരുനിന്ദ മുതലായ അനീതികളെച്ചെയ്തു അധൎമ്മത്തെ വളൎത്തുന്ന ദുഷ്ടമന്ത്രികളും സീതപ്പിത്താം തലക്കു പിടിച്ചതിനാലുണ്ടായ മാരതാപാഗ്നിക്കു ഒരു ഇന്ധനമായ രാവണീശ്വരനുംകൂടി മന്ത്രവിചാരം ചെയ്തു രാമാദികളോടു യുദ്ധമാണ് നല്ലതെന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തുകയും യാതൊരു ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ അനുഭവമില്ലാതെയും ദേശകാലാവസ്ഥകളെ ആലോചിക്കാതെയും ശത്രുക്കളുടെ ദുൎബ്ബലപ്രബലതകളെ ആലോചിക്കാതെയും പെട്ടുന്നനവെ രാമാദികളെ ജയിച്ചവന്നേക്കാമെന്നുള്ളതിന്റെ ഉദ്ദേശവും ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാവണീശ്വരന്നു വിരഹതാപാഗ്നിയാൽ വിചാരശൂന്യതവും ശാസ്ത്രപഠനത്തിൽ അനുഭവമില്ലായ്കയാൽ നിണക്കു നേത്രവൈകല്യവും വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇപ്പോൾ യുദ്ധയാത്രക്കു പാടുള്ളതല്ല. രാവണീശ്വരൻ നിണക്കു പിതാവെങ്കിലും എനിക്കു ഗുരുത്വത്തിൽ ഉയൎന്ന ജ്യേഷ്ഠനാണ്. പിതൃതുല്യനുമാണ്. തന്നിമിത്തം ഈ അവസരത്തിൽ എനിക്കു അനേക സംഗതികൾ ജ്യേഷ്ഠനെ കേൾപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു ഞാൻ ജ്യേഷ്ഠനെക്കണ്ടു സംഗതികൾ ഉണൎത്തിച്ച അവസാനം യുദ്ധം ചെയ്യേ മതിയാവൂ എന്നു വന്നാൽ ഞാനുംകൂടെ നിണക്കു കല്പന തരാം. അതുവരെ നീ ഗൃഹത്തിൽ പോയിരിക്കുകയെന്നു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ അയച്ചു വിഭീഷണൻ രാവണന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു പോയി ഉണൎത്തിക്കുന്നു.

വിഭീഷണമന്ത്രം.

കവി.

കൊനകർമുഴവത്തുംനമത്തുകൊററമും
ചാനകിഎന്നപെയരുലകിൻന്നനെ
മാനവൾകൽപ്പിനാൽവെന്തതല്ലതൊർ
വാനരംചുട്ടതെൻവണർതൽമാക്ഷിയൊ.

കമലാസനതനയസുതസൂനസുന്ദര! ശരണം ലങ്കേശ്വരാ! അടിയന്നു മാതാപിതാഗുരുദൈവം നിന്തിരുവടി തന്നെയാണ്. ഈ അവസരത്തിൽ നിന്തിരുവടിയോടു അനേകസംഗതികൾ ഉണത്തിപ്പാനുണ്ട്. അതിൽ പ്രത്യേകം അനേകശാപകോപാദികളും വരും. ഒരങ്ങെക്ക ഹിതമായും അഹിതമായും ഉള്ള കാര്യങ്ങൾ വന്നേക്കാം. ഏതു നിലയിലും ഞാൻ പറവാൻ പോകുന്ന വാക്കുകൾ മുഴുവൻ അവസാനിച്ചല്ലാതെ എന്റെ പേരിൽ സന്തോഷിക്കയാവട്ടെ ക്രോധിക്കുകയാവട്ടെ ചെയ്കയില്ലെന്നു മുമ്പെ ഒരു വരം തരേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും രാവണൻ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി ഹേ വിഭീഷണാ! നീ എന്റെ അനുജനല്ലെ? എന്നു മാത്രമല്ല സർവ്വശാസ്ത്രപാരംഗതനും ഭാഗവതോത്തമനുമല്ലെ? നിന്റെ വാഗ്വൈഭവം എനിക്ക കർണ്ണാമൃതമാണ്. നിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെപ്പറയുക. എന്നുതന്നെയല്ല നിന്റെ വാക്ക അവസാനിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുകയൊ കോപിക്കുകയൊ ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു പറയുകയും അനന്തരം വിഭീഷണൻ പറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠാ!

നമ്മുടെ രാജധാനിയായ ലങ്കയെ ഹനുമാന്റെ വാലഗ്നിയാൽ ദഹിപ്പിച്ചുവെന്നുള്ള നിന്തിരുവടിയുടെ അഭിപ്രായം ശരിയല്ല. കാരണം, ലങ്ക നവരത്നങ്ങളായ പച്ച, മുത്തു, വൈരം, വൈഡൂര്യം, ഗോമേദകം, പുഷ്യരാഗേന്ദ്രനീലപത്മരാഗ, മരതകമാണിക്യങ്ങളാലും 1008 മാറേറാടുകൂടിയ കനകത്തകിടുകൊണ്ടും പരിശോഭിതമായി പതിപട്ടണനഗരഗ്രാമതീർത്ഥക്ഷേത്രവനവാപികൂപതടാകങ്ങളായ മുന്നൂറായിരം തെരുവീഥികളാൽ അലങ്കാരയുക്തമായി ശോഭിക്കുന്നതാണ്. സാധാരണയായി അഗ്നിയിൽ സ്വർണ്ണം തപിച്ചു ജലപ്രായമാകുകയും രത്നങ്ങൾ പഴുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതല്ലാതെ ഭസ്മമായിപ്പോവാൻ കാരണമില്ല. ഇച്ഛാജ്ഞാനക്രിയാശക്തിസ്വരൂപിണിയായി ലോകജനനിയായ ജാനകിയുടെ പതിവ്രതാഗ്നിയാൽ ലങ്ക ദഹിച്ചുപോയതാണ്. നിങ്ങൾക്ക 16 ശാപങ്ങൾ ഉണ്ട്. അതിൽ എനിക്ക ഓർമ്മയുള്ളതിനെ ഉണർത്താം.

1. സമ്മതമില്ലാത്ത സ്ത്രീകളെ തൊട്ടാൽ ശിരസ്സ് പൊട്ടി ത്തെറിക്കട്ടെയെന്നു ബ്രഹ്മാവിൻെറ ശാപം.

2. ഹിമവാൻെറ താഴ്വരയിൽ വെച്ചു ദേവസ്ത്രീയായ രംഭയെ പ്പിടിച്ചു അധരപാനം ചെയ്കയും വിവരം തൻെറ ഭർത്താവായ വൈശ്രവണപുത്രനായ നളകൂബരൻ കേട്ടു അത്യന്തം ക്രോധ ത്തോടെ വന്നു ഹേ ദുഷ്ടാ നിൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻ എൻെറ പിതാവല്ല യോ തന്നിമിത്തം ഞാൻ നിണക്കു മകൻെറ സ്ഥാനമല്ലെ. എ ൻെറ പത്നി ആകയാൽ നിണക്കു മരുമകളല്ലെ. ഇതുകളെ ഒന്നും ആലോചിയാതെ നീ, രംഭയെ അധരപാനം ചെയ്തു ഭീതിപ്പെടു ത്തുകയാൽ നിൻെറ ശിരസ്സു പത്തും ഏഴേഴ ഭാഗമായി പിളൎന്നു നീ മരിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

3. നിങ്ങൾ ദിഗ്വിജയം ചെയ്തു ലങ്കക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ മ ലയപൎവ്വതത്തിൻെറ താഴ്വരയിൽവെച്ചു കുശധ്വജൻ എന്ന ബ്രാ ഹ്മണൻെറ മകളായ വേദവതിയെ കാണുകയും അവളുടെ സൌ ന്ദൎയ്യത്തെക്കണ്ടു സഹിക്കാതെ രതിക്കായിക്കൊണ്ടു ബലാൽക്കാരേണ അവളെ തീണ്ടിയപ്പോൾ ഹേ ദുഷ്ടാ! വിശ്വംഭരനായ നാരായണ ൻ എനിക്കു ഭർത്താവായി വരേണമെന്നുള്ള ധ്യാനത്തോടുകൂടി ഇരി ക്കുന്ന എന്നെ പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്കയാൽ ഞാൻ നിമിത്തം നീ യും നിൻെറ സകല കുഡുംബങ്ങളും എൻെറ ഉപാസനാമൂ ൎത്തിയായ നാരായണസ്വാമിയാൽ നശിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ച തു ഓൎമ്മ ഉണ്ടായിരിക്കുമല്ലൊ. അനന്തരം വേദവതി പതിവ്ര താഗ്നിയിൽ ദേഹത്യാഗം ചെയ്തതു നിങ്ങൾക്കു നേത്രദൃഷ്ടാന്ത മല്ലൊ.

വേദവതിയുടെ ചരിത്രം

കവി.

കൊതിൽനീതികശത്തുവശനെനം
മാതാപ്പെരിയെനവൻമറമൗ
ഓത്തുംവേതത്തിനപ്പവിത്തന്നെനിൻ
താതൈവേതപതിയെനച്ചാററിനാൻ.

ദ്രാവിഡദേശാധിപതിയായ കുശദ്ധ്വജനെന്ന ബ്രാഹ്മണൻ
തനിക്കു സന്തതിയില്ലാതെ ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്കയും
ബ്രഹ്മാവ് പ്രത്യക്ഷമായി ഹേ ബ്രാഹ്മണാ! നീ മഷ്യാപേച്ചതത്തി
ന്റെ താഴ്വരയിൽ ഇരുന്നു അകാരഉകാരമകാരമായ പ്രണവ
ത്തിനെ ദിനചഷ്യം പന്തീരായിരം സംഖ്യ ജപിക്കുക എന്നാൽ
അധികതാമസം കൂടാതെ ആ വേദത്തിൽ നിന്നു ഒരു സന്തതി
ലഭിക്കുമെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചതുപ്രകാരം കുശദ്ധ്വജൻ വേദാദ്ധ്യയ
നം ചെയ്തുവരികയും അതിൽനിന്നു ഒരു പുത്രി ജാതയാകയും അ
വൾക്കു വേദവതിയെന്നു പേരിട്ടു വളർത്തിവരികയും ചെയ്തു. എ
ന്നുതന്നെയല്ല എന്റെ മകൾക്കു നാരായണസ്വാമി ഭർത്താവായി
വരേണമെന്നു ഭജിച്ചുംകൊണ്ടിരിക്കെ ശംഭുവെന്ന ഒരു ദൈത്യൻ
വന്നു നിന്റെ മകളെ എനിക്കു കല്യാണം കഴിച്ചുതരേണ
മെന്നു കുശദ്ധ്വജനോടു ആവശ്യപ്പെടുകയും അതിന്നു ബ്രാഹ്മ
ണൻ വിരോധം പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു തൽക്കാലം മടങ്ങി അന്നു
രാത്രി വന്നു കുശദ്ധ്വജനെ തന്റെ ആവശ്യം നടക്കാത്തതിനാൽ
കുലചെയ്തുപോകുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു തന്റെ പത്നിയായ
ശ്രീമതി ഭർത്താവ് മരിച്ച് വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിപ്പാൻ കഴി
കയില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഉടനെ അഗ്നിവളർത്തി അതിൽ
ചാടി താനും മരണത്തെപ്രാപിച്ചു. വേദവതി വ്യസനിച്ചു എ
ന്റെ വിധിയല്ലെ. ദൈവഗതിയെ ആർക്കും തടുപ്പാൻ കഴികയി
ല്ലല്ലൊ എന്നു പറഞ്ഞു മാതാപിതാക്കളുടെ പ്രാർത്ഥനയെ പൂർത്തി
യാക്കേണമെന്നുള്ള നിശ്ചയത്തിന്മേൽ വേദവതി നാരായണൻ
എനിക്കു ഭർത്താവായി വരേണമെന്നു വ്രതത്തോടുകൂടി വസിക്കു
ന്ന മദ്ധ്യെ നിങ്ങൾ അവളെ പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്കയും അ
വൾ തന്നിമിത്തം നിങ്ങളെ ശപിച്ചു പ്രാണത്യാഗം ചെയ്കയും
ചെയ്തു. വേദവതി അഗ്നിയിൽ ദഹിച്ച വിവരം അന[illegible] പരസി
കനായ നാരദൻ അറിഞ്ഞു ഉടനെ ദഹിച്ച സ്ഥലത്തുവന്നു വേ
ദവതിയുടെ അസ്ഥിയെടുത്തു തന്റെ യോഗദണ്ഡി[illegible]ച്ച്
നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്കു വന്നു ലൌകികങ്ങളെ അന്യോന്യം പ
റഞ്ഞു മടങ്ങുമ്പോൾ യോഗദണ്ഡം മറന്നതുപോലെ വെച്ചുപോക

കയും ആയതെടുത്തു യോഗശാലയിൽ കൊണ്ടുപോയി സൂക്ഷിപ്പാനായി നിങ്ങൾ പരിചാരകന്മാരോടു കല്പിക്കകയും ചെയ്യതിന്നു ശേഷം ൪൧-ാം ദിനം യോഗശാലയിൽനിന്നു ഒരു ശിശുരോദനം കേൾക്കകയും ആയതെന്തെന്നു ചെന്നുനോക്കിയതിൽ ഒരു സ്ത്രീപ്രജയെക്കണ്ടത് പരിചാരകന്മാർ നിന്തിരുവടിക്കു കാഴ്ചവെച്ചുവൃത്താന്തം കേൾപ്പിച്ചപ്പോൾ കുലഗുരുവായ ശുക്രമഹൎഷിയെ വരുത്തി ഈ ശിശുവിൻെറ ജാതകവിശേഷമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിൽ ഈ ശിശുവിനെ ലങ്കയിൽ വളൎത്തിയാൽ ലങ്ക നശിക്കും ആയതുകൊണ്ടു് കനകത്താൽ ഒരു പെട്ടികൂട്ടി അതിൽ ഇട്ടു അടച്ചു സമുദ്രത്തിലിട്ടുകളയേണമെന്നുള്ള ഗുരുവാക്യത്തെ കേട്ടു അപ്രകാരം ചെയ്യുകയും ആ പെട്ടി അലതിരകളാൽ അടിച്ചുമറിഞ്ഞു ജനകരാജ്യത്തിൽ ചെന്നു കരയിൽ ഒതുങ്ങി മണ്ണിനാൽ മറയപ്പെട്ടു കിടക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ മിഥിലാധിപനായ ജനകരാജാവ് സന്തത്യൎത്ഥം പുത്രകാമേഷ്ടിയെന്നുള്ള യാഗം തുടങ്ങുകയും പൎയ്യവസാനം യാഗശാല ഉഴുതപ്പോൾ കൊഴുമുന തട്ടി പെട്ടി വെളിവിലാകയും ആയതിനെ യാഗഹോതാക്കന്മാർ രാജാവിന്നു കാഴ്ചവെക്കുകയും രാജാവ് അതിനെ തുറന്നു നോക്കിയതിൽ സൌന്ദൎയ്യശിരോമണിയായ ഒരു സന്തതിയെക്കണ്ടു അതിസന്തോഷത്തോടുകൂടി സീതയെന്നു പേരിട്ടു വളൎത്തിവരികയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ പരമേശ്വരസ്വാമി ശൈവസംബന്ധമായ ത്ര്യംബകം എന്ന വില്ലിനെ ഖണ്ഡിച്ചവൎക്ക മകളെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തുകൊടുക്കാമെന്നു ലോകപ്രസിദ്ധം ചെയ്കയും ആയതു കേട്ടു അംഗ, വംഗ, കലിംഗ, കാശ്മീര, കാംബോജ, ഗാന്ധാര, സൌവീര, സൌരാഷ്ട്ര, മഹാരാഷ്ട്ര, വിരാഡ, ഗുജ്ജര, മാഗ, മാളവ, ചേര, ചോള, പാണ്ഡി, പാഞ്ചാല, ദ്രാഡ, ദ്രൌഡ, ദ്രാവിഡ, വിരാഡ, കുജ്ജര, ഭദ്ര, കേകയ, സൂര, സേന, കേരള, കാശി, കോസല, അയോദ്ധ്യയെന്ന രാജധാനിയിലെ ചക്രവൎത്തികളെല്ലാം വിദേഹപുരത്തിൽ വന്നുകൂടുകയും അയോദ്ധ്യരാജാവായി നമ്മുടെ ശത്രുവായ രാമൻ വിശ്വാമിത്രമഹൎഷിയുടെ യാഗരക്ഷ കഴിഞ്ഞു ചാപഭഞ്ജനം കാണ്മാനായി മഹൎഷി ഒരുമിച്ചു മിഥില

യിൽ വന്ന മഹാചക്രവൎത്തികളാൽ അസാദ്ധ്യമായുള്ള പരമേശ്വരസ്വാമിചാപഭഞ്ജനവും ഭാൎഗ്ഗവരാമന്റെ ഗൎവ്വശമനവും ചെയ്തു മായാമനുഷനാണ് രാമൻ. ആ രാമന്റെ പത്നി ജാനകിയെയാണ് നിങ്ങൾ ചിറയെടുത്തു ഒരു വത്സരമായി ലങ്കയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇങ്ങിനെയാണ് ജാനകിയുടെ പൂൎവ്വചരിത്രം.

രാവണനുണ്ടായ ശാപങ്ങൾ

ക വി .

മെലുയർകയിലയെവെൻറമെലെനാൾ
നാലുതൊൾനന്തിതാനവിൻറശാപത്താൽ
കൂലവാൽകുരങ്കിനാൽകുറകുമെകൊളത്തു
വാലിപാൽക്കണ്ടനംവരമ്പിനാററലായി.

എന്നുതന്നെയല്ല ഈ രാമന്റെ പൂൎവ്വികന്മാരിൽ ഒരുവനായ അനരണ്യനെന്ന മഹാരാജാവിനെ നിങ്ങൾ ഒരുകാലത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും അദ്ദേഹം വാൎദ്ധക്യം ഭാവിച്ചതിനാൽ നിങ്ങളെ കണ്ട ഉടൻ എന്നാൽ യുദ്ധത്തിന്നു അസാദ്ധ്യമാണ്. ഞാൻ വയോധികനാണ്. സന്തതികൾക്കു ബാല്യകാലമാണ. തന്നിമിത്തം ഞാൻ കീഴടങ്ങുന്നു എന്നു അനരണ്യൻ അപേക്ഷിക്കുകയും ആയതു നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കാതെ എടാ! ക്ഷത്രിയനായാൽ പ്രാണാവസാനംവരെ ഒരുവന്നു കീഴടങ്ങാമൊ എന്നു ക്രോധിച്ചു വാം കരവും ചുരുട്ടി അനരണ്യന്റെ മാൎവ്വിൽ ഇടിക്കുകയുംആയതു സഹിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അനരണ്യൻ ഭൂമിയിൽ വീണ് പ്രാണപ്രയാണസമയത്തിൽ എടാ ദുഷ്ടാ! ദ്രോഹി; കാലഗതിയെ ആൎക്കും കടപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്റെ പരമാൎത്ഥങ്ങളെല്ലാം നിന്നോടു പറഞ്ഞും കേൾക്കാതെ വയോധികനായ എന്നെ ഹിംസിച്ചതിനാൽ ഇതിന്റെ ശേഷം ചോദിപ്പാൻ എന്റെ ഗോത്രത്തിൽ രാമനെന്ന തിരുനാമത്തോടുകൂടി ഒരുവൻ ദശരഥന്നു പുത്രനായിപ്പിറന്നു നിന്നെയും നിന്റെ സകല കുഡുംബങ്ങളെയും ദിവ്യസായകങ്ങളാൽ കൊലചെയ്യുന്നതുകൂടാതെ രാമസായകത്താൽ നിന്റെ പത്തുശിരസ്സും താലഫലംപോലെ വീണുപൊട്ടിത്തെറിക്കുമ്പോ

ലെ ഛിന്നിച്ചിതറിപ്പോകട്ടെയെന്നു ശപിച്ചു പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യതു നിങ്ങൾക്കു ഓർമ്മയില്ലേ?

5. നിങ്ങൾ ദിഗ്വിജയം ചെയ്തുനടക്കുന്ന കാലത്തിൽ വിമാനാരൂഢനായി കൈലാസത്തിന്റെ പൂർവ്വഗോപുരത്തിൽ വരികയും അത് ശിലാതപുത്രനായ നന്ദികേശ്വരൻ കണ്ടു ഹേ രാവണ! നിന്റെ പ്രവൃത്തി സാഹസമാണ്, യാതൊരു ശരീരികളും വിമാനാരൂഢന്മാരായി കൈലാസത്തേക്കുവരുന്ന പതിവില്ല. വിമാനം പുറത്തു നിറുത്തി പാദചാരേണ നടന്നുവരുവാൻ വിരോധമില്ലെന്നു നന്ദികേശ്വരൻ പറഞ്ഞതിനെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാതെ പോടാ കുരങ്ങാ എന്നു അസഭ്യമായി നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തോടു വാക്കുപറയുകയും അതു കേട്ടു എടാ നിർദ്ദാക്ഷിയായ എന്നെ കുരങ്ങയെന്നു വിളിച്ചതുകൊണ്ടു നിന്റെ രാജധാനി കുരങ്ങന്മാരാൽ നശിക്കട്ടെ എന്നു മാത്രമല്ല മാനഹാനിയും ദേഹദണ്ഡവും മർക്കടങ്ങളാൽ നീയും അനുഭവിപ്പാനിടവരട്ടെയെന്നു നന്ദികേശ്വരൻ ശപിക്കയും അതുപ്രകാരം വാനരരാജാവായ ബാലിയുടെ വാലിൽപ്പെട്ടു വശംകെട്ടു കിടന്നതും അനുഭവമല്ലേ സ്വാമിൻ.

6. വരുണനെ ജയിച്ച് മടങ്ങിവരുമ്പോൾ സാഗരസ്നാനത്തിന്നായി വന്നിരുന്ന അനേകം ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകളെ നിങ്ങൾ പിടിച്ചു രഥത്തിൽ കയററി ക്രീഡക്കാരംഭിക്കുകയും കന്യകമാർ നിലവിളിക്കുന്നതിനെ കേട്ടു അവരുടെ മാതാക്കൾ ഓടിവന്നു ഹേ രാവണാ! ഞങ്ങളുടെ മക്കളെ വിട്ടുതരണം അല്ലാത്തപക്ഷം ഞങ്ങൾ ഇതു നിമിത്തം നിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുമെന്നു സങ്കടം പറകയും അതിനെ കേൾക്കാതെ മാതാക്കളുടെ മുഖേന മക്കളെ ബലാൽസംഗം ചെയ്കയും മാതാക്കൾ നെഞ്ഞത്തടിച്ചും നിലത്തുവീണ് ഉരുണ്ടും പ്രാണനെ ത്യജിക്കുമ്പോൾ എടാ ദുഷ്ടാ! നിന്റെ മുഖേന നിന്റെ കുടുംബങ്ങളെ അന്യന്മാർ മാനഭംഗംചെയ്തു തന്നിമിത്തം നീ യുദ്ധത്തിന്നുപോയി നീയും നശിക്കട്ടെ എന്നു ശപിച്ചതും ജ്യേഷ്ഠാ ഓർമ്മയില്ലയോ?

7. നിങ്ങൾ അഗ്നിദേവനെ ജയിച്ച് അവസാനം ഭാര്യയായ സ്വാഹയെ പിടിച്ച് ബലാൽസംഗം ചെയ്യുന്നതിനെ അ

ഗ്നിദേവൻ കണ്ടു ഹേ മഹാപാപി എൻെറ മുഖേന അഹ്രതയി ല്ലാത്ത അനീതിയല്ലേ നീ ചെയ്യുത്. ഒരു കാലത്തു എൻെറ ബാ ധയാൽ നിൻെറ രാജ്യം അഗ്നി പിടിപെട്ടു അതിൽ നിൻെറ കു ടുംബങ്ങറം നശിക്കുന്നതിനെ നീ കണ്ടു ദുഃഖിപ്പാൻ എടവരട്ടെ യെന്നു ശപിച്ചതും ഓൎമ്മയില്ലയോ? ആ ശാപം ഇപ്പോറം അനുഭ വമായില്ലേ.

8. മരുതമെന്ന വനത്തിൽ ഇന്ദുവൎമ്മൻ എന്ന ഒരു വൈ ശ്യൻ തൻെറ ഭാൎയ്യയായ മതനകുഞ്ചിരിയോടുകൂടി വാനപ്രസ്ഥാ ശ്രമം ദീക്ഷിച്ച് വസിക്കും കാലം നിങ്ങറം സത്യലോകത്തിൽനി ന്നു മടങ്ങി ലങ്കക്കു വരുന്ന സമയം ഇന്ദുവൎമ്മനെയും തൻെറ പ ത്നിയേയും കാണുകയും ആ സ്ത്രീയുടെ രൂപലാവണ്യങ്ങളെക്കണ്ടു നിങ്ങറം കടന്നുപിടിച്ചു ബലാൽസംഗം ചെയ്യുകയും അതുകണ്ടു ഇ ന്ദുവൎമ്മൻ ഭയപ്പെട്ടു നിലവിളിക്കുകയും നിങ്ങറം മുഷ്ടി ചുരുട്ടി അ വൻെറ മാറത്തിടിച്ചു അവനെ കുലചെയ്യുകയും മരണസമയത്തു ഒരു മനുഷ്യൻ നിന്നെ മരണപ്പെടുത്തട്ടെയെന്നു ശപിച്ചു മരണ മടകയും അതിനുശേഷം നിങ്ങറം ആ സ്ത്രീയെ സംഗംനിമിത്തം കു ലചെയ്യുതും ഓൎമ്മയില്ലയോ?

9. സൎവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായ നാരദമഹൎഷി ഒരു ദിവസം നൎമ്മദാനദീതിരത്തിൽവെച്ചു നിങ്ങളെ കാണുകയും നിങ്ങറം പ്ര ണവത്തിൻെറ അൎത്ഥമെന്തെന്നാദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചതിൽ നി ങ്ങറം തൃപ്തിയില്ലാതെ നാരദനെ പരിഹസിച്ചു മേലിൽ സഭ സ്സിൽവെച്ചു വല്ല സംഭാഷണവും നീ ചെയ്യുതായി ഞാനറി ഞ്ഞാൽ നിൻെറ നാവു മുറിച്ചു കളയും ഓൎമ്മവെച്ചേക്കയെന്നു നി ങ്ങറം പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു, ഹേ രാവണ! ഇപ്പോറം നിൻെറ കാ ലബലം എങ്കിലും ഒരു കാലത്തു ഒരു മനുഷ്യൻെറ ചോദ്യത്തി ന്നു നീ സമാധാനം പറവാൻ നിൻെറ ജിഹ്വ സാധകമല്ലാതെ വ രട്ടെ എന്നു നാരദൻ ശപിച്ചതിനെ ഓൎമ്മവെക്കുവിൻ.

10. പുഷ്കരദ്വീപിലുള്ള കദംബവനത്തിൽവെച്ചു മൌഗ്ഗല്യ നെന്ന മഹൎഷി ഹഠയോഗത്തെ യോജിച്ചു സ്വസ്തികാസനത്തിൽ ഇരുന്നു യോഗദണ്ഡു പിരടിയിൽക്കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിനെ നി

ങ്ങൾ കണ്ടു കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ചന്ദ്രഹാസംകൊണ്ടു മഹൎഷിയുടെ യോഗദണ്ഡു വെട്ടിമുറിച്ചു സമാധിയിളക്കിയതിനാൽ എടാ ദുഷ്ടാ നിൻെറ ചന്ദ്രഹാസം ശത്രുവിൻെറ അടുക്കൽ വശപ്പെടാതെ പോകട്ടെയെന്നു ശപിച്ചതും ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

11. കൂൎമ്മശൈലത്തുവെച്ച് സനാതനമഹൎഷികൾ അഭിഷേകാൎത്ഥം മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളാൽ പൂൎത്തിപ്പെടുത്തിയ ബ്രഹ്മകലശം ശിഷ്യനായ ദത്താത്രേയൻ ഗുരുവിൻെറ ശിരസ്സിൽ അഭിഷേകം ചെയ്വാൻ പോകുന്നതിനെക്കണ്ടു നിങ്ങൾ കലശത്തെ തട്ടിപ്പറിച്ചു നിങ്ങളുടെ ശിരസ്സൽ ഒഴിക്കുകയും അതുകണ്ടു ദത്താത്രേയൻ ഹേ പാപി! എൻെറ ഗുരുവിന്നു അഭിഷേകം ചെയ്വാൻ ഒരുക്കിയുള്ള കലശം നിൻെറ ശിരസ്സിലല്ലെ ഒഴിച്ചതു അതുകൊണ്ടു ഒരു കാലത്തു മൎക്കടന്മാരാൽ അശുദ്ധി ബാധിച്ചുവെന്നു കരുതി ശുദ്ധികലശം ചെയ്വാനായി ബ്രാഹ്മണരെ വരുത്തി നിൻെറ ശിരസ്സിൽ അഭിഷേകം ചെയ്യുമ്പോൾ നീ നശിക്കട്ടെ, ശിരസ്സു ഉടനെ പൊട്ടിത്തെറിപ്പാൻ ഇടവരട്ടെയെന്നുള്ള ബ്രാഹ്മണരുടെ സങ്കല്പം നീ അറിയാതെ പോകട്ടെയെന്നു ദത്താത്രേയൻ ശപിച്ചതു ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

12. ആദികാലത്തിൽ മണ്ഡോദരിയെ കല്യാണം കഴിച്ചു ലങ്കക്കു വരുന്ന മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യേ കോലാഹലപൎവ്വതത്തിൽ വെച്ചു ആണിമാണ്ഡവ്യൻ എന്ന മഹൎഷിയെ കാണുകയും നിങ്ങളെക്കണ്ടു മാനിച്ചില്ല എന്നു ക്രോധിച്ചു ഇരുപതു കരവും ചുരുട്ടി മഹൎഷിയുടെ വക്ഷോദേശത്തിൽ ഇടിക്കുകയും തന്നിമിത്തം മൎമ്മക്ഷോഭമുണ്ടായി മോഹിച്ചു വീഴുകയും തത്സമയം, ഹേ ദുൎഗ്ഗാത്മി നിരപരാധിയായ എന്നെ അഹേതുവായി മൎമ്മക്ഷോഭം വരുത്തിയതുകൊണ്ടു നിരായുധനായി മൎക്കടനായ ശ്രീഹനുമാനാൽ അഷ്ടഗജങ്ങളെ ജയിച്ചുള്ള നിൻെറ മാൎവ്വ്ബലം നശിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ചതും ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.

13. ഹേ! ജ്യേഷ്ഠാ! ശ്ലേഷ്മാകോടവിയിൽവെച്ചു അഷ്ടവക്രമഹൎഷിയെ കാണുകയും ഹേ രസിക! നല്ല സൌന്ദൎയ്യമുണ്ട്, ശരീരം എത്ര വളവാണ് എട്ടേ, പോര; കഷ്ടം വല്ലവരും കാണില്ലേ ഞാൻ ഈ കണ്ട വളവ് നിവൃത്തിത്തരാം എന്നു പറഞ്ഞു മഹ

ഷിയെ പാദതാഡനം ചെയ്കയും മഹഷിയും സങ്കടപ്പെട്ടു ഹേ മഹാപാപി! നിർദ്ദോഷിയായ എന്നെ നീ ചവിട്ടിയതുകൊണ്ടു നിന്നെ നിരക്ഷരകുക്ഷികളായ ശാഖാമൃഗങ്ങൾ കേശാദിപാദം ചവട്ടി നിൻെറ ശരീരമെല്ലാം രക്തം പ്രവഹിച്ചു മാനഭംഗം ഭവിപ്പാനിടവരട്ടെ എന്നുള്ള ശാപവും ഓമ്മയുണ്ടല്ലൊ.

14. ദ്വൈപായനൻ എന്ന ഒരു വിശിഷ്ടബ്രാഹ്മണൻ തൻെറ സോദരിയോടുകൂടി കാശ്മീരമെന്ന ദേശത്തേക്കു വരുമ്പോൾ മാൎഗ്ഗത്തിൽവെച്ചു നിങ്ങൾ കാണുകയും ഉടനെ മോഹനാംഗിയെപ്പിടിച്ചു നിങ്ങൾ മാരലീല ചെയ്കയും ആ സ്ത്രീ അത്യന്തം നിലവിളിക്കുകയും തത്സമയം നിങ്ങൾ ആ സ്ത്രീയുടെ അധരത്തെ കടിച്ചു വ്രണപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യതിനെ ദ്വൈപായനൻ കണ്ടു ഹേ! മഹാദ്രോഹി! എൻെറ മുമ്പിൽവെച്ചു സോദരിയെ നീ അവമാനിച്ചതു ഞാൻ കാണേണ്ടിവന്നതിനാൽ ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഒരു കാലത്തിൽ കൃമികീടസദൃശനായ ഒരു മനുഷ്യനാൽ നിൻെറ സോദരിയുടെ അധരം മുതലായ അവയവങ്ങൾ നശിച്ചു നീ കണ്ടു ദുഃഖിപ്പാനിടവരട്ടെ, എന്നു ശപിച്ചതും ഓമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലൊ. തന്നിമിത്തം നമ്മുടെ സോദരിയുടെ പഞ്ചാഉറപ്പുകളും നശിച്ചു കാണ്മാൻ ഇടയായതും ഓമ്മയുണ്ടല്ലൊ. ഇങ്ങിനെയുള്ള ശാപങ്ങളിൽ എന്താനും ചില ശാപങ്ങൾ അനുഭവമായിട്ടില്ലയോ. കൃതവീൎയ്യപുത്രനായ കാൎത്തവീൎയ്യനോടു നിങ്ങൾ തോററതും ഓമ്മവെക്കേണ്ടതാണ്.

ദശരഥാത്മജനായ ഈ രാമൻെറ പൂൎവ്വികന്മാരുടെ കഥയെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ 101 തലമുറയിൽ 21 പേർ ചക്രവൎത്തികളും 6 പേർ സാൎവ്വഭൌമന്മാരുമാകുന്നു. ഇതിൽ ദശരഥൻെറ യോഗ്യത എൻെറ അറിവിൽപ്പെട്ടതു കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. ജ്യേഷ്ഠാ! പണ്ടു ശമ്പരൻ എന്ന അസുരൻ സ്വൎഗ്ഗത്തെ അടക്കീ ഇന്ദ്രനെ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ആട്ടിക്കളകയും ഇന്ദ്രനും അവനിപഞ്ചകം എന്ന വനത്തിൽവന്നു അസുരകളറിയാതെ ഒളിച്ചു താമസിച്ചുവരികയും ശമ്പരൻ, സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ ഇന്ദ്രതുല്യനായി സുഖമനുഭവിച്ച് ആനന്ദിച്ചിരിക്കുകയും അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഒരു ദിവസം ദ

ശരഥൻ കൈകേയി എന്ന പത്നിയോടുകൂടി രഥാരോഹണം ചെയ്തു വൃക്ഷപക്ഷിമൃഗങ്ങളാൽ നിബിഡീകരിച്ചുള്ള വനവേട്ടക്കായി പുറപ്പെട്ടുകയും വനത്തിൽ കടന്നു സഞ്ചരിക്കുന്നതിനെ ഇന്ദ്രൻ അറിഞ്ഞു അതിവേഗത്തിൽ വന്നു ദശരഥന്റെ പാദാഭിവാദ്യം ചെയ്തു ശമ്പരനാൽ ഉണ്ടായ ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞറിയിപ്പിക്കുകയും ദശരഥൻ അത് കേട്ടു ഉടനെ, വ്യസനിക്കേണ്ടാമെന്നില്ലം. ഞാൻ രാജ്യത്തെ വീണ്ടുതരുമെന്നു ശപഥം ചെയ്തു് താൻ അയോദ്ധ്യക്കു മടങ്ങാതെയും യാതൊരു സൈന്യങ്ങളുടെ സഹായങ്ങളെ കാംക്ഷിക്കാതെയും താൻ ഏകപത്നിയോടുകൂടി സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കു രഥം നടത്തി ശമ്പരനോടു യുദ്ധമററ സമയം, ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, യമൻ, നിരൃതി, വായു, വരുണൻ, കുബേരൻ, ഈശാനൻ, എന്നുള്ള ദിക്പാലകന്മാർ വസിക്കുന്ന എട്ടു ദിക്കുകളിൽനിന്നും ആകാശഭൂലോകം എന്ന രണ്ടു ദിക്കുകളിൽനിന്നും, ഇങ്ങിനെ പത്തുദിക്കുകളിൽനിന്നും പത്തു ശമ്പരനായി മായത്താൽ ദശരഥനോടു യുദ്ധം ചെയ്കയും ശരവൎഷം ചെയ്തതിൽ പത്തു ശമ്പരന്മാരോടും ഏകകാലത്തിൽ തന്റെ രഥത്തെ ഇടം വലം തിരിച്ചു പത്തു ദിക്കുകളിൽനിന്നും വരുന്ന ശരങ്ങൾക്കു പ്രത്യസ്ത്രം തൊടുത്തു പശ്ചവസാനം ശമ്പരനെ വധിച്ചതു കണ്ടു അംബരചാരികളായ ദേവന്മാർ ദശരഥൻ എന്നു കീൎത്തിക്കുകയും ഇന്ദ്രനെ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ ഇരുത്തി താൻ അയോദ്ധ്യക്കു മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാൎക്കു സത്യത്തിന്നു എത്രത്തോളം ഉറപ്പുണ്ടെന്നാലോചിക്കുന്നതിൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ എന്ന ഒരു ചക്രവൎത്തി വിശ്വാമിത്രനോടു ചെയ്തു വാദത്തെത്തിനെ രക്ഷിപ്പാനായി തന്റെ രാജ്യവും പത്നിയെയും മകൻ ലോഹിതനേയും ഒരു ബ്രാഹ്മണന്നു വിലക്കു വില്ക്കുകയും എന്നിട്ടും പോരാതെ വന്ന സംഖ്യക്കു താനം ശ്വപചന്നു അടിമയായിത്തീൎന്നു. എന്നിട്ടും സത്യം വെടിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പണ്ട് സൂൎയ്യകേതു എന്ന ഒരു അസുരൻ ഇന്ദ്രനെ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ആട്ടിക്കളകയും ഇന്ദ്രനും അതിവേഗത്തിൽ അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു അന്നത്തെ രാജാവായ പുരഞ്ജയൻ എന്ന ചക്ര

വർത്തിയോടു സൂര്യകേതുവാലുണ്ടായ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളെയെല്ലാം പറഞ്ഞു സങ്കടപ്പെടുകയും അതു കേട്ട നീ എനിക്കു ഒരു വാഹനമായി വന്നാൽ സൂര്യകേതുവെ വധിച്ചുതരാമെന്നു വാഗ്ദത്തം ചെയ്കയും ഇന്ദ്രൻ ഉടനെ ഒരു എരുതായി വരികയും പുരഞ്ജയൻ ആ യെരുതിൻെറ കകുസ്ഥ, ഹ്യന്ന പൂഞ്ഞക്കന്നിൽനിന്നു യുദ്ധം ചെയ്തു സൂര്യകേതുവെ വധിച്ചു ഇന്ദ്രന്നു സ്വൎഗ്ഗത്തെ വീണ്ടുകൊടുത്തതും നിന്തിരുവടി അറിയുമല്ലൊ. എന്നാൽ ഇന്ദ്രനെ വാഹനമാക്കുവാനുള്ള കാരണം വേറെ യാതൊരു വാഹനമാവട്ടെ രഥങ്ങളാവട്ടെ സൂര്യകേതുവിനെ അടുത്താൽ സൂര്യകേതുവിൻെറ ഒരു ഹുംകാരത്താൽ അതുകൾ ദഹിച്ചുപോകുന്നതാണ്. അതു ബ്രഹ്മാവിനാൽ ഉത്തമമായ അനുഗ്രഹത്താലാണ്. എന്നാൽ ഇന്ദ്രൻ ദഹിക്കാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം അമൃത് ഭക്ഷിച്ചതിനാലാണ്.

പൃഥുവെന്ന ഒരു മഹാരാജാവ് വില്ലെടുത്തു ഭൂമിദേവിയോടു യുദ്ധം ചെയ്കയും ഭൂമിദേവിയും ഗോരൂപമെടുത്തു തൻെറ അവിട്ടിൽനിന്നു വിത്തുകളായ വിളകളെല്ലാം പൃഥുമഹാരാജാവിന്നു ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പ്രിയവ്രതൻ എന്ന ഒരു മഹാരാജാവു ആദിത്യനോടു മത്സരിച്ചു ഏകരഥമേറി മേരുവെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്കയും ആ രഥത്തിൻെറചക്രം പോയമാൎഗ്ഗമാണിപ്പോൾക്കാണുന്ന ഈ സാഗരങ്ങൾ.

ഈ ലവണസമുദ്രം എത്രാനും ഭാഗം സഗരന്മാരാൽ കുഴിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഭഗീരഥൻ എന്ന ഒരു മഹാരാജാവു ആകാശഗംഗയെ പാതാളത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി പിതൃപ്രസാദം വരുത്തീട്ടുണ്ട്. ത്രിശങ്കുവെന്ന മഹാരാജാവു ഇപ്പോഴും സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ ദേഹത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നുണ്ട്. പണ്ടു ത്രിപുരന്മാരെ വധിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വില്ലും നാരായണാസ്ത്രവുമാണ് മുണ്ടകത്തുറയിൽവെച്ചു കുംഭസംഭവനായ അഗസ്ത്യൻ രാമാദികൾക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. നമ്മുടെ കയ്യിലുള്ള വില്ലുകൾ ഇരുമ്പിനാലും ഉറപ്പുള്ള വൃക്ഷം മുളകളെക്കൊണ്ടും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. രാമൻ കയ്യിലുള്ള വില്ല് ലോഹങ്ങളാലോ വൃക്ഷാദികളിനാലോ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട

താണെന്നു ആക്ഷേപം പറവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. മേരുവെന്ന ഹേമാദ്രിയേക്കാളും ശക്തിയുണ്ടെന്നു പറയണം. നമ്മുടെ വില്ലിൽ ആകർണ്ണാന്തം വലിച്ചു മുറുക്കുന്ന ഞാണ് ഇടക്കിടെ അററുപോകുമാറുണ്ട്. രാമന്റെ വില്ലിൽ കെട്ടിയ ഞാണ് യാതൊരുകാലത്തും അററുപോകുന്നതല്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള വൈഭവങ്ങളെല്ലാം ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാൎക്കുണ്ട്. ആ വംശത്തിൽ ജാതനാണ് ദശരഥരാമൻ. സാക്ഷാൽ നാരായണസ്വാമി കലാംശജാതനാണ്. ധൎമ്മരക്ഷാൎത്ഥം അവതാരപുരുഷനായ രാമന്റെ ചരിത്രങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം നിന്തിരുവടി അറിഞ്ഞും അറിയാത്തതുപോലെ നടിക്കുന്നതു നിന്തിരുവടിക്കു ഉചിതമല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ലോകജനനിയായ ജാനകിയെ കൊണ്ടുപോയി ചിറവിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് യോഗ്യതാപക്ഷം. എന്നു വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു: എടാ രണഭീരു! എന്റെ അഭിപ്രായത്തിന്നു യോജിച്ചതായ വാക്കുകളെ പറയുമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചു നിണക്കു സംസാരിപ്പാൻ എടതന്നത്. എന്റെ വിലയേറിയ സമയമെല്ലാം വൃഥാ പോയിയെന്നല്ലാതെ യാതൊരു പ്രയോജനവും കണ്ടില്ല. രാമൻ പ്രബലനാണെന്നു നിന്റെ പല വാക്കുകളാലും വെളിപ്പെടുന്നുണ്ട്. എടാ, ശത്രുപക്ഷി! രാമൻ ചെയ്തു പ്രബലത ആലോചിക്കുമ്പോൾ, മുമ്പുതന്നെ ഊനപ്പെട്ടു കിടന്നിരുന്ന ഒരു വില്ലു മുറിച്ചു. വളരെ ബാല്യത്തിൽ താടകയെന്ന ഒരു സ്ത്രീയെ വധിച്ചു. മൂഢത്തിൽ വൃതലായ സാലങ്ങളെ ഭേദിച്ചു. രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ സമൎത്ഥനല്ലാതെ രാജശ്രീകം അനുജന്നു കൊടുത്തു. ശ്രീനാരായണന്റെ കലാംശജാതനാണ് ഈ രാമൻ എന്നല്ലേ നീ പറയുന്നത്. സാക്ഷാൽ നാരായണനെ ഞാൻ ജയിച്ചിരിക്കേ ഇവൻ വേഷംകെട്ടി വന്നാലും എപ്രകാരം എന്നെ ജയിക്കും. സാരമില്ലാത്ത വാക്കുകളെ പറഞ്ഞാൽ നിന്നെ ചന്ദ്രഹാസത്തിന്നു ഇരയാക്കുന്നുണ്ടെന്നും മററും രാവണൻ ക്രോധിക്കുന്നതിനെ കേട്ടു വീണ്ടും വിഭീഷണൻ രാവണനെ വണങ്ങി ശരണം ജ്യേഷ്ഠാ! അവിവേകികളെപ്പോലെ അഭിമാനിക്കുന്നതിൽ പ്രയോജനമില്ല. പണ്ടു ഹിരണ്യകശിപുവെന്ന അസുരേശ്വരൻ ത്രൈ

ലോകങ്ങളും കീഴടക്കി സൎവ്വശരീരികളും രാമകൃഷ്ണേത്യാദികളായ തിരുനാമങ്ങളെ വിട്ടു ഹിരണ്യായനമ എന്നു സ്തുതിക്കേണമെന്നു കല്പിക്കുകയും അതേപ്രകാരം എവരും നടന്നു വരുന്ന മദ്ധ്യേ തനിക്കു പ്രഹ്ലാദൻ എന്ന ഒരു പുത്രൻ പിറന്നു പഞ്ചവയസ്സു തികഞ്ഞപ്പോൾ കുലഗുരുവായ ശുക്രമഹൎഷിയെ വരുത്തി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്വാൻ ഏല്പിച്ചു വിദ്യാശാലയുണ്ടാക്കുകയും ശുക്രമഹൎഷി പള്ളിക്കൂടത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി പ്രഹ്ലാദനെ മടിയിലിരുത്തി ഹിരണ്യായനമയെന്നു ഉപദേശിക്കുകയും അതുകേട്ടു പ്രഹ്ലാദൻ ഹരി ഹരിയെന്നു വചനിക്കുകയും അതുകേട്ടു ശുക്ര[illegible] കിടുകിടെ വിറച്ചു അല്ലയോ ബാല! നിന്റെ അച്ഛൻ ഹി[illegible]കശിപുവിന്റെ ശത്രുവാണ് നീ പറയുന്ന ശ്രീ ഹരി. ആ[illegible]കൊണ്ടു ആ ശബ്ദം അച്ഛൻ കേട്ടുപോയാൽ നിന്നെയും എന്ന[illegible] കൊലപ്പെടുത്തും. മേലിൽ നീ അതു പറയരുതെന്നു പി[illegible]രണ്യനാമം ഉപദേശിച്ചു. അപ്പോഴും ശ്രീ ഹരി എന്ന[illegible]ത്തോടെ സ്തുതിച്ചു. അതുകേട്ടു മഹൎഷി അത്യന്തം ഭയപ്പെട്ടു. [illegible]പ്രതരത്തിലും പ്രഹ്ലാദനോടു പറഞ്ഞും കേൾക്കാതെ വ[illegible] പ്രഹ്ലാദനേയുംകൂട്ടി ഹിരണ്യന്റെ അടുക്കലേക്കു വ[illegible]ഹിരണ്യൻ മകനെ കണ്ടു ഉടനെ വാരിയെടുത്തു ആശ്ലേഷിച്ചു [illegible]ാദികളെ ചെയ്തു മടിയിലിരുത്തി ബാലാ! നിണക്കു ഗു[illegible]ദേശിച്ച വിദ്യയെന്തു? പറയുക. എന്നതിനെ കേട്ടു പ്രഹ്ലാ[illegible] ശ്രീഹരി എന്നു വചനിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഉടനെ [illegible]ന്റെ നേത്രം ചുവന്നു മുഖം വിശത്ത് ദന്തം കടിച്ചു എടാ [illegible] ഈ വിദ്യയാണ് ശുക്രൻ ഉപദേശിച്ചതു എന്നുചോദ[illegible]ന്റെ മുഖത്തേക്കു നോക്കുകയും ശുക്രനും ഭയപ്പെട്ടു ഹേ രാജ[illegible]ാൻ ഉപദേശിച്ചതു അങ്ങയുടെ തിരുനാമമാണ്. എന്ന[illegible]ത്യം ഉപദേശിച്ചാലും ശത്രുവിന്റെ നാമമാണ് മകൻ [illegible]ന്നത്. എന്നാൽ യാതൊരു കഴിവുമില്ലാതെ ഇവിടത്തെ [illegible]വിലേക്കു വന്നതാണ്. എന്നു വിനയാന്വിതനായി [illegible] അതു കേട്ടു ഉടനെ മകനെ നോക്കി എടാ കുട്ടീ! നമ്മുടെ ശത്രുവാണ് ഹരി ഓൎമ്മവെക്കണം. മേലിൽ ഹരിയെന്നു ശബ്ദിക്കരുത്. ഹി

ണ്യായനമ എന്നു പറയുക എന്നു പ്രഹ്ലാദനു ഉപദേശിച്ചു. അ പ്പോഴും യാതൊരു ചലനഭാവവുംകൂടാതെ ശ്രീഹരിയെന്നു പറ ഞ്ഞു. അതുകേട്ട ഉടനെ മടിയിലിരുന്ന കുട്ടിയെ എടുത്തു എറി യുകയും അവിടെച്ചെന്നു വീഴുമ്പോഴും കുട്ടി ശ്രീഹരിയെന്നു സ്തു തിക്കുകയും പിന്നെ അഷ്ടനാഗങ്ങളെ വരുത്തി വിഷം കുടിപ്പി ച്ചും ഗജങ്ങളെക്കൊണ്ടു തലയെരടിച്ചും, കല്ലുകെട്ടി സമുദ്രത്തി ലിട്ടും, ചെമ്പുകിടാരം പഴുപ്പിച്ചു അതിലിട്ടും, കാൽകരം കൂട്ടിക്കെ ട്ടി ഏഴുനിലമേടയുടെ മുകളിൽനിന്നു അധോഭാഗമായി തള്ളിയും നാനാപ്രകാരമായ ഉപദ്രവങ്ങളെ ചെയ്തും പ്രഹ്ലാദനു യാതൊരു അപായങ്ങളും നേരിടാത്തതുകണ്ടു ഹിരണ്യൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു മക നെ സമീപത്തിലിരുത്തി എടാ നിൻെറ ഹരി എവിടെയാണും നീ അറിയുമോ പറയുക എന്നതിനെകേട്ടു പ്രഹ്ലാദൻ ഞാൻ സ്തു തിക്കുന്ന എൻെറ ഉപാസനമൂർത്തിയായി ജഗദീശ്വരനായുള്ള ശ്രീ ഹരി എള്ളിൽ എണ്ണ പോലെ. പഴത്തിൽ മധുരംപോലെ ചന്ദന ത്തിൽ ഗന്ധംപോലെ, കരമ്പിൽ രസംപോലെ, ഇരുമ്പിൽ മൂർ ച്ചപോലെ, വിത്തിൽ മുളപോലെ, സർവ്വ ചരാചരപരിപൂർണ്ണ നായിരിക്കുന്നവനെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എന്നു മ റുവടിപറയുകയും അതുകേട്ടു ഹിരണ്യൻ എടാ പിതൃദ്വേഷി! എ ന്നാൽ ഈ സ്തംഭത്തിൽ നിൻെറ ഹരിയുണ്ടായിരിക്കുമൊ? എന്ന തിനെക്കേട്ടു സ്തംഭത്തിലെന്നുവേണ്ട തുരമ്പിലുമുണ്ടാകുമെന്നു പറ യുകയും അതുകേട്ടു ഉടനെ ഹിരണ്യൻ ക്രോധാഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പി ച്ചു തൻെറ മുഷ്ടി ചുരുട്ടി പൂമാഭാഗത്തിലുള്ള വജ്രസ്തംഭത്തിൽ ഇ ടിക്കുകയും ഇടികൊണ്ടു വജ്രസ്തംഭം തിലസദൃശമായ്പ്പൊടിഞ്ഞമാത്ര യിൽ ലോകങ്ങൾ ഞെട്ടുമാറു ഒരു അട്ടഹാസം കേൾക്കുകയും ആ സിംഹഗർജ്ജനത്താൽ അസുരന്മാർ എവരും മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു സൂത്രക്കയററപ്രതിമപോലെ ഭൂമിയിൽ പതിക്കുകയും ആ അവ സരത്തിൽ സ്തംഭത്തിൽനിന്നു സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണനായ ശ്രീഹരി ഭക്തനായപ്രഹ്ലാദൻെറ രക്ഷാർത്ഥം നരസിംഹമായി വെ ളിയിൽപുറപ്പെട്ടു. ഭക്തനായ പ്രഹ്ലാദനെ പിൻഭാഗത്താക്കി ത ന്നോടെതിരേററ ഹിരണ്യനായി പലേ തരത്തിലും ത്രിസന്ധ്യസമ

ന്മാരെ യുദ്ധംചെയ്തു തന്റെ മടിയിൽ മലൎത്തിക്കിടത്തിനഖശിഖരങ്ങളാൽ ഹിരണ്യന്റെ മാൎവ്വ് പിളൎന്നു താൻ രക്താഭിഷേകം ചെയ്തു കുടൽമാലചൂടി പശ്ചവസാനം വധിക്കുകയുംചെയ്തു. ഭക്തനായ പ്രഹ്ലാദന്നു അഭീഷ്ടംപോലെയുള്ളവരങ്ങളെ ദാനം ചെയ്തു താൻ അന്തൎദ്ധാനം ചെയ്തു. അക്കാലത്തു പ്രഹ്ലാദന്റെ വാക്കിനെ ഹിരണ്യൻ ധിക്കരിക്കയാൽ ഉണ്ടായ അനുഭവംപോലെ എന്റെ വാക്കിനെ ഈ അവസരത്തിൽ കേൾക്കാത്തപക്ഷം നിങ്ങളും പുത്രമിത്രകളത്രഗോത്രങ്ങളും രാമസായകത്താൽ മരിക്കേണ്ടിവരും. ആയതുകൊണ്ടു ജന്മം വൃഥാ പാഴ്പെടുത്താതെ ജാനകിയെച്ചിറവിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതും ഏററവും ശുഭപ്രദമാണെന്നു പറഞ്ഞവസാനിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പു ചന്ദ്രഹാസമെടുത്തിളക്കി രാവണൻ പറയുന്നു. എടാ ശത്രുപക്ഷി! ഈ 50 ലക്ഷസംവത്സരമായി ഞാൻ നിണക്കു സൎവ്വവും തന്നു രക്ഷിക്കുന്നു. നിന്നാൽ എനിക്കു യാതൊരുപകാരവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. നീ കൃത്രിമശത്രുവായിട്ടാണ് ഭവിച്ചതു്. ക്ഷീരം കൊടുത്തു വളൎത്തിയാലും ഒടുവിൽ സൎപ്പം വിഷത്തിനെ ദാനം ചെയ്യുന്നതുപോലെ നിന്നെ അനുജനെന്നുള്ള സ്നേഹനിലയിൽ ലങ്കയിൽ വെച്ചിരുന്നാൽ എന്റെ കുടുംബത്തിന്നു ദ്വേഷ്യമാണ് നിന്റെ ഉദ്ദേശം ഇപ്പോഴാണു വെളിവിലായതു്. ഹിരണ്യനാൽ ആൎജ്ജിതമായ സകല ഭാഗ്യവും അനുഭവിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്താൽ 'നാരായണനെക്കൊണ്ടു പിതാവിനെക്കൊല്ലിച്ച പുത്രൻ സിംഹാസനാരൂഢനായിരുന്നതുപോലെ രാമനെക്കൊണ്ടു എന്നെ കൊല്ലിച്ച ആൎജ്ജിതമായ രാജ്യാഭിഷേകം മുതലായ സകല ഭാഗ്യങ്ങളും നിണക്കനുഭവിക്കേണമെന്നുള്ള നിന്റെ ആത്മവിശ്വാസം എനിക്കു മനസ്സിലായി. ആയതിന്നു നീയും നിന്റെ സഹായിയായ രാമനും കൂടിയാൽ ഈ ജന്മത്തു സാധിക്കുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഇപ്പോൾ ലങ്കയെ വിട്ടുപോകണം. അല്ലെങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ ചന്ദ്രഹാസത്തിന്നിരയാക്കും. നിന്നെ മേലിൽ ലങ്കയിൽ കണ്ടാൽ ചമ്മട്ടിയെന്ന ചെരുപ്പിട്ടു അടിക്കണമെന്നു പരിചാരകന്മാരോടു കല്പിക്കുകയും അതുകേട്ടു വിഭീഷണൻ വീണ്ടും രാവണന്റെ

പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു ശരണം രാവണീശ്വരാ! അങ്ങയുടെ കല്പനയ്ക്കു ആരാലും തടസ്ഥം പറവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എങ്കിലും യഥാർത്ഥം പറഞ്ഞതിനാൽ മേലിൽ ലങ്കയിൽ കാണരുതെന്നല്ലേ കല്പിച്ചത്. ബ്രഹ്മകല്പനയെ ലംഘനം ചെയ്വാൻ ലോകത്തിൽ ഒരു ശരീരിയും സമർത്ഥനാവുന്നതല്ല. ഇതാ ഞാൻ ലങ്കയെ വിട്ടുപോകുന്നു. നിന്തിരുവടിയും കുടുംബങ്ങളും രാമസായകമേററു മരിക്കുന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അങ്ങയുടെ പത്തു ശിരസ്സും അററു മണ്ണിൽ പുരളുമ്പോൾ അടിയൻ വരാം. ഇപ്പോൾ പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ആലോചനസഭയെ വിട്ടു വെളിയിൽ വന്നു തന്റെ മന്ത്രികളായ അനിലൻ, നീലൻ, അരൻ, സമ്പാതി എന്നിങ്ങിനെ നാലു മന്ത്രികളെക്കൂട്ടി ഒരു ഗൂഢസ്ഥലത്തിരുന്നു മേലിൽ ചെയ്യേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗമെന്തെന്നാലോചിക്കുകയും ആലോചനയുടെ പര്യവസാനം സർവ്വേശ്വരനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയെ അഭയം പ്രാപിക്കുകയാണ് ഉത്തമമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി മന്ത്രിപ്രവരന്മാരോടുകൂടി സമുദ്രത്തിന്റെ വടതീരത്തിൽ വരികയും അവിടെ സുഗ്രീവാദിവാനരങ്ങളെക്കാണുകയും അതിൽ സമ്പാതിയെന്നമന്ത്രി സുഗ്രീവന്റെ സമീപം വരുന്നതിനെക്കണ്ടു സുഗ്രീവൻ ചോദിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ആര്? എന്തിന്നായി വന്നു. യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുവോ, വേറെ വല്ല സംഗതിവശാലൊ പറയുവിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു സമ്പാതി, ഹേ വാനരാധിപ! ലങ്കാധിപനായ രാവണൻ തന്റെ മന്ത്രികളോടുകൂടി സ്വാമിപത്നിയെ വിടുന്നതൊ നല്ലത് അല്ല യുദ്ധത്തിന്നു ആരംഭിക്കുന്നതോ നല്ലത് എന്നുള്ള മന്ത്രാലോചനയിൽ മന്ത്രികളെല്ലാം എജമാനപ്രീതിയായ വാക്കുകളെപ്പറയുകയും തന്റെ സോദരനായ വിഭീഷണൻ അഗ്രജനെ നമസ്കരിച്ചു ശാസ്ത്രാനുസരണമായ അനേക നീതിന്യായങ്ങളേയും രാവണന്നു ഇതുവരെ സിദ്ധിച്ചതായ ശാപകോപാദികളെയും ക്ഷത്രിയ രാജാക്കളുടെ വൈഭവങ്ങളേയും സാക്ഷാൽ ജഗദീശ്വരനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ അവതാരശേഷമുണ്ടായ അത്യത്ഭുതങ്ങളേയും അഗസ്ത്യനാൽ ദത്തമായ അസ്ത്രദാക്ഷിണ്യങ്ങളെയും രാവണനെ കേൾപ്പിച്ചു, സർവ്വേശ്വരിയായ ജാനകിയെ വിറ

വിടേണമെന്നും അല്ലാത്തപക്ഷം രാമസായകത്താൽ രാക്ഷസഗോത്രം നശിച്ചുപോകുമെന്നും പറഞ്ഞതിനെ രാവണൻ കേട്ടു ക്രോധാന്ധനായി മേലിൽ ലങ്കയിൽ നിന്നെ കാണരുതെന്നും കണ്ടാൽ ചമ്മാട്ടികൊണ്ടു സമ്മാനിക്കേണമെന്നു പരിചാരകന്മാരോടു കല്പിക്കുകയും തന്നിമിത്തം വിഭീഷണനും ഞങ്ങൾ നാലുപേർ മന്ത്രികളും കൂടി ആലോചിച്ചു ചരാചരഗുരുവായ ഭഗവാനെക്കണ്ടു അഭയം പ്രാപിപ്പാൻ വന്നതാണ്. അല്ലാതെ വേറെ യാതൊരു സംഗതിക്കും വന്നവനല്ല. ഈ സംഗതി ഭഗവാനെ ഉണർത്തിക്കേണമെന്നു സമ്പാതി പറഞ്ഞതിനെ സുഗ്രീവൻ കേട്ടു അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും ഈ വസ്തുത ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു മറുവടിപോലെ ആവാം അതുവരെ നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു ദിക്കിലേക്കും പോവാൻ പാടില്ലെന്നു തന്റെ മന്ത്രിയായ മാരുതിയെ വരുത്തി ഇവരെ എവിടെക്കും വിട്ടയക്കരുത്. ഈ വിവരം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു വരട്ടെയെന്നു സുഗ്രീവൻ ശ്രീരാമസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു വിഭീഷണന്റെ മന്ത്രി സമ്പാതി പറഞ്ഞ വിവരങ്ങളെല്ലാം ഉണർത്തിക്കുകയും ആ വിവരം ഭഗവാൻ കേട്ടു തന്റെ സൈന്യങ്ങളും സഹായികളുമായ സുഗ്രീവാദികളോടു ആലോചന തുടങ്ങി.

ഭഗവാൻ സുഗ്രീവാദികളോടുള്ള മന്ത്രവിചാരം.

ഹേ സുഗ്രീവാ! ഇപ്പോൾ ഞാൻ പറയുന്നതിനെ എല്ലാവരും കേൾക്കണം. ജാനകീചോരനായ രാവണന്റെസോദരൻ അഭയം പ്രാപിപ്പാൻ വന്നിട്ടുണ്ട്. ആയവന്നു അഭയം കൊടുക്കുന്നതിനു ലക്ക വല്ല വിരോധവുമുണ്ടോ. നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്താണെന്നറിവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നു ഭഗവാൻ ചോദിച്ചതിന്നു വാനരാധിപനായ സുഗ്രീവൻ ഭഗവാനെ നോക്കി കോടി മാർത്താണ്ഡവിജയി കിരീടമണിമകുടവിലസൽ ശ്രീവീരരാഘവസ്വാമിൻ! ഒരു കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തേണമെങ്കിൽ നിരക്ഷരകുക്ഷിയായ അടിയനോടു നിന്തിരുവടി ആലോചിച്ചു വേണമെന്നില്ല എങ്കിലും അടിയന്റെ അഭിപ്രായം ഉണർത്തിക്കാം. സ്വാമിൻ! ഈ വിഭീഷണൻ ശത്രുപക്ഷത്തിൽനിന്നു ശരണം പ്രാപിപ്പാൻ വന്നവ

നാണെന്നു തന്നെയല്ല, ജാനകീചോരനായ രാവണസോദരനാണ്. ശത്രുക്കളെ ചാൻ കൊല്ലണം എന്നു കരുതി വന്നവനായിരിക്കുമെന്നാണ് അടിയന്റെ അഭിപ്രായം എന്നു കേൾപ്പിച്ചു.

പടനായകനായ നീലൻ.

സ്വാമിൻ രാവണൻ നിന്തിരു പടിക്കു മാത്രം വിരോധിയല്ല. പണ്ടു അങ്ങയുടെ പൂർവ്വികന്മാരിൽ അനരണ്യനെന്ന മഹാചക്രവർത്തി രാജാവിനെ കുലചെയ്യുവനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല നമ്മുടെ സൈന്യങ്ങൾക്കു മായത്തിൽ യാതൊരു നൈപുണ്യവുമില്ല. തന്നിമിത്തം പടയിടയിൽ എപ്പോഴാണു വഞ്ചനാർത്ഥമായ കാര്യങ്ങളെ ഇവൻ പ്രയോഗിക്കുന്നതു എന്നു അറിവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കും. ആകയാൽ അടിയന്റെ അഭിപ്രായം സുഗ്രീവരാജന്റെ അഭിപ്രായത്തെ പിന്താങ്ങുന്നു എന്നു കേൾപ്പിച്ചു.

അംഗദൻ ഭഗവാനോടു സ്വാമിൻ! വിഭീഷണൻ അങ്ങയുടെ പരമാർത്ഥത്തെ അറിഞ്ഞ് അഭയസ്ഥാനം വഹിപ്പാൻ വന്നവനായിരുന്നാൽ ഇതിനുമുമ്പു വരേണ്ടതായിരുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യാതെ ഈ അവസരത്തിൽ വന്നതിനെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാക്ഷസന്മാരുടെ ജാതചോരമായ മായാകാര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു സംഘത്തിൽ കടന്നു കാര്യം നിവൃത്തിപ്പാൻ വന്നവനായിരിക്കുമെന്നാണ് അടിയന്റെ ഊഹം എന്നു ഉണർത്തിച്ചു.

ജാംബവാൻ, സ്വാമിൻ! ഒരു കാലത്തും വിഭീഷണനു അഭയസ്ഥാനം കൊടുപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. രാവണന്റെ [illegible]ണ്. രാവണനേയും ഇവനേയും ഒന്നുപോലെ കരുതേണ്ടതാണ്. അഭയസ്ഥാനം കൊടുക്കണമെന്നപക്ഷം രാവണവധം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷമാവാമെന്നല്ലാതെ ഇപ്പോൾ ഒരിക്കലും പാടുള്ളതല്ലെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. ഭഗവാനെ നോക്കി ഹനുമാൻ പറയുന്നു സ്വാമിൻ, ഈ വാനരസംഘത്തിൽവെച്ചു അടിയൻ നാല്പത്തിരണ്ടാമത്തെ ഒരു മന്ത്രിയാണ്. സുഗ്രീവൻ മുതൽ 21 രാജാക്കളും നാല്പത്തെ

ന്നു മന്ത്രികളും വിഭീഷണനെ സ്വീകരിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു പറ
ഞ്ഞിരിക്കെ അടിയന്നു ഇതിനെപ്പററി എന്തൊന്നാണു പറവാനു
ള്ളത്. എങ്കിലും സൎവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടി ചോദിച്ചതുകൊ
ണ്ടു കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. രാമചന്ദ്രാ; അടിയൻ സൎവ്വേശ്വരിയാ
യ ജാനകിയെ അന്വേഷിച്ചു ലങ്കയിൽ കടന്നു എല്ലാ ഗൃഹങ്ങ
ളിലും നോക്കുന്ന സമയം അനേക കുംഭങ്ങളിൽ മദ്യവും മാംസ
വും നിറച്ചുവെച്ചതായി കാണുകയും ഈ വിഭീഷണന്റെ ആലയ
ത്തിൽ കടന്നാറെ ഇവൻ വേദപാഠം, ദേവപൂജ, രാമകൃഷ്ണത്യാദി
കളായ സഹസ്രനാമങ്ങളെ ജപിച്ചു രാമായണഭാരതഭാഗവതാദി
കളായ ഇതിഹാസങ്ങളെ വായിച്ചു അനേക ധൎമ്മദാനങ്ങളെച്ചെ
യ്തു തന്റെ ആലയം ബ്രാഹ്മണാലയംപോലെ ശോഭിച്ചതായും
കണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല അങ്ങയുടെ പത്നിയെ രാവണൻ
കൊണ്ടുപോയി ചിറവെച്ചു ഭയപ്പെടുത്തി സ്വാധീനിപ്പാൻ അ
ശ്വമുഖി, ഗോമുഖി, നക്രമുഖി, മുതലായ രാക്ഷസികളെ കാവൽ
വെച്ചുപോകുകയും അതിനെ അറിഞ്ഞു വിഭീഷണൻ തന്റെ മക
ളായ ത്രിജടയെക്കൂടി ദേവിക്കു സഹായത്തിന്നായി സമീപത്തിൽ
ആക്കിപ്പോകയും ത്രിജട ജാനകിയോടു ഭയപ്പെടേണ്ട ഞാനുണ്ടു്.
രാവണൻ സമ്മതമില്ലാത്ത സ്ത്രീകളെത്തൊട്ടാൽ ശിരസ്സു പൊട്ടി
ത്തെറിക്കേണമെന്നു ബ്രഹ്മാവു ശപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തന്നിമിത്തം രാ
വണനു നിങ്ങളെ യാതൊന്നും ചെയ്വാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും
മററും ധൈൎയ്യവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു സമാധാനപ്പെടുത്തി വരുന്നു
ണ്ടു്. അനന്തരം എന്നെ രാവണപുത്രനായ രാവണി നാഗാസ്ത്ര
ബന്ധനംചെയ്തു രാവണന്റെ പാദത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെ
ക്കുകയും രാവണൻ അടിയനെ വെട്ടുവാനായി ഭടന്മാൎക്കു കല്പന
കൊടുക്കുകയും എന്നെ വെട്ടുവാനായി കൊണ്ടുപോകുന്ന മദ്ധ്യേ
വിഭീഷണൻ വന്നു രാവണനെക്കണ്ടു ഹേ ജ്യേഷ്ഠാ! ഇവനെ കൊ
ല്ലുന്നതു ധൎമ്മമല്ല മാതരെക്കൊന്നാലും ദൂതരെക്കൊല്ലുന്നതു ശാസ്ത്ര
വിരോധമായ കാൎയ്യമാണെന്നും മററും അനേക നീതിന്യായങ്ങളെ
പ്പറഞ്ഞു രാവണനെ സമ്മതിപ്പിച്ചു അടിയന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെ
യ്തവനാണ്. ഇങ്ങിനെയുള്ള സഹായങ്ങൾ ഇവനാൽ അടിയ

നും ഇവന്റെ മകൾ ത്രിജടയാൽ അങ്ങയുടെ പത്നിക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മായാവികളാണ് അസുരരാക്ഷസന്മാർ; അതു ലോകപ്രസിദ്ധമാണെന്നിരിക്കിലും ആദിത്യരശ്മിയിൽ അന്ധകാരം നിലനില്ക്കുമോ സ്വാമിൻ! നിരക്ഷരകുക്ഷിയായ അടിയനാൽ ആവാമെന്നും അല്ലെന്നും പറവാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു അത്യത്ഭുതപ്പെട്ടു പറയുന്നു.

ഹെ സുഗ്രീവാ! നിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മാരുതിയുടെ വാണീവൈഭവം കേട്ടുവോ? ഇതുകേട്ടു നീ പരിഭവിക്കരുത്. ഇതിലേക്കു ദൃഷ്ടാന്തമായി ചില ഉദാഹരണങ്ങളെ പറയുന്നതു കേൾക്കുക. പണ്ട് ക്ഷീരാബ്ധിയിൽ മന്ദിരം മന്താക്കി വാസുകിയെ കയറാക്കി ചന്ദ്രനെതറിയാക്കി കാക്കോടകനെ വടമാക്കിവേണുകഴലെ കണയാക്കി ഇങ്ങിനെ നാട്ടിപ്പൂട്ടിക്കൂട്ടിക്കെട്ടി എന്ത്രം മുറുക്കി മഥിച്ചപ്പോൾ തന്നെ ഉപദ്രവിച്ചുവെന്നു കരുതാതെ ആശ്രിതവാത്സല്യത്തോടുകൂടി ആശ്രിതന്മാരായ ഇന്ദ്രാദിദേവകൾക്കു ക്ഷീരാബ്ധി അമൃതുകൊടുത്ത ചരിത്രം കേട്ടിട്ടില്ലേ. എന്നുതന്നെയല്ല സർപ്പരാജാവായ വാസുകിയുടെ വായിൽനിന്നു ഹാലാഹലമെന്ന കാളകൂടവിഷം ഛർദ്ദിക്കുകയും അതുകണ്ടു ദേവാസുരകൾ പരമേശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിക്കുകയും പരമേശ്വരൻ ദേവരക്ഷാർത്ഥമായി തനിക്കപായംവന്നാലും വിരോധമില്ല. ആശ്രയിച്ചവരെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു ലോകദഹനം ചെയ്യുവാൻ പ്രവാഹിച്ചെഴുന്ന വിഷത്തിനെ താൻ ആചമനം ചെയ്തു കഥ അറികയില്ലയോ. പണ്ട് എന്റെ പൂർവ്വികന്മാരിൽവെച്ചു ശിബിചക്രവർത്തിയെന്ന മഹാരാജാവ് ഒരു പക്ഷിയെ രക്ഷിപ്പാനായി തന്റെ ദേഹത്തിൽനിന്നു അസ്ഥിയൊഴികെയുള്ള മാംസങ്ങളെല്ലാം വജ്രത്താൽ ഈർന്നെടുത്തു വേടനു ദാനംചെയ്തു ആ ഗോത്രസംജാതനല്ലയൊ ഞാൻ. എന്നു മാത്രമല്ല പണ്ടു ഒരു വേടൻ രണ്ടു കപോതങ്ങളെ പിടിപ്പാനായി യന്ത്രംവെക്കുകയും അതിൽ ഒരു പക്ഷിപെട്ടു യന്ത്രത്തോടുകൂടി വൃക്ഷാഗ്രത്തിൽനിന്നു കീഴ്പോട്ടു വീഴുകയും അതിനെപ്പിടിച്ചു ജീവഹാനി വരുത്തി അഗ്നിയിലിട്ടു പാകംചെയ്യാൻ ആ

ലോപിച്ചിരിക്കെ കാററും മഴയും വന്നു ഇവനെ ഉപദ്രവിക്കുകയും വേടൻ വൃഷ്ടിയേററ സഹിയാതെ വിറച്ച് അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ ക്ഷുത്തടക്കുവാൻ ഇതിന്റെ എണപക്ഷിയും കൂടെക്കിട്ടിയാൽ എന്റെ ക്ഷുത്തടങ്ങുമായിരുന്നു. ആയതിനെ ദൈവം തന്നില്ലയെല്ലോ കിട്ടിയപക്ഷിയെ പാകംചെയ്യാൻ ഈ ഘനാഘനങ്ങളായ മേഘവർഷത്തിന്നിടയിൽ അഗ്നിയും ലഭിപ്പാൻ പ്രയാസമായല്ലെ കാണുന്നത്. എന്തുചെയ്യും ദൈവമേയെന്നും മററും പറഞ്ഞു വ്യസനിക്കുന്നതിനെക്കേട്ടുകൊണ്ടു വൃക്ഷാഗ്രത്തിലിരിക്കുന്ന മററെ കപോതം ഓഹോ! വലിയകഷ്ടം; വേടന്റെ വിശപ്പിനെക്കാൾ അല്ല എന്റെ പ്രാണൻ എന്നു കരുതി പക്ഷിയും ഇന്ധനങ്ങളെ ശേഖരിച്ചു ബഹുദൂരംപോയി അഗ്നികൊണ്ടുവന്നു അഗ്നിജ്വലിപ്പിച്ചു വേടന്റെ വൃഷ്ടിയേററതിനാലുണ്ടായ ശീതങ്ങളെ മാററി അവസാനം താനും തന്റെ ദേഹത്തെ വേടന്റെ ക്ഷുത്ത് ബാധ ശമിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു അഗ്നിയിൽവീണ് പ്രാണത്യാഗം ചെയ്കയും വേടൻ സന്തോഷിച്ചു പക്ഷികളെ ഭക്ഷിച്ച് ക്ഷുത്ത്ബാധശമിച്ചു പോകുകയും പക്ഷികൾക്കു അപ്പോൾതന്നെ സായൂജ്യം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നുമാത്രമല്ല ആതപോഷ്ണമററ പവ്വതങ്ങൾ തപിച്ചിരിക്കെ തന്നെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന പക്ഷിമൃഗങ്ങൾക്കു ജലവും നിഴലും കൊടുത്തു രക്ഷിക്കുന്നതു നമുക്കനുഭവമല്ലെ. ആയതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ അടുക്കൽ ശരണം പ്രാപിപ്പാൻ വരുന്ന വിഭീഷണനെ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ലാതെ ഒരു കാലത്തും ഉപേക്ഷിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു സുഗ്രീവൻ മുതലായ വാനരങ്ങൾ സന്തോഷിക്കുകയും സുഗ്രീവാ നീ ചെന്നു വിഭീഷണനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പനകൊടുത്തയക്കുകയും അതുപ്രകാരം സുഗ്രീവൻ പോയി വിഭീഷണനെ കണ്ടു വൃത്താന്തം പറഞ്ഞു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയും വിഭീഷണൻ വന്നു ഭഗവൽച്ചരണാരവിന്ദം വണങ്ങുന്നു. കോടിമാത്താണ്ഡ വിജയികിരീട മണിമകുട വിലസൽ ശ്രീവീരരാഘവാ ശരണം. സർവ്വേന്ദ്രിയഭ്രമോപശാന്തസിദ്ധയോഗി, ജനവിശുദ്ധ മാനസ, സരോജനി വാസഹംസ രാജശ്രീ വീരരാഘവ! ശരണം. സർവ്വജീവിതമനോമോഹനവശീ

കരതാരക പരബ്രഹ്മമൂർത്തയെ ശരണം. ഫണിപതികടമംലികാ ഭരണവന്ദികപദ കമലയുഗള ശ്രീവീരരാഘവ ശരണം. ഘന വിജയ ഉഗ്രതൂണീരകോദണ്ഡപാണെ ശരണം. തൂണഭരതലക്ഷ്മ ണസഹോൽഭൂതതാരകപരബ്രഹ്മമൂർത്തയെ ശരണം. എന്നിങ്ങി നെവണങ്ങി ഭക്തി ശ്രദ്ധ ബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി നില്ക്കു ന്നതിനെ കണ്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ വിഭീഷണ; നിണക്കു ഞാൻ അഭയസ്ഥാനം തന്നു നിന്നെ രക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. അക്കച ന്ദ്രന്മാരും രാമനാമവും എത്രകാലം ലോകത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്നു വോ അതുവരക്കും നീ ലങ്കേശ്വരനായി ഭവിക്കുക എന്നുതന്നെ യല്ല എന്റെ അനുജന്റെ സ്ഥാനവുംനിണക്കു തന്നിരിക്കുന്നു മേലിൽ സകല വാനരങ്ങളും വിഭീഷണനെ ലങ്കേശ്വരൻ എന്നു വിളിക്കണമെന്നും രാവണാദികളെ വധിച്ചു നിന്നെരാക്ഷസരാ ജാവായി ലങ്കയിൽ വാഴിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു സകല സുഗ്രീവാദി വാനരങ്ങളും ലങ്കേശ്വരൻ എന്നു സ്ഥാനോനുസരണം വിളിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. അനന്തരം ലങ്കേശ്വരനോടു ഭഗവാൻ ചോദിക്കുന്നു.

ലങ്കാവൃത്താന്തം.

കവി

ആർകലിയിലങ്കയുമരണമവ്വഴി
വാർകെഴുകനകഴലരക്കർവഞ്ചിയും
താർകെഴതാനയിനളവുന്തനായയും
നീർകെഴതഞ്ചയുംതികഠന്തുവായരൊ.

അല്ലയോ ലങ്കേശ്വര! ലങ്കായെന്നു ഇതേവരെ കേട്ടതല്ലാതെ അതിന്റെ ചരിത്രത്തെപ്പററി യാതൊരു വിവരവും എനിക്കില്ല. ലങ്ക എതു കാലത്തിലുണ്ടായി. ഈ സാഗരമദ്ധ്യേ ഇങ്ങിനെ ഒ രു സ്വർണ്ണഭൂമി ഉണ്ടാവാൻ കാരണമെന്തു? ആരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെ ട്ടു. ലങ്ക എത്ര യോജന വിസ്താരമുണ്ടു. മുമ്പു ഈ രാജധാനി ആ രുടേതായിരുന്നു. രാവണന്നു കൈവശം കിട്ടിയിട്ടു എത്ര കാലമാ യി. പരമാത്ഥം പറയുകയെന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ, ശര ണം സ്വാമിൻ! പണ്ടു സപ്പരാജാവായ വാസുകിയും വായുദേവ

നും തങ്ങളിൽ ഒരു മത്സരം ഉണ്ടായി. കാരണം, സൎവ്വശരീരിക
ളുടെ പ്രാണൻ ഞാനാണു. എന്റെ സഞ്ചാരമില്ലെങ്കിൽ പ്രാ
ണികൾ സൂത്രക്കയററ പ്രതിമപോലെ നിൎജ്ജീവികളായിത്തീരും.
തന്നിമിത്തം ലോകത്തിൽവെച്ചു ഞാനാണു യോഗ്യൻ എന്നു വാ
യുദേവനും അതുകേട്ടു വാസുകി വായുദേവനെ നോക്കി കാൎയ്യം അ
ങ്ങിനെതന്നെയാണെങ്കിലും നീ എനിക്കു ഭക്ഷണപദാൎത്ഥമാണു.
തന്നിമിത്തം നിന്നെക്കാൾ യോഗ്യത എനിക്കുതന്നെയാണു. എ
ന്നിങ്ങിനെ തമ്മിൽപ്പറഞ്ഞു മത്സരിക്കുന്നതിനെ ദേവകൾ അറി
ഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവെ സമാധാനപ്പെടുത്തേണമെന്നു ഇരുഭാഗക്കാരോടും
പറയുന്നു. നിങ്ങൾതമ്മിൽ വൃഥാ ശണ്ഠകൂടേണമെന്നില്ല. നി
ങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മത്സരം ഞങ്ങൾ തീൎത്തുതരാം. എങ്ങിനെയെ
ന്നുവെച്ചാൽ മേരുവെന്ന ഹേമാദ്രി ലക്ഷം യോജന ഉയരവും പ
തിനായിരം യോജന കുഴിനാടും പതിനാറായിരംയോജന അടി വ
ണ്ണവും മുപ്പത്തീരായിരം യോജന മുകൾപ്പരപ്പും തൊണ്ണൂററാറായിരം
യോജന ചുററളവും 1008 കൊടുമുടിയും മന്ദിരം, മേരുമന്ദിരം, സു
പാൎശ്വം, കുമുദം എന്നിങ്ങിനെ നാലു ഊന്നുപൎവ്വതങ്ങളും ഹരിഹ
രവിരിഞ്ചാദികളുടെ വാസസ്ഥാനവുമായ ഹേമാദ്രിയുടെ ആയിര
ത്തെട്ടു കൊടുമുടികളെ നിന്റെ 1000 ഫണങ്ങളാലും ദേഹത്താ
ലും അമൎത്തുക. വായുദേവൻ തന്റെ ശക്തിയാൽ ഒരു ശിഖര
ത്തെ അടിച്ചുമറിച്ചാൽ വായുതന്നെ യോഗ്യനെന്നും അല്ലാത്തപ
ക്ഷം നീ തന്നെ യോഗ്യനെന്നും രണ്ടാളോടും പറഞ്ഞു തീൎച്ചപ്പെടു
ത്തുകയും അതുകേട്ടു ഇരുകക്ഷികളും സമ്മതിച്ചു വാസുകി തന്റെ
ഫണത്താലും ദേഹത്താലും ആയിരത്തെട്ടു ശിഖരത്തെ അമൎത്തു
കയും വായുദേവൻ തന്റെ പൂൎണ്ണശക്തിയോടുകൂടി മേരുവെചലി
പ്പിക്കുകയും ലേശംപോലും ചലനമില്ലാതെ വരികയും ആ അവ
സരത്തിൽ വായുദേവൻ ഒരു കുഹരത്തിൽ ഒളിക്കുകയും അപ്പോ
ൾ വാസുകി ഓഹോ വായു എന്നോടു തോററുപോയി എന്നു കരു
തി സന്തോഷത്തോടുകൂടി തന്റെ ഒരു ഫണത്തെ ഉയൎത്തി വായു
എവിടെയെന്നു നോക്കുകയും ആ തക്കം നോക്കി വായുദേവൻ ഉയ
ൎത്തിയ ഫണത്തിന്നു താഴെയുള്ള ശിഖരത്തെ അടിച്ചുമറിച്ചു അതി

നെ വേഗമായി ഈ സാഗരമദ്ധ്യേ 100 യോജന ആഴത്തോടുകൂടി ജലത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ത്രികൂടമെന്ന പൎവ്വതോപരിയിൽ കൊണ്ടു വന്നിടുകയും ചെയ്തു. ആയതുകൊണ്ടു വായു അടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന മേരുപൎവ്വതത്തിന്റെ ഒരു ശിഖരമാണ ഈ ലങ്ക. ഇതിന്നു സചേലം, സുചേലം, സുബേലം എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നു കൊടുമുടികളുണ്ടു ഇതുകൾ വെള്ളത്തിൽ 100 യോജന താഴെ ആണ്ടുകിടക്കുന്നു. ലങ്ക നവരത്നങ്ങളാലും കനകത്താലും ശോഭിക്കുന്നതാണ. എഴുനാഴികിരുപത്തെട്ടു ഗോപുരങ്ങളുണ്ട്. ഏഴു മതിലുണ്ട്. അത്യഗാധമായ അകഴിയെന്ത്രപ്പാലങ്ങളുണ്ടു. ഏഴു മതിലുകളും ആദിത്യമണ്ഡലത്തെ അതിക്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. നവരത്നഖചിതമായ മൂന്നുന്തറായിരം തെരുവീഥികളുണ്ട്. അനേകം ഏഴു നില മേടകൾക്ക മദ്ധ്യെ മുത്തുയെന്ന എകരത്നത്താൽ ചെയ്തു രാവണ രാജധാനിയായ പങ്ക്തികണ്ഠസദനമുണ്ട്. ഈ ലങ്കാദ്വീപു 700 യോജന ?800 കാതം വിസ്താരമുണ്ട്. രാവണന്ന 64 മന്ത്രികളുണ്ടു 1000 വെള്ളം പട്ടാളങ്ങളുണ്ടു. അതിൽ വടഗോപുരത്തിൽ 16 കോടി സൈന്യങ്ങളും പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിയും ദക്ഷിണഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിയും പൂൎവ്വഗോപുരത്തിൽ 16 കോടിയും ഇങ്ങിനെ 64 കോടി സൈന്യങ്ങൾ നാലു ഗോപുരങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം 28 ഗോപുരവാതിലുകളിലും കാവലുണ്ടു. കൂടാതെ 50 കോടിപ്പടകൾ അധോമുഖമായി പാതാളവാസികളായ ശത്രുക്കളുടെ വരവിനെ നോക്കി പ്രദക്ഷിണമായും 50 കോടി സൈന്യങ്ങൾ ഊൎദ്ധ്വമുഖമായി ആകാശവാസികളായ ദേവന്മാരുടെ വരവുനോക്കി അപ്രദക്ഷിണമായും മതിലുകൾക്ക പുറമെ സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ട്. 30 കോടിപ്പടകൾ രാജധാനിയിൽ ഹാജരുണ്ട്. 30 കോടിപ്പടകൾ ഭണ്ഡാരം കാവലുണ്ട്. ഓരൊ മന്ത്രികൾക്ക അമ്പതീത് കോടിപ്പടകളുണ്ട്. ഇതിൽ പ്രഹസ്ഥൻ എന്ന മന്ത്രി സൈന്യാധിപനാണ. മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, ദൂതൻ, സൈന്യാധിപൻ, ഓററൻ, ബ്രാഹ്മണർ, പഞ്ചായക്കാർ, ജോത്സ്യൻ, ഗുരു ഇവർ എപ്പൊഴും സഭയിലുണ്ടു. രാവണന്നു കുംഭകൎണ്ണനെന്നൊരു അനുജൻ അടിയന്ന ജ്യേഷ്ഠനായുണ്ട്. ആയവന്നു 6 മാസം

നിദ്രയും 6 മാസം ഊണുമാണ്. ലക്ഷ്മണനാൽ വൈരൂപ്യം ഭവിച്ച ശൂർപ്പണഖ ഞങ്ങൾ മൂന്നാൾക്കും താഴെയാണ്. അച്ഛൻ വിശ്രവസ്സ് മഹർഷിയാണ്. അമ്മ കൈകസിയെന്ന രാക്ഷസിയാണ്. രാവണന്നു രാവണി, അതികായൻ, അക്ഷയകുമാരൻ, ത്രിശിരസ്സ് എന്നിങ്ങിനെ 4 മക്കളുണ്ട്. അതിൽ രാവണിയെന്ന സീമന്തപുത്രൻ ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കയാൽ ഇന്ദ്രജിത്ത്യെന്ന പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചവനും 64 കലാവിദ്യകളിൽ നിപുണനുമാണു. അതികായനെന്നവൻ കനിഷ്ഠപുത്രനാണു. പരമേശ്വരന്റെ പ്രധാനശിഷ്യനും സത്യസന്ധനുമാണ്. 12000 ജാരസന്തതികളുണ്ടു. മണ്ഡോദരി, ധന്യമാലയെന്നു രണ്ടു പാണിഗ്രഹണംചെയ്യ പത്നിമാരുണ്ടു. അതിൽ ധന്യമാല വന്ധ്യയാണു. അതികായൻ ധന്യമാലക്കു ദത്തുപുത്രനാണു. മാലി സുമാലി മാല്യവാൻ എന്നവർ രാവണന്റെ മൂതാതകളായിരുന്നു. അവർ മുമ്പ് ഈ ലങ്കയിൽ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചിരുന്നു. അവരിൽ ഇപ്പോൾ മാല്യവാൻ ലങ്കയിലുണ്ടു. മാലി സുമാലികൾ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണനാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു. കുറെക്കാലം വിശ്രവസ്സു പുത്രനായ വൈശ്രവണൻ ലങ്കയിൽ അധിവസിച്ചിരുന്നു. അന്നു 350 യോജന വിസ്താരമേ ലങ്കയിൽ നഗരവീഥികളാക്കിയിരുന്നുള്ളു. ബാക്കി ജ്യേഷ്ഠനാലാണു 700 യോജനയാക്കിയതു. മുമ്പു വിശ്വകർമ്മാവു ലങ്കയെ സൃഷ്ടിച്ചു അഗ്നികോണിലാണു അവസാനപ്പലക തറച്ചത്. ഇപ്പോൾ മരണസൂത്രത്തിലാണു നിരത്തീട്ടുള്ളത്. ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂർത്തികളും രാവണന്റെ കല്പനയില്ലാതെ ലങ്കയിൽ കടക്കുന്നതല്ല. ഈ ലങ്കക്കു അകഴിയായി ശോഭിക്കുന്ന ലവണസമുദ്രത്തിന്നു രത്നാകരമെന്നു ഒരു പേരുണ്ട്. കാരണം ലങ്കാസ്ത്രീകൾ തങ്ങളുടെ കണവന്മാരുമായി ഏഴുനില മേടയുടെ മുകളിൽ മാരലീലചെയ്യുന്ന സമയംരത്നഹാരങ്ങൾ ശരീരസ്പർശത്തിന്നു വിരോധമായി തോന്നുകയും തത്സമയം മാല്യങ്ങളെ കഴിച്ചു എറിയുകയും അതു സമുദ്രത്തിൽ വന്നുവീഴുകയും തന്നിമിത്തം സമുദ്രത്തിൽ എവിടങ്ങളിലും തപ്പുന്ന സ്ഥലത്തെല്ലാം രത്നങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനാൽ രത്നാകരമെന്ന പേർ വ

ന്നതാണ. രാവണൻെറ ദിനചര്യം ഒമ്പതുകോടി ശിവലിംഗങ്ങ ളെ പൂജിക്കുന്നുണ്ടു. പുറമെ ലങ്കയിൽ മൂവ്വായിരം ഭദ്രകാളിക്ഷേത്ര ങ്ങളുണ്ട്. ഈ കാളികൾക്കെല്ലാം മാതാവായി ലങ്കാശ്രീയെന്ന ഒ രു ദുർഗ്ഗയുമുണ്ടു. ഇങ്ങിനെ അനേക വൈഭവങ്ങൾ ലങ്കക്കുണ്ടെ ന്നു വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹേ ലങ്കേശ്വ രാ! ഇത്ര ആയിരം പടകളേയും വില്ലാളികളായ രാവണപുത്രന്മാ രെയും ജയിച്ചല്ലാതെ ജാനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ യാ തൊരു വഴിയും കാണുന്നില്ല. ഈ ജന്മത്തിൽ സാധിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമല്ലെന്നാണ തോന്നുന്നതു. താമരത്തടാകത്തിൽ ഒരു കുമു ദം പിറന്നതുപോലെ ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ നിസ്സാരനായ ഞാൻ ജനിച്ച ലോകാപവാദം ഏററിരിക്കേണ്ടിയല്ലേ വന്നനുഭവിച്ചതു. വില്ലാളികളും മായാവികളുമായ രാക്ഷസന്മാരോടു നിരായുധന്മാരാ യ നമ്മുടെ വാനരങ്ങളാൽ എന്തു കഴിയും? എൻെറ കർമ്മമെന്ന ല്ലാതെ മറെറാന്നും പറവാൻ കാണുന്നില്ലെന്നുപറഞ്ഞു വ്യസനി ക്കുന്നതിനെ വിഭീഷണൻ കണ്ടു. സ്വാമിൻ! അങ്ങുന്നു ദുഃഖി പ്പാൻ അവകാശമില്ല. കാരണം നിന്തിരുവടിയുടെ ദൂതനായി സീതാന്വേഷണം ചെയ്യു ലങ്കയിൽവന്ന ശ്രീഹനുമാൻ കാളിവ നത്തിൽ കടന്നു അവിടെ കാവലാളികളായ ഓരോരുത്തന്നു സ ഹസ്രഗജങ്ങളുടെ ശക്തിയോടുകൂടിയ എമ്പതിനായിരം ഭടന്മാരെ യും പ്രധാന പടനായകനായ ജംബുമാലിയേയും പഞ്ചസേനാധി പന്മാരേയും രാവണൻെറ ഏളയപുത്രനായ അക്ഷകുമാരനേയും കൊന്നു. രാവണൻ കണികാണുന്ന പൊന്മല എടുത്തു സാഗര ത്തിലെറിഞ്ഞു, തോരണത്തിൽ കയറിയ ഹനുമാനെ രാവണിനാ ഗാസ്ത്രത്താൽ കെട്ടി ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്താൽ മോഹാലസ്യപ്പെടുത്തി രാ വണൻ സന്നിധാനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വെക്കുകയും മാരുതി യുടെ വാലിൽ ശീല ചുററി തൈലം നനച്ചു അഗ്നികൊളുത്തിവി ടുകയും ഉടനെ ഹനുമാൻ ലങ്ക ഏഴുന്തുറയോജനയിൽ ഉൾപ്പെട്ട സകല തെരുവീഥികളേയും ചുട്ട് അതിൽ വസിച്ചിരുന്ന അനേ കം സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ അഗ്നിയിലിട്ടു കരിച്ചു നാശപ്പെടുത്തുകയും തനിക്കു യാതൊരു അഗ്നിബാധയും ഭവിക്കാതെ ഹനുമാൻ നി

ന്തിരുവടിയുടെ അടുക്കലേക്കു മടങ്ങിപ്പോരുകയും ചെയ്തു. ആക യാൽ പകുതിയിൽ അധികം പടകളെ നിരായുധനായ ഏക ഒരു വൻ കുലപ്പെടുത്തിയിരിക്കെ നിന്തിരുവടിയുടെ 70 വെള്ളം വാ നരസംഘം ലങ്കയിൽ കടന്നാൽ പിന്നെത്തെക്കഥയെന്താണു. സാ ഗരതീരത്തിൽനിന്നു വ്യസനിക്കേണമെന്നില്ല. കഴിയുന്നവേഗ ത്തിൽ സാഗരം കടപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ ചിന്തിക്കുകയെന്നു വിഭീ ഷണൻ പറയുന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാനും ഓഹോ; മാരുതി ലങ്ക യിൽച്ചെന്നു ഇപ്രകാരം പ്രവൃത്തിച്ചതൊന്നും ഇവിടെ മനസ്സിലാ യിട്ടില്ല. ലങ്കേശ്വരാ ഇപ്പോൾ നീ പറഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രം മന സ്സിലായി. അവനവൻെറ യോഗ്യത അവനവൻതന്നെ പറയു ന്നതായാൽ തന്നെത്താൻ പുകഴ്ത്തിയാലുള്ള ദോഷം അനുഭവിപ്പാ നിടവരുമെന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ടു; തന്നിമിത്തം പറയാതിരുന്നതായി രിക്കുമെന്നു ഹനുമാനെപ്പുകഴ്ത്തി സാഗരം കടപ്പാൻ സാഗരരാ ജാവായ വരുണനെ ധ്യാനിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു.

വരുണമന്ത്രം

ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു, ഹേ! സൌമിത്രേ; സമുദ്രരാജാവാ യ വരുണനെ ധ്യാനിപ്പാനായി ശാസ്ത്രോക്തമായ ഒരു ദർഭാസനം ഉണ്ടാക്കി ആ ആസനത്തിൽ കിടന്നു വരുണധ്യാനം ചെയ്യണ മെന്നു പറയുകയും ലക്ഷ്മണൻ അവ്വണ്ണമേ നിയമാനുസരണം ദർ ഭകൊണ്ടു ആസനമുണ്ടാക്കുകയും അതിൽ ഭഗവാൻ ശയിച്ചു ഏഴു ദിവസം അഹോരാത്രം വരുണനെ ധ്യാനിക്കുകയും വരുണൻ വ രായ്കയാൽ സൌമിത്രിയോടുധ്യാനിപ്പാൻ കല്പിക്കുകയും അപ്രകാ രം ലക്ഷ്മണനും ധ്യാനിച്ചും വരുണൻ വരാത്തതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! വരുണൻ വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ പേരിൽ ചില ഹാസ്യങ്ങളെക്കരുതിയാണെന്നു തോന്നുന്നു. അതു എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ദാശരഥി രാമൻ ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ജാതനെന്നല്ലാ തെ യാതൊരു വൈഭവവും രാമനിൽഇല്ലെന്നും രാമൻെറ കയ്യിലു ള്ള പാരകോദണ്ഡമായ വില്ലിന്നു ലേശംപോലും ശക്തിയുണ്ടെന്നു ള്ളതിൽ തൻെറ പത്നിയെ അന്യനായ രാവണൻ കൊണ്ടുപോ

വാൻ ഇടവരാത്തതും ആണെന്നു മാത്രമല്ല അയോദ്ധ്യയെ വിട്ടു വ
നത്തിൽ വന്നു ഫലമൂലപത്രങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു ശാഖാമൃഗങ്ങളായ
വാനരങ്ങളെ സഹായികളാക്കി ലങ്കയിൽ കടന്നു ജാനകിയെ വീ
ണ്ടുകൊണ്ടു പോകാമെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്താൽ എന്നെ ആശ്ര
യിക്കുകയാണെന്നും വനത്തിൽ സഞ്ചാരം തുടങ്ങിയതിനുശേഷം
നടപ്പാൻ തന്നെ ശക്തിയില്ലാത്തവനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നും
രാജ്യഭ്രഷ്ടനായ രാമൻ വിളിച്ചാൽ എനിക്കു പോകേണ്ടുന്നാവശ്യ
മില്ലെന്നും മററും കരുതിയിരിക്കുന്ന ഈ ജലപ്രഭുവായ വരുണനെ
മേലാൽ സാഗരത്തിൽ ഞാൻ വെച്ചിരിക്കുന്നതല്ല. സാഗരരാ
ജാവാണെന്നുള്ള വരുണന്റെ അഭിമാനത്തെ രാജ്യഭ്രഷ്ടനായ രാ
മനാൽ പോക്കുവാൻ കഴിയുമൊ എന്നു പരീക്ഷിക്കുവാൻ വില്ലു
എന്റെ കയ്യിൽ തരികയെന്നു ലക്ഷ്മണനോടു പറഞ്ഞു കോദ
ണ്ഡത്തെ വാങ്ങി ആകർണ്ണാന്തം വലിച്ചു ഞാണേററി ആഗ്നേയാ
സ്ത്രം പൂട്ടി സാഗരത്തിൽ തൊടുക്കുകയും അഗ്നിജ്വാലാമാലകൾ ക
ത്തിജ്വലിച്ചു ചിന്നിച്ചിതറി സമുദ്രത്തിൽ പായുകയും തന്നിമി
ത്തം സമുദ്രജലം തിളച്ചു മറിയുകയും ജലചരങ്ങളായ മത്സ്യ, കമ
ഠ, നക്ര, ചക്ര, ജളൂക, മണ്ഡൂക, കക്കടക, പരത്പ്രഭൃതികളെല്ലാം
നശിക്കുകയും ഭഗവാന്റെ ക്രോധം സഹിക്കായ്കയാൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്ര
മെടുത്തു ശിലയിൽ അനുസന്ധാനം ചെയ്കയും ചെയ്തു. ഉടനെ
വരുണൻ അഗ്നിബാധയാൽ അവശനായി ഒരു രത്നമാല്യത്തെ
യെടുത്തുവന്നു സർവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാന്റെ പാദത്തിൽ കാഴ്ചവെ
ച്ചു സാഷ്ടാംഗം നമസ്കാരം ചെയ്തു സ്തുതിക്കുന്നു.

വരുണസ്തുതി

ശ്രീമന്നാരായണാ! പരബ്രഹ്മസ്വരൂപാ! അഖിലാണ്ഡ
കോടിബ്രഹ്മാണ്ഡനായകാ! കൌസല്യാഗർഭാധിവാസാ! ദശരഥരാജ
നന്ദനാ! വിശ്വാമിത്രയജ്ഞപരിപാലനാ! താടകാസംഹാരാ! അഹ
ല്യാശാപവിമോചനാ! മിഥിലാരാജ്യഗമനാ! ത്ര്യംബകചാപഖ
ണ്ഡനാ! സീതാപാണിഗ്രഹണമൂർത്തായ! ഭാർഗ്ഗവരാമഗർവ്വശമ
നാ! അയോദ്ധ്യാധിവാസാ! പട്ടാഭിഷേകവിഘ്നാഹതാ! ഘോരാര
ണ്യഗമനാ! അഭയമഭയരക്ഷാരക്ഷാരാമമന്ത്രപ്രദാ! സ്വാമിൻ അ

ടിയൻ മനസ്സിൽ ആലോചിക്കാതെ കാൎയ്യങ്ങളെ നിന്തിരുവടി ഊഹിച്ച് പരിഭവിക്കരുതെ. അങ്ങയുടെ വൈഭവത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ സജാതിക, വിജാതിക, സ്വഗത, ഭേദശൂന്യനായി ദേശകാലവസ്തു പരിഛേദരഹിതനായി, നിഷ്കളങ്കനായി, നിൎമ്മലനായി, അവാങ്മനസഗോചരനായി, സൎവ്വലോകശരണ്യനായുള്ള നിന്തിരുവടി പണ്ടു ഇന്ദ്രദ്യുമ്നനെന്ന പാണ്ഡ്യരാജാവ് അഗസ്ത്യൻ ശാപത്താൽ മത്തഗജമായി വനത്തിൽ അനേക പിടികളോടുകൂടി സഞ്ചരിക്കുകയും ഒരുദിവസം നീരണിപ്പൊയ്കയെന്ന മടുവിൽ ജലം കുടിപ്പാനായി ഗജേന്ദ്രൻ ആയിരംപിടികളോടുകൂടി ഇറങ്ങുകയും ആ മടുവിൽ ദേവലമഹൎഷിയുടെ ശാപത്താൽ നക്രമായിക്കിടക്കുന്ന ഹൂഹൂവെന്ന ഗന്ധൎവ്വൻ ഗജേന്ദ്രൻ ജലത്തിൽ ഇറങ്ങിയ ഉടനെ വന്നു കാൽ പിടിച്ചു വലി[illegible]ം അതു കണ്ടു കരീന്ദ്രനും തന്റെ സഹായികളായ ആയിരം പിടികളും കരയിലേക്കു വലിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ ആയിരം സംവത്സരം അന്യോന്യം വലിച്ച് തന്റെ സഹായികളായ പിടിയാനകൾ തളൎന്ന തന്നെ വിട്ടുപോകയും തനിക്കു ആരും സഹായമില്ലെന്നു കണ്ടു പൂൎവ്വസ്മരണ ഉണ്ടാകുകയും സൎവ്വേശ്വരനായ അങ്ങയെ ചെന്താമരപ്പുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു അൎച്ചനചെയ്ത് ആദിമൂലമെ അഭയംഎന്നുള്ള സ്തുതിയെക്കേട്ടു കാരുണ്യവാരാന്നിധിയായ നിന്തിരുവടി പക്ഷിരാജാവായഗരുഡന്റെ ഗളത്തിൽകയറിവന്നു നക്രത്തെ ചക്രത്താൽവധിച്ചു ഇന്ദ്രദ്യുമ്നനെ രക്ഷ ചെയ്ത് ശാപത്തെ മാററി രാജാവിന്റെ യഥാസ്ഥാനത്തിലേക്കു നിന്തിരുവടി അനുഗ്രഹിച്ചു[illegible]വല്ലൊ സ്വാമിൻ! നിരക്ഷരകുക്ഷിയായ അടിയനെ നി[illegible] രക്ഷിക്കേണമെ! ആഗ്നേയാസ്ത്രത്താൽ അടിയനും ജ[illegible]ം ജലവും ഇതിൽപ്പരം നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെ [illegible]ഭവിപ്പാൻ [illegible] ഭക്തവത്സലനായ അങ്ങുന്നല്ലാതെ അടിയനു [illegible]മില്ല സ്വാമിൻ! എന്ന വരുണന്റെ സ്തുതിയെക്കേട്ടു ഭഗ[illegible] അല്ലയോ വരുണ! ഞാനും എന്റെ സഹായികളായ സു[illegible] വാനരങ്ങളും ഈ സമുദ്രതീരത്തിൽ വ[illegible] ഏഴ് ദിവസ[illegible]ഹാരം ത്രം ധ്യാനിച്ചും നീ വരാതിരിപ്പാനും ക്രോധിച്ചു വ[illegible]പ്പോൾ

വരുവാനും കാരണമെന്ത്? നീ സാഗരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെ? പരമാൎത്ഥം പറയുക. നിന്റെ ഇത്രനേരം എന്നിലുണ്ടായ സ്തുതിയെക്കേട്ടു നിന്റെ പേരിലുള്ള ക്രോധം ശമിച്ചിരിക്കുന്നു. മേലിൽ നീ ഭയപ്പെടേണ്ട. നിണക്കു ഞാൻ അഭയദാനം തന്നിരിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു വരുണൻ പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സൎവ്വേശ്വരനായ അങ്ങയുടെ പത്നീക്കു ഒരകപ്പെട്ട ദുഃഖത്തിനെ നിവൃത്തിപ്പാനായി വാനരസംഘത്തോടുകൂടി തിരുവടി സമുദ്രതീരത്തിൽ വന്നു അടിയനെ വിളിച്ചത് ലേശംപോലും അടിയൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. കാരണം, പുഷ്കരദ്വീപിനെ ചുററിക്കിടക്കുന്ന ശുദ്ധോദകാൎണ്ണവത്തിൽ ധിമി, ധിമിംഗലമെന്ന രണ്ടു മത്സ്യങ്ങൾ തങ്ങളിൽ അതികഠിനമായ ശണ്ഠ ഉണ്ടാവുകയും തന്നിമിത്തം ഇതരജലജന്തുക്കൾക്കു നാശം ഭവിക്കുകയും അലതിരകൾ കലശലായി പലേ ദ്വീപുകളിലും അടിച്ചു ഓരോ ഭാഗങ്ങൾ ഇടിഞ്ഞു ചാടുകയും ചെയ്യു വിവരം അടിയനറിഞ്ഞു മത്സ്യങ്ങൾതമ്മിലുള്ള മത്സരത്തെ തീൎത്തുപ്രജകളെ രക്ഷിപ്പാനായി ഞാൻ പോയ നിമിത്തം തിരുവടി വിളിച്ചതു അറിവാനിടവരാഞ്ഞതാണ്. ഇതു അങ്ങയുടെ പാദം തന്നാണ് സത്യമാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ വരുണ! നീ പറയപ്പെട്ട മത്സ്യങ്ങൾ എത് കാലത്തുണ്ടായതെന്നു അറിവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സ്വാമിൻ! പണ്ടു സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ മത്സ്യാവതാരമെടുത്തു ഹയഗ്രീവനെ വധിച്ച കഥ അങ്ങേക്കറിവാണല്ലൊ. ആ അവസരത്തിൽ മത്സ്യങ്ങളോടുകൂടെ ജലക്രീഡയിൽ ഉത്ഭവിച്ചവരാണെന്നു മറവടി പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ, വരുണനെ നോക്കി, നിന്നെ ഞാൻ വിളിച്ച അവസരത്തിൽ കാണാഞ്ഞതിനാൽ എന്റെ വില്ലിൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം അനുസന്ധാനം ചെയ്യിരിക്കുന്നു. രാമസായകം വ്യൎത്ഥം മടങ്ങുന്നതല്ല. ഈ അസ്ത്രത്തിന്നു ഒരു ലക്ഷ്യം നീ തരണമെന്നു ചോദിക്കുകയും, സ്വാമിൻ അങ്ങയുടെ ബാണത്തിന്നു അടിയനാൽ ലക്ഷ്യം തരുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. എങ്കിലും ഒരു ലക്ഷ്യം ഉണൎത്തിക്കാം. ഈ ലവണാബ്ധിയുടെ പശ്ചിമോത്തരമായി ഗാന്ധാരമെന്ന ഒരു ദ്വീപുണ്ട്. അതിൽ ശ

നേകകോടി രാക്ഷസന്മാർ അധിവസിക്കുന്നുണ്ട്. അവരുടെ പരാ
ക്രമം സഹിക്കുന്നില്ല. അന്തരം മദ്ധ്യ പാതാളങ്ങളായ ത്രൈലോ
ക്യങ്ങളും രാക്ഷസന്മാരാൽ വളരെ നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെ അനുഭവിക്കുന്നു
ണ്ട്. ഇടക്കിടെ സാഗരങ്ങളിലും വന്നു ജലചരങ്ങളെപ്പിടിച്ചു
ഭക്ഷിച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു മുമ്പറഞ്ഞ ബ്രഹ്മ
സായകം അധർമ്മതല്പരന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരെ നശിപ്പിപ്പാനാ
യിട്ടുണ്ടു അയച്ചു അടിയനെ രക്ഷിക്കേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും ഭ
ഗവാൻ അപ്രകാരം ചെയ്തതിന്നുശേഷം വരുണനോടു പറയുന്നു.
അഹ വരുണാ! എനിക്കും എന്റെ സൈന്യങ്ങൾക്കും ലങ്കയ്ക്കു
പോകണം. ആയതിന്നു മാർഗ്ഗവിരോധമായി ശോഭിക്കുന്ന ഈ
സാഗരത്തൂടെ ഒരു മാർഗ്ഗം ലഭിക്കണം. ആയതു നിന്റെ സഹാ
യത്താൽ വേണം. അതിന്നുവേണ്ടി നിന്നെ വരുത്തിയതാണെന്നു
പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സ്വാമിൻ! ഈ സമുദ്രത്തിന്റെ ആഴവിസ്തൃ
തങ്ങളെപ്പറവാൻ അടിയനാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. ലക്ഷം യോജ
ന വിസ്താരമെന്നു ഒരു കണക്കുണ്ട്. അത് സൃഷ്ടികാലത്തിലുള്ള
താണ്. ആയതിൽപ്പിന്നെ തിരമാലാഘങ്ങളുടെ സംഘട്ടനങ്ങ
ളാൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ കുറഞ്ഞും വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല
ജലത്തെ അങ്ങുമിങ്ങും നീക്കി ഇടയൂടെ സൈന്യങ്ങൾ ഇറങ്ങി
പോകുന്നതായാൽ വളരെക്കാലതാമസവും ബുദ്ധിമുട്ടും സംഭവി
ക്കും. വേണ്ടുന്നതു അടിയൻ ഉണർത്തിക്കാം. അങ്ങയുടെ സൈ
ന്യങ്ങളായ വാനരങ്ങളാൽ കൽമലപർവ്വതങ്ങളെ എടുപ്പിച്ചുകൊ
ണ്ടുവന്നു സേതുബന്ധിക്കുകയും തന്മേലെ പോകുന്നതാണ് സുഖ
വും എളുപ്പവും. അടിയൻ സമുദ്രത്തിൽ താണ് ജലത്തിൽ ഇടു
ന്ന പർവ്വതങ്ങൾ അങ്ങുമിങ്ങും പോകാതെ തടുത്തുകൊള്ളാം. എ
ന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു എന്നാൽ അങ്ങിനെയാവട്ടെ എന്നു വ
രുണനെ അനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു. അനന്തരം സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു
സേതുബന്ധിപ്പാനായി വാനരങ്ങൾക്കു കല്പന കൊടുക്കുകയെന്നു
കല്പിച്ചതിനെക്കേട്ടു സുഗ്രീവൻ സൈന്യങ്ങളെ അറിയിച്ചു.

സേതുബന്ധനം.

കവി.

കുമുദനിട്ടകുലവരൈക്കുത്തരിൽ
തിമിതമിട്ടുത്തിരിയും തിരെകടൽ
തുമിതമൂർപ്പുകവാനവർതുള്ളിനാർ
അമൃതമിന്നുമെഴുമെന്നുമംശയാൽ.

ജാംബവാൻ വാനരങ്ങളോടു പറയുന്നു. ഹെ സ്നേഹിതന്മാരെ! ഇതിൽ സേതുബന്ധിപ്പാനായി നാലു പേർ ഒഴികെ ബാക്കി എല്ലാവരും പോകണം. സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയും തന്റെ അനുജനായ ലക്ഷ്മണനും ലങ്കേശ്വരനായ വിഭീഷണനും നമ്മുടെ രാജാവായ സുഗ്രീവനും ഇങ്ങിനെ നാലു പേർ രാജാക്കളാകുന്നു. അവർ ഒഴികെ മറ്റുള്ള എല്ലാവരും ജാഗ്രതയായി അണുമുതൽ മേരുപര്യന്തമുള്ള പർവ്വതങ്ങളെക്കൊണ്ടു വരണം. ഇതുകൾ വാങ്ങിപ്പടവു ചെയ്വാൻ വിശ്വകർമ്മാത്മജനായ നളൻ വല്ലണമെന്നു ജാംബവാൻ പറയുകയും അവ്വണ്ണം സമ്മതിച്ചു സകലരും പർവ്വതങ്ങൾ കൊണ്ടുവരികയും കുമുദൻ ഒമ്പതു പർവ്വതങ്ങളെക്കൊണ്ടുവന്നു പ്രഥമമായി മുഹൂർത്തക്കല്ലിടുകയും സേതുബന്ധനം കണ്മാൻ ആകാശമാർഗ്ഗേ നിരനിരയായി നില്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രാദിദേവകൾ കുമുദൻ മുഹൂർത്തക്കല്ലിട്ടതിനെക്കണ്ടു അത്യത്ഭുതപ്പെട്ടു പറയുന്നു. അല്ലയോ ദേവകളെ നോക്കുവിൻ സേതുബന്ധനത്തിന്നു മുഹൂർത്തക്കല്ലായി കുമുദനെന്ന വാനരശ്രേഷ്ഠൻ ഒമ്പതു പർവ്വതങ്ങളെ ഒന്നായിക്കൊണ്ടുവന്നു സമുദ്രത്തിൽ ഇട്ടപ്പോൾ ആയതു വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോകാതെ നാട്യസ്ത്രീകളുടെ നിത്തംപോലെ തിമിധിയെന്ന താളാനുസരണനൃത്തം കണ്ടില്ലയോ. എന്നു മാത്രമല്ല പർവ്വതങ്ങൾ ജലത്തിൽ വീണ ഉടനെ തജ്ജന്യമായ തുള്ളികൾ നമ്മുടെ മേൽ വന്നു സ്പർശിച്ചതു കാണ്മിൻ. പണ്ടു ക്ഷീരാബ്ധിമഥനത്തിന്നായി മന്ദിരമെന്ന ഒരു പർവ്വതത്തിനെയിട്ടപ്പോൾ നമ്മുടെ ജരാനര തീരുവാനായി അമൃതു സിദ്ധിച്ചു നാം രക്ഷപ്പെട്ടതു ഓർമ്മയില്ലേ. ഇന്നു ഒമ്പതു പർവ്വതമല്ലെ ഇട്ടിരിക്കുന്നത്. ഇന്നും അ

മുത് സിദ്ധിക്കും എന്നു ആനന്ദിക്കുകയും സൌന്ദൎയ്യകപതിലകസ
ന്തോഷചിന്താമണികളായ രംഭ, ഉൎവ്വശ്യാദികൾ ഭരതനാട്യം നടി
ക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം വാനരങ്ങളെല്ലാം പൎവ്വതങ്ങൾകൊ
ണ്ടു വന്നു നളൻ പക്കൽ കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ വാങ്ങി താൻ
പടവു ചെയ്തു അഞ്ചുദിവസം അവധിയായി 100 യോജന നീ
ളം, 10 യോജന വണ്ണമായി ലങ്കയുടെ വടഗോപുരത്തിൽ മുട്ടി
ക്കുകയും സേതുബന്ധിച്ച വിവരം ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു എല്ലാ
വരും സന്തോഷപരിപൂൎണ്ണമായി ലങ്കയിൽ കടക്കുകയും വടഗോപുര
ത്തിന്റെ സമീപമുള്ള സുബേലത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ ചെന്നു
പടനായകനായ നീലനെ വിളിച്ചു പടകൾക്കു താമസിപ്പാൻ പാ
ടി വീടു കെട്ടുവാനായി ഭഗവാൻ കല്പിക്കുകയും നീലൻ അവസ്ഥാ
നുസരണം പാടി വീട് നിൎമ്മിക്കുകയും അതിൽ വാനരങ്ങൾ താമ
സിക്കുകയും ആയതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻ തമ്പിയുംകൂടി ശിവധ്യാ
നി ചെയ്കയും ഹനുമൽപ്രഭൃതികളായ വാനരങ്ങൾ ആൎപ്പ് നാദം
ചെയ്കയും ചെയ്തു.

ശുകചാരണന്മാരുടെ പ്രവേശനം.

രാവണന്റെ ഒറ്റന്മാരായ ശുകചാരണന്മാർ ശിവധ്യാനി
യും ആൎപ്പുനാദവും കേട്ടു കിടുകിടെ വിറച്ച് എടോ ശുകനെ ഈ
ശബ്ദം എവിടുന്നുണ്ടായി. വല്ല ഇടിമുഴക്കമോ വെടിമുഴക്കമോ
ലോകം ഞെട്ടുമാറ് മുഴങ്ങുന്ന ശബ്ദം എന്താണിതെന്നറിയണമെ
ന്നു രണ്ടുപേരും അന്വേഷിച്ചു വടഗോപുരത്തിന്നടുത്തു സുബേല
ത്തിന്നടുത്തു വരികയും അവിടെ മനുഷ്യരേയും വാനരങ്ങളേയും ക
ണ്ടു അത്ഭുതപ്പെട്ടു ഇടയിൽ അഞ്ജനാദ്രിയെപ്പോലെ നില്ക്കുന്ന
മാരുതിയെക്കണ്ടു എടോ നോക്കുക കുറെ ദിവസം മുമ്പു ലങ്കയിൽ
അധികം പടകളെയും കൊന്നു രാജ്യത്തെയും ചുട്ടുപോയ മന്തി
അതാ നില്ക്കുന്നു. ആവട്ടെ ഇവരുടെ അഭിപ്രായം മനസ്സിലാ
ക്കി നമ്മുടെ രാവണീശ്വരനോടു അറിയിക്കണം. അതിന്നു ദൂരെ
നിന്നാൽ ഉദ്ദേശം മനസ്സിലാക്കുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. അതി
നാൽ നാം പടയുടെ ഇടയിൽ ഉപായരൂപേണ കടന്നു കാൎയ്യം മ
നസ്സിലാക്കി മടങ്ങണം. അതിന്നു ചെറുവാനരങ്ങളുടെ വേഷ

ഒത്ത മായത്താലെട്ടക്കണം. ഈ വേഷത്തോടെ പോയാൽ ആ മ
ന്തിക്ക ഒരു സമ്മന്ധിക്ക നാം പോര. വാനരരൂപികളായി പട
യിടയിൽ കടന്ന ആരെന്നു കേട്ടാൽ ഞങ്ങൾ കസ്സ്നികളായ ഫ
ലമൂലപകപങ്ങൾക്ക വനത്തിൽ പോയിരുന്ന എന്നും ആ സമയം
വേറെ ചിലർ രഹസ്യമായ ചില സംഗതികളെപ്പറഞ്ഞു എന്നും
അതു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ നിങ്ങളോട്ട അറിയിക്കണമെന്നുള്ള
അത്യുത്സാഹത്താൽ ഞങ്ങൾ വരുന്ന വഴിയാണിതെന്നും മററും
തക്കടിവാക്കകളെപ്പറഞ്ഞു കാൎയ്യം പററിച്ചു പാടാമെന്ന നിശ്ച
യിച്ചു ചാരണന്മാര് വാനരരൂപികളായി പടയിടയിൽ കടക്കക
യും ഉടനെ വാനരവീരന്മാർ ഇവരെപ്പിടിച്ചു അടിക്കകയും തല്ലു
കൊണ്ടു സഹിയാതെയായപ്പോൾ അഭയമഭയമെന്ന നിലവിളി
ക്കകയും അതു കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹേ സുഗ്രീവ നമ്മുടെ പടകളിൽ
ആരാണ് അഭയം എന്നു പറയുന്നത്. അവരെ ഉപദ്രവിക്കരു
ത്. എന്റെ അടുക്കലേക്ക അയക്കകയെന്നതിനെക്കേട്ടു ഇവ
രെ ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയി നിൎത്തുകയും സ്വാമി
കണ്ടു ഹേ നിങ്ങൾ ആരാണ് എവിടന്നു വരുന്നു. പടയുടെ ഇ
ടയിലേക്ക വരേണ്ടുന്നാവശ്യമെന്തെന്നു ചോദിക്കകയും അതിന്നു
മറുവടിയായി അവർ ശരണം സ്വാമിൻ ഞങ്ങൾ ചെറുവാനരങ്ങ
ളാണ്. ഫലമൂലപകപങ്ങൾക്കായി വനത്തിൽ പോയിരുന്നു-
അവിടെ ചിലര് ഞങ്ങളോട്ട രഹസ്യമായ ചില സാരവാക്കുകൾ
പറയുകയുണ്ടായി. ആയതുകളെ സമക്ഷത്തിൽ ഉണൎത്തുവാനായി
വന്നവരാണ്. അതെന്തെന്നാൽ നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ രാവണ
സോദരനായ വിഭീഷണൻ വന്നു ചേൎന്നതു നമുക്ക ദോഷമാണ്.
അങ്ങയുടെ പാദകോദണ്ഡത്തിന്റെ ശക്തിയും വാനരങ്ങളുടെ ക
രബലവും കണ്ടു ഇവരെ വല്ലപ്രകാരവും ഉള്ളിൽ കടന്നുകൂടി ച
തിയിൽ കൊല്ലുന്നമെന്നും അകലെനിന്ന നേരിട്ടു യുദ്ധം ചെയ്തു
കൊല്ലുന്ന കാൎയ്യം പ്രയാസമാണെന്നും ആലോചിച്ചു രാവണന്റെ
സമ്മതപ്രകാരം ഇവിടെക്ക വന്നവനാണ്. ഈ വിഭീഷണൻ
മഹാ കള്ളനും മായാവിയുമാണ് എന്നു ചിലര് ഞങ്ങളോട്ട പറ
ഞ്ഞതിനാൽ വിഭീഷണനെ കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ സംഘത്തിൽ

നിന്നു ഉപേക്ഷിക്കണം എന്നുതന്നെയല്ല ഞങ്ങളുടെ വിഷയത്തിൽ നിന്തിരുവടിക്കു ശങ്ക വേണമെന്നില്ല. ഞങ്ങൾ ശുദ്ധാത്മ കുരങ്ങന്മാരാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേട്ടു ലങ്കേശ്വരനെ വരുത്തി ഹേ വിഭീഷണാ! നീ ഇവരെ അറിയുമോ? ഇവർ നിന്നെപ്പറ്റി വളരെ ദൂഷ്യമായ വാക്കുകൾ പറയുന്നു എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ ഇവരുടെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കി ഭഗവാനെ കേൾപ്പിക്കുന്നു.

സ്വാമിൻ ഇവര് വാനരങ്ങളല്ല രാവണന്റെ ഭടന്മാരാണ്. മായാവിദ്യയാൽ തല്ക്കാലം വാനരന്മാരായതാണ്. ഇവരുടെ നാമം ശുകനെന്നും സാരണനെന്നുമാണെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞു അവരുടെ ശിരസ്സിൽ പാശമന്ത്രം ജപിച്ചു തൊടുകയും ഉടനെ വാനരവേഷം മാറി രാക്ഷസസ്വരൂപമാവുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ചാരന്മാർ, അഭയം സ്വാമിൻ! അറിയായ്കയാൽ വന്ന അബദ്ധത്തിനെ ക്ഷമിച്ചു രക്ഷിക്കണമെ. ഭഗവാനെ എന്നു നമസ്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു എന്നാൽ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട. രാവണന്റെ അടുക്കലേക്കു ഒരു ദൂതനെ അയക്കണമെന്നു കരുതിയിരുന്നു. ആയതു കൂടാതെ കഴിഞ്ഞു. രാവണനോടു പറവാനായി ചില വാക്കുകൾ നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറയുന്നുണ്ട്. ആയതിൽ യാതൊരു വാക്കുകളും ലോപിക്കാതെ ചെന്നു പറയുമോ എന്നു ചോദിക്കുകയും അങ്ങുന്നു അരുളിച്ചെയ്യുന്ന വാക്കുകൾ ഒന്നും കുറയാതെ രാവണനെ കേൾപ്പിക്കാമെന്നു മറുവടി പറകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ അവരോടു താഴെ പറയുന്നതിനെ രാവണനോടു പറവാൻ പറയുന്നു.

അലങ്കാരയുക്തമായ ലങ്കാരാജ്യവും രാജ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട രാജപട്ടം, രാജചെങ്കോൽ രാജകിരീടം ഇതു മുതലായ സർവ്വഭാഗ്യങ്ങളും രാവണന്റെ അനുജനു എന്റെ ഭക്തനുമായ വിഭീഷണനു ദാശരഥി രാമൻ കൊടുത്തു എന്നും ആയതു അർക്കചന്ദ്രന്മാരും രാമനാമവും എത്രകാലം ഭൂമിയിലിരിക്കുമോ അതുവരെക്കും ലങ്കേശ്വരൻ എന്ന സ്ഥാനം കൊടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നും പറയുക എന്നുമാത്രമല്ല. സാഗരമദ്ധ്യേ 100 യോജന നീളവും 10 യോജ

ന വർണ്ണവുമായ ഒരു ചിറ കെട്ടി തന്മാൎഗ്ഗ മനുഷ്യരും വാനരങ്ങളും ലങ്കയിൽ കടന്നു യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങി വടഗോപുരത്തിൻെറ വടക്കുഭാഗം യുദ്ധകളം നിശ്ചയിച്ചു കൊടി കുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നും യുദ്ധകളത്തിൽവെച്ചു രാവണസഹായികളായി അതിഘോരവിരിഞ്ചാദികൾ വന്നാലും അവരെ ഇടവിലക്കി രാവണനെന്ന ദുൎമ്മാൎഗ്ഗിയെ അസ്ത്രം തൊടുത്തു മുഖഗളകരചരണാദ്യവയവങ്ങളെല്ലാം വേറെ വേറെയാക്കി ബന്ധിച്ചു നികൃഷ്ടജാതികളായ കാക്ക, കഴുക്കൾക്കു ഭുജിപ്പാൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. രാവണനാൽ ആൎജ്ജിതമായ സൎവ്വഭാഗ്യങ്ങളും വിഭീഷണൻ അനുഭവിച്ചു സുഖിപ്പാനും രാവണൻ തൻെറ കുഡുംബങ്ങളോടുകൂടി രൌരവാദി നരകങ്ങളിൽ ദുഃഖമനുഭവിപ്പാനും ഇടവരുത്തും ദാശരഥി രാമൻ എന്നു പറയുവിൻ. എന്നു പറഞ്ഞു ചാരണന്മാരെ പടകടത്തി അയക്കുകയും ചെയ്തു.

മാല്യവാൻ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം.

സഭയിൽ ചെല്ലുന്ന മാല്യവാൻെറ വരവിനെക്കണ്ടു രാവണൻ അവസ്ഥാനുസരണം ആസനമിട്ടിരുത്തി അങ്ങുന്നു എഴുന്നെള്ളുവാൻ കാരണം വിശേഷിച്ചു വല്ലതും ഉണ്ടായിരിക്കും. ആയതു അറിയിച്ചാൽ കൊള്ളാം. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു. ഹെ പ്രഭോ രാവണ! ഉത്തരകോസലവാസിയായ രാമൻ സാഗരതീരത്തിൽ വന്നു വരുണനെ ധ്യാനിക്കുകയും കാണായ്കയാൽ ബഡവാഗ്നിക്കു തുല്യമായ ആഗ്നേയാസ്ത്രം തൊടുത്ത നിമിത്തം സമുദ്രവും ജലചരങ്ങളും നശിക്കുമാറാകയും വരുണൻ അത്യന്തം വേദനയോടുകൂടി ഒരു മുത്തുമാല്യത്തെ രാമൻെറ പാദത്തിൽ കാഴ്ചവെച്ചു രക്ഷിക്കണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും രാമൻ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തശേഷം അത്യഗാധമായ സമുദ്രമദ്ധ്യേ സേതുബന്ധിച്ചു സേതോപരിമാൎഗ്ഗമായി രാമാദികൾ ലങ്കയിൽ വന്നു സുബേലമലയുടെ സമീപം പടവീടു കെട്ടി താമസിക്കുന്ന കഥ ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്യന്തം വ്യസനകരമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരെ നീ ജയിച്ചവനാണെന്നുവരികിലും അതിൽ ഒരുവനായ അഗ്നിക്കു നിന്നെ ഭയമുണ്ടെങ്കിൽ നിൻെറ രാ

ജ്യം അഗ്നി പിടിപെട്ടമെൻ? സംഗരത്തിൽ ആഗ്നേയാസ്ത്രം തൊടു ത്തതും ലങ്കയിൽ തീ വെച്ചതും സേതുബന്ധിച്ചതും ഇത്യാദി കാ ര്യങ്ങളെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാമനെ ശത്രുവായ്യരിക്കുന്നതു ന മുക്കു അനത്ഥമാണെന്നുള്ളതിലേക്കു വേറെ വല്ല ദൃഷ്ടാന്തവും വേ ണമെന്നുണ്ടോ രാവണാ? എന്നു മാല്യവാൻ പറയുന്നതിനെക്കേ ട്ടു രാവണൻെറ മന്ത്രിയായ പ്രഹസ്തൻ മാല്യവാനോടു പറയുന്നു ഹെ വയസ്സാ! അങ്ങേക്കു ഇത്ര ബുദ്ധിയില്ലല്ലൊ. സമുദ്രരാജാവാ യ വരുണൻ രാമനെ വണങ്ങിയെന്നാണ് രാമന്നു ഒരു വൈഭവം പറയുന്നത്. കഷ്ടം! മററുള്ള ദിക്പാലകന്മാർ എവരും നമ്മു ടെ രാവണീശ്വരന്നു ദാസ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതു ഓർമ്മയില്ലെ? പിന്നെ വാനരങ്ങൾ മലയെടുത്തുവെന്നും തന്നിമിത്തം കുരങ്ങന്മാ രും സമത്ഥന്മാരാണെന്നാണ് പറയുന്നത്. ആശ്ചര്യം തന്നെ. നമ്മുടെ രാവണീശ്വരൻ പണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി അധിവസി ക്കുന്ന കൈലാസപര്വ്വതത്തെയും അതിൽ വസിക്കുന്ന ഗണപ തി, സുബ്രഹ്മണ്യനെയും നന്ദി, നന്തി, മഹാകാളപേതാള, ച ണ്ഡമുണ്ഡ, ചാമുണ്ഡ, കുണ്ഡോദര, കുംഭോദര, മഹോദര, വീരഭ ദ്ര, ക്രൂരഭദ്ര, ഭൃംഗീ, ഭൃംഗീരടി, കരടികണ്ഠാകരുണൻ മുതലായ ഭൂ തഗണങ്ങളേയും ഒന്നായി എടുത്തു അമ്മാനമാടിയതു മറന്നുപോ യോ? വയസ്സന്മാരുടെ കാര്യമൊക്കെ അങ്ങിനെതന്നെ. സമയം വെറുതെ കളയണ്ട, നേരത്തെ വീട്ടിലേക്കു പോകാം എന്നു പറ ഞ്ഞു മാല്യവാനെ അയക്കുകയും പ്രഹസ്തൻ രാവണനോടു സ്വാ മിൻ! പ്രഭോ, അന്ന് മന്ത്രാലോചനയിൽവെച്ചു അടിയൻ അങ്ങ യോടു യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണമെന്നും രാമാദികൾ സാഗര ത്തിൻെറ മറുകരയിലുണ്ടെന്നും അവിടെ ചെന്നു ജയിച്ചുവരാമെ ന്നും ഉണർത്തിച്ചപ്പോൾ സമയം വന്നാൽ നിണക്കുതന്നെ യുദ്ധ ത്തിന്നു കല്പന തരാമെന്നു അടിയനോട് കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലൊ. ശത്രു ക്കളായ രാമാദികളെ ഇപ്പോൾ അന്വേഷിച്ചുപോകാതെ കഴിഞ്ഞു. ലങ്കയിൽ കടന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് കേട്ടതിനാൽ അത്യന്തം സന്തോ ഷിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ മന്ത്രിയുടെ വാക്കിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു മന്ത്രി സമയം വന്നാൽ നിണക്കു കല്പന തരാമെ

ന്നു പറയുകയും മന്ത്രി തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

രാമൻ പറഞ്ഞയച്ച വാക്കിനെ രാവണനോടു ചാരന്മാർ പറയുന്നു.

ചാരന്മാർ വന്നു രാവണന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതന്മാരായി നില്ക്കുകയും രാവണൻ കണ്ടു് ഇന്നു വല്ല വിശേഷവൎത്തമാനങ്ങൾ ഉണ്ടോയെന്നു ചോദിക്കുകയും; ഉണ്ടു്, കേൾപ്പിക്കാം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ ഞങ്ങൾ ഇന്നു വടഗോപുരത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ പോകുകയും അവിടെ മനുഷ്യരും സുഗ്രീവാദിവാനരങ്ങളും സുബേലത്തിന്റെ അടിവാരത്തിൽ പടവീടു കെട്ടി അധിവസിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അവരുടെ ഉദ്ദേശം മനസ്സിലാക്കുവാനായി ഞങ്ങൾ വാനരരൂപികളായി പടയിടയിൽ കടക്കുകയും വാനരങ്ങൾ ഞങ്ങളെപ്പിടിച്ചു അടിച്ചും മാറത്തിടിച്ചും നിലത്തിഴച്ചും ഉപദ്രവിക്കുമ്പോൾ പ്രാണഹാനി വരുമെന്നായെന്നു കരുതി നിലവിളിക്കുകയും അപ്പോൾ മനുഷ്യരായ രാമാദികളുടെ അടുക്കലേക്കു ഞങ്ങളെപ്പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി രാമൻവശം ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതു ആരാണു ഞങ്ങളുടെ മായം വെളിപ്പെടുത്തിയതു് എന്നുള്ളതിനെക്കു ഒരു സാമ്യം പറയാം അതു മൂലമെന്ന:—പണ്ടു ശ്രീമതിയെന്ന ഒരു വിദ്യാധരസ്ത്രീ വേണുവീണകളെയെടുത്തു അപ്രാകൃതമെന്ന പരമപദത്തിൽ പോയി സൎവ്വേശ്വരിയായ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയെ സ്തുതിച്ചുവരികയും ഇങ്ങിനെ പുലരുവാൻ (ഏഴരനാഴിക) ഒരു യാമമുള്ളപ്പോൾ ദിനചൎയ്യമായിആയിരം സംവത്സരം സ്തുതിച്ചു പൎയ്യവസാനം ലക്ഷ്മീഭഗവതി പ്രത്യക്ഷമാവാനായി കേശാദിപാദം പാദാദികേശമായി ധ്യാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ലക്ഷ്മിയുടെ പാദാദികേശം

കനകകന്ദപുരകാന്തി വിളങ്ങും തിരുമേനിയും, ഝലഞ്ഝലം ഝരലിതപാദകടക ഖചിത പാദാരവിന്ദങ്ങളും വരാൽമത്സ്യത്തെപ്പഴിത്ത കണങ്കാലുകളും, കരീന്ദ്രകരപരിഹാസി സുന്ദരോരുദണ്ഡ

ങ്ങളും, ഇടിമിന്നലൊളിക്കും നവരത്ന ഘടിതകാഞ്ചിദാമമെല്ലാ
സൽപീതാംബര പരിവൃതമായ ഇടകുടുകിന, കട്ടുന്തുടി നടുവടി
വെരടിടയും, കടിതടവടിവും, ചെമ്പോൽനിറംപകന്ന അരയാ
ലിലതോല്ക്കും, വലിത്രയീ ശോഭിതമായ, തിരു ഉദരവും ഗംഗ
നീർച്ചുഴിപോലെ വിളങ്ങും വലഞ്ചുഴി ഉന്തിക്കമലത്തിൽ നിന്നെ
ഴുന്ന ഊൎദ്ധ്വരോമപങ്ക്തന്താളൊന്നി തോന്നിരണ്ടാകിയ പങ്കജമു
കുളംപോലെ കുങ്കുമസ്തനങ്ങളും പന്തുമുകിൽക്കുഴിയെപ്പരിഹസി
ച്ച തോളിണ അഴകും, പുസ്തകഭൂതഹസ്തകമലങ്ങളും, നവരത്ന
ഖചിതമാലാലംകൃത ഗളശോഭയും; പൂഗതാമ്മൂലമുക്തചൂൎണ്ണച
ൎണ്ണാരുണിതരദന പംക്തിഭിമ്മന്ദസ്മിത സുന്ദരാനന സരോരുഹ
വും; നവവിദ്രുമകാന്തിയെ തിരസ്കരിക്കും ഉത്തരാധരോഷ്ഠങ്ങളും
തിലപുഷ്പതുലിതനാസികാ ഗ്രോദഞ്ചിതമൌക്തികാ ഭരണവും;
സൂൎയ്യസോമാഗ്നികളെ തിരസ്കരിക്കും രത്നകുണ്ഡലങ്ങളും; ഭക്ത
ക്ഷണദാക്ഷിണ്യ കടാക്ഷവീക്ഷണവും; മല്ലീശരവില്ലിനെ വെല്ലും
ചില്ലിവല്ലീവിലാസവും; മയൂരഗളജല ശോഭയഴകിയ ചൂൎണ്ണകുന്ത
ളശോഭയും, നീരുണ്ട മേഘത്തെ തിരസ്കരിക്കും കേശഭാരവും മ
യിൽപോലെ ചായലും; കുയിൽപോലെ മൊഴിയും; ഹംസപ്പിട
പോലെ നടയഴകോടുകൂടിയ പത്മനാഭപ്രിയേ ജഗന്മാതൃകേയെന്നു
ഏകാഗ്ര മാനസിയായി ധ്യാനിക്കുകയും ഉടനെ ഭഗവതിയും പ്ര
ത്യക്ഷമായി അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി സൎവ്വപാപഹരമാ
യും സകല മോക്ഷപ്രദവുമായുള്ള ചേമന്തിയെന്ന പുഷ്പത്താൽ പ
രിശോഭിതമായ ഒരു മാല്യത്തെ ശ്രീമതിക്കു ദാനംചെയ്കയും ചെ
യ്തു. ആയതു വാങ്ങി തന്റെ വിദ്യാധരമണ്ഡലത്തേക്കു മടങ്ങി
വരുമ്പോൾ സത്യലോകത്തുവെച്ച്, അനുഭവരസികനായ ദുൎവ്വാ
സാവിനെക്കാണുകയും ഓഹോ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയുടെ അനുഗ്രഹ
ത്തെ വഹിച്ചുവരുന്നവളാണെന്നു മഹൎഷി വന്ദനംപറയുകയും
അതുകണ്ടു ശ്രീമതിയും സൎവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായ മഹർഷി ന
മ്മെ മാനിച്ചതുകൊണ്ടു നാം മഹാനെ മാനിക്കേണ്ടതത്യാവശ്യമാ
ണെന്നു വിചാരിച്ചു തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന മാല്യത്തെ ദുൎവ്വാ
സാവിന്നു നല്കി താൻ തന്റെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കു വിടകൊണ്ടു.

അനന്തരം മഹൎഷി ഈ മാല്യത്തെ ആൎക്കാണു കൊടുക്കേണ്ടതെ
ന്നു ആലോചിച്ച് ഇന്ദ്രന്നു കൊടുത്താൽ ശുഭമായി ഭവിക്കും എ
ന്നു സങ്കല്പിച്ചു സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കു ചരികയും സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ
തന്റെ വാഹനമായ ഐരാവതാരൂഢനായി വജ്രപാണിയായി
ത്രയത്രിംശക്കോടി ദേവകളും തന്നെ സേവിച്ചു ഇരുഭാഗവും രംഭ
ഉൎവ്വശി തിലോത്തമ നന്ദിനി വാഹിനി കന്ദൎപ്പമാലിനി പരിമളവ
ല്ലി പങ്കേരുകാക്ഷി മദനപ്പേട മദനകുഞ്ചരി അതിരസലീല ആന
ന്ദവേണി കാമനെമയക്കി മോഹനമുരുക്കി ശൃംഗാരലീല ശ്രീപ
ഞ്ചലാക്ഷി എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ദേവസ്ത്രീകൾ ഭത്തനാട്യം നടിച്ചും
അനന്തകോലാഹലത്തോടുകൂടി നഗരി വലം വരുന്ന ആശ്ചൎയ്യ
ങ്ങളെല്ലാം കണ്ടു കുറെനേരം നില്ക്കുകയും അനന്തരം ശ്രീമതി
യാൽ ദത്തമായ പുഷ്പമാല്യത്തെ ഏറ്റുകൊള്ളുവാനായി മഹൎഷി
ഇന്ദ്രനോടു പറയുകയും ഇന്ദ്രൻ ആനയെ നടത്തുന്ന കുരട്ടിയെന്ന
തോട്ടി നീട്ടി വാങ്ങി ഐരാവതത്തിന്റെ മസ്തകത്തിൽ വെച്ചു
തന്റെ കചഭാരത്തെ ചിക്കലത്തുകയും ആ അവസരത്തിൽ
സൌരഭ്യംഹേതുവായി ഷഡംഘ്രികൾ മാല്യത്തിൽവന്നു ഝങ്കാരം
ചെയ്കയും അതുകേട്ടു ഗജേന്ദ്രനും ക്രോധിച്ചു തുമ്പിക്കരത്താൽ മാ
ല്യത്തെയെടുത്തു നിലത്തിട്ടു പാദതാഡനം ചെയ്കയും ഇതുകളെ
യെല്ലാം കണ്ടുനില്ക്കുന്ന ദുൎവ്വാസാവും ഹേ ഇന്ദ്ര! നീ മാല്യത്തി
ന്റെ ഗുരുത്വത്തെയും എന്റെ വൈഭവത്തെയും ലേശംപോലും
ആലോചിയാതെ ആനയുടെ മസ്തകത്തിൽ വെച്ചതുകൊണ്ടല്ലൊ
മാല്യം നശിക്കേണ്ടിവന്നതു. ഇതു നിന്റെ ഐശ്വൎയ്യാധിക്യ
ത്താലാണു. തന്നിമിത്തം നിന്റെ സൎവ്വഭാഗ്യങ്ങളും ക്ഷീരാബ്ധി
യിലൊളിക്കട്ടെ നിണക്കും നിന്റെ പ്രജകൾക്കും ജരാനരയും
ബാധിക്കട്ടെയെന്നു ശപിച്ചു മഹൎഷി അന്തൎദ്ധാനം ചെയ്കയും
ചെയ്തതിന്നുശേഷം ഇന്ദ്രാദികൾക്കു ജരാനരബാധിക്കുകയും ഭാ
ഗ്യങ്ങളായ അറുപതുകോടി അപ്സരസ്ത്രീകൾ കല്പകവൃക്ഷം, നവനി
ധി, അമൃത്, സുരഭി, ഉച്ചൈശ്രവസ്സ് എന്ന അശ്വം ഐരാവ
തം മുതലായ എല്ലാഭാഗ്യങ്ങളും ക്ഷീരാബ്ധിയിലൊളിക്കുകയും ദേ
വലോകം അരാജകത്വം ഭവിക്കുകയും ചെയ്തതിന്നുശേഷം മഹ

വാൻ ദേവസമൂഹത്തോടുകൂടി സത്യലോകവാസനായ ബ്രഹ്മാവി ൻെറ അടുക്കൽ ചെന്നു് ഉണ്ടായ പരമാത്ഥമെല്ലാം ഉണത്തിക്ക കയും എന്നാൽ യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഇതിലേക്ക ചെയ്യാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. പരമേശ്വരൻെറ അടുക്കൽ ചെന്നു ഉണത്തു വിൻ എന്നാൽ നിവൃത്തി ഉണ്ടാവുമെന്നു ഇന്ദ്രാദികളെ കൈലാ സത്തിലേക്ക കൂട്ടി താനും പുറപ്പെട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമിയെ വന്നു കാണുകയും ഇന്ദ്രൻ രുദ്രമൂത്തിയെ നമസ്കരിച്ചു ദുവ്വാസാവാൽ വ ന്ന ആധിവ്യാധികളെ ആദ്യന്തം കേൾപ്പിക്കുകയും സ്വാമിയും ഇ ന്ദ്രനെ നോക്കി ഹെ പുരന്ദര! രാക്ഷസമൂത്തിയായ നാരായണൻ വിചാരിച്ചല്ലാതെ ഇതിന്നു വേറെ മാഗ്ഗം ഞാൻ ആലോചിക്ക മ്പോഠം കാണുന്നില്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഞാനും നിങ്ങളുടെ കൂടെ വരുന്നുണ്ടു എന്നു പറഞ്ഞു തൻെറ ഭൂതവൃന്ദങ്ങളോടും ഇന്ദ്രാദിദേ വകളോടും കൂടി ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽ വരികയും പുരുഷസൂക്തം എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു നാരായണസ്വാമിയെ അനുലോമപ്രതിലോ മമായി സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യാറെ വിശേശ്വരനായ ശ്രീനാരായ ണൻ അതു കേട്ടു ഗരുഡാരൂഢനായി പുറപ്പെട്ടു ദേവസംഘ ത്തിൽവന്നു പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുകയും ഇന്ദ്രാദികഠം സാഷ്ടാംഗനമ സ്കാരം ചെയ്തു വിനയാനവിതന്മാരായി നില്ക്കുകയും നാരായണൻ ഇന്ദ്രനെക്കണ്ടു ഹെ മഘവൻ ഈ ജരാനര എവിടെനിന്നു സ മ്പാദിച്ചു. എന്തിന്നധികം പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ പലപ്പോ ഴും പറയുന്നുണ്ടു മതിയാവട്ടെ. അഹങ്കാരികഠംക്കുള്ള അനുഭവ മാണിതു. പണ്ടു ബൃഹസ്പതിയുടെ ശാപത്താൽ അനുഭവിച്ച ന ഷ്ടകഷ്ടങ്ങഠം ഇത്രവേഗം മറന്നുപോയോ? നിങ്ങളാൽ ചിലർ വ ല്ലതും ഉണ്ടാക്കിത്തീത്താൽ പോരെ. ബുദ്ധിമുട്ടാൻ മററുള്ളവരു ണ്ടല്ലൊ, എന്നും മററും പറഞ്ഞതിനെ പരമേശ്വരൻ കേട്ടു് ഹേ ഭഗവൻ! ചെറപ്പമായാൽ അങ്ങിനെയൊക്കെ വന്നേക്കാം. കഴിഞ്ഞ കാൎയ്യത്തെ കഥിച്ച പ്രയോജനമെന്തു്. മേലിൽവേണ്ടു ന്നമാഗ്ഗത്തെ ചിന്തിക്കുക. ദുവ്വാസാവിൻെറ അവസ്ഥ നമുക്ക അനുഭവമല്ലെ. തെററിന്നടുത്ത ശിക്ഷയല്ല അദ്ദേഹം ചെയ്യുക. ചികൃതിയാണ് ഇന്ദ്രൻ. അതു ഞാനും അറിയും എന്നും

മററം ഒസൗമ്യവാക്കുകളാൽ നാരായണസ്വാമിയുടെ ക്രോധ ത്തെ ശമിപ്പിച്ചതിന്നശേഷം ശ്രീനാരായണൻ പറയുന്ന ഇ ന്ദ്രാദികളുടെ ജരാനര തീരുവാനം ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം ലഭിപ്പാനു മായി ക്ഷീരാബ്ധി മഥിക്കണം. മഥിക്കണമെങ്കിൽ നല്ല ശക്തന്മാ രാവണം ജരാനര ബാധിച്ചതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ ദുർബ്ബലന്മാരായി ത്തീന്നിരിക്കുന്നു. ശക്തന്മാരായ അസുരന്മാരെ സഹായികളായി വരുത്തണം അവർ പൂർവ്വവൈരികളും പുരന്ദരന്റെ ഭയാദികളുമാ ണ്. തല്ക്കാലം കാൎയ്യസാദ്ധ്യത്തിന്നായി അസുരകളെ വരുത്തേ ണ്ടതിലേക്ക ഉള്ള യുക്തിയെന്തെന്നു പരമേശ്വരസ്വാമിയോടു നാരായണൻ ചോദിക്കുകയും ആവട്ടെ ഞാൻ അസുരകളെ വരുത്താം എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭൂതങ്ങളിൽ ഒരുവനായ വീര ഭദ്രനെ അയക്കുകയും വീരഭദ്രൻ അതിവേഗത്തിൽ ചെന്നു അ സുരരാജാവായ മഹാബലിയെക്കണ്ടു മാനിച്ചു നില്ക്കുകയും മഹാ ബലി കണ്ടു എടോ നീയെവിടെനിന്നു വരുന്നു. സ്വാമി കൈ ലാസത്തിലില്ലെ. വിശേഷാൽ വല്ലതും ഉണ്ടൊയെന്നു ചോദി ച്ചു ഉണ്ട്; ഇന്നു ക്ഷീരാബ്ധി ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂ ത്തികൾകൂടി മഥനം ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതി ന്നു നിങ്ങളുംകൂടി വേണമെന്നും നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു അമൃതു ഭുജിപ്പി ക്കണമെന്നും നമ്മുടെ സ്വാമി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നുമാ ത്രമല്ല വേഗം അസുരകളോടുകൂടി നിങ്ങളോടു കഴിയുന്ന വേഗ ത്തിൽ വരുവാൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ ഒരുമിച്ചു അസു രസമേതം നിങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിൻ എന്നു അപേക്ഷിച്ചതിനെ കേട്ടു അസുരേശ്വരനായ മഹാബലി തന്റെ പരിവാരങ്ങളോടും കൂടി അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽ വന്നു പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതന്മാരായി നിന്നു. മഹാബലിയെ പരമേശ്വരൻ കണ്ടു അല്ലയോ അസുരേ ശ്വരാ! ഇന്നു ക്ഷീരാബ്ധി മഥിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതിലേക്ക നിങ്ങളും ദേവകളും യോജിക്കണം തമ്മിൽ മത്സരി ക്കരുത്. രണ്ടു കക്ഷികളും അമൃതു ഭുജിച്ചാൽപിന്നെ മരണമെ ന്ന അവസ്ഥയില്ലല്ലോ, ഒരു സമയം യുദ്ധംതന്നെ ഉണ്ടായാലും

സമത്വമായിരിക്കും എന്നു തന്നെയല്ല നിങ്ങൾ ജ്യേഷ്ഠാജത്തി മക്കളല്ലെ, എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു സന്തോഷിക്കുകയും അനന്തരം അമൃതമഥനത്തിന്നായി ഒരു മത്ത് വേണം. ആയതിലേക്കു ശാകദ്വീപിലുള്ള മന്ദിരത്തെക്കൊണ്ടു വരണം എന്നു കല്പിച്ചതിനെ അംഗീകരിച്ചു ദേവാസുരകൾ യോജിച്ചു 32 ലക്ഷം യോജന വിസ്താരമായ ശാകദ്വീപിൻെറ ദക്ഷിണഭാഗത്തിൽ ലക്ഷം യോജന ഉയരത്തോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന മന്ദിരത്തിൻെറ അടുക്കൽ പോയി പർവ്വതത്തെ കുത്തിപ്പുഴക്കി എടുക്കുകയും തങ്ങളാൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണെന്നു കണ്ടു മന്ദിരത്തെ അവിടെത്തന്നെയിട്ടു മടങ്ങി വന്നു മന്ദിരത്തെ കൊണ്ടുവരുവാൻ ഞങ്ങളാൽ പ്രയാസമാണെന്ന വിവരം പറഞ്ഞു. അനന്തരം നാരായണനും തൻെറ വാഹനമായ ഗരുഡനെ കടാക്ഷിച്ചയച്ചു. ഗരുഡൻ പക്ഷപുടങ്ങളെ കുലുക്കി അതിവേഗത്തിൽ പറന്നു ശാകദ്വീപിൽ പോയി പുഴങ്ങിമറിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന മന്ദിരത്തെ ഗളത്തിലേററി സാഗരതീരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചു ദേവാസുരകളാൽ അസാദ്ധ്യമായ കാര്യത്തെ ഞാൻ നിവൃത്തിച്ചുവല്ലൊയെന്നഭിമാനിച്ചു നിന്നു. ആ അഭിമാനത്തെ നശിപ്പിക്കേണമെന്നു ശ്രീനാരായണൻ ആലോചിച്ചു ഹേ ഗരുഡാ മന്ദിരത്തെ ചുററി വലിപ്പാനായി ഒരു പാശം വേണം. ആയതു പാതാളത്തിലുള്ള പന്നഗേശ്വരനായ വാസുകിയെ കൊണ്ടുവരേണമെന്നു കല്പിക്കകയും ആയതു കേട്ടു ഉടനെ മഹാമേരുവിൻെറ കൊടുമുടികളിൽ മനോപതിയെന്ന നടുക്കൊടുമുടിയുടെ അഗ്രഭാഗത്തൂടെ പാതാളത്തേക്കു പോകേണ്ടുന്ന കഹരത്തിൽക്കൂടെ ഗരുഡൻ ചെന്നു സർപ്പരാജാവായ വാസുകിയുടെ മദ്ധ്യപ്രദേശം തൻെറ വക്രതുണ്ഡത്താൽ കൊത്തി ഉപരിയായി പറക്കുകയും എത്ര ഉന്നതത്തിൽ പറന്നാലും വാൽതല ഭൂമിയെ വിട്ടു എളകാതിരിക്കുന്നതിനെ കണ്ടു വാസുകിയെ അവിടെത്തന്നെയിട്ടു വലിയ ലജ്ജയോടുകൂടി മടങ്ങി വിഷ്ണുഭഗവാൻെറ അടുക്കൽവന്നു തലതാഴ്ത്തി നില്ക്കുകയും ഭഗവാൻ ഗരുഡാ, പാശമെവിടെയെന്നു ചോദിക്കുകയും സ്വാമിൻ അടിയനാൽ പാശത്തെ കൊണ്ടുവരുവാൻ അസാദ്ധ്യമാ

ണെന്നുള്ള ക്ഷീണഭാവത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു എടോ ആരും അഭിമാനിക്കരുത്. അഭിമാനിച്ചാലുള്ള അവസ്ഥയാണിത്. എന്നു പറഞ്ഞതിനനന്തരം പരമേശ്വരസ്വാമി തന്റെ കരത്തെ പാതാളത്തിലേക്കു നീട്ടി അതിൽ വാസുകി അദ്ധ്വക്കടമായി ഭവിച്ചു ക്ഷീരാബ്ധിക്കു വരികയും പിന്നെ മന്ദിരത്തെ മത്താക്കി ചന്ദ്രനെ തറിയാക്കി വേണുകുഴലെ കണയാക്കി കാർക്കോടകനെ വടമാക്കി ദേവന്മാർ വാസുകിയുടെ പൃച്ഛം പിടിക്കകയും അസുരകൾ ശിരസ്സു പിടിക്കകയും ഇങ്ങിനെ ഇരുകക്ഷികളും വാൽ തല പിടിച്ചു മഥനം തുടങ്ങുകയും ദേവാസുരന്മാരുടെ ബലം സമത്വമല്ലാതെ വരികയാൽ മന്ദിരം പകഴിമറിയാതെ ജലത്തിൽ ആണ്ടുപോകയും അതു വിഷ്ണുഭഗവാൻ കണ്ടു താൻ കൂർമ്മാവതാരമെടുത്തു മന്ദിരത്തെ തന്റെ മുതുകിനാൽ ഉയർത്തിക്കൊടുക്കകയും ജരാനര ബാധിച്ച് ഇന്ദ്രാത്മജനായ ബാലിയെവരുത്തി ദേവകളുടെ ഭാഗത്തിൽ സഹായിപ്പിക്കകയും തൽസമയം വാസുകിയുടെ നേത്രത്തിൽ നിന്നു അഗ്നിയും നാസികയിൽനിന്നു ധൂമവും പുറപ്പെടുകയും ആയതു കണ്ടു വായുവെയും വരുണനെയും വരുത്തി വഹ്നിധൂമങ്ങളെ മാററകയും പിന്നെയും മഥനം തുടങ്ങുകയും ആ അവസരത്തിൽ വാസുകി മന്ദിരത്തോടു ദേഹം ഉരഞ്ഞുള്ള വേദന സഹിയാതെ തന്റെ ജിഹ്വയിൽ നിന്നു കാളകൂടവിഷം ഛർദ്ദിക്കകയും അതു ലോകമെല്ലാം ഭസ്മീകരിക്കുമെന്നുള്ള ഭയത്താൽ ദേവാസുരകൾ വാൽതല വിട്ടു ഓടി പരമേശ്വരസ്വാമിയെ സ്തുതിക്കകയും നാരായണസ്വാമിയും ഞാൻ ഓടിയാൽ ലഘുത്വമാണെന്നു കരുതി തൻ നവദ്വാരങ്ങളെ അടക്കി അഭിമുഖീകരിച്ചു നില്ക്കുകയും തന്നിമിത്തം നാരായണസ്വാമിയുടെ മേൽ കേശാദിപാദം വിഷം തട്ടുകയും വിഷം അകത്തു കടപ്പാൻ പാടില്ലായ്കയാൽ ഭഗവാന്റെ ശരീരം നീലമേഘശ്യാമളവർണ്ണമായി ഭവിക്കകയും മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന വസ്തുത്തിന്റെ നിറം പോകുകയും അന്നുമുതല്ക്കു ശ്രീനാരായണസ്വാമിക്കു നീലമേഘശ്യാമളൻ എന്ന കീർത്തി ലഭിക്കകയു ചെയ്തു. പരമേശ്വരസ്വാമി ദേവാസുരകളെ രക്ഷിപ്പാനായി വിഷത്തെ ആമലകപ്രമാണം ഉരുട്ടി താൻ ആചമനം

രെചയ്യയും അതു കണ്ടു പാൎവ്വതിയും വിഷപാനം ചെയ്യുമ്പോൾ എ ന്റെ ഭൎത്താവ് മരിച്ച് ഞാൻ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടി വരും എന്നു കരുതി കണവന്റെ അടിക്കഴുത്തിൽ പിടിക്കുകയും അതുകണ്ടു നാരായണസ്വാമി ഈ വിഷം ഭൂമിയിൽ വീണാൽ ലോ കത്രയം നശിച്ചുപോകുമെന്നു കരുതി ആമൂൎത്തിയുടെ വായ പൊ ത്തുകയും അപ്പോൾ വിഷം കീഴുംമേലും പോകാതെ ഗളത്തിൽ 1. നീലകണ്ഠമെന്നും, 2. കറക്കണ്ഠമെന്നും, 3. കാളകണ്ഠമെന്നും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു രേഖകളായി ഭവിച്ചു. തന്നിമിത്തം പരമേശ്വ രസ്വാമിക്കു അന്നുമുതൽ നീലകണ്ഠൻ എന്ന കീൎത്തി ലഭിച്ചു. ആയതിന്നശേഷം മഥനം തുടങ്ങുകയും പ്രഥമമായി ജ്യേഷ്ഠ പിറ ക്കുകയും ആയതിന്നു വസിപ്പാനായി 5 സ്ഥാനം കല്പിക്കുകയും പി ന്നെ ഇന്ദ്രന്റെ ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം ജാതമായതിന്നശേഷം ധന്വ ന്തരമൂൎത്തി രണ്ടു കരത്തിൽ ശംഖകമണ്ഡലുവും രണ്ടുകരത്തിൽ അ മൃതകലശവും എടുത്തുവന്ന് ദേവസംഘത്തിൽ അമൃതകലശ ത്തെ വെച്ച് താൻ അന്തൎദ്ധാനംചെയ്തു. ആ സമയത്തിൽ സിം ഹികേയൻ എന്ന അസുരൻ കലശത്തെയുമെടുത്തു അസുരപുരി ക്കു കൊണ്ടുപോകയും ശ്രീനാരായണൻ ഹേ ദേവകളെ! നമ്മുടെ പ്രയത്നം പ്രയോജനമില്ലാതെയായല്ല വന്നതു്. നിൎഭാഗ്യവാന്മാരുടെ കാൎയ്യത്തിൽ എത്ര ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്താലും കാൎയ്യം സഫലമാ യി വരുന്നതല്ല. ഏതായാലും ഒന്നുംകൂടെ പരീക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു താൻ ഒരു ദിവ്യമോഹിനിയുടെ വേഷത്തെ കെട്ടി ശൃംഗാ രലജ്ജ കരുണാപാരവശ്യാദികളായ അഭിനയങ്ങളെ നടിച്ചു അ സുരപുരിക്കു പോകയും അവിടെ 66 കോടി അസുരകളോടി അ മൃതകലശത്തെ മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു പക്ഷഭേദം കൂടാതെ വിളമ്പു ന്നം അതിന്നു സമൎത്ഥനും പരിചയമുള്ളവനും ആരാണെന്നും ലോചിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ വിശ്വമോഹിനിയുടെ വരവിനെക്കണ്ടു അസുരകളെല്ലാം മദനമദാന്ധന്മാരായി വിസ്മയപ്പെട്ടു ഹേ സ്ത്രീ യെ! സുന്ദരി! നീ ആർ? എവിടുന്നു വരുന്നു? ഇവിടേക്കു വരു വാൻ കാരണമെന്തു? എന്നു ചോദിച്ചതിനെ വിശ്വമോഹിനി കേട്ടു: ഹേ; അസുരകളേ! എനിക്കു പുരുഷന്മാരോടു വാഗ്വാദം

ചെയ്യുള്ള പരിചയമില്ല. ഇന്നു പാല്ക്കടൽ മഥനമുണ്ടായിരുന്ന ആ മഥനത്തിൽനിന്നു അമൃതോടുകൂടി ഞാൻ ജാതയാണ്. ദേവലോകത്തേക്കു പോകുന്നവളാണ്. മാൎഗ്ഗം പിഴച്ചു ഇവിടെ വന്നു ചാടിപ്പോയതാണ്. എനിക്കുതക്ക ഒരു കണവനെ വരിക്കേണ്ടുമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശമാണ്. ദേവലോകത്തേക്കു വഴി തിരിച്ചുതന്നാൽ നന്നായിരുന്നു. എന്നു മോഹിനി പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അസുരകൾ പറയുന്നു. ഹേ ജഗന്മോഹിനി! ഒരു കണവനെ വരിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്കായി നീ ദേവലോകത്തേക്കു പോകണമെന്നില്ല. ദേവകളെല്ലാം ജരാനര ബാധിച്ചു മരണതുല്യന്മാരായിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഈ സംഘത്തിൽ നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെയുള്ള പുരുഷന്മാരുണ്ടു ആരെ വേണമെങ്കിൽ വരിക്കുന്നതിനു വിരോധമില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല ഞങ്ങൾക്കു അമൃതു വിളമ്പിത്തരണം. പക്ഷഭേദംകൂടാതെ ഇരിക്കണം ഇങ്ങിനെയാണ് സാധിക്കുമോയെന്നു ചോദിച്ചതിലേക്കു മോഹിനിയും ഹേ അസുരകളേ! നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം നോക്കുമ്പോൾ പ്രത്യേകം എനിക്കെനിക്കു കിട്ടണം എന്നോയെന്നു തോന്നുന്നു. ആയതിനു സാധിക്കുമോ? ഇത്ര ആയിരം ശരീരികൾക്കു ഏകാകിനിയാകിയ ഞാൻ എങ്ങിനെ പത്നിയായിരിക്കും. ഞാൻ നിമിത്തം നിങ്ങൾ തമ്മിൽ മത്സരിപ്പാനുള്ള ഇടയായിത്തീരും, അതു വേണ്ട, ഞാൻ പറയുംപോലെ കേൾക്കുന്നതായാൽ അമൃതും വിളമ്പാം, പത്നിയുമായിരിക്കാമെന്നു മോഹിനി പറയുകയും അസുരകൾ ഹേ സന്തോഷചിന്താമണേ! നീ പറയുന്നതുപോലെ ആവാം. എന്നതിനെക്കേട്ടു മോഹിനി അവരെ നോക്കി നിങ്ങൾ എവരും പന്തിയായിരുന്നു കണ്ണടച്ചു. വട്ടകയും കാട്ടി ഇരിക്കുക. ഞാൻ സകല പേൎക്കും അമൃതു വിളമ്പുകയും അവസാനത്തിൽ കൺമിഴിക്കുന്നവന്നു പത്നിയായിരിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ അസുരകൾ സമ്മതിച്ചു എല്ലാവരും കണ്ണടച്ചു വട്ടകയും കാട്ടിയിരിക്കുകയും ആയവസരത്തിൽ വിഷ്ണുഭഗവാനായ മോഹിനി അമൃതുകലശത്തെയുമെടുത്തു ദേവപുരിക്കുവരികയുംചെയ്തു. അസുരന്മാർ വളരെനേരം കഴിഞ്ഞും വട്ടകയിൽ അമൃതു കാണുന്നില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി ഹേ കൂട്ടരെ! എന്നു

ണ്ടിതു അമൃതു നിണക്കകിട്ടിയൊ നിണക്ക കിട്ടിയൊ എന്നുചൊ
ദിക്കുകയും എനിക്കും എനിക്കും ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞു വട്ട
കയിൽ തപ്പിനൊക്കുകയും അതിൽ ചിലർ എടൊ സ്ത്രീ പുതിയവ
ളുണ്ട്. അമൃതു വിളമ്പി പരിചയം പോര. മെല്ലെ മെല്ലെ വി
ളമ്പുകയായിരിക്കും അഞ്ചുപത്താളല്ലല്ലൊ. ബദ്ധപ്പെടാതിരി
പ്പിൻ എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞ് പിന്നെയും വളരെനേരം വൃഥായി
രിക്കുകയും എന്നിട്ടും അമൃതു സിദ്ധിക്കാത്തതു കണ്ടു മുമ്പറഞ്ഞ സിം
ഹികേയനെന്ന അസുരൻ മെല്ലെ വസ്ത്രത്തെ നീക്കി ഒട്ടുകണ്ണിട്ടു
നൊക്കുകയും സ്ത്രീയെയും അമൃതു കലശത്തെയും കാണായ്കയാൽ
ചാടിപ്പുറപ്പെട്ടു ഹേ അസുരകളെ കാര്യം പിഴച്ചുപോയി. മൊ
ഹിനിയെക്കാണ്മാനില്ല. നിങ്ങളിങ്ങിനെ കാലുംകൂട്ടി കയ്യുംനീട്ടി
കണ്ണുംകെട്ടി വട്ടകയും കാട്ടിയിരുന്നു യാതൊരു പ്രയോജനവുമി
ല്ല. കാര്യം മോശം പിണഞ്ഞു. നാരായണൻ ദേവപക്ഷിയാ
ണ്. സകലപേരും പുറപ്പെട്ടുവിൻ. നമുക്ക ദേവപുരിക്കുപോ
കാം എന്നതിനെക്കേട്ടു മറ്റുള്ള അസുരകൾ എടൊ അവൻ കണ്ണു
മിഴിച്ചുപോയി. കണ്ണുമിഴിച്ചുവന്നു പെണ്ണില്ലയെന്നല്ലെ നിശ്ചയം
ആയതുകൊണ്ടു നമ്മെയും വിഡ്ഢികളാക്കിത്തീർപ്പാനാണ് ആ വിഡ്ഢി
യുടെ പുറപ്പാടെന്നുപറഞ്ഞു കണ്ണുമിഴിക്കാതെയിരിക്കുകയും സിംഹി
കേയൻ അതിവേഗത്തിൽ ക്ഷീരാബ്ധിയിലേക്കുവന്നു കാര്യം മന
സ്സിലാക്കി താൻ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷത്തെക്കെട്ടി ദേ
വസംഘത്തിൽ ചെന്നുകൂടി. മോഹിനിയും ത്രയസ്ത്രിംശൽകോടി
ദേവന്മാരെയും പന്തിയായിരുത്തി. എടത്തെക്കയ്യിൽ കലശവും
വലത്തെക്കയ്യിൽ ചട്ടുകവും എടുത്തു ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരെ ഇടംവ
ലം നിർത്തി ദേവകൾക്കു അമൃതു വിളമ്പുവാൻ ആരംഭിച്ചതിനെ
വേഷധരനായ ബ്രാഹ്മണൻ കണ്ടു ഞാൻ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണ
നാണ് സ്വല്പം അമൃതു എനിക്കു തരേണമെയെന്നു യാചിക്കുക
യും ഭഗവാൻ സ്വല്പം അമൃതു ബ്രാഹ്മണന്റെ കരത്തിൽ വിളമ്പു
കയും ഉടനെ ഭുജിച്ചു നാരായണനെ ഞാൻ കാര്യത്തിൽ പറ്റിച്ചു
വെന്നു മന്ദഹാസം ചെയ്യുമ്പോൾ അസുരന്റെ വക്രദംഷ്ട്രാ വെ
ളിയിൽക്കണ്ടു ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ സ്വാമിൻ ഇവൻ അസുരനെ

ണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ സിംഹികേയൻ കേട്ടു സർപ്പാകൃതിയായി പ-
ട്ടകയുടെ ചുമട്ടിൽപ്പാറുകയും അതുകണ്ടു ഭഗവാനും ചട്ടകംകൊ-
ണ്ടു എറിയുകയും ചട്ടകം മദ്ധ്യത്തിൽപ്പെട്ടു സർപ്പം രണ്ടു ഖണ്ഡ-
മായ്പ്പിരികയും ചെയ്തു. അമൃതു ഭക്ഷിച്ചതിനാൽ മരണം ഭവിക്കാ-
തെ സർപ്പഖണ്ഡങ്ങൾ ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരല്ലെ നമ്മുടെ പരമാ-
ൎത്ഥം വെളിവിലാക്കിയതു ഇവരെ മേലിൽ വെച്ചിരിക്കരുതെന്നു
ആട്ടിപ്പായിപ്പിക്കുകയും ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ ശ്രീനാരായണസ്വാ-
മി പക്കൽ അഭയം വീഴുകയും ഭഗവാൻ സർപ്പഖണ്ഡങ്ങളെ നോ-
ക്കി ഹെ ഉരഗങ്ങളെ! നിങ്ങൾ അൎക്കചന്ദ്രന്മാരെ ഉപദ്രവിക്കരു-
തു. അവർ ത്രൈലോക്യദീപങ്ങളാണ് ഞാൻ ഒരു മാൎഗ്ഗമുണ്ടാക്കിത്ത-
രാം അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ മേടംമുതൽ മീനംവരെ 12 രാശി ച-
ക്രമാണ്. അതിൽ ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ മുതലായ സപ്തഗ്രഹങ്ങൾ
പ്രദക്ഷിണമായി സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ട്. നിങ്ങളെ ഞാൻ ഗ്രഹങ്ങളാ-
ക്കിവെച്ചേക്കാം. അൎക്കചന്ദ്രന്മാർ പ്രദക്ഷിണമായും നിങ്ങൾ അപ്രദ-
ക്ഷിണമായും സഞ്ചരിക്കുവിൻ അങ്ങിനെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ ഒരു
ഗ്രഹത്തിൽ എപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു അണയുവാൻ ഇടവരുന്നുവോ
അന്നു ഗ്രഹണം എന്ന ഒരു വ്യാപാരം ലോകത്തിൽ നടക്കട്ടെ.
നിങ്ങളുടെ ഫണങ്ങളാൽ അന്നു നിങ്ങൾ അൎക്കചന്ദ്രന്മാരെ മറച്ചു
നിങ്ങൾക്കുണ്ടായ ക്രോധത്തെ ശമിപ്പിച്ചു അതിനാൽ അവരുടെ
പ്രകാശം അപ്രകാശമായ് ഭവിക്കട്ടെയെന്നനുഗ്രഹിച്ചു രാഹുകേതു
എന്നു പേരിട്ട് രാശി ചക്രത്തിൽ ചേൎക്കുകയും അനന്തരം ദേവക-
ളെക്കൊണ്ടു അമൃതു ഭുജിപ്പിച്ച് ജരാനരകളെത്തീൎത്ത അമൃതമഥ-
നംകഥാ രാവണീശ്വരാ! അങ്ങേക്കു ഓൎമ്മയുണ്ടല്ലൊ അന്നു അസു-
രനാണിവൻ ദേവനല്ല എന്നു അൎക്കചന്ദ്രന്മാർ വിഷ്ണുവിന്നു എ-
ങ്ങിനെ കാട്ടിക്കൊടുത്തുവൊ അതുപോലെ ഞങ്ങൾ വാനരരൂപി-
കളായി രാമാദികളുടെ പടയിൽ കടന്നപ്പോൾ ഇവർ വാനര-
ങ്ങളല്ല ശുദ്ധമെ രാക്ഷസന്മാരാണ്. രാവണന്റെ ഒററന്മാരാണ്
എന്നു ഞങ്ങളുടെ മായവേഷത്തെ മാററിച്ചു സ്വതേ രൂപമാക്കി
വടതീരവാസിയായ രാമന്റെ പക്കൽ കൊണ്ടുപോയി ഞങ്ങളെ
അങ്ങയുടെ അനുജൻ വിഭീഷണൻ ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു. ഇവിടെ

യിരിക്കുമ്പോൾ അങ്ങയുടെ ശത്രുക്കളെപ്പുകൾത്തിയും അങ്ങയെ താഴ്ത്തിയുമാണ് പറഞ്ഞത്. തന്നിമിത്തം നാട്ടിൽക്കാണരുതെന്നു ആട്ടിപ്പായിപ്പിക്കുകയും ആ കുഡുംബദ്രോഹി രാമന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുകൂടി രാമനാൽ ലങ്കേശ്വരൻ എന്നുള്ള സ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചു വാനരങ്ങളെല്ലാം ലങ്കേശ്വരാ എന്നു വിളിക്കുമ്പോഴെക്കു വലിയ അഭിമാനത്തെ നടിച്ചു രാമന്റെ സൎവ്വാതികാൎയ്യസ്ഥനായി തീൎന്നിരിക്കുന്നു. വിഭീഷണനു ലങ്കാധിപത്യവും അങ്ങേക്കു നരകാധിപത്യവും ആണെന്നു രാമൻ നിങ്ങളോടു പറയുവാനായി ഞങ്ങളോടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപിയെന്നു അങ്ങയുടെ സൎവ്വവരബലങ്ങളും രാമസായകത്താൽ പൊടിപെടുത്തുമെന്നും പറഞ്ഞു. എങ്കിലും രാമൻ കൃപാലുവാണ്. കാരണം ഞങ്ങളെ കൊല്ലേണമെന്നു ഒരുങ്ങിയ വാനരന്മാരെ സമാധാനിച്ചു ഞങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയതു രാമനാണ്. അല്ലെങ്കിൽ മേലിൽ ഞങ്ങളുടെ നാമമല്ലാതെ രൂപം കാണ്മാനിടവരുന്നതല്ലായിരുന്നു ഇത്യാദി കാൎയ്യങ്ങളാണ് ഇന്നുണ്ടായതു. ഇനിയും ഉണ്ടാവുന്ന കാൎയ്യങ്ങളെ അങ്ങേക്കു സമയംപോലെ കേൾപ്പിച്ചുകൊള്ളാം എന്നുപറഞ്ഞു ചാരണന്മാർ വിടകൊണ്ടു.

മാല്യവാന്റെ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം.

മാല്യവാൻ വരുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു അവസ്ഥാനുസരണം ആസനമിട്ടിരുത്തി. എന്താണ് എഴുനെള്ളിയതെന്നു അറിഞ്ഞില്ല. വല്ല വിശേഷവൎത്തമാനങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിൽ കേൾക്കട്ടെയെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു. ഹേ പ്രഭോ രാവണ! നീ ശാസ്ത്രപാരംഗതനല്ലെ. അന്യന്മാരാൽ അറിയേണ്ടതു യാതൊന്നുമില്ലല്ലൊ. ഈ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി യാതൊരു ശത്രുബാധയുമില്ലാതെ ത്രിമൂൎത്തികളും മാനിക്കത്തക്ക നിലയിൽ ലങ്കേശ്വരൻ, ത്രിലോകപുരന്ദരൻ എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധിയോടുകൂടി രാജ്യഭാരം വഹിച്ചിരിക്കേ നീ ഇപ്പോൾ ലഘുതമമായ ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം അനുഭവിപ്പാൻ പോകുന്ന നഷ്ടകഷ്ടങ്ങൾ കുറച്ചൊന്നുമല്ല. ഇപ്പോൾ നമുക്കു ആഗതമായ ശത്രുത അല്പമല്ല. ദശരഥാത്മജനായ രാമനെ നീ ആരെന്നു വിചാരിച്ചി

ിക്കുന്നു. എന്റെ അറിവില്പെട്ടേടത്തോളം രാമന്റെ വിശേഷ
ത്തെപ്പറയാം. രാമൻ കൃമികീടസദൃശന്മാരായ മനുഷ്യരിൽ ഒരു
വനാണെന്നു വിചാരിക്കരുത്. ശ്രീരാമൻ നാരായണസ്വാമികലാം
ശജാതനാണ്. ബ്രഹ്മാവിൽനിന്നു നാലു കലയും, പരമേശ്വര
നിൽനിന്നു ആറു കലയും വിഷ്ണുവിൽനിന്നു നാലു കലയും, ഭാർഗ്ഗവ
രാമനിൽനിന്നു വിഷ്ണുഅംശമായ രണ്ടു കലയും ഇങ്ങിനെ പതിനാ
റു കലയോടുകൂടി അവതരിച്ചവനാണ്. ദേശകാലവസ്തുപരിച്ഛേ
ദ്യരഹിതനാണ്. പരമേശ്വരസ്വാമി ചാപഭഞ്ജനവും ഭാർഗ്ഗവരാ
മഗർവ്വശമനവും ചെയ്തവനാണ്. എന്നുമാത്രമല്ല സഹായികളാ
യ വാനരങ്ങൾ സാധാരണ മർക്കടങ്ങളാണെന്നു ശങ്കിക്കരുത്. ബാ
ലിപുത്രനായ അംഗദൻ എന്ന ഒരുവനുണ്ട്. അവൻ ഇന്ദ്രാംശ
സംഭവനാണ്. പടനായകനായ നീലൻ എന്ന ഒരുവനുണ്ട് അ
വൻ അഗ്നിയുടെ അംശജാതനാണ്. വായുസൂനുവായ ഹനുമാ
നെന്നൊരുവനുണ്ട്. അവൻ ബാഹ്യത്തിൽ വായുപുത്രനും ആ
ന്തരത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിബീജസന്തതിയുമാണ. ബ്രഹ്മാ
ത്മജനായ ജാംബവാൻ എന്നൊരുവനുണ്ട്. ഇനിയത്തെ ബ്രഹ്മ
പട്ടം ഈ ഹനുമാനാണ് അനുഗ്രഹത്താൽ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നത്.
മറ്റുള്ള വാനരങ്ങളെല്ലാം ദേവാംശസംഭവന്മാരാണ്. എന്നുത
ന്നെയല്ല ഈ രാമന്റെ ചെറുപ്പം മുതല്ക്കേ ഞാനറിയും. താടക
യേയും വിരാധനേയും ഖരദൂഷണത്രിശിരാക്കളേയും ഇവനാണ് ക
ലചെയ്തത്. ഇപ്പോൾ നീയാണ് യുദ്ധത്തിൽ നേരിടുവാൻ പോ
കുന്നത്. ഈ ജന്മത്ത് രാമനെ ജയിച്ചു സീതയെ രമിക്കാമെന്നു
നീ വിചാരിക്കേണ്ട. ദുഷ്ടന്മാരുടെ വാക്കിനെ കേട്ടു നീ നഷ്ടമാ
യ്പോകരുത്. കഷ്ടം! ഒരു സ്ത്രീ നിമിത്തം ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെ
യ്തു സമ്പാദിച്ച വിഖ്യാതകീർത്തികളും അനേക ഐശ്വര്യങ്ങളും വൃ
ഥാ നശിപ്പിക്കരുത്. ആയതുകൊണ്ട് രാമപത്നിയായ ജാനകി
യെ ചിറവിടുന്നതാണ് നല്ലത്. എന്നുപറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാ
വണൻ ക്രോധിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ മാതുലാ! നിങ്ങളുടെ വാക്കു
എന്നിൽ ഹാസ്യത്തെ വളർത്തുന്നു. കാരണം ശൂലപാണിയായ

പരമേശ്വരൻ ഒരു കുരങ്ങന്റെ വേഷത്തെകെട്ടി എന്നോടെതൃ പ്പാൻ വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നാണ് നിങ്ങൾ പറയുന്നത്. സ്വതേ ത്രിപുരത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം എന്നെ ഒന്നും ചെയ്യുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇനി ഒരു വേഷം കെട്ടിയാൽ എന്നോടു വല്ലതും ഫലിക്കുമോ. പരമേശ്വരന്നു ക്ഷീരാബ്ധിമഥനകാലത്തിൽ ഞാൻ വിഷപാനം ചെയ്യുവനാണെന്നൊരു അഹമ്മതിയുണ്ട് എന്നാൽ എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഒരു അസ്ത്രം വിഴുങ്ങുവാൻ അവന്നു കഴിയുമോ? സാരമില്ല. പിന്നെ വൈകുണ്ഠവാസനായ നാരായണൻ ഒരു മനുഷ്യനായി അവതരിച്ചിരിക്കുന്നുയെന്നാണ് പറയുന്നത്. നാരായണനെ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തു വില്ലും ശരവും ഇട്ടു ഓടിച്ചത് നിങ്ങൾക്കു ഓൎമ്മയില്ലേ. എന്റെ അസ്ത്രം പെട്ട വ്രണങ്ങൾ ഇനിയും നാരായണന്റെ ദേഹത്തിൽ സുഖപ്പെടാതെയിരിക്കുന്നുണ്ട്. ആ നാരായണൻ ജന്മനാ എന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുമോ കൌസ്തുഭം മാറിൽ അണിവാൻ സമൎത്ഥനാണെന്നു നാരായണന്നു ഒരഭിമാനമുണ്ടെങ്കിൽ എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഒരു അസ്ത്രത്തെ അണിവാൻ കഴിയുമോ. അവാകട്ടെ സാരമില്ല. പിന്നെ ഇന്ദ്രൻ ഒരു കുരങ്ങന്റെ വേഷത്തെ കെട്ടി വന്നിരിക്കുന്നുയെന്നാണ് നിങ്ങൾ പറയുന്നത് എന്റെ മകൻ രാവണിയെ നിങ്ങൾ മറന്നുവോ അത്ര പറഞ്ഞാൽ പോരെ ഒരു കാലത്തിൽ പൎവ്വതങ്ങളുടെ പക്ഷങ്ങളെ വെട്ടിയവനാണ ഞാനെന്നുള്ള ഒരഭിമാനം ഇന്ദ്രനുണ്ടെങ്കിൽ ആ വജ്രായുധംകൊണ്ട് എന്റെ ഭുജത്തിനെ ഒന്നു വെട്ടട്ടെ. ഇത്ര വയസ്സായിട്ടും നിസ്സാരകാൎയ്യങ്ങളെ പറയു എന്നു വെച്ചാൽ എന്തു ചെയ്യും. വയസ്സായിട്ടു ഒരു ഫലവുമില്ല. സീതയെ വിടണം എന്നു പറയുന്ന നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെന്താണ്. നിങ്ങൾക്കു വല്ല നഷ്ടവുമുണ്ടെങ്കിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതായാൽ ഞാൻ മാതുലൻ എന്നു ഗുരുത്വമാലോചിക്കുന്നതല്ല. വയസ്സുകാലത്തിൽ കണ്ഠക്ഷോഭവും ചെയ്തു ബുദ്ധിമുട്ടേണമെന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു മാല്യവാനെ അയച്ചു താൻ പള്ളിയറയിൽ പ്രവേശിച്ചു.

ലങ്കാവൎണ്ണനം.

കവി.

നന്തിരുനകരെയാതി വേറത്തു നകർകൾക്കെല്ലാം
വന്തപേരുപമൈക്കുറവഴത്തുവാനാമെന്തകാലെ
ഇന്തിരനിരുക്കൈയെമ്പാരിലങ്കലെഎടുത്തുക്കാട്ടുംൾ
അന്തരമറിതറോരാരരുങ്കവിപ്പുലവരമ്മാ.

ശ്രീരാമസ്വാമിയും ലക്ഷ്മണനും ലങ്കേശ്വരനായ വിഭീഷണനും വാനരങ്ങളോടുകൂടി സുബേലാരോഹണം ചെയ്തു ലങ്കാനഗരിയെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു പറയുന്നു. ഹേ സൌമിത്രേ നോക്കുക. ലങ്കാലങ്കായെന്നു നാം ഇത്ര കാലം കേട്ടതല്ലാതെ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല. ഈ ലങ്കയുടെ വൈഭവത്തെ വൎണ്ണിക്കേണമെങ്കിൽ സഹസ്രഫണ സംയുക്തനായ അനന്തനാലും അസാദ്ധ്യമാണെന്നിരിക്കെ ഭാൎയ്യാവിയോഗിയായ എന്നാൽ പ്രയാസമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു. അല്ലയോ ലക്ഷ്മണാ! വീൎയ്യലക്ഷ്മി വിജയലക്ഷ്മി ധാന്യലക്ഷ്മി ധനലക്ഷ്മി ഐശ്വൎയ്യലക്ഷ്മി മുതലായ ലക്ഷ്മീകടാക്ഷത്തോടുകൂടിയ കല്യാണീനഗരം, സ്ഫുടരുചീനഗരം, വിശല്യാനഗരം, അവന്തീനഗരം, മാൎത്താണ്ഡനഗരം, ഭാരതീനഗരം, പരശുപാണീനഗരം, വികസ്വാനഗരം എന്ന അഷ്ടമഹാനഗരങ്ങൾ 56 രാജധാനികളിൽവെച്ചു പ്രധാനവും മധുര, മായാപുരി, അവന്തി, ദ്വാരകാ, നാരായണപുരി, മാഹിഷ്മാപുരിയെന്ന സപ്തപുരികൾ അഷ്ടനഗരങ്ങളിൽ വെച്ച് പ്രധാനവും അതിലും പ്രധാനമായി ശോഭിക്കുന്നു. കാശി കോസല അയോദ്ധ്യയെന്ന നമ്മുടെ രാജധാനിയിലേക്കു അനുഭവരസികന്മാരായ ആണിമാണ്ഡവ്യൻ, അദ്രിധന്വാവ്, പരാശരൻ, വാല്മീകി, ശൌനകൻ, ദത്താത്രേയൻ, ശുകൻ, കാശ്യപൻ, ഭൃഗു, മാൎക്കണ്ഡേയൻ, മുതലായ മഹത്തുക്കൾ വന്നു അന്യരാജധാനിയിലെ നിവാസികളുടെ സത്യാസത്യങ്ങളേയും രാജാവിന്റെ പ്രജാപരിപാലനത്തെ പതിപട്ടണനഗരഗ്രാമതീൎത്ഥക്ഷേത്രമൂൎത്തിവൈഭവങ്ങളേയും ശിക്ഷാരക്ഷാനിയമങ്ങളേയും ദാനധൎമ്മങ്ങളേയും കണ്ട് വൎണ്ണിക്കുന്നതിൽ നമ്മുടെ രാജധാനിക്കു ശ

രിയല്ലെന്നും നമ്മുടെ രാജധാനിയിലുള്ള നിവാസികളേയും 32 ാം നധർമ്മങ്ങളേയും മനവസ്മൃതിയിലെ നിയമാനുസരണങ്ങളേയും ക്ഷത്രിയരാജാക്കളുടെ യുദ്ധപരാക്രമത്തെയും ആശ്രിതവാത്സല്യത്തേയും കണ്ടു് അയോദ്ധ്യക്കു ഭോറെ ഒരു രാജധാനിയെ ഉപമിക്കുന്നത് ഇന്ദ്രന്റെ രാജധാനിയായ സ്വർഗ്ഗത്തെയല്ലെ ലക്ഷ്മണാ. അയോദ്ധ്യ ഭൂസ്വർഗ്ഗമാണെന്നാണ് സകല ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഘോഷിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ നമുക്കു നേത്രദൃഷ്ടാന്തമായ ഈ ലങ്കാരാജ്യത്തിന്റെ വൈഭവം ആലോചിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ രാജ്യവും സ്വർഗ്ഗവും ഇതിന്നു ശരിയല്ല. കാരണം രാവണന്റെ പൂർവ്വഗോപുരോപരിയിൽ ആദിത്യൻ തന്റെ പുത്രമിത്രകളത്രങ്ങളോടുകൂടി അധിവസിക്കുന്നു. സർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളിലും സൂര്യൻ മാനസോത്തരമെന്ന പർവ്വത്തൂടെയാണ് സഞ്ചരിച്ചു മേരുവെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നതെന്നു ശാസ്ത്രങ്ങൾ ഘോഷിക്കുകയും അതിനെ അനുസരിച്ചു നമ്മുടെ കുലഗുരുവായ വസിഷ്ഠർ ആദിയായി പറഞ്ഞുവെച്ചതും അങ്ങിനെയാണ്. എന്നാൽ യഥാർത്ഥം അങ്ങിനെയല്ല. രാവണന്റെ കല്പനപ്രകാരം പൂർവ്വഗോപുരോപരിയിലാണ് വസിക്കുന്നത്. എന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ജ്യേഷ്ഠാ സജ്ജനങ്ങളാൽ ഘോഷിക്കപ്പെട്ട ശാസ്ത്രം അസത്യമായി വിചാരിപ്പാൻ തരമില്ല. തിരുവടിയുടെ വാക്കിനെ കേട്ടു അടിയൻ നോക്കുമ്പോൾ ഗോപുരോപരിയിൽ സൂര്യന്മാരെ കാണുന്നതുമില്ല. തിരുവടി എന്തിനെക്കണ്ടാണ് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ ഭാര്യാവിയോഗിയായ എന്റെ ബുദ്ധിചപലത ഭവിച്ചുപോയതിനാൽ അങ്ങിനെ ഭ്രമിച്ചുപോയതാണ് സൂക്ഷ്മം ആലോചിച്ചതിൽ ആദിത്യന്മാരല്ല.രാവണന്റെ പൂർവ്വഗോപുരം ശുദ്ധമേസ്ഫടികക്കല്ലുകളിൽ നിർമ്മിച്ചുയർത്തിയതാണ്. അതിൽ ചെറിയതും വലിയതുമുണ്ട്. ആദിത്യൻ തന്റെ രഥത്തെ ലങ്കക്കുപരിയായി നടത്തിവരുമ്പോൾ സൂര്യകിരണങ്ങൾ സ്ഫടികങ്ങളിലും സ്ഫടികകാന്തികൾ സൂര്യനിലുംതമ്മിൽ അന്യോന്യം പ്രതിഫലിക്കുമ്പോൾ ചെറിയതുംവ

ലിയതുമായ സ്ഫടികക്കല്ലുകളെല്ലാം സൂൎയ്യന്മാരാണെന്നു തോന്നിപ്പോ
യതാണ്. സ്ഫടികക്കാന്തികൾ സൂൎയ്യകിരണങ്ങളോടു മത്സരിച്ചതി
ന്റെ പ്രകാശം ഇവിടെ വേണമെന്നില്ല.ഞങ്ങളുടെ പ്രഭമാത്രം ല
ങ്കയിൽമതിഎന്നു ആകാശത്തോളം ആട്ടിത്തുരത്തുന്നതു നോക്കുക.
അത്യത്ഭുതമെന്നേ പറവാനുള്ളു. എന്നുതന്നെയല്ല, രാവണന്റെ
രഥവീഥിയെ നോക്കുക. കല്പാന്തകാലോൽഭൂതബഡവാഗ്നിചിത
റിന ചെമ്പുകടാരത്തുലിതകഠോരകനത്രനായ ശ്രീഹനുമാൻ വാലാ
ഗ്നിയാൽ ലങ്കയെല്ലാം ദഹിപ്പിച്ചു എന്നു നമുക്കറിവുണ്ട്. ആ
അഗ്നി ഇനിയും കെട്ടിട്ടില്ല. അതാ നോക്കുക നമ്മുടെ നേരിട്ടു അ
ഗ്നിജ്വാലാമാലകൾ കത്തിജ്വലിച്ചു വരുന്നു. രാവണന്റെ കല്പ
നകൾ നമ്മെ ദഹിപ്പിപ്പാൻ വരുന്നതായിരിക്കുമെന്നു പറയുകയും
അതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു സ്വാമിൻ ഹനുമാനാൽകൊ
ളുത്തപ്പെട്ടു വാലാഗ്നി വരുണനാൽ കെടുത്തു രണ്ടാമതു ലങ്കയെ
സൃഷ്ടിചെയ്തു എന്നു ലങ്കേശ്വരൻ പറഞ്ഞതിനു ഇപ്പോൾ നി
ന്തിരുവടി പറയുന്ന വാക്കു വിരുദ്ധമാണ്. അടിയൻ നോക്കു
മ്പോൾ അഗ്നി കാണുന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ കേ
ട്ടു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി ലക്ഷ്മണനോടു പറ
യുന്നു. ഹെ സൌമിത്രേ! കാൎയ്യം ശരി; അഗ്നിയല്ലാ, അഗ്നിയോ
എന്നു ശങ്കിപ്പാൻ അവകാശമെന്തെന്നുവെച്ചാൽ [illegible]യിൽ
ദേവരഥം ദൈവരഥം വായുരഥം [illegible]രഥം ശകടരഥം അന്ത്യാളി
രഥം ഇങ്ങിനെയുള്ള അനേകരഥങ്ങൾ നിരനിരയായി നില്ക്കുക
യും രഥോപരിയിൽ കെട്ടി ആകാശത്തോളം ഉയൎന്നുനില്ക്കുന്ന മ
ത്സ്യക്കൊടി, ഗരുഡക്കൊടി, വേണുക്കൊടി, വീണക്കൊടി, ഉരഗ
ക്കൊടി, മുതലായ കൊടിക്കൂറകൾ കനകത്തകിടുകളിനാൽ പണി
ചെയ്തു വായുമണ്ഡലത്തെ അതിക്രമിച്ചു നില്ക്കുകയും വായുവി
ന്റെ സംഘടനത്താൽ മറിഞ്ഞു മറിഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുകയും കൂറ
കളുടെ അഗ്രത്തിൽ ഗോമേദകമെന്ന രത്നങ്ങൾ താക്കി പണി
ചെയ്തിരിക്കയാൽ ആയതിൽ സൂൎയ്യകിരണങ്ങൾ പ്രതിഫലിക്കു
മ്പോൾ അനേകായിരം കൊടിക്കൂറകൾ എല്ലാം ഏകകാലത്തു ഉ

രുപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അഗ്നിയോ എന്നു ശങ്കിച്ചു പോയതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല രാവണന്റെ ഗജപ്പന്തിയെ നോക്കുക. അനേകായിരം മത്തഗജങ്ങൾ ഗജപാലന്മാരോടുകൂടി അഞ്ജനാദ്രിയെപ്പോലെ അച്ഛജലപരിപൂർണ്ണതയോടുകൂടിയ തടാകത്തിലേക്കു വരികയും സ്നാനംകഴിഞ്ഞു മടങ്ങിപ്പോകുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഹേമാദ്രിയെപ്പോലെ സ്വർണ്ണഗജങ്ങളായ്പോകയും ചെയ്യുന്നതിനെ നോക്കുക. ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ, സംഗതിയെന്താണെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ തടാകത്തിലുള്ള ജലം സ്വർണ്ണനീരായിരിക്കുമോ. അല്ല ഗജങ്ങൾക്കു മായങ്ങളുണ്ടോ ലക്ഷ്മണാ? സ്വർണ്ണനീരാണ് ജലമെന്നു വരികിൽ ഗജപാലന്മാർ ആ ജലത്തിലാണ് സ്നാനം ചെയ്യുത്. അവക്കു ശരീരത്തിന്നു യാതൊരു പ്രകൃതവ്യത്യാസവും കാണുന്നില്ല. സൂക്ഷ്മം ആലോചിക്കുമ്പോൾ മത്തഗജങ്ങൾ എത്രതന്നെ അഛജലത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്യാലും സന്തോഷത്തിന്നായ്ക്കൊണ്ടു പാംസുസ്നാനമാണ് അവക്കു മുഖ്യം തന്നിമിത്തം ലങ്കയിൽ മുത്തിന്നു ഛാരിദ്ര്യമായതിനാൽ കനകങ്ങളിനാലും രത്നങ്ങളാലും നൂൽ നടത്തിപ്പണിചെയ്യുയത്തിയ പടവുകളെ തങ്ങളുടെ നഖശിഖരങ്ങളാൽ ഉടച്ചു പൊടിച്ചുണ്ടായ കനകപ്പൊടികളെ തുമ്പിക്കരത്താലെടുത്തു ശരീരത്തിൽ വീശുകയും നനഞ്ഞുള്ള ശരീരത്തിൽ ആയതു പതിഞ്ഞു ആതപോഷ്ണത്താലുലന്നതിനാൽ സ്വർണ്ണപച്ചതുപോലെ തോന്നിപ്പോയതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല രാവണന്റെ കല്പനപ്രകാരം നമ്മോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ ശൂലപാണിയായ പരമേശ്വരൻ പുലിത്തോലുടുത്തു ആനത്തോൽ പോർച്ചയിട്ടു പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ നില്ക്കുന്നതിനെ നോക്കുക. രാവണനോടു യുദ്ധംചെയ്യാൽ മേലിൽ നമുക്കു ജയമുണ്ടാവുന്നതല്ല. സുഗ്രീവാദികളായ സൈന്യങ്ങളെ കൂട്ടി സാഗരം കടന്നുപോകുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു പറയുകയും, ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു; ശരണം പ്രഭോ പരമേശ്വരൻ ഒരു കാലത്തും നമ്മോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാനവകാശമില്ല. അടിയൻ നോക്കുമ്പോൾ കാണുന്നതുമില്ല. യാതൊന്നിനെയാണ് പരമേശ്വരൻ എന്നു സങ്ക

ല്പിക്കുന്നത് എന്നു ചോദിക്കുകയും ഭഗവാൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ഹെ സൌമിത്രേ! കാൎയ്യം പിഴച്ചുപോയി പരമേശ്വരനല്ല ലങ്കയിലുള്ള രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ വികാരവൎദ്ധനക്കാരെല്ലാരുണ്ടു അതിൽ ചന്ദനം മട്ടിപ്പാലുമുതലായ വാസനാദ്രവ്യങ്ങൾ ഗൃഹങ്ങൾതോറും ധൂമിക്കുകയും ആ ധൂമങ്ങൾ ആകാശമാൎഗ്ഗേ ഉയരുകയും ചെയ്യുന്നു. പശ്ചിമഗോപുരം പവിഴമെന്ന ഏകപദാൎത്ഥത്താൽ ഭിത്തി ഉയൎത്തി പണിചെയ്തു ഏഴുനില മേടയായുയൎന്നിരിക്കുന്നതിൽ മുമ്പറഞ്ഞ ധൂമങ്ങൾ ചെന്നു ചുററിനിറഞ്ഞു കാണുമ്പോൾ പവിഴവൎണ്ണമായ ഗോപുരം പരമേശ്വരനാണെന്നും അതിൽ ചുററിയിരിക്കുന്ന ധൂമം ആനയുടെ ചൎമ്മമാണെന്നും ശങ്കിച്ചതാണ്. ഇതെല്ലാം വിശ്വകൎമ്മാവിൻെറ അത്യത്ഭുതമായ കരകൌശലമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ ചോദിക്കുന്നു ശരണം-രാമചന്ദ്രാ! ഇതാ നോക്കുവിൻ! അനേകായിരം മാടമാളികക്കൂടഗോപുരങ്ങളുടെ ഇടയിടയിൽ ഇന്ദ്രനീലമെന്ന ഏകരത്നത്താൽ ഓരോ മേടകളെ സൃഷ്ടിചെയ്തുകാണുന്നുണ്ടു. ആയതിനു കാരണമെന്തെന്നു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. എന്നുള്ള ലക്ഷ്മണൻെറ ചോദ്യത്തിനെ ഭഗവാൻ സമാധാനിക്കുന്നു. ഹേ സൌമിത്രേ! ജാനകീചോരനായ രാവണൻ ഈ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി സമ്പാദിച്ചുള്ള പ്രത്യേകദ്രവ്യങ്ങൾ പാപമെന്ന നിക്ഷേപമാണ്. ആയതിൻെറ വൎണ്ണം കറുപ്പാണ്. കറുത്ത വൎണ്ണത്തോടുകൂടിയ തന്നാൽ ആൎജ്ജിതമായ ദ്രവ്യത്തെ സൂക്ഷിപ്പാൻ കറുത്ത വൎണ്ണത്തോടുകൂടിയ ഭണ്ഡാരങ്ങളായ ഏടയിടയിൽ ഈ കാണുന്ന ഏഴുനിലമേടകൾ ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുകളാൽ പണിചെയ്തതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല ഈ മൂന്നൂറായിരം തെരുവീഥികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന പംക്തികണ്ഠസദനമായ രാവണരാജധാനി നോക്കുക. മാണിക്യത്താൽ അസ്ഥിഭാരമിട്ടു മരതകത്താൽ ഭിത്തി ഉയൎത്തി പവിഴത്താൽ കാൽനിൎത്തി വൈരത്താൽ ഉത്തരംകെട്ടി ഗോമേദകത്താൽ വിട്ടമിട്ടു പുഷ്യരാഗത്താൽ പലക ചേൎത്തി ഇന്ദ്രനീലത്താൽ ഇടയിടുക്കി കനകത്താൽ വിതാനിച്ചു ഗരുഡപ്പച്ചയാൽ ജഗദിക്കുമം

വളത്തി ആസ്ഥാനമണിമണ്ഡപം ഏഴുനില മേടയായുയർത്തിയിരിക്കുകയും മുഖമണ്ഡപത്തിലുള്ള രാജധാനിയുടെ ചതുർഭാഗങ്ങളിലും ഇടവിടാതെ നാട്യസ്ത്രീകൾ നടനനാട്യങ്ങളെ ചെയ്യുവരുന്നതിനെക്കണ്ടുംകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശുകപൈതങ്ങളുടെ സംഗീതപുരസ്സരമായ നടനങ്ങളെ നോക്കുക· അതിശയമതിശയം! അത്യത്ഭുതമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. നവരത്നഖചിതമായ മേടകളുടെ മദ്ധ്യേ രാവണരാജധാനി ശോഭിക്കുന്നതു ഏതുപോലെയെന്നാൽ വൈകുണ്ഠവാസനായ ശ്രീനാരായണസ്വാമി വക്ഷോദേശത്തിലണിഞ്ഞുള്ള കൌസ്തുഭമാലപോലെ ശോഭിക്കുന്നു· അല്ലയോ ലക്ഷ്മണാ! പന്നഗേശ്വരനാലും അവർണ്ണ്യമായ ലങ്കയെ ഭാഗ്യാധിയോഗിയായ എന്നാൽ വർണ്ണിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. അല്പനേരം നാം ലങ്കയുടെ അത്യത്ഭുതങ്ങളെക്കണ്ടു നില്ക്കാമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ രാമാദികൾ സുബേലാരോഹണം ചെയ്തു ലങ്കയെക്കണ്ടു ഓരോ അന്യോന്യങ്ങളെപ്പറഞ്ഞു നില്ക്കുന്നതായി ദൂതന്മാരാൽ രാവണൻ അറിഞ്ഞു രാമാദികളെ ഇതുവരെക്കാണ്മാനിടവന്നിട്ടില്ല. ജാനകിയുടെ പഴയ ഭർത്താവിനെ ഒന്നു കണ്ടേക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു അനേക ഉദ്യസ്ഥാദികളോടുകൂടെ സൈന്യയുക്തനായി വടഗോപുരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു നിൽക്കുന്ന അവസരത്തിൽ രാവണദൂതന്മാർ രാമാദികളെ രാവണനു കാട്ടിപ്പറയുന്നു. ശരണം പ്രതാപലങ്കേശ്വരാ! അതാ സുബേലത്തിൻെറ മുകളിൽ ഒന്നാമനായി നില്ക്കുന്നവൻ ജാനകിയുടെ പഴയ കണവനായ രാമനെന്നവനാണ്· ആയവൻെറ ഇടത്തെ വശം നില്ക്കുന്നവൻ സുവർണ്ണഖമാതാവിൻെറ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളേയും വൈരൂപ്യം ചെയ്ത ലക്ഷ്മണനാണ്. വലത്തുവശം നിൽക്കുന്നവൻ വാനരരാജാവായ സുഗ്രീവനാണ്. അതാ അങ്ങയെക്കണ്ടു രൌദ്രഭാവത്തെ നടിക്കുന്നവൻ ബാലിസൂനുവായ അംഗദനാണ്. അതാ നോക്കുവിൻ പടകൾക്കു പുറമെ നടന്നുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ പടനായകനായ നീലനാണ്. അതാ കരടി മുഖത്തോടുകൂടി വളരെ വയസ്സനായുള്ളവൻ ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാനാണ്. അതാ

സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുവിൻ വെടിമരുന്നരച്ച അമ്മിക്കുഴവിപോലെ പടയിടയിൽ നിൽക്കുന്നതു ആരെന്നു മനസ്സിലായൊ. നമ്മുടെ ലങ്കയെ കൊള്ളിവെച്ചുപോയ കള്ളനായ ഹനുമാനാണ്. പിന്നെ പിൻഭാഗത്തു നിൽക്കുന്നതു 70വെള്ളം വാനരസൈന്യങ്ങളാണ് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻനിൽക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഭഗവാൻ തന്റെ ഭക്തനായ വിഭീഷണനോടു ചോദിക്കുന്നു. ഹെ ലങ്കേശ്വരാ ലങ്കാനഗരിയുടെ വൈഭവങ്ങളെക്കണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ വടക്കേഗോപുരോപരിയിൽ വന്നു നിൽക്കുന്നവനാരാണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ രാമചന്ദ്രപ്രഭൊ; ജാനകീചോരനായ രാവണൻ അനേക ദേവസ്ത്രീകളോടുകൂടി അങ്ങയെ കാണേണ്ടതിലേക്കായി വന്നു നിൽക്കുന്നതാണെന്നു പറയുകയും അതുകേട്ടു ഭഗവാൻ വ്യസനിച്ചു ഹെ ലങ്കേശ്വരാ; എന്റെ ഒരവസ്ഥ നോക്കുക ധനുർവ്വേദപാരംഗതനായി ശത്രുനിഗ്രഹാർത്ഥം ശിലാബാണപാണിയായ എന്റെ അനുജൻ സമീപത്തിരുന്നും അതിജാഗ്രതയോടുകൂടി സുഗ്രീവപ്രഭൃതികളായ എഴുപതു വെള്ളം പടകൾ എനിക്കു സ്വാധീനമായിരിപ്പാനും ആജീവനാന്തം പിരിയരുതെന്നുള്ള സങ്കല്പത്തോടുകൂടി പാണിഗ്രഹണംചെയ്തു എന്റെ പത്നി എന്നെപ്പിരിഞ്ഞു ഒരു സംവത്സരമായി ചിറയിലിരിപ്പാനും ലങ്കാധിപനായ രാവണന്റെ ശിരസ്സിൽ 10 കിരീടവും വഹിച്ചു എന്റെ മുന്നിൽവന്നു വലുതായ പുഞ്ചിരിയോടു നില്പാനും വലുതായ ഒരു വില്ലും പിടിച്ചു രാവണന്റെ മുമ്പിൽ വലുതായ ഒരു വിഡ്ഢിവേഷത്തോടുകൂടി ഞാനും നില്പാനുമല്ലെ ബ്രഹ്മാവ് എന്റെ ശിരസ്സിൽ ലിഖിതം ചെയ്തത്. എന്തു ചെയ്യാം. മേലിൽ ഞാൻ പ്രാണനോടുകൂടിയിരുന്നു വല്ല പ്രയോജനവും ഉണ്ടോ എന്നു ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ നോക്കി പറഞ്ഞു.

മകുടഭംഗം.

ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ജാനകീചോരനായ രാവണന്റെ നിൽത്തം നോക്കുക എന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ സുഗ്രീവൻ

പശുകുലങ്ങളിൽ വ്യാഘ്രം ചാടി തച്ചുതകൎത്തുകളഞ്ഞിരുന്നയൊ
അതുപോലെ വടഗോപുരത്തിൽ ചാടി രാവണന്റെ മുടിപിടിച്ചു
വലിച്ചു താഴത്തിട്ടു പത്തു മുഖത്തും ചവിട്ടി മുഷ്ടി ചുരുട്ടി മാറത്ത
ടിച്ചു അടിച്ചുരുട്ടി നഖശിഖരങ്ങളാൽ മാറത്തു രക്തം പ്രവാഹി
പ്പിച്ചു അവസാനം കൂട്ടുകിരീടമായ പത്തു കിരീടത്തെയും നാഗരാ
ജാവിന്റെ ഫണാഗ്രത്തിലുള്ള രത്നം പക്ഷിരാജാവു തട്ടിപ്പറിച്ചു
കൊണ്ടുപോകുമ്പോലെ തട്ടിപ്പറിച്ചു. ഭഗവാൻ സുഗ്രീവൻ വട
ഗോപുരത്തിലേക്കു ചാടിയതിനെക്കണ്ടു അല്ലയോ പ്രാണസഖി
യെ സുഗ്രീവ! ശത്രുനിഗ്രഹാൎത്ഥം ചന്ദ്രഹാസമെന്ന വാൾ അന
വരതകാലത്തും രാവണന്റെ കരത്തിലുണ്ട് എന്നുതന്നെയല്ല വ
ലിയ ദുൎമ്മാൎഗ്ഗിയും മായാവിയുമാണ് അങ്ങിനെയുള്ള രാവണൻ ശ
ത്രുപക്ഷിയായ നിന്നെ വധിക്കാതെയിരിക്കയില്ല നീ നിരായുധന
ല്ലെ. ഏതുതരത്തിൽ രാവണൻ പക്കൽനിന്നു നീ മടങ്ങി വരും.
ഈരേഴു പതിന്നാലുലോകം ജയിച്ചാലും നീ മടങ്ങിവരാത്ത പ
ക്ഷം ഞാൻ മേലിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുമോ. നീ എന്റെ പ്രാണസ
ഖിയല്ലെ. മന്ദരപൎവ്വതത്തെ എടുത്ത ഭുജബലപരാക്രമിയായ
ഹെ സുഗ്രീവ; നിന്നെ ആ നിൎദ്ദയനായ രാവണൻ ഒരു സമയം
വധിച്ചുപോയിയെന്നുവരികിലും, ഞാൻ രാവണനോടു യുദ്ധംചെ
യ്തു അവനെ ജയിച്ചുയെന്നു വരികിലും തോററവനല്ലാതെ ജയി
ച്ചവനായി വരുന്നതല്ല. അയ്യയ്യോ സങ്കടം സഹിക്കുന്നില്ലല്ലൊ.
എന്നു തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ സുഗ്രീ
വൻ ഭഗവാൻ പാദത്തിൽ രാവണന്റെ കൂട്ടുകിരീടം കൊണ്ടുവ
ന്നു കാഴ്ചവെച്ചു നമസ്കരിച്ചതിനെക്കണ്ടു ശ്രീരാമസ്വാമി അത്യ
ന്തം സന്തോഷിച്ചു പറയുന്നു. ഹെ സുഗ്രീവ നീ ഒരുവൻ ഇ
ല്ലങ്കിൽ ഈ ജന്മത്തു എന്റെ പത്നിയെ എന്നാൽ കാണ്മാൻ
സാധിക്കുന്നതല്ല. മേലിൽ വേണ്ടുന്ന കാൎയ്യവും വഴിപോലെ ചി
ന്തിച്ചുകൊള്ളുക. എന്നു കീൎത്തിക്കുകയും അതു കേട്ടു സുഗ്രീവൻ
പറയുന്നു. സ്വാമിൻ നിസ്സാരനായ എന്നെ കീൎത്തിക്കത്തക്കവി
ധം നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു സഹായവും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല ചെ

യ്യാൻ സാധിക്കയില്ല. കീൎത്തിക്കേണ്ടവർ വേറെ ചിലരെയാണ്. സൎവ്വേശ്വരിയായ ജാനകിയെ രാവണൻ ഹരിച്ചു കൊണ്ടുപോകു മ്പോൾ ജടായുവായ പക്ഷി ചെയ്ത സഹായത്തെപ്പോലെ ഞാൻ വല്ല സഹായവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ. അങ്ങയുടെ ദൂതനായ മാരുതി ലങ്കയിൽ ചെന്നു പങ്ക്തിയിലധികം പടകളെ കൊന്നു ലങ്ക കൊള്ളിവെച്ചു ജാനകിയെ കണ്ടു വന്നു. ശൃംഗിവേരാധിപനായ ഗുഹൻ അങ്ങേക്ക വേണ്ടുന്ന സഹായങ്ങളെച്ചെയ്തു. അവരെയൊക്കെയാണു കീൎത്തിക്കേണ്ടത്. ഞാൻ ഇവിടെനിന്നു വടഗോപുരത്തിലേക്കും വടഗോപുരത്തിൽനിന്നു ഇവിടേക്കും ചാടിയെന്നല്ലാതെ ജാനകിയെക്കണ്ടു വന്നുവൊ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ സമൎത്ഥനായെങ്കിലും അങ്ങേക്ക ഇതുവരെ യാതൊരു സഹായവും എന്നാൽ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞുവൊ എന്നു പറഞ്ഞു സുഗ്രീവൻ പിൻവാങ്ങുകയും വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. സുഗ്രീവൻ കൊണ്ടുവന്ന ഈ പദാൎത്ഥമെന്താണെന്നു ചോദിക്കുകയും വിഭീഷണൻ ഭഗവാനെ നോക്കി സ്വാമിൻ രാവണൻ ശിരസ്സിൽ വഹിച്ചുവരുന്ന കിരീടമാണിത്. രാവണന്റെ ശക്തി ആലോചിച്ചാൽ പാതാളവാസിയായ അനന്തന്റെ ഫണാഗ്രത്തിലുള്ള [illegible] പാദതാഡനത്താൽ ഭൂമിയെപ്പിളൎന്നു തട്ടിപ്പറിച്ചു കൊണ്ടുവരുവാൻ ശക്തനാണ്. ആയവന്റെ കിരീടം തട്ടിപ്പറിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന സുഗ്രീവന്റെ ശക്തി ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്യത്ഭുതമുണ്ട്. സംഹാരമൂൎത്തിയായ പരമേശ്വരനാലും അസാദ്ധ്യമായ കൎമ്മമാണ് മകുടഭംഗം. സുഗ്രീവന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി രാവണന്റെ ശിരസ്സ് രാമസായകത്താൽ അറ്റ് മണ്ണിൽ പുരളുവാനുള്ള ഒരു മുഹൂൎത്തക്കല്ലാണെന്നു വാദമില്ല. എന്നു പറഞ്ഞ ഉടനെ ഭഗവാൻ ഈ കിരീടം നിനക്ക വേണ്ടതാണ്. നീയെടുത്തു സൂക്ഷിച്ചുകൊൾക എന്നു പറഞ്ഞു വിഭീഷണൻ പക്കൽ കൊടുത്തു എല്ലാവരും സുബേലത്തിൽനിന്നു കീഴ്പോട്ടിറങ്ങി അവരവരുടെ സ്ഥാനത്തിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

വടക്കെഗോപുരത്തിൽനിന്നു രാവണൻ വലിയ ലജ്ജയോടുകൂടി

കീഴിറങ്ങി തന്റെ രാജധാനിയിലേക്ക വന്ന രാക്ഷസഭ്രസ്യാന്മാരെ വരുത്തി ശുദ്ധികലശം ചെയ്യിച്ച കോട്ടയിലേക്ക പ്രവേശിക്കുക യും ചെയ്തു.

പടകളുടെ അണിവകുപ്പ്.

ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹെ സുഗ്രീവാ കാലവിളംബനം വ ന്നു. എത്ര കാലമാണ് സുബേലത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഇരിക്കു ന്നത്. പൂർവ്വികന്മാരാൽ ഘോഷിക്കപ്പെട്ട മാനവസ്മൃതിയുടെ സി ദ്ധാന്തം ആലോചിക്കുമ്പോൾ വില്ലും പിടിച്ചിങ്ങിനെയിരിക്കുക യല്ല വേണ്ടത്. ചെയ്യേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തി വേറെ ഉണ്ട്. അതെ ന്തെന്നുവെച്ചാൽ. പതിനേഴ വെള്ളം പടകളോടുകൂടി ഹനുമാൻ പശ്ചിമഗോപുരത്തിലേക്കും പതിനേഴ വെള്ളം പടയോടുകൂ ടി അംഗദൻ ദക്ഷിണഗോപുരത്തിലേക്കും പതിനേഴ വെള്ളംപട കളോടുകൂടി സുഗ്രീവൻ വടഗോപുരത്തിലേക്കും പോരിന്നു പോക ണം. ബഹിർഭാഗത്തിൽനിന്നു കോട്ടയുടെ അന്തർഭാഗത്തിലേയ്ക്കും അന്തർഭാഗത്തിൽനിന്നു ബഹിർഭാഗത്തിലേക്കും ആരെയും കടപ്പാ നയക്കരുത്. ഗതാഗതവിരോധം ചെയ്യണം എന്നു കല്പിച്ചയ ക്കുകയും ബാക്കിയുള്ള രണ്ടു വെള്ളം ചെറവാനരങ്ങളെ ഫലമൂ ലപാകങ്ങൾ കൊണ്ടു വന്നു യുദ്ധത്തിന്നയച്ച വാനരന്മാക്ക് കൊടു പ്പാൻ കല്പിച്ചയക്കുകയും വല്ല മായങ്ങൾ രാക്ഷസന്മാർ പ്രവൃത്തി ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു ഞങ്ങൾക്കറിവുതരണം. നാലു ഗോപുര ങ്ങളുടെയും ചുററി സഞ്ചരിക്കുകയെന്നു വിഭീഷണനോടു കല്പിക്കുക യും അനുജനും താനും ശിലാബാണപാണികളായി യുദ്ധസന്നദ്ധ ന്മാരായി നില്ക്കുകയുംചെയ്തു. ആ വിവരം ദൂതന്മാരാൽ രാവണ നറിഞ്ഞു തന്റെ സൈന്യങ്ങളോടു പറയുന്നു. സൈന്യാധിപ നായ പ്രഹസ്ഥൻ 200 വെള്ളം പടയോടുകൂടി പൂർവ്വഗോപുര ത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിട്ടുള്ള നീലനോടും; 200 വെള്ളം പട യോടുകൂടി മഹാപാർശ്വൻ ദക്ഷിണഗോപുരത്തിലുള്ള അംഗദനോ ടും 200 വെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി ഇന്ദ്രജിത്തു പശ്ചിമഗോ

പുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വന്ന ഹനുമാനോടും യുദ്ധം ചെയ്യു. 200 വെള്ളം പടകളോടുകൂടി ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു രാമനോടും അവന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണനോടും ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. രാജധാനിയിലുള്ള ഭണ്ഡാരങ്ങൾ നഗരവീഥികൾ മുതലായ്യിന്നു കാവലായി വിരൂപാക്ഷനും നിത്യതയായുള്ള സൈന്യങ്ങളും പോകട്ടെയെന്നു രാവണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു പ്രഹസ്ഥൻ പറയുന്നു. രാവണിശ്വരാ; നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടന്നതായാൽ കുരങ്ങന്മാര് നേരിട്ടുനില്ക്കുമൊ രാക്ഷസന്മാരുടെ കയ്യിൽ പതിനെട്ടു വരായുധങ്ങളുണ്ടു വാനരന്മാൎക്ക ആയുധമുണ്ടൊ. നമുക്ക 1000 വെള്ളം സൈന്യങ്ങളുണ്ട്. അവര് നമുക്കെണമെങ്കിൽ 100 യുഗം രാത്രി പകൽ ഇടവിടാതെ യുദ്ധം ചെയ്യാലും സാധിക്കുന്നതല്ല. സിംഹത്തിനെക്കണ്ട നായയെപോലെയെന്നല്ലാതെ പിന്നെ യെന്തൊന്നാണ് പറയേണ്ടത്. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു. ഹെ പ്രഹസ്ഥാ! ശത്രുക്കളുടെ ദുൎബ്ബലത പ്രബലതകളെ ആലോചിപ്പാൻ നിണക്ക ബുദ്ധിയില്ലല്ലൊ. വാനരങ്ങൾ സാരമില്ല നിരായുധന്മാരാണ് അവര് വിചാരിച്ചാൽ നമ്മോടു എന്തുകഴിയും എന്നു നിണക്ക രാവണനോടു പറയുവാൻ ലജ്ജയില്ലല്ലൊ. കുറെ ദിവസം മുമ്പെ നമ്മുടെ രാജ്യത്തിൽ ഹനുമാനെന്ന ഒരുവൻ വന്നു പകുതിയിലധികം പടകളെയും ലങ്കയെയും കൊള്ളിവെച്ചുപോയതു കണ്ടില്ലെ അതുതന്നെയല്ല സുഗ്രീവനെന്ന ഒരുവൻ രാവണന്റെ കിരിടം തട്ടിപ്പറിച്ചു കൊണ്ടുപോയില്ലെ. അവരുടെ കയ്യിൽ ചക്രമുണ്ടൊ, ശൂലം വാൾ ഗദ മുതലായ പരായുധങ്ങളുണ്ടൊ, പെരുമന്താ; കള്ളു കുടിച്ചു കാമപരവശന്മാരായി നടക്കുകയല്ലാതെ കാൎയ്യവിവരം വല്ലതും നിങ്ങൾക്കാൎക്കെങ്കിലും ഉണ്ടൊ, എന്നു പറഞ്ഞു പ്രഹസ്ഥനെ വിട്ടു മാല്യവാൻ രാവണനോടു പറയുന്നു. ഹേ രാവണാ! നീയും നിന്റെ കുഡുംബങ്ങളും നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെ അനുഭവിച്ചാൽ ഇവൎക്കെന്തു ചേതം. ആയതുകൊണ്ടു രാമസായകം നേരിടുന്നതിന്നുമുമ്പെ ജംമാരി കുംഭികാരു

ഘാംഭ പരിഭാവിഹേമകുംഭ സമാനസമുജ്ജൃംഭിതകുചകുംഭയുഗാഭോ
ഗയോട്ടുകൂടിയ ജാനകിയെ ചിറവിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു
മാല്യവാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ മാല്യവാനെ നോക്കി അസംബന്ധം
പറയാതെ എഴുനീറ്റുപോകുക എന്നു രാവണൻ പറഞ്ഞതിനെ
കേട്ടു ഹേ രാവണാ! കുലവൃദ്ധനായ എൻെറ വാക്കിനെ നിഷേ
ധിക്കുന്നതിൽ രാമസായകം നിൻെറ തലയെ ഛേദിപ്പാനിടവരു
മെന്നു പറഞ്ഞു മാല്യവാൻ സഭയിൽ നിന്നു പോകുകയും ചെയ്തു.

അംഗദൻദൂത്.

കവി.

പൂതനായകതീർച്ചുറന്തപൂവിക്കിനായകനിപ്പുമെൽ
സീതൈനായകൻവെറള്ളതെയവനായകനീചെപ്പും
വേതനായകൻമെൽനിൻറവിതിക്കിനായകന്താൻവിട്ട
തൂതൻയാൻപണിത്തമാററം ചൊല്ലിടവന്തെനിൻെറ

ഭഗവാൻ വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ, ലങ്കേ
ശ്വരാ; നാം ഈ രാജധാനിക്കു അകഴിയായി ശോഭിക്കുന്ന സാഗ
രതരണം ചെയ്തു അനന്തരം ലങ്കയിൽ വന്നു പടവീടു നിശ്ചയിച്ചു.
നമ്മുടെ ഉദ്ദേശത്തെ രാവണദൂതന്മാരാൽ രാവണനു അറിവു കൊ
ടുത്തു. എന്നു മാത്രമല്ല രാവണൻെറ മകുടഭംഗം ചെയ്തു. പ
ര്യവസാനം പടകളെ നാലു ഗോപുരങ്ങൾക്കും യുദ്ധത്തിന്നയച്ചു
മാർഗ്ഗവിരോധം ചെയ്തു. ഈ അവസരങ്ങളിലെല്ലാം രാവണനെ
ങ്കിലും പടകളെങ്കിലും യുദ്ധത്തിന്നു വരേണ്ടതാണ്. നാം ഇതുവ
രെ കാത്തിരുന്നും രാവണനെ കാണ്മാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വരാതിരി
പ്പാൻ കാരണമെന്താണെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ആയതുകൊ
ണ്ടു എൻെറ മനസ്സിൽ ഒരാലോചനയുണ്ടു അതിനെ പറയാം.
എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നാം ഇവിടെനിന്നു രാവണൻെറ അടുക്ക
ലേക്കു ഒരു ദൂതയച്ചു രാവണൻെറ അഭിപ്രായത്തെ അറിയേണ്ടു
ന്നാണ്. യുദ്ധത്തിന്നു വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണമെന്ത് ജാന
കിയെ ചിറവിടുവാൻ മനസ്സുണ്ടോ അല്ല യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നു
വോ ഇതിൽ രണ്ടാലൊന്നു ചെയ്യാതെ കോട്ടയടച്ചു ഇരുന്നാൽ

മേലിൽ ദാശരഥിരാമൻ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല എന്നു രാവണനെ അറിയിപ്പാനായി ഒരുവനെ അയക്കേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ദ്വൈധീഭാവം, സമാശ്രയം മുതലായ ഷൺനീതികളിൽ സന്ധിയെന്നുള്ള ഒരു നീതി നടത്താതെ ഇരുന്നാൽ അതു നമ്മുടെ അടുക്കൽ ബാക്കിയാണ്. പൂർവ്വികന്മാരാൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട മാനവസ്മൃതി മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഇങ്ങിനെ ഘോഷിക്കുന്നുണ്ട്. പൂർവ്വികന്മാരുടെ പന്ഥാവിൽനിന്നു തെറ്റിനടപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. കാലത്രയത്തിലും രാക്ഷസവൃത്തിയെ ഉപേക്ഷിച്ചു രാമായണഭാരതഭാഗവതാദികളായ ഇതിഹാസങ്ങളെയും രാമകൃഷ്ണത്യാദികളായ തിരുനാമങ്ങളെയും ജപിച്ചു ആബ്രഹ്മസ്വംബപര്യന്തം ദീർഘായുഷ്മാനായി പരമഭാഗവതോത്തമനായുള്ള നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നതിലേക്കു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരനായ അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായത്തിലേക്കു യോജിച്ചതാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം എന്നു സമാധാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകളെയെല്ലാം സമീപത്തിൽ നിന്നു കേട്ടിരുന്ന ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ. രാവണന്നു ദൂതയക്കേണമെന്നാണ് നിന്തിരുവടി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിൽ അടിയന്നു ചില സംഗതികളെ ഉണർത്തിപ്പാനുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ രാവണന്റെ നടവടിയെപ്പറ്റി കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. അങ്ങയുടെ പത്നിയായ ജാനകിയെ കളവുചെയ്തു ഒരു സംവത്സരമായി ലങ്കയിൽ ചിറ വച്ചിരിക്കുന്നു. 2. സ്വർഗ്ഗവാസികളായ ദേവന്മാരെ എപ്പോഴും ഉപദ്രവിച്ചു വരുന്നു. 3. ഭൂസുരന്മാരായ ബ്രാഹ്മണന്മാർ ചെയ്തുവരുന്ന യാഗാദിഹോമങ്ങളെ മുടക്കുന്നു. 4. അനേക പ്രാണികളെ പിടിച്ചു ഭക്ഷിക്കുന്നു. 5. ലോകത്രയത്തെ കീഴടക്കി അനീതികളെ നടത്തിവരുന്നു. 6. ഇന്ദ്രന്റെ ഭാഗ്യങ്ങളെയെല്ലാം കുത്തിക്കവൎന്നു ലങ്കയിൽ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതുകളെയെല്ലാം ആലോചിക്കുമ്പോൾ രാവണൻ വലിയ ദുർമ്മാർഗ്ഗിയാണെന്നു അടിയൻ പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. ഈ ദ്രോഹിക്കു നിന്തിരുവടി ദൂതയക്കുന്ന കാൎയ്യ

ത്തിൽ അടിയന്ന പലേ ശങ്കകളുമുണ്ട്. ജാനകിയെ കൊണ്ടുവ ന്നു ചിറ വിടുവാൻ മനസ്സുണ്ടോയെന്നുള്ള ദൂതൻെറ ഒന്നാമതാ യ ചോദ്യത്തിന്നനുസരിച്ചു സർവ്വേശ്വരിയെ ചിറവിടുന്ന മംഗം രാവണനെ രക്ഷിക്കേണ്ടിവരുന്നതിലേക്ക വാദമില്ലല്ലൊ. അങ്ങി നെ ചെയ്യുന്നതായാൽ പൂർവ്വാപരവിരുദ്ധമായി ചില സത്യലം ഘനങ്ങൾക്കിടവരും. സാഗരതീരത്തിൽ വെച്ചു വിഭീഷണനോ ടു ലങ്കാധിപൻ നീയാണ് അത് അക്കചന്ദ്രന്മാരും രാമനാമവും ഉള്ള കാലംവരെ നീ രാജാവായിരിക്കുക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടു ണ്ട് എന്നു മാത്രമല്ല മുണ്ടകത്തുറയിൽവെച്ചു അഗസ്ത്യാദിമഹ ഷികളോട്ടു അധമ്മതല്പരനായ രാവണനെ സംഹാരം ചെയ്യു ത രാമെന്നും ശപഥം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. രാവണൻ രക്ഷപ്പെട്ടാൽ ആ യവന്നു രാജധാനി കൊടുക്കേണ്ടിവരും അപ്പോൾ വിഭീഷണനോ ടുള്ള സത്യത്തിന്നു വിഘ്നമല്ലെ സ്വാമിൻ എന്നുള്ള ലക്ഷ്മണൻെറ വാക്കുകളെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഓഹോ ലക്ഷ്മണാ! നി ൻെറ ശങ്ക അത്യാവശ്യം തന്നെ. എങ്കിലും ദാശരഥി രാമൻ ധ മ്മത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു നടക്കുമെന്നു വിചാരിക്കണ്ട. അങ്ങിനെ ധമ്മത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതായാൽ നാം അയോദ്ധ്യയെ ഉപേക്ഷി ച്ചു കാട്ടിലേക്ക വരേണമെന്നുണ്ടോ. നമ്മുടെ ദൂതപ്രകാരം ജാന കിയെ കൊണ്ടുവന്നു വിടുന്നതായിരുന്നാൽ ലങ്കാരാജ്യം വിഭീഷ ണന്നു കൊടുത്തുപോയി എന്ന വാക്കിന്നു വിലയില്ലാതെ പോകു മെന്നല്ലേ നീ പറയുന്നത്. എന്നാൽ ഒരുവന്നു ദത്തം ചെയ്യു ഭൂ മിയെ വീണ്ടെടുക്കുന്നതു ക്ഷത്രിയധമ്മമല്ല. അങ്ങിനെ രാവണൻ ദേവിയെ ചിറയിൽനിന്നു വിടുന്നതായാൽ നമ്മുടെ ഭരതൻ രാജ്യ ഭാരം വഹിച്ചുവരുന്ന അയോദ്ധ്യയെ രാവണന്നു കൊടുക്കുമെന്ന ല്ലാതെ വിഭീഷണന്നു ലങ്കയെ കൊടുത്തതിലേക്ക യാതൊരു വി ഘ്നവും വരുമെന്നു നീ ശങ്കിക്കേണ്ട. എന്നുതന്നെയല്ല രാവണൻ പ്രാണാവസാനംവരെ ജാനകിയെ ചിറവിടുന്നവനല്ല അഭിമാന മെന്ന ഏകധനത്തെ മാത്രം രക്ഷിക്കുന്നവനാണ്. പിന്നെ മഹ ഷികളുടെ അടുക്കൽ രാവണനെ കൊന്നുതരാമെന്നു സത്യംചെയ്തു

എന്നാണ രണ്ടാമത്തുണ്ടായ ശങ്ക. അധമ്മമെന്ന മാഗ്ഗത്തിൽ സ
ഞ്ചരിക്കുന്നവനാരൊ അവനെ വധിച്ചതരാമെന്നാണ് എന്റെ
ശപഥം. രാവണൻ എന്നിൽ കീഴടങ്ങുന്നതായാൽ ഞാൻ പറ
യുംപ്രകാരം അവൻ കേൾക്കേണ്ടിവരും അപ്പോൾ മേലാൽ രാവ
ണനെക്കൊണ്ടു യാതൊരു ഉപദ്രവവും ലോകത്തിന്നു ബാധിക്കു
ന്നതല്ല. ഞാൻ രാവണന്നു യശോഹാനിയും സ്ഥാനഭ്രംശവും
വരുത്തും. കൂടാതെ ശവശരീരിയാക്കി സ്തംഭസദൃശമായി അവ
നെ ഞാൻ ഒരു ദിക്കിൽ വെക്കും. ഇതിന്റെ പശ്ച സാനം
ഞാൻ മേൽപ്രകാരം ചെയ്യാൻ തീൎച്ചയാക്കീട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ദൂത
യക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ രാവണൻ ദുമ്മാഗ്ഗിയായാലും നമ്മുടെ
ധമ്മം നമുക്ക വിട്ടുനടപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മ
ണനെ സമാധാനപ്പെടുത്തി ദക്ഷിണഗോപുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു
പോയിരുന്ന അംഗദനെ വരുത്തി ഭഗവാൻ ഹേ അംഗദാ! നീ
രാവണന്റെ അടുക്കലേക്ക് ഒരു ദൂതുപോയി വരേണമെന്നു പറ
ഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ മഹാപാപിയാ
യ രാവണനോടു ചെന്നു അടിയൻ പറയേണ്ടുന്ന കായ്യമെന്ത്?
എന്നതിന്നു ഭഗവാനും ഹേ കുമാരാ! നീ രാവണനോടു പറയേ
ണ്ടതു എന്തെന്നുവെച്ചാൽ ജാനകിയെ കൊണ്ടുവ[illegible]റവിട്ടു
വാൻ മനസ്സുണ്ടോ. അല്ല യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നുവോ എന്നു രണ്ടാ
മതൊരു കായ്യം തിച്ചറിഞ്ഞു വരണം. ഇതു രണ്ടും ചെയ്യാതെ
കോട്ടയടച്ച് ഇരുന്നാൽ അയോദ്ധ്യാരാമൻ സമ്മതിക്കുന്നതല്ലെ
ന്നും പറയുക. രാവണനോടു സംസാരിക്കുമ്പോൾ അധൈയ്യപ്പെ
ടരുത്. രാവണനെ ഒരു തൃണപ്രായമായി കരുതുക. ജഗന്നാഥന്റെ
ഗളത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന പുരുഷന്ന് ഒരു ശത്രുവിനെ ഭയപ്പെടേണ
മൊ. രാവണരാജധാനിയിൽവെച്ച നിന്നോടു സ്വാഭാവികമല്ലാ
തെ അനീതിയായി രാവണൻ സംസാരിക്കുകയൊ വല്ല ഉപദ്രവ
വും ചെയ്യാൻ ആരംഭിക്കുകയൊ ചെയ്താൽ ആ സമയത്തിൽ നീ
ഒരു സിംഹനാദംചെയ്ക, തൽക്ഷണം ഞാൻ അവിടെ വന്നു ചെ
രങ്ങാക്കണ്ടി ചവിട്ടിപ്പൊട്ടിക്കുംപോലെ അവന്റെ പത്തു ശിര
സ്സും ചവിട്ടിപ്പൊട്ടിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞ് അംഗദനെ അ

നുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. അംഗദൻ ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ നിന്നു വിടകൊണ്ട് അതിവേഗത്തിൽ രാവണരാജധാനിയിൽ ചെന്നു രാമരാമ എന്ന തിരുനാമത്തെ ഉച്ചരിച്ചു നില്ക്കുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു ഹെ മർക്കടാ നീ ആര്? എവിടെനിന്നു വരുന്നു? എന്നു ചോദിക്കുകയും അതു കേട്ട് അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണാ! നിന്റെ സഭസ്സിൽ ഒരുവൻ വന്നാൽ അവസ്ഥാനുസരണം ആസനം നല്കിയശേഷമല്ലെ വിവരം ചോദിച്ചറിയുക. അതു ചെയ്യാത്തതിന്റെ മര്യാദ കാൽഠേസ്സ് വിലയില്ലയെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു: മർക്കടങ്ങൾക്ക് ആസനം മരക്കൊമ്പാണ്. സഭയറിയാതെ സംസാരിച്ചാൽ ചന്ദ്രഹാസത്തിന്നിരയാവും ഓർമ്മവെച്ചോ നീ വന്ന കാര്യം പറയുക എന്നതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണാ! നിന്റെ സിംഹാസനത്തിന്നു ശരിയായി എന്റെ വാലു ചുരുട്ടി അതിന്റെ മുകളിൽ ഇരുന്നു വിവരം പറയുന്നു, കേൾക്കുക. ഹെ രാവണാ! ഉത്തരകോസലവാസിയായി ദശരഥാത്മജനായി രാക്ഷസകുലകാലനായി മിത്രജനകമലദിവാകരനായിരിക്കുന്ന രാമസ്വാമിയുടെ ദൂതനാണു ഞാൻ. എന്നെ അയക്കപ്പെട്ട രാമസ്വാമിയുടെ വൈഭവം പറയുന്നതായാൽ അനുഭവരസികന്മാർക്കും അവിഷയമാണ്. പൃഥിവി, അപ്പു, തേജസ്സ്, വായു, ആകാശമെന്ന പഞ്ചഭൂതങ്ങൾക്കും, വാക്കു, പാണി, പാദ, പായു, ഉപസ്ഥമെന്ന കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും, വചന, ഗമന, ദാന, വിസർഗ്ഗ, ആനന്ദമെന്ന ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും കാമ, ക്രോധ, ലോഭ, മോഹ, മദ, മത്സരം, ഈർഷ്യ, അസൂയയെന്ന അഷ്ടരാഗങ്ങൾക്കും അർത്ഥേഷണ, പുത്രേഷണ, ദാരേഷണയെന്ന ഏഷണത്രയങ്ങൾക്കും, അന്നമയം, പ്രാണമയം, മനോമയം, വിജ്ഞാനമയം, ആനന്ദമയമെന്ന പഞ്ചകോശങ്ങൾക്കും; സ്ഥൂല, സൂക്ഷ്മ, കാരണമെന്ന ശരീരത്രയങ്ങൾക്കും, വിലക്ഷണനായി സജാതിക,വിജാതിക സ്വഗതഭേദശൂന്യനായി ദേശകാലാവസ്ഥാപരിച്ഛേദരഹിതനായിസുരനരമൃഗ,പശു,പക്ഷി, പന്നഗാദികളിലും ജീവാത്മാവായി ആദിമദ്ധ്യാന്തരഹിതനായി കാലാതീതനായി പഞ്ചഭൂത ഭൌതികമായുള്ള സർവ്വജീവചരാചര

ങ്ങൾക്കും താൻ നായകനാണ്. ദുഷ്ടനിഗ്രഹം ശിഷ്ടപരിപാലനം നിമിത്തം ചതുസ്സമുദ്ര പൎയ്യന്തം രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്ന മഹാ ചക്രവൎത്തിയാകയാൽ ഭൂമിക്കും നായകനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, നീ കട്ടുകൊണ്ടുവന്നു വെച്ചിരിക്കുന്ന ജാനകിക്കും നായകനാണ്. ലോകത്തിൽ 1008 ശിവാലയം 108 വിഷ്ണു ആലയം ഇങ്ങിനെയുള്ള ദൈവീശഗണങ്ങൾക്കും താൻ നായകനാണ്. നീ ഓതിവരുന്ന 1000 ശാഖയോടുകൂടിയ സാമവേദത്തിന്നും നായകനാണ്. ഇങ്ങിനെ സൎവ്വലോക ചരാചര രക്ഷകനായ രാമസ്വാമി എന്നോടു ചില കാൎയ്യങ്ങളെ കല്പിച്ചു നിന്നോടു പറവാൻ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ സംഗതികളെ നിണക്കു മനസ്സിലാക്കി അതിന്നു പ്രത്യുത്തരമായ നിൻെറ അഭിപ്രായത്തെ അറിവാൻവന്ന ഒരു ദൂതനാണു ഞാൻ. ആയതുകൊണ്ടു വിലയേറിയ സമയം വൃഥാ കളവാനിടവരുത്താതെ ഞാൻ പറയുന്ന സാരോപദേശത്തെ ഏകാഗ്രമാനസനായിരുന്നു കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുക. എന്നതിനെകേട്ടു രാവണൻ ഹാസ്യത്തോടുകൂടെ പറയുന്നു.

ഹെ മക്കടാ! നല്ലകാൎയ്യം. കൃമികീടസദൃശനായ രാമനെ നീയല്ലാതെ വേറെ ആരെങ്കിലും നായകൻ എന്നു പറയുമൊ? ലോകത്തിൽവെച്ചു നായകത്വം ആൎക്കെല്ലാമാണെന്നു നീ അറിയുമൊ. ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂൎത്തികളെ ഒരു സമയം നായകന്മാരെന്നു പറയാം. അവരെയൊന്നും പറയാതെ ചില കുരങ്ങന്മാരെ സഹായികളായിക്കൂട്ടി സമുദ്രത്തിൽ സേതുബന്ധിച്ചു കടന്നു ലങ്കയിൽവന്നു നോക്കിയതിൽ രാവണനെ ജയിപ്പാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കണ്ടു വാനരങ്ങളെ വിളിച്ചു എടൊ കൂട്ടരെ; യുദ്ധം ചെയ്തു രാക്ഷസന്മാരെ ജയിച്ചു ജാനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുന്ന കാൎയ്യം പ്രയാസമായി കാണുന്നതുകൊണ്ട് ഈ വാനരസംഘത്തിൽ എരന്ന് പരിചയമുള്ളത് ആൎക്കാണെന്നു ചോദിക്കുകയും എനിക്കു നല്ല പരിചയമുണ്ട് ഞാൻ രാവണനെ യാചിച്ചു ജാനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവന്നു തരാം എന്നു ചാടിപ്പുറപ്പെട്ട പൊട്ടക്കുരങ്ങനല്ലെ നീ. അങ്ങിനെയുള്ള നിന്നെ അയച്ച രാമനെ ലോകനായകനാണു ദൈവനായകനാണെന്നു പറവാൻ ലജ്ജയില്ലെ മക്കടാധ

മം. എന്നതിനെക്കേട്ട് അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹെ രാക്ഷസാധമാ; നിന്നെപ്പോലെ കള്ളന്മാര് ലോകത്രയത്തിലുണ്ടോ; പണ്ടാരങ്ങളുടെ വേഷവുംകെട്ടി പൊക്കണവും ചുമലിലിട്ടു ഒളിച്ചുമാറിവന്നു സർവ്വേശ്വരിയായ ജാനകിയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോയ കള്ളനല്ലെ നീ? സ്ത്രീകളെ കളവുചെയ്തു നടക്കുന്നവൻ പുരുഷനാണൊ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ മർക്കടാ; സഭയറിയാതെ സംസാരിച്ചാൽ തലവെട്ടി തൊട്ടിയിൽ നാട്ടും, ഓൎമ്മവെക്കുക. എന്റെ അവസ്ഥ നീ അറിയുമോ? ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂൎത്തികൾ എന്റെ കല്പനകൂടാതെ ഈ ലങ്കയിൽ കടക്കുന്നതല്ല. അങ്ങിനെയിരിക്ക രാമദൂതനാണെന്നു പറഞ്ഞുവന്ന നീ ആര്? നിന്റെ മാതാപിതാക്കളാര്? നിന്റെ പേരെന്ത്? എന്നോടു പറവാനായി രാമൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞയച്ച സംഗതിയെ പറയുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു: ഹേ രാക്ഷസാ! എന്റെ അച്ഛൻ ഇന്ദ്രാത്മജനായും വാനരരാജാവായും ഉള്ള കിഷ്കിന്ധാധിപനായ ബാലിയാണ്. മാതാവു ക്ഷീരാബ്ധിയിൽനിന്നു ജാതയായ താരയെന്ന സ്ത്രീയാണ്. രാവണീശ്വരൻ പണ്ടു ബാലിയെ ജയിപ്പാനായി കിഷ്കിന്ധയിൽ ചെന്നു അന്വേഷിച്ചതിൽ ബാലി ശിവപൂജക്കായി സമുദ്രതീരത്തിലേക്കു പോയിരിക്കുന്നുവെന്നറിഞ്ഞ് അതിവേഗത്തിൽ സാഗരതീരത്തിൽ ചെന്നു നോക്കുകയും ബാലിയും ശിവങ്കൽ ഏകാഗ്രമാനസനായി കണ്ണടച്ചു ധ്യാനിക്കുന്നതിനെ കണ്ടു രാവണൻ ഇരുപതു കയ്യും ബാലിയുടെ കക്ഷപ്രദേശത്തിൽ ഇട്ടുഞെക്കുകയും ബാലി രാവണനെ ഒരുമശകത്തിന്നു തുല്യമാക്കുരുതി തന്റെ പുച്ഛംകൊണ്ടു രാവണനെ കേശാദിപാദം വരിഞ്ഞുകെട്ടി താൻ ഒരു ഗരുഡനെപ്പോലെയും രാവണൻ ഒരു സൎപ്പംപോലെയും ആയി ചതുസ്സമുദ്രത്തിലും ചെന്നു ശിവതൎപ്പണം കഴിച്ചു കിഷ്കിന്ധക്കു വരികയും ആ അവസരത്തിൽ എന്റെ അമ്മയും ഞാനും വന്നു കണ്ടു അയ്യോ അങ്ങയുടെ വാലിന്മേൽ ബന്ധനായിക്കിടക്കുന്ന ജന്തു എന്താണിത്? അഞ്ചുപത്തു തലയും പത്തിരുപതു കയ്യും വായനിറച്ചു വളഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള വക്രദംഷ്ട്രങ്ങളായ കൊന്ത്രമ്പല്ലുകളും കാണുന്നു. ആരാണിത്? എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ

എൻെറ പിതാവു തിരിഞ്ഞുനോക്കി എടോ; ആരാണിത്? രാവണനല്ലേ, എന്താണിങ്ങിനെ വന്നതു എന്നു എറട്ടക്കഷ്ണംവെച്ച വാലിൽനിന്നു അഴിച്ചുവിടുകയും ഉടനെ രാവണനും ബാലി പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു സമസ്താപരാധംക്ഷമിക്കേണമേ, ഏഷണിപ്രിയനായ നാരദനാൽ എനിക്കിങ്ങിനെ ഒരു ബുദ്ധിമോശം വന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെകേട്ടു ഒരുമാസംവരെ രാവണനു ഭക്ഷണാദികളെ കൊടുത്തു ക്ഷീണം മാററി ലങ്കക്കു അയച്ചിട്ടുണ്ടു. അന്നു എനിക്കു ചെറുപ്പമാണ് ആ രാവണനല്ലേ നീ! നിന്നെ ബന്ധിച്ചുവാൽബലവും ദേവാസുരന്മാരാൽ അസാദ്ധ്യമായുള്ള ക്ഷീരാബ്ധിമഥിതകരബലവുമുള്ള ബാലിപുത്രനാണ് ഞാൻ. നല്ലവണ്ണം ഓർമ്മവെച്ചു സംസാരിക്കുക എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു: നല്ല കാര്യം ബാലിയെ ഞാൻ നല്ലവണ്ണം അറിയും ബാലിയും ഞാനുമായി ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ എന്ന സ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചവരാണ് ബാലി എന്നെ വാലിൽ കെട്ടിയെന്നുള്ളതു നിൻെറ ഓർമ്മതെററാണ്. സാഗരം പാടുമ്പോൾ ബാലിയുടെ പുമലിൽ ഞാൻ ഇരുന്നതു ശരിയാണു. അതിൻെറ പരമാത്ഥം ബാലിയും ഞാനും മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ. ഇന്നിന്നലെ കഴിഞ്ഞ കാര്യമല്ലല്ലൊ. ഏതായാലും ബാലി സൂനുവാണെന്നല്ലേ നീ പറയുന്നതു. അപ്പോൾ എനിക്കും നീ മകന്തന്നെ. ബാലിക്കു ക്ഷേമം തന്നെയോ എന്നതിനെക്കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. ബാലിയെ ശ്രീരാമസ്വാമി നിഗ്രഹിച്ചു. കാരണം നിയ്യും ബാലിയും ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാരാണെന്നറിഞ്ഞതിനാൽ ദുഷ്ടനോടു വിശിഷ്ടൻ ചേന്നാലുള്ള അനുഭവത്തെ കാണിക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്താൽ ഹതം ചെയ്യുതാണു. അതെന്തുപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ, നിർദ്ദോഷിയായ അഗ്നി ഇരുമ്പിനോടു ചേന്നപ്പോൾ കൊല്ലനാൽ അഗ്നിയും തല്ലുകൊള്ളുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ഹേമവ്യാപാരികൾ സ്വർണ്ണത്തെ അഗ്നിയിലിട്ടു തപിപ്പിക്കുകയും പഴുത്ത ഉടനെ ജലം തളിച്ചു അഗ്നിയെ ശമിപ്പിച്ചതിന്നുശേഷം സ്വർണ്ണത്തെ അടിച്ചു പരത്തുന്നു. ആയതുപോലെ ദുഷ്ടനായ നിന്നോടു സംസർഗ്ഗംചെയ്യു നിമിത്തം എൻെറ അച്ഛനും ദുഷ്ടനായി. എന്നു പറഞ്ഞതി

നെക്കേട്ട രാവണൻ പറയുന്നു: ഹേ കുമാര! നിണക്ക ചെറുപ്പമാ ണ് വിവരം പോരാ. നിൻെറ പ്രവൃത്തി വലിയ വിഡ്ഢിത്വമാ യ്പ്പോയി. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നീ പറയുന്ന രാമൻെറ കഥ നീ അറിയുമോ? ദശരഥന്നു അകാലസന്തതിയാണ്. താമരതടാക ത്തിൽ ഒരു കുമുദം ഉണ്ടായതുപോലെ ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ഇങ്ങി നെ ഒരുവൻ ജനിച്ചുവെങ്കിലും രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാ തെ അനുജന്നു കൊടുത്തു താൻ രാജ്യഭ്രഷ്ടനായി വനത്തിൽ വന്നു ചേൎന്നതാണ്. രാമൻെറ പത്നിയായ ജാനകിയെ രക്ഷിപ്പാൻ ക ഴിയാതെ കാട്ടിൽവിട്ട എവിടെക്കോപോയി. ആ സ്ത്രീയുടെ സ ങ്കടത്തെക്കണ്ട ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തി. ഉടുപ്പാൻ ഒ രു വസ്ത്രവുംകൂടിയില്ലാതെ രാമൻ വല്ല വൃക്ഷങ്ങളുടെതോലും ചുററി നടക്കുന്നു. എന്തിന് അവൻെറ കഥ വെറുതെ പറഞ്ഞു സമ യം കളയുന്നു. ഇത്ര നിസ്സാരനായ രാമനെ അടിയൻ അരാൻ എന്നും മററും പറഞ്ഞു വണങ്ങി വലിയ സ്വാമിയാക്കണെന്നു നടി ച്ചു നീ ഇതുവരെ നടന്നതു വലിയ തെററായിപ്പോയി. നിൻെറ അച്ഛനുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു കാലത്തും ഇതിന്നൊന്നും ഇടവരുന്നതല്ല. നീ തന്നെ ആലോചിച്ചുനോക്കുക. പിതാവിനെ കൊന്നവന്നു കൂലിവേല ചെയ്തുനടക്കുവാൻ നീയല്ലാതെ വേറെ ആരെങ്കിലും ഒരുങ്ങുമോ. പിതാവിനെ കൊന്നവനോട കഴിയുമെങ്കിൽ നേരിട്ട ശേഷം ചോദിക്കണം അതിന്നു ശക്തിയില്ലെങ്കിൽ കഴിയുന്നവരെ ക്കൊണ്ട ചോദിപ്പിക്കണം. ഇതു രണ്ടും ചെയ്യാതെ ശത്രുവെ വ ണങ്ങുന്നതു ആർ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ്. നിൻെറ അച്ഛ നും ഞാനും നിനക്ക ഭേദമുണ്ടൊ. എൻെറ മകൻ രാവണിയും നീയും എനിക്ക ഭേദമുണ്ടോ, പുലിക്ക ജനിച്ചു നഖമില്ലാതെ വരു ന്നതായാൽ അതിൽപരം കഷ്ടം വേറെയെന്താണ്. ആയതുകൊ ണ്ടു നിൻെറ ശനിപ്പിഴ തീൎന്നു, മേലിൽ നീ ആരേയും ഭയപ്പെടേ ണമെന്നില്ല. നിൻെറ അച്ഛൻ വഹിച്ചിരുന്ന വാനരാധിപത്യം ഞാൻ നിണക്ക തരുന്നുണ്ട്. നാളെത്തന്നെ നിന്നെ സിംഹാസ നത്തിലിരുത്തി ദേവന്മാരാൽ അരിയിട്ട വാഴ്ച മുതലായതു കഴിപ്പി ച്ചു മകുടാഭിഷേകം ചെയ്യിപ്പിക്കാം. നിന്നെ മകനായും സീതയെ

ഭാൎയ്യയായും ഞാൻ വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു
അംഗദൻ പറയുന്നു. ഹേ പൊട്ടരാവണാ! എന്റെ സ്വാമിയെ
തൊറപറവാൻ മൂന്നു ലോകത്രയത്തിൽ ആരുണ്ടു. വന്ധ്യ പ്രസ
വവേദന അറിയുമൊ. അതുപോലെ മദനമദാന്ധനായ നീ എ
ന്തറിയും. നിന്റെ അടുക്കൽ ദൂതനായിവന്ന എന്നോടു തക്കാരമാ
യ ചില വാക്കുകളെ പറഞ്ഞു സ്വാധീനപ്പെടുത്താമെന്നും നീ
ആലോചിക്കുന്നത്. ജളപ്രഭു! നീ രാജ്യഭാരം തരാമെന്നു പറയു
ന്നതും ഞാൻ നിന്റെ അടുക്കൽ രാജ്യഭാരം വാങ്ങുന്നതും ഏതു
പോലെ എന്നുവെച്ചാൽ അമേദ്ധ്യഭക്ഷണം ചെയ്യുനടക്കുന്ന ശ്വാ
വ് മൃഗരാജാവായ സിംഹത്തിന്റെ അടുക്കൽചെന്നു ഹേ! സിം
ഹമേ! ഞാൻ നിന്നെ രാജാവാക്കി അഭിഷേകം ചെയ്യിക്കാം എ
ന്നു പറയുകയും അതുകേട്ടു സിംഹവും സമ്മതിച്ചു. നായയുടെ വ
ക്കൽനിന്നു കിരീടം വാങ്ങി ധരിച്ചാൽ എങ്ങിനെയൊ അപ്രകാര
മാണ് നീ എനിക്കു രാജ്യഭാരം തരാമെന്നുപറയുന്നതും ഞാൻ നി
ന്നോടു വാങ്ങുന്നതും എന്നു പറഞ്ഞതിന കേട്ടു രാവണൻ പറ
യുന്നു. എടാ നിരക്ഷരകുക്ഷി നിന്നെ ഇപ്പോൾ ചന്ദ്രഹാസത്താൽ
വെട്ടി രണ്ടു കഷണമാക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അങ്ങിനെ ചെ
യ്താൽ രാവണൻ കുരങ്ങിനെ തൊട്ടുവെന്നു ലോകവാസികൾ പരി
ഹസിക്കും എന്നുതന്നെയല്ല ചന്ദ്രഹാസത്തിന്നിരയും പോരാ. ഇ
ന്നൊ നാളെയൊ മരിപ്പാൻ ഒരുങ്ങിനില്ക്കുന്ന രാമന്നുവേണ്ടി നീ
യും മരിക്കുന്നതായാൽ അങ്ങിനെയാവട്ടെ. നീ വന്ന സംഗതിക
ളെ അറിയിക്കുക എന്നതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. രാവ
ണാ! ഞാൻ നിന്റെ ദക്ഷിണഗോപുരത്തേക്കു സൈന്യങ്ങളോടു
കൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പോയിരുന്നവനാണ്. അവിടെനിന്നു എന്നെ
വിളിച്ചു ശ്രീരാമസ്വാമി ചില സംഗതികൾ നിന്നെ അറിയി
പ്പാൻ എന്നോടു പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ
തന്റെ പുത്രമിത്രകളത്രഗോത്രങ്ങളായ സകുഡുംബത്തെയും കൊല
പ്പെടുത്തുവാൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്ന മഹാപാപിയായ രാവണൻ യു
ദ്ധത്തിന്നു പേടിച്ചു കോട്ട അടച്ചിരുന്നാൽ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല. എ

ന്നൊ ജാനകിയെ കൊണ്ടുവന്നു ചിറവിട്ടു രക്ഷപ്പെട്ടുവാൻ മനസ്സു ണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങിനെ ആവട്ടെ അല്ലാത്തപക്ഷം പടകളോടു യുദ്ധ ത്തിന്നു വരട്ടെ എന്നുള്ള രണ്ടാലൊരു കാൎയ്യം അറിഞ്ഞുവരേണ മെന്നാണ് സ്വാമിയുടെ കല്പന. ആയതിന്നു നീ എന്തുപറയു ന്നു. സ്ത്രീനിമിത്തം അനേകം പേർ മരിച്ചതായുള്ള ലോകാപവാദം ലോകത്തിൽ നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. നിന്റെ അവസ്ഥകളെ ആലോ ചിക്കുമ്പോൾ നീ ആ അപവാദസംഘത്തിൽ ചേരേണ്ടവനല്ല. രാമരാമയെന്നുള്ള ശിവശക്തിയുക്തമായ ദ്വയാക്ഷരത്തിന്റെ മ ഹിമ അറിയാതെ മരണപ്പെട്ടുപോകുന്നതിൽ യാതൊരു ഫലവു മില്ല. എന്നുംമററും ന്യായങ്ങളെ ആവുന്നേടത്തോളമെല്ലാം പ റഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടാ അംഗദാ! കുരങ്ങ ന്റെ ഉപദേശത്താലല്ല ഇക്കണ്ട ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ സമ്പാ ദിച്ചതു. മേലിലും ആയതിന്നു ഞാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. ജാനകിയെ ചിറവിട്ടുവാനും യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാനും എനിക്കു മനസ്സില്ല എ ന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. എടാ രാവണാ! നിന്റെ മാതാവിന്നും മാതാവായ താടകയെ വധിച്ചപ്പോഴും ശൂൎപ്പ ണഖയുടെ അംഗഭംഗം വരുത്തിയപ്പോഴും മാരീചനെ വധിച്ച പ്പോഴും സേതുബന്ധനം ചെയ്തപ്പോഴും മകുടഭംഗംചെയ്തു മാനഭം ഗം വരുത്തിയപ്പോഴും ഈ അവസരങ്ങളിലെല്ലാം നീ യുദ്ധത്തി ന്നു വരേണ്ടുന്നവനാണ്. മാനമുള്ളവനല്ലെന്നതിനാൽ ഞങ്ങൾ മ നസ്സിലാക്കീട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ ഇന്നും വരാതിരുന്നാൽ അംഗ ദൻ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല. നിന്റെ മുടിപിടിച്ചു വലിക്കും ഞാൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ തന്റെ ഭടന്മാരെ വിളിച്ച് അംഗദ നെപ്പിടിച്ചു മതിൽ കടത്തി വെട്ടുവാൻ കല്പിച്ചു. അതു കേട്ടു ഉട നെ രാക്ഷസന്മാർ പിടിച്ചു വെട്ടുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുകയും തന്നെ പ്പിടിച്ചു രാക്ഷസന്മാരെ കുലചെയ്തു രാജ്യധാനിയിൽനിന്നു വെളി യിൽ ചാടി ലങ്കയെ നോക്കി പറയുന്നു. ഈ ലങ്കയിൽ സാധുക്ക ളായ രാക്ഷസന്മാരും യുദ്ധത്തിന്നു ഭയപ്പെട്ടവരും കൂനൻ, കുരുടൻ മൊണ്ടി, മുടയൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സകലരും രാമാസ്ത്രം വ

ന്നു വീഴുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ ലങ്കയെ വിട്ടു പോകുവിൻ. എന്നു ധൎമ്മവാക്യ പറഞ്ഞു അവിടംവിട്ടു ഭഗവാൻ പക്കൽ വന്നു നമസ്കരിച്ചു ശരണം സ്വാമിൻ! രാമസായകത്താൽ പത്തു തലയും അററു ഭൂമിയിൽ വീണല്ലാതെ ജാനകി പേരിലുള്ള രാഗം ശമിക്കുന്നതല്ലെന്നും തന്നിമിത്തം ജാനകിയെ വിടുന്നതല്ലെന്നും യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാൻ ഇപ്പോൾ അവസരമില്ലെന്നും രാവണൻ പറഞ്ഞതായി കേൾപ്പിച്ചതിനെകേട്ടു ഭഗവാൻ വാനരങ്ങളോടു കല്പിക്കുന്നു.

പ്രഥമയുദ്ധം

സുഗ്രീവാംഗദ, നള, പനസ, കേസരി, കുമുദ, കുമുദാക്ഷ, ഗന്ധമാദന; ശ്വേതടണോ; ടിടപ, മൈന്ദ, വിവിദ, താര, ധൂമ്ര, സമ്പ, ശതവലി, ജാംബവന്ത, ഹനുമല്പ്രഭൃതികളായ വാനരങ്ങളെ നോക്കി ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നിങ്ങൾ വൃക്ഷജാലങ്ങളെ മുറിച്ചെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു രാക്ഷസന്മാരെ പോർവിളി കൂട്ടി മതിലടിച്ചു അകഴിത്തൂത്ത് കൊള്ളിയും പന്തവും എടുത്തു കോട്ടയിൽ കടന്നു കൊള്ളയിട്ടു രാവണന്റെ മുടി പിടിച്ചു യുദ്ധക്കളത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരുവിൻ. എന്നു കല്പിച്ചതിനെക്കേട്ടു വാനരങ്ങൾ അപ്രകാരം ചെയ്യുതുകണ്ടു രാവണൻ മഹാരഥമേറി 200 വെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു വരികയും രാവണന്റെ പടകളെയെല്ലാം ഹനുമാൻ നിഗ്രഹിച്ചു രാവണനും മാരുതിയുമായി യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അപ്പോൾ രാവണൻ 20 കരവും ചുരുട്ടി ഹനുമാന്റെ മാറത്തിടിക്കുകയും ഹനുമാൻ അതിനെ എറെ രാവണന്റെ മാറത്തിടിക്കുകയും ആ ഇടിപെട്ടു പണ്ടു അഷ്ടഗജങ്ങളുടെ ദന്തങ്ങൾ മാറിൽ പതിഞ്ഞിരുന്നതെല്ലാം ഉതിൎന്നു യുദ്ധക്കളത്തിൽ വീഴകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ലക്ഷ്മണനും രാവണനും തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്കയും അവസാനം മയൻ കൊടുത്ത വേലായുധം ലക്ഷ്മണന്റെ വക്ഷപ്രദേശത്തിൽ എറിയുകയും തന്നിമിത്തം ലക്ഷ്മണൻ വീഴുകയും ലക്ഷ്മണനെ പിടിച്ചു ലങ്കയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകണമെന്നുള്ള നിലയിൽ എടുത്തപ്പോൾ ശരീരം പൊന്താതെ വരികയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ രാവണന്റെ രഥവും വില്ലും മുറി

ച്ച മോഹിപ്പാനായി രാവണൻെറ നെററിയിൽ ഒരു മോഹക്കണ തൊടുക്കുകയും അതു ഏററ രാവണൻ ഭഗവാൻെറ മുമ്പിൽ തല താഴ്ത്തി നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നതിന്നു ശേഷം ഭഗവാൻ രാവണനോടു പറയുന്നു. ഹേ രാവണാ! ധർമ്മത്തെ വിട്ടു നടക്കുന്ന വൻ യാവനൊരുത്തനാവട്ടെ അവനാൽ ആരെയും ജയിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. നീ യുദ്ധത്തിന്നു വരുമ്പോൾ 200 വെള്ളം പടകളെ സഹായികളായ്ക്കൊണ്ടു വന്നു അവരെല്ലാം നശിച്ചുപോയി. അതുകൊണ്ടു ബാക്കിയുള്ള പടകളെയും കൂട്ടി നി നാളെ യുദ്ധത്തിന്നു വരിക. ഇന്നു ലങ്കക്കു പോകുക. ലേശംപോലും നാണമില്ലാതെ സ്ത്രീകളെപ്പോലെ തലതാഴ്ത്തി എൻെറ മുമ്പിൽ നില്ക്കണമെന്നില്ല. എടാ രാവണാ! നീ രക്ഷപ്പെടേണമെങ്കിൽ നീ ചെയ്യേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികളെപ്പറയുന്നു. കേൾക്കുക. ജാനകിയെ എൻെറ പാദത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വിടണം. മേലിൽ ദേവന്മാരെ ഉപദ്രവിക്കരുത്. പരസ്ത്രീകളുടെ പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്യരുത്. നിൻെറ അനുജനായ എൻെറ ഭക്തൻ വിഭീഷണനെ ലങ്കയിൽ ഞാൻ രാജാവാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. അവന്നു നീ ദാസനായിരിക്കണം. ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചെയ്താൽ നിന്നെ ഞാൻ വധിക്കുന്നില്ല. ഇങ്ങിനെ ചെയ്വാൻ മനസ്സുണ്ടോ എന്നുള്ള ഭഗവാൻെറ ചോദ്യത്തിന്ന് യാതൊരു സമാധാനവും പറയാതെ രാവണൻ നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ധർമ്മത്തിന്നായി ഭഗവാൻ വിട്ടയക്കുകയും ചെയ്തു. രാവണൻ അസ്തമാനസമയത്തു വലിയ ലജ്ജയോടുകൂടി തൻെറ രാജധാനിയിൽ വന്നു കോട്ടയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ മാല്യവാൻ രാവണൻെറ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതു കണ്ട് രാവണൻ എഴുനീററ എതിരേററകൊണ്ടുവന്നു സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി അല്ലയോ മാതുല! നാലഞ്ചുദിവസമായി അങ്ങുന്ന് സഭക്കു വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. അടിയൻെറ പേരിൽ വല്ല പരിഭവവും ഉണ്ടോ? അടിയൻ അറിവില്ലായ്മയാൽ വല്ല അബദ്ധവും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയതു മരുമകനാണെന്നുള്ള സ്നേഹാധിക്യത്താൽ ക്ഷമിപ്പാൻ അപേക്ഷ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു: ഹേ രാവണ!നീ ത

ന്ന ആസനത്തിൽ സന്തോഷമായിരുന്ന് നിന്നെ നോക്കുമ്പോൾ നിൻെറ ശരീരത്തിൽ ചില വ്രണാദികളും അത്യന്തം ക്ഷീണവും കാണുന്നുണ്ട്. ശത്രുക്കളോട്ട യുദ്ധത്തിന്ന പോയതായും ആ യുദ്ധത്തിൽ നീ തോററതായും കാണപ്പെടുന്നു. വല്ലവരാലും യുദ്ധമുണ്ടായൊ പറയുക? എന്നതിനെക്കേട്ട രാവണൻ പറയുന്നു:—അല്ലയോ മാതുലാ! ഇന്നലെ എൻെറ അടുക്കലേക്ക രാമദൂതനായി അംഗദൻ എന്ന ഒരു വാനരൻ വന്നു ജാനകിയെ വിട്ടയപ്പാൻ മനസ്സുണ്ടൊ അല്ല യുദ്ധത്തിന്നൊ വരുന്നതു എന്ന ചോദിക്കുകയും രണ്ടിന്നും മനസ്സില്ലെന്ന ഞാൻ പറഞ്ഞയക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിൽപ്പിന്നെ രാമൻ എഴുനൂറ വെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി എന്നോട്ട യുദ്ധത്തിന്ന വരികയും അതു കണ്ട 200 വെള്ളം പടകളോടുകൂടി ഞാൻ ചെന്നു രാമാദികളോട്ട യുദ്ധം തുടങ്ങി. എൻെറ പടകളെല്ലാം നശിച്ചതിന്നുശേഷം ഞാനും രാമനും അഭിമുഖീകരിച്ചു അന്യോന്യം അസ്ത്രങ്ങളെ ശരവർഷം ചെയ്കയും ഞാൻ ആരോഹിച്ച രഥവും ഇരുപതു കരത്തിലെടുത്ത പത്തു വില്ലും രാമൻ തകൎക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ രാമനും എനിക്കും ചിലർ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു. രാമന്ന സഹായിച്ചവരാരെന്നാൽ, ഗഗനചാരികളായ ദേവന്മാർ മന്ദാരകൽഹാരകരവീരപാരിജാതാദികളായ ദിവ്യ പുഷ്പങ്ങളെ കുലകുലയായി അരത്തുരാമൻെറ മൂൎദ്ധാവിൽ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്കയും ദേവവാദ്യം മുഴക്കി രാമൻ ജയിക്കേണമെന്നും രാവണൻ തോല്ക്കേണമെന്നും അനുഗ്രഹിച്ചതിനെക്കേട്ട അയ്യോ കഷ്ടം! എനിക്ക കീഴടങ്ങിയ ഈ ദേവന്മാരെല്ലാം ശത്രുവായ രാമനെയല്ലൊ സഹായിക്കുന്നത്. മേലാൽ ആലോചിക്കാം എന്ന പറഞ്ഞു ഞാൻ നിൽക്കുന്നതിന്ന മദ്ധ്യെ എനിക്കും ചിലരുടെ സഹായമുണ്ടായി. എനിക്ക സഹായിച്ചവരാരെന്നാൽ, നികൃഷ്ടജാതികളായി മാംസഭക്ഷകളായുള്ള കാക്ക, കഴുകൾ രാമശരംകൊണ്ട വീണുകിടക്കുന്ന ശവശരീരങ്ങളിൽ ചെന്നിരുന്നു തങ്ങളുടെ വക്രതുണ്ഡങ്ങളാൽ മാംസങ്ങളെ കൊത്തിവലിക്കുമ്പോൾ തങ്ങളുടെ പക്ഷങ്ങൾ രക്തത്തിൽ നനയുകയും അവിടെനിന്ന ആകാശമാൎഗ്ഗേ പറക്കുമ്പോൾ പക്ഷികൾ അന്യോന്യം

ൾക്കു പിണയുകയും തൽസമയം അവരുടെ കൊക്കുകളിലുള്ള മാം
സഖണ്ഡങ്ങളും പക്ഷപുടങ്ങളിലുള്ള രക്തവൃഷ്ടികളും എൻെറ ശി
രസ്സിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. ഇതുകളെ ഞാൻ അനുഭവിക്കേണ്ടി
വന്നുവല്ലോ. ഇത്രനൂറുവെള്ളം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി വന്നഞാൻ
ഒരുവനെങ്കിലും കൂടെയില്ലാതെ ഇങ്ങിനെ ഏകാകിയായി പോകേ
ണ്ടിവന്നില്ലേ എന്നതന്തും ഞാൻ വ്യസനിച്ചു നിൽക്കുന്നതിനെ
രാമൻ കണ്ടു എനിക്കു രണ്ടു സഹായികളെ രാമൻ എൻെറ കൂടെ
അയച്ചുതന്നു. അവരുടെ സഹായമെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ഓരോ
രുത്തൻ എൻെറ പതിപ്പത്തു കയ്യിനെ താങ്ങി എന്നെ ഈ കോ
ട്ടയിൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കി. ഒരുവനു മാനഭംഗനെന്നും മറ്റേവ
ന്നു ദുഷ്കീർത്തിയെന്നും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപേരുള്ളവരെയാണ് എനി
ക്കു രാമൻ അയച്ചുതന്നതു്. രാമൻെറ യുദ്ധപരാക്രമത്തെ ആ
രാൽ പറയാൻ സാധിക്കും. എങ്കിലും കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. പ
ണ്ടു കൈലാസപതിയായ പരമേശ്വരനോടു ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തു
തിൽ പരമേശ്വരൻെറ അഷ്ടഭുജങ്ങൾക്കു എത്ര ശക്തിയുണ്ടെന്നു
ഞാൻ മനസ്സിലാക്കീട്ടുണ്ട്. വൈകുണ്ഠവാസനായ നാരായണനു
ആയിരം കരങ്ങളുണ്ട്. ആ സഹസ്രകരങ്ങൾക്കുള്ള ശക്തിയും,
ഇന്ദ്രനു രണ്ടു കരത്തിനുള്ള ശക്തിയും ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മേ
ല്പടിയന്മാരുടെ ശക്തിയും ഈ [illegible] രാമൻെറ രണ്ടു കരത്തിനുള്ള ശ
ക്തിയുംകൂടെ ആലോചിച്ചാൽ [illegible]ഷ്ണു, രുദ്ര, ഇന്ദ്രൻ ഇവരുടെ ശ
ക്തി ഈ രാമൻെറ [illegible] ശരിയല്ല. എന്തിനധികം
പറയുന്നു രാമൻെറ അനുജനായ ലക്ഷ്മണൻ എന്ന ഒരുവനുണ്ട്.
അവൻെറ ശിലവലി [illegible] ത്ഭുതമെന്നു പറവാനേ പാ
ടുള്ളൂ. ഹരിഹരന്മാരിൽ വെച്ചു നാരായണനെ യുദ്ധത്തിൽ ഞാൻ
കുറച്ചു മാനിച്ചിരുന്നു. [illegible] കൃതവീര്യപുത്രനായ കാർത്തവീര്യ
നോടു യുദ്ധമുണ്ടായ കാലത്തിൽ നാരായണനേക്കാൾ യോഗ്യത
കാർത്തവീര്യനുണ്ടെന്നാണ് എൻെറ വിചാരമുണ്ടായിരുന്നത്. ആ
വിചാരം ശരിയല്ല കാരണം, ലക്ഷ്മണനും ഞാനും തമ്മിലുണ്ടായ
യുദ്ധത്തിൽ ലക്ഷ്മണൻെറ പാദധൂളിക്കു ശരിയല്ല കാർത്തവീര്യ
ൻെറ പരാക്രമം എന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. ബ്രഹ്മാണ്ഡകടാഹം

ഏകീകരിച്ചാലും ലക്ഷ്മന്നന്ന ഒരു തൃണപ്രായമായിരിക്കും. എന്നുമാത്രമല്ല രാമന്റെ കരകൌശലത്തെ കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം.

രാമന്റെ കരത്തിലുള്ള വില്ലു ആകൎണ്ണാന്തം വലിച്ചു ഞാണേററി ശരം തൊടുപ്പാനായി ആവനാഴികയിലുള്ള ശരത്തിനെ കരത്താൽ തൊടുമ്പോൾ ബാണം ഒന്നും, അതിനെ ഊരുമ്പോൾ പത്തും, ഞാണിൽ യോജിപ്പിക്കുമ്പോൾ നൂറും, ഞാണും ശരത്തിന്റെ പീടം കൂടി ആകൎണ്ണാന്തം വലിക്കുമ്പോൾ ആയിരവും, അവിടെനിന്നു വിടുമ്പോൾ പതിനായിരവും, ശത്രുക്കളെ അടുക്കുമ്പോൾ ലക്ഷവും, ശരീരത്തിൽപ്പെടുമ്പോൾ ഇത്രയെന്ന സംഖ്യയില്ലാതെയും ആയിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ ദേവന്മാരുടെ പേരിൽ എനിക്കൊരു ശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു കാരണം—നമ്മെപ്പോലെ അവൎക്കു നേത്രം മൂടുക, മിഴിക്കുക; എന്ന വ്യവഹാരമില്ല. എപ്പോഴും അനിമേഷവൃത്തികളാണ് എന്നാൽ ഇപ്പോളെന്റെ ശങ്കാനിവൃത്തി വന്നു. അങ്ങെക്കു ഒരു അത്യത്ഭുതം കേൾക്കണ്ടെ. രാമൻ അമ്പുറാപ്പു ണിയിൽ നിന്നുശരം ഊരുന്നതും ഞാണിൽ യോജിപ്പിക്കുന്നതും ആകൎണ്ണാന്തം വലിക്കുന്നതും ഇന്ന സമയങ്ങളിലാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനാണ് ദേവകളെ ബ്രഹ്മാവ് അനിമേഷവൃത്തികളായി സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതു. അങ്ങിനെയുള്ള ദേവന്മാരാലും രാമന്റെ കരകൌശലത്തെ അറിവാൻ അസാദ്ധ്യമെന്നുവന്നാൽ നിമേഷങ്ങളോടുകൂടിയ നേത്രങ്ങളാൽ നാം എങ്ങിനെ കണ്ടറിയുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല, രാമശരത്തിന്നു പ്രത്യേകം ഒരു ധൎമ്മമുണ്ട്. അത് നമ്മുടെ ബാണങ്ങൾക്കില്ല. എന്തെന്നാൽ, ശരം വന്ന് ഗളത്തെ മുറിച്ച് പടക്കളത്തിൽ വീഴ്ത്തിയതിന്നുശേഷം ശരങ്ങൾ മടങ്ങുന്നില്ല. ശരീരത്തിൽ വല്ല ദിക്കിലും പ്രാണൻ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ, പിരിഞ്ഞുപോയ പ്രാണൻ രണ്ടാമത് മടങ്ങി ശരീരത്തെ അവലംബിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സായകങ്ങൾ ശരീരത്തിൽ കടന്നു തിരിയുകയും പ്രാണൻ പിരിഞ്ഞു എന്നു കണ്ടാൽ ആകാശവീഥിയിൽ സഞ്ചരിച്ചു പിരിഞ്ഞുപോകുന്ന പ്രാണനെ ധൎമ്മരാജപുരിക്കു ഓട്ടിത്തുരത്തുന്നു. ആകയാൽ ഈ രാമാദികളോട് ആര് യുദ്ധം ചെയ്വാൻ സമൎത്ഥന്മാരാവും. എന്നുതന്നെയല്ല, പടന

ഖത്തിൽ വെച്ച എനിക്ക ഒരു ദിഗ്ഭ്രമം ഉണ്ടായി. ആ അത്ഭുതമല്ലേ കേൾക്കേണ്ടതു. രാമനും ഞാനുമായി യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങി അടുത്തു ഞാൻ പശ്ചിമദിക്കിലും രാമൻ പൂർവ്വദിക്കിലുംനിന്നു യുദ്ധം തുടങ്ങി. രാമന്റെ കരവേഗശരവേഗത്താൽ ഇന്നദിക്കിലാണ് നിൽക്കുന്നതെന്നു വിവരമാകുന്നില്ല. രാമൻ ഇന്ദ്രകോണിലോ ഞാൻ യമകോണിലോ, അല്ല രാമൻ വായുകോണിലോ ഞാൻ വരുണകോണിലൊ, രാമൻ അഗ്നികോണിലോ ഞാൻ നിരൃതികോണിലോ, രാമൻ ഉത്തരദിക്കിലോ ഞാൻ ദക്ഷിണദിക്കിലോ, എന്റെ ഇടത്തുഭാഗം രാമനോ രാമന്റെ ഇടത്തുഭാഗം ഞാനൊ, രാമൻ ഇടത്തെ കയ്യിൽ വില്ലെടുത്തു വലത്തെ കയ്യിൽ ശരം തൊടുക്കുന്നുവോ അല്ല വലത്തെ കയ്യിൽ വില്ലെടുത്തു ഇടത്തെ കയ്യിൽ ശരം തൊടുക്കുന്നുവോ, ഞാൻ ആകാശത്തിലോ രാമൻ ഭൂലോകത്തിലോ എന്നു യുദ്ധസമയത്തിൽ യാതൊരു വിവരവും ഉണ്ടായില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, ഇതുവരെ ആലോചിച്ചും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. എന്ത് അത്യാശ്ചര്യമാണിതു്! ആരോടു പറിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ഒരു വില്ലഭ്യാസം ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ ആയിരം അശ്വങ്ങളെപ്പൂണ്ടമഹാരഥമേറി ശിലാബാണപാണിയായി രാമനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകുമ്പോൾ എനിക്ക രാമന്റെ പേരിൽ ഒരു ഹാസ്യമുണ്ടായിരുന്നു. കാരണം, രാമന്നു വാഹനമില്ലാതെ രാമൻ പടനിലത്തും ഞാൻ രഥോപരിയിലും നിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവന്നാൽ രാമരാവണയുദ്ധത്തിന്നു വൈഭവമുണ്ടാവുന്നതല്ലെന്നു വിചാരിച്ചതു എന്റെ മേൽ വലിയതെറ്റായി. രാമന്നു വാഹനമുണ്ട്. രാമന്റെ വാഹനത്തിന്റെ ശക്തി കണ്ടപ്പോൾ പക്ഷിരാജാവായ ഗരുഡനൊ എന്നു ശങ്കിച്ചു. സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയതിൽ വാഹനത്തിന്റെ അതിവേഗതയെ കണ്ടു വായുവൊയെന്നും അടുത്തു ചെല്ലുന്ന പടകൾ ഒന്നെങ്കിലും മടങ്ങാത്തതു കണ്ടപ്പോൾ അഗ്നിയൊ എന്നും വാഹനം അനേക ദേഹദേഹികളെ വേർപ്പെടുത്തുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ധർമ്മരാജാവൊയെന്നും കരുതി അടുത്തുചെന്നു നോ

ക്കിയതിൽ മുൻപറയപ്പെട്ടവരാരുമല്ല. നമ്മുടെ ലങ്കയെ കൊ
ള്ളിവെച്ചുപോയ ഹനുമാനെന്ന കുരങ്ങന്റെ ഗളത്തിലാണ് രാ
മൻ കയറി എന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്തത്. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഒരു യു
ദ്ധം ഇതിന്നു മുമ്പും ഇനി മേലും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. ആയതുകൊ
ണ്ടു എന്റെ ബുദ്ധിയില്ലായ്കയാൽ ഞാൻ രാമനെ ശത്രുവായി വ
രിച്ചുപോയതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു മേലിൽ രാമനോടു യുദ്ധം
ചെയ്യാൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്. വാനരങ്ങളും രാമാദിക
ളും ലങ്കയിൽനിന്നു പോകാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം നിന്തിരുവടി ഉണ്ടാക്കി
ത്തരേണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു മാല്യവാൻ പറയുന്നു. ഹേ
രാവണാ! നിന്നോടു എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും നീ കേൾക്കുന്ന
വനല്ല. നിന്റെ അമ്മാമനായ മാരീചൻ നിന്നോടു രാമന്റെ
യഥാർത്ഥം അറിഞ്ഞേടത്തോളം പറഞ്ഞപ്പോൾ നീ സമ്മതിക്കാ
തെ മാൻവേഷമെടുപ്പിച്ചയച്ചു അവനെ കൊല്ലിപ്പിച്ചു. രണ്ടാമ
ത് നിന്റെ അനുജനായ വിഭീഷണൻവന്നു നിണക്കുള്ള ദോഷ
കോപാദികളെ പറഞ്ഞപ്പോൾ അവനെ ലങ്കയിൽ കാണരുതെ
ന്നാട്ടിപ്പുറത്താക്കിയതിനാൽ രാമന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു രക്ഷപ്പെ
ട്ടു. ഇനി ഞാൻ പറഞ്ഞതിനാൽ നിണക്കു വിലയായിത്തീരുമോ.
എജമാനപ്രീതിയായ വാക്കുകളെ ആരാണ് പറയുന്നത് അവ
രെ നീ സന്തോഷിക്കും. മേലിൽ യുദ്ധംകൂടാതെ കഴിയേണമെ
ങ്കിൽ രാമപത്നിയായ ജാനകിയെ കൊണ്ടുപോയി രാമൻ പാദ
ത്തിൽവെച്ചു നമസ്കരിച്ചു രാമ! ഞാൻ അറിയായ്കയാൽ പിഴച്ചു
പോയതാണ്. സമസ്താപരാധം പൊറുത്തു രക്ഷിക്കണമെന്നു
നീ പറയുന്നതായാൽ രാമാദികൾ ലങ്കയിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങും.
എന്നാൽ മേലിൽ യാതൊരു അനർത്ഥവും കൂടാതെ സുഖമായിരി
ക്കാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ
ഇപ്പോൾതന്നെ നിന്തിരുവടിമുഖേന ജാനകിയെ വിട്ടുകള
യാമെന്നു പറഞ്ഞു വാദ്യമടിപ്പിച്ചു രാവണൻ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ മ
ന്ത്രിയായ മഹോദരൻ വന്നു ഹേ ലങ്കേശ്വരാ! ഈ കിഴവന്റെ
വാക്കിനെ കേട്ടു ജാനകിയെ വിടുവാൻ ശ്രമിക്കരുത്. രാമനോടു
നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പോയത് തെറ്റാണ് എന്നുതന്നെ

യല്ല യുദ്ധത്തിൽ പ്രഥമത്തിൽ തോററാൽ രണ്ടാമത്തേതിൽ ജയി
ക്കും പ്രഥമത്തിൽ ജയിച്ചവൻ രണ്ടാമത്തേതിൽ തോല്ക്കും എ
ന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്. രാമാദികളോട് യുദ്ധത്തിന്നു അങ്ങയുടെ അ
നുജനായ കുംഭകൎണ്ണനെ നിദ്ര ഉണൎത്തി പോരിന്നയച്ചാൽ രാ
മാദികളെ കൎണ്ണന്നു ഒരു നേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിന്നു മതിയാവുന്ന
തല്ല. ത്രിലോകപുരന്ദരനായ നിന്തിരുവടി ദൂതന്മാരെ അയച്ച
കുംഭകൎണ്ണന്റെ നിദ്രയെ ഉണൎത്തി കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ യുദ്ധ
ത്തിന്നയക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോ
ഷിച്ച ദൂതന്മാൎക്കു അനുജന്റെ നിദ്ര ഉണൎത്തുവാൻ കല്പന കൊടു
ക്കുകയും ദൂതന്മാർ ചെന്നു ആനയുടെ കയ്യിൽ ഇരുമ്പുലക്ക കൊ
ടുത്തു കൎണ്ണന്റെ മറത്തടിപ്പിക്കുകയും അപ്പോൾ കൎണ്ണൻ
നിദ്ര ഉണൎന്നു. 600 ശകടത്തിൽ ചോറും 1000 കുടത്തിൽ
മദ്യവും അനേകം കാട്ടുപോത്തുകളെയും ഭുജിച്ചു ക്ഷുത്തടങ്ങി രാവ
ണന്റെ അടുക്കൽ വരികയും രാവണൻ അനേക വസ്ത്രാഭരണ
ങ്ങളാൽ അലങ്കരിച്ച് സിംഹാസനത്തിലിരിപ്പാൻ കല്പനകൊടു
ക്കുകയും കുംഭകൎണ്ണൻ സിംഹാസനത്തിലിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

കുംഭകൎണ്ണന്റെ രാവണനോടുള്ള സംഭാഷണം.

ഹേ ജ്യേഷ്ഠാ! അങ്ങയുടെ സന്തോഷാധിക്യത്താൽ എനി
ക്കു വേണ്ടുന്ന അലങ്കാരങ്ങളെയെല്ലാം ചെയ്തു അങ്ങയുടെ മു
മ്പിൽ ശരിയായി സിംഹാസനത്തിലിരുത്തിയപ്പോൾ എനിക്കു
ചില ആപൽസൂചകമായ ലക്ഷണങ്ങൾ കാണുന്നു. എന്തെന്നാ
ൽ എന്റെ ഭുജവും നേത്രവും ഇടത്തുഭാഗമായി മിടിക്കുന്നു. പു
രുഷന്മാൎക്കു ഇടത്തുഭാഗവും സ്ത്രീകൾക്കു വലത്തുഭാഗവും ഇടി
ച്ചാൽ ഉടനെ ദുഃഖകരമായ ചില ആപത്തുകളെ അനുഭവിപ്പാ
നിടവരുമെന്നു ശാസ്ത്രവും നമുക്കു ചില കാലങ്ങളിൽ അനുഭവവു
മല്ലൊ. ആയതുകൊണ്ട് ലങ്കാരാജ്യത്തിലുള്ള കാലാവസ്ഥകളെ
ന്തെന്നും എന്റെ നിദ്രയെ ഉണൎത്തുവാൻ കാരണമെന്തെന്നും
കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയു
ന്നു. ഹേ കൎണ്ണാ ഇപ്പോൾ വടതീരവാസികളായ മനുഷ്യരും
വാനരങ്ങളും വന്നു നമ്മുടെ ലങ്കയെ വളഞ്ഞു യുദ്ധത്തിന്നു വിളി

ക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു വേണ്ടുന്ന പടകളോടുകൂടി ചെന്നു രാമാദികളെ ജയിച്ചുവരണം തന്നിമിത്തമായി നിൻെറ നിദ്ര ഉണത്തിവരുത്തിയതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു കുംഭകൎണ്ണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണീശ്വര! നിദ്ര ഉണൎന്നു വന്ന ഉടനെ എനിക്കു ലഭിച്ചതു യുദ്ധമാണല്ലൊ. അതിന്നു കാരണം ജാനകി നിമിത്തമാണ്. ജാനകിയെ ഇനിയും വിട്ടുവിടാതെ കണ്ടായിരിക്കുന്നത്. മന്ത്രാലോചനയിൽവെച്ച ജാനകിയെ വിടേണമെന്നു പറഞ്ഞതല്ലെ ഞാൻ നിദ്രക്കുപോയത്. എൻെറ വാക്കനിന്തിരുവടിക്കു വിലയില്ലാതെ വന്നതിനാൽ ഇപ്പോഴും യുദ്ധം വേണ്ടിവന്നില്ലെ. പതിവ്രതാശിരോരത്നമായ ജാനകിയുടെ പതിവ്രതാഗ്നിയാൽ നമ്മുടെ വംശം ദഹിപ്പിപ്പാനൊ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. നമ്മുടെ ശിരോലേഖനമെന്നല്ലാതെ മറെറന്താണു ഞാൻ പറയേണ്ടതു്. ശത്രുവായ രാമനെ ജയിക്കാമെന്നും ജാനകിയെ രമിക്കാമെന്നും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുകാൎയ്യം നമ്മളാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ജാനകിയെ വിട്ടു വിഭീഷണനെ ചേൎത്തു തമ്മിൽ അന്യോന്യം സ്നേഹഭാവത്തോടുകൂടി ശുഭപ്രദമായി കഴിയുന്നതാണ് നമുക്കു ഉത്തമം. മായാവിയായ ഇന്ദ്രജിത്തിരിക്കെ ഈ രാമാദികളെ മാനിക്കേണമൊയെന്നുള്ള നിന്തിരുവടിയുടെ അഭിമാനം വൃഥാവിലാണ്. കാരണം രാമൻെറ അനുജൻ ലക്ഷ്മണനെന്ന ഒരുവനുണ്ട്. ഇന്ദ്രജിത്തും ലക്ഷ്മണനുമായി ഉടനെ യുദ്ധമുണ്ടാകും. ആ യുദ്ധത്തിൽ രാവണിയുടെ മായകളെല്ലാം പുല്ലിൽ തൂത്ത തവിടുപോലെ നിഷ്ഫലമായ്പോകും. ആയതുകൊണ്ട് ജാനകിയെ വിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് നന്മയെന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടാ നിദ്രപ്പിത്തം! എനിക്കു ബുദ്ധി ഉപദേശിപ്പാനൊ നിന്നെ വിളിച്ചത്. യുദ്ധ ക യരത്തപക്ഷം രാത്രി പകൽ ഇടവിടാതെ ശയ്യാഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു നിദ്രചെയ്തുകൊള്ളുക. എഴുനീറ്റപൊയ്ക്കൊള്ളുക. എന്നതിനെ കേട്ടു കുംഭകൎണ്ണൻ പറയുന്നു. ശരണം പ്രഭോ രാവണീശ്വരാ! ക്രോധിക്കേണമെന്നില്ല. കാൎയ്യം പറഞ്ഞാപ്പോഴും നിന്തിരുവടിക്കു വ

രോധമല്ലേ തോന്നിയത്. നാം തമ്മിലുള്ള ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാരെന്നു
ള്ള ദേഹബന്ധം ഇന്നോടുകൂടി അവസാനിച്ചുവല്ലോ. എന്റെ
നിദ്ര ഭംഗപ്പെട്ടു ഉണൎന്നതുകൊണ്ട് ഇന്നക്കു എന്റെ മരണമാ
ണ്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ അനുഗ്രഹം ഓൎമ്മയില്ലേ? ആയതുകൊണ്ട്
ഞാൻ ഇതാ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു. ഞാൻ മരിച്ചതിന്നുശേഷമെ
ങ്കിലും ജാനകിയെ വിട്ടു രക്ഷപ്പെടുക. എന്നു പറഞ്ഞ് പതിമൂവ്വാ
യിരംകോടി പടകളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടുകയും യുദ്ധക്കള
ത്തിൽ വന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ട് വിഭീഷണനോടു ആരാണി
ത് വന്നതു എന്നു ചോദിക്കുന്നു.

കുംഭകരുണൻ പെരുമ.

കവി.

ആഴിയായിവനമ്പുറാൻ
ഏഴെവാരുലവുടെഎന്നുമനോൻ
താഴവിലാരുതമ്പിയാൽ
ഊഴിനാളുമുറങ്കുവാൻ.

അല്ലയോ വിഭീഷണ! ഇപ്പോൾ ബ്രഹ്മാണ്ഡം നടുങ്ങുമാറു
ഭേരിയടിച്ചു ഒരു മഹാപുരുഷൻ അനേകസൈന്യങ്ങളോടു
കൂടി യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നത് നോക്കുക. ആ വിശ്വപുരു
ഷന്റെ ഒരു ചുമലിൽനിന്നു മറ്റൊരു ചുമലിലെക്കാണെണമെ
ങ്കിൽ അനേകദിവസം വേണമെന്നു തോന്നുന്നു. അത്ര വിശാല
മുണ്ട്. രണ്ടു ഭുജത്തിന്നും മദ്ധ്യേ കാണുന്നത് ഭൂമിക്കു മദ്ധ്യഗതമാ
യ മേരുപൎവ്വതം കരചരണാദികളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെ
ട്ടാലുള്ള വൈഭവം എപ്രകാരമോ അതുപോലെ തോന്നുന്നു. മാ
താവിന്റെ ഗൎഭത്തിൽനിന്നു അൎഭകനായ ഒരു ശരീരിയാണെന്നു
തോന്നുന്നില്ല. ഇന്നലെ ഉണ്ടായ പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ തോററുപോ
യ രാവണൻ സുഗ്രീവാദികളെ ഭയപ്പെടുത്തുവാനായി വേഷം മാ
റി വന്നതായിരിക്കുമോ എന്നും ശങ്കയുണ്ട്. ഏതായാലും ഇവ
ന്റെ പരമാൎത്ഥം നീ പറഞ്ഞല്ലാതെ എന്നാൽ അറിവാൻ അ
സാദ്ധ്യമാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ യുദ്ധകളം നോ
ക്കി ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. കോടിമാൎത്താണ്ഡ വിജയികിരീടമ

ണിമകുടവിധ സൽശ്രീവീരരാഘവാ ശരണം! ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തി
ന്നു വന്നവൻ രാവണന്നു അനുജനും അടിയന്നു ജ്യേഷ്ഠനുമായ ഒ
രുവനാണ്. കുംഭകൎണ്ണൻ എന്നാണ് നാമം. കൎണ്ണം കുംഭാകൃതി
യായിരുന്നതുകൊണ്ട് കുംഭകൎണ്ണൻ എന്ന പേർ വന്നതാണ്. ധ
ൎമ്മരാജാവുംകൂടെ ഇവനെക്കണ്ടാൽ ഭയപ്പെടണം. അത്ര നിൎദ്ദയ
നാണ്. ശത്രുനിഗ്രഹാൎത്ഥം പരമേശ്വരസ്വാമിയെ സേവ ചെ
യ്തു ഒരുവരായുധം സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയത് ആയിരം ഭാരം
ഘനത്തോടുകൂടിയും മൂന്നു മുനയോടുകൂടിയും ഉള്ള ഒരു ശൂലമാണ്.
മൂന്നു മുനകളും മൂന്നു ഗുണമാണ്. കാലം, കാലൻ, വ്യാധി എ
ന്നിങ്ങിനെയാണ്. ഒരു ശരീരി മരിക്കേണമെങ്കിൽ ശരീരം നശി
പ്പാനുള്ള കാലം വരണം. ആ കാലാവസാനത്തിൽ ദേഹാദ
ഹികളെ വേർപെടുത്തുന്ന കാലൻ വരണം. ആ സമയത്തിൻ
നിമിത്തമായ ഒരു വ്യാധിയും വരണം. ഈ ശൂലം ശത്രുവിന്റെ
നേരിട്ടുത്താൽ അവന്നു കാലവും കാലനും വ്യാധിയും വേണ്ട.
അത്ര അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളവാസികൾ ആരായാലും ശരി. ഈ
വരായുധത്തിനു ഇത്ര വൈഭവമുണ്ട്. ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽ
വെച്ച് മൂന്നുമാസം പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ച് സേവചെയ്തു
യും പരമേശ്വരസ്വാമിപ്രത്യക്ഷമായി മുമ്പറഞ്ഞ ശൂലവും ഒരു കവ
ചവും കൊടുത്തനുഗ്രഹിച്ചു. ഈ ശൂലത്താൽ അനേകം കൎമ്മദേവ
ന്മാരുടെ കാലത്തെ അവസാനിപ്പിച്ചവനാണ്. പണ്ടു ഇന്ദ്രനെ
ജയിപ്പാനായി സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കു പോകുകയും ഇന്ദ്രൻ ഐരാവതാ
രൂഢനായി യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നതിനെ കൎണ്ണൻ കണ്ട് മത്തഗ
ജത്തിന്റെ പുച്ഛംപിടിച്ചു കുലാലന്റെ (കുശവന്റെ) തികിരിക്ക
ണ്ണിപോലെ ഇടംവലമായി ചുഴററുകയും ഐരാവതം ചുററുന്ന
വേഗത്താൽ ഇന്ദ്രൻ ഗജോപരിയിൽനിന്നു വീഴാതെ സൂക്ഷിക്കുക
യും ചെയ്യുമ്പോൾ ഇന്ദ്രനെ ആകാശമാൎഗ്ഗേ എറിയുകയുംചെയ്തു.
ഇന്ദ്രൻ ബഹുദൂരം പോയി വീണ് അവിടുന്നു എഴുനീററു കൎണ്ണ
നെ വന്നു ശരണം പ്രാപിച്ച് കീഴടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതു കേ
ട്ടു ഭഗവാൻ ചോദിക്കുന്നു. അല്ലയോ ലങ്കേശ്വര! പരമേശ്വര

സ്വാമി ശൂലപാണിയെന്നു ശാസ്ത്രം പറയുന്നുണ്ട്. ആ ശൂലം കുംഭകർണന്നു കൊടുത്താൽ ശൂലപാണിയെന്ന പേരിരിക്കുമോ? എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! ഇതു പരമേശ്വരസ്വാമി കയ്യിലുള്ള സാക്ഷാൽ ശൂലമല്ല. പണ്ടു് താരുകവനത്തിലുള്ള മഹർഷികളുടെ പത്നിമാരെ പരമേശ്വരസ്വാമി പാതിവ്രത്യഭംഗം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. തന്നിമിത്തം മഹർഷികൾ ശിവനെ സംഹരിപ്പാനായി ഒരു ആഭിചാരം ചെയ്കയും അതിൽനിന്നു ആദ്യം മാനും മഴുവും ഉത്ഭവിക്കുകയും അതുകളെ ശിവനെ കൊല്ലുവാൻ അയക്കുകയും ശിവൻ അതുകളെപ്പിടിച്ചു വെക്കുകയും അവസാനം ഒരു ഗജം പിറക്കുകയും അതിനെ അയച്ചപ്പോൾ ആ ഗജത്തിനെക്കൊന്നു ചർമ്മമെടുത്തു പൊവ്വയാക്കുകയും സിംഹം പിറക്കുകയും അതിനെക്കൊന്നു ചർമ്മത്തെ എടുത്തു ഉടുക്കുകയും ശൂലം പിറക്കുകയും ആ ശൂലത്തെ താൻ ആയുധമാക്കി സൂക്ഷിച്ചു് വെച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ശൂലമാണു് കരുണന്നു കൊടുത്തതു്. അതാണിപ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നതു്. ഇവന്നു പ്രത്യേകമായ ഒരു വൃത്തിഗുണം മറെറയുണ്ടു്. അതിനെയും പറയാം. സകാമം നിഷ്കാമം മുതലായ തപസ്വീശ്വരന്മാരും വേദാധികാരികളായ ബ്രാഹ്മണരും കൈലാസപതിയായ പരമേശ്വരനും-സത്യലോകവാസനായ ബ്രഹ്മദേവരും വിചാരിക്കാതെകണ്ടു ഉപാസനമൂർത്തിയായ നാരായണസ്വാമിയുടെ യോഗനിദ്രയെപ്പോലെ ഈ കരുണനും ദീർഘനിദ്രയുള്ളവനാണു്. നാരായണസ്വാമിയുടെ യോഗനിദ്രയിൽനിന്നു ഉത്ഥാനകാലത്തിൽ അസുരന്മാർ സജ്ജനോപദ്രവം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി ഉണരും അതുപോലെ കുംഭകർണ്ണന്റെ മോഹനിദ്രയിൽനിന്നു ഉത്ഥാനകാലത്തിൽ ദേവന്മാർ ഇനിയും അവസാനിച്ചില്ലെ അവരുടെ നാമമല്ലാതെ രൂപം കാണരുതെന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി നിദ്ര ഉണരും. ഇങ്ങിനെ ഇവന്നു നിദ്ര വരുവാനുള്ള നിമിത്തത്തെയും ഉണർത്താം. ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണനും ഈ കർണ്ണനും അടിയനും ഇങ്ങിനെ മൂന്നുപേരുംകൂടി കൊന്നവനമെന്ന ഗോകർണ്ണത്തുപോയി ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്കയും രാവണ

ന്റെ അഭീഷ്ടംപോലെയുള്ള വരബലങ്ങളെ വാങ്ങി പോയ തിന്നുശേഷം കൎണ്ണൻ നിൎദ്ദേവത്വം വേണമെന്നു തപം ചെയ്കയും ആ വിവരം ഇന്ദ്രാദികൾ കേട്ടു കിടുകിട വിറച്ചു അവർ സത്യലോകത്തേക്കു പോയി കമലാസനകുടുംബിനിയായ വാണിമാതാവെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതന്മാരായി നിൽക്കുകയും ഭാരതിയും ദേവകളെ നോക്കി എന്താണ് ഇന്ദ്രാദികൾ എല്ലാവരും കൂടി പുറപ്പെട്ടത്? വിശേഷാൽ വല്ലതും ഉണ്ടോയെന്നു ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു വാഗീശ്വരി! അങ്ങയുടെ കണവൻ നാളെ രാക്ഷസനായ കുംഭകൎണ്ണന്നു വരം കൊടുപ്പാനായി പോകുന്നുണ്ട്. സൎവ്വേശ്വരിയുംകൂടെ എഴുന്നള്ളണം. കാരണം, നിൎദ്ദേവത്വം വേണമെന്ന ഇച്ഛയോടുകൂടിയാണ് അവൻ തപസ്സു ചെയ്യുന്നത്. ആ വരത്തെ ദാനം ചെയ്താൽ മേലാൽ ദേവന്മാരെന്ന നാമമല്ലാതെ രൂപം കാണ്മാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഭാരതി ചെയ്യേണ്ടുന്ന സഹായം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ അങ്ങയുടെ കണവൻ 'അഭീഷ്ടമെന്താണ് പറയുക'യെന്നു കൎണ്ണനോടു ചോദിക്കുന്ന അവസരം നോക്കി കൎണ്ണന്റെ നാവിന്മേൽ ഭാരതി പ്രവേശിച്ചു നിൎദ്ദേവത്വം എന്നതിനെ നിദ്രാവത്വം എന്നാക്കിത്തരണം. ഇതാണു ഞങ്ങൾക്കു ചെയ്യേണ്ടുന്ന ഒരു സഹായം എന്നു ദണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്ത് അപേക്ഷിക്കുകയും ആയതിനെക്കേട്ടു സന്തോഷിച്ച് അങ്ങിനെ ആവാമെന്നു ഭാരതി അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. പിറ്റെന്നാൾ ബ്രഹ്മാവും സരസ്വതീസമേതനായി കൎണ്ണന്റെ തപസ്ഥാനത്തേക്കു വന്നു തപസ്സന്നത്തി നിന്റെ അഭീഷ്ടമെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും ആ അവസരത്തിൽ വാണിമാതാവും കൎണ്ണന്റെ ജിഹ്വാഗ്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു നിൎദ്ദേവത്വം വേണമെന്ന ഇഛയെ നിദ്രാവത്വമാക്കിത്തീൎക്കുകയും അതുപ്രകാരം നിദ്രാവത്വം വേണമെന്നു കൎണ്ണൻ അപേക്ഷിക്കുകയും ബ്രഹ്മാവ് അപ്രകാരം അനുഗ്രഹിച്ചു പോകുകയും ചെയ്തു. ആ അനുഗ്രഹപ്രകാരം ദീൎഘനിദ്രയെ പ്രാപിച്ചു കിടക്കുകയും രാവണൻ ഇതു അറിഞ്ഞു വീണ്ടും ഒരു സംവത്സരം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മാവിനെ വരുത്തി കൎണ്ണന്റെ നിദ്രയെ മാററിത്തരേണ

മെന്നപേക്ഷിക്കുകയും കൊടുത്ത വരം മാററുന്നതു പതിവില്ല. എ ങ്കിലും കൂടാതെ കഴികയില്ലയെന്നുള്ള നിലയാണെങ്കിൽ 6 മാസം ഊണും 6 മാസം ഉറക്കവുമായി ഭവിക്കട്ടെ എന്നു വീണ്ടും അനുഗ്ര ഹിക്കുകയും 6 മാസം ഉറക്കത്തിൽ വല്ല നിമിത്തവും നിദ്രയെ ഭം ഗപ്പെടുത്തിയാൽ അന്നു മരണം ഭവിക്കുമെന്നും ആകാശമാർഗ്ഗ പറഞ്ഞു മറഞ്ഞു. ഇതാണു ദീർഘനിദ്ര വരുവാനുള്ള കാരണം. എ ങ്കിലും തിന്തിരുവടിയുടെ പത്നിയെച്ചിാവിടേണമെന്നു മന്ത്രാലോ ചനയിൽ വെച്ചു രാവണനോടു പറഞ്ഞു നിദ്രക്കു പോയവനാണ്. ഇന്നേക്കു നിദ്രയിൽ പ്രവേശിച്ചു ഒമ്പതു ദിവസമേ ആയിട്ടുള്ളു. അടിയൻ വരുമ്പോഴും കരുണൻ നിദ്രയിലാണ്. കാണ്മാൻ സാ ധിച്ചില്ല. തിന്തിരുവടിയുടെ ഭക്തനാണ്. ആയതുകൊണ്ടു കരു ണനെ അങ്ങയുടെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു രക്ഷപ്പെടു ത്തേണമെന്നു അടിയന്നു മോഹമുണ്ട്. അതു സാധിപ്പാനായി ക രുണനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പന തരേണമെന്നു വിഭീഷ ണൻ അപേക്ഷിക്കുകയും, എന്നാൽ നിന്റെ അഭീഷ്ടംപോലെ ആവാം. വരുമെങ്കിൽ എനിക്കു വിരോധമില്ലെന്നു ഭഗവാൻ പറ ഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു. അതിവേഗത്തിൽ കരുണന്റെ പാദത്തിൽചെന്നു നമസ്കരിച്ചു ഭക്തിശ്രദ്ധാബഹുമാനവിനയങ്ങ ളോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന വിഭീഷണനെക്കണ്ടു വാത്സല്യാധിക്യത്താൽ ആലിംഗനം ചെയ്തു കരുണൻ വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു.

കുംഭകർണ്ണവിഭീഷണസംവാദം.

അല്ലയോ വിഭീഷണ! സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി പ ക്കൽനിന്നു അഭയസ്ഥാനം സമ്പാദിച്ചതിനെ ആലോചിച്ചാൽ അ മരകളെന്ന ദേവന്മാരാലും അസാദ്ധ്യമായ കാര്യമല്ലയോ സോദര. രാവണസോദരൻ വിഭീഷണൻ സാക്ഷാൽ നാരായണസ്വാമി അ വതാരപുരുഷനായ രാമസ്വാമി പക്കൽനിന്നു കൈവല്യപദ ത്തെ സമ്പാദിച്ചുവെന്നു ഭൂലോക ഭുവർല്ലോകാദി വാസികളായ സ ജ്ജനങ്ങളാൽ നിന്നെ കീർത്തിക്കുന്നതിനെക്കേട്ടു ഞാൻ സന്തോഷ സാഗരത്തിൽ നിമജ്ജനോന്മജ്ജനങ്ങളെ ചെയ്യുന്നു. നിന്റെ വൈഭവത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ നീ പരമ ഭാഗവതോത്തമ

നല്ലെ വിഭീഷണ, കാലത്രയത്തിലും രാക്ഷസവൃത്തി ഉപേക്ഷ ചെ
യ്യുവനും നിന്റെ ഉപാസനമൂൎത്തിയായ രാമചന്ദ്രന്റെ പരമഭ
ക്തനുമായ നീ. രാമ_രാമ_എന്ന ശിവശക്തിയുക്തമായ രസായ
നത്തെ പാനം ചെയ്തു മൃത്യുവെന്ന രോഗത്തെപ്പോക്കി ലോകമുള്ള
വരക്കും ആയുഷ്മലത്തെ സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്ന നീ ധൎമ്മരാജാവി
ന്റെ വലയിൽപ്പെട്ടു് കാലപുരിക്കു പോകുന്ന എന്റെ അടുക്കു
ലേക്കു വന്നതിനെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ അത്യന്തം സങ്കടമു
ണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതുള്ളൂ. അതെത്രപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ അമൃത
പാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ശരീരി അതു നന്നല്ലയെന്നു
വെച്ചു വിഷത്തെ പാനംചെയ്വാൻ ഉദ്യോഗിച്ചതുപോലെ ആയി
നിന്റെ വരവ് എന്നുമാത്രമല്ല നീതിയും ധൎമ്മവും അതുകളെ നട
ത്തേണ്ടുന്ന ക്രമവും നിണക്കു നല്ല പരിചയമുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല,
നാരായണസ്വാമിയെ നിന്റെ ഉപാസനമൂൎത്തിയാക്കുകയും ബ്ര
ഹ്മാവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ചിരംജീവിയെന്നുള്ള സ്ഥാനത്തെ
യും നീ വഹിച്ചു എന്നുതന്നെയല്ല ശ്രീരാമൻ നിന്നെ രക്ഷപ്പെടു
ത്തിട്ടില്ലെന്നു വന്നാൽ രാമസായകത്താൽ രാക്ഷസഗോത്രം മുഴു
വൻ നശിക്കും. ആയവരെല്ലാം നരകത്തിൽനിന്നു് ഉദ്ധാരണം ചെ
യ്വാൻ അവൎക്കുവേണ്ടി മരണാനന്തരാപേക്ഷകൾ ചെയ്വാൻ പി
ന്നെ നീയല്ലാതെ ആരുണ്ടു്. ആയതുകൊണ്ടു നിന്റെ അവസ്ഥക
ളെ പറവാൻ നിദ്രപ്പിത്തനായ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്. ഈ
അവസരത്തിൽ എന്നാൽ നിനക്കു സിദ്ധിക്കേണ്ടുന്ന കാൎയ്യമെന്തെ
ന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം അ
ഗ്രജ! നമ്മുടെ ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണനോടു മന്ത്രാലോചനയിൽ ഞാ

നിങ്ങൾ ജാനകിയെ ചിറ വിടേണമെന്നും അല്ലാത്ത [illegible]
ഗോത്രനാശം വരുമെന്നും പറഞ്ഞതിനു ശേഷമല്ലെ നിങ്ങൾ നിദ്ര
ശാലക്കു പോയതു്. അനന്തരം അടിയൻ ചെന്നു ജ്യേഷ്ഠനു സി
ദ്ധിച്ചതായ ശാപകോപാദികളെ അറിവിൽപ്പെട്ടേടത്തോളം പറ
ഞ്ഞതിൽ മേലിൽ എന്നെ ലങ്കാരാജ്യത്തിൽ കാണരുതെന്നും ക
ണ്ടാൽ ചന്ദ്രഹാസത്തിന്നിരയാക്കുമെന്നും പരിചാരകന്മാരോടു
എന്നെ കണ്ടാൽ ചണ്ഡാളിയെന്ന ചെരുപ്പിട്ടതടിക്കേണമെന്നും

ചാരം കല്പിച്ചു. ആയതിന്നുശേഷം ലങ്കയെ വിട്ടു പുറത്തുപോവാൻ
മന്ത്രികളോടുകൂടി ആലോചിച്ചു ഞാൻ പുറപ്പെട്ടുകയും ഈ വിവരം
അങ്ങയെ കേൾപ്പിക്കേണമെന്നാൽ നിദ്ര സമയമായതുകൊണ്ടു
നിവൃത്തിയില്ലാതെ അത്യന്തം വ്യസനത്തോടുകൂടി സമുദ്രം കടന്നു
മറുകരയിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയെ സാ
ഗരതീരത്തിൽ വെച്ചു കാണുകയും ഉടനെ രാമചന്ദ്രപ്രഭുവിന്റെ
അടുക്കൽ ചെന്നു രക്ഷപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. ഭക്തവാത്സല്യമുള്ള
സ്വാമിയുടെ അനുജനെന്നുള്ള സ്ഥാനവും അർക്കചന്ദ്രന്മാരുള്ളവ
രെക്കും ലങ്കേശ്വരൻ എന്ന ലങ്കാധിപത്യവും തന്നു അടിയനെ ര
ക്ഷിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ നിന്തിരുവടി അനേക പടകളോടുകൂ
ടി സ്വാമിയോടു യുദ്ധംചെയ്വാൻ പടനിലത്തിൽ വന്നതിനെ ഭഗ
വാൻ കണ്ടു് ആരാണിപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നത് എന്നും യുദ്ധ
പുരുഷന്റെ വരബലങ്ങളെന്തെന്നും വൃത്തിഗുണമെന്തെന്നും
ചോദിച്ചതിൽ അടിയൻ നിന്തിരുവടിയുടെ പരമാർത്ഥമെല്ലാം ആ
ദ്യവസാനംവരെ ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു. ഓഹോ നിന്നെപ്പോ
ലെ എന്റെ പേരിൽ ഭക്തനാണു കുംഭകർണ്ണനെങ്കിൽ അവനെ
വധിക്കുന്ന കാര്യം സങ്കടമല്ലേ എന്നു അടിയനോടു സ്വാമി പറ
യുകയും ആയതിനെ കേട്ടു ജ്യേഷ്ഠനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരുവാൻ ക
ല്പന തരണം എന്നു കേൾപ്പിച്ചു സ്വാമിയോടു കല്പന വാങ്ങി നി
ന്തിരുവടിയുടെ അടുക്കലേക്കു അടിയൻ വന്നതാണ്. എന്നാൽ
രണ്ടു സംഗതികളെ നിന്തിരുവടിയെ ഉണർത്തിപ്പാനുണ്ടു്. അതെ
ന്തെന്നാൽ ഭഗവാൻ അടിയന്നു ലങ്കാധിപത്യം തന്നിട്ടുണ്ടെങ്കി
ലും നിന്തിരുവടി അതിനെ സ്വീകരിച്ചു് അങ്ങുന്നു ലങ്കേശ്വര
നെന്ന സ്ഥാനത്തിൽ രാക്ഷസരാജാവായിരിക്കണം. കൂടാതെ അ
ടിയനൊരുമിച്ചു സ്വാമിയുടെ പാദസേവക്കു നിന്തിരുവടി വര
ണം ഇങ്ങിനെ രണ്ടു കാര്യമാണ് അങ്ങയോട് ഉണർത്തിപ്പാനുള്ള
ത്. നിന്തിരുവടിയെപ്പോലെ രാജ്യഭാരം വഹിപ്പാനുള്ള ദേഹ
ശക്തിയും വരബലവും അടിയൻ സമ്പാദിച്ചിട്ടില്ല. രാക്ഷസ
ഗോത്രം പാഴായിപ്പോകാതെ കഴിപ്പാനായി അഭിമാനത്തെ ഉപേ
ക്ഷിച്ചു ശത്രുവെന്നുള്ള ഭാവത്തെ വിട്ടു വൃഥാ മരിച്ചുപോകേണ്ടി

വരുമെന്നുള്ള മനോവേദനയെ ത്യജിച്ചു സുഖമായിരിപ്പാൻ ന
ന്തിരുവടിക്കു സംഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്യുന്നു.
എന്നതിനെ കേട്ടു കർണ്ണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ വിഭീഷണാ! നി
ർഭാഗ്യമുള്ള എന്റെ കാര്യത്തിൽ നിന്റെ പ്രയത്നം സഫലമാവു
ന്നതല്ല. കാരണം മുമ്പു നിർദ്ദേവത്വം വേണമെന്നു ഇച്ഛയോടുകൂ
ടി പത്തൊമ്പതിനായിരം വത്സരം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു ഏകാഗ്ര
മനസനായി തപസ്സു ചെയ്കയും ആയതു സാധിക്കാതെ നിർഭാഗ്യ
വശാൽ നിദ്രാവത്വമാണ് സിദ്ധിച്ചത്. ആയതു നിണക്കു അ
നുഭവമല്ലെ. എന്നുതന്നെ അല്ല അർക്കചന്ദ്രന്മാരും രാമനാമവും
നിലനില്ക്കുന്ന കാലംവരെക്കും ലങ്കേശ്വരനായി ഭവിക്കുക എന്നാ
ണ് രാമൻ നിണക്ക് അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളത്. നിണക്കു ഭഗവാ
നാൽ ഉത്തമമായ ഭാഗ്യങ്ങളാം നീ എനിക്കു എങ്ങിനെ തരും ത
ന്നാൽ ഇരിക്കുമോ, അതിപ്രയത്നത്താൽ അസാദ്ധ്യമായ കാര്യം
വൃഥാ ലഭിക്കുമോ സോദരാ. ആയുകൊണ്ടു ആ കാര്യത്തിലേക്കു
ഏതു തരമാലോചിച്ചാലും നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഭാഗമാണ്. അ
തിരിക്കട്ടെ രണ്ടാമതു രാമന്റെ പാദസേവക്കു വരണമെന്നാണ്
നിന്റെ അപേക്ഷ. ആയതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുമ്പോൾ അ
തിന്നും മാർഗ്ഗം കാണുന്നില്ല. രാമപത്നി ജാനകിയെ വിടേണ
മെന്നു നിന്നെപ്പോലെ ഞാനും എന്നാൽ കഴിയുന്നേടത്തോളം രാ
വണീശ്വരനോടു പറഞ്ഞും ജേഷ്ഠൻ സമ്മതിച്ചില്ല. ആയതു അ
യാളുടെ ധർമ്മം. നാം നമ്മുടെ ധർമ്മം വിടുവാൻ പാടുണ്ടോ. എ
ന്റെ പേരിൽ നിണക്ക് അത്യന്തം വാത്സല്യമുള്ളതുകൊണ്ടല്ലെ
എന്നെ കണ്ട ഉടനെ രാമന്റെ അടുക്കൽ പരമാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം
പറഞ്ഞ് സമ്മതം വാങ്ങി എന്നെ വന്നു വിളിക്കുന്നത്. അതു
പോലെ രാവണീശ്വരന്റെ പേരിൽ എനിക്കും സ്നേഹമുണ്ടായിരി
ക്കുകയില്ലയൊ. ഈ അമ്പതു ലക്ഷം സംവത്സരമായി എനിക്കു
വേണ്ടുന്ന ആഹാരാദികളെത്തന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തിവന്നത് നിണ
ക്കനുഭവമല്ലെ; വിഭീഷണ; ഇതുവരെ നിർപ്പിത്തനായ എന്നാൽ
വല്ല പ്രയോജനവും ജ്യേഷ്ഠന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ അങ്ങിനെയിരിക്കെ

ഇപ്പോൾ ശത്രുക്കൾ ലങ്കയിൽ കടന്നു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുമ്പോൾ ജ്യേഷ്ഠൻ യോഗ്യനല്ല ദുഷ്ടനാണ് ജ്യേഷ്ഠനെ ത്യജിക്കണം; രാമന്റെ അടുക്കൽ ഭക്തനായ്ത്തീരണം, രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു രാജാവായിരിക്കണം, വൃഥാ ജന്മം നശിക്കരുത് എന്നും മററും ന്യായങ്ങളെ നീ പറഞ്ഞാൽ അതിൽ എനിക്കു തൃപ്തിവരുമൊ. രാവണീശ്വരൻ പുത്രന്മാരൊപ്പോലെ വാത്സല്യത്തോടുകൂടിയാണ് എന്നെ വളൎത്തിവന്നത് വാത്സല്യത്തെ ആലോചിച്ചാൽത്തന്നെ ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിപ്പാൻ മാൎഗ്ഗം കാണുന്നില്ല. എന്നതിനൊക്കട്ടെ വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ! നിന്തിരുവടി രാവണീശ്വരനെപ്പോലെ അഭിമാനത്തെ ഭീക്ഷിക്കരുത്. അഭിമാനത്താൽ അസംഖ്യം ശത്രുക്കൾ ഗോത്രത്തോടുകൂടി നശിച്ചുപോയവരുണ്ട്. തെററുചെയ്യുന്നതായാൽ അവർ മാതാവാണ്, പിതാവാണ്, മകനാണ്, ജ്യേഷ്ഠനാണ് എന്നുള്ള ഗുരുലഘുത്വങ്ങളെ സജ്ജനങ്ങൾ ആലോചിക്കാറില്ല. ധൎമ്മത്തെ മാത്രമെ ചിന്തിക്കാറുള്ളൂ ആൎയ്യന്മാരെല്ലാം നിന്തിരുവടിക്കു അറിവുള്ള ഒരു കാൎയ്യമാണ്. അടിയൻ പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതമെന്നില്ലല്ലൊ. പരിശുദ്ധന്മാൎക്കു ലോകാപവാദം ബാധകമായി വരുമൊ ജ്യേഷ്ഠ. എന്നാൽ സ്നേഹാധിക്യത്തെ ആലോചിക്കുന്നതായാൽ ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിലല്ല വേണ്ടത്. പിതാവിന്നു പുത്രവാത്സല്യത്തിന്നു ശരിയായ വാത്സല്യം മറെറാന്നുമില്ല. വാത്സല്യത്തോടുകൂടിയുള്ള പുത്രൻ തെററു ചെയ്യുമ്പോൾ വാത്സല്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു പിതാവ് പുത്രനെ കൊല ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതാരാണെന്നും പുത്രൻ ചെയ്തതെററെന്തെന്നും നിന്തിരുവടിയെ അറിയിക്കാം. ഗുരുക്ഷേത്രമെന്ന രാജധാനിയിലെ ചക്രവൎത്തിയായ മഹീപാലൻ എന്ന രാജാവു അനേകകാലം സന്തതിയില്ലാതെ വ്യസനിച്ചു. അനന്തരം ധൎമ്മദാനങ്ങളാൽ തനിക്കു ഒരു സന്തതി ഉല്പാദനമാകയും ആ മകനെ അഞ്ചുവയസ്സിൽ എഴുത്തുപള്ളിയിൽ വെച്ച് അക്ഷരവിദ്യ, ആയുധവിദ്യ മുതലായ വിദ്യകളെല്ലാം പഠിപ്പിക്കുകയും മകനു ചിത്രരഥൻ എന്നു പേരിടുകയും ചെയ്തു അത്യന്തം വാത്സല്യത്തോടുകൂടി വള

ത്തി മകനു രാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്യിക്കേണമെന്നു മുഹൂൎത്തം നിശ്ച
യിക്കുകയും ചെയ്തതിന്നുശേഷം ശിവദൎശനത്തിന്നായി രഥമേറി ന
ഗരവീഥിയൂടെ പോകുമ്പോൾ ഒരു പശുക്കുട്ടി മാൎഗ്ഗത്തിൽ കിടന്നു
റങ്ങുന്നതിനെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കാതെ രഥം നടത്തുകയും പശുക്ക
ട്ടിയുടെ ഗളപ്രദേശത്തൂടെ രഥം പോയതിനാൽ ചക്രം പെട്ട കുട്ടി
മരിച്ചുപോകുകയും ചെയ്തു. കുറെ നേരം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ
തള്ളപശു വന്നു നോക്കുമ്പോൾ തന്റെ കുട്ടി മരിച്ചു കിടക്കുന്നതി
നെക്കണ്ടു അത്യന്തം പ്രലാപിച്ച് അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ കുട്ടി
യെ കുലചെയ്തതു ആരാണ്. ഗുരുക്ഷേത്രമഹാരാജാവിന്റെ രാ
ജ്യഭരണകാലത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പശുഹത്തിയായ ശിശുഹത്തി
യും ചെയ്യുന്നവർ ജീവനോടുകൂടി അധിവസിക്കുമൊ. ശാസ്ത്രവി
രോധവും സജ്ജനസമ്മതവുമല്ലാത്ത ഈ പശുഹത്തി ചെയ്തവ
ൎക്കു ചക്രവൎത്തി തക്ക ശിക്ഷ കൊടുപ്പിക്കണം എന്നു കരുതി പ
ശുവും അത്യന്തം നിലവിളിയോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു രാജധാനിയുടെ
പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ നാട്ടിയുള്ള ദുഃഖഘണ്ടാമണിസ്തംഭത്തിൽ
തന്റെ ശരീരത്തെ ഉരസ്സുകയും അപ്പോൾ ഘണ്ടാമണിയുടെ ധ്വ
നി രാജാവ് കേൾക്കയും ഉടനെ മന്ത്രികൾ പരിചാരകന്മാരോടു പ
റയുന്നു. ഹേ സേവകന്മാരെ ആരാണ് ദുഃഖപ്രദമായി ഗോപുര
ത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നത്. സഭയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവിൻ
എന്നതിനെക്കേട്ടു സേവകന്മാർ ഗോപുരത്തിൽ ചെന്നു ദുഃഖ
ത്തോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന പശുവിനെ സഭയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവ
രികയും ഈ പശു ദുഃഖിപ്പാനുള്ള അവകാശമെന്തെന്നു രാജാവി
നോടു മന്ത്രികൾ പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രഭൊ ഞങ്ങളുടെ അന്വേ
ഷണത്തിൽ നിന്തിരുവടിയുടെ മകൻ ചിത്രരഥൻ പശുക്കുട്ടിയെ
കുല ചെയ്തു എന്നാണ് മനസ്സിലായത് അതു കേട്ടു രാജാവും ഒ
ട്ടേറെ ചിത്രരഥന്റെ സാഹസം അതികഷ്ടമായി എന്നു വ്യസനി
ച്ചു തന്റെ സഭയിലുള്ള ബ്രാഹ്മണരെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹേ
സഭാവാസികളെ എനിക്കു മകനായി ജനിച്ച ഈ ചിത്രരഥൻ
ചെയ്ത ദുഷ്കൎമ്മം കേട്ടില്ലെ. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പുത്രന്മാർ ഇരിക്ക

ന്നതിനെക്കാൾ മരിക്കുന്നതാണ് നന്മ എന്നെ പറവാനുള്ളു. ആ
യതു എന്റെ മകൻ ചെയ്ത അനീതിക്ക് പ്രതിക്രിയ എന്താണ്.
ഞാൻ വല്ലതും പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടോ. അല്ല അന്യന്മാരെക്കൊ
ണ്ടു പ്രവൃത്തിപ്പിക്കുകയൊ വേണ്ടത് എന്നു ചോദിക്കുകയും ആയ്തി
നെക്കേട്ട് സഭാവാസികൾ പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രഭൊ കൎമ്മകാ
ണ്ഡം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിനെ നോക്കിയതിൽ ശിക്ഷിക്കേണ്ടതായി
ട്ടാണ് വിധി കാണുന്നത്. രാജനീതിക്കു വിരോധമില്ലാതെയും പ
ശുവിന്റെ സങ്കടം തീരുവാനുമായി നിന്തിരുവടി മകന്റെ കാൽ
കരം കൂട്ടിക്കെട്ടി മലത്തി കിടത്തി രഥത്തിൽ കയറി മകന്റെ ഗ
ളപ്രദേശത്തൂടെ രഥം നടത്തി മകനെ വധിക്കണം. സഹസ്രഭോ
ജനവും സഹസ്രപശുദാനവും ചെയ്യണം ഇതാണ് ഇതിന്റെ
പ്രതിവിധി എന്നതിനെക്കേട്ടു രാജാവു പറയുന്നു. ഹെ ബ്രാഹ്മ
ണരെ ബ്രഹ്മകല്പനയെ ലംഘനം ചെയ്വാൻ ആൎക്ക് സാധിക്കും ദു
ഷ്ടന്മാരായ പുത്രന്മാർ ഇരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ മരിക്കുകയാണ് നല്ല
ത്. എങ്കിലും എന്റെ കൈകൊണ്ടു കൊലപ്പെടേണ്ടിവന്നതിനെ
പ്പറ്റി ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. എന്നാൽ അധികപാ
പങ്ങളെ സമ്പാദിപ്പാൻ എടവരാതെ ഈ ഷോഡശവയസ്സിനു
ള്ളിൽ മരിപ്പാൻ എടവന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു.
എന്നു പറഞ്ഞു മകന്റെ കാൽകരം കൂട്ടിക്കെട്ടി മലത്തിക്കിടത്തി
താൻ രഥത്തിൽ കയറി ഗളപ്രദേശത്തൂടെ രഥം നടത്തി ഹിംസി
ക്കുകയും പശുവതിനെക്കണ്ടു സന്തോഷിക്കുകയും അനന്തരം വി
ധിയാംവണ്ണമുള്ള സഹസ്രഭോജനം പശുദാനം മുതലായ്തുകളെ
ചെയ്കയും ചെയ്തു. ആയതുകൊണ്ടു പുത്രവാത്സല്യത്തെക്കാൾ വ
ലുതല്ല ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിലുള്ള വാത്സല്യം എന്നു ജ്യേഷ്ഠനോടു
പറഞ്ഞു. എന്നതിനെക്കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു. വിഭീഷണനാ;
തി പറയുന്ന ചരിത്രം ശരിയാണ് എന്നാൽ അതിൽ ഒരു വി
രോധമുണ്ട് പുത്രൻ തെററ് ചെയ്താൽ പിതാവിന്നു ശിക്ഷിപ്പാനുള്ള
അധികാരമുണ്ട്. ഇതു അങ്ങിനെയല്ല ജ്യേഷ്ഠൻ തെററു ചെയ്താൽ
അനുജന്നു ശിക്ഷിപ്പാനുള്ള അധികാരമുണ്ടൊ ആയതുകൊണ്ടു ഇ

ജത്വത്തിന്നു ഇതൊക്കെ ലഘുത്വമാണു. ഗുരുത്വത്തിൽ താങ്ങനി ൻെറ വാക്കിനെക്കേട്ടു ഗുരുത്വത്തിൽ ഉയൎന്നഅഗ്രജനെ ഉപേക്ഷി പ്പാൻ മനസ്സിന്നു ധൈൎയ്യം വരുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷ ണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠ ഗുരുത്വം ആലോചിക്കുന്നതാ യാൽ ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിലല്ല. ഗുരുത്വത്തിന്നാധിക്യം മകനു മാതാവിൻെറ പേരിലാണ്. അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന മാതാവ് തെററു ചെയ്യുകാലത്തിൽ ലേശംപോലും ഗുരുത്വം ആലോചിക്കാതെ മ കൻ മാതാവെ കുലചെയ്യിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ മാതാവ് ആരെന്നും പു ത്രൻ ആരാണെന്നും മാതാവുചെയ്യ തെററ എന്താണെന്നും ഉണ ൎത്താം. പണ്ടു ജമദഗ്നിഎന്നതാപസൻ തൻെറ പത്നിയായ രേണു കയോടുകൂടി നൎമ്മദാനദിയുടെ തീരത്തിൽ പൎണ്ണശാലകെട്ടിഅതിൽ വസിക്കുകയും ഒരുദിവസം കാലത്തെഴുന്നീററ ആശ്രമത്തിൽ അടി ത്തളികഴിഞ്ഞു താപസൻെറപൂജക്കു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെല്ലാംഒരു ക്കിനമ്മദക്കു ജലത്തിന്നായി രേണുക പോകയും നദീതീരത്തു ചെ ന്നപ്പോൾ കൃതവീൎയ്യപുത്രനായ കാൎത്തവീൎയ്യൻ തൻെറപത്നിമാരോടു കൂടി ജലക്രീഡചെയ്യുന്നതിനെക്കണ്ടു രേണുക, ഞാൻ ഇത്രപാപി യായിത്തീൎന്നുവല്ലൊ എൻെറ അച്ഛൻ പ്രസേനജിത്ത് എന്ന രാ ജാവായിരുന്നുംഎന്നെ ഒരു സന്യാസിക്കു കൊടുത്തനിമിത്തം എ ൻെറ വിലയേറിയുള്ള ഈ യൌവ്വനകാലമെല്ലാം വൃഥാ നശിച്ചു ഞാനും ഒരു താപസി ആയിതീൎന്നുവല്ലൊ. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള രാജ കുമാരന്മാൎക്കു എന്നെ അച്ഛൻ കല്യാണം കഴിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു വെങ്കിൽ ഞാനും ഇച്ഛാസമയങ്ങളിൽ ക്രീഡാദിസുഖങ്ങളെ അ നുഭവിച്ചു സന്തോഷിക്കുമായിരുന്നു. എന്നു ബഹുനേരം രാജക്രീ ഡയെക്കണ്ടു ആനന്ദിച്ചു നില്ക്കയും തന്നിമിത്തം രേണുകയുടെ പാ തിവ്രത്യഭംഗം വരികയും ചെയ്യു. അനന്തരം താപസൻെറ പൂജ സമയം അതിക്രമിച്ചുപോയി എന്നു കരുതി അതിവേഗത്തിൽസാ ധാരണപോലെ ജലത്തെ ഉരുട്ടുകയും പാതിവ്രത്യം ഭംഗം വന്നതി നാൽ ജലം ഉരളാത്തതുകൊണ്ടു വേഗത്തിൽ ഒരു ഘടത്തിൽ ജ ലം നിറച്ചുകൊണ്ടു ആശ്രമത്തിലേക്കു വരുന്നതിന്നു മുമ്പെ; ജമദ

ഗ്നി പ്രാതസ്സ്നാനം കഴിഞ്ഞു ആശ്രമത്തിൽ വന്നു നോക്കിയതിൽ
പത്നിയെയും ജലത്തെയും കാണായ്കയാൽ ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ കാ
രണമെന്തെന്നു തന്റെ ദിവ്യദൃഷ്ടിയാൽ ആലോചിച്ചു നോക്കിയ
തിൽ കണ്ടും മനസ്സിലാക്കി ക്രോധിയായിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ
രേണുകയുടെ വരവും ഘടത്തിൽ ജലവും കണ്ടു എടീ കുലടേ! നീ
പുണ്യശാലയിൽ കടക്കരുതെന്നു കല്പിച്ചു തന്റെ പുത്രരായ വസു,
വിശ്വാവസു, കണ്ഡ്വാൻ, സുഗോത്രൻ, പരശുരാമൻ എന്നവ
രിൽ ഒന്നുമുതൽ നാലുപുത്രന്മാരോടും തന്റെ പത്നി ചെയ്ത അനീ
തിയെ മനസ്സിലാക്കി മാതാവെ കൊലചെയ്വാനായി കല്പിച്ചു. അ
തുകേട്ടു പുത്രന്മാർ മാതാവ് തെറ്റ ചെയ്താൽ ശിക്ഷിപ്പാനുള്ള
അധികാരം പിതാവായ അങ്ങേക്കാണ്. പുത്രന്മാരായ ഞങ്ങൾക്കു
അർഹതയില്ല. തന്നിമിത്തം മാതാവെ വധിപ്പാൻ ഞങ്ങളാൽ അ
സാദ്ധ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ജമദഗ്നി നാലു പുത്രന്മാരെ
യും നോക്കി എടാ പിതാവായ എന്റെ കല്പനയെ ലംഘിച്ചു നി
മിത്തം നിങ്ങൾ ഷണ്ഡന്മാരായിപ്പോവിൻ എന്നു ശപിച്ചു. അ
നന്തരം അഞ്ചാംപുത്രനായ പരശുരാമനെ നോക്കി ജമദഗ്നി പറ
യുന്നു: ഹേ കുമാര! നിന്റെ മാതാവായ രേണുക അന്യന്മാരുടെ
ക്രീഡയിൽ മനസ്സുവെച്ചതുകൊണ്ടു പാതിവ്രത്യഭംഗം വന്നിരിക്കു
ന്നു. ആയതുകൊണ്ടു മേലാൽ എനിക്കു അവൾ പത്നിയായും നി
നക്കു മാതാവായും ഇരിപ്പാൻ യോഗ്യതയില്ല. ആകയാൽ നിന്റെ
അമ്മയാണെന്നുള്ള ഗുരുത്വം ആലോചിയാതെ നീ അവളെ ഹിം
സിക്കേണമെന്നു കല്പിച്ചു. അതുകേട്ടു പരശുരാമൻ കർമ്മകാണ്ഡ
മായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പരിശോധിച്ചതിൽ തെറ്റചെയ്താൽ മാതാവാ
യാലും ഗുരുത്വം ആലോചിയാതെ പുത്രന്മാർ ഹിംസിക്കാമെന്നു
ള്ള വിധിയെ കാണുകയും ഉടനെ സമച്ഛേദനമെന്ന ചക്രമെടുത്തു
രേണുകയുടെ ഗളമറുത്തു നിലത്തിട്ടു. ഉടനെ ജമദഗ്നി മഹർഷി
ക്കു പുത്രന്റെ പേരിൽ അതി സന്തോഷമുണ്ടായി. നിന്റെ ധൈ
ര്യത്തിന്നു അത്യന്തം അത്ഭുതപ്പെടുന്നു. വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെ വ
രിച്ചുകൊള്ളുക എന്നു കല്പിച്ചു. ഉടനെ പരശുരാമൻ പിതാവോ

നമസ്കരിച്ചു സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടി വരം തരുന്നതായിരുന്നാൽ മരണത്തെ അനുഭവിച്ച മാതാവിന്നു പ്രാണനെ ദാനംചെയ്തു മുമ്പിലത്തെ സ്ഥിതിപോലെ ഉണൎത്തുകയും എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാരുടെ ശാപത്തെ മാററുകയും വേണമെന്നുള്ള പരശുരാമന്റെ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ചു രേണുകയുടെ മരണത്തെപ്പോക്കിയും പുത്രന്മാരുടെ ശാപത്തെ മാററിയും മുമ്പിലത്തെ സ്ഥിതിയിലിരുന്നു. എന്നാൽ മാതാവെ കുല ചെയ്വാനുള്ള കാരണം ക്ഷത്രിയതേജസ്സ പരശുരാമൻവശം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാണ്. ആയതിന്നു നിമിത്തമെന്തെന്നുവെച്ചാൽ ആയതും പറയാം. ഋചികന്റെ പത്നിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം രജോഗുണത്തെ അവലംബിച്ച ഒരു പിണ്ഡവും സാത്വികഗുണത്തെ അവലംബിച്ച ഒരുപിണ്ഡവും ഇങ്ങിനെ സന്തത്യൎത്ഥം രണ്ടു പിണ്ഡങ്ങളെ മന്ത്രസങ്കല്പമായുണ്ടാക്കി, ഭാൎയ്യക്കും മകൾക്കും ഭക്ഷിപ്പാനായിക്കൊടുക്കുകയും ആയതിനെ മാറി ഭക്ഷിക്കുകയും ആ വിവരം ഋചികൻ അറിഞ്ഞു നിന്റെ പുത്രന്റെ പുത്രനായ പൌത്രനു രജോഗുണയുക്തമായ ക്ഷത്രിയതേജസ്സ് അനുഭവിക്കട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിക്കയും ചെയ്തപ്രകാരം പുത്രപൌത്രനായ പരശുരാമനു അനുഭവിച്ചതാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള പരശുരാമൻ തന്നെ പൊറ് വളൎമ്മചെയ്തു മാതാവെന്നുള്ള ഗുരുത്വം ആലോചിയാതെ എങ്ങിനെ ഹിംസിച്ചുവോ അതിനേക്കാൾ വലുതല്ല ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിലുള്ള ഗുരുത്വലഘുത്വങ്ങൾ. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു: അല്ലയോ സോദരാ! പിതാവായ ജമദഗ്നിയുടെ വാക്കിനെ ധിക്കരിക്കുന്നതായാൽ ഗുരുത്വത്തിന്നു ലഘുത്വമാണ് എന്നുതന്നെയല്ല ഗുരുത്വത്തിൽ ഉയൎന്ന പിതാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം മാതാവെ ഹിംസിച്ചതാണ്. അതുപോലെ ഗുരുത്വത്തിൽ ഉയൎന്ന ഒരുവൻ എന്നോടു ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു പറയുന്നതായിരുന്നാൽ ഈ പ്രമാണം അതിന്നു ഉദാഹരിക്കാം. നീ ഗുരുത്വത്തിൽ എന്നിൽ താഴ്ന്നവനാണ്. നിന്റെ വാക്കിനെക്കേട്ടു ഗുരുത്വത്തിൽ ആധിക്യത്തോടുകൂടിയുള്ള ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിപ്പാൻ മന

സ്സിന്നു ധൈൎയ്യം വരുന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷ ണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠാ എന്നാൽ ഇനി ഒരു ചരിത്ര വുംകൂടെ അടിയൻ ഉണൎത്തിക്കാം. പിതാവു തെററചെയ്യതിന്നു പുത്രൻ ശിക്ഷിച്ച ഒരു ചരിത്രമുണ്ട്. അതിൽ പിതാവാരാണെന്നും പുത്രൻ ആരാണെന്നും പുത്രന്നു പിതാവു ചെയ്യ തെററ എന്താ ണെന്നും ഉണൎത്തിക്കാം. പണ്ടു സൃഷ്ടികാലത്തിൽ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുരിയത്തിൽനിന്നു രുദ്രൻ ജനിച്ചു വിവരം അങ്ങയെ പ്രത്യേകം പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലൊ. മേരുവിന്റെ നടുക്കൊടുമുടിയായ മനോപതി പട്ടണമെന്ന സത്യലോകത്തിൽവെച്ചു ഒരുദിവസം അ രിഹരവിരിഞ്ചാദികളും ത്രയത്രിംശക്കോടി ദേവകളും നാല്പത്തെണ്ണാ യിരംകോടി മഹൎഷികളുംകൂടി ഒരു ബ്രഹ്മവിചാരം ചെയ്തു. എ ന്തെന്നുവെച്ചാൽ ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളിൽവെച്ചു മുതൽമൂൎത്തി ആരാണെന്നാക്ഷേപിക്കുകയും അതുകേട്ടു ബ്രഹ്മദേവൻ, സൎവ്വച രാചരങ്ങളേയും സൃഷ്ടിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു മുദ്ര എനിക്കാണ്. ആയതു കൊണ്ടു ചരാചരങ്ങൾക്കെല്ലാം ഞാൻ പിതൃതുല്യനാണ്. തന്നിമി ത്തം ഞാനാണ് മുതൽമൂൎത്തി എന്നുപറഞ്ഞു. അതു കേട്ട ഉട നെ നാരായണൻ, ബ്രഹ്മാവു ചരാചരങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കി ലും ആയതുകളെല്ലാം രക്ഷിക്കേണ്ടുന്ന മുദ്ര എനിക്കാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല, ബ്രഹ്മാവു എന്റെ നാഭിസരോജത്തിൽനിന്നു ജാത നാണ്. തന്നിമിത്തം ബ്രഹ്മാവിന്റെ പിതൃതുല്യൻ ഞാനായതുകൊ ണ്ടു ഞാനാണ് മുതൽമൂൎത്തി എന്നു പറഞ്ഞു. അങ്ങിനെ നാരാ യണനും ബ്രഹ്മാവും ഞാൻ ഞാൻ വലിയവൻ എന്നു അഭിമാനി ക്കുന്നതിനെക്കേട്ടു ദേവകൾ, ഹേ ഹരി ഹരന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ യോഗ്യത നിങ്ങൾതന്നെ പറയുന്നതിൽ ആത്മപ്രശംസ എന്ന ദോഷമുണ്ടു. ആയതുകൊണ്ടു വേദങ്ങൾ ഒരു കാലത്തും അസത്യം പറയുന്നവരല്ല. വേദങ്ങളെ വരുത്തി ആരാണ് മുതൽമൂൎത്തിയെ ന്നു ചോദിച്ചു തീൎച്ചയാക്കാം എന്നുപറഞ്ഞ് വേദങ്ങളോടു മുതൽ മൂൎത്തി ആരാണെന്നു ചോദിക്കുകയും ആയതു കേട്ട വേദങ്ങൾ ബ്ര ഹ്മാവും വിഷ്ണുവും അല്ല മുതൽമൂൎത്തികൾ. സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാര

മെന്നു മൂന്നു തൊഴിലിന്നും അധികാരി പരമേശ്വരനാണ്. ആയതുകൊണ്ടു മുതൽമൂൎത്തി പരമേശ്വരനാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ബ്രഹ്മാവു ഹെ വേദങ്ങളുടെ വാക്കു ശരിയല്ല വേദങ്ങൾ എന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചവരാണ്. എന്റെ പുത്രന്മാരെന്നുള്ള സ്ഥാനം വേദങ്ങൾക്കിരിക്കും. തന്നിമിത്തം ഞാൻ അവരുടെ വാക്കിനെ സമ്മതിക്കുന്നതല്ല എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ദേവന്മാർ വേദമാതാവായും ഇരുപത്തിനാലക്ഷരസംയുക്തയായുമിരിക്കുന്ന ഗായത്രിയെ വിളിച്ചു മുതൽമൂൎത്തി ആരെന്നുചോദിക്കുകയും എന്റെ മക്കൾ പറഞ്ഞതാണ് ശരിയെന്നു പറഞ്ഞു ഗായത്രിപോകുകയും അതിന്നുശേഷം ബ്രഹ്മാവു, അങ്ങിനെ ഒന്നും വേണ്ട. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും ഞങ്ങളുടെ തൎക്കം തീൎച്ചയാവുന്നതല്ല. നാരായണനും ഞാനുമായി തമ്മിൽ യുദ്ധംചെയ്തു ജയിക്കുന്നവനാരൊ അവനെ ഒന്നാമനായി നിശ്ചയിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവും നാരായണനും തമ്മിൽ യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുകയും അതുകണ്ടു ദേവകളെല്ലാം ഭയപ്പെട്ടു പരമേശ്വരനെക്കുറിച്ചു സ്തുതിക്കുകയും പരമേശ്വരസ്വാമി യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഹരി അയന്മാൎക്കു മദ്ധ്യേ ഒരു അഗ്നിമലയായി നിൽക്കുകയും ബ്രഹ്മാവു അതുകണ്ടു ഹെ പരമേശ്വരാ! നീ അഗ്നിമലയല്ലാ. വജ്രമലയായിനിന്നാൽ നിന്നെ ഞാൻ മാനിക്കുമോ. സാരമില്ലാത്ത പുടലക്കളത്തിൽ നിൎത്തം ചെയ്യുന്ന നിന്നെ ആരു മാനിക്കും. എന്നു തന്റെ ഊൎദ്ധ്വശിരസ്സുകൊണ്ടു പരിഹസിക്കുകയും അതുകേട്ടു തൽക്ഷണം പരമേശ്വരൻ അഗ്നിമലയിൽനിന്നു ഒരു ഭൈരവമൂൎത്തിയായി അവതരിച്ചു തന്നെപ്പരിഹസിച്ചു ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഊൎദ്ധ്വശിരസ്സിനെ നഖശിഖരത്താൽ ഛേദിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ബ്രഹ്മകപാലത്തിൽ, പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം അഹങ്കാരത്താൽ ആക്ഷേപിച്ച ദേവമഹൎഷികളുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു അഹങ്കാരത്തിന്നു ഹേതുവായ രക്തത്തെ ഭിക്ഷയേററു കപാലംനിറച്ചു ഭൂകൈലാസമായ കാശിയിൽ പോയി തന്നെ ബാധിച്ച ബ്രഹ്മഹത്യയെത്തീൎത്തു കപാലത്തെ ഗംഗയിൽ ഒഴുക്കി ഭൈരവമൂൎത്തി അണ്ഡമിത്തിൽയ

ചെന്നു അധിവസിക്കകയും ചെയ്യു. ആയ്യുകൊണ്ടു പിതാവായ ബ്രഹ്മാവു തെററചെയ്യു കാലത്തിൽ ഗുരുത്വമാലോചിയാതെ തന്റെ സ്വന്തേ മനസ്സോടുകൂടി പുത്രനായ പരമേശ്വരൻ തലയരുത്തിരിക്കുന്ന ചരിത്രം നിന്തിരുവടി മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നവരാണല്ലൊ. അതിലും വലുതല്ല അഗ്രജനായ ജ്യേഷ്ഠനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്ന കായ്യം എന്നതിനെക്കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു. ഹെ വിഭീഷണാ! നീപറയുന്ന ചരിത്രങ്ങളെല്ലാം ശരിതന്നെ. എങ്കിലും ഞാനും രാവണീശ്വരനുമായി ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ എന്നുള്ള ഒരു ഉടൽപ്പിറപ്പെന്ന ദേഹബന്ധം എന്നെ വിടുന്നില്ല. അതിന്നു മാർഗ്ഗമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ആയതിന്നും അടിയൻ ഒരു യുക്തിപറയാം കേൾക്കുവിൻ. സാധാരണയായി ലോകത്തിൽ ശരീരികൾക്കു അനേക വ്യാധികളുണ്ടെങ്കിലും 'പിളവ' എന്ന രാജകരു ദേഹത്തിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മഹാവ്യാധിയാണ്. അങ്ങിനെ ഉള്ള കുരു ഉണ്ടായാൽ തക്കതായ വൈദ്യന്മാരെ വരുത്തി ക്ഷാരം മുതലായ കാരങ്ങളെവെച്ചു വ്രണത്തെപ്പഴുപ്പിച്ച് ദുഷ്ടരക്തങ്ങളെ കളവാനായി വജ്രംകൊണ്ട് ഛേദിച്ചു ദിവ്യ ഔഷധങ്ങളെവെച്ച് ഉണക്കി ശരീരത്തെ സുഖപ്പെടുത്തുന്നതാണ് ലോകവാസികളുടെ സമ്പ്രദായം. അതുപോലെനിന്തിരുവടിയുടെ ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നവനായിത്തീൎന്ന ഒരു രാജകുരുവാണ് രാവണനെന്ന ഒരു ഉടൽപ്പിറപ്പു. ആയതിനെ അറിഞ്ഞുവന്ന വൈദ്യനാണ് അടിയൻ. വൈദ്യനായ അടിയന്റെ വാക്കായ വജ്രംകൊണ്ടു ഉടൽപ്പിറപ്പുയെന്ന ദേഹബന്ധമായ കുരുവിനെ ച്ഛേദിച്ചു അഭിമാനമെന്ന ദുഷ്ടരക്തത്തെ കളഞ്ഞു രാമരാമ എന്ന ദിവ്യ ഔഷധരസായനത്താൽ വ്രണത്തെ ശമിപ്പിച്ചു കൈവല്യമെന്ന ജന്മസാഫല്യം വരുത്തുന്നതാണ് പുരുഷപ്രയത്നം. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി അടിയനെ രക്ഷിച്ചു സ്വാമിപാദസേവക്കു വരുവാനായി വീണ്ടും നമസ്കരിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു കരുണൻ പറയുന്നു, അല്ലയൊ സോദരാ! ഇത്രനേരം നീ എന്നോടുണ്ടായ വാഗ്വൈഭവത്തിനെക്കേട്ടു

അത്യന്തുതപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും നിന്റെ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷ ചെയ്യുവാനെ മാൎഗ്ഗം കാണുന്നുള്ളു. കാരണം ജ്യേഷ്ഠന്റെ പ്രവൃത്തി അനീതിതന്നെ അതിന്നു യാതൊരു വാദവുമില്ല. ഞാൻ നിന്റെകൂടെ രാമന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതായിരുന്നാൽ ലോകവാസികൾ എന്നെ പരിഹസിക്കും. രാവണന്നു രണ്ടു അനുജന്മാരുണ്ടായിരുന്നതിൽ ഒരുവൻ ആദ്യമെ പോയി രാമന്റെ സേവനായി. മറ്റൊരുവൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു എന്നു രാവണനോടു പറഞ്ഞു പടനിലത്തിലേക്കുപോയി അവിടെ രാമാദികളുടെ പരാക്രമങ്ങളെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു രാമന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു കീഴടങ്ങി അനുജന്മാരുടെ സഹായം രാവണന്നു അതിവിശേഷമായി എന്നുള്ള ലോകാപവാദത്തിന്നു നിൎദ്ദോഷിയായ ഞാൻ പാത്രമാകേണ്ടിവരും. എന്നുതന്നെയല്ല. ഇതുവരെ രക്ഷപ്പെടുത്തിവന്ന ജ്യേഷ്ഠന്റെ മുഖേന രാമനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാണ് ശിലാബാണപാണിയായിപ്പുറപ്പെട്ടത്. ആയതുകൊണ്ട് എന്നെ യുദ്ധത്തിന്നയച്ച രാവണന്നുവേണ്ടി ക്ഷണഭംഗുരമായ ഈ ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കാതെകണ്ടു ഞാൻ നിന്റെകൂടെ രാമപാദസേവക്കും വരുന്നതല്ല. ലങ്കക്കും മടങ്ങുന്നില്ല. എടാ വിഭീഷണാ നിനക്കിത്ര ബുദ്ധിയില്ലെ. എല്ലാം ബ്രഹ്മകല്പനപോലെ വരുമെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്തൊന്നാണ് പറവാനുള്ളത്. രാമപാദസേവയാൽ നിനക്കു ജന്മസാഫല്യം വരുന്നതുപോലെ രാമസായകമേറ്റു മരിച്ചാൽ ഒരു തരത്തിൽ എനിക്കും സുകൃതമുണ്ട്. നീ അറിയുന്നതുപോലെ രാമനെ ഞാനും അറിയും. എന്റെ പേരിൽ നിനക്കുള്ള സ്നേഹാധിക്യത്താൽ എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും നീ കേൾക്കുന്നില്ല. നിന്റെ വാക്കിനേയും നിന്റെ സങ്കടത്തേയും കാണുമ്പോൾ എനിക്കു സങ്കടം സഹിക്കുന്നില്ല. എന്റെ സമയമറിയാതെ നീ എന്നെ വൃഥാ വേദനിപ്പിക്കരുതു. സ്വാമിസമീപത്തേക്കു പോകുക എന്നു കരുണൻ പറഞ്ഞതിനെ ക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജ്യേഷ്ഠാ നിന്തിരുവടിയോടു അടിയൻ ഇതുവരെ പറഞ്ഞ വാക്കുകളെല്ലാം വൃഥാവി

ലായല്ലൊ. വിശ്രുവസ്സു മഹർഷിയുടെ ബീജസന്തതികളായ നാം തമ്മിലുള്ള ജേഷ്ഠാനുജന്മാർ എന്നുള്ള ഒരു ദേഹബന്ധം ഇന്നോടു കൂടി അവസാനിച്ചുവല്ലൊ. എന്നാൽ ഇത്രകാലം അടിയൻ അങ്ങേക്ക മനസാവാചാകർമ്മണാ വല്ലതെററ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയത് സകലവും ക്ഷമിപ്പാനായിക്കൊണ്ട് നിന്തിരുവടിയുടെ പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്യുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞ് വിഭീഷണൻ മടങ്ങിവന്നു ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു.

ശരണം രാമചന്ദ്രാ! ജ്യേഷ്ഠനായ കുംഭകരുണനു മേലാൽ ജീവിച്ചിരിക്കേണമെന്നുള്ള വിചാരമുണ്ടെങ്കിലല്ലെ വാക്കുകളുടെ സാരാംശങ്ങളെ ആലോചിക്കുകയുള്ളൂ. എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും ജാത്യാഭിമാനം ഉപേക്ഷിക്കുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ വിഭീഷണാ! കുംഭകർണ്ണവധം കഴിയുന്നവരെ നീ ഒരു വിടുതിയിലിരിക്കുക ജ്യേഷ്ഠന്റെ മരണത്തിൽ നിണക്കു വലിയ വേദന ഉണ്ടു്. എന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം വിഭീഷണൻ ഒരു ഗുഹയിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്നു.

കുംഭകർണ്ണവധം.

അനന്തരം കുംഭകർണ്ണന്റെ പടകളും വാനരങ്ങളും തമ്മിൽ യുദ്ധംതുടങ്ങി രാക്ഷസന്മാർ എല്ലാം നശിച്ചു അനന്തരം കരുണൻ യുദ്ധം തുടങ്ങി വസന്തനെയും രണ്ടുവെള്ളം വാനരങ്ങളെയും പിടിച്ചുഭക്ഷിച്ചു. അംഗദൻ ഒരു മലയെടുത്തെറിഞ്ഞു. ഹനുമാൻ പർവ്വതങ്ങളെ അനേകമായിക്കൊണ്ടു വന്നെറിഞ്ഞു. അതുകളെയെല്ലാം കരുണൻ പൊടിപെടുത്തി. ലക്ഷ്മണൻ കരുണനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങി അവസാനം കരുണൻ ശൂലമെടുത്തു ലക്ഷ്മണന്റെ വക്ഷോദേശത്തിലേക്കെറിഞ്ഞു. അതുകണ്ടു് സുഗ്രീവൻ ശൂലത്തെക്കടിച്ചുമുറിച്ചു. കരുണൻ സുഗ്രീവനെപ്പിടിച്ചു ലങ്കക്കു കൊണ്ടുപോവാൻ ശ്രമിച്ചു. ആ വിവരം ഹനുമാൻ ഭഗവാനെ കേൾപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ ഭഗവാൻ ശരക്കൂടംകെട്ടി മാർഗ്ഗവിരോധം ചെയ്തു. കരുണൻ ലങ്കക്കു പോവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാതെ മടങ്ങി പടനിലത്തിൽ വന്നു ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. ഹേ രാഘവാ; നി

ന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്യാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. നിന്നെ യുദ്ധക്കള
ത്തിൽ എല്ലാദിക്കിലുംതിരഞ്ഞുനോക്കി കണ്ടില്ല.ഹനുമാൻ അംഗ
ദൻ നിൻെറ അനുജനായ ലക്ഷ്മണൻ ഇവരെല്ലാം യുദ്ധത്തിന്നു വ
ന്നുമടങ്ങി അവസാനം എനിക്കു കയ്യിൽകിട്ടിയതു ഈ സുഗ്രീവ
നെയാണ്. നിന്നോടു ഒരു പരീക്ഷ എനിക്കുണ്ട്. അതെന്തെന്നു
വെച്ചാൽ എന്നാൽ ബദ്ധനായ ഈ സുഗ്രീവനെ എന്നിൽനിന്നു
വിടുത്തി രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ നിണക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ എൻെറജ്യേ
ഷ്ഠൻെറ കൈവശമുള്ള ജാനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ നീ സ
മത്ഥനായിത്തീരും. അല്ലാത്തപക്ഷം കഴിയുന്നതല്ല എന്നതിനെക്കേ
ട്ടു ഭഗവാൻ ഒരസ്ത്രം തൊടുക്കുകയും ആ ശരമേററുടനെ കരുണൻ
സുഗ്രീവനെ വിടുകയും സുഗ്രീവൻ കരുണൻെറ നാസിക കടിച്ചു
ചാടുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കരുണൻ വാളും പരിചയുമെടു
ത്തു ഭഗവാനോടു അതികഠോരമായ യുദ്ധം നടത്തുകയും അവസാ
നം കരുണന്നു പൂർവ്വസ്മരണയുണ്ടാവാൻ നെററിയിൽ ഒരു മോഹ
നാസ്ത്രം തൊടുക്കുകയും അതു പെട്ട ഉടനെ കരുണൻ ഭഗവാനെ
വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! പ്രഭോ സ്വാമിൻ! അ
ടിയന്നീ രണ്ടു വരം തരണം. അതെന്തെന്നാൽ, എൻെറ അനു
ജനായ വിഭീഷണനെ സംബന്ധിച്ചു എനിക്കു അത്യന്തം സങ്കട
മുണ്ട്. അവൻ വളരെ സാധുവും യുദ്ധത്തിൽ യാതൊരു പരി
ചയമില്ലാത്തവനും ദേഹബലമില്ലാത്തവനുമാണ്. തന്നിമിത്തം
രാവണനൊ രാവണപുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്തൊ വിഭീഷണനെ യു
ദ്ധകളത്തിൽവെച്ചു കണ്ടുവെന്നു വരുകിൽ അപ്പോൾതന്നെ വധം
കഴിക്കും. യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ആയതുകൊണ്ടു രാവണവധം
കഴിയുന്നവരെ നിന്തിരുവടിയെങ്കിലും അനുജൻ ലക്ഷ്മണനെങ്കി
ലും ഹനുമാനെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ മൂന്നിൽ ഒരാളുടെ സഹായമില്ലാ
തെ വിഭീഷണൻ ഏകാകിയായി സഞ്ചരിക്കരുത്. സഞ്ചരിച്ചു
വെങ്കിൽ സാധു മരിച്ചുപോകും. അങ്ങിനെതന്നെ വിഭീഷണ
നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു ഒരു വരവും കൂടാതെ ഇന്ദ്രാദിദേവ
ന്മാർ എന്നെക്കണ്ടാൽ ബ്രഹ്മദത്തപ്രതാപിയായ കുംഭകർണ്ണ
ൻെറ മുഖത്തു ഒരു കുരങ്ങൻ ചാടി ഉത്തമാംഗമായ നാസികയെ

കടിച്ചു പറിച്ചുകൊണ്ടു പോകയാൽ എന്റെ നാസിക പർവ്വതത്തിന്റെ ഒരു കുഹരം പോലെ തോന്നുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞു പരിഹസിക്കും. ആകയാൽ അതിന്നിടവരുത്താതെ വേഗത്തിൽ എന്നെ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു എന്റെ തലയറുത്തു വീണ ഉടനെ വായുക്കണ തൊടുത്തു കരപ്പോടകമെന്ന പെരുമ്പുറക്കടലിൽ എന്റെ തല മുങ്ങിക്കിടക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ വെള്ളമില്ലെങ്കിലും അതിൽക്കൊണ്ടുപോയി ചേക്കേണമെന്നുതന്നെയല്ല. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയെ പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽ വ്യസനമുണ്ട് അതുകൊണ്ടു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ ഒരു ജന്മവും കൂടെത്തന്നു അനന്തരം മുമ്പിലത്തെ സ്ഥാനത്തിൽവെച്ചു രക്ഷിക്കണമെ സ്വാമി, എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു ഹെ കരുണാ! നിന്റെ അഭീഷ്ടംപോലെ ഉള്ള വരങ്ങളെ ഞാൻ ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. നീ എന്റെ കേശാദിപാദം സ്വരൂപധ്യാനം ചെയ്തുകൊള്ളുക. ഞാൻ നിന്നെ നിഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞു അസ്ത്രം തൊടുത്തു, ശിരസ്സറുത്തു വായുക്കണയാൽ ശിരസ്സിനെ പെരുമ്പുറക്കടലിലേക്കയച്ചു ഭഗവാനും വാനരങ്ങളും പാടി വീട്ടിൽ സ്ഥിതിക്കുകയും ചെയ്തു.

രാവണൻ സീതയോടുള്ള ഏകാന്തം.

രാവണൻ തന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മഹോദരനെ വിളിച്ചു ഹേ മന്ത്രീ; ഈ ഒരു സംവത്സരകാലമായും ജാനകി എന്റെ കൈവശം വന്നിട്ടില്ലല്ലൊ. ആ സ്ത്രീ സ്വാധീനമാവാൻ വല്ല മാർഗ്ഗവും ഉണ്ടോ പറക; എന്നതിനെക്കേട്ടു മഹോദരൻ പറയുന്നു. ശരണം ലങ്കേശ്വര ആശ്ചര്യമെന്നേ പറവാനുള്ളു. ഐശ്വര്യവാന്മാരിൽവെച്ചു അഗ്രേസരനായ നിന്തിരുവടി വിചാരിച്ചിട്ടു ഒരു സ്ത്രീയെ കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചില്ല എന്നു വന്നാൽ ഇതില്പരം കഷ്ടം വേറെ വല്ലതുമുണ്ടോ. ഈ വസ്തുത അടിയനോടു പറഞ്ഞിരുന്നാൽ അഞ്ചു നിമിഷത്തിന്നുള്ളിൽ ജാനകിയെ സ്വാധീനമാക്കിത്തരുമായിരുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. മന്ത്രി! സ്ത്രീകൾ സ്വാധീനം വരുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമെന്താണ്

നീ മനസ്സിലാക്കീട്ടുള്ളത് ആവുന്നേടത്തോളം ഈ ഒരു കാൎയ്യം അന്യന്മാരോടു പറയുന്നത് എന്റെ അവസ്ഥക്കനുസരിച്ച ഒരു കാൎയ്യമല്ലല്ലൊ എന്നു കരുതിയാണ് ഞാൻ പുറത്തു പറയാതിരുന്നത്. എന്നാൽ യാതൊരു കഴിവും കാണാത്ത നിമിത്തമാണ് നിന്നോടു ഇപ്പോൾ പറവാൻ കാരണം എന്നതിനെക്കേട്ടു മന്ത്രി പറയുന്നു. ശരണം പ്രഭൊ! സ്വാധീനമല്ലാത്ത സ്ത്രീകൾ കൈവശം വരുവാനായി നെററിയിൽ തൊടുവാൻ ചില തിലകമുണ്ട്. ഒരു കുത്തു കൊടുപ്പാൻ ഗുളികകളും ഉണ്ട്. എന്നാൽ അതിന്റെ യോഗവും ഫലഭാഗവും പറയാം എന്നു മരുന്നുകളുടെ വിവരം പറയുന്നു.

തിലകത്തിന്റെ യോഗം. താമരയല്ലി, അരത്ത, കോലരക്ക്, ആമ്പല്, എരട്ടിമധുരം, കൊട്ടം, വെളുത്ത കുന്നിയുടെ വടക്കോട്ടുപോയവേര്, വെളുത്ത മുക്കററി, മയിലോശിക, ഗോരോചനം ഇവയെല്ലാം സമം ചേൎത്തു പൊടിച്ചു ശീലപ്പൊടിയാക്കി പതിനാറു വയസ്സായും കടിഞ്ഞൂൽ പ്രസവിച്ചതായും ആയതു ആണ്കുട്ടിയായും ആ കുട്ടി മരിച്ചും, ആ സ്ത്രീ കറുത്ത നിറമായും ഉള്ള സ്ത്രീയുടെ, മുലപ്പാലിൽ മുമ്പറഞ്ഞ പൊടി ചേൎത്തു ഒരു യാമം ഇടവിടാതെ അരച്ചു മഞ്ചാടിപ്രമാണം ഗുളിക ഉരുട്ടി നിഴലിലുണക്കി അതിൽനിന്നു, ഒരു ഗുളിക എടുത്തു സ്വാധീനമല്ലാത്ത സ്ത്രീയുടെ മുഖത്തു നോക്കി ഒരു പുരുഷൻ തന്റെ നെററിയിൽ ഒരു പൊട്ടു തൊട്ടാൽ തൽക്ഷണം ആ സ്ത്രീ വന്നു മാറത്തണയും ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തം. മരംകൊണ്ടു സ്ത്രീയും പുരുഷനുമായ് രണ്ടു പ്രതിമകളെ ഉണ്ടാക്കി സങ്കല്പരൂപേണ പുരുഷപ്രതിമയുടെ നെററിയിൽ ഒരു പൊട്ടു തൊട്ടാൽ നിശ്ചേഷ്ടയോടുകൂടിയ സ്ത്രീപാവ ചേഷ്ടയോടുകൂടി ഓടി വന്നു പുരുഷപാവയുടെ മാറത്തണയും. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. മന്ത്രി, കാൎയ്യം ശരിതന്നെ. അതിൽ ഒരു തകരാറുണ്ട്. എന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ജാനകി ഈ പതിനൊന്നു മാസകാലമായി എന്റെ മുഖത്തു അവൾ നോക്കുന്നില്ല പിന്നെ തിലകംകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലല്ലൊ. എന്നതിനെക്കേട്ടു മഹോദരൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണീശ്വര! ഇനി ഒരു ഗു

ളികയുണ്ടായതിന്റെ യോഗവും കൂടെ കേഠംപ്പിൻ എന്ന ഔഷധ ങ്ങളെപ്പറയുന്നു. മാടപ്രാവിന്റെ മുട്ടകയിലുള്ള മഞ്ഞക്കരുവ് നീക്കി വെള്ളക്കരുവ്, മൈലോശിക, സൂചിക്കാന്തം, കുറപ്പേൻ, പുലട്ട, ഇതുകളെ കാട എന്ന പക്ഷിയുടെ മുട്ടകയിലുള്ള മഞ്ഞ ക്കരുവിലരച്ചു മഞ്ചാടിപ്രമാണം ഗുളിക ഉരുട്ടി നിഴലിലുലത്തി വെക്ക. അതിൽനിന്നു ഒരു ഗുളിക എടുത്തു മുലപ്പാലിൽ ഉര സി വെററിലയിലൊ പഴത്തിലൊ ചേത്തു അകത്തു കൊടുത്താൽ പിന്നെ ആ സ്ത്രീ കൈവശം വരുമെന്നുമാത്രമല്ല, മരിച്ച ശവ ത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു പോകുമ്പൊഴും കൂടി ഒന്ന് ഈ പുരുഷനെ തിരിഞ്ഞുനോക്കും അത്ര സാരമായുള്ള ഔഷധമാണ് എന്നു പറ ഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ മന്ത്രി! അതിന്നംത മില്ല ജാനകി ഇവിടെ വന്നതിന്നുശേഷം യാതൊരു പദാത്ഥവും കഴിക്കുന്നില്ല. പിന്നെ എങ്ങിനെ നിവൃത്തിക്കും എന്നതിനെക്കേ ട്ടു മഹോദരൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ രാവണീശ്വര, ഇനി ഒരു ഉപായമുണ്ട് അതിൽ കാൎയ്യം ഫലിക്കും എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നി ന്തിരുവടി സൌന്ദൎയ്യയുക്തനായി ജാനകിയോടു സംസാരിപ്പാനാ യിപ്പോകുക. അങ്ങിനെ സംസാരിക്കുന്ന മദ്ധ്യെ നമ്മുടെ മായാ വിയായ മരുത്തനെക്കൊണ്ടു ജനകന്റെ വേഷം കെട്ടിപ്പിച്ചു ജാന കിയുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു അടിച്ച് ഉപദ്രവിക്കുക. ആ ഉ പദ്രവത്തെക്കാണുമ്പോൾ ജാനകി ദുഃഖിക്കും ആ സമയത്തിൽ ജാനകിയോടു നിന്തിരുവടിക്കു പത്നിയായിരിപ്പാൻ മായാജനക നെക്കൊണ്ടു പറയിപ്പിക്കുക. അതു കേട്ടാൽ ഉടനെ ജാനകി സമ്മ തിക്കും നിന്തിരുവടിയുടെ ദുഃഖവും തീരും. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു പറയുന്നു മന്ത്രി ഇതു ഫലിക്കുന്ന ഒരു യുക്തിയാണ്. എന്നാൽ ഞാൻ അപ്രകാരം ചെയ്യുമെന്നു പറ ഞ്ഞ് രാവണൻ സൌന്ദൎയ്യയുക്തനായി പരിചാരകന്മാർ പെട്ടി ഭണ്ഡാരങ്ങളെ എടുത്തും അനേകം ദേവസ്ത്രീകൾ വിളക്കെടുത്തും വാദ്യഘോഷങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു സീതയുടെ അടുക്കൽ വന്നു വണങ്ങിപ്പറയുന്നു.

ഹെ ജാനകി നീ സൌന്ദൎയ്യസ്ത്രീകൾക്കെല്ലാം ഒരു തൊടുകുറി

യായ സൌന്ദൎയ്യകുലതിലകസന്തോഷചിന്താമണിയല്ലെയാ. നി
ന്നെ ഞാൻ ചിറയെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നതില്പിന്നെ ഈ ഒരു സംവ
ത്സരമായി സമയോചിതമായ ആഹാരാദികൾക്കു മനസ്സില്ലാതെ
യും അഭ്യംഗം മുതലായതിന്നു മനസ്സില്ലാതെയും അത്യന്തം ബുദ്ധിമു
ട്ടുന്നു.ഇനിയും നീ ഇങ്ങിനെ കഠിനചിത്തമായിരുന്നാൽ രാവണൻ
മരിച്ചുപോകുന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.സ്ത്രീകൾ ഇപ്രകാ
രം കഠിനചിത്തകളായിത്തീൎന്നാൽ ലോകം എങ്ങിനെ നിലനി
ല്ക്കും.എന്നാൽ നിന്റെ മനസ്സിൽ ഒരു വിചാരം ഞാൻ രാമന്റെ
പത്നിയല്ലെ. ആജീവനാന്തം അന്യപുരുഷനെ കാംക്ഷിക്കരുതെന്ന
ല്ലേ പതിവ്രതാധൎമ്മത്തിന്റെ മുറ അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഇപ്പോൾ രാ
വണനു പത്നിയായാൽപാതിവ്രത്യധൎമ്മത്തിന്നും ഭംഗമല്ലെ.എന്നും
മററും വിചാരിച്ചായിരിക്കും നീ എനിക്കു സ്വാധീനമാവാതെകണ്ടു
വൃഥാ കാലം കഴിക്കുന്നത്.അങ്ങിനെവിചാരിപ്പാൻ ആവശ്യമില്ല.
അതെന്തുകൊണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ ചില ഉദാഹരണങ്ങളെപ്പറ
യാം. പണ്ടു ഗൌതമപത്നിയായ അഹല്യയെക്കണ്ട് ഇന്ദ്രൻ കാം
ക്ഷിക്കുകയും ഒരു ദിവസം അൎദ്ധരാത്രി സമയത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ ഗൌ
തമന്റെ പൎണ്ണശാലയിൽപോയി കോഴിയെപ്പോലെ കൂവുകയും
അതുകേട്ട ഗൌതമനും സ്നാനത്തിന്നു സമയമായി എന്നു കരുതി
പൎണ്ണശാലയെ വിട്ടു ഗംഗാതീരത്തിലേക്കു പോവുകയും ആ തക്ക
ത്തിൽ ഇന്ദ്രനും ഗൌതമന്റെ രൂപത്തെ ധരിച്ചു പൎണ്ണശാലയിൽ
കടന്നു അഹല്യയെ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നുമദ്ധ്യേ ഗൌതമൻ ഗംഗാ
തീരത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഗംഗ ഉണരാതിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു
ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ സംഗതിയെന്ത്; കോഴിക്കൂവിയാൽപ്പിന്നെ
പുലരുവാൻ ഒരു യാമമല്ലെ ഉള്ളൂ. ഒരു യാമത്തിന്നുമുമ്പെ ഗംഗ
ഉണരുന്ന പതിവാണല്ലൊ. ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ കാരണമെന്തെ
ന്നു തന്റെ ദിവ്യദൃക്കിനാൽ ആലോചിച്ചു കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി
അതിവേഗത്തിൽ മടങ്ങിവന്നു പൎണ്ണശാലയിൽ കടക്കുന്നതിന്നു
ഇന്ദ്രൻകണ്ടു മാൎജ്ജാരന്റെ രൂപത്തെ എടുത്തു പുറത്തു ചാടുന്ന
തിനെ ഗൌതമൻ നോക്കി ഹെ പുരന്ദര! നീ ഒരു ഭഗത്തിന്നു
ഇച്ഛിച്ചല്ലെ എന്റെ പത്നിയെ രമിച്ചത്. നിന്റെ ശരീരമെല്ലാം

ഭംഗമാവട്ടെ എന്നു ശപിക്കുകയും അനന്തരം ഇന്ദ്രന്നു ശാപമോചനം ചെയ്കയുംചെയ്തു. ഗൌതമപത്നിയായ അഹല്യ പാതിവ്രത്യമുള്ള സ്ത്രീയല്ലയൊ? ആ സ്ത്രീ ഇപ്പോഴും ഭർത്താവു് ഒരുമിച്ചു സുഖിച്ചിരിക്കുന്നില്ലെയൊ. അന്യനെ രമിച്ച നിമിത്തം വല്ല കേടും ഭവിച്ചുവൊ. തന്റെ ഭർത്താവു് ഉപേക്ഷിച്ചുവൊ. അതുപോലെ അനന്തസ്ത്രീകൾ തന്നെ കാംക്ഷിച്ച പുരുഷന്മാൎക്ക മാരതാപാഗ്നിയെ ശമനത ചെയ്തുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ആയതുകളെയെല്ലാം അറിയത്തക്ക നീ ഒരു രാജകുമാരിയായിരുന്നും എന്റെ വൈഭവങ്ങളെയെല്ലാം നീ അറിഞ്ഞിരുന്നും എന്നെ ഇത്തരത്തിൽ വേദനിപ്പിക്കുന്നതു നിനക്കു ധൎമ്മമൊ ജാനകി. നീ സ്വാധീനംവരേണമെന്ന വിചാരത്താൽ അനേക മന്ത്രശാസ്ത്രങ്ങളെയും അനേകം വശ്യശാസ്ത്രങ്ങളെയും പരിശോധിച്ചതിൽ നിന്നെ സ്വാധീനിപ്പാനായി ഒരു മന്ത്രമെങ്കിലും ഒരു ഔഷധമെങ്കിലും ഇതേവരെ കാണ്മാൻ സാധിച്ചില്ല. മേലിൽ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാതെ എന്റെ പ്രാണൻ നിലനില്പാനായി തൊണ്ടിപ്പഴം മണ്ടുന്ന വൎണ്ണത്തോടുകൂടിയ നിന്റെ ചുണ്ടിനെത്തുറന്നു പുഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചലോടുകൂടി എന്റെ മുഖത്തു നോക്കു. മധുരമായ ഒരു വാക്കുപറഞ്ഞാൽ മതി വേറെ ഒന്നും വേണമെന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു സീത ഒരു തൃണത്തിനെ നട്ടു രാവണപ്പുല്ലു് എന്നു സങ്കല്പിച്ചു് ആ തൃണത്തെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹെ രാവണപ്പുല്ലെ! ദ്രോഹി അന്യപുരുഷന്റെ പത്നിയാണു്. ഇത്തരം അനീതിയായ വാക്കുകളെപ്പറയരുതു്. അങ്ങിനെ പറയുന്നതായാൽ ലോകാപവാദവും മരണശേഷം നരകവുമാണു് എന്നു കരുതുന്നില്ലല്ലൊ നീചാ. എടാ ധൎമ്മാധൎമ്മത്തെപ്പകുത്തറിവാൻ നിന്റെ ബുദ്ധിക്കു ശക്തിയില്ലെ. നിന്റെ സകുഡുംബവും എന്റെ കണവന്റെ അസ്ത്രംപെട്ടു നശിച്ചില്ലെന്നു വരികിൽ ഞാൻ പാതിവ്രത്യത്തോടുകൂടിയിരുന്ന പ്രയോജനമെന്തു്? ധൎമ്മം ലോകത്തിൽ നിലനിൽക്കുമോ പാപി. കാക്ക കഴു മുതലായ പക്ഷികൾ, എന്നെക്കണ്ടു മോഹിച്ച നിന്റെ ഇരുപതു നേത്രവും കൊത്തി ഭുജിക്കുന്നതിനെ ഞാൻ കാണുമാറാകട്ടെ ദുഷ്ട, എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ മഹോദരനെ വിളിക്കുകയും മഹോദരനും മ

ത്തനെ മായാജനകനാക്കി പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു ജാനകിയു
ടെ മുമ്പിൽവെച്ച് അടിക്കകയും ആയതിനെക്കണ്ടു ജാനകി ദുഃ
ഖിക്കുന്നു. അയ്യോ പിതാവെ! നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ മകളായി ജനി
ച്ചതുകൊണ്ടു രാക്ഷസന്മാരുടെ കയ്യിൽപ്പെട്ട് ഇങ്ങിനെ ദുഃഖിക്കു
മാറായല്ലൊ. ഞാൻ നിമിത്തം എന്റെ രാജ്യവാസികളും എന്നെ
കല്യാണം ചെയ്യുനിമിത്തം അയോദ്ധ്യവാസികളും ദുഃഖിക്കുമാറാ
യല്ലൊ. ഞാനെന്തിനിങ്ങിനെ രണ്ടുകൂട്ടൎക്കും ശേഷിയായി പ്രാണ
നോടുകൂടെ ഇരിക്കുന്നു. എന്നും മററും പറഞ്ഞു വ്യസനിക്കുന്നതി
നെക്കണ്ട് രാവണൻ ജാനകിയോടു പറയുന്നു. അല്ലയൊ ദേവീ!
നീ ഒരു കാലത്തും വ്യസനിക്കരുത്. നിന്റെ സങ്കടം കാണുമ്പോൾ
എനിക്കും സങ്കടം സഹിക്കുന്നില്ല. നിന്റെ പേരിലുള്ള രാഗാധി
ക്യംനിമിത്തം നിന്റെ പിതാവിനെ ഇപ്രകാരം ചെയ്യുതാണ്. എ
ന്നാൽ എന്നിൽ രാവണനു സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ എന്റെ പിതാ
വിനെ ഉപദ്രവിക്കാമൊ എന്നു നീ വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം എന്റെ
പേരിൽ തെററാണ്. ആയത് നീ ക്ഷമിക്കണം നിന്റെ പിതാവി
നെ ഞാൻ മേലാൽ ഉപദ്രവിക്കുന്നില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല നീ എ
നിക്കു സ്വാധീനമായാൽ ജനകനു ഞാൻ കൊടുപ്പാൻ വിചാരി
ക്കുന്ന ഭാഗ്യങ്ങളെപ്പററയാം കേൾക്കുക. ഈ ലങ്കാരാജ്യവും അതി
ലെ സൎവ്വഭാഗ്യങ്ങളും നിന്റെപിതാവിന്നു ഞാൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്
അങ്ങിനെ ലങ്ക നിന്റെ അച്ഛന്നു കൊടുക്കുന്നതായാൽ നമുക്കിരി
പ്പാൻ ഒരു രാജധാനിയില്ലല്ലൊ എന്നു വിചാരിച്ചു നീ വ്യസനി
ക്കേണ്ടതില്ല. മൂന്നു ലോകവും എന്റെ കീഴിലാണ്. എനിക്കും നി
ണക്കുംകൂടി വേറെ വല്ല ദിക്കിലും ഇരിക്കാം. ഞാൻ പണ്ടു വൈ
ശ്രവണനെ ജയിച്ചപ്പോൾ അവിടുന്നു നിധികളെക്കൊണ്ടുവന്നു
വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ നിധിയും പുഷ്പകവിമാനവും ലങ്കേശ്വരൻ എ
ന്ന സ്ഥാനവും എന്റെ കരത്തിലുള്ള ചന്ദ്രഹാസത്തെയും നി
ന്റെ അച്ഛന്നു കൊടുക്കും എന്നുതന്നെയല്ല സ്വൎഗ്ഗഭോഗങ്ങളെ
യും അനുഭവിക്കും എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ജാനകി പറയുന്നു.
ഹേ ദുഷ്ടാ! ലങ്കാധിപത്യം വഹിപ്പാൻ സ്വാമിഭക്തനായ വിഭീ
ഷനാണ്. സ്വൎഗ്ഗഭോഗം അനുഭവിപ്പാൻ ഇന്ദ്രനാണ്. നിങ്ങ

ക്കുള്ള അനുഭവമെന്തെന്നുവെച്ചാൽ സൎവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയു
ടെ അസ്ത്രം പെട്ടു അതിനാലുണ്ടാവുന്ന സുഖം നീയും അനുഭവി
ക്കും എന്നുതന്നെയല്ല നിന്റെ മനസ്സിൽ ഇന്ദ്രജിത്തു പ്രാണനോ
ടുകൂടി ഇരിക്കുന്നവരെ മനുഷ്യരെ ഞാൻ മാനിക്കുമൊ എന്നുള്ള
നിന്റെ അഹങ്കാരം വൃഥാവിലാണ്. കാരണം സുമിത്രാത്മജനാ
യ ലക്ഷ്മണന്റെ അസ്ത്രംപെട്ട് ഇന്ദ്രജിത്തു മരിക്കും നീ അതറി
ഞ്ഞു വന്നു മകനെ എടുത്തു മടിയിൽവെച്ചു കാക്ക, കഴുക്കളെ, ആ
ട്ടി നെഞ്ചത്തടിച്ചു ദുഃഖിക്കുമാറാകും. എന്റെ മുന്നിൽനിന്നു
പോടാ ദ്രോഹിയെന്നതിനെ കേട്ടു മായാജനകനെ മഹോദരൻ അ
ടിക്കുകയും ജനകനും അടികൊണ്ടു സഹിയാതെ ജാനകിയോടു പ
റയുന്നു. അയ്യയ്യോ മകളെ നീ നിമിത്തം ഞാനിങ്ങിനെ രാക്ഷസ
ന്മാരുടെ പ്രഹരമേററു മരിക്കുമാറായല്ലൊ. എനിക്കുവേണ്ടി നീ
ഒരു കാൎയ്യം ചെയ്യണം. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ ത്രൈലോക്യപു
രന്ദരനായ ഈ രാവണനു നീ പത്നിയായിരിക്കണം. എന്നാൽ
മേലിൽ എനിക്കും നിണക്കും സുഖമായിരിക്കും എന്നു പറഞ്ഞ
തിനെക്കേട്ടു ജാനകി ജനകനെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. എടാ ഗതികെ
ട്ടവനെ നീ എന്തു പറഞ്ഞു? ഒരുത്തന്റെ പത്നിയായിട്ടു മറ്റൊരു
ത്തനു പത്നിയായിരിക്കേണമെന്നു നീയല്ലാതെ ആരെങ്കിലും ഈ
അന്യായമായ വാക്ക് പറയുമോ? ധൎമ്മം നശിപ്പാനും വേദനിയമ
ങ്ങൾ തെററുവാനും രാജാക്കളുടെ സ്വധൎമ്മം കെടുവാനും ലോകരീ
തിക്കു വിരോധമായ വാക്കുകളെ പറഞ്ഞതിനെ ആലോചിക്കു
മ്പോൾ മിഥിലാധിപനായ ജനകൻ നീ അല്ല തീൎച്ചതന്നെ. എ
ന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ ക്രോധിച്ചു ചന്ദ്രഹാസമെടുത്തു ജാന
കിയെ വെട്ടുവാൻ പുറപ്പെടുകയും അതു കണ്ടു മഹോദരൻ തടുത്തു
രാവണനോടു പറയുന്നു. ശരണം പ്രഭോ! ജാനകിയെ വെട്ടുന്ന
തിൽ അപകടമുണ്ട്. നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജനായ കുംഭക
ൎണ്ണൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോയിട്ടുണ്ട് നിശ്ചയമായും രാമാദികളെ ജയി
ക്കാതെ മടങ്ങുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു രാമൻ മരിച്ചു എന്നു കേ
ട്ടാൽ ജാനകി കൈവശം വരും. യുദ്ധവിവരം അറിഞ്ഞതിന്നുശേ
ഷം വേണ്ടതുപോലെ ആവാം എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ രാജ

ധാനിയിൽ വന്നിരുന്ന ദൂതന്മാരെ അയച്ച് കുംഭകർണ്ണൻ മരിച്ചു എന്നറികയും ഉടനെ പടനിലത്തിൽ വന്നു കരുണനെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ സോദര! നിന്റെ അവസ്ഥ ആലോചിക്കുമ്പോൾ ദുഃഖം സഹിക്കുന്നില്ലല്ലോ. നീ സംഗരത്തിൽ സ്ഥാനത്തിന്നായി ഇറങ്ങിയാൽ നിണക്കു പരാക്രമഗമനത്തിന്നുള്ള കല്പമഹാമേരുവാണല്ലോ. നിന്റെ ഭുജങ്ങളെക്കണ്ടു പർവ്വതമാണെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേൽ മേഘങ്ങൾ സഞ്ചരിക്കുമല്ലോ. അത്രു ശക്തനായ നിന്നെ കൃമികീടസദൃശനായ ഒരു മനുഷ്യൻ വധിച്ചു എന്നുള്ള ഒരു വാക്ക് എന്റെ ഹൃദയത്തെ ചുടുന്നു. പടനിലത്തിൽ വെച്ചു രാമൻ, അനുജൻ ലക്ഷ്മണൻ, സുഗ്രീവൻ, ജാംബവാൻ ഇങ്ങിനെ ഉള്ളവരിൽ ഒരുവനെയെങ്കിലും നിഗ്രഹിപ്പാൻ നിണക്കു സാധിച്ചില്ലല്ലോ എന്നു ദുഃഖിച്ചതിന്നനന്തരം ക്രോധിച്ചു രാവണൻ മന്ത്രികളോടു എടൊ മന്ത്രികളേ! മുമ്പുണ്ടായ മന്ത്രാലോചനയിൽവെച്ചു രാമാദികളേ ഞാൻ ഞാൻ ജയിക്കാം എന്നു ആത്മപ്രശംസ പറഞ്ഞ ജളന്മാരായ നിങ്ങൾ ഒരുവനെങ്കിലും കുംഭകർണ്ണനെ സഹായിപ്പാൻ സാധിച്ചുവൊ. ഇനി ഞാൻ തന്നെ യുദ്ധത്തിന്നു പോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചു അവരുടെ ദേഹാം കർണ്ണന്റെ ദേഹവും ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി അഗ്നി കൊളുത്തുന്നുണ്ട്. സാരഥിയോടു രഥം കൊണ്ടുവരുവാൻ പറയുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു തന്റെ കനിഷ്ഠപുത്രനായ അതികായൻ വന്നു പിതാവിനെ വണങ്ങി, ശരണം പിതാവേ! നിന്തിരുവടിക്കു മകനായി അടിയനിരിക്കുമ്പോൾ അങ്ങുന്നു യുദ്ധത്തിന്നു പോകേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല. പടകളോടുകൂടി പോയി ശത്രുക്കളെ ജയിക്കുന്നതിൽ നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജനെ കൊന്ന രാമന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണനെ ഞാൻ ഇന്നു വധിച്ചു രാമനെ ദുഃഖിപ്പിക്കാതെ അടിയൻ യുദ്ധക്കളം വിട്ടു മടങ്ങുന്നതായാൽ അതികായൻ അങ്ങയുടെ മകനല്ലെന്നു വിശ്വസിക്കണം. ആയതുകൊണ്ടു യുദ്ധത്തിന്നു ഉടനെ കല്പന തരേണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു അതികായന്നു സഹായമായി മുപ്പായിരക്കോടി പടകളെയും രഥാളി കാക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥന്മാരായ കുംഭൻ, നികുംഭൻ,

അകമ്പൻ, എന്നവരെയും അയച്ചുകൊടുത്തു. അതികായൻ സൈന്യങ്ങളെ കൂട്ടി മഹാരഥമേറി ആദിശേഷൻ ഞെട്ടുമാറ അട്ടഹാസം ചെയ്തു രണഭേരി മുഴക്കി പടനിലത്തിൽ വന്നു തന്റെ ദൂതനായ മയിടനെ വിളിച്ചുപറയുന്നു. ഹേ മയിടാ! നീ അതിവേഗത്തിൽ ദശരഥാത്മജനായ ലക്ഷ്മണനെന്നവൻ അതാ വാനരങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിൽക്കുന്നു. അവന്റെ അടുക്കലേക്കു ഒരു ദൂതുപോയിവരണം. അവിടെ ചെന്നു ലക്ഷ്മണനോടു പറയേണ്ടുന്ന വാക്കുകൾ എന്തെന്നുവെച്ചാൽ രാവണന്റെ ദ്വിതീയ പുത്രനായ അതികായൻ നിന്നോടു യുദ്ധംചെയ്യാനായി സൈന്യയുക്തനായി യുദ്ധക്കളത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതികായനോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ വേഗത്തിൽ യുദ്ധക്കളത്തിലേക്കു വരണം അല്ലാത്തപക്ഷം ആ വിവരം പറയണം. എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ അഭിപ്രായമറിഞ്ഞു വരുവാനായി മയിടനെ അയക്കുകയും മയിടൻ പടനിലം വിട്ടു രാമാദികളുടെ അടുക്കൽ വന്നു ലക്ഷ്മണനെക്കണ്ടു, ഹേ ലക്ഷ്മണാ! ഞാൻ രാവണപുത്രനായ അതികായന്റെ ദൂതനാണ്. മുപ്പായിരം കോടിപ്പടകളോടുകൂടി നിന്നോടു യുദ്ധംചെയ്വാൻ രഥമേറി അതികായൻ പടനിലത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതികായനോടു യുദ്ധംചെയ്വാൻ ധൈര്യമുണ്ടോ ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്നോടുകൂടി വരിക എന്നതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ, എടാ മയിടാ ഇവിടെ എന്റെ അഗ്രജൻ രാമസ്വാമി ഉണ്ട്. സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപതു വെള്ളം വാനരസൈന്യങ്ങളും ഉണ്ട്. അവരോടു യുദ്ധം ചെയ്യാതെ എന്നോടുമാത്രം സിദ്ധാന്തമായി യുദ്ധം ചെയ്യേണമെന്നുള്ളതിന്നു കാരണമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മൈടൻ മറുവടിയായി. കാരണം മറൊന്നുമല്ല. ഇന്നലെ പടനിലത്തിൽ വെച്ചു നിങ്ങളുടെ അഗ്രജൻ രാമൻ രാവണന്റെ അനുജനായ കുംഭകരുണനെ വധിച്ചുവെന്നുള്ള വിവരം രാവണനറിഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ അതികായൻ കണ്ടു പിതാവു ദുഃഖിക്കരുതു, നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജൻ മരിച്ച ദുഃഖം നിന്തിരുവടി അനുഭവിച്ചതുപോലെ രാമന്റെ അനുജൻ മരിച്ച ദുഃഖം രാമനെ ഞാൻ അനുഭവിപ്പിക്കാമെന്നുള്ള വാഗ്ദത്തം പിതാവിനോടു ചെ

യുണ്ട് അതികായൻ യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു എന്നതി
നെ കേട്ട ലക്ഷ്മണൻ, അങ്ങിനെ ആവട്ടെ ഞാൻ ജ്യേഷ്ഠന്റെ
അടുക്കൽ വിവരം അറിയിച്ചു കല്പന വാങ്ങി വേഗത്തിൽ വന്നേ
ക്കാം എന്നു പറഞ്ഞു മയിടനെ അയച്ചു രാമസ്വാമിയോടു വിവരം
അറിയിക്കുകയും അതു കേട്ട ഭഗവാൻ വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു
ഹേ ലങ്കേശ്വര! ഇതിന്നു മുമ്പു അനേകം രാക്ഷസന്മാർ യുദ്ധത്തി
ന്നു വന്നതു നാം കണ്ടുവല്ലോ അവർ ആരും പൂതയച്ചു യുദ്ധം ആര
ംഭിച്ചിട്ടില്ല. ഇന്നു വന്ന രാവണപുത്രനായ അതികായൻ പൂതയ
ച്ചു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു അതികായന്റെ
കായബലം, കരബലം, ചരണബലം, വരബലം അതികായൻ
എന്ന പേരുവരുവാനുള്ള സംഗതി ഇതുകളെ നീ അറിയുംവണ്ണം
പറയേണമെന്നതിനെ കേട്ട വിഭീഷണൻ പറയുന്നു.

അതികായന്റെ പെരുമ.

കലി.

ഒരുവനെട്ടമരതലമൊൻറടെയാൻ
തേവസുരരാതിയർശെയിചെരുവിൽ
മാവാനിറയും വലിയാൽവലിയാൽ
മൂവാമുതൽനാന്മുകനാർമൊഴിയാൽ.

ശരണം രാമഭദ്ര! അതികായന്റെ വൈഭവങ്ങളെ പറയേ
ണമെങ്കിൽ പന്നഗേശ്വരനാലും അസാദ്ധ്യമാണ്. സർവ്വേശ്വര
നായ നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അടിയൻ അറിവു
ള്ളേടത്തോളം ഉണർത്തിക്കാം. ഈ അതികായനോടു ബ്രഹ്മാണ്ഡ
കടാഹം ഏകീകരിച്ചു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാലും അവനെ ജയിക്കുന്ന
കാൎയ്യം അസാദ്ധ്യമാണ്. ശത്രുക്കൾക്കു ഇവൻ ചിരാജീവിയാ
ണ്. അതികായൻ എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള കാരണം മുമ്പെ
ഉണർത്താം. ആദികാലത്തിൽ ജാനകീചോരനായ രാവണൻ കു
ബേരന്റെ രാജധാനിയിൽനിന്നു മടങ്ങുന്ന സമയം മയൂരമെന്ന
പൎവ്വതത്തിന്റെ താഴ്വരയിൽ വെച്ചു ഗന്ധൎവ്വസ്ത്രീകൾ പുഷ്പമറ
ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു വിമാനം നിറുത്തി സൌന്ദൎയ്യയുക്തയായ ചി

ത്രാംഗദ എന്നവളെക്കണ്ടു മാരതാപം വർദ്ധിച്ചു കടന്നു പിടിച്ചു മാ
മരാത്സവം നടത്തുകയും തന്നിമിത്തം മുഹൂർത്തമാത്രേണ ഗർഭീകരി
ച്ചു ഒരു സന്തതിയെ പ്രസവിക്കുകയും അതുകണ്ടു ചിത്രാംഗദയും
ഹേ രാവണാ! ഈ സന്തതിയോടുകൂടി എന്റെ കണവന്റെ അ
ടുക്കലേക്കു പോയാൽ എന്നെ അയാൾ ഉപേക്ഷിക്കും ആയതുകൊ
ണ്ടു നീ ഈ സന്തതിയെ കൊണ്ടുപോയി നല്ലവണ്ണം വളർത്തുക എ
ന്നു പറഞ്ഞു ഗന്ധർവ്വസ്ത്രീ കുട്ടിയെ രാവണന്റെ രഥത്തിൽവെച്ചു
പോകയും അനന്തരം രാവണൻ രഥത്തെ നടത്തുമ്പോൾ പർവ്വ
തത്തിന്റെ കൊടുമുടിയിൽ രഥം തടഞ്ഞു രഥത്തിലുണ്ടായിരുന്ന
കുട്ടി തെള്ളി ഭൂമിയിൽപ്പതിക്കുകയും അതുകണ്ടു രാവണൻ വ്യസ
നിച്ചു അതിവേഗത്തിൽ രഥം നിറുത്തി കുട്ടിയെ നോക്കുമ്പോൾ
സന്തതി പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു
തന്റെ ഇരുപതുകരവും കുട്ടിയുടെ കക്ഷപ്രദേശത്തിലിട്ടു എടുത്ത
പ്പോൾ ശിശുവായ കുട്ടി പൊന്താതെ വന്നതിനെക്കണ്ടു ആശ്ചര്യ
പ്പെട്ടു ഇതു എന്റെ ബീജത്തിന്റെ ഗുരുത്വമല്ലെയെന്നു സന്തോ
ഷിച്ചു അതികായൻ എന്നു പേരിട്ടു നില്ലേ, മുമ്പു മഹാബലിയെ
കീഴടക്കുവാൻ നാരായണസ്വാമി വാമനാവതാരമെടുത്തു മഹാബ
ലിയുടെ യാഗശാലയിൽ ചെന്നു മൂന്നടി മണ്ണു തരേണമെന്നു ദാ
നവാരി വാങ്ങിയതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻഎങ്ങിനെവിശ്വരൂപമെ
ടുത്തുവോ അതുപോലെ! കുട്ടിയുടെ ശരീരം വളൎന്നു കുട്ടി രഥ
ത്തിൽ കയറിയിരിക്കുകയും രാവണൻ കായത്തിന്റെ ഗുരുത്വമാ
ണെന്നുള്ള അത്യത്ഭുതത്തോടുകൂടെ ലങ്കയിൽവന്നു തന്റെ പത്നി
യായ ധന്യമാലിക്കു ദത്തുപുത്രനായി വളർത്തുവാൻ കൊടുത്തു. ഇ
താണു അതികായൻ എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള സംഗതി. എ
ന്നാൽ ഇവന്റെ തപശ്ശക്തിയെപ്പറയാം. തപസ്സു എന്നാൽ മ
നസ്സിനെത്തപിപ്പിക്കുന്നതിന്നു തപസ്സ് എന്നു പറയും. അതിൽ
സകാമം,നിഷ്കാമം എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടുവകയാണ്. സകാമം-സ്വ
ത്രപധ്യാനം. നിഷ്കാമം-അത്രപദ്ധ്യാനം. അതികായൻ, സകാമമെ
ന്ന സ്വാത്രപധ്യാനം ചെയ്യുവനാണ്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ മൂലമന്ത്രം
മുതലായ ഉപദേശങ്ങളെ കുലഗുരുവായ ശുക്രനോടു വാങ്ങി കൊ

ന്നവനമെന്ന ഗോകർണ്ണത്തിൽ പോയി അവിടെ ആയിരം അടി
ആഴത്തോടുകൂടിയ അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി അതിൽ ആയിരത്തെട്ടടി
ഉയരത്തോടുകൂടിയ അയസ്ഥംഭം നാട്ടി സ്ഥംഭാഗ്രത്തിൽ വജ്രസൂ
ചിയെ നാട്ടി സൂചി അഗ്രത്തിൽ തന്റെ വലത്തെ പാദാംഗുഷ്ഠ
ത്തെ നാട്ടി. ഗുരുവരുളായ വീരാസനത്തിലിരുന്നു യമനിയമാ
സനപ്രാണായാമപ്രത്യാഹാരധാരണധ്യാനസമാധിയെന്ന അഷ്ടാം
ഗയോഗത്തെ അതികായൻ ചെയ്യുവനാണ്. യമനിയമമെന്ന
ബാഹ്യാന്തരശൌചങ്ങളെച്ചെയ്തു അനന്തരം ആസനക്രമങ്ങളെ
പരിചയിച്ച് പ്രാണായാമം ചെയ്തു. അതികായൻചെയ്യു പ്രാണാ
യാമത്തെപ്പറയുന്നു. എൺചാൺ ശരീരത്തിൽ; മൂലാധാരം,
സ്വാധിഷ്ഠാനം, മണിപൂരകം, അനാഹതം, വിശുദ്ധി, ആജ്ഞ,
എന്ന ഷഡാധാരങ്ങളുണ്ട്. അതിൽ ഗണേശ, ബ്രഹ്മ, രുദ്ര,
വിഷ്ണു, മഹേശ്വര, സദാശിവൻ എന്ന അധിഷ്ഠാനദേവതകളു
ണ്ട്. അതിൽ കുയ്യത്തിന്നും ഗുദത്തിന്നും മദ്ധ്യത്തിൽ മൂലാധാ
രം നിൽക്കുന്നു. ആയതിന്നു ഇരുവിരൽ മീതെ, നാഭിസ്ഥാനമെ
ന്നു ഒരു കിഴങ്ങുണ്ടു. അതിൽനിന്നാണ് എഴുപത്തീരായിരം നാ
ടികളുടെ ഉത്ഭവം. അതിൽ പ്രധാനനാഡി പത്തു. അതിലും
പ്രധാനം, ഇഡ, പിംഗല, സുഷുമ്ന എന്ന മൂന്നു നാഡികൾ ഉ
ണ്ട്. ഇഡ, എന്ന നാഡി വാമപാദാംഗുഷ്ഠത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെ
ട്ടു വീണാർതണ്ടിൽ ചേന്നു നീണ്ടു കപാലത്തെ പ്രദക്ഷിണമായി
ചുററി നാസികാഗ്രത്തിൽ വന്നു തൂങ്ങിക്കിടക്കും. അതുപോലെ
പിംഗല എന്ന നാഡി ദക്ഷിണപാദാംഗുഷ്ഠത്തിൽനിന്നു പുറ
പ്പെട്ടു വീണാർതണ്ടിൽയോജിച്ച് കത്തിരപ്പൂട്ടുപോലെ പിണഞ്ഞു
കപാലത്തെ അപ്രദക്ഷിണമായി ചുററി നാസികാഗ്രത്തിൽ വന്നു
തൂങ്ങിക്കിടക്കും. സുഷുമ്നയെന്ന നാഡി നാഭിസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു പു
റപ്പെട്ടു തട്ടിന്നു മുട്ടിട്ടതുപോലെ കപാലത്തെ മുട്ടി നിൽക്കും. അ
തിൽ ഇഡയെന്ന നാഡിയുടെ ശ്വാസത്തെ രേചകംചെയ്തു പതി
നാറു മാത്ര പുറത്തുവിട്ടു പിംഗല എന്ന നാഡിയുടെ പൂരകം ചെ
യ്തു സുഷുമ്നയെന്ന നാഡിയിൽ കുംഭിക്കുന്നു ഇങ്ങിനെ വായുവിനെ
ക്രമമായി രേചക, പൂരക, കുംഭക, താരാഷ്ടകവിധത്തിൽ ചല്യ

പ്രമാണം അണുവശയാതെ ശുദ്ധി ചെയ്തു വന്നാൽ കുണ്ഡലിശ
ക്തിയെന്ന സൎപ്പം, നാഭിസ്ഥാനത്തെക്കവിട്ടി തന്റെ ശരീരംകൊണ്ടു
ആറാധാരങ്ങളേയും അറമൂന്നു പതിനെട്ടു ചുററു ചുററി തന്റെ
പുച്ഛത്തെ ബ്രഹ്മരന്ധ്രമായ ദ്വാദശാന്തത്തിന്റെ ദ്വാരമായ പുരി
യമദ്ധ്യത്തിൽ അടച്ചിരിക്കുന്നതിനെവിട്ടു പുച്ഛത്തെ ഊരി ആ
ധാരങ്ങളുടെ കെട്ടഴിഞ്ഞു സൎപ്പം വാലു കീഴും, ഫണം മേലുമായി
നില്ക്കും. അപ്പോൾ അധോമുഖമായുള്ള ആധാരപത്മങ്ങളെല്ലാം
ഊൎദ്ധ്വമുഖമാകയും തന്നിലുള്ള അധിദേവതകൾ ഉണൎന്നു ദ്വാദ
ശാന്തത്തിൽനിന്നു ഒഴുകുന്ന അമൃതിനെപ്പാനംചെയ്തു തൃപ്തന്മാരാ
യിരിക്കും. പിന്നെ ജ്ഞാനദൃഷ്ടിയാൽ ഉപാസനാമൂൎത്തിയെ ബ്ര
ഹ്മരന്ധ്രത്തൂടെ കണ്ടു ധ്യാനിപ്പാനിടവരും അവിടെനിന്നു ഉപ്പ്, പു
ളി, കയ്പ്, എരിപ്പ്, ചവൎപ്പ് മുതലായ പഞ്ചരസങ്ങളെ ശീലി
ച്ച് അനന്തരം ഉപാസനാമൂൎത്തിയെ ധാരണ ചെയ്തു ധ്യാനിക്കു
ന്നതിൽ സ്വരൂപധ്യാനത്തിൽനിന്നു അതീതമായി അരൂപധ്യാന
മായ സമാധിസ്ഥിതനാവും. ഇങ്ങിനെ ഈ അതികായൻ പന്തീ
രായിരം സംവത്സരകാലം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു കഠിനമായ തപ
സ്സു ചെയ്കയും ബ്രഹ്മാവും പ്രത്യക്ഷമായി നോക്കിയാറെ അതികാ
യൻ സമാധിയിൽ ഉറച്ചുപോയതറിഞ്ഞു നാസികാമാൎഗ്ഗത്തൂടെ കട
ന്നു പ്രാണവായുവെ ചലിപ്പിച്ചസമയം ബാഹ്യേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു ശ
ക്തിയുണ്ടായി ബ്രഹ്മാവിനെക്കണ്ടു ഉത്ഥാനംചെയ്തു പ്രദക്ഷിണാ
ദിനമസ്കാരങ്ങളെച്ചെയ്തു വിനയാന്വിതനായി നില്ക്കുന്നതിനെക്ക
ണ്ടു ബ്രഹ്മാവു സന്തോഷിച്ചു അതികായന്റെ അഭീഷ്ടംപോലെ
യുള്ള വരങ്ങളെ ദാനംചെയ്തു. ബ്രഹ്മാവാൽ അതികായനു ദ
ത്തമായ അനുഗ്രഹങ്ങളെപ്പറയാം. അതികായനോടു യുദ്ധം
ചെയ്വാനായി ദേവാസുരന്മാരും ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളായ ത്രി
മൂൎത്തികൾ ഐകീകരിച്ചു വന്നാലും ആ യുദ്ധത്തിൽ മരണഭീതിയും
ദാഹമോഹാദികളും അവനു ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. അതിലേക്കായി
ഒരു കഞ്ചുകവും ബ്രഹ്മാസ്ത്രവും ബ്രഹ്മാവാൽ അതികായനു ദത്ത
മായിട്ടുണ്ട്. ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപിയായ അതികായനെ പിതാ
വായ രാവണൻ എത്ര വാത്സല്യത്തോടുകൂടെയാണ് വളൎത്തിവ

ന്നത് എന്നു വെച്ചാൽ രാവണൻ ഒരു കാലത്തിൽ കൈലാസമെടുത്തവനാണ്. അതിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ പരമേശ്വരന്റെ പത്നിമാരായ പാർവ്വതിയും ഗംഗാദേവിയും ഒരുദിവസം പന്ത് വിളയാടുകയും അതിൽ ഗംഗാദേവി തോറ്റതിനെക്കണ്ടു പാർവ്വതി ഗംഗാദേവിയോടു എടീ നീ എനിക്കു തോല്ക്കാതിരിക്കുമോ? കണവനായ ഭഗവാന്റെ അനുഗ്രഹം എനിക്കാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നുതന്നെയല്ല, പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പകുതി ദേഹം എനിക്കു ദത്തമാണ്. തന്നിമിത്തമാണ് അർദ്ധനാരീശ്വരൻ എന്ന പേർ വന്നത്. എന്നെ എപ്പോഴും തന്റെ ഇടപുറത്തിൽവെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നു. പാണിഗ്രഹണം ചെയ്ത പത്നിമാർക്കെ ഭഗവാന്റെ കാരുണ്യമുണ്ടാവുകയുള്ളു. എന്നെപോലെ നിന്നെ കല്യാണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ. എന്നെപ്പേടിച്ചല്ലെ നിന്നെ കൃമിയെപ്പോലെ ജടയിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു്. നീ എന്റെ വെള്ളാട്ടിയല്ലേ. എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഗംഗ പറയുന്നു: പോടീ, നിന്നെ ഞാനറിയും, വലിയ പതിവ്രതയാണെന്നുള്ള നാട്യം ഉണ്ട്. പണ്ട് നാരദന്റെ കാര്യം ഓർമ്മയില്ലെ. എന്നെ പരമേശ്വരസ്വാമി ശരീരത്തിൽ ഉത്തമാംഗമായ ശിരസ്സിലല്ലെവെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നത്. നിന്നെ വെള്ളാട്ടിയെപ്പോലെ പുറത്തല്ലെയിട്ടിരിക്കുന്നത്. പന്തുകളി എന്താണ് ഒരു സമയം തോറ്റും ജയിച്ചും വരുന്നതു പതിവല്ലേ. ഇതെല്ലാം സ്വാമിയുടെ അനുഗ്രഹമാണോ. മേലിൽ എന്നെ നിണക്കു ഇപ്രകാരം പറവാൻ സംഗതിവരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു അത്യന്തം സങ്കടത്തോടുകൂടി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽപോയി ദുഃഖാശ്രുക്കളെ നേത്രത്തിൽനിന്നു ധാരധാരയായൊഴുക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതിനെ പരമേശ്വരൻ കണ്ടു ഗംഗയെ നോക്കിപ്പറയുന്നു. അല്ലയൊ പ്രിയെ, നീ ഇതുവരെ എവിടെയായിരുന്നു. ഞാൻ എവിടെയെല്ലാം അന്വേഷിച്ചു. പാർവ്വതിയെപ്പോലെ നിയ്യും ആയൊ? എന്താണ് നിന്റെ മുഖമെല്ലാം വിശത്തിരിക്കുന്നതു വല്ലവരായിട്ടും ശണ്ഠപിണഞ്ഞുവൊ, എന്നതിനെക്കേട്ടു ഗംഗ പറയുന്നു. അല്ലയോ കണവാ അങ്ങ

ക്ക എന്നെ വേണ്ടയെന്നുണ്ടെങ്കിൽ പാൎവ്വതിയെക്കൊണ്ട് ഇങ്ങി നെയെല്ലാം ശകാരിക്കേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. പാൎവ്വതിയെപ്പോലെ എന്നെ നിന്തിരുവടി പാണിഗ്രഹണംചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും അങ്ങയെ മോഹിച്ച് ഞാൻ പിന്നാലെ വന്നവളാണെന്നും പാൎവ്വതിയെപ്പേടിച്ചാണ് എന്നെ ജടയിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും പാൎവ്വതിയുടെ വെള്ളാട്ടിയാണ് ഞാനെന്നും അങ്ങയുടെ അനുഗ്രഹം എനിക്കില്ലെന്നും മററും അന്യന്മാർ കേൾപ്പാൻ ആകാതെകണ്ടുള്ള അനേകവാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു ശകാരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ എന്നാൽ പ്രയാസമാണെന്നു പറഞ്ഞു കേഴുന്നതിനെക്കേട്ടു പരമേശ്വരൻ പറയുന്നു. ആ ഹാ! ഇങ്ങിനെ എല്ലാം അവൾ പറഞ്ഞുവോ, കുറെ വാക്കുസാമൎത്ഥ്യമുള്ളവളാണ് പാൎവ്വതി എന്നു ഞാൻ പലേതുകൊണ്ടും മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. നാവിൻെറ കടപിടിച്ചു മുറിക്കും ഞാൻ. അവളെപ്പോലെ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവളാണെന്നിയ്ക്. നിൻെറ പേരലുള്ള പ്രേമാധിക്യത്താലല്ലെ നിന്നെ എപ്പോഴും ഞാൻ ശിരസ്സിൽവെച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നത്. പാൎവ്വതിയാണു വെള്ളാട്ടി. അവളെപ്പുറത്തല്ലെ ഞാൻ വെച്ചിരിക്കുന്നത്. എനിക്കു നിൻെറ പേരിലുള്ള പ്രേമം അവളറിയുമൊ പോകട്ടെ സാരമില്ല. നീ പോയി ഊണുകഴിച്ചു വരയെന്നുപറഞ്ഞു ഗംഗയെ ഭോജനശാലക്കയച്ചതിന്നനന്തരം പാൎവ്വതി അധികമായ സങ്കടത്തോടുകൂടി പരമേശ്വരൻെറ അടുക്കൽ വന്നുപറയുന്നു. സ്വാമിൻ ഈ ഗംഗയെക്കൊണ്ട് എനിക്കു യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതെകണ്ടായി. എന്തെല്ലാമാണ് എന്നെപ്പറഞ്ഞതെന്നു അങ്ങയോടു എനിക്കു പറവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. അങ്ങക്കു എന്നിൽ സ്നേഹമില്ലെന്നും ഗംഗയുടെ വെള്ളാട്ടിയാണ് ഞാനെന്നും അവളെ ശിരസ്സിൽ വഹിച്ചുകൊണ്ടാണ് നിന്തിരുവടി രക്ഷിക്കുന്നതെന്നും അങ്ങയെക്കൊണ്ട് എന്നെ ഉപേക്ഷിപ്പിക്കുമെന്നും എപ്പോഴെങ്കിലും ഒരു ദിവസം അങ്ങയെ എനിക്കു കാണേണമെങ്കിൽ ഗംഗയുടെ സമ്മതം വേണമെന്നും മേലിൽ അത്രപോലും ഉണ്ടാവുന്നതല്ലെന്നും മററും പറഞ്ഞതിനെ അന്യസ്ത്രീകൾ കേട്ടു എന്നെ പരിഹസിക്കുമാറായല്ലൊ.

എങ്ങാനും കിടക്കുന്ന വല്ല ചണ്ടികളോടും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള വാക്കു
കളെല്ലാം കേൾക്കേണ്ടി വന്നതു എന്റെ ശിരോരേഖയുടെ വലു
പ്പമാണ്. എന്തുചെയ്യാം. എന്നെ അങ്ങേക്കു തൃപ്തിയില്ലെങ്കിൽ
എന്നെ എന്റെ വീട്ടിലേക്കയക്കുകയെന്നല്ലാതെ ഇവളെക്കൊ
ണ്ടു പറയിപ്പിക്കുന്നതു അങ്ങേക്കു അത്ര ധൎമ്മമായില്ല. എന്നു പ
റഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ പ്രിയെ നീ ഇ
ത്ര വിസ്ഥിയാണോ. ഗംഗ വെള്ളാട്ടിയാണെന്നതിലേക്കു വല്ല
സംശയവും ഉണ്ടോ. പന്തു വിളയാടിയതിൽ നിണക്കല്ലെ ജ
യം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കരുതെ, എന്തിനു വ
ളരെപ്പറയുന്നു. നിനക്കിഷ്ടമില്ലെങ്കിൽ എനിക്കും അപ്രകാരം
തന്നെ. പോയി ഊണു കഴിക്കുക എന്നുപറയുന്നതിനെ ഗംഗമറ
ഞ്ഞുനിന്നുകേട്ടു കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി സ്വാമിയോടു പരിഭവിച്ചു പ
ശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ ചെന്നിരിക്കുകയും ഗംഗയോടു പറഞ്ഞതെ
ല്ലാം പാൎവ്വതി ദാസികളാൽ അറിഞ്ഞു പൂൎവ്വഗോപുരത്തിൽ ചെ
ന്നിരിക്കുകയും പരമേശ്വരസ്വാമി കൈലാസത്തിൽ പത്നിമാരെ
പിരിഞ്ഞിരിക്കുകയും ചെയ്തു. പരമേശ്വരസ്വാമിയോടു പരിഭവി
ച്ചു വന്നതുകൊണ്ടു കണവൻ വിളിച്ചല്ലാതെ പോകുന്നതു ഭംഗി
യല്ലെന്നു പത്നിമാരും പത്നിമാരെച്ചെന്നു നല്ല വാക്കു പറഞ്ഞു
വിളിക്കുന്നതു അഭിമാനത്തിന്നു പോരായ്മയാണെന്നു പരമേശ്വര
നും നടിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേയാണു ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണൻ കൈ
ലാസത്തേക്കു പോയത്. അവിടെച്ചെന്നു അന്വേഷിച്ചതിൽ
പരമേശ്വരനും പത്നിമാരും തമ്മിൽ പ്രേമകലഹത്തോടുകൂടി
പ്പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സമയമാണെന്നും ആയതിനെത്തീൎത്താൽ
സ്വാമിക്കു എന്റെ പേരിൽ സ്നേഹമുണ്ടാവാനിടയുണ്ടെന്നും
കരുതി കൈലാസത്തെ ഇളക്കുകയും പൎവ്വതം കിടുകിടവിറ
ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു ഗംഗാപാൎവ്വതിമാർ ഓടിപ്പോയി ക
ണവനായ സ്വാമിയെ ആലിംഗനംചെയ്തു രക്ഷപ്പെടുന്നതിനെ
പരമേശ്വരസ്വാമി സന്തോഷിച്ചു ആരാണിതു ചെയ്തതെന്നു മന
സ്സിലാക്കി രാവണനെക്കണ്ടു വേണ്ടുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെച്ചെയ്തു

ച്ചു. ഇതാണു കൈലാസത്തെ രാവണൻ എടുപ്പാനുള്ള കാരണം. രാവണൻ വിചാരിച്ചതാവിത്. ഞാൻ എടുത്ത കൈലാസത്തെ മകനായ അതികായനെക്കൊണ്ടെടുപ്പിച്ചാൽ അതികായന്നു കീൎത്തികിട്ടുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടു ആയിരത്തെട്ടു ശിഖരങ്ങളോടും ലക്ഷം യോജന ഉയരത്തോടും ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളുടെ ഇരിപ്പിടമായും ആയ മഹാമേരുപൎവ്വതത്തെ മകനെക്കൊണ്ടു എടുപ്പിക്കേണമെന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്വാൻ അതികായന്നു അത്ര ബലമുണ്ടെന്നും കരുതിയാണു രാവണൻ അതികായനെ വളൎത്തിവന്നത്. ഇനി അവന്റെ ചരണബലത്തെയും പറയാം. പണ്ടു ഇന്ദ്രാദികളുടെ ജരാനരതീരുവാനായി ക്ഷീരാബ്ധി മഥിച്ചു അമൃതു എടുപ്പാൻ നിശ്ചയിക്കുകയും ആയതിന്നു നാരായണസ്വാമിയും ദേവാസുരകളും മന്ദിരമെന്ന മന്തും വാസുകിയെന്ന പാശവും ചന്ദ്രനെന്നതറിയുംവേണുക്കുഴലെന്ന കണയും കാൎക്കോടകനെന്ന വടവും ഇങ്ങിനെ അനേകസംഭാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭഗീരഥപ്രയത്നംചെയ്തു അമൃതെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇക്കാലം വല്ല നിമിത്തവുമായി അമൃതുമഥനം വേണ്ടിവന്നാൽ ഈ അതികായനോടു അപേക്ഷിച്ചാൽ ആയവന്നു മുൻപറഞ്ഞ യാതൊരു പദാൎത്ഥങ്ങളും വേണമെന്നില്ല. അതികായൻ ക്ഷീരാബ്ധിയിൽചെന്നു തന്റെ വലത്തെക്കാൽ സമുദ്രത്തിലിട്ടു പ്രദക്ഷിണപ്രദക്ഷിണമായി ഒന്നു തിരിച്ചാൽ അമൃതുസിദ്ധിക്കുന്നതിലേക്കു യാതൊരു വാദവുമില്ല. അതികായന്നു ഇത്ര ചരണബലമുണ്ടു്. എന്നുമാത്രമല്ല അതികായന്റെ കരബലത്തെയും പറയാം. ഐരാവതാദികളായ അഷ്ടഗജങ്ങളെ രാവണൻ ഒരു കാലത്തിൽ ജയിച്ചവനാണു്. അതുകളെ അതികായൻ ജയിക്കുന്നതിൽ പ്രസിദ്ധിക്കു മതിയാവുന്നതല്ല. അഷ്ടഗജങ്ങളാൽ വഹിക്കപ്പെട്ട അഷ്ടദിക്കുകളേയും ചുററി ബ്രഹ്മാവാൽ സൃഷ്ടമായ ഈ അണ്ഡത്തിന്നു ഭിത്തിയായി പന്ത്രണ്ടരക്കോടിയോജന ഘനത്തോടുകൂടിയ ലോകാലോകമെന്ന ചക്രവാളഗിരിയെ തന്റെ കരത്തിലുള്ള പെരുവിരൽകൊണ്ടു തള്ളി തട്ടി നിരത്തത്തക്ക കരബലമുള്ളവനാണ്. ഈ അതികായന്റെ വി

ദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ യോഗ്യതയെപ്പറയാം. കുലഗുരുവായ ശുക്ര
നാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ അതികായന്ന തൃപ്തിയില്ലാതെ പരമേ
ശ്വരനെ ഗുരുവായി വരിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ച പരമേശ്വരനെ ധ്യാ
നിക്കേണ്ടുന്ന മൂലമന്ത്രങ്ങളെയെല്ലാം ശുക്രന്റെ അടുക്കൽനിന്ന മ
നസ്സിലാക്കി ധ്യാനത്തിന്ന പോവാൻ കൈലാസത്തിലേക്ക പോ
വാൻ രാവണന്റെ സമ്മതം വാങ്ങി പുറപ്പെട്ട രജതഗിരിയുടെ
പൂൎവ്വഗോപുരത്തിൽ വന്ന നന്ദികേശ്വരനെക്കണ്ട വിവരം പറയു
കയും നന്ദികേശ്വരൻ ആ വിവരം പരമേശ്വരനെ കേൾപ്പിക്കുക
യും അതു കേട്ട ഭക്തവത്സലനായ ശിവൻ അതികായനെ മണ്ഡ
പത്തിലേക്ക വരുവാൻ കല്പിക്കുകയും അതുപ്രകാരം അതികായൻ
ചെന്ന ഭക്തിശ്രദ്ധ ബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി സ്വാമിയെ ന
മസ്കരിച്ച വന്ന വിവരത്തെ ഉണൎത്തിക്കുകയുംചെയ്തു. പരമേശ്വ
രൻ സന്തോഷിച്ച ശിഷ്യന്ന വേണ്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളെയെ
ല്ലാം ഉപദേശിച്ച അതികായനോട പൊയ്ക്കൊള്ളുവാൻ സമ്മതം
കൊടുത്തതിനെക്കണ്ട അതികായനും സ്വാമിവിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം
ദക്ഷിണ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ഗുരു ലഘുത്വമായിത്തീരുമെന്നതിനെ
ക്കേട്ട പരമേശ്വരസ്വാമി അതികായനോട ഹേ അതികായ! നീ
എനിക്ക ദക്ഷിണ ചെയ്യുന്നതായാൽ മറെറാന്നും വേണമെന്നില്ല.
ശത്രുക്കളോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ പ്രാണൻപോകുമെന്ന കണ്ടാലും നി
ന്റെ ജാത്യാചാരമായ മായാവിദ്യകളെ പ്രയോഗിക്കരുത്. അ
തു ചെയ്കയില്ലെന്ന എന്റെ പാദം പിടിച്ച സത്യംചെയ്തു തര
ണമെന്ന പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി
സ്വാമിയുടെ പാദം തൊട്ട മായാവിദ്യകളെ ചെയ്കയില്ലായെന്ന
സത്യംചെയ്തു. അതുകണ്ട പരമേശ്വരസ്വാമി ശത്രുനിഗ്രഹാൎത്ഥം
പാശുപതാസ്ത്രത്തെ ദാനം ചെയ്തു അനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു. ഇങ്ങി
നെയാണ് അതികായന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം. പരമേശ്വരൻ പക്ക
ൽനിന്ന അസ്ത്രം മുതലായതുകളെ വാങ്ങി ലങ്കയിൽവന്ന പിതാ
വിനോട പരമേശ്വരനാൽ ദത്തമായ അനുഗ്രഹങ്ങളെപ്പറഞ്ഞു
സന്തോഷിച്ചിരിക്കുകയും അങ്ങിനെയിരിക്കെ തന്റെ മാതുലനായ

യ ചന്ദ്രരാക്ഷസൻ മരുമകനായ അതികായന്റെ വരബലങ്ങളെ കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു ലങ്കയിൽ വന്നു അതികായനോടു ഞാൻ പണ്ടു ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധം ചെയ്യുതിൽ എന്നെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു വല്ലുതായ മാനഭംഗം വരുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ അപമാനം ഹേതുവായി അത്യന്തം വേദനയോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന സമയമാണ് നീ പരമേശ്വരനെ സേവചെയ്തു പാശുപതാസ്ത്രം വരിച്ചു എന്നു കേട്ടത്. ആയതുകൊണ്ടു ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധം ചെയ്തു അവനെ ജയിച്ചു എന്റെ മാനഭംഗത്തെ നിവൃത്തിച്ചുതരണമെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അതികായൻ സന്തോഷിച്ചു ഈ വസ്തുതകളെല്ലാം പിതാവായ രാവണനെ അറിയിപ്പിക്കുകയും കഴിയുമെങ്കിൽ സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നു അച്ഛൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അതികായൻ രാവണന്റെ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി സൈന്യയുക്തനായി രണഭേരിയടിച്ചു പുറപ്പെട്ടു സ്വർഗ്ഗത്തേക്കു പട നടത്തുകയും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചെന്നു സിംഹനാദം ചെയ്തു ഇന്ദ്രനെ യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും ഇന്ദ്രൻ പടകളോടുകൂടി പുറപ്പെടുന്നതിന്നു മദ്ധ്യേ രാജധാനിയുടെ ചതുർഭാഗങ്ങളിലും അഗ്നി കൊള്ളുത്തുകയും മതിലിടിച്ചു അകഴി തൂർത്തു പശുകുലങ്ങൾക്കു മദ്ധ്യേ വ്യാഘ്രം ചാടിപ്പതിച്ചതുപോലെ വില്ലോടുകൂടി ദേവസംഘത്തിൽ ചാടി ദേവകളുടെ മേൽ ശരവർഷംചെയ്തു ഇന്ദ്രനോടു പോരാൽക്കുകയും ഇന്ദ്രൻ പല തരത്തിലും യുദ്ധം ചെയ്തു അതികായനെ ജയിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമെന്നു കണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തെവിട്ടു വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു ഓടുകയും അഗ്നിബാധയാലുണ്ടായ ധൂമങ്ങളിൽപ്പെട്ടു ദേവകളെല്ലാം അവിടവിടെ വീണുപോകയും അതികായൻ ദേവഭാഗ്യങ്ങളെയെല്ലാം കൊള്ളയിട്ടു രഥത്തിൽ നിറക്കുകയും ഇന്ദ്രൻ വൈകുണ്ഠത്തിൽ ചെന്നു സർവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമിയെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു അതികായനാൽ അനുഭവിച്ച നഷ്ടകഷ്ടങ്ങളെപ്പറകയും ചെയ്യുതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ എനിക്കു അതികായനോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ അസാദ്ധ്യമാണ് എങ്കിലും ഞാൻ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാമെന്നു പക്ഷിരാജാവായ ഗരുഡന്റെ ഗളമേറി പബോ

യുധപാണിയായി സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ വന്നു ജയഭേരി അടിച്ചു നില്ക്കുന്ന അതികായനോടു പോരേല്ക്കുകയും അതികായനും ഹരിയുമായി അന്യോന്യം ശരവൎഷം ചെയ്യുതിൽ നാരായണൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു കണ്ടു തന്റെ ചക്രായുധമെടുത്തു അഭിമന്ത്രിച്ചു അതികായന്റെതല കൊണ്ടുവായെന്നനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും അതുകണ്ടു അതികായൻ പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ദത്തമായ പാശുപതാസ്ത്രത്തെ എടുത്തു അഭിമന്ത്രിച്ചു സുദൎശനത്തിന്നു നേരെ ഇരു കക്ഷികളും അയച്ചു അസ്ത്രങ്ങൾ ആകാശത്തിൽ ഉയൎന്നു അടുത്തുകൂടി തങ്ങളിൽ വാദപ്രതിവാദങ്ങളെ ചെയ്തു,

വരായുധങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം.

ചക്രായുധം പാശുപതാസ്ത്രത്തിനോടുപറയുന്നു. അല്ലയോപാശുപതം നീ എന്റെ അനുജനാണ്. ഞാൻ നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠനാണ്. ഞാനും നീയുമായി ഒരു ഗൃഹത്തിൽ ഏകഭാവനയോടുകൂടി വസിച്ചവരാണ്; ഓൎമ്മയുണ്ടോ. നിന്നെയും എന്നെയും ദാനംചെയ്യുതു പരമേശ്വരസ്വാമിയാണ്. നിന്റെ എജമാനൻ നന്നായില്ല. കാരണം മാതൃഹത്തി, പിതൃഹത്തി, ബ്രഹ്മഹത്തി, ഗോഹത്തി, ശിശുഹത്തി, മദ്യപാനം മുതലായ മഹാപാപങ്ങളെ ചെയ്തുവരുന്ന രാക്ഷസന്മാരിൽ ഒരുവനാണ് അതികായൻ. ദുഷ്ടന്മാരോടു സഹവാസം ചെയ്യരുതെന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്. അതികായൻ ചെയ്യുന്ന അനീതികൾക്കെല്ലാം നീ അനുകൂലമായിരിക്കേണ്ടിവരും. ആയതുകൊണ്ടു എന്നോടുകൂടെ വിശ്വംഭരനായ നാരായണസ്വാമിസമീപത്തിലേക്കു വരു. എന്നതിനെ കേട്ടു പാശുപതം പറയുന്നു.

ഹേ ചക്രം നിന്റെവാക്കിൽ അത്യുത്തമുണ്ട്. നാം തമ്മിൽ ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ തന്നെ ആയിരിക്കും എനിക്കു അത്രയെ വിവരമുള്ളു. എങ്കിലും നീ പറയപ്പെട്ട എല്ലാ സംഗതികളേയും ഞാൻ നിഷേധിക്കുന്നു. കാരണം നിന്നെ പരമേശ്വരൻ പാദാംഗുഷ്ഠത്താൽ ഭൂമിയിൽ വരഞ്ഞു സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പെ ഞാൻ സ്വാമിപക്കൽ സേവകനാണ്. എന്റെ എജമാനൻ രാക്ഷസനാണെന്നും മഹാവഞ്ചനാൎത്ഥികളാണെന്നും വറഞ്ഞത് നിന്റെ വിവരമില്ലായ്മയാണ്. ചെന്താമര ചേററിലല്ലെ മുളക്കുന്നത് അതിനെ

ഉൽകൃഷ്ടതയോടുകൂടി ത്രിമൂത്തികറം ശിരസ്സിൽചൂടുന്നില്ലെ. പ്രഹ്ലാദൻ രാക്ഷസനല്ലെ. നിൻെറ സ്വാമിയല്ലെ രക്ഷ ചെയ്യുത്. ഏതു ജാതിയായാലും സ്വഭാവമായ വൃത്തിയാണ് നന്നാവേണ്ടത് എൻെറ എജമാനൻ അതികായൻെറ ഗുണം നീ അറിയുമോ ജാത്യാചാരമായ മായാവിദ്യകറ പ്രാണൻ പോകുമെന്നു കണ്ടാലും ശത്രുക്കളോടു പ്രയോഗിക്കയില്ല. സത്യയുദ്ധമെന്ന ധമ്മയുദ്ധമല്ലാതെ ശാഠ്യയുദ്ധമൊ മായായുദ്ധമൊ ജന്മനാൽ ചെയ്കയില്ല. വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പ്രധാനശിഷ്യനാണ്. നിൻെറ എജമാനനായ നാരായണനെപ്പോലെ ഇത്ര ചതിയുംകളവുമുണ്ടായിട്ടു വേറെ ഇഹപരങ്ങളിൽ ആരാണ് ഉള്ളത്. ചതിയാൽ എത്ര ശരീരികളെ കുലചെയ്യുന്നു. കള്ളന്മാരോടു സഹവാസം ചെയ്യുന്നവനും കള്ളൻതന്നെ. ആയതുകൊണ്ട് നിൻെറ എജമാനൻ നന്നായില്ല നീ എൻെറ ഒരുമിച്ചു അതികായൻെറ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു പറയുകയും ഇതുകളെയെല്ലാം കേട്ടു നിൽക്കുന്ന ദേവന്മാർ ആശ്ചയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പശ്ചാത്താപം നാം തമ്മിൽ കലഹം വേണമെന്നില്ല. എൻെറ ഒരുമിച്ചു നീ വന്നാലും നിൻെറ ഒരുമിച്ചു ഞാൻ വന്നാലും നമ്മെ ദാനംചെയ്യ പരമേശ്വരസ്വാമിക്കു ദുഷ്കീത്തിക്കിടവരും എന്നുപറഞ്ഞു വരായുധങ്ങറം അവരവരുടെ ആവനാഴിയിൽ ചെന്നു അടങ്ങിയിരിക്കുകയുംചെയ്തു. ഇതുകളെല്ലാം കണ്ടുനിൽക്കുന്ന നാരായണസ്വാമി അതിവേഗത്തിൽ വന്നു അതികായൻെറ കരംപിടിച്ചു പറയുന്നു. അതികായ ഇന്ദ്രൻ നിന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ സമത്ഥനല്ല നിൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻ രാവണി പിടിച്ചുകെട്ടി ഇന്ദ്രനെ കാരാഗ്രഹത്തിൽ ബഹുകാലം ഇട്ടിരുന്നതു ഓമ്മയില്ലെ. ആ ഒരു ക്ഷീണവും ഭയവും ഇനിയും അവനു വിട്ടുപോയിട്ടില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ നീ എന്തിനാണ് ഒരുങ്ങുന്നത്. ഇന്ദ്രനെജയിച്ചുവെന്നും പിടിച്ചുകെട്ടി ലങ്കക്കു കൊണ്ടുപോകേണമെന്നും ഉണ്ടോ എന്നതിനെ കേട്ടു അതികായൻ പറയുന്നു. ഹേ സ്വാമിൻ! ഇന്ദ്രൻ മഹാഗവ്വിയാണ്. ലങ്കയിൽ ചില സംഗതികളുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കണെ. പണ്ടു എൻെറ മാതുലനായ ചന്ദ്രരാക്ഷസനെ യുദ്ധത്തിൽ ഓടിച്ചവനാണ്.

ആ ഒരു അപമാനത്തെ നിവൃത്തിപ്പാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. എന്നതിനെ കേട്ടു നാരായണസ്വാമിയും ഇന്ദ്രനെക്കൊണ്ട് ചന്ദ്രരാക്ഷസന്റെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിപ്പിക്കുകയും അതു കണ്ടു സന്തോഷിച്ച മേലിൽ ഓൎമ്മവെക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു സ്വൎഗ്ഗത്തെവിട്ടു നാരായണസ്വാമിയെ മാനിച്ച വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കയച്ച അതികായൻ ലങ്കയിലേക്കു മടങ്ങിവന്നു പരമാൎത്ഥങ്ങളെല്ലാം പിതാവിനെ കേൾപ്പിച്ച ആനന്ദിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയാണ് ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്ന അതികായന്റെ വൈഭവം. എന്നതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ ആശ്ചൎയ്യപ്പെട്ടു വിഭീഷണനോടു ചോദിക്കുന്നു. അല്ലയോ വിഭീഷണാ! അതികായന്റെ വൈഭവമെല്ലാം അത്ഭുതം തന്നെ. അതിനെ പറയുന്ന നിന്റെ വാഗ്വൈഭവം അതിലും അത്യത്ഭുതമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതികായന്നു ഈ ജന്മത്തിൽ ഇത്ര വൈഭവം വരേണമെങ്കിൽ പ്രാഗ്ജന്മ വിശേഷം വേണം. അല്ലാതെ ഇത്തരത്തിൽ ഒരു ജന്മംകൊണ്ട് ഇങ്ങിനെയുള്ള വൈഭവങ്ങളെ ഒരു ശരീരി അനുഭവിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. ആയതുകൊണ്ട് അതികായന്റെ മുജ്ജന്മം നീ അറിയുമെങ്കിൽ പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹമുണ്ട് എന്നതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു.

അതികായന്റെ മുജ്ജന്മം.

ശരണം രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! ആതികായന്റെ ഈ ജന്മവിശേഷം തന്നെ പറവാൻ അടിയൻ സമൎത്ഥനല്ല എന്നിരിക്കെ മുജ്ജന്മവൎത്തമാനം എങ്ങിനെ പറവാൻ കഴിയും സ്വാമി. എങ്കിലും ഈ അവസരത്തിൽ അടിയനെക്കൊണ്ട് പറയിക്കണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം തിരുവടിക്കുണ്ടെന്നു കാണുന്നതിനാൽ അടിയൻ അറിഞ്ഞതിനെ ഉണൎത്തിക്കാം. എങ്ങിനെ എന്നുവെച്ചാൽ ഒരു ദിവസം അനുഭവരസികനായ നാരദൻ ലങ്കയിൽവന്നു രാവണനോടുകൂടി ഓരോ സംഭാഷണങ്ങളെ ചെയ്തുംകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഈ അതികായൻ രാവണന്റെ മടിയിൽ വന്നിരിക്കുകയും അതു കണ്ടു നാരദൻ അതികായന്റെ മുഖത്തുനോക്കി ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനെ രാവണൻ കണ്ടു എന്താണ് കുട്ടിയുടെ മുഖ

ണ്ടുനോക്കി ചിരിച്ചത്. അതികായന്റെ ജാതകവിശേഷം ഒന്നു പറഞ്ഞുകേൾക്കേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞ രാവണ നെ നോക്കി നാരദൻ പറയുന്നു. ഹേ രാവണീശ്വര! അതികായ ന്റെ ജാതകവിശേഷം പന്നഗേശ്വരനാലും വർണ്ണിപ്പാൻ അസാ ദ്ധ്യമാണ്. എങ്കിലും അറിഞ്ഞതിനെ പറയാം. ഏകാഗ്രമാനസ നായി കേൾക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ അടിയൻ കേട്ട ഓർമ്മയു ണ്ട്. അപ്രകാരം അടിയൻ ഉണർത്തിക്കാം. ലോകത്തിൽ നാലു പ്രളയമാണ് നിത്യം, നൈമിത്തികം, പ്രാകൃതം, ആത്യന്തം എ ന്നിങ്ങിനെയാണ്. അതിൽ നൈമിത്തികപ്രളയത്തെ പറഞ്ഞു അവസാനിച്ചാലെ അതികായന്റെ മുജ്ജന്മം ഘടിക്കുകയുള്ളൂ. പ്ര ളയമെന്നാൽ പ്രകൎഷേണലയം പ്രളയമെന്ന ശബ്ദാൎത്ഥമാകുന്നു. നൈമിത്തികപ്രളയം ബ്രഹ്മാവിന്റെ രാത്രികാലമാകുന്നു. കൃത, ത്രേത, ദ്വാപര, കലി എന്ന ചതുൎയ്യുഗം ആയിരം ചെന്നാൽ ബ്ര ഹ്മാവിന്റെ പകൽ മുപ്പതു നാഴിക കഴിയും. ആ മുപ്പതു നാഴിക കളിൽ പതിന്നാലു ഇന്ദ്രനും മനുക്കളുംനശിക്കും. ഒരു ഇന്ദ്രന്റെ കാലം എഴുപത്തൊന്നു ചതുൎയ്യുഗമാണ്. എഴുപത്തിരണ്ടെന്നു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ പകലൊടുങ്ങി രാത്രികാലം വരുമ്പോൾ അതല, വിതല, സുതല, നിതല, തലാ തല, മഹാതല, പാതാളമെന്ന അധോലോകങ്ങൾ ഏഴിന്നും അ ധോഭാഗമായി നിരയഭുവനം കൂൎമ്മാണ്ഡഭുവനം കാലാഗ്നിരുദ്രഭുവന മെന്ന മൂന്നു ഭുവനങ്ങളിൽ രുദ്രഭുവനത്തിൽ കാലാഗ്നിരുദ്രൻ എ ന്ന ഒരു മൂൎത്തിയുണ്ട്. കാലത്തെ അറിഞ്ഞു അഗ്നിയെ കൊടുക്കു ന്നതിനാൽ കാലാഗ്നിരുദ്രൻ എന്നു പേർ വന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള രുദ്രന്റെ മുഖത്തിൽ നിന്നു അഗ്നി വളൎന്നുകത്തി, ജ്വാലാമാലക ളോടുകൂടി ഉപരിലോകങ്ങളെ ദഹിപ്പിച്ച ശേഷന്റെ മുഖത്തിൽ വന്നു അടിക്കുകയും അപ്പോൾ ശേഷനും വിഷാഗ്നിയെ ഛർദ്ദിച്ച രണ്ടഗ്നിയും കൂടിക്കലൎന്നു ഊൎദ്ധ്വമുഖമായി പുറപ്പെട്ടു എമ്പതു ല ക്ഷം യോജന ഘനത്തോടുകൂടിയ പൃഥ്വിയെ ഞെരുക്കും. ആ അ വസരത്തിൽ ആദിത്യൻ ദ്വാദശാദിത്യന്മാരായി തങ്ങളുടെ പന്തി രായിരം കിരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു പൃഥ്വിയിലുള്ള ഖേചര, ഭൂചര, ജ

ചരാചര, സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളായ ചതുർവ്വിധജാതയോനികളെയും ദ ഹിപ്പിച്ച സമുദ്രത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന ബാഡവാഗ്നി യോടു കലൎന്നു ഭൂമിയെ ഞെരുക്കി ഇങ്ങിനെ ചതുർവ്വിധമായ അ ഗ്നിയും ഏകീകരിച്ച നൂറ സംവത്സരം അഗ്നി കത്തി ജ്വലിക്കും. അപ്പോൾ പൃഥ്വീ ഗോമയപിണ്ഡംപോലെയിരിക്കും. അനന്തരം അഗ്നിയിൽനിന്നു ധൂമജ്യോതി, സലിലം, വായു എന്നിങ്ങിനെ ചതുർവ്വിധമായിപ്പുറപ്പെട്ടു മേഘങ്ങളായി അസ്ഥിമസ്തകജന്വസ്ഥ പ്രമാണം നൂറ സംവത്സരം വൎഷധാരയെ ചെയ്യും. തന്നിമിത്തം ലവണാദികളായ സപ്താൎണ്ണവങ്ങളും ഏകാൎണ്ണവമാ യി ധ്രുവമണ്ഡലപൎയ്യന്തം പ്രളയജലം അതിക്രമിക്കുകയും സൎവ്വ പ്രാണികളും ഹേമവ്യാപാരികളുടെ കൈവശമുള്ള മെഴുകുണ്ടയിൽ സ്വൎണ്ണരേണുക്കൾ മറഞ്ഞുകിടക്കുംപോലെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ മുഖ ത്തിൽനിന്നു ഉണ്ടാവുന്ന തേജസ്സിൽ ഒതുങ്ങി ബ്രഹ്മാവു സത്യലോ കത്തെ വിടും. സൎവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമി തന്റെ ശ യ്യയായ അനന്തനെ വടപത്രമാക്കി തന്മദ്ധ്യേ യോഗനിദ്ര ചെ യ്യും. നാരായണസ്വാമിയുടെ നാഭിസരോജത്തിൽ ബ്രഹ്മാവ് വന്നു നിദ്രയെ പ്രാപിക്കും. അങ്ങിനെ നിദ്രക്കു വരുന്ന സമയം തനി ക്കൊരു അഹങ്കാരം മനസ്സിൽ തോന്നിയതു എന്തെന്നാൽ: എ ന്നാൽ സൃഷ്ടമായ ചരാചരങ്ങളെല്ലാം എന്റെ പകൽക്കാലമായ ആയിരം ചതുൎയ്യുഗംവരെ അവരവരുടെ കൎമ്മഫലത്തെ അനു സരിച്ചു സുഖദുഃഖത്തിന്നു ഭാജനമായി ജനനം മരണം എന്ന വ്യ വഹാരത്തോടുകൂടി വസിക്കുകയും പകലൊടുങ്ങി രാത്രി വന്നാ പ്പോൾ സൎവ്വവും നശിച്ചല്ലെ കാണപ്പെടുന്നത്. മേലിൽ എ ന്റെ രാത്രി കഴിഞ്ഞു പകലായാലല്ലെ ചരാചരങ്ങളെല്ലാം എ ന്നാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നുള്ളു. അതുവരെ നിഷ്പ്രപഞ്ചമല്ലെ പ്ര പഞ്ചമെന്ന വ്യവഹാരമില്ലല്ലൊ ആയതുകൊണ്ടു ത്രിമൂൎത്തികളിൽ വെച്ചു യോഗ്യൻ ഞാൻ തന്നെ എന്ന് അഭിമാനിച്ചു നിദ്രയെ ചെയ്യു. ഈ വിവരമെല്ലാം സൎവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമി ദിവ്യദൃഷ്ടിയാൽ അറിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവിന്റെ അഹങ്കാരത്തെ മാററു

ണമെന്നു കരുതി തന്റെ കൺമലത്തെ എടുത്തു പ്രളയജലത്തി
ലിട്ടുകയും അതിൽനിന്നു രണ്ടു അസുരന്മാർ ജാതരാവുകയും അവ
രനുഭവരസികന്മാർ മധുകൈടഭന്മാർ എന്ന പേർ കൊടുക്കു
കയും ചെയ്തു. മധുകൈടഭന്മാർ എന്നു നാമം വരുവാനുള്ള കാര
ണം. വലത്തെ കണ്ണിൽനിന്നെടുത്ത മലം മധുവെപ്പോലെ
ഉളകിയിരുന്നതിൽ നിന്നു ജനിച്ചവനു മധുവെന്നും ഇടത്തെക്ക
ണ്ണിലുള്ള മലം കീടംപോലെ ഉറച്ചിരുന്നതിൽ നിന്നു ജനിച്ച
വനു കൈടഭൻ എന്നും പേർ വന്നു. ഇതുകൾ കാരണാപ്പരാ
ണ്. അനന്തരം മധുകൈടഭന്മാർ പ്രളയജലത്തെ തച്ചുമറിച്ചു
നടക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഹ്രീം എന്ന ഒരു അശരീരിശബ്ദം കേൾക്കു
കയും അതിനെക്കേട്ടു ആ ഹ്രീംകാരത്തെ ഇവർ ധ്യാനിക്കുകയും അ
പ്പോൾ ഹ്രീംകാരിയായ പരാശക്തി പ്രത്യക്ഷമായി നിങ്ങൾക്കു വേ
ണ്ടുന്ന വരങ്ങളെക്കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു
അസുരന്മാർ പറയുന്നു. ശരണം മായെ ലോകജനനീ. ഞങ്ങൾ
എപ്പോൾ മരിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുവൊ അപ്പോൾ മാത്ര
മെ മരണം ഭവിക്കാവു. അതുവരെ ആരാലും ഞങ്ങൾ മരിക്ക
രുത്. എന്നുതന്നെയല്ല ശത്രുക്കളെ കൊലചെയ്യാനുള്ള വരായുധ
ത്തെയും തരണം എന്നപേക്ഷിക്കയും അതു കേട്ടു ശക്തിയും അഭീ
ഷ്ടത്തെ ദാനംചെയ്തു മധുവിന്നു ശൂലത്തെയും കൈടഭന്നു വേലും
ആയുധമായ്ക്കൊടുത്തു മറയുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം അസുരകൾ
തന്നോടു മത്സരിപ്പാൻ ആരെയും കാണാതെ തിരഞ്ഞു നടക്കു
മ്പോൾ ജലോപരിയിൽ ഒരു താമരമുകുളം കാണുകയും അതിനെ
വിടർത്തി നോക്കിയതിൽ ബ്രഹ്മാവിനോടു മധുകൈടഭന്മാർ പറയു
ന്നു. ആഹാ. നീ ഇതിൽ ഒളിച്ചിരുന്നാൽ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കു
മോ. കഴിയുമെങ്കിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വരണം അതിന്നു മടിച്ചാൽനി
ന്നെ ഞങ്ങൾ വധം കഴിക്കുമെന്നതിനെ കേട്ടും അസുരന്മാരുടെ
അട്ടഹാസത്തെയും ശരീരത്തെയും കണ്ടും ബ്രഹ്മാവും ഭയപ്പെട്ടു ഓ
ഹോ ഇവരെ ആർ സൃഷ്ടിച്ചു. എന്നാൽ സൃഷ്ടമായ പ്രാണിക
ളെല്ലാം നശിച്ചു നിഷ്പ്രപഞ്ചമായ ഈ പ്രളയത്തിൽ ഇവർ എ

വിടെനിന്നുണ്ടായി. അയ്യോ. ഞാൻ സൃഷ്ടികൎത്താവ് എന്നു അ
ഭിമാനിച്ചതു വലിയ തെററം വിസ്മിത്വമായി എന്നു കരുതി
വിശ്വംഭരനായ നാരായണസ്വാമിയെ സ്തുതിച്ചു. നാരായണ
സ്വാമിയുടെ നിദ്ര ഉണരാഞ്ഞതു കണ്ടു നിദ്രാദേവിയെ സ്തുതിക്ക
കയും അപ്പോൾ നിദ്രാശക്തി നാരായണസ്വാമിയെ വിട്ടുനില്ക്കു
കയും സ്വാമി ഉണൎന്നു ഉത്ഥാനം ചെയ്തു സമയം ബ്രഹ്മാവു സാ
ഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തു മധുകൈടഭന്മാരെ കാണിച്ചു കൊടുക്കുക
യും അതു കണ്ടു നാരായണസ്വാമി പറയുന്നു. അല്ലയോ ഹിര
ണ്യഗൎഭ അങ്ങയുടെ സൃഷ്ടി മുടങ്ങിയ ഇക്കാലത്ത് ഇവരെവിടെ
നിന്നുണ്ടായി. ആർ സൃഷ്ടിച്ചു. സൃഷ്ടിപ്പാനുള്ള അധികാരം അങ്ങെ
ക്കുല്ലെ എന്നതിനെക്കേട്ടു ബ്രഹ്മാവു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാ
മിൻ അറിയാതെ കണ്ടഭിമാനിച്ചുപോയതാണ് സമസ്താപരാധം
ക്ഷമിക്കേണമെ എന്നപേക്ഷിച്ചു ബ്രഹ്മാവിനെ പിടിച്ചുപിൻഭാഗ
ത്തിൽ നിറുത്തി മധുകൈടഭന്മാരോടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അയ്യാ
യിരം ദിവ്യസംവത്സരം കഠിനയുദ്ധം ചെയ്തും അസുരന്മാരോടു ജ
യമില്ലെന്നു കണ്ടു ഹെ അസുരകളെ മേലാൽ യുദ്ധം ചെയ്വാൻ
എന്നാൽ പ്രയാസമാണ്. എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന വ
രങ്ങളെ കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ എന്നതിനെ മധുകൈടഭന്മാർ കേട്ടു
ഭഗവാനെ നോക്കി. ഹെ നാരായണ ഇതുവരെ ഉണ്ടായ യുദ്ധ
ത്തിൽ നീ തോററുപോയതിനാൽ നിന്നോടു ഞങ്ങൾ വരം വാങ്ങു
വാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഞങ്ങളാൽ നിനക്കു വല്ല വരവും വേ
ണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ തരാം എന്നതിനെക്കേട്ടു നാരായണ
സ്വാമിയും ഹെ അസുരകളെ അങ്ങിനെ എനിക്കു നിങ്ങൾ വരം
തരുന്നതു സത്യം തന്നെയോ എന്നു ചോദിക്കുകയും സത്യംതന്നെ
എന്നു പറഞ്ഞ അസുരകളെ നോക്കി നാരായണസ്വാമി പറയു
ന്നു. എനിക്കു വേണ്ടുന്ന വരം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ നിങ്ങൾ ര
ണ്ടാളെയും ചക്രത്താൽ ഗളമറുത്തു കുല ചെയ്യണം ഇതാണ് നി
ങ്ങളാൽ എനിക്കു വേണ്ടുന്ന വരമെന്നതിനെ കേട്ടു മധുകൈടഭ
ന്മാർ പറയുന്നു. ഹെ നാരായണ ഞങ്ങളെ നീ ചതിക്കുകയല്ലെ

ചെയ്യുക്. എങ്കിലും ആ വരം നിണക്ക ഞങ്ങൾ ദാനംചെ യ്യും. എന്നാൽ ഈ പ്രളയജലത്തിൽ ഇട്ടു വധിപ്പാൻ പാടില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല ഞങ്ങൾ രണ്ടു പേരുണ്ട്. നീ ഏകനാണ് ത ന്നിമിത്തം തോല്പാൻ എടവന്നതാണെന്നു നീ വിചാരിക്കുന്നതു യാൽ അതാ ആയിരം ഫണത്തോടുകൂടി ജലോപരിയിൽ കിടക്കു ന്ന സർപ്പരാജാവും കൈടഭനും യുദ്ധം ചെയ്യട്ടെ. ഞാനും നീയും കൂടി യുദ്ധം ചെയ്യാം എന്നാൽ ജയിപ്പാനിടയുണ്ടെങ്കിൽ അതും പരീക്ഷിക്കാം. ഞങ്ങൾക്ക യുദ്ധത്തിൽ തൃപ്തി വന്നിട്ടില്ല. ആയ തിന്നു നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ഭഗ വാൻ പറയുന്നു. നിങ്ങളുടെ അഭീഷ്ടത്തെ സാധിപ്പിച്ചു തരാം. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ വരം തന്നതിന്റെ ശേഷമാണ് എന്നോടു നി ങ്ങളുടെ അപേക്ഷ ഉണ്ടായത്. ആയതിന്നു ഈ ജന്മത്തു നിവൃ ത്തിയില്ല. അതിലേക്ക ഒരു ജന്മം കൂടെ നിങ്ങൾക്ക ഞാൻ ദാനം ചെയ്യാം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക ശത്രുവായി ഞാനും പന്നഗേ ശ്വരനായ അനന്തൻ എന്റെ അനുജനായും വരും. ആ അ വസരത്തിൽ മധുവായ നിണക്ക തൃപ്തി വരത്തക്ക യുദ്ധം ഞാൻ തന്നു നിന്നെ വധിക്കും. അനന്താംശജാതനായ എന്റെ അനു ജനോടു കൈടഭൻ യുദ്ധം ചെയ്തു തൃപ്തി വന്നു മരിക്കട്ടെ എന്നു അസുരകളെ സമാധാനിച്ചു താൻ വിശ്വരൂപമെടുത്തു രണ്ടു പേ രെയും തന്റെ തുഞ്ഞുടയിൽക്കിടത്തി ചക്രംകൊണ്ടു ഗളമറുത്തു അ വരുടെ മേദസ്സിനെ ഭൂമിയിലിട്ടു ഉറപ്പിക്കുകയും തന്നിമിത്തം ഭൂമി ക്ക ഇപ്പോഴും മേദിനി എന്നു പേരുണ്ട്. ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മാവി നെ രക്ഷപ്പെടുത്തി നിദ്രയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ബ്രഹ്മാവിന്റെ രാത്രി കഴിഞ്ഞു പകലായപ്പോൾ അഗ്നി ജലത്തിൽ ലീനമായി പ്പോയതറിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവു തന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നു അഗ്നിയെ ഉ ണ്ടാക്കി അതിനെ മൂന്നായി ഭാഗിച്ചു ദിവ്യമെന്നും ഭൌതികമെ ന്നും പാൎത്ഥിവമെന്നും പേരിട്ടു അതിൽ ദിവ്യാഗ്നി ആദിത്യങ്കലും ഭൌതികാഗ്നി ശരീരികളുടെ ജഠരത്തിലും പാൎത്ഥിവാഗ്നി പദാൎത്ഥ ങ്ങളെ പാകം ചെയ്വാൻ ലോകത്തിങ്കലും സമൎപ്പിച്ചു നിയമമോ

ലെ ചരാചരങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ച പ്രപഞ്ചമായിത്തീന്നു. സവ്വേശ്വര നായ നാരായണസ്വാമി പ്രളയോപരിയിൽവെച്ച് മധുകൈടഭ ന്മാരോടുണ്ടായ വാദത്തപ്രകാരം മധുവിന്റെ രണ്ടാംജന്മമാണ് നിന്തിരുവടി ജനസ്ഥാനത്തുവെച്ച വധിച്ച ഖരൻ. കൈടഭന്റെ രണ്ടാം ജന്മമാണ് ഇപ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിട്ടുള്ള അതികാ യൻ. സ്വാമിൻ ഈ വിവരം ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണനോട്ട അനുഭ വരസികനായ ശ്രീനാരദൻ പറഞ്ഞതിനെ അടിയൻ കേട്ടപ്രകാ രം ഈ അവസരത്തിൽ നിന്തിരുവടിയെ അടിയൻ കേൾപ്പിച്ചു. എന്നിങ്ങിനെ അതികായന്റെ മുജ്ജന്മവിശേഷങ്ങളെ കേട്ട ഭഗ വാൻ വിഭീഷണനോട്ട പറയുന്നു. പരമഭാഗവതോത്തമനായ നിന്റെ വാണിചാതുയ്യം, അത്യത്ഭുതം തന്നെ. രാവണസുന വായ അതികായന്റെ വൈഭവങ്ങളെല്ലാം മനസ്സിലായി എ ന്നാൽ അവനോട്ട യുദ്ധത്തിന്നയക്കുന്ന എന്റെ അനുജൻ ലക്ഷ്മ ണന്റെ വൈഭവവും കുറഞ്ഞൊന്നു നിനക്കു പറയാം കേൾക്ക ക എന്നു പറയുന്നു. ഹെ ലങ്കേശ്വരാ, ഈ അതികായന്നു സ ഹായമായും ലക്ഷ്മണശത്രുവായും നടിച്ച എണ്ണായിരം കോടി രാ വണന്മാരും എന്നു തന്നെ അല്ല ഗഗനചാരികളായ ത്രയസ്ത്രിംശ ക്കോടി ദേവന്മാരും അമ്പത്താറ് രാജകുമാരന്മാരും ഹരിഹരവിരി ഞ്ചാദികളായ ത്രിമൂത്തികളുംകൂടി ഒന്നിച്ചുകൂടി ലക്ഷ്മണന്റെ ചതു ർഭാഗങ്ങളിലും നിന്നു അസ്ത്രങ്ങളെ ശരവഷം ചെയ്യാലും അതുക ളെയെല്ലാം തൃണമാക്കുന്ദതി ലക്ഷ്മണൻ അയക്കുന്ന ശരവേഗകര വേഗങ്ങളെ എന്നാൽ പറവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. നീ തന്നെ കണ്ടു മനസ്സിലാക്കണം. എന്നുമാത്രമല്ല അതികായൻ സമ്പാദി ച്ച ദിവ്യസായകങ്ങളും അഭ്യാസബലവും തന്റെ തപോബലവും മററുള്ള സമസ്തവും അതികായന്നു എതുവരെ നിലനില്ക്കുമെന്നു വെച്ചാൽ ലക്ഷ്മണൻ വില്ലെടുക്കുന്നവരെ അതു നില്ക്കുകയുള്ളു. ഇതുകളെ ഒന്നും ഈ അവസരത്തിൽ എന്നാൽ പറവാൻ അസം ഖ്യമാണ്. ആയതുകൊണ്ട് അതികായവധം കാണ്മാൻ ലക്ഷ്മണ നൊരുമിച്ച നീയും യുദ്ധകളത്തിലേക്കു പോകണം. അതികായന്റെ ശിരസ്സും ലക്ഷ്മണന്റെ ശരവുംകൂടി മറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞു വന്നുവീണു

കാക്ക കഴുക്കൾ അതികായൻെറ ശിരസ്സു മുതലായ അവയവങ്ങളെ
കൊത്തി ഭുജിക്കുന്നതിനെ നിണക്കു കാണാനിടവരും. അതികാ
യവധം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ പടനിലത്തിൽ നില്ക്കരുത്. സുഗ്രീ
വാദികളായ പടകളെക്കൂട്ടി എൻെറ അടുക്കലേക്കു വരണം. എ
ന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു എടാ സൌമി
ത്രേ! അതികായൻെറ വൈഭങ്ങളെയെല്ലാം ലങ്കേശ്വരൻ പ
റഞ്ഞതു നീ കേട്ടുവല്ലോ ജാഗ്രതയായി യുദ്ധം നടത്തി അതി
കായവധം കഴിഞ്ഞു ഉടനെ പടകളോടുകൂടി പാടിവീട്ടിലേക്കു
വരണം എന്നുപറഞ്ഞു വില്ലുംകൊടുത്തു യുദ്ധത്തിലേക്കയച്ചു.

അതികായവധം.

അതികായൻ കൊണ്ടുവന്ന പടകളും വാനരങ്ങളും തമ്മിൽ
പോർതുടങ്ങി. പടകൾ വാനരങ്ങളാൽ നശിച്ചതു കണ്ടു മാരുതി
യും അതികായനും തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങി അതികായൻ എടാ
ഹനുമാ! നീ ലങ്കയിൽ കടന്നു എൻെറ അനുജനായ അക്ഷകുമാ
രനെ അരച്ചു തിലകംതൊട്ടു ലങ്കചുട്ടു ഓടിപ്പോയ കള്ളനല്ലെ.
ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ നിന്നെ അന്നുതന്നെ വധം കഴി
ച്ചിരുന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല ഇപ്പോൾ ഞാൻ കൊണ്ടുവന്ന പട
കളെ മിക്കവാറും നീ തന്നെ വധിച്ചു. എന്നാൽ ഇന്നു നിന്നെ
വധിച്ചെ അതികായൻ മടങ്ങുകയുള്ളൂ. എന്നു പറഞ്ഞതിനൊക്കട്ടു
ഹനുമാൻ പറയുന്നു. എടാ അതികായ, നീ ലങ്കയിൽ ഉണ്ടായി
രുന്നില്ലേ? എവിടെക്കു പോയിരുന്നു. നീ ഇല്ലാതെ കണ്ടുള്ള സമ
യത്തിൽ നിൻെറ അനുജനെ കൊലചെയ്യുതു കഷ്ടമായി എന്നു നി
ണക്കു തോന്നുന്നപക്ഷം ഇതാ നിൻെറ പമ്പാകെ നില്ക്കുന്ന ത്രി
ശിരസ്സിനെ ഭൂമിയിലിട്ടു അരച്ചു തിലകം തൊടുന്നു. നിണക്കു തടു
പ്പാൻ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടെങ്കിൽ കാണട്ടെ എന്നും പറഞ്ഞു ത്രിശിര
സ്സിനെപ്പിടിച്ചരച്ചതു കണ്ടു അതികായൻ അനേകബാണങ്ങളെ
പ്രയോഗിക്കുകയും അതുകളെ മാരുതി തടുക്കുകയും അതു കണ്ടു
ലക്ഷ്മണൻ അതികായനോടു നേരിട്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അതി
കായനോടു ലക്ഷ്മണൻ ഹെ അതികായ സർവ്വേശ്വരനായ രാമ
സ്വാമിയുടെ അനുജനാണ് ഞാൻ. നിൻെറ അഭിപ്രായമെന്താ

ണ് നിൻെറ സൈന്യങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചതിന്നനന്തരം നീ യു
ദ്ധം തുടങ്ങിയതു് യോഗ്യതയായിവോ. നീ സമൎത്ഥനാണെങ്കിൽ ഇ
നി കഴിയുന്നതും നോക്കുക. എന്നതിനെകേട്ടു അതികായൻ പ
റയുന്നു. ഹെ ലക്ഷ്മണാ! സൈന്യങ്ങൾ യുദ്ധത്തിൽ മരിക്കുന്ന
തു സാധാരണയാണു്. ഞാനും നീയും തമ്മിലുണ്ടാവുന്ന പരാക്ര
മം കാണ്മാനായി ദേവകൾ വിമാനാരൂഢന്മാരായി ആകാശമാൎഗ്ഗ
ത്തു നില്ക്കുന്നു. ആ ദേവന്മാരുടെ മുഖേന നിന്നെ വധിക്ക
ണം എന്നു കരുതിയാണു് നിണക്കു ദൂതയച്ചതു് എന്നെ ജയി
പ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ പരിക്ഷിക്കാം എന്നും പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരും
അസ്ത്രങ്ങളെ ശരവൎഷംചെയ്കയും തൊടുക്കുന്ന ശരങ്ങൾ അതികാ
യൻെറ ശരീരത്തിൽ പെടാതിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ
വിഭീഷണനോടു അല്ലയോ ലങ്കേശ്വരാ അതികായൻെറ പേരിൽ
തൊടുക്കുന്ന അസ്ത്രങ്ങൾ ശരീരത്തിൽപ്പെടാതിരിപ്പാൻ കാരണമെ
ന്തു. എന്നതിനെകേട്ടു ലങ്കേശ്വരൻ, ഹേ ഇളയസ്വാമി ബ്രഹ്മാ
വിനോടു ഒരു കഞ്ചുകം അതികായൻ വാങ്ങീട്ടുണ്ടു്. ആ കഞ്ചുകം
ശരീരത്തിൽ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടു. ആയതിനെ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു ഭേ
ദിച്ച് അനന്തരം അസ്ത്രം തൊടുത്തു അതികായനെ വധിക്കണം
എന്നാൽ മാത്രമെ അതികായൻ മരണപ്പെടുകയുള്ളു. എന്നതിനെ
കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ അതികായൻെറ രഥം തകൎത്തു കഞ്ചുകം ഭേദി
ച്ചു വില്ലുമുറിച്ചു അതികായനെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിവരം
ദൂതന്മാരാൽ രാവണനറികയും അതികായൻെറ മാതാവായ ധന്യ
മാല രാവണൻെറ അടുക്കൽവന്നു ദുഃഖിക്കുന്നു.

ധന്യമാലയുടെ ദുഃഖം.

അയ്യോ രാവണീശ്വര! നിന്തിരുവടി ഒരു സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടു
വന്ന നിമിത്തം എൻെറ മകനല്ലെ മരിക്കേണ്ടിവന്നതു. ഈ ജന്മ
ത്തു ഇങ്ങിനെ ഒരു മകൻ എനിക്കു സിദ്ധിക്കുമൊ? ഇന്ദ്രാദിദേവ
ന്മാരെല്ലാം അതികായനെ മാനിച്ചും അപ്സരസ്ത്രീകളെല്ലാം മോഹി
ച്ചും ലോകവാസികളെല്ലാം സേവിച്ചും ലോകവിശ്രുതനായ മക
നെ കൃമികീടസദൃശനായ മനുഷ്യൻ കൊന്നുവെന്നു കേട്ട ഞാൻ
ഇനി പ്രാണനോടുകൂടി ഇരി [illegible]? ത്രൈലോക്യപുരന്ദരൻ

എന്നു കീൎത്തിപ്പെട്ട നിന്തിരുവടി മക്കളെയെല്ലാംശത്രുക്കളെക്കൊ
ണ്ടു കൊല്ലിപ്പിച്ചു കുഡുംബങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചതിന്നുശേഷം ആ
ഗണികകളും നിങ്ങൾക്കുംകൂടി സുഖമായിരിക്കാമെന്നു കരുതിയൊ
ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചെയ്യുന്നതു? അക്ഷകുമാരനും അതികായനും അ
തിസമൎത്ഥന്മാരായ പടകളും മനുഷ്യരാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടുവെന്നുകേട്ടും
നിന്തിരുവടി ആ രാമനോടുപ്രഥമയുദ്ധംചെയ്തുബ്രഹ്മദത്തവരാനു
ഗ്രഹങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചും ഇനിയും ആ മശകത്തോളം പോന്ന ഒ
രു സ്ത്രീക്കുവേണ്ടി ആരെയെല്ലാം കുലക്കൊടുപ്പാനാണു ഒരുങ്ങിയി
രിക്കുന്നതു. ഇനി നിന്തിരുവടിക്കു ആരാണ് മക്കളുള്ളതെന്നാ
ലോചിക്കുമ്പോൾ മണ്ഡോദരീപുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്തു മാത്രമെയു
ള്ളു. അയ്യോ ഇന്ദ്രജിത്തെ നീ എങ്കിലും വന്നു നിന്റെ അനു
ജനെക്കൊന്ന മനുഷ്യരെ വധിക്ക എന്നു ധന്യമാല മാറത്തടിച്ചു
നിലവിളിക്കുകയും ആ സ്ത്രീരോദനം ചെമ്പൊൻമാളികയിൽ
താമസിക്കുന്ന ഇന്ദ്രജിത്തു കേൾക്കുകയും അതു കേട്ടു ഇന്ദ്രജിത്തു ത
ന്റെ സേവകന്മാരോടു എടാ എന്താണിതു ഒരു സ്ത്രീയുടെ അതി
കഠിനമായ ദുഃഖമല്ലെ കേൾക്കുന്നതു എവിടെനിന്നാണ് അഷ്ട
ദിക്കുകളേയും ജയിച്ച പിതാവു വല്ല ശത്രുബാധയിൽപ്പെട്ടു തന്നി
മിത്തം ഉള്ള സ്ത്രീകളുടെ രോദനമൊ ഇതു മുമ്പു ഒരു കുരങ്ങൻ വ
ന്നു ലങ്ക കൊള്ളിവെച്ചു ഓടിപ്പോയി. ആ മന്ത്രി രണ്ടാമതും ലങ്ക
യിൽ കടന്നു വല്ല അക്രമങ്ങളേയും ചെയ്തുവൊ ഇതുവരെ ഇല്ലാ
ത്ത ഒരു സ്ത്രീരോദനം ഇന്നു കേൾപ്പാൻ അവകാശമെന്തു എന്നു
രാക്ഷസന്മാരോടു ചോദിക്കുകയും അവർ ആരും അനുജൻ മരിച്ചു
പോയി എന്നു പറവാൻ ഭയപ്പെട്ടു ഒന്നും മിണ്ടാതെ പിൻവാങ്ങു
ന്നതിനെ കണ്ടു സാരഥിയോടു രഥം കൊണ്ടുവരുവാൻകല്പിച്ചു അ
തിവേഗത്തിൽരഥമേറിപ്പുറപ്പെട്ടുഭേരിമുഴക്കിരാവണന്റെ അടുക്ക
ലേക്കു വരുന്നതിനെ രാവണൻഅറിഞ്ഞു മകനെഎതിരേറ്റുകൊ
ണ്ടുവരുവാൻ പടകളെ അയക്കുകയും രാക്ഷസന്മാർ വാദ്യഘോഷ
ത്തോടുകൂടിവരുന്നതു കണ്ടു നിങ്ങൾ എവിടെക്കു പോകുന്നു എന്നു
ഇന്ദ്രജിത്ത് ചോദിക്കുകയും രാവണീശ്വരന്റെ കല്പനപ്രകാരംനി
ന്തിരുവടിയെ എതിരേല്ക്കുവാൻ വന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞു രാക്ഷ

സന്മാരെ പിൻനടത്തി വന്നു രാവണനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു ഉന്ദ്ര ജിത്ത് പറയുന്നു. ശരണംപിതാവെ ഇവിടെനിന്നു ഒരു സ്ത്രീരോദനം കേൾപ്പാനവകാശമെന്ത്. വല്ല ശത്രുബാധയുണ്ടായൊ? രാജധാനിയിലുള്ള വിശേഷവർത്തമാനം എന്തു എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടാ രാവണി നീ ഇത്ര ദേഷ്യപ്പെടുന്നതെന്താണ്. നിൻെറ നേത്രങ്ങളിൽനിന്നു അഗ്നിജ്വാലാമാലകൾ കത്തിജ്വലിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതികളെ നിന്നോടു പറവാൻ എനിക്കു ധൈര്യമില്ല. എങ്കിലും നിന്നോടല്ലാതെ വേറെ ആരോടും പറഞ്ഞും പ്രയോജനമില്ല. ഇവിടെ മനുഷ്യരോടുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ മിനിഞ്ഞാന്നു എൻെറ അനുജൻ കുംഭകർണ്ണനെയും ഇന്നലെ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ നിൻെറ അനുജൻ അതികായനേയും മനുഷ്യര് നിഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നതിനെ ഇന്ദ്രജിത്ത് കേട്ടു രാവണനോടു പറയുന്നു. കഷ്ടം കഷ്ടം അന്നു ഹനുമാനെന്ന ഒരു മക്കടൻ വന്നു അക്ഷകുമാരനെ വധിക്കുകയും ഞാൻ ചെന്നു പിടിച്ചുകെട്ടി തിരുവടികൾ കാഴ്ച വെച്ചപ്പോൾ ശത്രുപക്ഷിയായ വിഭീഷണൻെറ വാക്കിനെക്കേട്ടു ദൂതനെ കൊല്ലരുതെന്നു കരുതി വിട്ടയച്ചതിനാലല്ലെ ഇന്നു ഈ ദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നത്. സമയോചിതംപോലെപ്രവൃത്തിക്കാഞ്ഞാൽ അവക്കുള്ള അനുഭവമാണിത്. അതികായനെപ്പോൾ മരിച്ചുവോ അപ്പോൾ മക്കളുടെ സഹായം തിരുവടിക്കില്ലാതെ വന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല നമ്മുടെ കാലാവസാനത്തിന്നാണ് തിരുവടിക്കിങ്ങിനെ തോന്നിയതു്. എൻെറ അനുജനെ ആരാണ് കൊന്നത്. രാമനൊ ലക്ഷ്മണനൊ എന്നതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണനാണ് വധിച്ചതെന്നു രാവണൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു ക്രോധം സഹിയാതെ സിംഹഗജ്ജനംചെയ്തു രാവണി പറയുന്നു. ഇന്നു പടനിലത്തിൽ പോയി മക്കടങ്ങളെ ഒന്നൊഴിയാതെ നിഗ്രഹിച്ചു ആ ലക്ഷ്മണനെ വധിക്കാത്ത പക്ഷം ത്രിമൂർത്തികളോടു കപ്പം വാങ്ങി പ്രയോജനമില്ല. പാൽമണം മാറാത്ത ബാലനായ എൻെറ അനുജൻ അതികായനെ കൊന്ന ആ കൃമികീടസദൃശനായ ലക്ഷ്മണനെ ഇന്നു നിഗ്രഹിച്ചു അന്തകപുരിക്കയക്കാത്തപക്ഷം ഞാൻ

വില്ലാളിയെന്ന പേരു പറഞ്ഞിരുന്നു പ്രയോജനമില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല. ഇന്ദ്രജിത്ത് എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധിയും മേലിൽ എനിക്കു വേണമെന്നില്ല. നിന്തിരുവടിക്കു ഞാൻ മകനുമല്ല. ആയതുകൊണ്ടു വേഗത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം എന്നപേക്ഷിച്ചതിനെ ക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു എടാ കുമാര! നീ എനിക്കു മകനായിരിക്കുന്ന കാലത്തു ഞാൻ ഒരുവനെ മാനിക്കുമോ; നീ പോയി നിന്റെ അനുജനെക്കൊന്ന ആ ലക്ഷ്മണനെ കൊന്നുവന്നാൽ പിന്നെ ഞാൻ പോയി എന്റെ അനുജനെ കൊന്ന രാമനെ കൊന്നുവരാം. ആയതുകൊണ്ടു ഇതാ വില്ലാളികളായ നാല്പതു വെള്ളം സൈന്യങ്ങളെ നിനക്കു സഹായമായിത്തരുന്നു. സൈന്യയുക്തനായി ചെന്നു ശത്രുക്കളെ വധിച്ചുവരിക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു രാവണൻ സന്തോഷകരമായിരുന്നു. അനന്തരം ഇന്ദ്രജിത്ത് തന്റെ പടകളെ പത്മവ്യൂഹം ചമച്ചു താൻ രഥമേറി ഭൂചക്രം പൊടിയാകത്തക്ക രണഭേരിയടിച്ചു യുദ്ധക്കളത്തിൽ വന്നു സിംഹനാദം ചെയ്തു. എന്നുതന്നെയല്ല തന്റെ പടകളെക്കൊണ്ടു വാനരസംഘത്തെ വളഞ്ഞു താൻ മദ്ധ്യത്തിൽ മഹാരഥമേറി നിന്നു. അതുകണ്ടു വിഭീഷണനോടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു.

ഇന്ദ്രജിത്തുപെരുമ.

കവി.

ശുന്തരത്തടന്തൊൾവെൻറിദശരതൻതോൻറലെകേൾ
അന്തരത്തമരർതന്നാൽരാവണിയെനഅടൈന്താൻ
മന്തിരത്തൊഴിൽകൾവല്ലൻമായങ്കൾപലവുംചെയ്വാൻ
ഇന്തിരക്കിടർശെയിതീയൊനിന്തിരശിത്തുവെമ്പാൽ.

ഹെ ലങ്കേശ്വര. ഘനാഘനങ്ങളായ മേഘങ്ങളുടെ വർഷകാലങ്ങളിൽ ആകാശവീഥിയിലുണ്ടാവുന്ന ഇടിമുഴക്കംപോലെ ഭേരിക രണഭേരിക രാജകൊട്ടുമുടി കക്കടതാളം കൊമ്പുക്കൊമ്പ് പെരുമ്പറ ചെണ്ട കോദണ്ഡവാദ്യം അസുരനഗാരി അസുരദുന്ദുഭി മുതലായ വാദ്യങ്ങളെ മുഴക്കി ദേവരഥം ദൈവരഥം വായുരഥം ശകടരഥം മുതലായ അനേക രഥങ്ങളെ ഇടം വലം നിറുത്തി ച

തുരംഗവാഹനികളോടുകൂടി മഹാരഥനാമറി ശിലാബാണപാണി യായി യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്നവൻ ആരാണെന്നും മാതാപിതാക്കളാരെന്നും അവൻെറ കായബലം മായാബലം വരബലമെന്തെന്നും വരായുധങ്ങളെന്തെന്നും ആരെയെല്ലാം ജയിച്ചവനാണെന്നും നാമധേയമെന്തെന്നും ഉള്ള പരമാൎത്ഥമെല്ലാം യുദ്ധകളം നോക്കി ശത്രുവെ മനസ്സിലാക്കി എന്നോടു പറയുക എന്നതിനെ ക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പടനിലം നോക്കി അറിഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനോടു പറയുന്നു. ഘനവിജയ ഉഗ്രതൂണീരകോദണ്ഡപാണെ സ്വാമിൻ. ഇനി നമ്മുടെ വാനരസംഘം യുദ്ധകളത്തിൽ നിലനില്ക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. വില്ല തൊട്ടതിൽ ബ്രഹ്മാണ്ഡകടാഹത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു വില്ലാളി ഉണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കരുത്. ഇവൻ രാവണൻെറ പ്രഥമപുത്രനാണ്. രാവണസ്യാപത്യം പുമാൻ രാവണി എന്ന ഒരു നാമമുണ്ട്. മേഘനാദൻ, കാനീനൻ, മായാവി, ഇന്ദ്രജിത്തു ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു നാമം ഇവന്നുണ്ട്. ഇതെല്ലാം കാരണമുള്ളതാണ്. മേഘനാദൻ എന്ന പേർ വരുവാനുള്ള കാരണം എന്തെന്നാൽ രാവണപത്നിയായ മണ്ഡോദരി സൂതികാലയത്തിൽ വെച്ചു ഇവനെ പ്രസവിക്കുകയും ഉടനെ ഇവൻ ഒരു സിംഹനാദം ചെയ്കയും ആ ശബ്ദത്തെക്കേട്ടു മേഘങ്ങൾ തങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്തെ വിട്ടു ഓടി ഒളിക്കുകയും ചെയ്തു. മേഘങ്ങളുടെശബ്ദത്തെ ഇവൻെറ ശബ്ദം കബളീകരിച്ചതിനെ ദേവകൾ കണ്ടു മേഘനാദൻ എന്നു പേരിട്ടു. പിന്നെ കാനീനൻ എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള കാരണമെന്തെന്നാൽ 'കാനീനഃ കന്യകാജാതഃ' എന്നുണ്ട്. കന്യക പ്രസവിച്ച നിമിത്തം കാനീനനെന്നിരുന്നു. എന്നാൽ കന്യക പ്രസവിപ്പാനുള്ള കാരണമെന്തെന്നാൽ പണ്ടു ക്ഷീരാബ്ധിയിൽനിന്നു ജാതയായ സുലേക്ഷണയെന്ന സ്ത്രീയെ ഷഡാനനൻ എന്ന ഗന്ധൎവ്വന്നു കൊടുക്കുകയും ഗന്ധൎവ്വൻ സുലേക്ഷണയെ കൈലാസത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ശൈലരാജകുമാരിയായ പാൎവ്വതിയുടെ അടുക്കൽ ദാസ്യപ്രവൃത്തിക്കായിട്ടു താൻ പൊയ്പ്പോകുകയും സുലേക്ഷണ അതിസുന്ദരിയായി പാൎവ്വതിക്കു ദാസ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്തു വളരുന്ന കാലത്തിൽ സുലേക്ഷണയുടെ

സൌന്ദൎയ്യത്തെക്കണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി മദനമദാന്ധനായി സ മയം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യെ ഒരു ദിവസം പാൎവ്വതി ജ ലസ്നാനത്തിന്നായി ദാസിയേയുംകൂട്ടി കൈലാസത്തിന്റെ ഉത്തര ഭാഗത്തുള്ള മകളിരാന്തടമെന്ന തടാകത്തിലേക്കു പോകുകയും അ വിടെച്ചെന്നു നോക്കിയതിൽ മറുവസ്ത്രമെടുപ്പാൻ മറന്നുപോയതു കൊണ്ടു സുലക്ഷണയോടു പോയി പള്ളിയറയിലുള്ള വസ്ത്രമെടു ത്തുകൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം സുലക്ഷണ അതിവേഗ ത്തിൽ വസ്ത്രമെടുപ്പാനായി പള്ളിയറയിൽക്കടന്നപ്പോൾ പരമേ ശ്വരസ്വാമി ഈ സ്ത്രീയുടെ കരത്തെക്കടന്നുപിടിച്ചു മാരലീല ചെ യ്കയും ക്രീഡ കഴിഞ്ഞതിന്നുശേഷം സുലക്ഷണ വലിയ പരിതാപ ത്തോടുകൂടി സ്വാമിൻ ഞാൻ ഒരു കന്യകയാണ്. അങ്ങയുടെ പ ത്നിയുടെ ദാസിയാണ്. ഭൎത്താവില്ലാത്തവളാണ്. അങ്ങയുടെ ബീജം വൃഥാവിൽ നശിക്കുന്നതല്ല. ഈ ബീജം ഗൎഭഗോളക യിൽച്ചെന്നു ഗൎഭീകരിച്ചാൽ തന്നിമിത്തം ഒരു സന്തതിയെ പ്ര സവിക്കേണ്ടിയും അപ്പോൾ ലോകാപവാദമേല്ക്കേണ്ടിയും വരും. തിരുവടിയുടെ പത്നി അറിഞ്ഞാൽ മേലിൽ എന്നെ സ്വീക രിക്കുന്നതുമല്ല. വല്ല ശാപകോപാദികൾക്കിടവരും എന്നുള്ള സു ലക്ഷണയുടെ സങ്കടത്തെക്കേട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി പറയുന്നു. അല്ലയൊ സുന്ദരി നീ വ്യസനിപ്പാൻ ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ ഉളവായുള്ള ബീജം നിന്റെ ഗൎഭത്തിൽ പരമാണുപോലെ ലയി ച്ചുകിടക്കട്ടെ. ഏതൊരു കാലത്താണ് ഒരുവൻ നിന്നെ പത്നി യായി ഭരിച്ച് പ്രഥമമായി ക്രീഡിക്കുന്നുവോ അന്നു ഈ ബീജം തുടിച്ചു ഗൎഭപൂൎണ്ണത്വം വന്നു യോഗ്യനായ ഒരു സന്തതിയെ പ്ര സവിക്കുമാറാകട്ടെ. എന്നനുഗ്രഹിച്ചതിന്നു ശേഷം വസ്ത്രമെടു ത്തു പാൎവ്വതി അടുക്കലേക്കു സുലക്ഷണ വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ഇ ത്രവരെ സുലക്ഷണക്കു പള്ളിയറയിൽ എന്തായിരുന്നു താമസ മെന്നാലോചിച്ചു കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി എടീ ഇത്രകാലം എന്നോ ടുകൂടി പഴകിയും പാതിവ്രത്യധൎമ്മത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെ ആലോ ചിയാതെ എന്റെ കണവനോടുകൂടി നീ രമിച്ചുവല്ലൊ. ആയ തുകൊണ്ടു മേലിലും ഇങ്ങിനെ ചെയ്തു എന്നെ തോല്പിക്കുന്ന ഗ

ണികയാണ് നീ. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഒരു മണ്ഡൂകമായ്പോകയെന്നു
ശപിച്ചു തടാകത്തിൽ തള്ളി പാർവ്വതി കൈലാസത്തേക്കു വരിക
യുംചെയ്തു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ മയൻ എന്ന അസുരൻ പരമേ
ശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്കയും പരമേശ്വരസ്വാമിപ്ര
ത്യക്ഷമായി നിണക്കുവേണ്ടുന്ന വരത്തെ ചോദിക്കുക എന്നു പറ
ഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മയാസുരൻശരണം സ്വാമിൻ അടിയന്നു ഒരുസ്ത്രീ
പ്രജയില്ലായ്കയാൽ വളരെ വേദനയുണ്ട്. ആയതിന്നനുഗ്രഹിക്ക
ണം എന്നപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടുപരമേശ്വരൻ പാർവ്വതിയോടു അ
ല്ലയൊപ്രിയെ, നീ പണ്ടു മണ്ഡൂകമായ്പോകേണമെന്നു ശപിച്ചു തടാ
കത്തിൽ തള്ളിയ സുലേക്ഷണയുടെ ശാപത്തെ മാററി മയന്നു പു
ത്രിയാക്കിക്കൊടുക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു പാർവ്വതി സുലേക്ഷ
ണയുടെ ശാപത്തെ മാററി മണ്ഡോദരി എന്നു പേരിട്ടു മയന്നു
പുത്രിയാക്കിക്കൊടുത്തയക്കുകയും ചെയ്തു. പാർവ്വതിയാൽ ദത്തമായ
മണ്ഡോദരിയെ പുത്രിയായി ഭരിച്ചു മയൻ തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ
കൊണ്ടുപോയി വളർത്തിവരികയും ഒരു ദിവസം രാവണൻ മയ
നെക്കണ്ടു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും മയൻ വന്നു രാവണീശ്വരാ
നിന്തിരുവടിയോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ്.
എനിക്കു ഒരു മകളുണ്ട്. യോഗ്യനായ ഒരുവനെ മകൾക്കു കണ
വനായി ഭരിക്കേണമെന്നു മോഹമുണ്ട്. ലങ്കേശ്വരനായ നിന്തി
രുവടി എന്റെ പുത്രിയെ പത്നിയായി ഭരിക്കണം. എന്നപേ
ക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു മണ്ഡോദരിയെ പാ
ണിഗ്രഹണംചെയ്തു മയന്റെ അടുക്കൽനിന്നു സ്ത്രീധനമായി വേ
ല് എന്ന ഒരായുധവും വാങ്ങി പത്നിയെ വിമാനത്തിൽ കയററി
ലങ്കയിൽ വന്നു അന്നുരാത്രി പത്നിയായ മണ്ഡോദരിയോടുകൂടി
ക്രീഡാദിസുഖങ്ങളെ നടത്തുകയും മുമ്പുണ്ടായ പരമേശ്വരസ്വാമി
യുടെ അനുഗ്രഹപ്രകാരം ബീജം തടിച്ചു ഗർഭപൂർണ്ണത്വംവന്നു മുഹൂ
ർത്തമാത്രേണ ഈ രാവണിയെ പ്രസവിക്കുകയുംചെയ്തു. തന്നി
മിത്തം ഇവന്നു കാനീനൻ എന്നു പേർവന്നു. ഇനി മായാവി
എന്നപേർ വരുവാനുള്ള നിമിത്തമെന്തെന്നാൽ പരമേശ്വര
സ്വാമിയെക്കുറിച്ചു നികുമ്പിൽവെച്ചു ഇന്ദ്രജിത്ത് അഗ്നിഷ്ടോമം

ഗോമേധം, രാജസൂയം, അശ്വമേധം, വാശപേയം, പാശുപതം, പഞ്ചവണം എന്ന ഏഴ് മഹായാഗംചെയ്കയും പരമേശ്വര സ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി ഇന്ദ്രജാലം, ഗജേന്ദ്രജാലം, മഹേന്ദ്രജാലം, ഗജകൎണ്ണം, ഗോകൎണ്ണം അഗ്നിസ്തംഭനം വായുസ്തംഭനം, ജലസ്തംഭനം, ആകാശപ്രവേശം, പരകായപ്രവേശം, കൎമ്മം, തന്ത്രം, ഉച്ചാടനം, മാരണം, മോഹനം, വശ്യം ഇത്യാദികളായ അറുപത്തിനാലു കലാവിദ്യകളെ ഉപദേശിക്കുകയും നാഗപാശം എന്ന വരായുധവും മായാവിയെന്ന നാമത്തെയും പരമേശ്വരസ്വാമി കൊടുത്തു താൻ അന്തൎദ്ധാനം ചെയ്കയും ചെയ്തു. അഞ്ചാമതു ഇന്ദ്രജിത്തു എന്ന നാമം വരുവാനുള്ള സംഗതി എന്തെന്നുവെച്ചാൽ ലങ്കാനാഥനായ രാവണൻ ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധമേററു ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നതായി ദൂതന്മാരാൽ ഇന്ദ്രജിത്ത് വിവരം അറിഞ്ഞു തന്റെ സൈന്യങ്ങളെക്കൂട്ടി സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ പോയി പിതാവിന്റെ ക്ഷീണത്തെക്കണ്ടു ക്രോധം സഹിയാതെ വില്ലോടുകൂടി ദേവസംഘത്തിൽ ചാടി ദേവകളെ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ഓടിച്ചു ഇന്ദ്രനോടു പോരേററു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു വീഴ്ത്തി. നാഗപാശത്താൽ ഇന്ദ്രന്റെ കേശാദിപാദം വരിഞ്ഞുകെട്ടി രഥത്തിലിട്ടു പിതാവിനേയുംകൂട്ടി ലങ്കയിൽ വന്നു ഇന്ദ്രനെ ബന്ധിച്ച നാഗപാശത്തെ വിടുത്തി പാദത്തിലും കരത്തിലും ശൃംഖലപൂട്ടി കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടു വെക്കുകയും അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ രാജാവില്ലാതെ സ്വൎഗ്ഗം അരാജകത്വംഭവിക്കുന്നതിനെ ദേവകൾകണ്ടുചെന്നു തങ്ങളുടെ കുലഗുരുവായ ബൃഹസ്പതി ഭഗവാനോടു ഉണ്ടായ പരമാൎത്ഥമെല്ലാംഉണൎത്തുകയും ബൃഹസ്പതി ദേവകളെ കൂട്ടി സത്യലോകത്തിൽ പോയി കമലോത്ഭവനായ ബ്രഹ്മാവോടു പരമാൎത്ഥങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ബ്രഹ്മദേവർ ബൃഹസ്പതിയോടുകൂടി ലങ്കയിൽ വരികയും ബ്രഹ്മദേവരുടെ വരവിനെക്കണ്ടു എതിരേററുകൊണ്ടു വന്നു അവസ്ഥാനുസരണം ആസനത്തിലിരുത്തി സല്ക്കരിക്കയും അനന്തരം രാവണനോടു ബ്രഹ്മാവു ഹേ ലങ്കേശ്വര! സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ രാജാവില്ലാതെ രാജധാനി അരാജകത്വം ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കേണമെന്നല്ലാതെ വളരെക്കാലം ഇന്ദ്രനെ കാരാ

ഗൃഹത്തിൽ ഇടേണമെന്നുണ്ടോ? ആയതുകൊണ്ട് ഇന്ദ്രനെ വിട്ടയച്ചാൽ വേണ്ടില്ല. അതുനിമിത്തമാണ് ഞാനുംകൂടെ വന്നതു്, എന്നതിനെക്കേട്ട രാവണൻ, ഹേ സ്വാമിൻ! എനിക്ക ഇന്ദ്രനെ ശൃംഖലയിൽ ഇട്ടിരിക്കേണമെന്നില്ല. അതെല്ലാം രാവണിയുടെ ഇഷ്ടമാണ്. വിടേണമെങ്കിൽ രാവണിയെ വരുത്തി അവനെ അറിയിച്ചേ വിട്ടുവാൻ തരമുള്ളൂ. എന്നുപറഞ്ഞു രാവണിയെ വരുത്തുകയും ബ്രഹ്മാവു രാവണിയുടെ കരംപിടിച്ചു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി അല്ലയൊ രാവണി! ഇന്ദ്രൻ വളരെ ദിവസമായില്ലെ അത്യന്തം സങ്കടമനുഭവിക്കുന്നു. ഇന്ദ്രന്റെ മേലുള്ള ക്രോധം ഇനിയും ശമനത വന്നില്ലയോ? അന്യായമായി ദേവരാജ്യം പാഴപ്പെട്ടു് പോകുന്നു. ഇനിയെങ്കിലും മഘവാനെ വിട്ടയച്ചൂടെ? എന്നതിനെക്കേട്ട രാവണി, സ്വാമിൻ! ഇന്ദ്രൻ സാധാരണയിലധികം അഹങ്കാരിയാണ്. അതു ശമിപ്പാൻ വേണ്ടി ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുതാണ്. ലങ്കയിൽ ചിലരുണ്ടെന്നുള്ള ഓൎമ്മ ലേശംപോലും ഇന്ദ്രന ഇല്ല. അതു ഓൎമ്മവരട്ടെ. സ്വാമിയുടെ ആവശ്യംപോലെ ഞാൻ നടപ്പാൻ ഒരുക്കമാണ്. ഇന്ദ്രനെ വിടേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി ശത്രുനിഗ്രഹാൎത്ഥം ഒരു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തരണം എന്നുതന്നെയല്ല ഇന്ദ്രജിത്തു എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധിയും തരണം എന്നു രാവണി പറകയും അതുകേട്ടു ബ്രഹ്മാവും ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തെ ദാനം ചെയ്തു. ഇന്ദ്രജിത്തു് എന്ന പ്രസിദ്ധിയും കൊടുത്തു. അനന്തരം രാവണന്റെ സമ്മതംവാങ്ങി ഇന്ദ്രനെ സഭയിൽ കൊണ്ടുവന്നു പാദത്തിൽ പൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ശൃംഖല വെട്ടി. ഹെ ഇന്ദ്രാ! മേലാൽ ലങ്കയിൽ ചിലരുണ്ടെന്നു ഓൎമ്മവേണം. ഞങ്ങളുടെ ഉപാസനാമൂൎത്തിയായ ബ്രഹ്മദേവരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം നിന്നെ വിട്ടിരിക്കുന്നു. പോകാം, എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ഇന്ദ്രൻ വിടകൊള്ളുകയും അനന്തരം ബ്രഹ്മാവാദികൾ രാവണനോടു പരസ്പര സംഭാഷണങ്ങളും കഴിഞ്ഞു അവരവരുടെ യഥാസ്ഥാനത്തിലേക്ക പോകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഇന്ദ്രനെ ജയിക്കയാൽ ഇന്ദ്രജിത്തെന്നുള്ള പ്രസിദ്ധി ബ്രഹ്മാവിനാൽ സിദ്ധിച്ചതാണ്. ഇങ്ങിനെയാണ് അഞ്ചു നാമങ്ങൾ വരുവാനുള്ള കാരണം. ഇ

ന്നി രാവണിയുടെ സത്ത്യയുദ്ധം, ശാറ്ര്യയുദ്ധം, മായായുദ്ധം ഇങ്ങി ങ്ങന മൂന്നു തരത്തിലുള്ള യുദ്ധവും ഇവന്നു ജലപ്രായമാണ്. അ തിൽ സത്ത്യയുദ്ധത്തിന്റെ ധർമ്മം നിന്തിരുവടി അറിയുമല്ലോ. ഇ നി ശാറ്ര്യയുദ്ധത്തിന്റെ മർയ്യാദയെ ഉണത്താം, നെററിക്കു തൊടു ക്കുന്നു, എന്നു പറഞ്ഞു ഗളത്തിലേക്കും, ഗളത്തിൽ തൊടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു മാറിലേക്കും, മാറിൽ തൊടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ഊരുവിലേക്കും, അടിക്കു തൊടുക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു മുടിയിലേ ക്കും അസ്ത്രങ്ങളെ തൊടുത്ത് ചെയ്യുന്ന യുദ്ധമാണ് ശാറ്ര്യയുദ്ധം. ഇനി രാവണിയുടെ മായായുദ്ധങ്ങളെ പറയാം. നേരിട്ടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ ആകാശത്തിലേക്കു പോകും. അവിടേക്കു നി ന്തിരുവടി പോയി എങ്കിൽ ഉടനെ ആകാശത്തിൽ മറഞ്ഞു ഇന്ദ്ര ജിത്തു ഭൂമിയെത്തുളച്ചു നിന്തിരുവടിയുടെ ഗളം മുറിക്കും എന്നുത ന്നെയല്ല ഇന്ദ്രകോണിൽക്കൂടെ പോയാൽ യമകോണിൽക്കൂടെ വ രും, വായുകോണൂടെ പോയാൽ വരുണകോണൂടെ വരും, അഗ്നി കോണൂടെ പോയാൽ നിരൃതികോണൂടെ വരും ഇങ്ങിനെ അഷ്ടദി ക്കുകളിൽനിന്നും അസ്ത്രങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കും. എന്നുതന്നെയ ല്ല, അനേകപർവ്വതങ്ങളായും വരും, ഭൂതപ്രേതപിശാചുക്കളായും വരും. നിന്തിരുവടിയേയും സുഗ്രീവാദികളേയും പിടിച്ചു ഭക്ഷി ക്കും എന്നു തോന്നും. സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയെ മന സ്സിൽ നിവാതസ്ഥലദീപംപോലെ കുടിയിരുത്തി ആ മായങ്ങളെ അസ്ത്രംതൊടുത്തു പോക്കി എന്നുവെച്ചാൽ വേറെയും ചില മായ ങ്ങളെടുക്കും അതും പറയാം. നരംബ, നിംബ, ബദരികം, ഗ ന്തി, സൌഗന്തികം, ഗിരു, വേണു, വില്ലാന്മല, കാഞ്ച്ര, പൃത ഫ ലാസ, താല, രസാല, ഹിന്താലകൊല, തോമാല, വെങ്കം, മ ധൂകമധുക, കരണ്ഡ, പിണ്ഡ, പ്രഭൃതികളായ വൃക്ഷങ്ങൾ യുദ്ധക്ക ളത്തിൽ നിറയപ്പെട്ടുകാണും. അതിൽ കപോത, ഭരദ്വാജ, കുക്കു ട, മയൂര, ശ്യേന, ചേതക, ചകുത, ചാതക, ചകോര, ചൊച ക, ചകട, ചാട, കേര, കൃകണ, കോകില, കക്കാറേഡു ... ക ങ്ക, കഞ്ജന, കളക, കാകോള, ഖദ്യോത, കുരര, ശലഭ ... പ ത്ര, ഭൃംഗ, വിഹംഗ, കലിംഗ, ഗദ്ദ, ശുക, ബക, സാര ... ഹം

സ, പരുങ്ങ, ചക്രവാക, വരാരി, വരട, എഷ്ടി, മയേഷ്ടി, ഇത്യാദികളായ പക്ഷികളായും കാണും. കരടി, കാട്ടാന, വള്ളിപ്പുലി, പുള്ളിമാൻ, എട്ടടിമാൻ, കൃഷ്ണസൎപ്പം, കടുവായ, മലയണ്ണ, ചെന്നായ, കബരിമാൻ, കല്ലാട്ടു മുതലായ മൃഗങ്ങളായും കാണും. ആ വനമദ്ധ്യേ വേദാധികാരികളായ ബ്രാഹ്മണര് രാമകൃഷ്ണേത്യാദികളായ തിരുനാമങ്ങളെ ജപിച്ചു അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ വന്നു സ്തുതിച്ചു ബ്രാഹ്മണരെ കണ്ടാൽ ക്ഷത്രിയന്മാർ പാദത്തിൽ നമസ്കരിക്കണം എന്നു പറയും. അതുകേട്ടു സത്യമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി നമസ്കരിപ്പാൻ തല താഴ്ത്തിയാൽ ഉടനെ വെട്ടി കാട്ടിലെറിയും. ആയതുകൊണ്ടു ഈ അവസരത്തിൽ ബ്രാഹ്മണർ വരേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നും ഇതും ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ മായമാണെന്നും വിശ്വസിച്ചു അഗ്നിയാസ്ത്രം തൊടുത്തു ആ മായത്തെയും പോക്കണം. ഉടനെ ഇന്ദ്രജിത്തു പ്രചണ്ഡമാരുതനായി വന്നു പടകളെ നിലകലക്കും ഉടനെ അഗ്നിയായി വന്നു സകല പേരെയും ദഹിപ്പിച്ചു കളയുമെന്നു തോന്നും. അഗ്നി കത്തിജ്വലിച്ചു ജ്വാലാമാലകളോട്ടു യുദ്ധകളം നിറയപ്പെട്ടും. അഗ്നിയെക്കണ്ടു ഭയപ്പെടുവാൻ ആവശ്യമില്ല. അതിൽ നിന്തിരുവടിയെ ജയിപ്പാൻ മാൎഗ്ഗമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ ഉടനെ തന്റെ സ്വയരൂപത്തെ എടുത്ത് നേരിട്ടു വന്നു ബാണങ്ങളെ ശരവൎഷം ചെയ്യും. തോറ തോററ മാത്രക്കു രാവണിക്കു ശക്തി വൎദ്ധിച്ചു വൎദ്ധിച്ചു വരും. അതിലും ജയമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ ഉടനെ കാലത്തിന്നു പ്രകൃതവ്യത്യാസം വരുത്തും. ആയതിന്നു മുമ്പെ നിന്തിരുവടി കാലനിൎണ്ണയം ചെയ്യണം. രാവണിയോട്ടു യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുമ്പോൾ ഇത്ര നാഴിക പകലുണ്ടെന്നു സമയത്തെ തീൎച്ചപ്പെടുത്തണം. സമയഭേദം വരുത്തുമ്പോൾ ആദിത്യൻ അസ്തമനമായിക്കാണും, അനേകനക്ഷത്രങ്ങളും ചന്ദ്രോദയവും കാണും സൎവ്വശരീരികളും സുഷുപ്തി അവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചതായിക്കാണും, അന്ധകാരം നിറയും, ലോകമെല്ലാം നിശ്ശബ്ദമായിക്കാണും സുഗ്രീവാദികൾ അന്ധകാരത്തിൽ പെട്ടു അന്യോന്യം തമ്മിലറിയാതെ ബുദ്ധിമുട്ടും അതു കണ്ടു ആദിത്യൻ മറഞ്ഞുവെന്നു അമാന്തമായി നിന്നാൽ രാവണി നിന്തിരു

വടിയെ നിഗ്രഹിക്കും. അതിന്നിടവരാതെ അന്ധകാരത്തെ അ സ്ത്രംതൊടുത്തു നീക്കണം. അതിലും ജയമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ, രാത്രിയെപ്പകലാക്കും, ഉടനെ സൂര്യോദയം കാണും. ഇങ്ങിനെ പകൽ രാത്രിയായും രാത്രി പകലായും കാണും. ആ മായയെത്തയും പോക്ക ണം. എന്നാൽ ഉടനെ ദേവേന്ദ്രൻ എന്നുള്ള ഭാവനയിൽ ഐരാവതാരൂഢനായി വജ്രായുധപാണിയായിവരും. അതുകണ്ടു ഇന്ദ്രനാണെന്നു വിചാരിക്കരുത്. നിന്തിരുവടിയോടു യുദ്ധംവേണ്ട ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷക്ക ല്ല നിങ്ങൾ രാവണാദികളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു മേലിൽ യുദ്ധത്തിന്നു ആവശ്യമില്ല. രാവണൻ ജാനകിയെ രാമൻെറ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോരെണ്ടാട്ടുത്തു രക്ഷപെട്ടു. ഇന്ദ്രജിത്തു മടങ്ങി, ലങ്കയിൽ അവൻെറ ഗൃഹത്തിലുണ്ട്. നിന്നെ രാമൻെറ അടുക്കലേക്ക കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻവേണ്ടി ഞാൻ വന്നതാണ് എന്നു നിന്തിരുവടിയോടു പറയും. അതുകേട്ടു ഭ്രമിച്ച് ഉടനെ അസ്ത്രംതൊടുത്തു ആ മായയെത്തയും പോക്കണം. ഉടനെ രാവണൻെറ വേഷത്തെ കെട്ടി നിന്തിരുവടി സമീപത്തിൽവന്നു ലക്ഷ്മണ! എൻെറ മകൻ നിന്നോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ അസാദ്ധ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞു മടങ്ങിവന്നു. ഞാൻ ജാനകിയെ രാമൻെറ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയി വിട്ടു നമുക്ക പാടിവീട്ടിലേക്ക പോകണം. സുഗ്രീവാദികളെ വിളിക്കുക എന്നു പറയും അതും വിശ്വസിക്കരുത്: ആ മായകൊണ്ടും ജയമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ ജ്യേഷ്ഠൻരാമസ്വാമിയുടെ വേഷത്തെ കെട്ടി സമീപത്തിൽ വരും. വന്നു എടാ! ലക്ഷ്മണാ! ഇന്ദ്രജിത്തിനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ആരാണ് നിണക്ക സമ്മതം തന്നതു അതികായവധം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ പടകളോടുകൂടി പടവിട്ടതിക്ക വരണമെന്നും യുദ്ധക്കളത്തിൽ നില്ലരുതെന്നും പറഞ്ഞതിനെ ധിക്കരിച്ചു രാവണിയോടു യുദ്ധത്തിന്നു തുടങ്ങിയ നിണക്ക ഈ ജന്മത്തു ഗുരുത്വമുണ്ടാവില്ല. ഞാൻ തന്ന വില്ല് ഇവിടെ കൊണ്ടുവാ എന്നു പറയുന്നതിനെക്കേട്ടു ജേഷ്ഠനാണെന്നു വിചാരിച്ച് വില്ല് കൊടുത്താൽ ഉടനെ രാവണി നിഗ്രഹിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു ഈ അവസരത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠൻ വരുവാൻ അവകാശമില്ലെന്നു ക

രുതി അസ്ത്രം തൊടുത്തു ആ മായത്തേയും പോക്കണം. പിന്നെ ഭരതനെപ്പോലെ നിന്തിരുവടി സമീപത്തു വന്നു ഹെ ലക്ഷ്മണാ! നീ യുദ്ധംചെയ്തു വളരെ ക്ഷീണിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. വില്ല് എന്റെ കയ്യിൽ തരിക. ഞാൻ രാവണിയോടു യുദ്ധം ചെയ്യാമെന്നു പറയും. പരമേശ്വരസ്വാമി പുത്രനായ സുബ്രഹ്മണ്യനെപ്പോലെയും, ഗണപതിയെപ്പോലെയും സാക്ഷാൽ നാരായണനെപ്പോലെയും സൌന്ദൎയ്യസ്ത്രീകളായും കൈകേയി കൌസല്യ സുമിത്രയെപ്പോലെയും വരും. ഇങ്ങിനെ കണ്ടശരീരികളുടേയും കേട്ട ശരീരികളുടേയും വേഷം കെട്ടും. അവസാനം അടിയന്റെ വേഷം കെട്ടി വരും. വന്നു സ്വാമിൻ! ഇന്ദ്രജിത്തു യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റുപോയി. ഇനി യുദ്ധത്തിന്നു സമയം പോരാ. സ്വാമിയുടെ അടുക്കലേക്കു പോകാം എന്നു പറയും. അപ്പോൾ അടിയനാണെന്നും അല്ലെന്നും വിശ്വസിക്കരുത്. അടിയൻ വരുന്നതായാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ പിൻഭാഗത്തുകൂടെ വരും. രാവണി അടിയന്റെ വേഷത്തെ കെട്ടി വരുന്നതായാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ പുരോഭാഗത്തുകൂടെ വരും. ആ ലക്ഷണത്താൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞു കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കണം. രാവണി സ്വന്തം രൂപത്തോടുകൂടി ആദ്യം വരുമ്പോൾ അവന്റെ നേത്രത്തേയും ദന്തത്തേയും നല്ലവണ്ണം കണ്ടു മനസ്സിലാക്കണം. ഇന്ദ്രജിത്തു ഏതു രൂപത്തിലുള്ള വേഷം കെട്ടിയാലും അവന്റെ നേത്രത്തിന്നും ദന്തത്തിന്നും പ്രകൃതവ്യത്യാസം വരുന്നതല്ല. പിന്നെ എല്ലാം അവയവങ്ങളും മാറും. എന്നുതന്നെയല്ല ഇവൻ പാതാളത്തിൽ പോയി നാഗരാജാവായ വാസുകിയുടെ പുത്രി മനസുന്ദരി എന്ന സ്ത്രീയെ കല്യാണം ചെയ്തവനാണ്. ആ സ്ത്രീ ഇപ്പോൾ ലങ്കയിലുണ്ട്. പിതാവായ വാസുകിയാൽ മകൾക്കു ഒരു അനുഗ്രഹമുണ്ട്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, ഭൎത്താവായ രാവണിയുടെ ശിരസ്സ് ശത്രുവാൽ യുദ്ധക്കളത്തിൽ വീണതറിഞ്ഞു മുഹൂൎത്തത്തിന്നുള്ളിൽ തന്റെ പത്നി വന്നു ശിരസ്സിനെ എടുത്തു ശരീരത്തോടുകൂടി യോജിപ്പിച്ചുവെന്നു വരികിൽ ശിരസ്സ് യോജിച്ചു പ്രാണൻ കലൎന്നു മുമ്പിലുള്ള സ്ഥിതി വരട്ടെ എന്നുള്ള അനുഗ്രഹമാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ ഒരു സംഗതി അടിയന്നും രാ

വണ്ണനം മാത്രമെ അറികയുള്ളൂ. എന്നാൽ രാവണിക്ക ബ്രഹ്മാവു ഒരു രഥം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അതിന്നു കൊടിഞ്ചിത്തേര് എന്നാണ് പേര്. ആ രഥം ശത്രുവോട് യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ ഇടംവലമായിത്തിരിയും. ചക്രത്തിൽ നിന്നു മേഘഗർജ്ജനംപോലെ ശബ്ദമുണ്ടാകും. ആകാശത്തിലും ഭൂലോകത്തിലും പാതാളത്തിലും മഹാമേരുവിങ്കലും അഗ്നിയിലും സമുദ്രത്തിലും പക്ഷിയെപ്പോലെ പാറക്കും. ഇത്ര വൈഭവമുള്ള രഥമേറിയാണ് യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിട്ടുള്ളതു. രാവണി തന്നോടുകൂടി നാല്പത് വെള്ളം സൈന്യങ്ങളെയാണ് കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്. പത്മവ്യൂഹമാക്കി നിത്തണം. ഹംസത്തിന്നു മുഖമായി ഹനുമാനെയും പക്ഷങ്ങളായി ജാംബവാൻ സുഗ്രീവനേയും പുഛമായി അംഗദനേയും പാദമായി നീലനേയും നിറുത്തണം. നിന്തിരുവടി തന്മദ്ധ്യേ വില്ലെടുത്തു ഇന്ദ്രജിത്തോടു അഭിമുഖീകരിച്ചു യുദ്ധം തുടങ്ങണം. എന്നു തന്നെയല്ല ആഹാരം, മൈഥുനം, നിദ്ര എന്ന മൂന്ന അവസ്ഥകളെ പതിന്നാലു വത്സരം യാതൊരു ശരീരി ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നുവോ അവന്നു ഈ രാവണിയെ വധിക്കാം. അതു നിന്തിരുവടിക്കുണ്ടല്ലോ. എന്നു പറഞ്ഞു വിവരങ്ങളെയെല്ലാം ജാഗ്രതയോടുകൂടെ മനസ്സിലാക്കി. ലക്ഷ്മണൻ ലങ്കേശ്വരനെ നോക്കി ഹേ ലങ്കേശ്വര! രാക്ഷസന്മാരിൽ വെച്ച് അഗ്രഗണ്യനായ രാവണിയുടെ വൈഭങ്ങളെക്കേട്ടു അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ നിന്നോടു ഞാൻ ഒരു ശപഥം പറയുന്നതിനെ കേൾക്കുക. ഈ മായാവിയായ രാവണിയെ ഇന്നൊ നാളയൊ അഥവാ മറ്റന്നാളോ ഇങ്ങിനെ മൂന്നു ദിവസത്തിന്നുള്ളിൽ നിന്റെ മുഖനു ഞാൻ വധിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്നു വല്ല വ്യത്യാസവും വന്നാൽ ഞാൻ സൂര്യഗോത്രത്തിൽ ഉത്ഭവിച്ചവനല്ല. ദശരഥന്നു പുത്രനല്ല. രാമസ്വാമിയുടെ അനുജനുമല്ല സുമിത്രമാതാവിന്റെ ഗൎഭത്തിൽ ഞാൻ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലെന്നു മാത്രമല്ല വസിഷ്ഠന്റെ ശിഷ്യനുമല്ലെന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊൾക. ഇന്ദ്രജിത്തു കെട്ടുന്ന വേഷത്തിന്നു തക്കതായ ദിവ്യാസ്ത്രയകങ്ങളാൽ മായങ്ങളെ നശിപ്പിക്കും വാദപ്രതിവാദങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധംചെയ്യും. ഘോരയു

ദ്ധം മതി എന്നു രാവണി പറയുന്നവരെ യുദ്ധം ചെയ്യും. എന്നു പറഞ്ഞ് വാനരങ്ങൾക്കു കല്പന കൊടുക്കുകയും രാവണിയുടെ പടകളെ മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്ന മാരുതി അടിച്ച് നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു രാവണി ഹനുമാനെ നേരിട്ടു എടാ ഹനുമാ! ഓടാതെ ഒളിയാതെ ചാടാതെ മറിയാതെ നില്ല് നില്ല്. നിന്നെ മുമ്പെ വധിച്ചേ വേറെ യുദ്ധമുള്ളൂ, രാവണി വില്ലെടുക്കുമ്പോൾ നീ എന്തു ചെയ്യും. കല്ലെടുക്കുമോ വൃക്ഷം പറിക്കുമോ. ഇതുകളെക്കൊണ്ടു എന്നെ ജയിപ്പാൻ കഴിയുമോ? എന്നുപറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ഹനുമാൻ പറയുന്നു.

എടാ രാവണി! വില്ലെടുത്ത് നിന്നോട് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ വേറെ ചില വില്ലാളികൾ ഇവിടെ ഉണ്ട്. കല്ലെടുക്കുന്നതും വൃക്ഷം പറിക്കുന്നതും ഇന്നു നാളയോടുകൂടി കാണാം. ഇന്ദ്രാദികളെ ജയിച്ചവനാകുന്നു നിനക്കു ഒരു അഹങ്കാരമുണ്ട്. എടാ ഇന്ദ്രാദികളെപ്പോലെ സാധ്യക്കളല്ല രാമലക്ഷ്മണന്മാർ എന്നു മനസ്സിലാക്കണം. വില്ലെടുത്താൽ നിൻെറ തലയറത്തതിന്നുശേഷമേ വേറെ യുദ്ധമുള്ളൂ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി, എടാ മന്തി! നീ പറയുന്ന ആ ലക്ഷ്മണനല്ലെ എൻെറ അനുജനായ അതികായനെ വധിച്ചത്. അവൻ എവിടെപോയി. മുമ്പെ ലക്ഷ്മണനെ വധിച്ചു പിന്നെ രാമനേയും മക്കടങ്ങളേയും ജയിക്കുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിൽ എവിടെപോയി ഒളിച്ചാലും അവിടെയൊക്കെ അസ്ത്രം അയച്ചു ശരമയമാക്കാതിരിക്കുമൊ? എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ രാവണിയെ നോക്കി, വാടാ രാവണീ! എന്നെ ജിയക്കു. സ്വാമിമാർകളോടുള്ള യുദ്ധം പിന്നെ ആവാം. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണി തൊടുക്കുന്ന ശരങ്ങളെ എല്ലാം പിടിച്ചു അവൻെറ മുഖത്തെറിഞ്ഞു പിന്മാറുകയും ലക്ഷ്മണനും രാവണിയുമായി അന്യോന്യായുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ആ യുദ്ധത്തിൽ സത്യയുദ്ധത്തിൽ ജയമില്ലെന്നു കണ്ട് ശൌര്യയുദ്ധം തുടങ്ങുകയും അതിലും ജയമില്ലെന്നു കണ്ടു പലതരത്തിലുള്ള മായായുദ്ധങ്ങളെത്തുടങ്ങുകയും അതിലും ജയമില്ലാതെ വില്ലോടുകൂടി ആകാശത്തിൽ മറയുകയും ചെയ്തു അതുകണ്ടു ലക്ഷ്മണൻെറ അടുക്കൽ വിഭീഷണൻ വന്ന്, ശര

ണം സ്വാമിൻ! ഇനി കാൽനാഴികപ്പകൽ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. അതി ന്നുള്ളിൽ രാവണിയെ വധിക്കുന്നകാൎയ്യം പ്രയാസമാണ്. സൂൎയ്യൻ അസ്തമനമാവാൻ സമയം നോക്കിക്കൊണ്ടാണ് രാവണിയിരിക്കു ന്നത്. കാരണം രാക്ഷസന്മാർ രാത്രിഞ്ചരന്മാരാണ്. രാക്ഷസന്മാ ൎക്കു അന്ധകാരത്തിൽ മായത്തിന്നു അധികം ശക്തി ഉണ്ടാവും. ആയതുകൊണ്ടു യുദ്ധം നാളെ ആവാം. യുദ്ധകളം വിട്ടു പാടി വീട്ടിലേക്കു പോകുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറ യുന്നു. അല്ലയോ ലങ്കേശ്വര! രാവണി യുദ്ധത്തിൽ മടങ്ങിപ്പോ യവനല്ല. വില്ലോടുകൂടി ആകാശത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഏതു വേഷം കെട്ടി ഏതു വഴിക്കു വരുമോ എന്നറിവാൻ കഴിയില്ല. സു ഗ്രീവാദികൾ വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ പോയി അവൎക്കു ക്ഷുത്ത് ശമിപ്പാനായി നല്ല ഫലമൂലപക്വങ്ങളെ കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു വിഭീഷണനെ വനത്തിലേക്കയച്ചു അംഗദൻ കയ്യിൽവില്ലും കൊടുത്തു നില്ക്കുന്നതിനെ രാവണി ആകാശവീഥിയിൽ നിന്നുകണ്ട് പറയുന്നു.

നാഗാസ്ത്രം.

നല്ല സമയം. പടനിലത്തിൽ രാമനേയും വിഭീഷണനേയും കാണുന്നില്ല. ലക്ഷ്മണൻ അംഗദൻ കയ്യിൽ വില്ലും കൊടുത്തു നട്ട തറിയെപ്പോലെ നില്ക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു പണ്ടു പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ദത്തമായ നാഗാസ്ത്രമെടുത്തു അഭിമന്ത്രിച്ചു തൊടുക്കുകയും നാഗപാശം സുഗ്രീവാദി വാനരങ്ങളേയും ലക്ഷ്മണനേയും ബന്ധിച്ചു അവരെല്ലാം പടനിലത്തിൽ വീഴുകയുംചെയ്തു. അനന്തരം രാവണി രാവണനെക്കണ്ടു ശരണം പിതാവെ! ശത്രുപക്ഷിയായ വിഭീഷണൻ ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള വാനരങ്ങളേയും ലക്ഷ്മണനേയും നാഗാസ്ത്രം തൊടുത്തു ഞാൻ യുദ്ധക്കളത്തിൽ വീഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നു. നാളത്തെ യുദ്ധത്തിൽ രാമനെ വധിച്ചുതരാം. ഇപ്പോൾ തൈലത്തോണിക്കു പോകുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണി പോയതിന്നുശേഷം വിഭീഷണൻ ഫലമൂലപക്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു യുദ്ധകളത്തിൽവന്ന് മരിച്ചു കിടക്കുന്ന ലക്ഷ്മണൻ മുതലായവരെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ കഷ്ടം! ഇളയ സ്വാമിയോടു

പാടിവീട്ടിലേക്ക പോകാമെന്നു ഞാൻ അപ്പോഴും പറഞ്ഞു. അ
തു കേൾക്കാതെകണ്ടല്ലേ ഈ സങ്കടം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നതു.
ഇതു ഭഗവാൻ കേട്ടാൽ എന്നെ എന്തെല്ലാം പറയുമൊ? ജ്യേഷ്ഠ
ന്റെ മകൻ രാവണിയെക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്മണനേയും പടകളേയും
കൊല്ലിച്ചവനാണ്. കൂടെനിന്നു കുടികെടുത്ത, സ്വാമിദ്രോഹി
യാണെന്നു പറയാതെ ഇരിക്കയില്ല. ഞാനും ഇവരോടുകൂടി മരി
ച്ചിരുന്നാൽ ഉപദ്രവമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നു വ്യസനിക്കുമ്പോൾ
തന്റെ മന്ത്രിയായ അനലൻ വന്നു വ്യസനിച്ചിട്ടു ഫലമെന്താ
ണ്. ഞാൻ പോയി രാമസ്വാമിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാം. എന്നു
പറഞ്ഞു പാടിവീട്ടിൽ വന്നു ഭഗവാനോടു വിവരങ്ങളെല്ലാം കേൾ
പ്പിച്ചു. അതു കേട്ടു ഭഗവാൻ യുദ്ധക്കളത്തിൽ വന്നു അഗ്നിക്ക
ണ തൊട്ടുത്തു അന്ധകാരത്തെ നീക്കി പടകളെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കു
ന്നു. അയ്യോ! കഷ്ടം! സുഗ്രീവാദികളായ ഇരുപത്തൊന്നു രാജാക്ക
ളും നാല്പത്തിരണ്ടു മന്ത്രിമാരും മരിച്ചല്ലെ കാണുന്നത്? ഈ എഴു
പതു വെള്ളം സൈന്യങ്ങളിൽവെച്ചു ഒരുവനെങ്കിലും ദുഃഖിക്കേ
ണ്ടെന്നു പറവാനില്ലല്ലൊ. എന്നു പറഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ സുഗ്രീ
വനെക്കണ്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു: അയ്യോ സുഗ്രീവാ! നാം സകല
പേരും സുബേലാരോഹണം ചെയ്തു ലങ്കയെ വർണ്ണിച്ചനില്ക്കു വട
ഗോപുരോപരിയിൽ രാവണനെക്കണ്ടു തൽക്ഷണം നീ ചാടി അ
വന്റെ മകുടഭംഗം ചെയ്തവനല്ലെ. അങ്ങിനെ ഉള്ള രാവണപു
ത്രനാൽ നീ മരിക്കേണ്ടിവന്നതിനെ ആലോചിച്ചാൽ വലിയ വേ
ദനയായിരിക്കുന്നു എന്നും പറഞ്ഞു സുഗ്രീവന്റെ വലത്തെ ഭാ
ഗം അംഗദൻ കിടക്കുന്നതു കണ്ടു അയ്യോ അംഗദ! നിന്റെ അ
ച്ഛൻ മരണസമയത്തു നിന്നെപ്പിടിച്ചു എന്റെ കയ്യിൽ തന്നു ര
ക്ഷിച്ചു നിങ്ങടെ മകനെപ്പോലെ വിശ്വസിക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞി
രിക്കെ, രാവണിയുടെ സായകംപെട്ടു മരിപ്പാനല്ലെ ഇടവന്നുപോ
യത്. ഞാൻ ഇത്ര വിലയില്ലാത്തവനായിത്തീൎന്നുവല്ലൊ. എന്നു
പറഞ്ഞു ഹനുമാനെക്കണ്ടു പറയുന്നു. അയ്യയ്യൊ മാരുതേ! നീ
നിമിത്തം ജാനകിയെ വീണ്ടുകൊണ്ടുവരുവാൻ എടവരുമെന്നു ക
രുതിയല്ലെ ഇരുന്നത്. രാവണിയുടെ സായകമേറ്റു നീ മരിപ്പാ

നം അതു കണ്ട സ്ത്രീകളെപ്പോലെ മാറത്തടിച്ചു ദുഃഖിപ്പാനുമല്ലെ
എനിക്ക ഇട വന്നുപോയതു്. മേലിൽ ഞാൻ പ്രാണനോടുകൂടി
വസിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമെന്താണ്. എന്നു പറഞ്ഞു അവിടംവി
ട്ടു ലക്ഷ്മണനെക്കണ്ടു മാറത്തടിച്ചു ദുഃഖിച്ചു പറയുന്നു. എടാ
സൌമിത്രേ! മാതാപിതാക്കളാൽ ത്യാജ്യനായി അയോദ്ധ്യയെയും
ഉപേക്ഷിച്ചു ഭാൎയ്യയേയും അന്യനു കൊടുത്തു ഭാൎയ്യാവിയോഗിയായി
നടക്കുന്ന എന്നെ രക്ഷിപ്പാനല്ലെ നീ വില്ലെടുത്തു കൂടെ നടന്നതു്.
ഒരു കാലം വേദങ്ങൾ തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു എന്നുവന്നാലും നീ എ
ന്നെ പിരിയുന്നവനല്ലല്ലൊ. നീയും എന്നെ പിരിഞ്ഞുപോയൊ?
എന്നെവിട്ടു നിന്റെ പ്രാണനെക്കൊണ്ടുപോവാൻ ധൎമ്മരാജാവി
ന്നു ധൈൎയ്യം വന്നുവല്ലൊ. ഒരുവന്റെ പ്രയത്നത്താൽ ലോക
ത്തിൽ ഭാൎയ്യ, പുത്രൻ, മാതാ, പിതാ, ധനം, ഭൂമി, ആഭരണം ഇതു
കളെ സമ്പാദിപ്പാൻ സമൎത്ഥനായി എന്നു വരും. എന്നാലും ത
ന്നിൽ താഴെ ജനിച്ച അനുജനെ സമ്പാദിപ്പാൻ സമൎത്ഥനാവു
ന്നതല്ല. മേലാൽ യുദ്ധവും വേണ്ട. ജാനകിയും വേണ്ട. ഞാനും
നിന്റെമേൽ വീണു മരിച്ചു പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണ
ന്റെ മേൽ വീണു മോഹാലസ്യപ്പെടുകയും അതു കണ്ടു വിഭീഷ
ണൻ സ്വാമിയുടെ പാദാഭിവാദ്യംചെയ്തു നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു
വിഭീഷണനോടു ഭഗവാൻ ക്രോധിച്ചു, എടാ സ്വാമിദ്രോഹി! വി
ശ്വാസഘാതകി! അതികായവധം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ലക്ഷ്മണനെ
കൂട്ടി എന്റെ അടുക്കലേക്ക വരണമെന്നല്ലെ ഞാൻ പറഞ്ഞയ
ച്ചതു്. രാവണിയോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ ആര് നിനക്ക സമ്മ
തം തന്നു. ഇങ്ങിനെ നീ ചെയ്യുമെന്നു സ്വപ്നത്തിൽകൂടി ഞാൻ
വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. കൂടെനിന്നു കുല കൊടുക്കുകയല്ലേ നീ
ചെയ്തതു്. എടാ രാവണി വന്നു അനുജനോടു നേരിട്ട ആ അ
വസരത്തിൽ ഒരു വാനരനെ എന്റെ അടുക്കലേക്ക വിവരം പ
റയുവാൻ അയക്കാതിരിപ്പാൻ കാരണമെന്തു്? എടാ ആ സമയം
ഞാനറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ നാഗാസ്ത്രം തൊടുത്തു രാവണിയു
ടെ കയ്യും തലയും നിലത്തുവീഴത്തക്ക അസ്ത്രംതൊടുത്തു അനുജനെ
രക്ഷപ്പെടുത്താതിരിക്കുമോ. അയ്യോ ദ്രോഹി! ഇങ്ങിനെ എന്നെ

കെട്ടുത്തുകളഞ്ഞുവല്ലൊ. സകല വാനരങ്ങളും നി അഭയം ചോ
ദിച്ചു വന്നപ്പോൾ നിന്നെ സ്വീകരിക്കരുതെന്നു പറഞ്ഞു. എന്റെ
ശുദ്ധത കൊണ്ടല്ലെ ഞാൻ നിന്നെ രക്ഷിച്ചത്. ലോകമുള്ളവരെ
ക്കും ആയുൎബ്ബലമുള്ളവനാണ് ഞാൻ എന്നുള്ള അഹങ്കാരമല്ലെ നി
കാണിച്ചത്. പോടാ പോ; നിന്നെ എനിക്കു കാണെണ്ടുന്നാവശ്യ
മില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം രാമച
ന്ദ്രാ! അടിയൻ മനസ്സിൽ ഊഹിക്കാതെകണ്ടുള്ള കാൎയ്യങ്ങളെ വി
ചാരിച്ചു തിരുവടി അടിയന്റെ പേരിൽ പരിഭവിക്കരുത്.
സത്യം ഇങ്ങിനെയൊന്നുമല്ല. യഥാൎത്ഥം വേറെ ഉണ്ട്. ആയതുക
ളെ ഉണൎത്താം കേൾക്കുക എന്നു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു: സ്വാമി
ൻ! അങ്ങയുടെ അനുജൻ അതികായന്റെ തലയറുത്തു ഭൂമിയി
ലിട്ട ഉടനെ സുഗ്രീവാദികളെക്കൂട്ടി യുദ്ധകളം വിടുന്നതിന്നുമുമ്പെ
അഗ്രഗണ്യനായ രാവണി നാല്പതുവെള്ളം പടയോടുകൂടെയും ധൂ
മ്രാക്ഷൻ, മഹാപാൎശ്വനെന്ന തേരാളികാക്കുന്ന രണ്ടു രാക്ഷസന്മാ
രോടും കൂടി ഇരുഭാഗവും അഞ്ഞൂറഞ്ഞൂറ രഥത്തോടും താൻ മദ്ധ്യ
ത്തിൽ മഹാരഥമേറി മേഘഗൎജ്ജനം ചെയ്തു പടനിലത്തിൽ വന്ന
തിനെ തിരുവടിയുടെ അനുജൻ കണ്ടു ശൂരാദികളെ നിഗ്രഹി
ച്ചസമയം സുബ്രഹ്മണ്യനുണ്ടായ ക്രോധംപോലെ നേത്രത്തിൽനി
ന്നു അഗ്നിക്കട്ടകൾ ചിതറി. അടിയനെ നോക്കി ആരാണി
പ്പോൾ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നതെന്നു ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു രാവ
ണിയുടെ വിവരങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ അറിയുംവണ്ണം ഉണൎത്തിക്കുക
യും ചെയ്തു. അതു കേട്ടു ഇന്ദ്രജിത്തൊ എന്നുള്ള പുഞ്ചിരിയോടുകൂ
ടി തന്റെ സൈന്യങ്ങളെ താൻ ഹംസവ്യൂഹം പകുത്തു ഹനുമാ
ന്റെ ചുമലിൽ ആരോഹിച്ചു അസ്ത്രങ്ങളെ ശരവൎഷം ചെയ്തു.
രാവണി സത്യയുദ്ധം, ശാഠ്യയുദ്ധം ചെയ്തു ജയമില്ലെന്നു കണ്ടു മാ
യായുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ആ മായങ്ങളെയെല്ലാം ലക്ഷ്മണൻ പോ
ക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്ത് നാഗാസ്ത്രം തൊടുക്കാമെന്നു പറയുകയും കൂ
ടെ തടുക്കാമെന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു എടുത്ത അ
സ്ത്രം തൊടുക്കാതെ വില്ലോടുകൂടി ആകാശത്തിൽ മറഞ്ഞതിനെ ല
ക്ഷ്മണൻ കണ്ടു അടിയനെ വിളിച്ചു നീ കുറെ ഫലമൂലപാകാ

ങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്ന വാനരങ്ങളുടെ ക്ഷീണം മാറുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അതുകളെ കൊണ്ടുവരുവാൻ വനത്തിലേക്കു അടിയൻ പോയ അവസരത്തിൽ ആകാശത്തിൽനിന്നു നാഗാസ്ത്രം തൊടുത്തതാണ്. ലേശംപോലും അടിയൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഈ വിവരം തിരുവടിയെ അറിയിക്കാതിരിപ്പാൻ അവകാശമെന്തെന്നാണ് തിരുവടിയുടെ ചോദ്യം. അഗ്രഗണ്യനായ രാവണൻ തൻെറ നാല്പതുവെള്ളം പടകളെ പത്മവ്യൂഹം പകുത്തു നമ്മുടെ എഴുപതുവെള്ളം പടകളെ വളഞ്ഞുപോയതിനാൽ ഒരു ചെറുവാനരനെയെങ്കിലും തിരുവടിയുടെ അടുക്കലേക്കയച്ചു വിവരം അറിയിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമായിവന്നു. ഇങ്ങിനെയാണു യഥാർത്ഥം. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു: ഹേ ലങ്കേശ്വര! ഈ നാഗാസ്ത്രം രാവണിക്കു കൊടുത്തത് ആരാണ്? അസ്ത്രത്തിൻെറ വൈഭവം എന്ത്? നീ അറിയുന്നവണ്ണം പറയുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു.

നാഗാസ്ത്രത്തിൻെറ ഉത്ഭവം.

ശരണം രാമചന്ദ്രാ! പണ്ടു നാഗാസുരൻ എന്നവനെ വധിപ്പാനായിട്ടു ബ്രഹ്മാവു സത്യലോകത്തുവെച്ച് ഒരു ആഭിചാരം ചെയ്കയും അതിൽനിന്നു ഒരു സർപ്പം ഉണ്ടാവുകയും ത്രിമൂർത്തികളുംകൂടി നാഗാസുരനെ കൊലചെയ്തു മടങ്ങിവരിക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. നാഗപാശം അതിവേഗത്തിൽ വീരമഹേന്ദ്രമെന്ന അസുരപുരിയിൽ പോയി നാഗാസുരൻെറ കോട്ടയുടെ പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽനിന്നു ഒരു ഹുംകാരം ചെയ്കയും ആ ഹുങ്കാരം നിമിത്തം ആ പട്ടണത്തിലുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ഗർഭമലസുകയും കോട്ടയുടെ ഗോപുരങ്ങളിടിഞ്ഞു ചാടുകയും വിഷജ്വാലയേററു അനേകമസുരന്മാർ മരിക്കുകയും ചെയ്തതിനെ ദൂതന്മാരാൽ നാഗാസുരൻ അറിഞ്ഞു തൻെറ 200 കോടിപ്പടയേയും വീരസേനനെന്ന പടനായകനേയും യുദ്ധത്തിന്നയച്ചു. വീരസേനൻ തൻെറ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി ഗോപുരത്തിൻെറടുക്കൽ വന്നുനോക്കിയതിനെ നാഗപാശം കണ്ടു തൻെറ ഫണത്തെ അമ്പതുയോജന പരത്തി ഒരു ഹുങ്കാരം ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം പുറപ്പെട്ട വിഷജ്വാലകൾ

ഏററ വീരസേനനും പടകളും നശിച്ചു. അതിനെ അറിഞ്ഞു
വീരകേസരിയായ മന്ത്രിയും 1000 കോടി പടകളും വന്നു സൎപ്പ
ത്തിനെ നേരിട്ടു. അതുകണ്ടു സൎപ്പം തൽക്ഷണം തൻെറ വായപി
ളൎന്നു അവരെയെല്ലാം ആചമനം ചെയ്തു. ആ വിവരം അറിഞ്ഞു
നാഗാസുരൻ ക്രോധാഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു ഇതു മഹാ അന്യായ
വും അപമാനവും ആയല്ലൊ എന്നു കരുതി അശ്വവാഹനമേ
റി കഠാരപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു പത്മമെന്ന സംഖ്യയോടുകൂടിയ
പടകളോടുകൂടി സൎപ്പത്തെ വന്നു കാണുകയും ആ സമയം സൎപ്പം
അസുരനെ നോക്കി ഹേ! അസുരശ്രേഷ്ഠ! നീ അസുരഗോത്രമാ
ണെങ്കിലും നിൻെറ പിതാവ് ഞങ്ങളുടെ വംശത്തിൽ ഒരുവനാ
യിരിക്കണം. കാരണം—നിൻെറ മുഖം സൎപ്പാകൃതിയാകുന്നു.
എന്തോ ആവട്ടെ. നീ മുമ്പെ മരിക്കുന്നുവോ; അല്ല പടകളുടെ
മരണം നിനക്കു കാണേണമെന്നുണ്ടോ എന്നതുകേട്ടു അസുരൻ
അതിന്നു സമാധാനം അസ്ത്രംകൊണ്ടാണ് എന്നും പറഞ്ഞു അ
നേക ബാണങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കുകയും അയക്കുന്ന ബാണങ്ങളെ
ല്ലാം വിഷാഗ്നിയാൽ ഭസ്മമായി പോകുന്നതിനെക്കണ്ടു നാഗാസു
രൻ അതിവേഗത്തിൽ കഠാരപാണിയായി സൎപ്പത്തിൻെറ നേരി
ട്ടു ചാടുകയും അതുകണ്ടു സൎപ്പം വാ പിളൎന്നു നാഗാസുരനെയും
അവൻെറ സൈന്യങ്ങളേയും ഭുജിച്ചു തൃപ്തനായി മടങ്ങി ത്രിമൂ
ൎത്തികളുടെ അടുക്കലേക്കു വന്നു സന്തോഷവൎത്തമാനങ്ങളെല്ലാം പറ
ഞ്ഞു പരമേശ്വരസ്വാമി അണിഞ്ഞ സൎപ്പങ്ങളിൽ താൻ ഒരുവ
നായിരുന്നു, അങ്ങിനെ കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ ഒരു
ദിവസം പരമേശ്വരസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു ലോകങ്ങളെല്ലാം ഒ
രു പ്രാവശ്യം സഞ്ചരിച്ചു കാണേണമെന്നു മോഹമുണ്ടു. ആയതി
ന്നു കല്പന തരേണമെന്നു സൎപ്പമായ നാഗപാശം അപേക്ഷിക്കുക
യും ആയതിന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു ശാന്മലദ്വീപിൽ മാത്രം പോകരു
തെന്നു കല്പിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. നാഗപാശം കൈലാസ
ത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു അമ്പതുകോടി യോജന വിസ്താരമായ ഭൂ
ലോകത്തിൽ ശാന്മലദ്വീപ് ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള പതിപട്ടണന
ഗരഗ്രാമങ്ങൾ ഒന്നൊഴിയാതെ സഞ്ചരിച്ചു അവിടവിടങ്ങളിലുള്ള

അതൃത്ഭുതങ്ങളെക്കണ്ടു മടങ്ങുകയും മറ്റേത്തിൽ വെച്ച ശാന്മലദ്വീപിലെക്ക പോയാൽ എന്താണവിടെ? ത്രിമൂത്തികളാലും അസാദ്ധ്യമായ നാഗാസുരനെ വധിച്ചവനാണ് ഞാൻ. ശത്രുക്കളുടെ ബാധ എനിക്കുണ്ടാവുന്നതല്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ ആയതും കാണാമല്ലൊ എന്നു വിചാരിച്ചു മടങ്ങി നാഗപാശമെന്ന സപ്പം ശാന്മലദ്വീപിലെക്ക വന്നു നോക്കുമ്പോൾ അവിടെ വസിക്കുന്നവർ തന്റെ ഗോത്രസംജാതന്മാരായിരുന്നു അവരോടു നാഗപാശം ക്രോധിച്ചു ഹേ പ്രജകളെ! നിങ്ങൾ എന്നെ ആരെന്നു മനസ്സിലാക്കിയോ. ഞാൻ സപ്പരാജാവാണ്. ത്രിമൂത്തികളാലും അസാദ്ധ്യമായ നാഗാസുരനെ വധിച്ചവനാണ്. എന്നെ നിങ്ങൾ മാനിക്കാതിരുന്നാൽ ഞാൻ നിങ്ങളെ ഗോത്രത്തോടെ നശിപ്പിക്കും. എന്നതിനെകേട്ടു വേണ്ടതു് അങ്ങിനെയല്ല നമ്മുടെ കുലകാലനായ പന്നഗാരി എന്ന ഒരു പക്ഷിയുണ്ടു്. ആയവന്റെ നാമം ഗരുഡൻ എന്നാണ്. അവൻ വഷാവസാനത്തിൽ ഇവിടെ വരും. അവന്നു അന്നെക്ക വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണപദാത്ഥങ്ങളെല്ലാം ഒരുക്കണം അല്ലങ്കിൽ അന്നു സപ്പഭക്ഷണമാണ്. ആ ദിവസം ഇന്നാണ്. ഗരുഡൻ വരേണ്ടുന്ന സമയമായി. ആയവനെ അങ്ങുന്നു ജയിച്ചു ശത്രുബാധ ഒഴിച്ചാൽ ഇനി മേൽ സുഖമായി ഭവിക്കാം. അങ്ങിനെ കഴിയുമൊ എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു നാഗപാശം മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി പക്ഷി എന്നെ കണ്ടുവെന്നാൽ പ്രാണൻ കളയും. സാരമില്ല. എന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യെ പക്ഷീന്ദ്രനും അതിവേഗമായി വരുന്നതിനെ കണ്ടു സപ്പങ്ങൾ നടുനടുങ്ങുകയും നാഗപാശം പക്ഷിയെ മാനിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുതിനെ കണ്ടു ഗരുഡൻ ക്രോധിക്കുകയും നാഗപാശമെന്ന സപ്പം തന്റെ ഫണത്തെ പരത്തി ഗരുഡനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ഇങ്ങിനെ അന്യോന്യം തമ്മിൽ ഒരു നൂറു സംവത്സരം അതികഠിനമായ യുദ്ധം ചെയ്തു നാഗപാശം അധികമായ ക്ഷീണത്തോടുകൂടി പിൻ മടങ്ങി ഒരു കുഹരത്തിൽ ഒളിച്ചു ആ മാറ്റമായി തന്നെ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു ദണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്തു് എന്നെ രക്ഷിക്കേണമെന്നപേക്ഷിച്ചു. പ

രമേശ്വരസ്വാമി സപ്പത്തെ നോക്കി അല്ലയോ നാഗപാശമേ, നി
ന്നെ ഞാൻ രക്ഷിച്ചു. നീ ഇതുവരെ എവിടെപ്പോയിരുന്നു! എന്നു
പറയുന്നതിനിടയിൽ ഗരുഡൻ അതിവേഗത്തിൽ വന്നു പരമ
ശ്വരസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു സ്വാമിൻ അടിയന്റെ ശത്രുവാണ്
ഈ നാഗപാശം. ഒരു തുര സംവത്സരമായി ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ യു
ദ്ധം ആരംഭിച്ചിട്ടു ഇന്നു അടിയനെ അറിയാതെ ചാടിപ്പോന്നവ
നാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇവന്റെ പ്രാണനെ അടിയന്നു ദാനം
ചെയ്യണമെന്നു ഗരുഡന്റെ അപേക്ഷയെ കേട്ടു ഹേ ഗരുഡാ!
ഈ വിവരമൊന്നും ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. നാഗപാശം എന്നെ
നമസ്കരിച്ചു രക്ഷിക്കേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അവ്വണ്ണം ഞാൻ
അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പിന്നെയാണ് നിന്നെ കണ്ടു
കാഴ്ചം മനസ്സിലായത്. ആയതുകൊണ്ടു തൽക്കാലം അവനെ
ഞാൻ രക്ഷിച്ചു. എങ്കിലും ഒരു കാലത്തു നാഗപാശത്തെ ഭുജി
പ്പാൻ നിണക്കിടവരുവാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു എ
ന്നു പറഞ്ഞു ഗരുഡനെ അയക്കുകയും നാഗപാശത്തെ പണ്ട
ത്തെ സ്ഥിതിയിൽ വെക്കുകയുംചെയ്തു. ആയതിൽപ്പിന്നെ രാവ
ണി തന്റെ കുലഗുരുവായ ശുക്രമഹർഷിയാൽ പരമേശ്വരസ്വാ
മിയുടെ അടുക്കൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു വരായുധം ഉണ്ടെന്നറിഞ്ഞു സേ
വചെയ്തു പരമേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമാക്കി നാഗപാശം തരേണമെ
ന്നപേക്ഷിക്കുകയും ഇന്ദ്രജിത്തിന്നു നാഗപാശത്തെ ദാനം ചെയ്ക
യും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമാണ് നാഗപാശത്തിന്റെ വൈഭവം എന്ന
തിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലങ്കേശ്വര! ഈ അസ്ത്രം
വീണ്ടെടുക്കേണമെങ്കിൽ ആർ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കും എന്ന
തിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ഒന്നൊ കൊടുത്ത പരമേ
ശ്വരൻ അല്ലയെങ്കിൽ തൊടുത്ത ഇന്ദ്രജിത്ത് അല്ലായെങ്കിൽ ഈ
നാഗപാശംതന്നെ. ഇങ്ങിനെ മൂന്നാൽ ഒരുവൻ വിചാരിച്ചല്ലാ
തെ മററാരു വിചാരിച്ചാലും ഈ അസ്ത്രത്തിനെ വീണ്ടെടുപ്പാൻ
പ്രയാസം. എന്നാൽ ശരീരത്തിൽനിന്നു വേർപെടുന്നതു എ
പ്പോഴാണെന്നു വെച്ചാൽ പ്രാണനും പാശവും ഒരവസരത്തിൽ
പിരിയും ആകയാൽ ഈ സപ്പത്തിന്നത്ര ശക്തിയുണ്ട്. എന്നു

തിനെക്കൂട്ടു ഭഗവാൻ ധമ്മുണ്ടെങ്കിൽ രക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണന്റെ വക്ഷോദേശത്തിൽ താൻ വീണു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകളെയെല്ലാം കണ്ടു ഗഗനചാരികളായി നില്ക്കുന്ന ദേവന്മാർ നാഗാരിയായ ഗരുഡനെ സ്തുതിക്കുകയും ഗരുഡൻ പ്രത്യക്ഷമാകുകയും പശ്ചിമദിക്കിൽനിന്നു ഗരുഡന്റെ വരവിനെ കണ്ടു ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോടു, നോക്കുവിൻ ദേവകളേ ഗരുഡഭഗവാന്റെ വരവു അത്ഭുതമുണ്ട്. കോടികാതത്തിന്നും ദൂരദേശത്തുള്ള അണുമാത്രമായ പദാത്ഥങ്ങളെ അടുത്തുകാണുന്നതിന്നു സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയ ഗരുഡഭഗവാൻ തന്റെ രണ്ടു നേത്രങ്ങളിൽനിന്നും നേത്രാശ്രുക്കൾ ധാരാളമായി ഒഴുകുന്നതിനെ നോക്കുവിൻ. തന്റെ വലത്തെ നേത്രത്തിൽനിന്നു സന്തോഷസലിലവും എടത്തെ നേത്രത്തിൽനിന്നു സന്താപസലിലവും ആയിട്ടാണ് കാണുന്നത്. എന്നാൽ സന്തോഷമെന്തു സന്താപമെന്തു എങ്കിൽ സവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയെ പിരിഞ്ഞു അനേകകാലമായി ഇന്നു കണ്ടു ശേവിപ്പാൻ സംഗതി വന്നു വല്ലൊ അതും സവ്വേശ്വരനായ സ്വാമിയുടെ കാരുണ്യംതന്നെ എന്നുള്ളതിനെ വിചാരിച്ച സന്തോഷാശ്രുവും. അയ്യോ കഷ്ടം താൻ ഒരു ക്ഷത്രിയവംശത്തിൽ ജാതനായി രാജ്യഭ്രഷ്ടനായി ഭായ്യാവിയോഗിയായി മൃഗപ്രായേണ വനത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു അനന്തരം ലങ്കയിൽ കടന്നു രാക്ഷസന്മാരോടു മത്സരിച്ചു അനുജനെ കുലകൊടുക്കേണ്ടി വന്നുവല്ലൊ എന്നാലോചിച്ചും ഇപ്രകാരമുള്ള ദുഃഖങ്ങൾ എന്റെ സ്വാമിക്കു വന്നനുഭവിച്ചതു ഞാൻ കാണേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ എന്നതിനെ വിചാരിച്ച സന്താപാശ്രുവും ഇങ്ങിനെയുള്ള നേത്രജലങ്ങളോടുകൂടി ഭഗവാന്റെ നീലമേഘശ്യാമളവണ്ണമായ തിരുമേനി സ്വരൂപത്തെ കാണ്മാനുള്ള വരവാണ്. വൈനതേയന്റെ പക്ഷവാതങ്ങളേറ്റ സമുദ്രത്തിലുള്ള തിരഘോഷങ്ങൾ ഒന്നോടൊന്നു സംഘടനപ്രതിഘടനങ്ങളെ ചെയ്യുന്നു. എന്നു തന്നെയല്ല ഭൂമിയിലുള്ള അന്ധകാരങ്ങളെല്ലാം നീങ്ങുന്നു. ഇത്ര ശക്തിയോടുകൂടിയ തന്റെ നാലു പക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും ഇരുപത്തിനാലക്ഷരസംയുക്തമായ പ്രണവത്തെ ദ്ധ്വനിപ്പിക്കുന്നതു നോക്കു

ക. ഗരുഡഭഗവാന്റെ തേജസ്സ അടുത്തടുത്തു വരുംതോറും വാനരങ്ങളുടെ മേൽ അവലംബിച്ചിട്ടുള്ള നാഗപാശങ്ങൾ കെട്ടഴിയുന്ന അത്യത്ഭുതം നോക്കുവിൻ. എന്നു ഗരുഡായനമഃ ഗരുഡായനമഃ എന്നു സ്തുതിച്ചു ഇന്ദ്രാദികൾ നില്ക്കെ ഗരുഡൻ വന്നു സ്വാമിയെ സ്തുതിക്കുന്നു.

ഗരുഡസ്തുതി

കവി.

ദേവാതിദേവർപലരാലുംനാളുതിരുനാമമോതുതിരുവായി
മൂവാതവായുഉലകെടൊരഴമരശാളുമേന്മേമുതൽവാ
മേവാതയിമ്പമവേമേവിമേവിനെടുവീടുകാട്ടുമുടിവായി
ആവായിവരുന്തിഅഴവാർകൊലാരുന്നതിരേകമാണ്ണെയറിവാർ.

ശ്രീമൽനാരായണാ ശരണം. പരബ്രഹ്മസ്വരൂപാ ശരണം; അഖിലാണ്ഡകോടി ബ്രഹ്മണ്ഡനായകാ ശരണം; കൗസല്യാഗർഭാധിവാസാശരണം; ദശരഥരാജനന്ദനാശരണം; വിശ്വാമിത്രയജ്ഞപരിപാലകാശരണം; താടകപ്രാണാപഹാരാശരണം, അഹല്യാശാപവിമോചനാശരണം; ത്ര്യംബകചാപഖണ്ഡിതാ ശരണം; സീതാപാണിഗ്രഹമൂർത്തയേശരണം; ഭാർഗ്ഗവരാമഗർവ്വശമനാശരണം; അയോദ്ധ്യാധിവാസാശരണം; പട്ടാഭിഷേകപ്രിയാശരണം; കോടിമാർത്താണ്ഡവിജയികിരീടമണിമകുടവിലസൽ ശ്രീവീരരാഘവാശരണം; സർവ്വേന്ദ്രിയഭ്രമോപശാന്ത സിദ്ധയോഗിജനവിശുദ്ധമാനസ, സരോജനിവാസ, ഹംസരാജ, ശ്രീവീരരാഘവാശരണം; ഗുണഭരതലക്ഷ്മണ, സഹോൽഭ്രത, താരകപരബ്രഹ്മമൂർത്തയേ ശരണം; ഘനവിജയഉഗ്രതൂണീരകോദണ്ഡപാണേശരണം; അമൃതകിരണകലശ, ചക്രചക്രാത്മമകരമണികുണ്ഡലപ്രകാശാശരണം; ഫണിവികടമാലികാഭരണവന്ദിതപദകമലയുഗളശ്രീവീരരാഘവാശരണം; സ്വാമിൻ പന്ത്രണ്ടു ആദിത്യന്മാരാലും പതിനൊന്നു രുദ്രന്മാരാലും അഷ്ടവസുക്കളാലും സപ്തഋഷികളാലും ആറു ശാസ്ത്രങ്ങളാലും അഞ്ചു ഭൂതങ്ങളാലും നാലു വേദങ്ങളാലും ത്രിമൂർത്തികളാലും സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ കടാക്ഷവീക്ഷണം ലഭിക്കപ്പെടുന്നവന്നു ജനനം മരണ

മെന്ന രണ്ടു കരയോടുകൂടിയ സംസാരസാഗരത്തിൽനിന്നു ഉത്ഥാനംചെയ്ത് നിത്യാനന്ദമെന്ന അഖണ്ഡാനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കും സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യമില്ലാതെ ഞാൻബ്രാഹ്മണൻ ഞാൻ ക്ഷത്രിയൻ ഞാൻ വൈശ്യൻ ഞാൻ ശൂദ്രൻ ഞാൻ രാജ ഇവൻ പ്രജ ഞാൻ ഗുരു ഇവൻ ശിഷ്യൻ ഞാൻ ധനികൻ ഇവൻ ദരിദ്രൻ എന്നു നടിച്ച് ദുഃഖസ്യാനന്തരം സുഖം സുഖസ്യാനന്തരം ദുഃഖം. ജനനാനന്തരം മരണം മരണാനന്തരം ജനനം. എന്ന കാലചക്രഭ്രമിയിൽപ്പെട്ടു ഇടം വലം തിരിയുന്ന അജ്ഞാനികളുടെ അന്ധകാരത്തെ നീക്കി ജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്യും ദുഷ്ടനിഗ്രഹം ശിഷ്ടപരിപാലനത്തിനായും ധർമ്മത്തെ ലോകത്തിൽ നിലനിർത്തി ഭോരംതിത്തു രക്ഷിപ്പാനായല്ലോ എടുത്തു സ്ത്രീവേഷധാരീപുരുഷനായ നിന്തിരുവടിയെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യ അടിയനോടു കാണിക്കേണമെന്നില്ല. അണിയറയിൽനിന്ന് ഈ വേഷത്തെ കെട്ടിച്ച് സഭയിലേക്ക അയച്ചത് അടിയനല്ലെ സ്വാമി; ആയതുകൊണ്ടു അടിയനെ തൃക്കൺപാർത്തരുളേണമെ രാമചന്ദ്രപ്രഭോ! സ്വാമിൻ എന്നു ഗരുഡൻെറ സ്തുതികളെ കേട്ട് കാരുണ്യവാരാനിധിയായ രാമസ്വാമി പക്ഷിയെ തൃക്കണ്ണോത്ത് കടാക്ഷിച്ചുപറയുന്നു. അല്ലയൊ പക്ഷി നീ ആരാണ്. എവിടെനിന്നു വന്നു. അഗ്രഗണ്യനായ രാവണിയുടെ നാഗപാശത്താൽ എഴുപതു വെള്ളം വാനരങ്ങളും എൻെറ അനുജനുംപെട്ട് ശവശരീരികളായി കിടക്കുന്ന മദ്ധ്യെ നീ ഒരുവൻ വന്നു ഇത്രായിരം ശരീരികളുടെ പ്രാണനെ ദാനംചെയ്ത ഒരു പ്രാണദാതാവാണ് നീ എന്നതിലേക്ക വാദമില്ല. ഇത് ആലോചിക്കുമ്പോൾ എൻെറ പൂർവ്വികന്മാരായ ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാർ ചെയ്ത സുകൃതമൊ ഇങ്ങിനെ ഒരു പക്ഷിയായി വന്ന് ഈ ആപല്ക്കാലത്തെ രക്ഷിച്ചതു എന്നും ശങ്കിക്കുന്നു. പഞ്ചദാതാക്കന്മാരിൽവെച്ച നീ പ്രാണദാതാവാണ്. നിന്നെ എന്തെന്നാണ് വിളിക്കേണ്ടതെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. നീ ചെയ്ത സഹായത്തിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി വല്ലതും ചെയ്യാൻ ഞാൻ അസമർത്ഥനാണ്. അയോദ്ധ്യയുംകൂടി എൻെറ കൈവശമില്ല. സമയോചി

തമായിച്ചെയ്യ നന്ദി ലഘുവായിരുന്നാലും അതിനെ ലോകത്തോ ക്കാൾ വലുതെന്നു കരുതണം. അങ്ങോട്ടു യാതൊരു ഉപകാരവും ചെയ്യാതിരിക്കെ ഇങ്ങോട്ടു ചെയ്ത ഉപകാരത്തിന്നു പ്രത്യുപകാര മായി മൂന്നു ലോകത്തെ ദാനം ചെയ്താലും ശരിയാവുന്നതല്ലെ ന്നാണ് ശാസ്ത്രം. എന്നുതന്നെയല്ല നിന്നെ ഈ ജന്മത്തിൽ കണ്ട റിവില്ല. ഇങ്ങിനെ ആപൽക്കാലത്തു രക്ഷിക്കുന്ന ഒരു പക്ഷിയു ണ്ടെന്നു സജ്ജനങ്ങൾ പറഞ്ഞും ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല. നാംതമ്മിൽ യാതൊരു കൊണ്ടറിവും കൊടുത്തറിവുമില്ല. ഇങ്ങിനെ കണ്ടറിവ് കേട്ടറിവ് കൊണ്ടറിവ് കൊടുത്തറിവെന്നു നാലറിവിൽ വെച്ച് ഒ രറിവുമില്ലാതെ കണ്ടിരിക്കെ നീ വന്നു രക്ഷിപ്പാനുള്ള അവകാശം ഇന്നതെന്നു പറഞ്ഞുകേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നതിനെ കേട്ടു ഗരുഡൻ പറയുന്നു. അതിശയം. അത്യുത്ഭുതമുണ്ട് നിന്തിരുവടിയുടെ വാഗ്വൈഭവം. നിന്തിരുവടി അരുളിച്ചെയ്ത നാലറിവും നാം തമ്മിലുണ്ട്. അടിയൻ ആരെന്നും അടിയൻെറ മാതാപിതാവാരെന്നും നാമധേയമെന്തെന്നും നാം തമ്മിലുള്ള പരി ചയമെന്തെന്നും ഈ അവസരത്തിൽ വരുവാൻ അവകാശമെ ന്തെന്നും ഉണർത്താം. അടിയൻെറ അച്ഛൻ കാശ്യപനാണ്. അ മ്മ വിനതയാണ്. നാമം ഗരുഡനെന്നാണ്. പക്ഷികളിൽ വെ ച്ച് അടിയൻ രാജാവാണ്. പണ്ടു വിശ്വാമിത്രനാൽ സൃഷ്ടമായ പെരുമ്പുറക്കടലിൽ നിന്നു ആയിരം യോജന വിസ്താരത്തോടുകൂ ടിയ ഒരു ആമയെ അടിയൻ കൊത്തി എടുത്തു മഹാമേരുവ ൻെറ ഉത്തരഭാഗിക്കിലുള്ള അരയാൽ വൃക്ഷത്തിൻെറ ശാഖയിൽവെ ച്ചുഭുജിപ്പാൻ ശ്രമിച്ച സമയം ആമയുടെ ഘനം പൊറുക്കാതെ കൊമ്പിടിഞ്ഞ് വീഴുകയും വൃക്ഷത്തിൻെറ അടിപ്പാട്ടിൽ അങ്ങയെ കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്യുന്ന മഹർഷികൾ സമാധി ഉണർന്ന് നാരായ ണാ അഭയമഭയമെന്നു സ്തുതിക്കുകയും ഭക്തന്മാരെ രക്ഷിപ്പാനായി കോദണ്ഡപാണിയായിനിന്തിരുവടിവന്നു അടിയനോടു ആയിരം സംവത്സരം യുദ്ധംചെയ്കയും അവസാനം പക്ഷീന്ദ്രനോടു ഞാൻ താദാത്മ്യമായി വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെന്തെന്നുവെച്ചാൽ തരുന്നുണ്ടു

ന്നു അടിയനോട് അരുളിച്ചെയ്കയും അടിയൻബുദ്ധിയില്ലായ്കയാൽ പോർതോററ നിന്നോടു ഞാൻ വരം വാങ്ങുന്നില്ലെന്നും നിണക്കു വേണ്ടുന്ന വരത്തിനെ ദാനം ചെയ്യാമെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ഇന്നു മുതൽക്കു നീ എനിക്കു വാഹനമായിരിക്കണമെന്നു നിന്തിരുവടി ചോദിച്ചപ്രകാരം അന്നുമുതൽ ഇന്നേവരെ നിന്തിരുവടിക്കു അടിയൻ വാഹനമല്ലയൊ. ആയതുകൊണ്ടു മേരുവിൽവെച്ചു കണ്ടും കേട്ടാ വരംകൊണ്ടും കൊടുത്തും ഇങ്ങിനെ നമലറിവും അന്നുതന്നെ ഉണ്ട്. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ ഗോത്രത്തിൽവെച്ചു സാഗരരാജാവിന്നു അടിയൻെറ ഭഗിനിയായസുമിത്രയെ കല്യാണം കഴിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സ്വാമിൻ എന്തിന് വളരെ പറയുന്നു. സുഗ്രീവാദികൾ അടുത്തുള്ളതുകൊണ്ടു അധികമൊന്നും പറയുന്നില്ല: വൈകുണ്ഠത്തിൽ മുഖമണ്ഡപത്തിൽവെച്ചു അടിയനോടു ഉണർത്തിച്ചത് അടിയൻ മറക്കുമൊ. അവതാരശേഷം ലങ്കയിൽ രാക്ഷസന്മാരോടു യുദ്ധമുണ്ടാകുമെന്നും ആയുദ്ധത്തിൽ രാവണപുത്രനായ രാവണി നാഗപാശം തൊടുക്കുമെന്നും ആ അവസരത്തിൽ വൈകുണ്ഠത്തിൽ അന്ധകാരം നിറയപ്പെടുമെന്നും തൽക്ഷണം അതിവേഗത്തിൽ ലങ്കക്ക് വന്നു നാഗപാശം കൊത്തി അറുത്തു പോകേണമെന്നും നിന്തിരുവടി അടിയനോടു കല്പിച്ചപ്രകാരം ഇന്നു ആ ലക്ഷണത്തെക്കണ്ടു അടിയൻ വിടകൊണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയൊ പക്ഷി നിൻെറ വാക്കു സുഗ്രീവാദികൾ കേട്ടാൽ പ്രകൃതിവിരോധമായ്തീരും ആയതുകൊണ്ടു ഒരു പ്രാവശ്യം കൂടി യുദ്ധകളത്തിൽ കടന്നു പക്ഷപുടങ്ങളാൽ അടിച്ച് വിഷപാലകളെ പോക്കി വേഗം വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു പോകുക എന്നതിനെക്കേട്ടു ഗരുഡൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ വളരെ കാലമായി നിന്തിരുവടിയെ അടിയൻ എടുത്ത് പറന്നിട്ട്. ആകയാൽ അടിയൻെറ തോൾത്തിമരം തീരുവാനായി ഒന്നു എടുത്ത് പറക്കുവാൻ അനുവദിക്കേണമെന്നു അപേക്ഷയെ കേട്ട് ഗരുഡനെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി ഭഗവാൻെറ പാദമെത്ത പക്ഷങ്ങളിൽ വെ

ക്കുകയും ഗരുഡന്റെ തിമരം സ്പൎശിപ്പിട്ടതിന്ന ശേഷം ഭഗവാൻ
പറയുന്നു. ഹെ ഗരുഡാ ഇന്ന കണ്ടതുപോലെയുള്ള ലക്ഷണം
ങ്ങൾ പ്രാവശ്യംകൂടെ വൈകുണ്ഠത്തിൽ കാണും. അന്ന് രാവണ
വധമായിരിക്കും. അതിന്നും നീ ഇവിടെക്ക് വരണം. ഇപ്പോൾ
വൈകുണ്ഠത്തിലേക്ക് പോകുക എന്ന് കല്പന കൊടുക്കുകയും ഗരു
ഡൻ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്ക് വിടകൊള്ളുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം
ഭഗവാൻ സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. അല്ലയൊ സുഗ്രീവ!
നാഗാസ്ത്രം തൊടുത്ത രാവണിയുടെ നേരിട്ട് മേലിൽ യുദ്ധംചെ
യ്യാൻ നമ്മുടെ സംഘത്തിൽ ആരുണ്ട്. നാഗാരിയായ പക്ഷിയു
ടെ സഹായത്താൽ ഈ അവസരത്തിൽ ജയിച്ചുകിട്ടി. ഇതുപോ
ലെ നാരായണാസ്ത്രം ബ്രഹ്മാസ്ത്രം എന്ന സായകങ്ങൾ ഇനിയും
രാവണിയുടെ അടുക്കൽ ഉണ്ട്. ആയ്ത് തൊടുത്താൽ അതിന്നു
പ്രതിശാന്തി ചെയ്യാൻ നമ്മാൽ സാധിക്കയില്ല. ആ പക്ഷിയുടെ
ധൎമ്മം നോക്കുക. നമ്മാൽ ആ പക്ഷിക്ക യാതൊരു ഉപകാരവും
ഇല്ലാതിരിക്കെ ഇത്രായിരം ശരീരികളെയും രക്ഷിച്ചു വിചാരി
ച്ചാൽ മേഘങ്ങൾ ഭൂമിക്ക് ജലത്തെ ദാനംചെയ്തു ധാന്യാദികളെ
പുഷ്ടിവരുത്തി ലോകത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നു. അത് വിചാരിച്ച്
ഭൂമി യാതൊരു പ്രത്യുപകാരവും മേഘങ്ങൾക്ക് ചെയ്യുന്നില്ല. എ
ന്നപോലെ നമ്മെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയ പക്ഷിക്ക നമ്മാൽ യാതൊരു
പ്രത്യുപകാരവും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. സജ്ജനങ്ങളുടെ ല
ക്ഷണം ഇപ്രകാരമാണ്. എന്നതിനെകേട്ട ഹനുമാൻപറയുന്നു. ശ
രണം രാമചന്ദ്രപ്രഭൊ, സ്വാമിൻ ലക്ഷ്മണനും പടകളും മരിച്ചുപോ
യി എന്നുകേട്ട് സച്ച്വശാലിയായ ജാനകി വ്യസനിച്ചിരിക്കും. ശ
ത്രുക്കൾനശിച്ചുവെന്നുള്ള സന്തോഷത്തോടുകൂടി രാക്ഷസന്മാരും ഇ
രിക്കും. മരിച്ചവരെല്ലാം രണ്ടാമതും ജീവിച്ചുഎന്ന കേട്ടാൽ ജാന
കിയുടെ ദുഃഖവും തീരും രാക്ഷസന്മാരുടെ സന്തോഷവും മാറും.
അതിലേക്കായി നിന്തിരുവടിയും ലക്ഷ്മണനും ശിലധാനിചെയ്യു

ണം. വാനരങ്ങളെല്ലാം ആർപ്പുനാദം ചെയ്യണം എന്നതിനെ കേട്ട അപ്രകാരംചെയ്തു. ഈ ശബ്ദത്തിനെക്കേട്ട രാവണൻ മ ന്ത്രികളോട ഹെ മന്ത്രികളെ രാമൻെറ കയ്യിലുള്ള കൊദണ്ഡത്തി ൻെറ ധ്വനി മേഘത്തെപ്പോലെ ഗർജ്ജിക്കുന്നു. ലക്ഷ്മണൻെറ ശിലദ്ധ്വനി ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ ഭേദിക്കുന്നു. ഹനുമാൻെറ ആർപ്പു നാദം എൻെറ ഇരുപതു കണ്ണത്തിലും വന്നടിക്കുന്നു. സുഗ്രീവ ൻെറ ആർപ്പുനാദം ലോകത്തെ സ്തംഭിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ വാനര ങ്ങളുടെ ആർപ്പുനാദവും രാമലക്ഷ്മണന്മാരുടെ ശിലദ്ധ്വനിയും കേൾക്കുമ്പോൾ നാഗപാശത്താൽ ശത്രുക്കളെ നിഗ്രഹിച്ച് വ ന്നായെന്ന രാവണി എന്നോട്ട പറഞ്ഞതു ശുദ്ധമേ വ്യാജമാണ്. ഇങ്ങിനെ എന്നോട്ട അസത്യം പറയേണ്ടുന്നാവശ്യം രാവണിക്കെ ന്തായിരുന്നു എന്നറിയണമെന്നു പറഞ്ഞ് ഇന്ദ്രജിത്തിൻെറ അട ക്കലെക്ക രാവണൻ വരുന്നതുകണ്ട് തൈലത്തോണിയിൽകിടക്ക ന്ന ഇന്ദ്രജിത്ത് എഴുനീററ് നമസ്കരിക്കാതെ കിടന്നപാട്ടിൽത്ത ന്നെ കിടന്ന് വണങ്ങുകയും അതുകണ്ട് രാവണൻ ഹെ കുമാര! നിണക്ക് ഇത്ര ക്ഷീണം ബാധിപ്പാൻ അവകാശമെന്തെന്നു ചോ ദിച്ചതിന്നു രാവണി പറയുന്നു. ശരണം പിതാവെ! ലക്ഷ്മണനോ ട്ടുകൂടി ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വളരെ ക്ഷീണം ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ലക്ഷ്മണൻ തൊടുത്ത അസ്ത്രങ്ങൾ എൻെറ ശരീരത്തിൽതറച്ച് തദ്വാരേണ രക്തം പ്രവഹിച്ച് ഞാനണിഞ്ഞുള്ള കഞ്ചുകവും ശ രീരവുംകൂടി രക്തം ഉറഞ്ഞു കട്ടപിടിച്ചതിനാൽ അങ്ങും ഇങ്ങും അ നങ്ങുവാൻ പാടില്ലാതെയും നേത്രവുംകൂടെ മിഴിപ്പാൻ കഴിയാതെ യും വശംകെട്ടതിനാലാണ് കിടന്ന നിലയിൽത്തന്നെ കിടന്നു വ ണങ്ങുവാൻ കാരണം. മുമ്പ് ഷൺമുഖനൊഴിച്ച് ബാക്കിയെല്ലാ വരോടും ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നും ഇത്ര ക്ഷീ ണം ബാധിച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഈ സമയത്തിൽ നി ന്തിരുവടി വരുവാനുള്ള കാരണം ഇന്നതെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. എന്നതിനെ കേട്ട രാവണൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണി, ശ ത്രുക്കളായ വാനരങ്ങളേയും ലക്ഷ്മണനേയും നാഗാസ്ത്രത്താൽ ബ

ന്ധിച്ചുവന്നു. വിഭീഷണനേയും രാമനേയും യുദ്ധക്കളത്തിൽ കാ
ണാഞ്ഞയാൽ ഹിംസിപ്പാനിടവന്നില്ലെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞുവല്ലൊ.
ആയതു ശുദ്ധമേ വ്യാജമല്ലെ. ഇപ്പോൾ യുദ്ധക്കളത്തിൽനിന്നു
വാനരങ്ങളുടെ ആർപ്പുനാദവും രാമാദികളുടെ ശിലധ്വനിയും അ
തികഠിനമായ്ക്കേട്ടു. മരിച്ചവർ രണ്ടാമതും ജനിച്ചതു ഇതുവരെ കേ
ട്ടിട്ടില്ല. നിണക്കു രാമാദികളെ ജയിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞതില്ലായിരുന്നു
വെങ്കിൽ എന്നോടു ജയിച്ചു എന്നു അസത്യം പറയേണമെന്നു
ണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു. ശരണം
പിതാവേ നിന്തിരുവടിയോടു ഒരു കാലത്തും ഒരസത്യം ഞാൻ
പറയുമെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ട. നാഗപാശത്താൽ ശത്രുക്കളെ ജയി
ച്ചതു സത്യമാണ്. എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കെ ദൂതന്മാർ രാവണ
ന്റെ അടുക്കൽവന്നു പറയുന്നു. ശരണം ലങ്കേശ്വരാ! നിങ്ങൾ
തമ്മിൽ വൃഥാ ശണ്ഠപിണയേണമെന്നില്ല. ഇന്ദ്രജിത്തു നാഗ
പാശത്താൽ രാമാദികളെ ജയിച്ചതു സത്യമാണ്. അനന്തരം
നാഗപാശം മോചനം വന്നു അവരെല്ലാം രണ്ടാമതും ജീവിച്ച
തും സത്യമാണ്. മരിച്ചവർ രണ്ടാമതും ജീവിപ്പാനുള്ള കാര
ണം. മരിച്ചുകിടക്കുന്ന ലക്ഷ്മണന്റെ മേൽ രാമൻ വന്നു ദുഃഖി
ച്ചുവീണു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ പന്നഗാ
രി എന്ന ഗരുഡൻ വന്നു നാഗപാശത്തെ കൊത്തി അറുത്ത്
രാമനെ സ്തുതിച്ചുപോകുകയും തന്നിമിത്തം വാനരങ്ങളും മനുഷ്യ
രും മുമ്പിലത്തേക്കാൾ അതിയോഗ്യന്മാരായി യുദ്ധക്കളത്തിൽ യു
ദ്ധസന്നദ്ധന്മാരായും നില്ക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണ് ഉണ്ടായ പ
രമാർത്ഥം. എന്നു ദൂതന്മാർ പറഞ്ഞുപോയതിന്നുശേഷം ആവ
ട്ടെ– ഗരുഡനെ ഞാനറിയും. എന്റെ അസ്ത്രങ്ങൾപെട്ടുണ്ടായ
വ്രണങ്ങൾ ഗരുഡന്ന് ഇനിയും ശമിച്ചിട്ടില്ല. അക്കാര്യം ഇ
നിമേൽ ആലോചിക്കാം. ഇന്നു യുദ്ധത്തിന്നു മാർഗ്ഗമെന്താണെ
ന്നു ചോദിച്ചതിന്നു രാവണി പറയുന്നു. ശരണം പിതാവേ! ഇ
ന്നെനിക്കു എന്നാൽ യുദ്ധത്തിന്നു സാധിക്കുന്നതല്ല. തൈലദ്രോ
ണിയിൽ കിടന്നു പുണ്ണും വടുക്കളും നല്ലവണ്ണം ശമനത വന്നിട്ടി

ല്ലു. ഇന്നത്തെ കഴിഞ്ഞ് നാളെ പടകളോടുകൂടി ഞാൻ ചെന്നു ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്താൽ ശത്രുശേഷം വെക്കാതെ കുലചെയ്യുവാനാകാം. നാഗാസ്ത്രത്തിന്നു ഗരുഡൻ ശത്രുവായിവന്നതിനാൽ അവര് രണ്ടാമതും ജീവിച്ചു. ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തിന്നു ആരും ശത്രുവില്ല. ആയതുകൊണ്ടു യുദ്ധം നിൎത്താതെ പടകളെ അയച്ചു പോർ നടത്തണം. അങ്ങയുടെ സൎവ്വദുഃഖങ്ങളും നാളത്തെ യുദ്ധത്തിൽ ഞാൻ അവസാനിപ്പിക്കാമെന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സമ്മതിച്ചു രാജധാനിയിൽ വന്നിരുന്നു. ആ അവസരത്തിൽ ദൂതന്മാർ വന്നു രാവണനോടു ശരണം പ്രതാപലങ്കേശ്വര! ധൂമ്രാക്ഷൻ മഹാപാൎശ്വൻ എന്ന രാക്ഷസന്മാർ ഇന്ദ്രജിത്തോടുകൂടി രഥാളി കാക്കുവാൻ പോയവരാണ്. അവർ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ യുദ്ധക്കളത്തിൽ ഇട്ടു ഒളിച്ചുവന്നു തങ്ങളുടെ പത്നികളോടുകൂടി സുഖിച്ചു വസിക്കുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ആഹാ! അവരെപ്പിടിച്ചു നാസിക വെട്ടി മുതുകത്തു ശ്വാവിന്റെ കോലംവരച്ചു നാടുകടത്തിവിടുക എന്നു കല്പന കൊടുത്തതിനെക്കേട്ടു മാല്യവാൻ വന്നു രാവണനോടു പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണ! നിന്റെ കല്പന ശരിയല്ല. കാരണം ഇന്ദ്രജിത്തു യുദ്ധക്കളത്തിൽനിന്ന് ഇവരെ വിട്ടു മായത്താൽ ആകാശവീഥിയിൽ മറഞ്ഞവനാണ്. പടനായകനില്ലാതെ വന്നാൽ പിന്നെ സൈന്യങ്ങൾ എന്തുചെയ്യും. ഇവർ നിരപരാധികളാണ്. നാസിക വെട്ടുന്നതായാൽ നിന്റെ മകൻ രാവണിയുടെ മൂക്കാണു മുറിക്കേണ്ടത്. ആയതുകൊണ്ടു കല്പനയെ മടക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ കല്പന മടക്കി. മാല്യവാൻ പോയതിന്നുശേഷം ധൂമ്രാക്ഷൻ മഹാപാൎശ്വൻ രാവണനെ വണങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം ലങ്കേശ്വര! ഞങ്ങൾ ഇനിമേൽ ഇരുന്നിട്ടു ഫലമില്ല. യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരണം. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ധൂമ്രാക്ഷൻ, മഹാപാൎശ്വൻ, പിശാചൻ, സൂൎയ്യശത്രു, വെൾവിശത്രു, മാലി, വജ്രദംഷ്ട്രൻ എന്നിങ്ങിനെ ഏഴു രാജാക്കളും പത്തുവെള്ളം പടയും യുദ്ധത്തിന്നുപോയി രാമാദികളെ ജയിച്ചുവരിക എന്നു ക

ല്പിച്ചു. അതുപ്രകാരം യുദ്ധസന്നദ്ധന്മാരായി പടനിലത്തിൽ വ
ന്നു. ഭഗവാൻ വന്ന പടകളുടെ വിവരം വിഭീഷണനാൽ അറി
ഞ്ഞു തന്റെ സൈന്യങ്ങളോടു കല്പിക്കുന്നു.

ഹനുമാൻ ധൂമ്രാക്ഷനോടും, അംഗദൻ മഹാപാൎശ്വനോടും,
നീലൻ മാലിയോടും, ഇടവൻ വജ്രദംഷ്ട്രനോടും, പനസൻ പി
ശാചനോടും, സുഗ്രീവൻ സൂൎയ്യശത്രുവോടും, ലക്ഷ്മണൻ വൈരം
വിശത്രുവോടും, പോരേല്ക്കുക. പത്തുവെള്ളം പടയിൽ ആറുവെ
ള്ളത്തെ ഞാനും, നാലുവെള്ളത്തെ ലക്ഷ്മണനും നിഗ്രഹിക്കാമെ
ന്നു പറഞ്ഞു അപ്രകാരം ഏഴു രാജാക്കളെയും പത്തുവെള്ളം പട
കളെയും നിഗ്രഹിച്ചു. ഈ വിവരം രാവണൻ അറിഞ്ഞു ഇന്ദ്രജി
ത്തിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ദൂതന്മാരെ അയച്ചു. രാവണി
വന്നു രാവണനെ വണങ്ങിപ്പറയുന്നു. ശരണം പിതാവേ! മ
ക്കൾ മരിച്ചുപോയതിലേക്കായി ദുഃഖിക്കരുത്. ഞാൻ ഉടനെ
യുദ്ധത്തിന്നു പോയി രാമാദികളെ വധിച്ചു സീതയെ വൈധവ്യ
ദുഃഖം അനുഭവിപ്പിക്കാതെ രാവണി യുദ്ധക്കളം വിട്ടു മടങ്ങുന്നത
ല്ല. നിന്തിരുവടി നടനാട്യങ്ങളോടുകൂടി സുഖമായിരിക്കണം.
പോരിന്നു വിടതരിക എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ന
ല്ല കാൎയ്യം വേണ്ടതു അങ്ങിനെതന്നെ. എന്നാൽ അറുപതുവെ
ള്ളം പടകളെ നിനക്കു സഹായമായി തരുന്നുണ്ട്. സൈന്യസ
മേതനായി ചെന്നു ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചുവരിക. എന്നതിനെക്കേ
ട്ടു മഹാരഥമേറി പടകളോടുകൂടി യുദ്ധക്കളത്തിൽ വരികയും ഭഗ
വാൻ കണ്ടു ആരാണിതെന്നു വിഭീഷണനോടു ചോദിക്കുകയും ഇ
ന്ദ്രജിത്തു അറുപതുവെള്ളം പടകളോടു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കു
ന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻവന്നു സ്വാമിൻ! ഈ യുദ്ധം
അടിയന്നു തരണം എന്നപേക്ഷിച്ചതിന്നു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണ
നോടു പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണാ! ഒരു കാലത്തും ഈ യുദ്ധം നി
നക്കു തരുന്നതല്ല. കാരണം—നീയും രാവണിയുമായി ഇന്നാ
ലെയുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ദത്തമായ നാ
ഗപാശം രാവണി തൊടുത്തപ്പോൾ ആയതിന്നു പ്രത്യസ്ത്രം തൊ

ടുത്തു തടുപ്പാൻ നീ സമർത്ഥനാവാതെ പടകളും നീയും മരിച്ചു യുദ്ധകളത്തിൽ വീഴുകയും അതുകണ്ടു ദാശരഥി രാമൻ മാറത്തടിച്ചു സ്ത്രീകളെപ്പോലെ ദുഃഖിക്കുകയും പനാശാരി എന്ന പക്ഷിയുടെ ദയകൊണ്ടു എല്ലാവരും രണ്ടാമതും ജീവിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയുള്ള രാവണി ഇപ്പോഴും യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം, നാരായണാസ്ത്രം, പാശുപതാസ്ത്രം മുതലായ ദിവ്യസായകങ്ങളെ തൊടുത്തു എന്നുവന്നാൽ ആയതിനെ തടുത്തു രക്ഷപ്പെടുവാൻ നീ സമർത്ഥനാവുന്നതല്ല. എപ്പോഴും ദുഃഖിപ്പാൻ എന്നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഞാൻ രാവണിയോടു യുദ്ധംചെയ്യുന്നതിനെ നീ നോക്കുക. ഞാനും നിന്നെപ്പോലെ ശരംപെട്ടു വീഴുന്നുവോ അല്ല ശത്രുവിനെ വീഴ്ത്തുന്നുവോ നോക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ പറയുന്നു. ശരണം അഗ്രജാ! രാവണിയെ മൂന്നുദിവസത്തിന്നുള്ളിൽ കൊന്നേക്കാമെന്നും അല്ലാത്തപക്ഷം ക്ഷത്രിയവംശത്തിൽ ഞാൻ ഉത്ഭവിച്ചതല്ലെന്നും ദശരഥാത്മജനല്ലെന്നും സുമിത്രമാതാവിൻെറ ഗർഭത്തിൽ ഉത്ഭവിച്ചവനല്ലെന്നും നിന്തിരുവടിയുടെ അനുജനല്ലെന്നും വിഭീഷണൻമുഖേന ശപഥം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആ ശപഥം നിവൃത്തിച്ചില്ലായെങ്കിൽ ഇനിമേൽ അടിയൻ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവും ഇല്ല. ആയതുകൊണ്ട് അങ്ങയുടെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ പറഞ്ഞ അവധിക്കുള്ളിൽ വധിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടാ ലക്ഷ്മണാ! ശത്രുവിൻെറ ദുർബ്ബലപ്രബലതകളെ അറിയാതെ അന്യനോടു ശപഥം ചെയ്യാമോ? ആവട്ടെ ഇന്ദ്രജിത്തു കൊണ്ടുവന്ന അറുപതുവെള്ളം പടകളിൽ നാല്പതുവെള്ളംപടയെ ഞാൻ വധിക്കാം. ഇരുപതുവെള്ളം പടയെ നീ വധിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു വില്ലുവാങ്ങി. നാല്പതുവെള്ളംപടയെ താൻ വധിച്ച അനന്തരം ലക്ഷ്മണൻെറ അടുക്കൽ വില്ലുകൊടുത്തു. ഇരുപതു വെള്ളം പടയെ ലക്ഷ്മണൻ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനെ രാവണി കണ്ട് ലക്ഷ്മണനെ നോക്കിപറയുന്നു. എടാ ലക്ഷ്മണാ! ഒരു വാനരനോടു രണ്ടാം യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന മര്യാദ

എവിടെയെങ്കിലും ഉണ്ടോ? ഈവില്ലഭ്യാസം ആരോടു പഠിച്ചു. നി
ങ്ങൾ രണ്ടാളിൽ ആരാണ് മുമ്പെ മരിക്കാൻ ഒരുങ്ങിയതെന്നുവെ
ച്ചാൽ അവക്ക് നേരിട്ടുടുക്കാം. എടാ ലക്ഷ്മണാ! നിദ്രപ്പിത്തനായകും
ഭകർണ്ണനെ വധിച്ചുവെന്നുള്ള ഒരഹംഭാവം നിൻെറ ജ്യേഷ്ഠനുണ്ട്.
അങ്ങിനെയുള്ള രാവണൻെറ അനുജനല്ല ഞാൻ. ഞാൻ രാവണ
ൻെറ പ്രഥമപുത്രനാണ്. നിങ്ങൾ രണ്ടാളേയുംകൊന്നു നിങ്ങളു
ടെ രക്തത്താൽ എൻെറ അതികായൻ മുതലായ അനുജന്മാക്കും
ചെറിയച്ഛനുംഉള്ള മരണാനന്തരാപേക്ഷ ചെയ്യാനാംപ്പോളാണ്
ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നുതന്നെയല്ല, നിൻെറ ജ്യേ
ഷ്ഠൻ മരിച്ചു, അനുജനായ നീയാണ് ശേഷക്രിയ ചെയ്യേണ്ടത്.
ഇന്നു നീ മരിച്ചു നിൻെറ ജ്യേഷ്ഠനെക്കൊണ്ട്, നിണക്കുള്ള ശേഷ
ക്രിയകളെ ഞാൻ ചെയ്യിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അങ്ങിനെ ചെയ്യാതെ
പോയാൽ രാവണനു പുത്രനായി ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടു ഫലവുമില്ല.
ഞാൻ രാവണൻെറ മകനുമല്ല എന്നുള്ള ശപഥവാക്കുകളെ പറ
ഞ്ഞ് അന്യോന്യം അസ്ത്രങ്ങളെ ശരവർഷം ചെയ്കയും അവസാന
ത്തിൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുക്കുമെന്ന് ഇന്ദ്രജിത്തു പറയുകയും കൂടെ
തൊടുക്കാമെന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറയുകയും ചെയ്തതിനെക്കേട്ട് എടു
ത്ത അസ്ത്രം തൊടുക്കാതെ മായത്താൽമറഞ്ഞതിനെ ഭഗവാൻ ക
ണ്ടു ലക്ഷ്മണനോടു, അല്ലയോ സൌമിത്രേ! നിൻെറ യുദ്ധംകണ്ടു
സന്തോഷമായി. നമ്മുടെ വരായുധങ്ങൾക്കു ശക്തി കുറഞ്ഞിരിക്കു
ന്നു. ഞാൻപോയി സാഗരതീരത്തിൽവെച്ചു മന്ത്രസങ്കല്പം കഴിച്ചു
വരുന്നുണ്ട്. വിഭീഷണാ നീ ചെന്നു ഫലമൂലപാകങ്ങളെ കൊ
ണ്ടുവന്നു പടകളുടെ ക്ഷുത്തു ശമിപ്പിച്ചു ക്ഷീണംമാറേറണമെന്നു
പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ വനത്തിലേക്കും ഭഗവാൻ വ
രായുധപൂജക്കും പോയി. ലക്ഷ്മണനും സൈന്യങ്ങളും യുദ്ധക്കള
ത്തിൽനിന്നു. ഇന്ദ്രജിത്തു രാവണൻെറ അടുക്കൽചെന്നു വണ
ങ്ങി പറയുന്നു. ശരണം പിതാവെ! അടിയനു ലക്ഷ്മണനായുള്ള
യുദ്ധത്തിൽ ഒരു മോശം പിണഞ്ഞു എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ബ്രഹ്മാ
സ്ത്രം തൊടുക്കുമെന്ന് അസ്ത്രത്തിൻെറ നാമം പറഞ്ഞതിനാൽ കൂ
ടെത്തൊടുക്കാമെന്നു ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു എടുത്ത അസ്ത്രം

തൊടുക്കാതെ ഞാൻ മടങ്ങി വന്ന ആയത്തുകൊണ്ടു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുപ്പാൻ സമയമുണ്ടാക്കിത്തരണമെന്നപേക്ഷിക്കകയും രാവണൻ മഹോദരനെ വിളിച്ചു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുപ്പാൻ രാവണിക്കു സമയമുണ്ടാക്കി കൊടുക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു അകമ്പനെയും ഒരു നൂറ വെള്ളം പടകളെയും യുദ്ധക്കളത്തിലേക്കയച്ചതു് കണ്ടു ഹനുമാൻ അവരെ അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ അകമ്പൻ ഇരുട്ടാക്കണ തൊടുത്തു യുദ്ധകളമെല്ലാം ഇരുളാക്കുകയും ആ വിവരം ഹനുമാനറിഞ്ഞു തൻെറ കുണ്ഡലവെളിച്ചത്താൽ പടകളെല്ലാം വന്ന ഒരുമിച്ചു കൂടുകയും മഹോദരൻ മായത്താൽ നാല്കൊമ്പനായ ഐരാവതത്തെ ഉണ്ടാക്കി താൻ ഇന്ദ്രൻെറ വേഷമെടുത്ത് ഐരാവതാരൂഢനായി ഇന്ദ്രനാണെന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണൻെറ നേരിട്ടു വരുന്നതിനെ കണ്ട് ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധമില്ലെന്നു കരുതി കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വില്ലു നിലത്തു വെക്കുകയും ആ വിവരം രാവണിയെ അറിയിച്ചു ഉടനെ രാവണി മേഘമണ്ഡലത്തിൽ മറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുക്കുകയും ബ്രഹ്മാസ്ത്രം പെട്ടു ലക്ഷ്മണനും പടകളും യുദ്ധത്തിൽ വീഴുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാൻ വരായുധപൂജകഴിഞ്ഞു യുദ്ധകളത്തിൽ വന്ന പരമാൎത്ഥമറിഞ്ഞു സൌമിത്രിയുടെ മേൽ താനും വീണു മോഹിച്ചുകിടന്നു.

ബ്ര ഹ്മാ സ്ത്രം.

അതു കണ്ടു ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോടു പറയുന്നു. അല്ലയൊ ദേവകളെ സൎവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യയെ നോക്കുവിൻ. രാവണാദിരാക്ഷസന്മാരെ വധിച്ചു നമ്മെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു നാം ക്ഷീരാബ്ധിതീരത്തിൽ വെച്ചു അപേക്ഷിക്കുകയും നമ്മുടെ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷ ചെയ്യാതെ നമ്മോടു ശപഥം ചെയ്കയും ചെയ്തപ്രകാരം ദശരഥാത്മജനായവതരിച്ചു ധൎമ്മസ്ഥാപനത്തിന്നായി വില്ലെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു നമ്മുടെ അംശജാതന്മാരെയ വാനരങ്ങളോടു കൂടി ലങ്കയിൽ കടന്നു ദുൎമ്മാൎഗ്ഗികളായ രാക്ഷസന്മാരോടു മത്സരിച്ചു തുടങ്ങിയ യുദ്ധത്തിൽ അഗ്രഗണ്യനായ രാവണിയുടെ ബ്രഹ്മസായകമേറ്റ് അനുജനും പടകളും മരിച്ചു

പോയതു കണ്ടു മേലാൽ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ള ഭാവനയോടു കൂടി ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണന്റെ മേൽ വീണു മോഹിച്ചു കിടക്കുന്ന അത്ഭുതം നോക്കുവിൻ. ഇപ്പോഴത്തെ സ്വാമിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യയെ ലോകവാസികൾ കണ്ടാൽ മൂന്നുതരത്തിൽ വ്യവഹരിക്കും. അതെങ്ങിനെയെന്നുവെച്ചാൽ ലോകത്തിൽ കർമ്മകാണ്ഡിഎന്നും ഭക്തികാണ്ഡി എന്നും ജ്ഞാനകാണ്ഡി എന്നും ത്രിവിധശരീരികളുണ്ട്. അതിൽ കർമ്മകാണ്ഡിയുടെ വ്യവഹാരം എന്തെന്നാൽ: ദശരഥൻ എന്ന ക്ഷത്രിയരാജാവു അറുപതിനായിരം സംവത്സരം സന്തതിയില്ലാതെ അവസാനം പുത്രകാമേഷ്ടി എന്ന യാഗത്തെച്ചെയ്തു അതിൽനിന്നുണ്ടായ പായസപിണ്ഡത്തെ പത്നിമാരെക്കൊണ്ടു ഭുജിപ്പിച്ചു തന്നിമിത്തം നാലു സന്തതികളുണ്ടായി. അതിൽ പ്രഥമപുത്രനാണു ഈ രാമൻ. രാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അനുജനു കൊടുത്തു പത്നീസമേതനായി കാട്ടിലേക്കു വന്നു കെട്ടിയ പെണ്ണിനെ രക്ഷിപ്പാൻ കഴിയാതെ അന്യനു കൊടുത്തു. നിരക്ഷരകുക്ഷികളായ മർക്കടങ്ങളെ സഹായമായിക്കൂട്ടി ലങ്കയിൽവന്നു രാവണന്റെ പ്രബലത അറിയാതെ പത്നി പേരിലുള്ള ഭ്രമത്താൽ രാക്ഷസന്മാരോടു മത്സരം തുടങ്ങി അനുജനേയും സഹായികളേയും കുലകൊടുത്തു അനുജന്റെ മാറിൽ താനും വീണു മരിക്കേണ്ടി വന്നു. ഇതില്പരം അന്യായം വല്ലതും ഉണ്ടോ. ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരുവൻ ജനിച്ചുവല്ലൊ. നരിമടയിൽ കുറുക്കൻ പെററതുപോലെ ആയി, രാമന്റെ അവസ്ഥ. എത്ര സൌന്ദൎയ്യമുള്ള സ്ത്രീയാവട്ടെ, അന്യൻ തൊട്ടാൽപിന്നെ അവളിൽ സ്നേഹിക്കുന്നവൻ പുരുഷനാണൊ. രാമനെ എന്തിന്നു പറയുന്നു. അവന്റെ അച്ഛനായ ദശരഥൻ പത്നിയുടെ വാക്കിനെ കേട്ടതിനാൽ പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നു. മകനുള്ള അനുഭവവും അതുതന്നെ. എന്നിപ്രകാരം കർമ്മകാണ്ഡികൾ കൊട്ടിഘോഷിക്കും. ഭക്തികാണ്ഡിയുടെ വ്യവഹാരം എന്തെന്നാൽ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ അവതാരത്തെ ആലോചിച്ചാൽ താൻ സാക്ഷാൽ നാരായണസ്വാമികലാംശജാതനാണു. പന്നഗേശ്വരനായ അനന്താംശജാതനാണ് അനുജനാ

യ ലക്ഷ്മണൻ. ധർമ്മരക്ഷാർത്ഥം ദശരഥാത്മജനായി അവതരിച്ചതാണ്. താൻ ക്ഷീരാബ്ധിയെ വിട്ടതിൽപിന്നെ അനന്തോപരിയിൽ നിദ്രചെയ്യാനിടവന്നിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ അതിനുള്ള അവസരമാണ്. എന്നു കരുതി ലങ്കാദ്വീപം ശ്വേതദ്വീപമായും യുദ്ധകളം ക്ഷീരസാഗരമായും അസ്ത്രംപെട്ട പടകളുടെ ശരീരത്തിൽനിന്നു പ്രവഹിച്ച രക്തങ്ങൾ ക്ഷീരമായും മരിച്ചുകിടക്കുന്ന വാനരങ്ങളെ ജലചരങ്ങളായും ലക്ഷ്മണനെ അനന്തനായും സങ്കല്പിച്ചു നിദ്രചെയ്യുന്ന അവസരമാണിപ്പോൾ എന്നും അനന്തകാർയ്യഗൗരവത്തോടുകൂടിയുള്ള ഈ രാമാവതാരത്തിൽ അനേക ആശ്ചർയ്യങ്ങളെ കാണ്മാൻ നമുക്കിട വന്നതും സ്വാമിയുടെ കാരുണ്യന്തന്നെ എന്നു ഭക്തികാണ്ഡികൾ സ്തുതിക്കും. എന്നാൽ ജ്ഞാനകാണ്ഡികളുടെ വ്യവഹാരം എന്തെന്നാൽ ഈ സ്വാമി സജാതികവിജാതികസ്വഗതഭേദശൂന്യരായി ദേശകാലാവസ്ഥാപരിച്ഛേദരഹിതരായി സർവ്വചരാചരങ്ങളിലും അന്തർബ്ബഹിർവ്യാപ്തരായി സർവ്വസാക്ഷിഭൂതനായി നിസ്സംഗനായി നിഷ്കളങ്കനായി, സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപനായി, സമസ്ഥിരാകാരണനായിരിക്കുന്ന ഭഗവാന്റെ ജീവപരമാത്മൈക്യമാണെന്നുകണ്ട അനുഭവരസികന്മാർ ആനന്ദിക്കും നാനാപ്രകാരമായ അണ്ഡങ്ങളിലുള്ള ഭൂചരഖചരജലചരസ്ഥാവരജംഗമങ്ങളായ നാൽവകജാതി ഉത്തമം മദ്ധ്യമം അധമം എന്നുള്ള മൂവകജാതി ദേവനര, മൃഗപശു, പക്ഷിപന്നഗാദികളായ ഏഴുവകത്തോറാറം എമ്പത്തിനാലുലക്ഷഭേദങ്ങളായ പ്രാണികളുടെ അന്തർബ്ബഹിർവ്യാപ്തനായി ഒരു കാലത്തു ഭൂമിയെ ഭക്ഷിച്ചും ഒരു കാലത്തു വെളിപ്പെടുത്തിയും ഒരു കാലത്തു ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ ഇന്നും ലോകരക്ഷ ചെയ്തുവരുന്നത് ഏതുപോലെ എന്നുവെച്ചാൽ ഊർണ്ണനാഭിയെന്നും തന്തുവായൻ എന്നും പറയുന്ന ജന്തുവെനിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടില്ലേ, ആ ജന്തു തന്റെ കുക്ഷിയിലുള്ള തന്തു എന്ന നൂലിനാൽ പാശമെന്ന വലകെട്ടി തന്മദ്ധ്യേ താനും ബദ്ധനാണെന്നു സങ്കല്പിച്ചു കിടക്കുകയും അതിൽപ്പെടുന്ന മശകമക്ഷികാദികളെ ഭക്ഷിച്ച് ഉദരതൃപ്തി ചെയ്തു അനന്തരം ആ തന്തുവിനെ ആ ജന്തു ആചമനംചെയ്തു തന്റെകുക്ഷിയിലാക്കിതൃപ്തനായിരിക്കുന്നതുപോ

ലെ തന്നാൽ സൃഷ്ടമായ ജീവചരാചര ജഗത്തിൽ താനും ബന്ധനാ ണെന്നു നടിച്ചു പ്രാണികളുടെ കർമ്മത്തിന്റെ താരതമ്യംപോലെ പാപപുണ്യങ്ങളെ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന ഭഗവാന്റെ മായാസമുദ്ര ത്തെ കണ്ടുപിടിപ്പാൻ ആരും സമർത്ഥന്മാരാവുന്നില്ല. ആയ തുകൊണ്ടു നാഗാസ്ത്രത്തിന്നു ഉണ്ടായ മോചനംപോലെ ബ്രഹ്മാ സ്ത്രത്തിന്നും വല്ല ശാന്തിയും ഭഗവാൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു. നാം ദിവ്യ കുസുമങ്ങളെ അറുത്തു പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു നമസ്കരിച്ചു നില്ക്കുക എന്നതിന്നുശേഷം ദൂതന്മാർ രാവണനെക്കണ്ടു പറയുന്നു. ശര ണം സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടിയുടെ മകൻ ഇന്ദ്രജിത്തു ലക്ഷ്മണനേ യും സുഗ്രീവാദികളേയും ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു നിഗ്രഹിച്ച വിവ രം അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ. അനന്തരം രാമൻ വന്നു അനുജന്മേൽ വീണു ദുഃഖിച്ചു മരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവനോടു യുദ്ധം ചെയ്യാതെ കഴിഞ്ഞു. നിന്തിരുവടിയുടെ ഭാഗ്യത്തിന്നെതിരുണ്ടോ സ്വാമിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പരിചാരകന്മാരോടു പറയുന്നു. ഹേ രാക്ഷസരേ! നിങ്ങൾ പോയി സീതയിരിക്കുന്ന പർണ്ണശാല യോടുകൂടി ഡോലിയിൽവെച്ചു സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടെടുപ്പിച്ചു യുദ്ധ ക്കളം കാട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു എടുപ്പിച്ചു യുദ്ധകളം കാട്ടുകയും തന്റെ ഭർത്താവും ലക്ഷ്മണ നും മരിച്ചു കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജാനകി വായിലും വയറ്റിലും അടിച്ചു ദുഖിക്കുന്നു; അയ്യയ്യോ പ്രാണവല്ലഭാ! ഈ സങ്കടത്തെ ഞാൻ കാണേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. വിചാരിച്ചാൽ അവസാനമി ല്ലാത്ത ദുഃഖത്തോടുകൂടി പ്രാണനെ കളയാതെ ഇരിപ്പാനുള്ള കാ രണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ—അടുത്തു നിന്തിരുവടിയെ കാണുമാ റുള്ള എടവരും. കണ്ടു പണ്ടത്തെപ്പോലെ ക്ഷേമമായിരിക്കാം. എന്നു കരുതി പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിക്കാതെകണ്ടിരുന്നതാണ്. അ യ്യോ! വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിച്ചു ഒരു വിനാഴികപോലുംജീവ ിക്കുന്നവളല്ല. നിന്തിരുവടി മിഥിലയിൽ വന്നു വില്ലു മുറിച്ചു ദാസിയായ എന്നെ കല്യാണം ചെയ്തു നിമിത്തം അധർമ്മതല്പര രായ രാക്ഷസന്മാരാൽ മരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. കൈകേയിമക ളിന്റെ അന്തരത്തിലുള്ള വിചാരം ഇതാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ണ്ട്. എന്നും മററും പറഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ത്രിജട പറയുന്നു. ശരണ്ണാ പത്മനാഭപ്രിയേ! ഒരു കാലത്തും വ്യസനിക്കരുത്. ഇതിന്നുമുമ്പു മാരീചൻ മാനായ്വന്നതും, മരുത്തൻ ജനകരാജാവായ്വന്നതും, ഇന്നലെ നാഗാസ്ത്രമോചനവും കണ്ടുള്ള ദൃഷ്ടാന്തം സൎവ്വേശ്വരിക്കുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങിനെയുള്ള മായങ്ങളാൽ സ്വാമിക്കു വല്ല അപകടവും ഭവിച്ചുവോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ട! ഇതെല്ലാം രാക്ഷസന്മാരുടെ മഹാമായമാണ്. നോക്കുവിൻ അങ്ങയുടെ കാന്തന്റെ മേൽ ശരം പെട്ടതായ വല്ല വ്രണങ്ങളും കാണുന്നുണ്ടോ എന്നു മാത്രമല്ല, യുഗാന്തകാലത്തുള്ള മാൎത്താണ്ഡനെപ്പോലെ ലക്ഷ്മണന്റെ മുഖം ശോഭിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രത്യേകമായ ഒരു സംഗതി പറയാം. ഈ വിമാനത്തിൽ വൈധവ്യസ്ത്രീകൾ ആരോഹിച്ചാൽ വിമാനം ഉയരുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഈ മറിമായങ്ങളെല്ലാം ഇന്നു നേരം പുലരുന്നതിലകത്തു അറിയാം. മുമ്പെ ഇരുന്ന സ്ഥാനത്തിലേക്കു പോകാമെന്നു പറഞ്ഞുപോകയും ചെയ്തു. അനന്തരം വിഭീഷണൻ പന്തങ്ങളെയുംകൊണ്ടു പടനിലത്തിൽ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ എല്ലാവരും ബ്രഹ്മാസ്ത്രമേററ അംഗചേഷ്ടയററ ശുഷ്കപത്രിയെപ്പോലെ മൂൎച്ഛ അടഞ്ഞു കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യയ്യോ ദൈവമേ! ഈ പടകളും ഏതുപോലെ ആയി എന്നുവെച്ചാൽ: രാത്രിനാഥനായ ചന്ദ്രനില്ലാതെ അന്ധകാരമയമായിരിക്കുന്ന ആകാശംപോലെയും താമരകളില്ലാത്ത തടാകംപോലെയും, സാരാസാരങ്ങളെ പകുത്തറിയുന്ന മന്ത്രികളില്ലാത്ത രാജധാനിപോലെയും; മത്തഗജങ്ങളില്ലാത്തയുദ്ധംപോലെയും, കമ്പികളില്ലാത്ത വീണയെപ്പോലെയും പങ്കജമുകുളംപോലുള്ള കുങ്കുമസ്തനങ്ങളില്ലാത്തസ്ത്രീയെപ്പോലെയു ശോഭിക്കുന്നു. കാരണം സൎവ്വേശ്വരനായ രാമചന്ദ്രപ്രഭു ഇല്ലാത്ത സൈന്യങ്ങളുടെ അവസ്ഥയാണിത്. എന്തു ചെയ്യട്ടെ. എന്നാ യാതൊരു നിവൃത്തിയും കാണുന്നില്ലല്ലോ. എന്നു ദുഃഖിച്ചു നടക്കുന്ന മദ്ധ്യേ മാനസസരസ്സിലുള്ള ഗംഗയെ ദേവന്മാർ കലശത്തിൽ നിറച്ചുകൊണ്ടുവന്നു വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു. ഹെ ലങ്കേശ്വര! ഇങ്ങിനെ ദുഃഖിച്ചുനടന്നതിനാൽ യാതൊരു പ്രയോ

നമുമില്ല. ഞങ്ങൾ തരുന്ന ഈ ഗംഗയെ നീ വാങ്ങി ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാനും മാതരുപുത്രനായ ഹനുമാനും പാനംചെയ്യുമാറാക്കൊടുക്കുക. എന്നാൽ അവൎക്ക ആലസ്യം തീൎന്ന അവരാൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡക്ക നിവാരണമുണ്ടാകും. എന്നതിനെക്കേട്ട വിഭീഷണൻ ഗംഗയെ വാങ്ങി മുമ്പെ ഹനുമാന്റെ മേൽ പെട്ട കണകളെല്ലാറ്റി ച്ച ഗംഗയെ മുഖക്ഷാളനം ചെയ്ത പാനം ചെയ്യിപ്പിക്കകയും ഹനുമാൻ ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്താലുണ്ടായ മോഹാലസ്യം തീൎന്ന അനന്തരം വിഭീഷണൻ ജാംബവാൻ സമീപത്തിൽ പോകുകയും ജാംബവാൻ കാൽപ്പരിമാററം കേട്ട പറയുന്നു. രാക്ഷസന്മാരിൽ വെച്ച അഗ്രഗണ്യനായ രാവണി തൊടുത്ത ബ്രഹ്മാസ്ത്രമേററ സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപതു വെള്ളം വാനരങ്ങളും ലക്ഷ്മണനും സുത്രക്കയരററ പ്രതിമയെപ്പോലെ പടനിലത്തിൽ കിടക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ ഈശ്വരാധീനത്താൽ അറിവുണ്ടായി അന്തൎമ്മുഖപ്പെട്ട കിടക്കുന്ന ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്ക ശക്തിയുണ്ടായി വരുന്ന മദ്ധ്യേ ആരൊ ചിലർ എന്റെ സമീപത്തിൽ വരുമ്പോലെ ഉള്ള കാൽപ്പരിമാററം കേൾക്കുന്നുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല ജാംബവാനെ എന്ന വിളിക്കുന്ന ശബ്ദം ശ്രോത്രദ്വാരേണ കേൾക്കുന്നുണ്ട്. എന്റെ അടുക്കലേക്ക വരുന്നവർ ആരെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ; ലങ്കേശ്വരനായ വിഭീഷണൻ ഫലമൂലപാകങ്ങളെ കൊണ്ടുവരുവാൻ വനത്തിലേക്ക പോയിരുന്നതിനാൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രമേല്പാൻ കാരണമില്ല. ആ വിഭീഷണൻ ഫലമൂലപാകങ്ങളോടുകൂടി പടനിലത്തിൽ വന്ന കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി ജാംബവാനെ ഒന്ന കാണേണമെന്ന വിചാരിച്ച വരുന്നതായിരിക്കുമോ എന്നുതന്നെയല്ല സൎവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി വരായുധപൂജക്കായി സാഗരതീരത്തിലേക്ക പോയിരുന്നു. പൂജ കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി പടകളും കണ്ട ദുഃഖിച്ച എന്റെ അടുക്കലേക്ക വരുന്നതായിരിക്കുമോ എന്നും അറിയുന്നില്ല. ഹനുമാന പണ്ട ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾ കൊടുത്ത വരാനുഗ്രഹത്താൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡയിൽനിന്ന ജയിച്ച എന്നെക്കാണ്മാൻ വരുന്നതായിരിക്കുമോ എന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഇതുകൂടാതെ ഞങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്തേണമെന്ന കരുതി വല്ല മഹൎഷി

കളും ദേവന്മാരൊ ആയിരിക്കമൊ എന്നും ശങ്കയുണ്ട്. എ
ന്നാൽ എൻെറ അടുക്കലേക്ക വരത്തക്ക സമൎത്ഥന്മാരായ സുഗ്രീ
വാദികളെല്ലാം ശത്രുവായ രാവണിയുടെ സായകത്താൽ വീണു
പോയതുകൊണ്ടു അവരൊന്നും ഈ രാത്രി സമയത്തിൽ വരുവാൻ
കാരണമില്ല. ഏതായാലും ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കേണമെന്ന വരുന്ന
വരാണെങ്കിൽ ഇന്നവരാണെന്ന പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹി
ക്കുന്നു. എന്നാൽ വരുന്നവരെ നോക്കി അറിവാൻ എൻെറ ക
ണ്ണുമിഴിയുന്നില്ല. കാരണം, മായാവിയായ രാവണിയുടെ അസ്ത്ര
മേററ തദ്വാരേണ രക്തം പ്രവഹിച്ച നേത്രത്തിൽ വന്നുഉറഞ്ഞു
കട്ടി പിടിച്ചു പോയതിനാൽ കണ്ടറിവാൻ അസമൎത്ഥനായിത്തീ
ൎന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഞാൻ ലങ്കേശ്വരനാണെന്ന പറഞ്ഞു
ജാംബവാൻെറ മേൽ തറച്ച കണകളെല്ലാം പറിച്ചു ഗംഗയെ വി
ഭീഷണൻ പാനം ചെയ്യിച്ചതിന്നുശേഷം അല്ലയോ ലങ്കേശ്വര
ഈ ആപല്ക്കാലത്തു ഈ ഗംഗ ലഭിച്ചതു സ്വാമിയുടെ കാരുണ്യ
മെന്നല്ലാതെ മറെറന്താ പറവാനുള്ളത്. എന്ന സന്തോഷിച്ച
ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹെ ലങ്കേശ്വരാ! ഈ ഗംഗ നിണക്കാ
രാകുന്നു. ഈ സലിലത്തിൻെറ ഗുരുത്വവും സ്വാദെയും ആലോ
ചിക്കുമ്പോൾ ഇതു ഭൂലോകത്തുള്ള ജലമല്ല, ദേവഗംഗയാണ്.
എൻെറ പിതാവു ഒന്നിച്ച ഞാൻ സത്യലോകത്തു വസിക്കു
മ്പോൾ ഈ ഗംഗയെ എനിക്ക പാനം ചെയ്തു പരിചയമുണ്ട്.
മാനസസരസ്സിലുള്ള ജലമാണിത്. ആവട്ടെ, ഹനുമാൻ പിഴ
ച്ചുവോ എന്ന ചോദിച്ചതിലേക്ക വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ഹെ!
ജാംബവാൻ നമ്മുടെ സഹായികളായ എഴുപതു വെള്ളം വാനര
ങ്ങളിൽവെച്ചു മാരുതിയെ മാത്രം ചോദിച്ചതിൻെറ യുക്തിയെ
ന്താണെന്നതിലേക്ക ജാംബവാൻ പറയുന്നു ഹേ! ലങ്കേശ്വരാ,നി
ൻെറ ഈ ചോദ്യത്തിന്നു അവകാശമില്ലാത്തതാണ്. എന്തുകൊ
ണ്ടെന്നാൽ ഒരു വൈദ്യൻ രോഗശാന്തിക്കായി ഒരൌഷധം കല്പി
ച്ചാൽ അനേക ഔഷധങ്ങളിരിക്കെ ഈ ഔഷധം കല്പിക്കേണ്ടു
ആവശ്യമെന്തെന്നുള്ള ചോദ്യം അനാവശ്യമാണ്. അതുകൊണ്ടു
ഈ ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡക്ക ഹനുമാൻ ഒരൌഷധമാണ്. എൻെറ

അടുക്കലേക്ക വരുവാൻ പറയുക എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ
ഹനുമാനെ അയക്കുകയും ഹനുമാൻ ജാംബവാനെ നമസ്കരിച്ചു
വിനയാന്വിതനായി നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജാംബവാൻ പറയു
ന്നു. അല്ലയോ മാരുതേ! നീ സ്വാമിക്ക പരമഭക്തനല്ലയോ, ഈ
ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡയിൽനിന്നു തെറ്റിപ്പിഴച്ചുഞാനെങ്കിലും നിങ്ങൾ
ക്ക ഒരു സഹായിയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു എന്റെ അടുക്കലേക്ക വി
ളന്നതിൽ നിന്റെ മേൽ എനിക്കെത്ര സന്തോഷമുണ്ടെന്നറിയ
ണമെങ്കിൽ ദരിദ്രനായ ഒരുവന്റെ അടുക്കളക്കിണററിൽ അമൃതു
പിറന്നു കണ്ടാൽ എത്ര സന്തോഷമുണ്ടോ അത്രസന്തോഷ
മുണ്ട് ഈ ആപൽക്കാലത്തു നിന്നെക്കണ്ടതു. മാ
രുതേ! ഈ യുദ്ധകളം നോക്കുക. സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപ
ത്തുവെള്ളം വാനരങ്ങളും രാമന്റെ അനുജനും, മരിച്ചതിനാൽ അ
ന്തരം മദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്ന് ലോകവാസികളും ലോകത്തിന്നാ
ധാരമായ ധർമ്മമൂർത്തിയും ചതുർവ്വേദങ്ങളും നശിച്ചതിന്നു തുല്യമാ
ണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇവരെല്ലാം രണ്ടാമതും ജീവിക്കേണമെ
ങ്കിൽ നീ ഒരുവൻ വിചാരിച്ചാൽ മാത്രം സാധിക്കുന്നതാണ്. എ
ന്നതിനെക്കേട്ട് ഹനുമാൻ പറയുന്നു. നല്ലകാര്യം ഇവരെല്ലാം മ
രിക്കേണമെന്നു എന്നെ വിചാരിച്ചല്ല മരിച്ചതു. അങ്ങയുടെ
വാക്കുപ്രകാരം ജീവിക്കേണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ട്. പ
ക്ഷെ ജീവിച്ചുകാണുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ട് ജാംബവാൻ പറ
യുന്നു. ഹെ! ഹനുമാൻ ഇവരെല്ലാം ജീവിക്കേണമെന്നു നിന്റെ
മനസ്സുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചാൽ മാത്രം പോരാ വിചാരത്തിന്നു യോ
ജിച്ചതായ പ്രയത്നം നിന്റെ ദേഹംകൊണ്ടും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.
അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ ഈ ലോകത്തിൽ മരിച്ചവർ ജീവിപ്പാൻ
മരുന്നുണ്ട്. അതു ഈ ലങ്കയിലും അടുത്ത പ്രദേശങ്ങളിലും അ
ല്ല. ഇവിടെനിന്നു ഉത്തരഭാഗമായി കുറെ ദൂരം പോകണം. എ
തുവരെ പോകണമെന്നും എത്ര ദൂരമുണ്ടെന്നും പറയാം. ഈ യു
ദ്ധകളത്തിൽനിന്നു ഋഷഭാദ്രിക്ക എഴുപത്തിമൂവായിരത്തൊരുനൂ
റ യോജന വഴിയുണ്ട്. പോയി വരുവാൻ സമയമുണ്ടോ എന്നാ
ലോചിച്ചാൽ സൂര്യോദയത്തിൽപൂർവ്വം ഏഴരനാഴിക എടയുണ്ട്. ഈ

ഏഴര നാഴികക്കിടയിൽ അവിടെപ്പോയി മടങ്ങിവരണം. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനൂമാൻ പറയുന്നു. ഹേ ജാംബവരാജ! അങ്ങയുടെ വാക്ക അത്യൽഭുതംതന്നെ. അസാദ്ധ്യമായ ഒരു വ്യാധിക്കസാദ്ധ്യമല്ലാത്ത ഒരൌഷധത്തെ ഒരു ദുറിവൈദ്യൻ കല്പിച്ചതുപോലെയാണു നിന്തിരുവടിയാൽ കല്പിക്കപ്പെട്ട ഔഷധം. ഏഴരനാഴികക്കിടയിൽ എഴുപത്തിമുപ്പായിരത്തൊരുന്തറയോജന വടക്കോട്ടുപോയിവരണം എന്നുവെച്ചാൽ ആരെക്കൊണ്ടു സാധിക്കും ഈ ജന്മത്ത് എന്നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഇതാലോചിക്കുമ്പോൾ നിന്തിരുവടിയുടെ ഒരു ദുഃശക്തിയാണെന്നു തോന്നുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഈ ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡ നിവൃത്തിക്കേണമെന്നു നീ വിചാരിക്കുന്നതായാൽ വലിയ ഭാരമായ ഒരു കാൎയ്യമല്ല. നിണക്കു അല്പമാണിത്. ഇതിനെപ്പറ്റി നീ ഭയപ്പെടേണ്ട. അല്പം എന്നുവെച്ചാൽ അതും ഒരു സംജ്ഞതന്നെയാണ്. പങ്കജപത്രദ്വയംകൈക്കൂട്ടമായുള്ള ഒരു യൌവനപുരുഷൻ ഒന്നിന്മേലൊന്നൊട്ടുക്കി ഒരു സൂചിയാൽ ഊന്നുമ്പോൾ ഒന്നു വിട്ടു മറ്റൊന്നിൽ പായുന്നതിനുള്ള സമയത്തിന്നു അല്പമെന്നും ലഘുവെന്നും പറയും. അത്ര ലഘുവായുള്ള കാൎയ്യമാണു നിനക്കിതു. ആയതിന്നുള്ള യോഗ്യത നിണക്കുണ്ടു. എന്തുകൊണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ ലോകരീതിയിൽനിന്നു തെറ്റീട്ടാണ് നിന്റെ ഉത്ഭവം. ലോകത്തിലുള്ള മൎയ്യാദ ആലോചിച്ചാൽ ഭാൎയ്യാഭൎത്താക്കന്മാർ തങ്ങളിൽ രതിലീല ചെയ്തു പുരുഷന്റെ പക്കൽനിന്നു ശുക്ലവും സ്ത്രീയുടെ ശോണിതവുംകൂടി അന്യോന്യം കലൎന്നു മെദ്ധ്യാഗ്രമായി കുതിച്ചു പതിനാറിതളോടുകൂടി താമര കൎണ്ണികപോലെയുള്ള ഗൎഭഗോളകയിൽ ചെന്നു അഞ്ചുദിവസംവരെ ജലം തൈലംപോലെയും പത്തു ദിനത്തിൽ ഒരു മാംസപിണ്ഡമായുരുണ്ടും അപ്പിണ്ഡം വൎദ്ധിച്ചു മുപ്പതാംദിനത്തിൽ കളളിമാണിപോലെ ആയി അവയവസ്ഥാനങ്ങളങ്കുരിച്ചു മൂന്നാംമാസത്തിൽ നാഡിരോമങ്ങളുണ്ടായി നാലാംമാസത്തിൽ സപ്തധാതുക്കളുണ്ടായി പഞ്ചമമാസത്തിൽ പ്രാണൻ കലൎന്നു മാതാവു ഭുജിക്കുന്ന അന്നപാനാദികളുടെ സാരാംശം നാഭിക്കൊടിയുടെ ശിശുവിന്റെ ഉദരത്തിൽചെന്നു ശരീരം വളരും. ആറാംമാസത്തിൽ

ജരായുവെന്ന ശീല മറുപിള്ളയേയും ശിശുവേയും മൂടിയിരിക്കും. ഗ
ൎഭിണികൾ സമയത്തിന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെയിരുന്നാൽ ആമാശ
യം പക്വാശയം എന്നതിന്നു മദ്ധ്യെ ഉള്ള ജഠരാഗ്നി കത്തി ജ്വലി
ക്കും. പിത്തപദാൎത്ഥങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുന്നതിനാലുണ്ടായ കൃമികൾ ശീ
ലയിൽ പററിയിരിക്കുന്നവ അഗ്നിബാധയാൽ കടിക്കും അപ്പോൾ
ശിശുവിന്നു അസഹ്യമായിക്കരചരണപ്രയോഗമുണ്ടാകും അന്നി
മിത്തം ഗൎഭിണിക്കു ആലസ്യവും ഛൎദ്ദിയുമുണ്ടാകും. എട്ടാമ്മാസ
ത്തിൽ പൂൎവ്വജന്മാൎജ്ജിതങ്ങളെ ശിശുവിന്നു ചിന്തയുണ്ടാകും. എ
ട്ടാംമാസത്തിൽ മാതാവിന്റെ ഗൎഭപാത്രമായ കുക്ഷിനരകത്തിൽ മ
ലമൂത്രങ്ങളാലും കൃമികളുടെ ഉപദ്രവത്താലും അതികഠിനമായ സ
ങ്കടത്തെ അനുഭവിക്കും. ഒമ്പതാം മാസത്തിൽ പ്രാഗ്ജന്മത്തിൽ
ചെയ്ത സുകൃതദുഷ്കൃതങ്ങളെ ആലോചിച്ചു ദുഃഖിച്ചു ബദ്ധാംജ്ജ
ലിഹസ്തമായി ഈശ്വരാദികളെ പ്രാൎത്ഥിച്ചു മേലിൽ ഗൎഭനരക
ത്തെ അനുഭവിപ്പാൻ ഇടവരുത്താതെ രാമായണഭാരതഭാഗവ
താദികളായ സൽക്കഥാശ്രവണത്താലും രാമകൃഷ്ണാദികളുടെ
തിരുനാമജപത്താലും ഏകാദശ്യാദികളായ മഹാവ്രതങ്ങളാലും തീ
ൎത്ഥസ്നാനം ക്ഷേത്രോപവാസം ഗ്രഹത്തിദൎശനം മുതലായവകളാലും
കൈവല്യപദത്തെ അനുഭവിപ്പാനാക്കേണ്ട യത്നംചെയ്യു ഈ
അവസരത്തിൽ എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തി ഗൎഭത്തിൽനിന്നു വെളി
യിൽത്തള്ളേണമെന്നുള്ള പ്രാൎത്ഥനയോടുകൂടിയിരിക്കും. കേസരി
എന്നുള്ള വാക്യസംഖ്യയെ അനുസരിച്ചു ഇരുന്നൂറെറഴുപത്തൊന്നു
ദിനത്തിന്നു ഒമ്പതുമാസം കഴിഞ്ഞു പത്താംമാസം പ്രഥമദിന
ത്തിൽ പ്രസൂതിവായു ശിരസ്സിലടിക്കും. അപ്പോൾ പച്ചതാംപരി
യിൽനിന്നു കല്ലുരുളുമ്പോലെ അധോമുഖമായി മറിയും. മറുപിള്ള
യായ വള്ളിയെവിട്ടു തലകീഴും കാലുമേലുമായി വരുന്ന സമയം
ഗൎഭിണിക്കു പ്രസൂതവൈരാഗ്യമുണ്ടാകും. അങ്ങിനെ മെല്ലെമെല്ലെ
യന്നു മാതാവിന്റെ കടിരന്ധ്രത്തൂടെ ശിരസ്സു കാണപ്പെടും. ആ സ
മയം മായയെ അവലംബിച്ചു ജഡവായു ശിരസ്സിൽ അടിക്കും ഇങ്ങി
നെ വായുക്കളുടെ സംഘട്ടനപ്രതിഘട്ടനങ്ങളാൽ കഠിനസങ്കട
ത്തെ അനുഭവിച്ച് കൂവാ, കൂവാ, എന്ന ശബ്ദത്തോടുകൂടി ശിശു

ജാതന്മാരും. ഇങ്ങിനെയാണ് ഭാരതഖണ്ഡത്തിലുള്ള ജനനമൎയ്യാ
ദ. എന്നാൽ നിന്റെ ഉത്ഭവം അങ്ങിനെയല്ല.

ഹനുമദുല്പത്തി.

മൂന്നു മാതാവിന്നും മൂന്നു പിതാവിന്നും നീ ഏകപുത്രനാണ്.
മഹേശ്വര, മാരുത, കേസരി എന്നിങ്ങിനെ പിതാക്കന്മാരും സ്വാ
ഹാദി, സ്വാഗതി, അഞ്ജന എന്ന മാതാക്കളുമാണ്. അതിൽ
പരമേശ്വരസ്വാമി നിന്റെ ബീജകൎത്താവായ കാൎയ്യപിതാവാണ്
അതിന്നു കാരണം എന്തെന്നു പറഞ്ഞാൽ ദേവഗുരുവായ ബൃഹസ്പ
തിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ദാസിയായിരുന്ന പുഞ്ജികസ്ഥല എന്ന
ഒരു വിദ്യാധരസ്ത്രീ ഒരു ദിവസം പുഷ്പമാക്കുവാനായി ഉദ്യാന
ത്തിൽ കടക്കുകയും അവിടെ അനേക വിദ്യാധരസ്ത്രീകൾ വിദ്യാധ
രന്മാരോടുള്ള ക്രീഡയെക്കണ്ടു പുഞ്ജികസ്ഥല ബഹുമാനം അന്യ
ന്മാരുടെ ക്രീഡയിൽ മനസ്സു ചെലുത്തിനിന്നു. ഹാ കഷ്ടം ഞാൻ
മഹൎഷിക്കു ദാസിയായതുകൊണ്ടല്ലെ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ലീലകളെ
അനുഭവിപ്പാൻ ഇടവരാഞ്ഞതു്. ഞാനും ഇങ്ങിനെ സുഖിക്കേ
ണ്ടവളല്ലെ എന്നു മനസ്സു ചലിച്ചുപോയതിനാൽ പാതിവ്രത്യഭം
ഗം വന്നു പുഷ്പമെടുക്കാതെ മടങ്ങി ബൃഹസ്പതിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ
വന്നു മഹൎഷിയുടെ കരത്തെ കടന്നുപിടിച്ചു സ്വാമിൻ മാരതാപം
സഹിക്കുന്നില്ല. എന്നോടുകൂടി രമിച്ചു സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്യേ
ണമെന്നതിനെക്കേട്ടു മഹൎഷി ക്രോധിച്ചു എടീ എന്റെ സമയ
ത്തെ ലേശംപോലും ആലോചിക്കാതെ അസംബന്ധം പറഞ്ഞ
തിനാൽ നിന്റെ പാതിവ്രത്യധൎമ്മം ഭംഗം വന്നുപോയി. നീ മേ
ലാൽ എനിക്കു ദാസിയായിരിപ്പാൻ യോഗ്യയല്ല. ഗണികമാരുടെ
ലക്ഷണമാണ് നീ ഈ കാണിച്ചതു്. അന്യന്മാരുടെ ക്രീഡയിൽ
നിന്റെ മനസ്സ് ചലിച്ചുപോയതിനാൽ വാനരങ്ങളുടെ സ്വഭാവ
മാണ് നീ കാണിച്ചത്. തന്നിമിത്തം നീ ഒരു വാനരസ്ത്രീയായി
പ്പോക എന്ന് ശപിച്ചു. അതുകേട്ടു ഉടനെ ശരണം സ്വാമി
ഞാൻ ഒരു സ്ത്രീയല്ലെ അറിവില്ലായ്മ എന്നതു സ്ത്രീകൾക്കു ആഭര
ണംപോലെ എപ്പോഴും ബാധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു
ശാപത്തിന്നു മോചനം അരുളിച്ചെയ്യുന്നാമെന്നു പാദത്തിൽവീണു

നമസ്കരിച്ചതിനെക്കണ്ടു ബൃഹസ്പതി, ആവട്ടെ നിന്റെ ഗൎഭ
ത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമി ബീജസന്തതിയായി ഒരു പുത്രൻ അ
ൎകനാവും ആ സന്തതി ഉൽപ്പന്നം ചെയ്യുമളവിൽ നിന്റെ ശാപ
മോചനം വന്നു എന്റെ ആശ്രമത്തിലേക്കു വരും എന്നനുഗ്രഹി
ച്ചു. അനന്തരം വാനരസ്ത്രീയും വനത്തിൽ കൂടെന്നു സഞ്ചരിക്കുമ്പോ
ൾ കേസരി എന്ന വാനരൻ കണ്ടു നീ എനിക്കു ഭാൎയ്യയായിരിക്കണ
മെന്നു പറയുകയും അതുപ്രകാരം സമ്മതിച്ചു അനേകകാലം ക്രീ
ഡാദിസുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു അഞ്ജനാദ്രി എന്ന പൎവ്വതത്തി
ന്റെ ദക്ഷിണതാഴ്വരയിൽ ചെന്നു കേസരിയെ നോക്കി വാനരസ്ത്രീ
പറയുന്നു. മേലിൽ നാം തമ്മിൽ കുറെ കാലത്തിന്നു രമിക്കുവാൻ
പാടുള്ളതല്ല. കാരണം പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു എനിക്കു
ഒരു ധ്യാനമുണ്ടു. അതു കഴിയുന്നവരെ എന്നെ നീ തീണ്ടരുതു
എന്നതിനെക്കേട്ടു കേസരി സമ്മതിച്ചു താൻ പുറകാവലായിരിക്കു
കയും അങ്ങിനെ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു ഏകാഗ്രമാനസി
യായി അങ്ങയാൽ എനിക്കു ഒരു സന്തതി ലഭിക്കേണമെ എന്നു
ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയും ചെയ്തു. ഇതു കണ്ടു അനുഭവാധിക
നായ നാരദൻ കൈലാസത്തിൽ ചെന്നു പരമേശ്വരസ്വാമിയെ
ക്കണ്ടു അല്ലയോ സ്വാമിൻ തിരുവടിയെക്കുറിച്ചു അഞ്ജനാ
ദ്രിയുടെ താഴ്വരയിൽ ഒരു വാനരസ്ത്രീ തപസ്സു ചെയ്യുന്നായെന്നു
പറയുകയും അതിന്നനുസരിച്ചു പരമേശ്വരൻ പാൎവ്വതീസമേതനാ
യി വനക്രീഡക്കു പുറപ്പെട്ടു കൈലാസത്തിന്റെ ഉത്തരഭാഗത്തു
ള്ള സുകുമാരവനത്തിൽ കൂടെന്നു വനക്രീഡ തുടങ്ങുകയും ആ അവ
സരത്തിൽ രണ്ടു വാനരങ്ങൾ തങ്ങളിൽ ക്രീഡിക്കുന്നതിനെ പര
മേശ്വരി കണ്ടു അല്ലയോ കാന്ത വാനരങ്ങളുടെ മാരലീലയെ
നോക്കുക. ആ ഒരു സുഖം നമുക്കറിവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല ആയ
തുകൊണ്ടു തിരുവടി ഒരു വാനരനായും ഞാൻ ഒരു വാനരസ്ത്രീ
യായും വേഷമെടുത്തു തങ്ങളിൽ രമിച്ചു അതിനാലുണ്ടാവുന്ന സു
ഖത്തെ അറിയണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതിനെക്കേട്ടു പരമേ
ശ്വരസ്വാമി സമ്മതിച്ചു വാനരരൂപികളായി ക്രീഡിക്കുകയും പ
ൎയ്യവസാനം പാൎവ്വതിക്കു ക്രീഡയിൽ വിരക്തി ഭവിച്ചു കണവനോ

ട്ട ശരണം കണ്ടവ ഈ ബീജം എന്നാൽ എല്ലാൻ സാധിക്കുന്ന
തല്ല. കാരണം പണ്ട നാം തങ്ങളിൽ ഗജവും പിടിയുമായി ചേ
ൎന്നതിനാൽ എനിക്ക ഗൎഭമുണ്ടാകുകയും അതിനാൽ ഞാൻ ഒരു ഗ
ജക്കുട്ടിയെ പ്രസവിക്കേണ്ടിയും വന്നു. ആ അപമാനം ഇനിയും
നിന്നുവരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഈ ബീജത്താൽ ഞാൻ ഒരു കൊരങ്ങുക
ട്ടിയെ പ്രസവിക്കേണ്ടിവന്നാൽ എന്നോടൊത്ത സ്ത്രീകളുടെ പരി
ഹാസംകൊണ്ടു വലിയതായ ജള്ളത്വം ഞാൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവ
രും. എന്നു ശോകത്തോടെ പറയുകയും പരമേശ്വരസ്വാമി സ
മ്മതിച്ച അഭ്യാസബലത്താൽ ബീജത്തെ വെളിയിലെടുത്തു വാ
യുദേവനോടു വരുത്തി ബീജത്തെ കരത്തിൽ കൊടുത്തു അഞ്ജ
നയെന്ന സ്ത്രീയുടെ ഗൎഭത്തിൽ ആക്കി വരേണമെന്നു കല്പിച്ചയച്ചു.
വായുദേവൻ ആകാശത്തിൽ ചെന്നു ധ്യാനാരൂഢയായിരിക്കു
ന്ന അഞ്ജനയുടെ വദനകഹരത്തൂടെ ഒഴിച്ചു ഗൎഭത്തിലാക്കിവരി
കയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം നാരദനറിഞ്ഞു കിഷ്കിന്ധയിൽ പോ
യി ബാലിയെക്കണ്ടു പറയുന്നു. ഹേ വാനരരാജാവെ! ഈ എട
യിൽ ഞാൻ നിഷധപൎവ്വതത്തിൽ നിന്നു വരുമ്പോൾ അഞ്ജനാ
ദ്രിയിൽ ഒരു വാനരസ്ത്രീ ഏകാകിയായി തപസ്സിയായിരിക്കുന്നതി
നെക്കണ്ടു ഇങ്ങിനെ വരുവാൻ കാരണമെന്തെന്നാലോചിച്ചതിൽ
പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചുള്ള തപസ്സാണെന്നറിഞ്ഞു. ആ സ്ത്രീ
യുടെ ഗൎഭത്തിൽ ഒരു പുത്രൻ അതിസമൎത്ഥനായി ജനിക്കും. അ
വൻ യൌവനശാലിയായി വന്നാൽ തന്റെ രാജത്വം നശിപ്പി
ക്കും ആന്തരാൎത്ഥമിങ്ങിനെയാണ് ആയതുകൊണ്ടു ആ സ്ത്രീയുടെ
ഗൎഭത്തെ നശിപ്പിക്കണം. ആയതിന്നുള്ള മാൎഗ്ഗത്തെപ്പറയാം. പ
ഞ്ചലോഹങ്ങളെ ജലപ്രായമായുരുക്കി ആ സ്ത്രീയുടെ വായിൽകൊ
ണ്ടുപോയി ഒഴിച്ചുവെന്നു വന്നാൽ ഗൎഭം നശിക്കും എന്നു നാരദൻ
പറഞ്ഞുപോയതിന്നു ശേഷം ബാലി സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു പറയു
ന്നു. എടാ നീ പഞ്ചലോഹങ്ങളെ ഉരുക്കി ജലപ്രായമാക്കി അ
ഞ്ജനാദ്രിയിൽ തപസ്സുചെയ്യുന്ന അഞ്ജനയുടെ വായിൽ ഒഴിച്ചു
വരിക എന്നതിനെക്കേട്ടു സുഗ്രീവൻ അവ്വണ്ണം പ്രവൃത്തിച്ചു അഞ്ജ
നയുടെ ഗൎഭത്തിൽ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ബീജമായതിനാൽ

സുഗ്രീവന്റെ പ്രവൃത്തിയാൽ ഗർഭം നശിക്കാതെ ലോഹങ്ങൾ ഒരു കുണ്ഡലാകൃതിയായി കെട്ടിപ്പിടിച്ചു വലത്തെ കണ്ണത്തിൽ കെട്ടുകയും ചെയ്തു. ദുർജ്ജനങ്ങളാലുള്ള ഉപദ്രവം സജ്ജനങ്ങൾക്കു ഗുണമായി ഭവിക്കുന്നതു ഇവ്വണ്ണമാണ്. അഞ്ജനയും ഗർഭപരിപൂർണ്ണതാം വന്നു നിന്നെ പ്രസവിക്കയും നീ ഭൂമിദർശനം ചെയ്തു ഉടനെ അഞ്ജനയുടെ ശാപമോചനം വന്നു അവൾ നിന്നെ വിട്ടു പോകുന്നതിനെ നീ കണ്ടു ഹേ മാതാവെ എന്താണിതു എന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ ആര് നീ എവിടെക്കാണ് യാത്ര. എന്നതിനൊക്കെ മാതാവും ഹെ കുമാര നിന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ എന്നാൽ അസാദ്ധ്യമാണ് എന്റെ ചരിത്രം ഇങ്ങിനെയാണ് ഇപ്പോൾ ശാപമോചനം വന്നു പോകുകയാണ്. എന്നു പൂർവ്വവൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാം പറയുകയും എന്നാൽ എനിക്കു ഭക്ഷണപദാർത്ഥം എന്തെന്നു നീ ചോദിക്കുകയും രക്തവർണ്ണത്തിന്റെ സ്വഭാവമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിൽ പൂർവ്വാചലമായതുകൊണ്ടു സൂര്യോദയമായ ഭാനുബിംബത്തെക്കാട്ടി ഇപ്രകാരമുള്ള വർണ്ണത്തെ അവലംബിച്ചു പക്വങ്ങളെല്ലാം നിണക്കു ഭുജിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ മാതാവു പോയതിന്നുശേഷം ഇതും പക്വമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി ഒരു നൂറായിരം യോജന ഉയരത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ആദിത്യന്റെ നേരിട്ടു നീ ചാടുകയും അതിനെക്കണ്ടു നിന്റെ പിതാവായ വായുദേവൻ എന്റെ വേഗത എന്റെ മകന്നു വരട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും അതു കണ്ടുനില്ക്കുന്ന ബ്രഹ്മാവു വൈനതേയന്റെ ശക്തി നിണക്കു വരട്ടെയെന്നനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ വായുവിന്റെ വേഗവും വൈനതേയന്റെ ശക്തിയുംകൂടി രണ്ടു പക്ഷങ്ങളായി സങ്കല്പിച്ചു ആദിത്യന്റെ രഥത്തിൽ അരുണന്റെ സമീപമായി നീ ചെന്നിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതുകൊണ്ടു ആദിത്യൻ തന്റെ ഉഷ്ണകിരണങ്ങളെ ശീതകിരണങ്ങളാക്കി നിണക്കു സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്തിരിക്കെ അന്നു ഉപരാഗദിനമെന്ന ഗ്രഹണപുണ്യകാലമായിരുന്നു. ആദിത്യനെ ഗ്രസിപ്പാനായി രാഹുവെന്ന സർപ്പം അടുത്തുവരുന്നതിനെക്കണ്ടു നീ ആട്ടുകയും അതുകണ്ടു രാഹുവും ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു. സ്വാമിൻ പ

ണ്ടു ക്ഷീരാബ്ധിമഥനകാലത്തിൽ എന്നെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സംഘ
ത്തിൽ ചേൎത്ത കഥ ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കുമല്ലൊ ആ നിശ്ചയപ്രകാ
രം ആദിത്യനെ ഗ്രഹിപ്പാനായി ഞാൻ പോയതിൽ അവിടെ
ഒരുവൻ എന്നെക്കണ്ടു അടുക്കാറാകാതെ ആട്ടുന്നു. കാരണം
ഇന്നതെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. സജ്ജനങ്ങളുടെ വാ
ക്കിന്നു വ്യവസ്ഥയില്ലാതെ വരുന്നതു കഷ്ടമല്ലെ എന്നു പറഞ്ഞ
തിനെ ഇന്ദ്രൻകേട്ടു അങ്ങിനെ ഒരു ശത്രു ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഒന്നു
പരീക്ഷിക്കാം മുൻ നടക്കുക എന്നു രാഹുവെ മുൻനടത്തി ഇന്ദ്രൻ
ഐരാവതാരൂഢനായി വജ്രായുധപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു വരുന്ന
തിനെ നീ കണ്ടു ഐരാവതത്തിന്റെ മുഖപടത്തിലുള്ള രത്നങ്ങ
ളെ പഴമെന്നു കരുതി ഗജേന്ദ്രന്റെ നേരിട്ടു ചാടുകയും ആയ്തി
നെ ഇന്ദ്രൻ കണ്ടു തന്റെ കരത്തിലുള്ള വജ്രായുധത്തെ നിന്റെ
മേൽ എറിയുകയും അതു നിന്റെ കവിൾത്തടമായ ഹനുപ്രദേശ
ത്തിൽപ്പെട്ടു സൂത്രക്കയറററ പ്രതിമപോലെ നിൎജ്ജീവിയായി നീ ഭൂ
മിയിൽ വീഴുകയും അതുകണ്ടു നിന്റെ പിതാവായ വായുദേവൻ
അത്യന്തം സങ്കടത്തോടുകൂടി നിന്നെ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി പാ
താളത്തിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ അവസരത്തിൽ ലോ
കത്തിൽ വായുസഞ്ചാരമില്ലാതെ സൎവ്വശരീരികളും വീൎപ്പുമുട്ടി ശവ
ശരീരികളായിത്തീരുകയും അതുകൊണ്ടു യോഗീശ്വരന്മാരെല്ലാം സ
ൎവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ലോകസ
ങ്കടത്തെ ഉണൎത്തുകയും നാരായണസ്വാമി ഇന്ദ്രാദികളോടുകൂടി വാ
യുദേവനെത്തിരഞ്ഞു പാതാളത്തിൽ ചെന്നു നോക്കിയ്യോൾ കപി
ലമഹൎഷിയുടെ ഗുഹയിൽവെച്ചു കാണുകയും വായുദേവനെ വിളി
ച്ചു നാരായണസ്വാമി ഹെ വായുദേവാ നീ വ്യസനിക്കേണ
മെന്നില്ല. എന്നുപറഞ്ഞു നിന്നെ വാങ്ങി മടിയിൽവെച്ചു അസ്തു
മസ്തകസംയോഗം ചെയ്തു ആ ബ്രഹ്മസ്വംബപൎയ്യന്തം ദീൎഘായു
ഷ്മാനായിരിക്കുക എന്നു നാരായണസ്വാമിയും എന്റെ ബ്രഹ്മപ
ട്ടം നീങ്ങിയതിന്നുശേഷം നീ വന്നു എന്റെ സ്ഥാനം വഹിച്ചു
ചരാചരങ്ങളെ സൃഷ്ടിത്തുടങ്ങുക. എന്നു ബ്രഹ്മദേവനും എന്റെ
വരായുധങ്ങളാൽ നിണക്കു യാതൊരു ഉപദ്രവവും ഭവിക്കാതിരി

ക്കട്ടെ. എന്നു ഇന്ദ്രനും എന്നതിനെക്കേട്ടു അഗ്നിബാധയാൽ നിണക്കു യാതൊരു ഉപദ്രവങ്ങളും ഏല്ക്കാതിരിക്കട്ടെ എന്നു അഗ്നിദേവനും എന്നതിനെക്കേട്ടു എന്റെ കാലദണ്ഡിനാൽ യാതൊരു ഉപദ്രവങ്ങളും നിണക്കു ഏല്ക്കാതിരിക്കട്ടെ എന്നു ധർമ്മരാജാവും അതിനെക്കേട്ടു ബാക്കി ഉള്ളവരെല്ലാം തങ്ങൾ തങ്ങളുടെ വരായുധങ്ങളാൽ യാതൊരു ഉപദ്രവങ്ങളും ഏല്ക്കാതിരിക്കട്ടെ എന്നു അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരും മററുള്ളവരും നിണക്കു അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രായുധം ഹനുപ്രദേശമായ കവിൾത്തടത്തിൽപ്പെട്ടതിനാൽ നിണക്കു ഹനുമാൻ എന്ന നാമം കൊടുത്തു ഈ അനുഗ്രഹങ്ങളെയെല്ലാം ഏററതിന്നുശേഷം സൂര്യന്റെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യണമെന്നു മാനസോത്തരത്തിലേക്കു നീ പോകുകയും ആദിത്യനെക്കണ്ടു നീ നമസ്കരിച്ചു അടിയനെ നിന്തിരുവടി ശിഷ്യനായി വരിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കേണമെന്നു നിന്റെ അപേക്ഷയെക്കേട്ടു ആദിത്യൻ ഹേ മാരുതേ നിന്നെ ശിഷ്യനായ് വരിച്ചു നിണക്കു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു തരുവാൻ എനിക്കു സമയമില്ല. കാരണം പതിനഞ്ചു നാഴികകളിൽ ഒമ്പതു കോടിമേൽ അമ്പത്തൊന്നു ലക്ഷത്തെഴുപത്തയ്യായിരം യോജന വഴി ഞാൻ തേർ നടത്തണം. എന്നു തന്നെയല്ല ഈ രഥത്തിൽ ഒരു ഭാഗത്തു നിന്നെ ഇരുത്തിപ്പഠിപ്പിക്കാമെന്നു വെച്ചാൽ ഈ രഥത്തിൽ അനേകം ബാലഖില്യന്മാർ വേദാദ്ധ്യയനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ സംഘത്തിൽ നിന്നെ ഇരുത്താമെന്നാലോചിച്ചാൽ നീ ഒരു മക്കടനാണ്. അവരുടെ പരിഭവം എന്റെ നേക്കു് ഉണ്ടാവും എന്നു പറകയും എന്നതിനെ നീ കേട്ടു് സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിക്കു സമയമില്ലെന്നും രഥത്തിൽ അടിയനെ ഇരുത്താൻ പാടില്ലെന്നും പറയുന്നത് ശരിയാണ് നിന്തിരുവടിയുടെ രഥത്തിന്ന് മുന്നിൽ അടിയൻ പുസ്തകത്തെയും പിടിച്ച് നിന്തിരുവടിയുടെ മുഖത്തെ നോക്കി പിൻഗതിയായി നടന്നുകൊള്ളാം എന്നാൽ അടിയന്നു ഉപദേശിപ്പാൻ തടസ്ഥമുണ്ടോയെന്നു നീ അപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു ആദിത്യൻ സന്തോഷിച്ചു രഥത്തിന്റെ മുമ്പിൽ പിൻഗതിയായി നടന്നു നിണക്കു ഒമ്പതു

വ്യാകരണവും സാംഗോപാംഗമായി അറുപത്തു നാഴികയിലകത്തു
പഠിപ്പിക്കുകയും അനന്തരം ഗുരുദക്ഷിണ ചെയ്യണമെന്നും ആ
യതു എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നും നീ അപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു
നീ വേറെ ഒന്നും ചെയ്യേണമെന്നില്ല എന്റെ മകൻ സുഗ്രീവ
നെന്നു ഒരു വാനരൻ പ്രശ്രവണാചലമെന്ന പർവ്വതോപരിയിൽ
ബാലിയെ പേടിച്ചു വസിക്കുന്നുണ്ട്. ആയവന്നു സഹായമായി
മന്ത്രിസ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചിരിക്കുക. ഇതാണ് എനിക്കു വേണ്ടു
ന്ന ദക്ഷിണ എന്നു ആദിത്യന്റെ കല്പനപ്രകാരം നീ വന്നു അ
ന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെ സുഗ്രീവന്നു മന്ത്രിയായിരിക്കുകയും ചെയ്തു.
അനന്തരം ത്രിമൂർത്തികൾ കൊടുത്ത വരവൈഭവത്താൽ നീ വലി
യ അഹങ്കാരയുക്തനായി മഹർഷികളുടെ ആശ്രമങ്ങളിൽ കടന്നു
ആജ്യം മുതലായ പൂജാദ്രവ്യങ്ങളെ എടുത്തു ഭുജിക്കുകയും മൂത്രപുരീ
ഷങ്ങളാൽ ആശ്രമങ്ങളെ അശുദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനേയും മററും
മഹർഷികൾ കണ്ടു, ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികളും അഷ്ടദിക്പാലക
ന്മാരും കൊടുത്ത വരബലത്താലല്ലെ നമ്മെ ഇവൻ ഉപദ്രവിക്കു
ന്നത്. ആകയാൽ മേലാൽ നിന്റെ വൈഭവം നീ അറിയാതെ
പോകട്ടെ. എന്നു ശപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ ശേഷം നീ
യാതൊന്നും അറിയാതെ മന്ദോന്മത്തനായിരിക്കുകയും അതു കണ്ടു
മഹർഷികൾ രാമാവതാരത്തെ പുഷ്ടി വരുത്തേണ്ടവനായ ഹനു
മാൻ ഈ വിധം ആയിരുന്നാൽ പോരാ. ആയതുകൊണ്ടു ഇവ
ന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം അന്യ ഒരുവൻ പറഞ്ഞു ഇവൻ കേൾക്കു
വാൻ എന്നു എട വരുന്നുവൊ അന്നു ഇവന്റെ ശരിയായ ശക്തി
വർട്ടെ എന്നു മഹർഷികൾ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്നിമി
ത്തമാണ് സാഗരതീരത്തിൽ വെച്ചു സമുദ്രം ചാടി ലങ്കക്കു പോ
വാൻ സമർത്ഥൻ ആരാണെന്നാലോചിക്കുകയും വാനരങ്ങൾ പ
ത്തു മുതൽ ഒരുനൂറ യോജനവരെ ചാടാമെന്നും ലങ്കയിൽ കടന്നു
സീതാന്വേഷണം ചെയ്തു ഇങ്ങോട്ടു ചാടുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെ
ന്നും പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു നീ യാതൊന്നും പറയാതെ ഇരിക്കുകയും
അപ്പോൾ നിന്റെ ഉത്ഭവത്തെയും വരവൈഭവങ്ങളെയും ആദ്യ
ന്തമായിപ്പറഞ്ഞു നിന്നെ കേൾപ്പിച്ചതിന്നനന്തരമാണ് നീ സാ

ശരതരണം ചെയ്തു ലങ്കയിൽ കടന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടു കാൎയ്യം സാധിച്ചു വന്നതു. ആയതുകൊണ്ടു കഴിയുന്നാവഗത്തിൽപോയിഔഷധം കൊണ്ടുവന്നു ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡ നിവൃത്തിക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ജാംബവരാജ എനിക്കു മൂന്നു മാതാവും മൂന്നു പിതാവുമാണ് എന്നതിഃലക്ക വേണ്ടിയാണ് ഈ ചരിത്രങ്ങളെല്ലാം നിങ്ങൾ വിസ്തരിച്ചത്. അതുകളുടെ വിവരം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. എടൊ മാരുതെ; വയസ്സുന ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണമെന്നാണ് നിൻെറ ഒരുക്കം. ചരിത്രവിസ്താരത്തിൽ നീ മനസ്സു വെച്ചില്ല എന്നു തോന്നുന്നു. കാൎയ്യപിതാവെന്നും കാരണപിതാവെന്നും രണ്ടു തരമാണ്. അതിൽ പരമശിവൻ ബീജകൎത്താവായതുകൊണ്ടു കാൎയ്യപിതാവാണ്. ആ ബീജത്തെ വായുദേവർ വാങ്ങി അഞ്ജനയുടെ ഗൎഭത്തിൽ ആക്കി വന്നതിനാൽ വായുദേവൻ കാരണപിതാവാണ്. കേസരി എന്ന വാനരശ്രേഷ്ഠൻ നിൻെറ അമ്മയുടെ കണവനായതുകൊണ്ടു കേസരിയും പിതാവെന്ന സ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചവനാണ് ഇങ്ങിനെയാണ് മൂന്നു പിതാവ്. ഇതുപോലെത്തന്നെ അഞ്ജന നിന്നെ പ്രസവിക്കയാൽ കാൎയ്യമാതാവാണ്. പാൎവ്വതിയും സാംഗതിയും കാരണവശാൽ മാതാക്കളാണ്. ഇങ്ങിനെയാണ് മൂന്നു പിതാവും മൂന്നു മാതാവും എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു· ശരണം ജാംബവരെ ഇത്ര കാലപ്പഴക്കത്തെപ്പറയുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ ചരിത്രം അടിയനറിയേണമെന്നത്യാഗ്രഹമുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടിയുടെ മാതാപിതാവാരാണെന്നും ഏതു കാലത്തിൽ ജനിച്ചുവെന്നും എത്ര വയസ്സായിയെന്നും എന്തെല്ലാം കണ്ടറിയുമെന്നും പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു.

ജാംബവാല്പത്തി.

കവി.

അപ്പമിത്തുയൎന്നീക്കതക്ക്ഞ്ചൊലെഅനമ
മപ്പ്രുന്തിറൽക്കരശിലെൻ മലരയൻമുക്കിൽ

ഉല്പ്പവത്തിൽതോൻറിനെനകമ്പലകണ്ടേൻ
കല്പ്പമഴിനംപലപലഅതിശയം കണ്ടേൻ.

ഹെ! മാരുതെ നാം തമ്മിൽ ഇങ്ങിനെ ചരിത്രങ്ങളെ പറഞ്ഞു കാലവിളംബനം വന്നാൽ കാൎയ്യത്തിന്നു അപകടമുണ്ട്. ഈ ഏഴരനാഴികക്കുള്ളിൽ ഏഴുപത്തിദ്വായിരത്തൊരുനൂറ യോജന ചാടിക്കടന്നു പോയി ഔഷധം കൊണ്ടുവരേണ്ടുന്ന ഭാവാഹിത്വം നിണക്കും നിന്നെ അയക്കേണ്ടുന്ന ഭാരം എനിക്കുമാണ്. നേരം പുലൎന്നാൽ രാവണി ഖഡ്ഗമെടുത്തു യുദ്ധകളത്തിൽ വരും. സൎവ്വശരീരികളുടെ ശിരസ്സും വെട്ടി സാഗരത്തിൽ ഇടും. അനന്തരം നിന്നെപ്പോലെ അഞ്ഞൂറ ഹനൂമാനും എന്നെപ്പോലെ എണ്ണൂറ ജാംബവാനുംകൂടി ശീഘ്രപ്രയത്നം ചെയ്താലും കാൎയ്യം സഫലമാവുന്നതല്ല. ആ ഹേതുകൊണ്ടു മരുന്നു കൊണ്ടുവരുന്ന കാൎയ്യം നീ ഏറ്റാൽ ചരിത്രം പറയുന്ന കാൎയ്യം ഞാൻ ഏല്ക്കാം എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ജന്മവരാജ്യ സൎവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അഞ്ചു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ഔഷധം കൊണ്ടുവരാം അതിനെപ്പറ്റി ഭ്രമിക്കേണമെന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻപറയുന്നു ഹെ മാരുതെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പകൽ കഴിഞ്ഞു രാത്രികാലമായ് നിഷ്പ്രപഞ്ചമെന്നാനൈമിത്തികപ്രളയത്തിൽ രണ്ടു യാമവും കഴിഞ്ഞു മൂന്നാമത്തെ യാമത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ ഞാൻ ജാതനാണ്. കാരണം, നാരായണസ്വാമിയുടെ കൎണ്ണമലത്തിൽനിന്നു മധുകൈടഭന്മാർ ഉത്ഭവിക്കുകയും അവർ പ്രളയജലത്തെ തച്ചുമറിച്ചു ജലോപരിയിൽ കിടക്കുന്ന താമരമുകുളത്തെക്കണ്ടു വിടൎത്തി നോക്കുകയും തന്മദ്ധ്യേ ബ്രഹ്മാവിനെ കണ്ടു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിക്കുകയും, ബ്രഹ്മാവു ഭയപ്പെട്ടു തന്റെ നട്ടുമുഖം വിയൎത്തു ആ ജലം കടപ്രദേശത്തൂടെ ഒഴുകി തന്റെ ഊരുപ്രദേശത്തിൽ വീഴുകയും അവിടെ നിന്നാണ് എന്റെ ജനനം. എനിക്കു ജാമ്പുവാൻ എന്നും, അമ്പുജാതൻ എന്നും പേരുണ്ട്. ജമ്പുദ്വീപിലേക്കു ആദ്യം വന്നതു ഞാനായതു കൊണ്ടു ജാംബവാൻ എന്നും അമ്പു എന്ന ജലത്തിൽനിന്നുത്ഭവ

ച്ചതുകൊണ്ടു അമ്പുജാതൻ എന്നും പേർ വന്നതാണ്. ആയതു കൊണ്ടു എന്റെ പിതാവു ബ്രഹ്മദേവനാണ്. കാലം എന്ന വ്യവഹാരം നശിച്ചുള്ള നിഷ്പ്രപഞ്ചമെന്ന കാലത്താണ് എന്റെ ജനനം. പിന്നെ എനിക്കു വയസ്സു എത്രയായി എന്നു ആലോചിക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യവത്സരം ദേവവത്സരം സപ്തർഷിവത്സരം ബൃഹസ്പതിവത്സരം ധ്രുവവത്സരം എന്ന വത്സരങ്ങളിൽ എന്റെ വയസ്സു ഒതുങ്ങുന്നതല്ല. കൃത, ത്രേത, ദ്വാപര, കലി, എന്ന ചതുൎയ്യുഗങ്ങൾ നാന്നൂററി അമ്പത്തിനാലായി, ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടു ഇതിന്നുള്ളിൽ ആറുമനുക്കളുടെ കാലം കഴിഞ്ഞു ഇപ്പോൾ ഏഴാംമനുവിന്റെ ഇരുപത്തെട്ടാം ചതുൎയ്യുഗത്തിൽ ത്രേതായുഗമാണ്. എന്നാൽ ഈ കാലത്തിന്നുള്ളിൽ ഞാൻ എന്തെല്ലാം കണ്ടറിയുമെന്നുവെച്ചാൽ അനേകകാൎയ്യങ്ങൾ എനിക്കു നേത്രദൃഷ്ടാന്തമാണ്. അതിൽ ചില ചരിത്രങ്ങളുടെ ആദ്യവസാനം അറിയും, ചിലതു ആദ്യം അറിയും മദ്ധ്യഭാഗം ഓൎമ്മയില്ല. ചിലതു അവസാനം അറിയും ആദ്യത്തിൽ ഓൎമ്മയില്ല ഈ ലോകത്തിൽ ഒരു തൃണം പുതിതായി മുളച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ജാംബവാൻ അറിയും, ഞാൻ ജനിച്ചു മൂന്നുദിവസം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷമാണ് പ്രളയജലം സാഗരത്തിൽ ഒതുങ്ങി ഭൂമിയെ കാണുമാറിടവന്നത്. അതുവരെ ബ്രഹ്മദേവരുടെ മടിയിലായിരുന്നു എന്റെ വാസം. ഞാൻ ജനിക്കുമ്പോൾ ബ്രഹ്മാവിന്നു അഞ്ചു ശിരസ്സുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നാലു് തലമാത്രമെയുള്ളൂ. ഒരു ശിരസ്സു പോവാനുള്ള കാരണം ഞാൻ അറിയും. പരമേശ്വരസ്വാമിതന്റെ നേത്രാഗ്നിയാൽ ത്രിപുരദഹനം ചെയ്തതു ഞാൻ അറിയും. അതിന്നുള്ള കാരണം എന്തെന്നുവെച്ചാൽ താരകൻ എന്ന അസുരന്റെ പുത്രന്മാരായ താരകാക്ഷൻ, വിദ്യുന്മാലി, കമലാക്ഷൻ, എന്നീ മൂന്നാളുംകൂടി കൊന്ദവനമെന്ന ഗോളണ്ണത്തിൽവെച്ചു ബ്രഹ്മാവിനെ കുറിച്ചു ഒരു കോടി സംവത്സരം അഗ്നിമദ്ധ്യസ്ഥന്മാരായി തപസ്സു ചെയ്കയും, ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷമായി നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന വരമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതിൽ അസുരന്മാർ ബ്രഹ്മാവെ നോക്കി ഞങ്ങൾക്കു താമസിപ്പാൻ അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്നു ലോകം

ത്തിൽ മൂന്നുകോട്ട ചെമ്പിനാലും ഇരുമ്പിനാലും സ്വൎണ്ണത്താലും സൃഷ്ടിക്കണം. ആ മൂന്നു പുരങ്ങളും ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കുമ്പോൾ പക്ഷികൾ കണക്കെ പറന്നു ഒരു ദിക്കിലായി വരണം കൂടാതെ ഞങ്ങളെക്കണ്ടാൽ ത്രിമൂൎത്തികൾ മുതലായ സൎവ്വജീവികളും ഭയപ്പെട്ടോടണം യാതൊരു വരായുധത്താലും ഞങ്ങൾ നശിക്കരുത്. ലോകത്രയങ്ങളും ഞങ്ങൾക്കു കീഴടങ്ങണം. എന്നുള്ള അസുരന്മാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം വരത്തെ ദാനംചെയ്തു ബ്രഹ്മാവു പറയുന്നു. ഹെ അസുരകളെ! നിങ്ങളുടെ കോട്ടകളായ ത്രിപുരങ്ങൾ സഹസ്രസംവത്സരം കൂടുമ്പോൾ ഒരു ദിക്കിൽവരും ആ അവസരമറിഞ്ഞു ഒരുവൻ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാൽ അന്നു നിങ്ങൾക്കു മരണം എന്നല്ലാതെ ഗ്രഹങ്ങൾ അതാതു സ്ഥാനത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ നിങ്ങളെ യാതൊരു ശരീരികളാലും ജയിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും പറഞ്ഞു അവൎക്കു വേണ്ടുന്ന അസ്ത്രങ്ങളെ ദാനംചെയ്തു ബ്രഹ്മാവു പോയതിന്നനന്തരം അസുരന്മാർ പുരങ്ങളെ നിൎമ്മിച്ചു അതിൽ അനേകായിരം പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി അതിൽ വസിച്ചു അതികഠിനമായ ലോകോപദ്രവങ്ങളെച്ചെയ്തു വരികയും ദേവകളെപ്പിടിച്ചു കാരാഗ്രഹത്തിലിടുകയും ദേവസ്ത്രീകളെ ദാസ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്യിപ്പിക്കുകയും അനേകം കുലസ്ത്രീകളുടെ പാതിവ്രത്യധൎമ്മം ഭംഗപ്പെടുത്തുകയും അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങളെ തച്ചുതകൎത്തു സ്വയം ഭൂപ്രതിഷ്ഠ മുതലായ ബിംബങ്ങളെ കുത്തിപ്പുഴക്കി നശിപ്പിക്കുകയും ബ്രാഹ്മണരുടെ യാഗാദിഹോമങ്ങളെ മുടക്കി അവരെക്കൊണ്ടു മദ്യമാംസങ്ങൾ എടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു വന്നതിനെ ഇന്ദ്രാദിദേവകൾ കണ്ടു സഹിയാതെ സൎവ്വേശ്വരനായ നാരായണസ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ത്രിപുരന്മാരുടെ ഉപദ്രവത്തെ കേൾപ്പിച്ചു മുറയിടുകയും ചെയ്തു. നാരായണസ്വാമി ഇന്ദ്രാദികളെ നോക്കി ആവട്ടെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട. ഞാൻ ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാം എന്നുംപറഞ്ഞു ഇന്ദ്രാദികളെ സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽ ചെന്നു ഒരു ഭൂതാഭിചാരം തുടങ്ങുകയും അതിൽനിന്നു അനേകായിരം ഭൂതങ്ങൾ അതിൽ പുറപ്പെടുകയും അവരോടു ത്രിപുരന്മാരെ കുലചെയ്തുവരുവാൻ കല്പിച്ചയക്കുകയുംചെ

യുപ്രകാരം ഭൂതങ്ങളും പുറപ്പെട്ടു ത്രിപുരന്മാരുടെ കോട്ടയുടെ പുറ
ഭാഗത്തിൽ പോയി നോക്കിയതിൽ കടന്നു ത്രിപുരന്മാരെ പിടിച്ചു ഭ
ക്ഷണം ചെയ്വാൻ ധൈൎയ്യമില്ലാതെ മടങ്ങിവന്നു ഞങ്ങളാൽ ത്രിപു
രന്മാരെ ഒടുക്കുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞു പോയതിന്നു
ശേഷം നാരായണസ്വാമി പുറപ്പെട്ടു കൈലാസത്തിൽ വന്നു പര
മേശ്വരസ്വാമിയോടു ത്രിപുരന്മാരുടെ ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം ഉണർത്തി
ച്ചതിനെ കേട്ടു പരമേശ്വരൻ പറയുന്നു. ഹേ! ഭഗവാൻ കാൎയ്യം
അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും ത്രിപുരന്മാർ എന്നിൽ ഭക്തന്മാരാണ ദി
നചൎയ്യമായി ഒമ്പതുകോടി ശിവലിംഗങ്ങളെ വെച്ചു പൂജിച്ചുവരു
ന്നുണ്ട്, തന്നിമിത്തം എന്നാൽ അവരെ കുലചെയ്വാൻ പ്രയാ
സമാണ് എന്നതിനെ കേട്ടു നാരായണസ്വാമി മങ്ങി ഒരു ബു
ദ്ധന്റെ വേഷമെടുത്തു ത്രിപുരന്മാരുടെ കോട്ടക്കൽ ചെന്നു ഗോപുര
ത്തിന്റെ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്ന അരയാൽ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ
ഇരിക്കുകയും ആയതിനെ ഭൂതന്മാർ കണ്ടു ത്രിപുരന്മാരോട് ഈ വിവ
രം ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. ത്രിപുരന്മാരാൽ വിവരം അറിഞ്ഞു എ
ന്നാൽ സന്യാസിയെ ചെന്നു കാണാമല്ലോ എന്നു താരകാക്ഷനെ
ന്ന അസുരൻ തന്റെ അനുജന്മാരോടുകൂടി അരയാലിൻ കീഴിലി
രിക്കുന്ന സന്യാസിയെ വന്നു കണ്ടു വന്ദിച്ചു പടി ആരാണെന്നു മ
നസ്സിലാവുന്നില്ല പരമാൎത്ഥം അറിവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എ
ന്നതിനെ കേട്ടു ബുദ്ധനായ സന്യാസി ഞാൻ ത്രിപുരന്മാരുടെ ഗുരു
വാണ്. അനേകകാലമായി തപസ്സിൽ സമാധിസ്ഥനായിരുന്നു
പോയതിനാൽ കാലവിളംബനം വന്നതാണ്: നിങ്ങളെല്ലാം എ
ന്റെ ശിഷ്യന്മാരാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ത്രിപുരന്മാർ പറയു
ന്നു. ഇതെന്താശ്ചൎയ്യമായിരിക്കുന്നു. ഇതിൻ കീഴിൽ നിങ്ങളെ
ഞങ്ങൾ കണ്ടിട്ടതെയില്ല. ഞങ്ങളുടെ ഗുരു പരമേശ്വരസ്വാ
മിയാണ്! ഒമ്പതുകോടി ശിവലിംഗത്തെ ഞങ്ങൾ ദിനചൎയ്യമാ
യി പൂജിച്ചുവരുന്നു. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഗുരു എന്നതിനു വല്ല
ദൃഷ്ടാന്തം വല്ലതും ഉണ്ടോ എന്നാൽ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കാം എന്ന
തിനെ കേട്ടു നാരായണസ്വാമി പറയുന്നു. അങ്ങിനെ നിങ്ങൾ
ക്കു ശങ്കയുണ്ടെങ്കിൽ ആയതിന്നു ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം കാണിച്ചു തരാം

മെന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ കമണ്ഡലുവിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ജലത്തെ
എടുത്തു ജപിച്ചു അശ്വത്ഥത്തിന്റെ മുകളിലേക്കു എറിയുകയും ആ
ജലം പെട്ട് വൃക്ഷത്തിന്റെ പത്രങ്ങളെല്ലാം കൊഴിഞ്ഞു വീഴുകയും
ചെയ്തു. അനന്തരം സന്യാസി ത്രിപുരന്മാരോടു നിങ്ങളുടെ ഗുരു
വാണു് പരമേശ്വരൻ എന്നല്ലെ നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസം എന്നാൽ
പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ഉത്തമമായ മൂലമന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഉത
ൻപീന പത്രങ്ങൾക്കു തുല്യമായി ഈ വൃക്ഷത്തിൻ പത്രങ്ങൾ ത
ളിർത്തു ഉണ്ടാവട്ടെ കാണാമല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ത്രിപു
രന്മാർ കരത്തിൽ ജലമെടുത്തു പരമേശ്വരനാൽ ഉത്തമമായ മൂലമ
ന്ത്രത്തെ ജപിച്ചു വൃക്ഷാഗ്രത്തിൽ എറിയുകയും പത്രങ്ങൾ തളി
ർക്കാതെ വൃക്ഷം ഉണങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു ത്രിപുരന്മാരും
ഹേ സ്വാമിൻ തിരുവടി തന്നെയാണു് ഞങ്ങളുടെ ഗുരു മേ
ലാൽ പരമേശ്വരനെ ഞങ്ങൾ പൂജിക്കുന്നില്ല. തിരുവടിക
ല്പനപോലെ നടന്നുകൊള്ളാം എന്നു ത്രിപുരന്മാർ പറഞ്ഞതിനെ
കേട്ടു സന്യാസി പറയുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ പൂ
ജിച്ചുവരുന്ന ശിവലിംഗങ്ങളെയെല്ലാം കല്ലുരലിലിട്ടു ഇരുമ്പുലക്ക
യാൽ ഇടിച്ചു പൊടിയാക്കി സാഗരത്തിൽ കലക്കി വരുവിൻ എ
ന്നതിന്നു ശേഷം ഞാൻ ഉപദേശിക്കാം എന്നതിനെക്കേട്ടു ത്രിപുര
ന്മാർ അവ്വണ്ണം ചെയ്തു. സന്യാസി അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു
വേഷത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു വീണ്ടും കൈലാസത്തിൽചെന്നു പരമേ
ശ്വരസ്വാമിയെകണ്ടു സ്വാമിൻ ത്രിപുരന്മാർ ശിവലിംഗങ്ങളെ
എടുത്തു ഇടിച്ചുപൊടിയാക്കി സമുദ്രത്തിൽ കലക്കിയിരിക്കുന്നു.
ഇയ്യ തിരുവടിയെച്ചെയ്തതിന്നു തുല്യമല്ലെ. ഇങ്ങിനെയുള്ള
പാപികളാണോ അങ്ങയുടെ ശിഷ്യന്മാർ. എന്നതിനെക്കേട്ടു പ
രമേശ്വരൻ ആലോചിച്ചു കാൎയ്യം മനസ്സിലാക്കി ആവട്ടെ ത്രിപു
രന്മാരെ ഞാൻ വധിച്ചുതരാം അതിന്നു നിങ്ങൾ എല്ലാവരുംകൂ
ടി ഒരു വില്ലും രഥവും ഉണ്ടാക്കി കൊണ്ടുവന്നു തരുവിൻ എന്നുപ
റഞ്ഞു നാരായണസ്വാമിയെ അയച്ചു. ശ്രീനാരായണൻ ദേവ
കളെക്കൂട്ടി ഭൂമിയെ രഥത്തിന്റെ അടിത്തട്ടാക്കി ആകാശത്തെ
വിതാനമാക്കി അൎക്കചന്ദ്രന്മാരെ ചക്രമാക്കി വേദങ്ങളെ അശ്വ

ങ്ങളാക്കി ബ്രഹ്മാവിനെ സാരഥിയാക്കി അരുണനെ ചാട്ടയാക്കി രഥം അലങ്കരിച്ചു അനന്തരം മഹാമേരുവെ വില്ലാക്കി ആദിശേഷനെ ഞാണാക്കി നാരായണനെ അസ്ത്രമാക്കി അഗ്നിയെ മുനയാക്കി കൊണ്ടുപോയി പരമേശ്വരസ്വാമിക്കൽ കൊടുക്കകയും പരമേശ്വരസ്വാമി ഗണപതി സുബ്രഹ്മണ്യനെ മുന്നടത്തി വീരഭദ്രനെ ഇടത്തുവശം നടത്തി ഭൈരവനെ വലത്തുവശം നടത്തി. ഭൂതപ്പടകളോടുകൂടി പട നടത്തി രഥത്തിൽ ആരോഹിക്കുകയും പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ പാദം രഥത്തിൽവെച്ചു ഉടനെ രഥത്തിന്റെ അച്ച് മുറിയുകയും ആയതിന്റെ കാരണമെന്തെന്നാലോചിച്ചതിൽ വിഘ്നേശ്വരനു പൂജ കഴിക്കായ്കയാണെന്നു മനസ്സിലായി ഗണപതിയെ പൂജിച്ചു മുറിഞ്ഞ അച്ചിനെ നിവർത്തിച്ചു രഥത്തിൽ കയറി ത്രിപുരന്മാരുടെ സ്ഥാനത്തേക്കു നടകൊണ്ടു. ഒരു രഥവും വില്ലും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു വന്നു പരമേശ്വരസ്വാമിക്കു കൊടുത്തതിനാലല്ലേ ത്രിപുരന്മാരെ വധിപ്പാൻ പരമേശ്വരൻ സമർത്ഥനായി വന്നതു എന്ന് ഇന്ദ്രാദികൾ അഹങ്കാരമായി ഊഹിച്ചതിനെ പരമേശ്വരൻ അറിഞ്ഞു നിസ്സാരന്മാരെ വധിപ്പാൻ എനിക്കു ഇവരുടെ സഹായം വേണമോ എന്നുള്ള മന്ദഹാസത്താലും ത്രിപുരന്മാരുടെ പേരിലുള്ള ക്രോധത്താലും തന്റെ മൂന്നാം തൃക്കണ്ണിൽനിന്നു അഗ്നിജ്വാലാമാലകൾ കത്തിജ്വലിച്ചു ത്രിപുരന്മാരുടെ പടകളേയും അവരുടെ പുരങ്ങളേയും ദഹിപ്പിക്കുകയും ത്രിപുരന്മാരെ നാരായണാസ്ത്രം തൊടുത്തു നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതു എനിക്കു നേത്രദൃഷ്ടാന്തമാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല മന്മഥനെ ദഹിപ്പിച്ചതും ഞാനറിയും, പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അഗ്നിക്കണ്ണിൽനിന്നു വീരഭദ്രൻ ജനിച്ചു ദക്ഷപ്രജാപതിയുടെ യാഗശാലയിൽ പോയി യാഗത്തെ മുടക്കി ദക്ഷന്റെ ശിരസ്സറുത്തു പകരം ഒരു അജത്തിന്റെ തലയെവെച്ചു യോജിപ്പിച്ചു പ്രാണനെ ദക്ഷനു ദാനംചെയ്തതും ഞാനറിയും, പണ്ടു ദേവാസുരന്മാർ തമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധവും ഞാനറിയും, അതിൽ ദേവന്മാർ തോറ്റതും ഞാനറിയും, അദിതിമാതാവിന്റെ പയോവ്രതവും വ്രതാവസാനം നാരായണസ്വാമി അദിതിമാതാവിന്റെ ഗർ

ത്തിൽ വന്നുജനിച്ച വാമനാവതാരമെടുത്തതും ഞാനറിയും, മഹാബലിഭൃഗുവിന്റെ ആശ്രമമായ നർമ്മദാ നദിയുടെ ഉത്തരതീരത്തിൽവെച്ച വിശ്വജിത്ത എന്ന യാഗം നടത്തിയതും ഞാനറിയും, വാമനമൂർത്തി യാഗശാലയിൽചെന്നു തന്റെ പാദത്തിന്ന മൂന്നടിമണ്ണ് യാചിച്ചതും ഞാനറിയും, മഹാബലിയോട്ട കൊടുക്കരുതെന്നു ശുക്രൻ മുടക്കിയതും ഞാനറിയും, മഹാബലി ദാനവാരി കൊടുക്കുന്നതിനെ മുടക്കുവാനായി ശുക്രൻ ഒരു വണ്ടായി കരകത്തിന്റെ ദ്വാരമടച്ചതും അതുകണ്ടു വാമനമൂർത്തിയും തന്റെ കയ്യിൽ പവിത്രമായിട്ടിരുന്ന ദർഭയെടുത്ത കരകത്തിന്റെ ദ്വാരത്തിൽ കുത്തിയതും തന്നിമിത്തം ശുക്രന്റെ ഒരു നേത്രം പൊട്ടിത്തുപോയതും ഞാനറിയും, ദാനവാരി കയ്യിൽകിട്ടിയ ഉടനെ വിശ്വാവതാരമെടുത്തു ത്രിഭുവനങ്ങളെ ഈരടിയായി അളന്നതും ഞാനറിയും, പിന്നെ ഒരടിക്ക സ്ഥലമില്ലാതെ മഹാബലിയുടെ ശിരസ്സിൽവെച്ച കാൽ ബഹുമതം മഹാബലിയെ സുതലലോകത്തക്കയച്ചതും ഞാനറിയും, ദുർവ്വാസാവിന്റെ ശാപം നിമിത്തം ഇന്ദ്രാദികൾക്ക ജരാനര വന്നതും ഞാനറിയും, ദേവാസുരകൾകൂടി ക്ഷീരാബ്ധിമഥിച്ചതും ഞാനറിയും, മന്ദരം ജലത്തിൽ മുങ്ങിയപ്പോൾ നാരായണസ്വാമി കൂർമ്മാവതാരമെടുത്തതും ഞാനറിയും, വാസുകിയുടെ വായിൽനിന്ന ഹാലാഹലമെന്ന കാളകൂടവിഷം ഛർദ്ദിച്ചതും ഞാനറിയും, ആ വിഷം പരമേശ്വരസ്വാമി ഭുജിച്ചതും ഞാനറിയും, തന്നിമിത്തം നീലകണ്ഠൻ എന്ന പേർ വന്നതും ഞാനറിയും, നാരായണസ്വാമിയുടെ ദേഹം വജ്രനിറമായിരുന്നതും അനന്തരം വിഷജ്വാല ഏറ്റ് നീലമേഘശ്യാമളവർണ്ണൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി ലഭിച്ചതും ഞാനറിയും, ശൂരപത്മാവ് ഗജമുഖൻ സിംഹവക്ത്രൻ താരകൻ മുതലായ അസുരന്മാരുടെ ജനനവും ഞാനറിയും, ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ച തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മാവ് പ്രത്യക്ഷമാകാത്തതു കണ്ടു ശൂരൻ അഗ്നികുണ്ഡത്തിൽ വീണു ഭസ്മമായതും ഞാനറിയും, ബ്രഹ്മാവു വന്നു അഗ്നികുണ്ഡത്തിൽനിന്നു ശൂരനെ വിളിച്ച ശൂരപത്മാവ് എന്നപേർ കൊടുത്തതും ഞാനറിയും, വീരമഹേന്ദ്രം എന്ന അസുരപുരിയെ ശൂരാദികൾക്ക

വേണ്ടി നിമ്മിച്ച അതിൽ വസിച്ചതും ഞാനറിയും, ശൂരാദികളു
ടെ രാജ്യഭാരകാലവും ഞാനറിയും, വല്ലായിരംകോടി അണ്ഡത്തി
ന്നു ശൂരൻ രാജാവായതും അവിടങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു മടങ്ങുവാൻ
ഇന്ദ്രജാലം എന്ന രഥത്തിനെ ബ്രഹ്മാവ് ദാനം ചെയ്തതും ഞാ
നറിയും, ആയവരുടെ ഉപദ്രവം സഹിയാതെ ഇന്ദ്രാദികൾ പര
മേശ്വരസ്വാമിയോടു സങ്കടം പറഞ്ഞതും ഞാനറിയും, തന്നിമി
ത്തം പരമേശ്വരസ്വാമി യോഗത്തിൽ ഇരുന്നു തന്റെ മൂന്നാം തൃ
ക്കണ്ണിൽനിന്നു ആറ് അഗ്നിപ്പൊരികൾ ഉണ്ടായതും ആയതിനെ
വായുദേവൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ശരവണപ്പൊയ്കയിൽ കൊണ്ടുപോ
യി ഇട്ടതും ആ അഗ്നിപ്പൊരികൾ ആറു കുട്ടികൾ ആയതും, പര
മേശ്വരനും പാർവ്വതിയുംകൂടി ശരവണത്തിൽ ചെന്നു ആറു കുട്ടിക
ളെയും പാർവ്വതി ഒന്നായി വാരിയെടുത്ത സമയം ദേഹം ഒന്നായി
ആറു മുഖവും പന്ത്രണ്ടു കരവും ആയി ഭവിക്കുകയും ഷൺമുഖൻ
എന്നു പേരിട്ടതും ഞാനറിയും, സുബ്രഹ്മണ്യനെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ
അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നയച്ചതും ഞാനറിയും, സുബ്രഹ്മ
ണ്യൻ ബ്രഹ്മാവോടു പ്രണവത്തിന്നു അർത്ഥമെന്തെന്നു ചോദിക്ക
കയും ആയതിന്റെ അർത്ഥം അറിയാതെവന്നതിനാൽ സുബ്രഹ്മ
ണ്യൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പാദത്തിൽ ശൃംഖല പൂട്ടി കാരാഗൃഹ
ത്തിൽ ഇട്ടതും ഞാനറിയും, പരമേശ്വരസ്വാമി അറിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാ
വിനെ വിട്ടയക്കേണമെന്നു ഷൺമുഖനോടു ആവശ്യപ്പെടുകയും
പ്രണവത്തിന്നു അർത്ഥം അറിയാതെ കണ്ടുള്ളവന്നു സൃഷ്ടിയെന്നു
മുറ്റ കൊടുപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു പരമേശ്വരൻ
പ്രണവത്തിന്റെ അർത്ഥം നീ അറിയുമോ എന്നതിലേക്കു ഷൺ
മുഖൻ പിതാവിന്നു ഉപദേശിച്ചതിന്നുശേഷം ബ്രഹ്മാവിന്റെ
ശൃംഖല വെട്ടി വിട്ടയച്ചതും ഞാനറിയും, അനന്തരം ശൂരാദിക
ളെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ ശക്തി മയമായ ഒരു വേലായുധം പാർവ്വതി
സുബ്രഹ്മണ്യന്നു കൊടുത്തു ശൂരാദികളെ നിഗ്രഹിച്ചുവാ എന്നു
അനുഗ്രഹിച്ചയക്കുകയും സുബ്രഹ്മണ്യൻ വീരബാഹു എന്ന അ
നുജനോടുകൂടി പുറപ്പെട്ട് മാർഗ്ഗത്തിൽ ക്രൗഞ്ചമെന്ന പർവ്വതത്തി
നെ വേലായുധംകൊണ്ടു ഭേദിച്ചതും ഞാനറിയും, അനന്തരം ല

ക്ഷത്തൊമ്പതിനായിരം അനുജന്മാരോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നുവന്ന ശൂരാദികളെ ഷൺമുഖൻ നിഗ്രഹിച്ചതും ഞാനറിയും, ഹിരണ്യൻ ഹിരണ്യാക്ഷൻ എന്ന അസുരന്മാരുടെ അവതാരവും ഞാനറിയും, അവരുടെ വരബലങ്ങളും ഞാനറിയും, അവരുടെ രാജ്യഭാരകാലവും ഞാനറിയും; അതിൽ ഹിരണ്യാക്ഷൻ ഭൂമിയെ പായയായി ചുരുട്ടി പാതാളത്തിൽ ഒളിച്ചതും ഞാനറിയും, നാരായണസ്വാമി വരാഹാവതാരമെടുത്തു ഹിരണ്യാക്ഷനെ വധിച്ചു ഭൂമിയെ പണ്ടത്തെ സ്ഥിതിയിൽ ആക്കിയതും,ഹിരണ്യന്നു പ്രഹ്ലാദൻ എന്ന പുത്രൻ ജനിച്ചു ശുക്രന്റെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നയച്ചതും ഞാനറിയും, ശുക്രൻ പ്രഹ്ലാദന്നു ഹിരണ്യായനമഃ എന്നു ഉപദേശിച്ചതിനെ ധിക്കരിച്ചു ഹരി ഹരി എന്നു നാരായണനെ സ്തുതിച്ചതും ഞാനറിയും, അതു കേട്ടു ശുക്രൻ ഹിരണ്യനോടു വിവരം പറയുകയും, ഹിരണ്യൻ പ്രഹ്ലാദനെ നാനാപ്രകാരമായി ഉപദ്രവിക്കുകയും ആ ഉപദ്രവങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടു പശ്ചാത്സനം സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻ നരസിംഹാവതാരമെടുത്തു ഭക്തനായ പ്രഹ്ലാദന്നുവേണ്ടി ഹിരണ്യനെ മാറു് പിളൎന്നു വധിച്ചതും ഞാനറിയും, പരമേശ്വരസ്വാമി ജലന്ധരനെ വധിച്ചതും ഞാനറിയും, ചക്രായുധന്നുവേണ്ടി പരമേശ്വരസ്വാമിയെ ദിനംപ്രതിയും സഹസ്രം ചെന്താമരപ്പുഷ്പത്താൽ അൎച്ചനചെയ്യുകയും ഒരു ദിവസം ഒരു പുഷ്പം കുറവായി വന്നതിന്നു പകരം തന്റെ നേത്രത്തെ എടുത്തു ശിവന്റെ പാദത്തിൽ അൎച്ചിച്ചതും ഞാനറിയും ശിവൻ സന്തോഷിച്ചു തന്റെ പക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സുദൎശനചക്രത്തെ ശത്രുനിഗ്രഹാൎത്ഥം നാരായണസ്വാമിക്കു ദാനം ചെയ്തതും ഞാനറിയും, നാരായണസ്വാമിയും ബ്രഹ്മാവുംകൂടി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അടിമുടി കാണ്മാനായി ബ്രഹ്മാവു ഹംസപ്പക്ഷിയുടെ വേഷമെടുത്തു ശിവന്റെ ശിരസ്സു കണ്ടുവരാമെന്നു മേൽഭാഗത്തേക്കു പറന്നുപോയതും നാരായണസ്വാമി വരാഹാവതാരമെടുത്തു ഭൂമിയെത്തുളച്ചു അധോഭാഗത്തേക്കു പോയതും ഞാനറിയും, അതിൽ നാരായണസ്വാമി ശിവന്റെ പാദം കാണാതെ മടങ്ങി വന്നതും ഞാനറിയും. ബ്രഹ്മാവു അനേകകാലം പറന്നും ശി

വന്റെ മുടി കാണാതെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കെ ശിവന്റെ മുടിയിൽ നിന്നു ഒരു കേതകിപുഷ്പം വരുന്നതിനെക്കണ്ടു ബ്രഹ്മാവു തടുക്കുകയും അപ്പോൾ എന്നെ തടുക്കരുത് നാല്പതിനായിരം സംവത്സരമായി ശിവന്റെ മുടിയിൽനിന്നു ഞാൻ വരുന്നു. ഭൂമിയിൽ എത്താതെ വളരെ വേദനയുണ്ടെന്നു കേതകി പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു അല്ലയോ കേതകി എനിക്കുവേണ്ടി നീ ഒരു സഹായം ചെയ്യണം. ഞാൻ ഹംസമല്ല ബ്രഹ്മാവാണ്. ശിവന്റെ ശിരസ്സിനെ കണ്ടു വരാമെന്നു നാരായണനോടു ശപിച്ചാണ് ഞാൻ വരുന്നതു. നിന്റെ ഒരുമിച്ചു ഭൂമിയിലേക്കു ഞാനും വരാം. എന്നാൽ എനിക്കു വേണ്ടുന്ന സഹായം എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ബ്രഹ്മാവു ശിവന്റെ ശിരസ്സുകണ്ടു എന്നു ഒരു അസത്യമായ വാക്കു പറയണം. ബ്രാഹ്മണന്റെ പ്രാണരക്ഷക്കായി അസത്യം പറയാമെന്നു ശാസ്ത്രമുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തണമെന്നപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ടു കേതകി പുഷ്പം സമ്മതിക്കുകയും രണ്ടുപേരും കൂടി പരമേശ്വരന്റെ അടുക്കൽ വന്നു നിന്തിരുവടിയുടെ ശിരസ്സു കണ്ടുവന്നു എന്നു പറയുകയും അങ്ങയുടെ ശിരസ്സു ബ്രഹ്മാവു കണ്ടതു ശരിയാണെന്നു കേതകി പുഷ്പം സാക്ഷി പറകയും ഉടനെ ശിവൻ ബ്രഹ്മാവിനെ നോക്കി നീ അസത്യം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഇന്നുമുതല്ക്കു ഭൂലോകത്തിൽ നിനക്കു ക്ഷേത്രവും പൂജയും ഇല്ലാതെകണ്ടു പോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചതും ഞാനറിയും. കേതകി കളവായ സാക്ഷി പറഞ്ഞതിനാൽ മേലാൽ നിന്നെയാതൊരു പൂജക്കും സ്വീകരിക്കാതെ കണ്ടു പോകട്ടെ എന്നു പുഷ്പത്തെ ശപിച്ചതും ഞാനറിയും. ദാരികന്റെ ഉത്ഭവവും അവന്റെ വരവൈഭവങ്ങളും അവനെ വധിപ്പാനായി ശിവന്റെ മൂന്നാം തൃക്കണ്ണിൽനിന്നു ഭദ്രകാളി ഉത്ഭവിച്ചതു വേതാളത്തെ വാഹനമാക്കി ചെന്നു ദാരികനെ വധിച്ചതും ഞാനറിയും. ചന്ദ്രൻ പതിനാറു കലയോടുകൂടി ഉദിക്കുന്നതും അനന്തരം പൂർവ്വപക്ഷം അപരപക്ഷമെന്ന പക്ഷഭേദങ്ങൾ വന്നതും അപരപക്ഷത്തിൽ കലകൾ നശിപ്പാനുള്ള കാരണവും ഞാനറിയും. ലവണാദികളായ സമുദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടായതും ഞാനറിയും. ഭഗീരഥൻ എന്ന ഒരു

ക്ഷത്രിയരാജാവു ആകാശഗംഗയെ പാതാളത്തിലേക്ക കൊണ്ടു പോയി പിതൃപ്രസാദം വരുത്തിയതും ഞാനറിയും. ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ രണ്ടുകണ്ണോടുകൂടിയ കാലവും അനന്തരം ആയിരം കണ്ണുവന്നതും സഹസ്രാക്ഷൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചതും ഞാനറിയും. ആയതുകൊണ്ടു പലതരത്തിലുള്ള അത്ഭുതങ്ങളെയെല്ലാം ഞാൻ കണ്ടവനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല പർവ്വതങ്ങൾ പക്ഷങ്ങളോടുകൂടി പറക്കുന്ന കാലവും ഞാനറിയും, ഇന്ദ്രൻ വജ്രായുധത്താൽ പക്ഷങ്ങളെവെട്ടി പർവ്വതങ്ങളെ അവിടെവിടെപതിപ്പിച്ച കാലവും ഞാനറിയും. കാമദേവൻ സ്വരൂപത്തോടു കൂടിയ കാലവും ഞാൻ അറിയും, ഇപ്പോൾ അരൂപിയായിരിക്കുന്നതും ഞാനറിയും. ശ്രീനാരായണസ്വാമി വിശ്വരൂപമെടുത്തു ഭൂമിയെ ഈരടിയായി അളന്നു മഹാബലിയെ പാതാളത്തിലേക്കയക്കുന്ന അവസരത്തിൽ മഹാബലിയുടെ അഹങ്കാരത്തെ അടക്കി അവനെ ഭഗവാൻ പാതാളത്തിലേക്കയച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നുമേലാൽ രാജ്യമെല്ലാം സുഭിക്ഷമായി അവരവരുടെ സ്വധർമ്മങ്ങളെ രക്ഷിച്ചിരുന്നുകൊള്ളുവിൻ എന്നും പറഞ്ഞു ഞാൻ പെരുമ്പറ ചുമലിലിട്ടു ദശമാത്രയിടയായി ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ ഇരുപത്തൊന്നുവട്ടം പ്രദക്ഷിണംചെയ്തു കൊട്ടി ഘോഷിച്ചവനാണ്. അന്ന് മഹാമേരു എനിക്ക ഒരു എടക്കല്ലായിരുന്നു. പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുതിൽ എന്റെ പാദാംഗുഷ്ഠം മേരുവിന്റെ മൂർദ്ധനിയിൽ തട്ടുകയും അതുകൊണ്ടു മേരു എന്നെ നോക്കി എടാ കരടി! ത്രിമൂർത്തികളും കൂടി എന്നെ മാനിച്ചിരിക്കെ നിസ്സാരനായ നീ എന്നെ മാനിക്കാതെ എന്റെ മൂർദ്ധനിയുടെ ചാടിയതു നിന്റെ യൌവനാധിക്യമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു മേലിൽ നിന്റെ മനസ്സെത്തുന്ന ദിക്കിൽ ദേഹം എത്താതെ വാർദ്ധക്യം ഭവിച്ചുപോകട്ടെ എന്നു എന്നെ ശപിച്ചതിനാൽ എനിക്ക വാർദ്ധക്യം വന്നു പോയതാണ്. ആ ഒരു ശാപം എനിക്ക ബാധിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ മരുന്നു കൊണ്ടുവരുവാൻ നിന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ഞാൻ തന്നെ പോയികൊണ്ടുവരുമായിരുന്നു. വാമനാവതാരത്തിൽ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിപ്പാനുള്ള ദേഹബലം എനി

ക്കായിരുന്നു. രാമാവതാരത്തിൽ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിപ്പാനുള്ള ദേഹബലം നിണക്കാണ്. ആയതുകൊണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ ചെന്നു ഔഷധം കൊണ്ടുവരണം. പോവാൻ ശ്രമിക്കുക. എന്നതിനെ കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ജാംബവരാജ നിന്തിരുവടിയോടു അനേക കാൎയ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുവാനുണ്ടായിരുന്നു. സമയമില്ലാതെ വന്നതു എന്റെ നിൎഭാഗ്യമെന്നെ പറയേണ്ടതുള്ളു. എന്നാൽ നിന്തിരുവടി പറയുന്ന ഔഷധഗിരിക്കു മുമ്പെ അടിയൻ പോയിട്ടുള്ള പരിചയമില്ലല്ലൊ. ആയതുകൊണ്ടു ഇവിടെനിന്നു ഏതുമാൎഗ്ഗത്തുടെയാണ് ഞാൻ പോകേണ്ടത്. പോകുന്ന മാൎഗ്ഗത്തിലുള്ള പൎവ്വതങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്. ഇടയിലുള്ള ഖണ്ഡങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്. അതിൽ വസിക്കുന്നവരുടെ നടവടികൾ എന്ത് എന്നതിനെ കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹേ മാരുതേ ഈ സുഖേലങ്ങളത്തിൽനിന്നു ഒരുന്തറയോജന നാന്തറ കാതം വഴി നേരെ വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ സമുദ്രം കടന്നു മറുകരയിൽ സ്വാമി വരുണനെ വന്ദിച്ചു ഭൂശയനത്തിലേക്കു പോകാം. അവിടെനിന്നു ഒമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്താറായിരം കാതം വഴി നേരെ വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ ഹിമവാൻ എന്നുള്ള ശൈലരാജന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ചാടാം. ഇടയിലുള്ള ഭൂമി ഭാരതഖണ്ഡമാണ്. ആ ഭാരതഖണ്ഡം കൎമ്മഭൂമിയാണ്. ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ ബ്രാഹ്മ, ക്ഷത്രിയ, വൈശ്യ ശൂദ്രാദികളെന്നു ചതുൎവ്വൎണ്ണാശ്രമികളും അധിവസിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരതഖണ്ഡവാസികൾക്കു ഒരുനൂറ്റിരുപതു വയസ്സാണ് ആയുസ്സ എങ്കിലും അവരവരുടെ കൎമ്മത്തിന്റെ താരതമ്യംപോലെ ഗൎഭത്തിലും ജനിച്ച ഉടനെയും ബാല്യത്തിലും യൌവ്വനത്തിലും വാൎദ്ധക്യത്തിലും മരിക്കും പലേ തൊഴിലുംപലേ ഭക്ഷണവും പലേ മതവും പലേ മൂൎത്തികളെ സേവയും പലേനിറവും പലേ തരവുമാണ്. ഗൃഹസ്ഥൻ,ബ്രഹ്മചാരി, സന്യാസി, വാനപ്രസ്ഥൻ എന്ന ആശ്രമങ്ങളെ ദീക്ഷിച്ചു വേദപാഠം ദേവപൂജ, സഹസ്രനാമജപം,തീൎത്ഥസ്നാനം, ക്ഷേത്രോപവാസം മൂൎത്തിദൎശനം മുതലായതുകളാലും രാജയോഗം, ജ്ഞാനയോഗം,മന്ത്രയോഗം,ലയയോഗം മുതലായ യോഗാഭ്യാസങ്ങളാ

ലും അന്നദാനം, വസ്ത്രദാനം, തൈലദാനം, ഭൂദാനം, ഗോദാനം മുതലായ സല്പാത്രദാനങ്ങളാലും സുകൃതികളായി സ്വർഗ്ഗഭോഗങ്ങളേയും സാലോക്യ,സാമീപ്യ, സാരൂപ്യ സായൂജ്യമെന്ന പദവികൾക്ക അധികാരികളായിത്തീരുന്നതും ഈ ഭാരതഖണ്ഡവാസികളാണ്. ഇതിൽ ഒരുനൂറെറട്ടു വിഷ്ണുക്ഷേത്രവും ആയിരത്തെട്ടു ശിവക്ഷേത്രവും ഉണ്ടു. ഇതു കൂടാതെ അനേകം ഭദ്രകാളിക്ഷേത്രങ്ങളുമുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല അറുപത്തിനാലു മഹാതീൎത്ഥങ്ങളുണ്ട്. അനേക തീൎത്ഥങ്ങൾ ഇതിൽ അന്തർഭൂതമാണ്. കാശി എന്ന പട്ടണത്തിൽ വിശ്വനാഥക്ഷേത്രമുണ്ട്. അതു കൈലാസമാണ്. അവിടെ ഗംഗ എന്ന മഹാ തീൎത്ഥമുണ്ട് സ്വാമിദ്രോഹം വിശ്വാസഘാതകം മുതലായ മഹാ പാപങ്ങളും ഗംഗാസ്നാനത്താൽ നശിക്കും. ഭാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ബ്രാഹ്മണാദികളായ ചാതുൎവ്വൎണ്ണാശ്രമങ്ങളുടെ വാസവും ദക്ഷിണഭാഗം മ്ലേച്ഛരും പശ്ചിമഭാഗം ബുദ്ധമതക്കാരും പൂൎവ്വദിക്കിൽ കിരാതരും ഉത്തരദിക്കിൽ യവനന്മാരും വസിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല ജമ്ബു, പ്ലക്ഷ, കുശ, ക്രൌഞ്ച, ശാക,ശാന്മല, പുഷ്കരമെന്ന സപ്തദ്വീപുകളെ ലവണം, ഇക്ഷു, സുര, സൎപ്പി,ദധി, ക്ഷീരം, ശുദ്ധോദകമെന്ന സപ്താൎണ്ണവങ്ങൾ വളഞ്ഞ ഓരോ ദ്വീപുകളെ ഓരോ സമുദ്രം ചുററിയിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ഭാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ അതിരായ ഹിമവാനിൽ ചാടിയാൽ പരമേശ്വരസ്വാമി പാൎവ്വതിയെ കല്യാണം ചെയ്ത സ്വയംവരമണ്ഡപം കാണാം. ഹിമവാൻ എന്ന പൎവ്വതം പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണവും ആയി പൂൎവ്വാപരസമുദ്രത്തെ മുട്ടിക്കിടക്കുന്നു. സ്വയംവരമണ്ഡപത്തിന്റെ പശ്ചിമഭാഗമായി ഒരു തടാകമുണ്ട്. അതിന്റെ നാലു ഭാഗവും അനേകം മഹൎഷികൾ സകാമ നിഷ്കാമംമുതലായ തപസ്സുകളെച്ചെയ്തു വസിക്കുന്നു. ഹിമവാന്റെ ഉത്തരതാഴ്വരയിൽ അനേകം ശാഖോപശാഖകളോടുകൂടി ഒരു വിലാവൃക്ഷമുണ്ട്. ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിപ്പൊട്ടിൽ നന്ദിനി എന്ന ഒരു പശുവിനെക്കാണാം. ആ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ ദാഹം വശമല്ലാ

തെ പോകുന്നവൎക്ക തങ്കൽനിന്നു ക്ഷീരത്തെ ദാനം ചെയ്തു ദേഹം മാററി അയപ്പാനായി ഇന്ദ്രന്റെ നിശ്ചയമാണ്. കാമധേനുവിന്റെ പുത്രിയാണ്. ദാഹമുണ്ടെന്നു തോന്നിയാൽ നിണക്കം ആവാം. യാഗാദികൾക്ക വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെല്ലാം ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിലാണ് വളരുന്നത്. തന്നിമിത്തമാണ് ഹിമവാന്നു ശൈലാധിപത്യം സിദ്ധിപ്പാനുള്ള കാരണം. അങ്ങിനെയുള്ള ഹിമവാനിൽനിന്നു നേരെ ഒമ്പതിനായിരം യോജന വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ ഹേമകൂടമെന്നും പൊൻകൂടമെന്നും പറയുന്ന പൎവ്വതത്തിലേക്ക പോവാം. ആ രണ്ടു പൎവ്വതങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യേ അതിവൎഷമെന്ന ഒരു ഖണ്ഡമുണ്ട്. അതിൽ വസിക്കുന്നവൎക്ക യാതൊരു കൎമ്മവുമില്ല. അവിടെ മേഘങ്ങളുടെ വൎഷവുമില്ല. അവൎക്ക 12000 സംവത്സരം ആയുസ്സാണ്. ഭക്ഷണം കരിമ്പിന്റെ രസമാണ്. ജലം ഓവിനാൽ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. അവൎക്ക കളത്രഗൎഭമൎയ്യാദയാണ്. അവരുടെ ആയുസ്സിന്റെ അവസാനം മുഹൂൎത്തത്തിന്നുമുമ്പായി സ്ത്രീഗൎഭീകരിച്ചു പ്രസവിക്കുകയും അതു സ്ത്രീയും പുരുഷനുമായ രണ്ടു സന്തതികളായിരിക്കും. ഉടനെ അവർ മാതാപിതാക്കളുടെ യൌവനത്തെ ഭജിക്കും. തമ്മിൽ അന്യോന്യം ഭാൎയ്യാഭൎത്താക്കന്മാരായിരിക്കും. പ്രസവിച്ച ഉടനെ മാതാപിതാക്കൾ മരിക്കുകയും ചെയ്യും. അവൎക്ക സേവ വരാഹമൂൎത്തിയാണ്. ഇങ്ങിനെയാണ് എട്ടു ഖണ്ഡങ്ങളിലും ഉള്ള മൎയ്യാദ. ഭാരതഖണ്ഡം ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള എട്ടുഖണ്ഡങ്ങളും ജ്ഞാനഭൂമികളാണ്. സ്വൎഗ്ഗഭോഗോച്ഛിഷ്ടം അനുഭവിപ്പാനുള്ള ഖണ്ഡങ്ങളാണ്. മുൻപറഞ്ഞ ഹേമകൂടമെന്ന പൎവ്വതം പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണവുമാണ്. ആ പൎവ്വതം സ്വൎണ്ണവൎണ്ണമായതുകൊണ്ട് ഹേമകൂടം എന്ന് പേർ വന്നതാണ്. ഹേമകൂടത്തിന്റെ പശ്ചിമദിക്കിൽ കരസ്സുരമെന്ന ഒരു വൃക്ഷമുണ്ട്. ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടിയിൽ ഏകപാദൻ എന്ന ഒരു മുനി തപസ്സ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ആയിരം സംവത്സരം കൂടുമ്പോൾ വൃക്ഷത്തിലുള്ള ഫലങ്ങളിൽ ഒന്നു പക്വമായിത്തീരും. ആ പക്വത്തെ ഭുജിച്ചവൎക്ക ജരാനരകളെന്ന വ്യാധിഹരം വരും. ഉഗ്രസേനൻ എന്ന മ

ഹാരാജാവു ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ പൂൎവ്വഭാഗമായ ഒരു ശാഖയിൽ ത
ലകീഴായി തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നുണ്ട്. ദുൎവ്വാസാവിന്റെ ശാപം നിമി
ത്തമാണ്. കാരണം തന്റെ രാജ്യഭാരകാലത്തു നിരപരാധിയായ
കൈടഭജി എന്നവനെ ഗണികയായ പുരഞ്ജനി എന്ന തന്റെപ
ത്നിയുടെ ഏഷണിനിമിത്തം സൂചിമുനയിൽ കിടത്തി ദണ്ഡിപ്പി
ക്കുന്നതിനെ കൈടഭജിയുടെ ഗുരുവായ ഗൌതമൻ കണ്ടു ഇങ്ങി
നെ വരുവാൻ കാരണമെന്തെന്നു ശിഷ്യനോടു ചോദിച്ചതിൽ ഉ
ണ്ടായ പരമാൎത്ഥമെല്ലാം ഗുരുവോടുണൎത്തിക്കുകയും അതു കേട്ട ത
ന്റെ ശിഷ്യനെ സൂചിമുനയിൽ നിന്നെടുത്തു രക്ഷപ്പെടുത്തി ഉഗ്ര
സേനന്റെ അടുക്കൽചെന്നു അല്ലയോ ഉഗ്രസേന! നിരപരാധി
യായ എന്റെ ശിഷ്യൻ കൈടഭജിയെ ഗണികയായ നിന്റെ പ
ത്നിയുടെ ഏഷണികേട്ട പരമാൎത്ഥം അറിയാതെ കഴുവിന്മേൽ ഇ
ട്ടതുകൊണ്ടു നീ ഹേമകൂടത്തിലുള്ള കാരസ്കരവൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖ
യിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുക എന്നു ശപിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഗൌതമന്റെ
പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തു സ്വാമിൻ അറിയാതെ
പിഴച്ച കാൎയ്യമാണ്. ശാപത്തിന്നു മോചനം തരേണമെന്നപേ
ക്ഷിക്കുകയും അതു കേട്ടു ക്രോധം ശമിച്ചു! ആവട്ടെ മാരുതപുത്ര
നായ ഹനുമാൻ ഒരു കാലത്തു ഔഷധത്തിന്നാവശ്യമായി ഈവഴി
ക്കു വരും. ഹനുമദ്ദൎശനമായാൽ നിന്റെ ശാപമോചനം വന്നു
രാജധാനിക്കു വരാം എന്നു ശാപത്തിന്നനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ
യതുകൊണ്ടു നിന്നെ കണ്ടാൽ ഉടനെ ശാഖ വിട്ടു ഇറങ്ങിവന്നു ന
മസ്കരിച്ചു പോകും. നിണക്കു ആ അത്ഭുതത്തെയും കാണാം അവി
ടെനിന്നു നേരെ വടക്കോട്ടു ഒമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്താറാ
യിരം കാതം ചാടിയാൽ നിഷധപൎവ്വതത്തിലേക്കു പോവാം. നിഷ
ധപൎവ്വതം പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന
വണ്ണത്തോടുകൂടിയതുമാണ്. ആ പൎവ്വതത്തിൽ വെച്ചു നിഷധരാ
ജാവ് പണ്ടു ചക്രായുധം വാങ്ങണമെന്നുള്ള വിചാരത്താൽ ശ്രീ
നാരായണസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്കയും നാരായണസ്വാ
മി പ്രത്യക്ഷമായി ചക്രായുധത്തെ വഹിപ്പാൻ നീ സമൎത്ഥനാവുന്ന
തല്ല. യാതൊരു കാലത്തു നിണക്കു ശത്രുക്കൾ നേരിടുന്നുവൊ അ

പ്പോരം എന്നെ ധ്യാനിക്കുക. അപ്പോരം ഞാൻ ചക്രത്തെ അയ ച്ചുതരാം എന്നനുഗ്രഹിച്ചതിന്നനന്തരം നിഷധരാജാവു തന്റെരാജ ധാനിക്കു പോയി. ആ നിഷധപൎവ്വതത്തിൽ പുഷ്കരണി എന്നു ഒരു തടാകമുണ്ട് ആ തടാകത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്യുവൎക്കു ലക്ഷ്മീഭഗ വതി പ്രത്യക്ഷമായി വേണ്ടുന്ന ഐശ്വൎയ്യങ്ങളെ ദാനം ചെയ്യും. വൈശ്രവണൻ വസന്ത ഋതുകാലത്തിൽ അവിടെ ചെന്നു പുഷ്കര ണിയിൽ സ്നാനംചെയ്തു വരുന്ന പതിവാണ്. അവിടെ നിന്നു ഒ മ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്താറായിരം കാതം നേരെ വടക്കോട്ടു ചാടിയാൽ മഹാമേരുവെന്ന ഹേമാദ്രിയുടെ നടുക്കൊടുമുടിയിൽ എത്തും. ആ മേരു എന്ന പൎവ്വതം, ലക്ഷം യോജന ഉയരത്തോടു കൂടെയും പതിനാറായിരം യോജന കുഴിനാടോടുകൂടെയും പതിനാ റായിരം യോജന അടി വണ്ണത്തോടുകൂടെയും മന്ദിരം മേരുമന്ദിരം സുപാൎശ്വം കുമുദമെന്ന നാലു ഊന്നുപൎവ്വതങ്ങളോടുകൂടെയും ആ യിരത്തെട്ടു കൊടുമുടികളോടുകൂടെയും, മുപ്പത്തിരായിരം യോജന മു കരപ്പരപ്പോടുകൂടെയും തൊണ്ണൂറായിരം യോജന ചുററളവോടു കൂടെയും ത്രിമൂൎത്തികളുടെ വാസസ്ഥാനമായി ശോഭിക്കുന്ന മേരുവി ന്റെ നടുക്കൊടുമുടിയിലാണ് സത്യലോകമെന്ന മനോഹര പട്ട ണം. അതിൽ ബ്രഹ്മാവു തന്റെ പത്നിമാരായ സരസ്വതി, ഗാ യത്രി, സാവിത്രിയോടുകൂടി ജരായുജാണ്ഡജസ്വേദജോൽഭിജങ്ങളാ യ ചതുൎവ്വിധജാതയോനികളെ സൃഷ്ടിച്ചു അവരവരുടെ കൎമ്മത്തി ന്റെ താരതമ്യംപോലെ ജന്മങ്ങളെ നല്കും. അവിടെ ബ്രഹ്മാവി നെ പൂജിച്ചവർ സുഖസ്വരൂപികളായിരിക്കും സത്യലോകത്തി ന്റെ പൂൎവ്വഗോപുരത്തിൽനിന്നു ബ്രഹ്മാവെ നമസ്കരിച്ചു പശ്ചിമ ഗോപുരത്തിൽ ചാടുക അവിടെനിന്നു നോക്കിയാൽ സൎവ്വേശ്വര നായ നാരായണസ്വാമി വസിക്കുന്ന ശ്രീവൈകുണ്ഠനഗരം കാ ണാം. അവിടെ നാരായണസ്വാമി തന്റെ പത്നിമാരായ ഭൂമിദേ വി ലക്ഷ്മി കല്യാണസുമമലിതമനോഹരനായി രക്ഷയെന്ന മുദ്രയെ വഹിച്ചു ശിക്ഷാരക്ഷചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. അവിടെ തുളസി നട്ടുന നച്ചുണ്ടാക്കിയവരും ഗോപികുങ്കുമചന്ദനാദികളെ അണിഞ്ഞുവ രും ഗോകുലങ്ങളെ രക്ഷിച്ചവരും, രാമായണഭാരതഭാഗവതാദിക

ളായ സല്ലഥാശ്രവണംചെയ്യുവരും, രാമകൃഷ്ണേത്യാദികളായ തിരു നാമം ജപിച്ചവരും ഏകാദശ്യാദി മഹാവ്രതങ്ങളെ അനുഷ്ഠിച്ചവരും, ശ്രീനാരായണസ്വാമി സമീപമായി വിഷ്ണുചിഹ്നങ്ങളെ ധരിച്ച നിത്യസൂരികളായിരിക്കും. ആയതു കാണ്ടു ഗോപുരത്തിൽ ചാടുക, അവിടെനിന്നു നോക്കിയാൽ പരമേശ്വരസ്വാമി വസിക്കുന്ന ശ്രീ കൈലാസം കാണാം. അവിടെ പരമേശ്വരസ്വാമി ഗംഗാ പാർവ്വതിയെന്ന പത്നിമാരോടുകൂടിയും ഗണപതി സുബ്രഹ്മണ്യനെന്ന പുത്രന്മാരോടുകൂടിയും സംഹാരമെന്ന മുദ്രയെ വഹിച്ചിരിക്കും. അവിടെ വിഭൂതി, രുദ്രാക്ഷം ധരിച്ചവരും ശൈവാദികളായ സല്ലഥാശ്രവണം ചെയ്യുവരും, പഞ്ചാക്ഷരം ജപിച്ചവരും കാഷായംധരിച്ചവരും വില്വപത്രത്താൽ ശിവാർച്ചന ചെയ്യുവരും, വില്വവൃക്ഷം നട്ടുനനച്ചുണ്ടാക്കിയവരും, ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠിച്ചവരും, സാളഗ്രാമം പൂജിച്ചവരും ഗൗരീവ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചവരും, സോമവാരവ്രതമനുഷ്ഠിച്ചവരും പാശുപതവ്രതാനുഷ്ഠാനം ചെയ്യുവരും,ശൈവചിഹ്നങ്ങളെ ധരിച്ച സുഖസ്വരൂപികളായി കൈലാസത്തിൽ അധിവസിക്കും. അവിടെനിന്നു പിതാവായ പരമേശ്വരസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു ദക്ഷിണഗോപുരത്തിൽ ചാടിനോക്കിയാൽ യമപുരിഎന്ന ധർമ്മരാജധാനിയെക്കാണാം. അവിടെ ധർമ്മരാജാവു ചിത്രഗുപ്തനെന്ന മന്ത്രിയോടും കാലിനി എന്ന പത്നിയോടും ബിഡവൻ മഹിമാൻ,ദീപകൻ എന്ന സന്തതികളോടുംകൂടി കാലപാശം, വേൽ,ശൂലം,ദണ്ഡം എന്നവരായുധപാണികളായി ഇരുപത്തെട്ടുകോടി നരകത്തിൽ പ്രാണികളുടെ പാപാനുസരണമായ ശിക്ഷയെച്ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. നേരെ പൂർവ്വദിക്കിൽ സ്വർഗ്ഗമെന്ന രാജധാനിയുണ്ട്. അതിൽ ഇന്ദ്രൻ ശചീദേവിയോടുകൂടി ജയന്തനെന്ന പുത്രനോടും അറുപത്തുകോടി അപ്സരസ്ത്രീകളോടും കാമധേനു കല്പകവൃക്ഷം ഉച്ചൈശ്രവസ്സ്, ഐരാവതം, നവനിധി മുതലായഭാഗ്യങ്ങളോടുകൂടി ത്രയത്രിംശക്കോടി ദേവന്മാർ തണെ സേവിക്കത്തക്ക ഭാഗ്യവാനായി സുധർമ്മ എന്ന സഭയിൽ അമൃതുപാനം ചെയ്തു ജരാനരയെന്ന വ്യാധിപീഡയില്ലാതെ എഴുപത്തൊന്നു ചതുർയുഗ

പര്യന്തം ദീർഘായുഷ്മാനായിരിക്കും. അനേക മേടമാളികയോടുകൂടിയ അമരാവതിയെ നീ പോകുമ്പോൾ കാണുന്നതല്ല. വരുന്ന സമയം കാണാനിടവരും ആയതുകൊണ്ടു ഇത്ര വൈഭവത്തോടുകൂടിയ മഹാമേരുവിൽനിന്നു നേരെ വടക്കുവശമായി നോക്കിയാൽ ഒരു അരയാൽവൃക്ഷം കാണാം. അതിന്റെ ഉത്തരഭാഗത്തിലുള്ള ഒരു ശാഖ ഒടിഞ്ഞുവീണതിനാൽ ഒരു ഒഴിവായിക്കാണാം. ആ ഒഴിവിൽക്കൂടെ ചാടി ഒമ്പതിനായിരം യോജന മുപ്പത്താറായിരം കാതം വഴിപോയാൽ നീലഗിരി എന്ന പർവ്വതം കാണാം. അതു പതിനായിരം യോജന ഉയരവും രണ്ടായിരം യോജന വണ്ണവുമായിരിക്കും. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ ദക്ഷിണതാഴ്വരയിൽ കാശ്യപൻ ശ്വേതവരാഹമൂർത്തിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനേക മഹർഷികൾ അവിടെ തപസ്സു ചെയ്തിരിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെനിന്നു നാലായിരം യോജന വടക്കോട്ടു പോയാൽ ഋഷഭാദ്രിയെക്കാണാം. അതു രമ്യഖണ്ഡത്തിലാണ് നില്ക്കുന്നത്. ഋഷഭാദ്രിയെന്ന പേർ വരുവാനുള്ള കാരണം, ഋഷഭമെന്ന കാള അദ്രിയെന്ന പർവ്വതമായതാണ്. ആ പർവ്വതത്തിന്നു രണ്ടു ശിഖരങ്ങൾ കാണും. ആയതു കാളയുടെ രണ്ടു കൊമ്പുകളാണ്. പണ്ടു ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുരികത്തിൽനിന്നു രുദ്രൻ ജനിക്കുകയും ഉടനെ രോദനം ചെയ്കയും രുദ്രന്റെ നേത്രത്തിൽനിന്നു ദുഃഖാശ്രുക്കൾ ഒഴുകി താൻ നിന്ന അടിസ്ഥലത്തു വീഴുകയും അതിൽനിന്നു രണ്ടു അസുരന്മാർ ജനിച്ചു അവർക്കു രുദ്രാസുരന്മാർ എന്ന നാമം കൊടുത്തു ബ്രഹ്മാവിന്റെ അടുക്കലേക്കു അയക്കുകയും ബ്രഹ്മാവിനോടു വേണ്ടുന്ന വരബലങ്ങളെ വാങ്ങി ഒരുവൻ മരിച്ച് ഒരുവൻ ഇരിക്കരുത്. മരിക്കുന്നതായാൽ രണ്ടു പേരും ഒരേ അവസരത്തിൽ മരിക്കണം യാതൊരു വരായുധങ്ങളാലും ദേവാസുരമനുഷ്യരാലും മരിക്കരുതെന്നുള്ള അനുഗ്രഹത്തെയും ധരിച്ചതിന്നനന്തരം അസുരകൾക്കു രാജാവായി അഗസ്തീശ്വരം എന്ന പട്ടണത്തിൽ അധിവസിച്ചു അതികഠിനമായ ലോകോപദ്രവങ്ങളെച്ചെയ്തുവരുന്നതു കണ്ടു സഹിയാതെ ദേവന്മാർ ത്രിമൂർത്തികളോടു അപേക്ഷിക്കുകയും ത്രിമൂർത്തികൾകൂടി ആലോചിച്ചു നാരായണസ്വാമി ഒരു ഋഷഭത്തിന്റെ അവതാര

മെടുത്തു രുദ്രാസുരന്മാരോടു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു പോർവിളി കൂട്ടുകയും അതു കണ്ടു രുദ്രാസുരന്മാർ യുദ്ധം തുടങ്ങി നൂറു സംവത്സരം ഇടവിടാതെ യുദ്ധം നടത്തുകയും രുദ്രാസുരന്മാരുടെ പടകളെയെല്ലാം ഋഷഭത്തിന്റെ വാൽകൊണ്ടും പാദങ്ങൾകൊണ്ടും പല്ലിനാലും അടിച്ചും കടിച്ചും ചവുട്ടിയും കുഴപ്പെടുത്തി തന്റെ രണ്ടു കൊമ്പിനാൽ ഒരേ സമയത്തിൽ രുദ്രാസുരന്മാരുടെ മാറിൽ ഊന്നി അവരെയും കൊല ചെയ്കയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഋഷഭത്തെ പരമേശ്വരസ്വാമി സമീപത്തിൽ വരുത്തി നീ രമ്യഖണ്ഡത്തിൽ അദ്രിയായി ഭവിക്ക നിന്റെ കൊമ്പുകൾ പർവ്വതത്തിന്നു കൊടുമുടികളാവട്ടെ, ഋഷഭാദ്രി എന്ന പേർ നല്കി ഞാൻ പാർവ്വതീസമേതനായി നിന്റെ മേൽ വസിക്കാം എന്നനുഗ്രഹിച്ചു. ഇതാണ് ഋഷഭാദ്രിയുടെ പൂർവ്വചരിത്രം. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ അനേക ഔഷധങ്ങളുണ്ട്. അതിൽ പ്രധാനം നാലു ഔഷധമാണ്. ശല്യകരണി, വിശല്യകരണി, സന്താനകരണി, മൃതസംജീവിനി, ഇങ്ങിനെയാണ് ഔഷധങ്ങളുടെ നാമം. ശല്യങ്ങളെ അകറ്റുന്നതിന്നു ശല്യകരണി എന്നും; അറ്റു കിടക്കുന്ന അവയവങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിന്നു വിശല്യകരണിയെന്നും, ശരീരത്തിൽ തേജസ്സിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നു സന്താനകരണി എന്നും പ്രാണനെ ദാനം ചെയ്യുന്നതിന്നു മൃതസംജീവനിയെന്നും, ഔഷധങ്ങളുടെ ഫലമിങ്ങിനെയാണെന്നും പറഞ്ഞു. പണ്ടു ദേവന്മാർ അസുരന്മാരോടു യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റു സ്വർഗ്ഗത്തെ വിട്ടു പല ദിക്കിലേക്കും ഓടി ഒളിച്ചു വന്നു ത്രിമൂർത്തികളെക്കണ്ടു സങ്കടത്തെ ഉണർത്തി ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾകൂടി വിചാരിച്ചു ദേവകളെ രക്ഷിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു നാരായണസ്വാമി രണ്ടു വിത്തും പരമേശ്വരസ്വാമി ഒരു വിത്തും ഇങ്ങിനെ നാലു വിത്തു ദാനം ചെയ്കയും അതിനെ ദേവകൾ വാങ്ങി ഋഷഭാദ്രിയുടെ മുകളിൽകൊണ്ടുപോയി കൊടുമുടികൾക്കു മദ്ധ്യേ നട്ടു ക്ഷീരസാഗരത്തിലെ ജലം കൊണ്ടുവന്നു നനച്ചു വളർത്തി ഉണ്ടാക്കിയതുമാണ് നാലു ഔഷധങ്ങൾ. അവിടെ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയുടെ ചക്രം കാവലുണ്ട് എന്നുതന്നെയല്ല, അനേക വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ കാവലുണ്ട്. അവിടെച്ചെന്നു

ഉടനെ, ശ്രീരാമരാമ എന്നുള്ള തിരുനാമത്തെ ജപിക്കണം. എന്നാൽ ചക്രം ഒഴിഞ്ഞു നില്ക്കും. വിഷ്ണുഗണങ്ങളോടു വിവരം പറഞ്ഞാൽ അവർ ഔഷധം പറിച്ചു നിൻെറ കയ്യിൽ തരും. ഔഷധത്തിൻെറ വിവരം പറഞ്ഞതു ആരാണെന്നു നിന്നോടു ചോദിച്ചാൽ ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാൻ പറഞ്ഞു അറിഞ്ഞതാണെന്നു പറയുക. ഞാനും ത്രിമൂത്തികളും വിഷ്ണുഗണങ്ങളും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു കൂട്ടർ മാത്രമെ ഈ ലോകത്തിൽ മരുന്നുള്ള വിവരം അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളു. എന്നു മാത്രമല്ല. നീ ഈ രൂപത്തോടുകൂടി ചാടിയാൽ എത്തുവാൻ പ്രയാസമാണ്. പണ്ടു നാരായണസ്വാമി ത്രിവിക്രമാവതാരമെടുത്തതുപോലെ വിശ്വരൂപത്തെ എടുത്തു ഭൂമിയിൽ നിന്നു ഒരുന്തായിരം യോജന ഉയന്നാൽ മാത്താണ്ഡമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു രണ്ടു ന്തായിരം യോജന ഉയന്നാൽ ചന്ദ്രമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുന്തായിരം യോജന ഉയന്നാൽ നക്ഷത്രമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുന്തായിരം യോജന ഉയന്നാൽ നവഗ്രഹമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുന്തായിരം യോജന ഉയന്നാൽ സപ്തഷിമണ്ഡലം അവിടെനിന്നു ഒരുന്തായിരം യോജന ഉയന്നാൽ ധ്രുവമണ്ഡലം ഇങ്ങിനെ ആറു മണ്ഡലത്തിന്നുംകൂടി എഴുന്തായിരം യോജനയുണ്ട്. അതിൽ നിൻെറ സിദ്ധിക്ക തക്ക ശരീരം വളത്തി ചാടി അതിവേഗത്തിൽ ഔഷധം കൊണ്ടുവരിക എന്നു ഹനുമാനെ ഔഷധത്തിന്നു അയച്ചതിന്നുശേഷം ജാംബവാൻ ശ്രീരാമസ്വാമിയെക്കണ്ടു മോഹാലസ്യം തീത്തു പാദത്തിൽ നമസ്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ജാംബവാനേ! എൻെറ അവസ്ഥ നോക്കുക. മേലിൽ ജീവനോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമെന്തു? ഞാൻ ഒരു ക്ഷത്രിയബാലനായിരുന്നു എൻെറ പൂവ്വികന്മാർ അന്യന്മാക്ക അനേക ഉപകാരങ്ങളെ ചെയ്യിരുന്നു. എനിക്ക സംഭവിച്ച ആപത്തെ തീത്തു രക്ഷിപ്പാൻ യാതൊരു പ്രാണിയും ഉണ്ടായില്ലല്ലൊ. എന്നു ദുഃഖിക്കുകയും അതു കണ്ടു ജാംബവാൻ ശരണം രാമചന്ദ്രാ! നിന്തുരുവടി ദുഃഖിക്കേണമെന്നില്ല. മൃതസഞ്ജീവിനി എന്ന ഔഷധം കൊണ്ടുവരുവാൻ ഹനുമാനെ ഞാൻ ദ്രോണാദ്രിക്കയച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ഔഷധം കൊ

ണ്ടുവന്നാൽ സർവ്വശരീരികളും ജീവിക്കും എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കേ ഹനുമാൻ മുമ്പറഞ്ഞ പർവ്വതങ്ങളെക്കടന്നു രമ്യഖണ്ഡത്തിലുള്ള ഋഷഭാദ്രിയിൽ പോയി. രാമ രാമ എന്നു ജപിക്കുകയും അതു കേട്ടു ശ്രീനാരായണസ്വാമിയുടെ തൃച്ചക്രം ഒഴിഞ്ഞു നില്ക്കുകയും വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ നീ ആരാണെന്നു ചോദിക്കുകയും, ഞാൻ രാമദൂതനാണ് ഹനുമാനെന്നാണ് എന്റെ നാമം. ഔഷധം കൊണ്ടുപോവാൻവേണ്ടി വന്നതാണ്. ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാൻ പറഞ്ഞയച്ചതാണ്. ഔഷധത്തിന്റെ നാമം ഓമ്മ വിട്ടുപോയി. ആയതുകൊണ്ടു പർവ്വതം കൊണ്ടുപോവാൻ കല്പന തരണം എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ അല്ലയോ മാരുതേ! ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാൻ ഇപ്പോഴും ഉണ്ടോ? ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരുമിച്ചു വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞവരാണ്. ഔഷധത്തിന്റെ ആവശ്യമെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും അതു കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ലങ്കാരാജ്യത്തു വസിക്കുന്ന രാവണാദികളോടു അയോദ്ധ്യാധിപതിയായ രാമസ്വാമിയും അനുജൻ ലക്ഷ്മണനുംകൂടി യുദ്ധമാണ്. അതിൽ രാവണപുത്രനായ രാവണി ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അതു നിവൃത്തിപ്പാനാണ് ഈ ഔഷധങ്ങൾ. എന്നതിനെക്കേട്ടു പർവ്വതം കൊണ്ടുപോയി ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡ നിവൃത്തിച്ചതിന്നനന്തരം ഇവിടെത്തന്നെ കൊണ്ടുവന്നു വെക്കേണമെന്നു വിഷ്ണുഗണങ്ങൾ പറഞ്ഞപ്രകാരം ഹനുമാൻ പർവ്വതമെടുത്തു പടനിലത്തിൽ വന്നു സർവ്വശരീരികളുടെ ബ്രഹ്മാസ്ത്രപീഡ നിവൃത്തിച്ചതിന്നനന്തരം പർവ്വതം മുൻസ്ഥിതിയിൽ കൊണ്ടുപോയിവെച്ചു വന്നു സ്വാമിയെ സ്തുതിച്ചു നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു പറയുന്നു. ഹേ മാരുതേ! നീ ചെയ്ത ഉപകാരത്തിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി എന്നാൽ യാതൊന്നും ചെയ്വാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ജനനമരണസംസാരാദികളായ യാതൊരു ദുഃഖവും ബാധിയാതെ എന്നെന്നേക്കും നീ സുഖസ്വരൂപിയായി ലോകമുള്ളവരെക്കും ആയുർബ്ബലത്തോടുകൂടി ഇരിപ്പാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുക എന്നു അയക്കുകയും ഹനുമാൻ പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു. ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തിൽ

നിന്നു രക്ഷപ്പെട്ട വിവരം രാവണാദികൾ അറിഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്ത് മായാസീതയെ പശ്ചിമഗോപുരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഹനുമാനെ കാട്ടി പറയുന്നു. എടാ ഹനുമ! ഈ ജാനകിയുടെ നിമിത്തമല്ലെ ഇതുവരെ നടന്നയുദ്ധത്തിന്നു കാരണം. എന്റെ പിതാവായ രാവണീശ്വരൻ ഇവളെ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഞാൻ ഇവളെ കൊല ചെയ്യുന്നു നിണക്കു തടുപ്പാൻ സാമൎത്ഥ്യമുണ്ടോ എന്നു പറഞ്ഞു സീതയെ വെട്ടുവാൻ വാളൂരിയതുകണ്ടു ഹനുമാൻ എടാ ദുൎമ്മാൎഗ്ഗി! ഇത് നീ പറയുമ്പോൾതന്നെ ഭൂമിയെല്ലാം കിടുകിടെ വിറക്കുന്നു. സ്ത്രീവധം ചെയ്യാലുള്ള നരകം നീ അറിയുമോ? മരണംവരെ ലോകാപവാദവും അനന്തരം നരകവുമാണ്. വൃഥാവിൽ എന്തിന്നു പാപം നേടുന്നു. എന്നു പറയുന്നതിനെക്കേട്ടു മായാസീതയെ വെട്ടി ഇതാ അയോദ്ധ്യക്കു പോകുന്നു എന്നുപറഞ്ഞു ഇന്ദ്രജിത്ത് പോയതിന്നുശേഷം ഹനുമാൻ അത്യന്തം സങ്കടത്തോടുകൂടി ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! മഹാപാപിയായ രാവണി ജാനകിയെ വെട്ടി അയോദ്ധ്യക്കു യുദ്ധത്തിന്നു പോയിരിക്കുന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ലക്ഷ്മണൻ വന്നു സ്വാമിയുടെ ആലസ്യം തീൎത്തു പറയുന്നു. സ്വാമിൻ! ഏതായാലും ജാനകിയെ രാവണി വെട്ടിക്കളഞ്ഞു. മേലിൽ ജാനകിയെ സംബന്ധിച്ചു ദുഃഖിച്ചതിനാൽ പ്രയോജനമില്ല! ഉടനെ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്തു ലങ്കയും രാക്ഷസന്മാരും ഒരവസരത്തിൽ നശിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു നിന്തിരുവടി അഗ്നിയസ്ത്രം തൊടുക്കുവിൻ. എന്നാൽ തടുപ്പാൻ ആരാണുള്ളത്. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. അല്ലയൊ സൌമിത്രെ അഗ്രഗണ്യനായ രാവണി പക്കൽ ഉള്ളബ്രഹ്മാസ്ത്രത്തെ ഭരതൻ മുതലായവരുടെ പേരിൽ തൊടുത്താൽ അവിടെ മരുന്നുകൊണ്ടുവരുവാൻ ആരുമില്ലല്ലൊ. ഹനുമാൻ ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ അടുക്കലല്ലെ. നാം നിമിത്തം അയോദ്ധ്യാവാസികൾക്കും അനൎത്ഥമായല്ലൊ. ഇവിടെയുള്ള യുദ്ധം നില്ക്കട്ടെ. അയോദ്ധ്യക്കുപോവാൻ വേണ്ടുന്ന മാൎഗ്ഗങ്ങൾ ചിന്തിക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിയും അനുജനും അ

ടിയന്റെ ചുമലിൽ കയറവിൻ. അടിയൻ അതിവേഗത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇന്ദ്രജിത്തിനെ അയോദ്ധ്യക്ക എത്തുന്നതിന്നപ്പു റം വഴിയിൽവെച്ച തടുത്തു അവനെ കുല ചെയ്യാം. എന്നു ഹ നുമാൻ പറയുന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ ഭഗവാനോടു പറയു ന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ ഹനുമാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു അത്യ ന്തം വേദനയോടുകൂടി അടിയൻ ചെന്നുനോക്കിയതിൽ സർവ്വേ ശ്വരിയായ ജാനകിക്ക യാതൊരു ഭംഗവുമില്ല. മായാസീതയെ യാണ് ഇന്ദ്രജിത്ത് വെട്ടിയത്. രാവണി പോയി നികുമ്പ എ ന്ന സ്ഥലത്തു ഒരു ആഭിചാരം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അത് അവസാ നിപ്പാൻ സമയംകൊടുക്കരുത്. ആയത്തു മുടക്കണം. എന്നു വി ഭീഷണൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു ലക്ഷ്മണനോടു ഭഗവാൻ പറയു ന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണ ഈ വില്ലു മുണ്ടകത്തുറയിൽ വെച്ച് അഗ സ്ത്യൻതന്നതാണ്. ഇത് പണ്ടു നാരായണസ്വാമിക്ക ബ്രഹ്മാ വു ദത്തം ചെയ്തതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ശില കൊണ്ടുപോയാൽ രാവണിയുടെ തല കൊണ്ടുവരണം എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലു ലക്ഷ്മ ണൻ വശം കൊടുത്തു ഹനുമാനോടു വേൾവി മുടക്കി രാവണിയു ടെ മുടി പിടിച്ച പടനിലത്തിൽ കൊണ്ടുവരിക എന്നു കല്പിച്ചയ ച്ചു. ഹനുമാൻചെന്നു രാവണിയുടെ വേൾവി മുടക്കി യുദ്ധക്ക ളത്തിലേക്ക കൊണ്ടുവരികയും രാവണിയും ലക്ഷ്മണനുമായി നേ രിട്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങി. അവസാനം നാരായണാസ്ത്രം തൊടുക്കമെ ന്നു രാവണി പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം ല ക്ഷ്മണൻ പ്രത്യസ്ത്രം തൊടുക്കാതെ രാമദ്ധ്യാനം ചെയ്തു നില്ക്കുക യും ആ സായകം ലക്ഷ്മണനെ മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു ലക്ഷ്മണ ന്റെ ആവനാഴിയിൽ ചെന്നടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ടു രാ വണി ഗരുഡനെക്കണ്ട സപ്പംപോലെ നടുനടുങ്ങി ലക്ഷ്മണൻ മ നുഷ്യനല്ലെന്നു തീച്ചപ്പെടുത്തി താൻ രാവണന്റെ പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തുപറയുന്നു.

ഇന്ദ്രജിത്ത് വധം.

ശരണം പിതാവേ നാരായണാസ്ത്രം ആരെയാണ് വണങ്ങു ന്നതെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു നാരായണനെ മാത്രം വണങ്ങുമെന്നു

രാവണൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു. ലക്ഷ്മണ
നോടു പലതരത്തിലും യുദ്ധം ചെയ്കയും അവസാനം നാരായ
ണാസ്ത്രം തൊടുത്തു ലക്ഷ്മണനെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു അവ
ന്റെ ആവനാഴിയിൽ ചെന്നടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു
ലക്ഷ്മണൻ ശ്രീഹരിയാണ്. നിന്തിരുവടിയോടു അടിയന്നൊര
പേക്ഷയുണ്ട്. അതെന്തെന്നാൽ അടിയന്നു ചെറുപ്പമാണ് ജന്മ
മെടുത്തു ഇതുവരെക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്താലും ത്രിമൂർത്തികളെക്കുറിച്ചു
ള്ള തപസ്സിനാലും ദേഹബോധത്തിന്നുള്ള എടയുണ്ടായി എന്നല്ലാ
തെ അങ്ങയെപ്പോലെ യാതൊരു സുഖവും അനുഭവിപ്പാൻ സം
ഗതി വന്നിട്ടില്ല. തന്നിമിത്തം അല്പകാലംകൂടി ജീവനോടുകൂടി ല
ങ്കയിൽ വസിക്കേണമെന്നു അടിയന്നു ഒരു മോഹമുണ്ട്. അതു സാ
ധിപ്പിച്ചുതരേണം. എന്നതിനെ കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എ
ടാ കുമാര! നീ അനേകകാലം ലങ്കയിൽ രാജാവായി വസിക്കേണ്ട
വനാണ്. ആയതിന്നുള്ള സർവ്വവരബലങ്ങളും നീ സമ്പാദി
ച്ചിട്ടുണ്ട്. യുദ്ധം അവസാനിച്ചു ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിച്ചു ഉട
നെ എനിക്കു സീതാകല്യാണവും നിനക്കു പട്ടാഭിഷേകവും കഴി
ക്കേണമെന്നാണ് എന്റെ നിശ്ചയം. ആയതിന്നു വല്ല തടസ്ഥവു
മുണ്ടോ എന്താണ് നിണക്കു ദുഃഖം. ആയതിനെപ്പറയുക.
ഞാൻ ഇരിക്കുന്നവരെ നിന്റെ മോഹത്തിന്നു ഭംഗമുണ്ടോ? എ
ന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു. അടിയന്റെ അപേക്ഷ എ
ന്തെന്നുവെച്ചാൽ ജാനകി നിമിത്തമാണ് ഇത്ര നഷ്ടകഷ്ടങ്ങൾക്കു
ഹേതുവായത്. രാമാദികളുടെ ശത്രുത ഒഴിഞ്ഞു അവർ ലങ്കയെ
വിട്ടുപോകേണമെങ്കിൽ യുദ്ധം ചെയ്തു അവരെ ജയിപ്പാൻ ന
മ്മാൽ ഈ ജന്മത്തു സാധിക്കുന്ന കാര്യമല്ല. മേലാൽ നമ്മുടെ സകു
ടുംബത്തോടുകൂടി ക്ഷേമമായിരിക്കേണമെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി ജാന
കിയെ രാമൻ പാദത്തിൽവെച്ചു നമസ്കരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം.
അടിയന്റെ മോഹം ഇതാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പ
റയുന്നു. എടാ രണഭീരു! എന്നോടിതു പറയുവാൻ നിണക്കു
ധൈര്യം വന്നുവെല്ലോ. എടാ! 'മാനമാചന്ദ്രതാരകം' എന്നു
ണ്ട് ജീവനെ വിട്ടാലും സീതയെ വിടുമോ. യുദ്ധത്തിന്നു സാമ

ത്ഥ്യമില്ലെങ്കിൽ നീ നിൻെറ പാട്ടിൽ പോ. എനിക്ക കാണേണ്ട മെന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി പറയുന്നു, ശരണം പി താവേ! പ്രാരബ്ധം അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമൊ? എന്തിന്നു വളരെ പ്പറയുന്നു. അടിയനിരിക്കെ തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പോകേ ണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല. ആയതുകൊണ്ടു അടിയൻ മരിച്ചതിന്നു ശേ ഷമെങ്കിലും തിരുവടി ജാനകിയെ വിട്ടു രക്ഷപ്പെടേണ്ടതാണ്. ഇഷ്ടംപോലെ ആവാം. യുദ്ധത്തിന്നു കല്പന തരിക. എന്നതി നെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. എടാ രാവണി! ഇതാ നിണക്ക അഴിയാത്തതേരും ശിലയും ഞാൻ തരുന്നുണ്ട്. ഈ തേരിൽ ആ രോഹിച്ചു ലക്ഷ്മണനെ യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചുവരിക. എന്നതിനെ ക്കേട്ടു പിതാവിനെ പ്രദക്ഷിണാദിനമസ്കാരങ്ങളെച്ചെയ്തു അഴിയാ ത്തേരും അഴിയാതശിലയുമെടുത്തു യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നു ലക്ഷ്മ ണനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ലക്ഷ്മണൻ അസ്ത്രം തൊടുത്തു രഥമ ഴിച്ചിട്ടും രഥമഴിയാതെയും ശില മുറിച്ചതിൽ ശില മുറിയാതെ യും വന്നതിനെക്കണ്ടു വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു ലക്ഷ്മണൻ പറയു ന്നു. അല്ലയോ ലങ്കേശ്വര! രാവണിയുടെ രഥവും വില്ലും അസ്ത്ര ത്താൽ മുറിയുന്നില്ല. മുറിവാനുള്ള മാർഗ്ഗമെന്തെന്നു ചോദിച്ചതി നെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ! രഥം അ ഴിയേണമെങ്കിൽ അച്ചു മുറിക്കണം. ശിലമുറിയേണമെങ്കിൽ കരം മുറിക്കണം. ധർമ്മരാജാവു കൊടുത്ത രഥവും വില്ലുമാണി ത്. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണി വിഭീഷണനോടു പറയുന്നു. ഹെ കുലദ്രോഹി! എൻെറ അച്ഛൻ നിൻെറ ജ്യേഷ്ഠനല്ലെ? ജ്യേ ഷ്ഠാനുജന്മാർ തമ്മിൽ വല്ല നിമിത്തവും മത്സരമുണ്ടായാൽ ജ്യേഷ്ഠ നെവിട്ടു അനുജൻ ശത്രുക്കളോടു ചെന്നുചേൎന്നു കൂടെ നിന്നു കൊ ല്ലിക്കുന്നവർ ലോകത്തിൽ ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ? വല്ലേടിക്കിലുംപോ യിപ്പിഴയ്ക്കരുതൊ? അല്ലാത്തപക്ഷം ഞങ്ങളാച്ചിലർ നിങ്ങൾ ത മ്മിലുള്ള മത്സരത്തെത്തീക്കില്ലായിരുന്നുവൊ! ജ്യേഷ്ഠൻപറഞ്ഞതു കേൾക്കുന്നില്ലെന്നു അനുജന്നു തോന്നിയാൽ മേലിൽപ്പറയേണ്ട എന്നല്ലാതെ ജ്യേഷ്ഠനെ ശത്രുവെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിക്കുന്ന അനുജ ന്മാർ നാട്ടിലുണ്ടൊ? എനിക്ക നീ പിതാവല്ലെ. ഞാൻ നിണ ക്ക വല്ല തെററും ചെയ്തിട്ടുണ്ടൊ. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷ

ഞാൻ പറയുന്നു. എടാ രാവണി! നിൻെറ പിതാവിന്നു സീത
ഭ്രപ്പിത്തം തലക്കു പിടിച്ചു ചാവാൻ ഒരുങ്ങിയാൽ അങ്ങിനെ ആ
വട്ടെ. നീ എന്തിനു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നു. ശത്രുവിൻെറ ദുർബ്ബലത
പ്രബലതകളെ അറിവാനാണ് ബുദ്ധിവേണ്ടത്. മദ്യപാനം
ചെയ്തു മാംസഭക്ഷകളായി കുലസ്ത്രീകളുടെ പാതിവ്രത്യഭംഗവും
ചെയ്തു ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപി എന്ന ആത്മപ്രശംസയും പറ
ഞ്ഞു അഹങ്കാരികളായി നടന്നാലുള്ള അനുഭവമാണിത്. എടാ
നിങ്ങളെപ്പോലെ ഞാൻ മദ്യപാനം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ, മാംസം ഭ
ക്ഷിക്കുന്നുണ്ടോ, പരസ്ത്രീഹരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നു പറഞ്ഞു
വിഭീഷണൻ പിൻമാറുകയും ലക്ഷ്മണൻ രാവണിയുടെ രഥത്തി
ൻെറ അച്ചു മുറിക്കുകയും രഥം തകൎന്നതിന്നു ശേഷം കരം മുറിച്ചു
അവസാനം ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു ഇന്ദ്രജിത്തിനെ വധിക്കുകയും
ചെയ്തു. അതു കണ്ടു ദേവകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്യുകയും രാവണി
യുടെ തലയറുത്ത് അംഗദനെടുത്തു സുഗ്രീവാദികളോടുകൂടി ല
ക്ഷ്മണൻ സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു രാവണിയുടെ ശിരസ്സിനെ കാഴ്ച
വെച്ചു അതുകണ്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു: എനിക്കു പാപികളുടെ
തല കാണേണമെന്നില്ല. ശ്മശാനത്തിലേക്കു എറിയുവാൻ കല്പി
ച്ചു ലക്ഷ്മണനോടു പറയുന്നു. ഹെ, സൌമിത്രെ! ഇന്ദ്രജിത്തി
നെ വധിച്ചു എന്നു അഭിമാനിക്കേണമെന്നില്ല രാവണിയെ വ
ധിച്ചതു നീയല്ല. ഹനുമാനാണെന്നാണു പറയേണ്ടത്. കാര
ണം നീ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം പെട്ടു വീണപ്പോൾ ഹനുമാൻ പോയി ഔ
ഷധം കൊണ്ടുവന്നില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ എങ്ങിനെ ജയിക്കും.
എന്നുതന്നെയല്ല ഗരുഡനാണ് ജയിച്ചതു എന്നു പറയണം. കാ
രണം രാവണിയുടെ നാഗപാശംപെട്ടു നീയും ഞാനും വീണ
പ്പോൾ ഗരുഡൻ വന്നു നാഗാസ്ത്രം കൊത്തി അറുത്തില്ലായിരുന്നു
വെങ്കിൽ എങ്ങിനെ ജയിക്കും എന്നുതന്നെയല്ല വിഭീഷണനാണു
രാവണിയെ ജയിച്ചതു എന്നു പറയണം. കാരണം അഴിയാത
തേരും അഴിയാത ശിലയുമായി രാവണിവന്നു യുദ്ധം തുടങ്ങിയ
തിൽ വിഭീഷണൻ അവൻെറ മായാധിക്യത്തെയും രഥവൈഭവ
ത്തെയും ശിലയുടെ യോഗ്യതയും പറയാതിരുന്നാൽ നീ എങ്ങി

നെ ജയിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു മുമ്പറഞ്ഞവരുടെ സഹായത്താലാണു ജയം ഭവിച്ചത്. രാവണി മരിച്ചു എന്നു കേട്ടാൽ ഉടനെ രാവണൻ യുദ്ധത്തിന്നു വരും എല്ലാവരും ജാഗ്രതയായിരിക്കുക എന്നു എല്ലാവരും ജാഗ്രതയായിരുന്നു. ദൂതന്മാരാൽ രാവണി ലക്ഷ്മണന്റെ അസ്ത്രം പെട്ടു മരിച്ചു എന്നുകേട്ടു രാവണൻ അതിവേഗത്തിൽ രാവണി മരിച്ചുകിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തു വന്നു. ശിരസ്സില്ലാത്ത രാവണിയുടെ ദേഹംകണ്ടു വായിലും വയറിലും അടിച്ചു ദുഃഖിക്കുന്നു. അയ്യോ മകനെ ഇന്ദ്രജിത്തെ; നീ ചെറുപ്പത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ മുതലായ അഷ്ടദിഗ്പാലകന്മാരെയും ജയിച്ചതിനാൽ മൂന്നുലോകത്തെയും കീഴടക്കി ത്രിലോകപുരന്ദരൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചതു നീ നിമിത്തമാണല്ലോ, രത്നമയമായ കിരീടം ധരിപ്പാൻ പോകുന്ന നിന്റെ ശിരസ്സു കാണാതെ ദേഹം മാത്രം കാണ്മാനല്ലെ യോഗം വന്നത്. കുരനരികൾ നിന്റെ ദേഹത്തെ ഭുജിക്കുന്നതിനെ കാണ്മാനല്ലെ എനിക്കു യോഗം വന്നത്. ഇതിനേക്കാൾ ശാപം ഭക്ഷിച്ചു അമേദ്ധ്യത്തിന്റെ ഉഛിഷ്ടം ഭുജിക്കുന്നതായിരുന്നു നല്ലതു. നിന്റെ പത്നിമാരായ ഗന്ധർവ്വസ്ത്രീകൾ യക്ഷസ്ത്രീകൾ നാഗസ്ത്രീകൾ ദേവസ്ത്രീകൾ ഇങ്ങിനെ അറുപത്തിനാലു പത്നിമാർ നീ മരിച്ചതറിഞ്ഞു എന്റെ അടുക്കൽ വന്നു നിങ്ങൾ ഒരു സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടുവന്ന നിമിത്തം ഞങ്ങൾ അറുപത്തിനാലു സ്ത്രീകളുടേയും ഗളസൂത്രം അറുക്കുമാറായല്ലൊ. ഞങ്ങളുടെ കണവനെ ഇപ്പോൾ കാണിച്ചുതരണം എന്നു എന്റെ പാദത്തിൽവീണു കരഞ്ഞാൽ അവരോടു എന്തൊന്നാണു ഞാൻ സമാധാനം പറയേണ്ടത്. ഒരു മാൻകുട്ടി സിംഹത്തെ കൊലചെയ്യുന്നപോലെ ആയല്ലൊ മനുഷ്യൻ നിന്നെ കൊന്നത്! ഇനി രാമാദികൾ നാളെത്തന്നെ എന്നെ വധിക്കുന്നതിന്നു യാതൊരു വാദവുമില്ല. നിന്നോടു തോററുള്ള ദേവന്മാരെല്ലാം എന്നെപ്പരിഹസിക്കുമല്ലൊ. ലങ്കയിലുള്ള സ്ത്രീകളുംകൂടെ എന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നു വരുവാൻ എടവന്നുവല്ലൊ. നീ യുദ്ധത്തിന്നു വന്ന ഒരു കുരങ്ങനെയെങ്കിലും കൊലചെയ്യുവാൻ സാദ്ധ്യമായില്ലല്ലൊ. ഞാൻ മരിച്ചു എനിക്കു നീ ചെയ്യേണ്ടുന്ന മരണാനന്തര

രാപേക്ഷകളെല്ലാം നിണക്കു ഞാനല്ലൊ ചെയ്യേണ്ടിവന്നത്. എന്നു പറഞ്ഞു രാവണൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും രാവണിയുടെ മാതാവായ മണ്ഡോദരി ദുഃഖിച്ചു അല്ലയോ മകനെ! നീ കാലിൽ കിങ്കിണികെട്ടി മൊട്ടുകുത്തി കളിച്ചുനടക്കുന്ന കാലത്തു ഒരു ദിവസം കാട്ടിൽചെന്നു രണ്ടു സിംഹകുട്ടികളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു അവരുടെ മുഖം തമ്മിൽ കൂട്ടിമുരച്ചപ്പോൾ അവരാൽ ഉണ്ടായ ഗർജ്ജനത്തെ കേട്ടു നീയും അതുപോലെ ഗർജ്ജിച്ചതിൽ സിംഹങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു മരിച്ചുപോയതിനെക്കണ്ടു ഞാൻ അന്നു അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചുവല്ലൊ മകനെ. അങ്ങിനെ ഉള്ള നിന്റെ കളി ഈ ജഗത്തിൽ കാണ്മാൻ സാധിക്കുമോ രാവണി! എന്റെ യോഗം ഇങ്ങിനെ ആയല്ലൊ. കലകളോടുകൂടിയ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ നാൾക്കുനാൾ അതിയോഗ്യനായിത്തീർന്ന നിന്റെ തലയില്ലാത്ത ശരീരത്തെക്കാണ്മാൻ ഞാൻ എന്തു പാപംചെയ്തു. അയ്യോ കണവാ ഒരു മനുഷ്യസ്ത്രീ നിമിത്തം കുഡുംബം മുഴുവനും നശിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ. മേലിൽ എന്തിനു ഞാൻ ജീവനോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു. എന്നെപ്പോലെയുള്ള സ്ത്രീകളുടെ മുഖത്തു ഞാനെങ്ങിനെ മിഴിക്കും. ആ രാമൻ ശസ്ത്രം തൊടുത്തു പാപിയായ എന്നെയും കൂടികൊന്നുവെന്നു വരികിൽ അവന്നു മഹാ പുണ്യമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നു ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ രാവണൻ കണ്ടു ക്രോധിച്ചു ആരെടാ ഇവിടെ. സേവകന്മാർ ഇവളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഗൃഹത്തിലാക്കുവിൻ. എന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം മണ്ഡോദരിയെ സേവകന്മാർ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഗൃഹത്തിലാക്കുകയും അനന്തരം രാവണൻ മന്ത്രികളോട്: എടാ മന്ത്രികളെ ഈ ജാനകിനിമിത്തമല്ലെ ഇക്കണ്ട അനർത്ഥങ്ങളും എന്റെ ദേഹത്തിൽ ദേഹിപോലെ പ്രാണവാത്സല്യത്തോടുകൂടിയ മകനും മരിക്കേണ്ടിവന്നത്. ആയതുകൊണ്ടു മേലിൽ എനിക്കു സീത വേണമെന്നില്ല. ഒരു വെട്ടിന്നു രണ്ടു കഷണമാക്കുന്നുണ്ടു എന്നു സീതയെ വെട്ടുവാൻ ചന്ദ്രഹാസമായ വാളോങ്ങിയപ്പോൾ മഹോദരൻ തടുത്തു വാളിനെ കടന്നു പിടിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം ലങ്കേശ്വര! ഇന്നു നിന്തിരുവടി ജാനകിയെ വെട്ടിയാൽ രാമനോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോയി രാമാദികളെ

ജയിച്ചു മടങ്ങി ലങ്കയിൽവന്നു സീതേ! സീതേ! എന്നു പറഞ്ഞു ദുഃഖിക്കേണ്ടിവരും എന്നുതന്നെയല്ല, മകനെ കൊന്ന രാമാദികളെ ഭയപ്പെട്ടു സീതയെ രാവണൻ കുലചെയ്തു എന്നു ത്രിമൂൎത്തികൾ പരിഹസിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു ഒരു കാലത്തും സീതയെ കുല ചെയ്യരുത്. സീതയെ പത്നിയാക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ് ഇത്ര പേരെയും കുല കൊടുത്തത്. നിന്തിരുവടി വില്ലെടുത്താൽ രാമാദികളെ ജയിപ്പാൻ വല്ല സംശയവുമുണ്ടോ. സ്ത്രീവധം ഒഴിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു മഹോദരനോടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹേ മന്ത്രി! രാമാദികളോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ പടകളില്ലല്ലൊ. നമ്മുടെ ആയിരം വെള്ളം പടകളും നശിച്ചുപോയല്ലൊ കാണുന്നതു്. മേലിൽ യുദ്ധം ചെയ്യാതെ ശത്രുക്കൾ ഒഴിയുമോ? എന്നതിനെക്കേട്ടു മഹോദരൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ലങ്കേശ്വരാ ഇങ്ങിനെയോ നിന്തിരുവടിയുടെ വിചാരം. ഇനിയും ആയിരം വെള്ളം രാക്ഷസന്മാർ നമുക്കു പടകളായുണ്ടു്. അതിൽ ഒരുവൻ വന്നാൽ അവന്നു ഒരുനേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിന്നു ഈ രാമാദികൾ മതിയാവുന്നതല്ല. അവർ എവിടെയെന്നുവെച്ചാൽ എഴുനൂറു വെള്ളം പടകൾ ദ്വീപുകളിൽ വസിക്കുന്നുണ്ടു്. മുന്നൂറു വെള്ളം പടകൾ പാതാളത്തിൽ വസിക്കുന്നുണ്ടു്. അങ്ങിനെ ആയിരംവെള്ളം പടകളുണ്ടു്. മനോവേഗൻ വായുവേഗൻ എന്ന ദൂതന്മാരെ അയച്ചു ഇപ്പോൾ വരുത്തിക്കളയാമെന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ സന്തോഷിച്ചു മന്ത്രീ നീ ഇപ്പോൾ വന്നില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ കാൎയ്യം കൈകടന്നിരുന്നു. നിന്നെപ്പോലെ എന്നെ ശരിയാക്കാൻ വേറെ ഒരുവൻ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കുമോ? എന്നു പറഞ്ഞു ദൂതന്മാരെ പടകളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിച്ചയച്ചു. അതിൽ മനോവേഗി ദ്വീപുകളിലേക്കും വായുവേഗി പാതാളത്തിലേക്കും ചെന്നു മൂലവെള്ളം പട മുന്നൂറും ദ്വീപുവെള്ളംപട എഴുനൂറും ഇങ്ങിനെ സഹസ്രവെള്ളം പടപുറപ്പെട്ടു ലങ്കയിൽവന്നു ഗോപുരത്തിന്നു പുറമെ നിന്നു. അതുകണ്ടു ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോട് അല്ലയോ ദേവകളെ അത്ഭുതമുണ്ടു്. രാവണന്റെ സൈന്യങ്ങളായ മൂലബലങ്ങളുടെവര

വ് അത്യത്ഭുതംതന്നെ. ആയിരം വെള്ളം പടകളും ഓരോതരത്തിൽ അതിവേഗമായി നടക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ ഇവരുടെ പാദസ്പർശനത്താൽ ആകാശമാർഗ്ഗമായി ഉയരുന്ന ധൂളികൾ മേഘമണ്ഡലത്തിൽ സംഘടനം ചെയ്തു ജലാശയങ്ങളാൽ കട്ടിപിടിച്ചു ഒരു പ്രതിഭൂമി ഉണ്ടായതു നോക്കുവിൻ. നമുക്ക് ഈ ഭൂമിയിൽക്കൂടെ നടന്ന പടകളുടെ ആദ്യാവസാനം കാണേണമെങ്കിൽ ബഹുകാലം വേണ്ടിവരും. എളുപ്പത്തിൽ പടയുടെ നീട്ടം കാണ്മാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. പ്രളയാന്തത്തിൽ ഉണ്ടാവുന്ന മേഘങ്ങളെപ്പോലെ ഗർജ്ജിച്ച് അട്ടഹാസം ചെയ്യുന്നു. ഇത്ര അസാദ്ധ്യം പടകളും ഒതുങ്ങുവാൻ ലങ്കയിൽ സ്ഥലം മതിയാവും എന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ രാമസ്വാമി അവതരിച്ചു നാല്പത്തു സംവത്സരമായി. ഇതുപോലെ ആയിരം രാമൻ ഓരോ സംഘമായി നിന്നു വില്ല് എടുത്തു യുദ്ധം തുടങ്ങിയാലും ആയവരെ ജയിപ്പാൻ ഒരു രാക്ഷസൻ മതിയാകും. ആയതുകൊണ്ട് സർവ്വേശ്വരനായ രാമചന്ദ്രൻ ഏതുതരത്തിൽ ഇവരെ ജയിക്കുന്നു എന്നു നാം എല്ലാവരും ഗഗനചാരികളായി സ്വാമിയെ സ്തുതിക്കണം എന്നുരച്ചു ദേവകൾ നിരന്നുനിന്നു. ദൂതന്മാർ രാവണനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു, ശരണം ലങ്കേശ്വര! ആയിരം വെള്ളം പടകളും ഗോപുരത്തിന്നു പുറമെ വന്നുനില്ക്കുന്നു. ലങ്കയിൽ കടക്കേണമെങ്കിൽ ഗോപുരത്തൂടെ അവരുടെ ശരീരം കടപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്. അതിനെക്കേട്ട് രാവണൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ ഗോപുരത്തെ എടുത്ത് അപ്പുറംവെച്ചു കടന്നുവരട്ടെ എന്നു കല്പിച്ചതിനെക്കേട്ടു രാജമണി എന്ന സൈന്യാധിപൻ തന്റെ കരത്താൽ ഗോപുരത്തെ നീക്കി പടകൾ ഗോപുരത്തിന്നുള്ളിൽ കടന്നു പത്തണിയായി നിരന്നുനിന്നു. അനന്തരം ദൂതന്മാരോടു രാവണൻ, ഈ പടകൾ ഏതേതു ദ്വീപിലുള്ളവരാണ്. അവരുടെ വരബലം, കരബലം, കായബലം ഇതുകളെപ്പറയുവിൻ, എന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു ദൂതന്മാർ പറയുന്നു. ശരണം രാവണീശ്വരാ! ഒന്നാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ശാകദ്വീപിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. പണ്ട് അസുരന്മാർ ഒരു യാഗം ചെയ്തതിൽനിന്നു ജാതന്മാരാണ്. ദേവന്മാരെ മായാധിക്യത്താൽ ജയിച്ചവരാണ്. മേഘങ്ങളിൽ മുട്ടത്ത

ക്ക സൈന്യനായകന്മാരാണ്. ശത്രുസംഘത്തെ ജയിപ്പാൻ നല്ല നി
പുണന്മാരാണ്. രണ്ടാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ കുശദ്വീപിൽ
വസിക്കുന്നവരാണ്. പണ്ട് ഇന്ദ്രാദികളെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ആ
ട്ടി അനേകകാലം ദേവഭോഗങ്ങളെ അനുഭവിച്ച് സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വ
സിച്ചവരാണ്. മൂന്നാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ഇറലിദ്വീപിൽ
വസിക്കുന്നവരാണ്. ഒരു കാലത്തു മറലി എന്ന ധർമ്മരാജാവിനെ
ജയിച്ച് സ്വർഗ്ഗവാസികളെ നരകത്തിലും നരകവാസികളെ സ്വർഗ്ഗ
ത്തിലും കൊണ്ടുപോയിട്ട മഹാ അനീതികളെ ചെയ്യുവരാണ്. നാ
ലാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ക്ഷീരാബ്ധിമദ്ധ്യത്തിലുള്ള പവിഴപ
ൎവ്വതത്തിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. പണ്ട വിജയന്തി എന്നു പേരാ
യ ഒരു രാജസ്ത്രീയോടുകൂടി അസുരഗുരുവായ ശുക്രമഹർഷിരമി
ച്ച് ഒരു രാത്രികൊണ്ട പത്തുകോടി സന്തതികൾ ഉത്ഭവിക്കുകയും
അതുകണ്ടു വിജയന്തി ശുക്രനെ നോക്കി, അങ്ങയുടെ ബീജസ
ന്തതികളായ പത്തുകോടി പുത്രന്മാൎക്ക ഞാൻ എപ്രകാരമാണു ക്ഷീ
രംകൊടുത്തു രക്ഷപ്പെടുത്തേണ്ടത് എന്നു ചോദിച്ചതിനെകേട്ടു ശു
ക്രമഹർഷി അല്ലയോ പ്രിയേ! ഈ സന്താനങ്ങളെയെല്ലാമെടുത്തു
ക്ഷീരസാഗരത്തിലിടുക. ആ ക്ഷീരപാനം ചെയ്തു വളരട്ടെ. എന്ന
തിനെകേട്ടു പുത്രന്മാരെയെല്ലാം പാൽക്കടലിൽ ഇടുകയും ക്ഷീര
സാഗരം വറ്റുന്നതിനുള്ള നിലയിൽ പയസ്സുകളെയെല്ലാം പാനംചെ
യ്തു വളൎന്നവരാണ്. നല്ല കായബലവും കരബലവും ഉള്ളവരാ
ണ്. അഞ്ചാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ ഈ ലവണസാഗരത്തി
ന്റെ മറുകരയിൽ ഗന്ധമാദനം എന്ന ഒരു പൎവ്വതമുണ്ട്. അതിൽ
വസിക്കുന്നവരാണ്. ഇവർ യുഗാവസാനത്തിൽ ജാതന്മാരും ഹാ
ലാഹലമെന്ന കാളകൂടവിഷത്തിൽ ജാതന്മാരായ വിഷബീജന്മാരു
മാണ്. ഇവരുടെ സംഖ്യ ഇത്ര എന്നു ഞങ്ങൾക്ക പറവാൻ സാ
ധിക്കുന്നതല്ല. ആറാമണിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ പണ്ടു മൃഗണ്ഡുഎ
ന്ന ബ്രാഹ്മണൻ അനേകകാലം സന്തതിയില്ലാതെ ദുഃഖിച്ച പര
മേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സു ചെയ്കയും പരമേശ്വരസ്വാമി
പ്രത്യക്ഷമായി, ഹേ ബ്രാഹ്മണ! യോഗ്യനായ പുത്രൻ വേണമെന്നു
ണ്ടെങ്കിൽ അവന്നു അല്പായുസ്സായിരിക്കും. അയോഗ്യനായപുത്രൻ

മതിയെങ്കിൽ ആയവാനു ദീഘായുസ്സായിരിക്കം. അതിൽ ഏതാണു വേണ്ടതെന്നു ചോദിക്കകയും, അതുകേട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ ശരണം സ്വാമിൻ! അവിദ്വാനായുള്ളവൻ അനേകകാലം ഇരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വിദ്വാനായുള്ളവൻ അല്പകാലം ഇരുന്നാലും മതി. ആയതുകൊണ്ടു ദുഷ്ടസന്തതികൾ അടിയനു വേണമെന്നില്ല. അല്പായുസ്സായാലും ആത്മജ്ഞാനിയായി വരണം. എന്നതിനെക്കേട്ടു പരമേശ്വരസ്വാമി ബ്രാഹ്മണനെ നോക്കി ഹേ മൃഗണ്ഡുവേ! നിണക്കു് അതിബുദ്ധിമാനും അല്പായുഷിയായും പതിനാറുവയസ്സുപ്രായം കൂടിയ ഒരു സന്തതി ഉണ്ടാവാൻ ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു പരമേശ്വരസ്വാമി പോയതിന്നു ശേഷം മൃകണ്ഡു എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ തപസ്ഥാനത്തെ വിട്ടു തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നു പത്നിയുമായി സുഖിച്ചു വസിക്കകയും പത്നിക്കു ഗർഭമുണ്ടായി ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിക്കകയും, മാക്കണ്ഡേയൻ എന്നു പേരിട്ടു വളത്തി ചെറുപ്പത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിച്ചു സവ്വശാസ്ത്രപണ്ഡിതനായി വളരുകയും തനിക്കു പതിനാറുവയസ്സു് തികയുന്ന ദിനം അടുത്തപ്പോൾ തന്റെ മാതാപിതാക്കൾ അധികമായ സങ്കടത്തോടുകൂടി ദുഃഖിക്കുന്നതിനെ മാക്കണ്ഡേയൻ കണ്ടു് ഹേ മാതാപിതാക്കളേ! നിങ്ങൾ എന്തിനായിക്കൊണ്ടു വ്യസനിക്കുന്നു. അഹേതുവായി ദുഃഖിപ്പാനുള്ള ആവശ്യമെന്ത്? എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു മൃഗണ്ഡു പുത്രനെ നോക്കി അയ്യോ മകനെ! നിണക്കു പതിനാറുവയസ്സുകാലമെ ആയുസ്സുള്ളൂ. ആയതു നാളെയാണ് തികയുന്ന ദിനം. അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ദുഃഖമാണ്. നീ മരിച്ചു് ഞങ്ങൾ മേലിൽ ഇരുന്നിട്ടു പ്രയോജനമെന്താണ്. ഇങ്ങിനെ പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ അനുഗ്രഹമാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാക്കണ്ഡേയൻ, ഹേ പിതാവേ! നിന്തിരുവടി ഒരിക്കലും വ്യസനിക്കരുത്. അങ്ങയുടെ പ്രയത്നത്താൽ അടിയനു പതിനാറുവയസ്സു് ലഭിച്ചുവല്ലോ മേലിൽ അടിയന്റെ പ്രയത്നത്താൽ ആയുസ്സു വദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ നോക്കട്ടെ; സാധിച്ചാൽ ആവാം അല്ലെങ്കിൽ കമ്മം എന്നല്ലാതെ വേറെ എന്തൊന്നാണു പറവാനുള്ളതു്. എന്നു മാതാപിതാക്കളെ പറഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിച്ചു പരമേശ്വരസ്വാമിയെ പൂജിക്കേണ്ടുന്ന സംഭാര

ങ്ങളെയെല്ലാം എടുത്തു തൃക്കടവൂർ എന്ന ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപനിവേദ്യ ആരാധനകളെ ശിവലിംഗത്തിനു ചെയ്തു മനസ്സ് ഏകാഗ്രമായി ശിവങ്കൽ ചെലുത്തി ഇരിക്കുകയും അന്നു തന്റെ പതിനാറു വയസ്സു തികഞ്ഞതായും മാർക്കണ്ഡേയന്റെ ദേഹദേഹികളെ വേർപ്പെടുത്തേണ്ടുന്ന ദിവസം ഇന്നാണെന്നും ചിത്രഗുപ്തൻ ധർമ്മരാജാവിനെ കേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു ധർമ്മരാജാവു ഭടന്മാരെ മാർക്കണ്ഡേയന്റെ അടുക്കലേക്കയക്കുകയും കാലദൂതന്മാർ വന്നു മാർക്കണ്ഡേയനെ കണ്ടതിൽ മാർക്കണ്ഡേയൻ ശിവാർച്ചനചെയ്തു ശിവങ്കൽ ഏകാഗ്രമാനസനായിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു നമ്മാൽ ഇവന്റെ ദേഹദേഹികളെ വേർപെടുത്തുന്നത് അസാദ്ധ്യമാണെന്നു കരുതി മടങ്ങി ധർമ്മരാജാവിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം ധർമ്മരാജാവേ! മാർക്കണ്ഡേയൻ എന്നു ബ്രാഹ്മണൻ തൃക്കടവൂർ എന്ന ക്ഷേത്രത്തിൽ ശിവലിംഗത്തെ വിധിയാംവണ്ണം പൂജിച്ച് ഏകാഗ്രമാനസനായിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് അടുപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു ധർമ്മരാജാവു കോപിച്ച് ആഹാ! അല്പായുസ്സു വാങ്ങുമ്പോൾ ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. ഇന്നു വിചാരിച്ചാൽ ആയുസ്സു വർദ്ധിക്കുമോ? എന്നാൽ എനിക്കു മേലാൽ ഈ മുദ്ര വേണമെന്നില്ല. എന്നു തന്റെ കാലദണ്ഡു ശൂലം, പാശമെന്ന വരായുധങ്ങളോടുകൂടി മഹിഷവാഹനാരൂഢനായി പുറപ്പെട്ടു ഭടന്മാരെ മുൻനടത്തി മുമ്പറഞ്ഞക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു നോക്കിയതിൽ മാർക്കണ്ഡേയന്റെ തപസ്സിനെക്കണ്ടു ക്രോധിച്ചു തന്റെ കയ്യിലുള്ള പാശത്തെ വീശുകയും അതിൽ ശിവലിംഗവും ഭക്തനായ മാർക്കണ്ഡേയനും പെടുകയും അതിനെ ആലോചിയാതെ പാശത്തെ വലിച്ചപ്പോൾ മാർക്കണ്ഡേയൻ ഭയപ്പെട്ടു ശിവലിംഗത്തെ പൂണ്ടടഞ്ഞു പിടിച്ചു ഹരോഹര! നീലകണ്ഠ! കൈലാസപതേ! കാലൻ ഇതാ എന്നെ വലിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു കണ്ടു രക്ഷചെയ്യേണമെ! എന്നു അത്യന്തം സങ്കടപ്പെടുന്നതിനെക്കേട്ടു ഭക്താനുഗ്രഹതല്പരനായ പരമേശ്വരസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി കാലനെ മാർവ്വിൽ പാദതാഡനം ചെയ്കയും തന്നിമിത്തം കാലൻ നിലത്തുവീണു രക്തം ഛ

ട്ടിക്കുകയും മാർക്കണ്ഡേയന എന്നേക്കും പതിനാറ വയസ്സായിരി ക്കുവാൻ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിതായി നിന്തിരുവടി കേട്ടിരിക്കു മല്ലോ. അക്കാലത്തു കാലൻ ഛർദ്ദിച്ച രക്തത്തിൽനിന്ന ജനിച്ച വരാണ് ഇവർ. അതിശക്തിന്മാരായ രക്തബീജന്മാരാണ്. ശൂ ലമാണ് ഇവൎക്കുള്ളവരായുധങ്ങൾ. എഴാമണിയിൽനില്ക്കുന്നവർ പണ്ടു ക്ഷീരാബ്ധി മഥിച്ചപ്പോൾ അതിൽനിന്ന ഉത്ഭവിച്ചവരാ ണ്. അമൃതബീജന്മാരാണ്. എട്ടാമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവർപണ്ടു ദാരികനെ വധിപ്പാനായി പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ മൂന്നാം തൃക്ക ണ്ണിൽ നിന്ന ഭദ്രകാളി ഉത്ഭവിച്ചു. അതോടുകൂടി അനേകം രാ ക്ഷസന്മാരും ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്, വലിയ ശക്തന്മാരും കാലാഗ്നി രുദ്രനെപ്പോലെ മുഖത്തിൽനിന്ന എപ്പോഴും അഗ്നിയെ ജ്വലി പ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരുമാണ്. തന്നിമിത്തം അഗ്നിബീജന്മാ രാണ്. വാളാണ് ഇവൎക്ക മുഖ്യമായ വരായുധം. എട്ടാമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവരെ ജയിപ്പാൻ പരമേശ്വരസ്വാമിവിചാരിച്ചാലും അ സാദ്ധ്യമാണ്. ഒമ്പതാമണിയിൽ നില്ക്കുന്നവർ ഇലവാദ്വീപിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. അറുപത്തിനാലു കലാവിദ്യകളും നല്ലവ ണ്ണം അഭ്യസിച്ചവരാണ്. വലിയ വഞ്ചനാൎത്ഥികളാണ്. ഒരു ദിവസം യുദ്ധത്തിൽ അന്യന്മാരെ വഞ്ചിപ്പാൻ തരമായില്ലെങ്കിൽ അന്ന തന്റെ മാതാവായാലും വേണ്ടതില്ല വഞ്ചിച്ചേ അ വൎക്ക സുഖമുള്ളൂ. അത്ര നിർദ്ദയന്മാരാണ്. പത്താമണിയിൽ നി ല്ക്കുന്നവർ പുഷ്കരദ്വീപിൽ വസിക്കുന്നവരാണ്. ഇവരുടെ വ രായുധം ഖൾഗം; മുസലം, ഈട്ടി, നാൽമുന, വേൽ, ചക്രം, വി ല്ലു എന്നിവയാണ്. ഏഴു സാഗരങ്ങൾക്കും അധിപന്മാരാണ് ബ്രഹ്മാണ്ഡകടാഹത്തെയും ഭേദിക്കത്തക്കകായബലവും കരബല വും ഉള്ളവരാണ്. ഇങ്ങിനെ സഹസ്രംവെള്ളം സൈന്യങ്ങളുടെ സാമൎത്ഥ്യങ്ങളെല്ലാം ദൂതന്മാർ പറഞ്ഞു രാവണൻകേട്ടു സന്തോഷി ച്ചു സൈന്യാധിപനായ രാജമണിയെ വിളിച്ചു രാവണൻ സമീ പത്തിൽ ഇരുത്തി പറയുന്നു. ഹേ രാജമണി! ലങ്കയിലുള്ള വിശേ ഷവൎത്തമാനങ്ങൾ എന്തെന്നുവെച്ചാൽ—ക്ഷത്രിയഗോത്രത്തിൽദ

ദശരഥാത്മജനായ രാമനും, അനുജൻ ലക്ഷ്മണനുംകൂടി പിതൃവാക്യ ത്തെ പരിപാലിപ്പാനായി വനത്തിലേക്ക വരികയും വരുമ്പോൾ രാമന്റെ പത്നിയായ ജാനകിയോടുകൂടി പഞ്ചവടിയിൽ വന്നു പ ൎണ്ണശാല കെട്ടി അതിൽ താമസിക്കകയും, എന്റെ സോദരിയാ യ ശൂൎപ്പണഖയുടെ നാസിക മുതലായ പഞ്ച ഉറുപ്പുകളെ രാമാ ദികൾ ഛേദിക്കകയും അതറിഞ്ഞു രാമന്റെ പത്നിയെ ഞാൻ കൊണ്ടുവന്ന ചിറവെച്ചതിൽപ്പിന്നെ രാമാദികൾ എഴുപതുവെ ള്ളം വാനരങ്ങളോടുകൂടി വന്നു സാഗരമദ്ധ്യേ ഒരുനൂറു യോജന നീളം പത്തുയോജന വണ്ണമായി ഒരു ചിറ കെട്ടി സേതൂപരിമാ ൎഗ്ഗമായി ലങ്കയിൽവന്നു യുദ്ധംതുടങ്ങി ഞാനൊഴികയെ ബാക്കിയുള്ള എല്ലാവരേയും നിഗ്രഹിച്ചു. അതിൽ എന്റെ മകൻ ഇന്ദ്രജി ത്തിനെ ഇന്നലെയാണ് വധിച്ചതു. ആ മനുഷ്യരോടും വാനര ങ്ങളോടും യുദ്ധംചെയ്വാനാണ് നിങ്ങളെ വരുത്തിയതു. എന്ന തിനെക്കേട്ടു രാജമന്ത്രി പറയുന്നു. ശരണം പ്രതാപലങ്കേശ്വര ഞങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ വിചാരം എന്തായിരുന്നു വെന്നുചൊല്ലാൽ, അനേകകാലമായി അനന്തൻ ഭൂമിയെതാങ്ങി നിൽക്കുന്നു. അനന്തന്റെ ഫണത്തിൽനിന്നു എടുപ്പിക്കേണമെ ന്നായിരിക്കുമൊ? അല്ല. മഹാമേരുവെന്ന പൎവ്വതത്തെ വേരോടുകൂ ടിപ്പറിച്ചെടുപ്പാൻ വേണ്ടി ആയിരിക്കുമൊ? സപ്താൎണ്ണവങ്ങളിലും ഉള്ള ജലത്തെ പാനം ചെയ്തുവറ്റിച്ചെടുത്തുവാൻ ആയിരിക്കുമൊ നമ്മെ വിളിച്ചതെന്നുള്ള ശങ്കയായിരുന്നു ഇതുവരെയും. ഇവിടെ വന്നു കാൎയ്യമറിഞ്ഞതിൽ അതിനൊന്നുമല്ല. വല്ല കായുംകനിയുംതി ന്നുനടക്കുന്ന ശാഖാമൃഗങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധംചെയ്വാനാണെന്നാണ് തിരുമനസ്സിന്റെ കല്പന. ഞങ്ങൾ അത്ര നിസ്സാരന്മാരായതുകൊ ണ്ടു ഈവിധം കല്പിച്ചതായിരിക്കാം. ആകയാൽ ഞങ്ങൾക്ക വ ളരെ ലജ്ജയുണ്ടു. ഏതായാലും ഞങ്ങൾ ഇത്രത്തോളം വന്നതി നാൽ മനുഷ്യരെ ജയിച്ചതരാം. കുരങ്ങന്മാരോടു യുദ്ധം ചെയ്തു ആ ഒരു പ്രസിദ്ധി ഞങ്ങൾക്ക വേണമെന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേ ട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ വാനരങ്ങളെ

ഞാൻ ജയിക്കാം. നിങ്ങൾ മനുഷ്യരെ ജയിച്ചു വരുവിൻ എന്നു കല്പിച്ചു. എടാ ദൂതന്മാരെ! ഇവൎക്കു ആഹാരം അവസ്ഥാനുസരണം കൊടുപ്പിൻ. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാജാണി പറയുന്നു. ഹെ രാവണേശ്വര! ഞങ്ങൾക്കു ആറു ദിവസത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന ആഹാരം ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു. ചോറുപൊതിയൊരു ആനയെച്ചുട്ടരച്ച സമ്മന്തിയും മുന്തിരിങ്ങ മദ്യവും കൊററിമാംസവും കൈവശമുണ്ടു. എന്നുപറഞ്ഞു യുദ്ധത്തിന്നായി പടവിലാരത്തെക്കു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഇതുകളെ എല്ലാം കേട്ടിരുന്ന മാല്യവാൻ ഒട്ടുത്തു രാജമണിയോടു പറയുന്നു. എടാ രാജമന്നീ! നീ എന്തു പറയുന്നു അഹങ്കാരത്താൽ യഥേച്ഛം പ്രീതിയായ വാക്കു പറയുക എന്നല്ലാതെ കാൎയ്യം പല്ലതും അറിഞ്ഞിട്ടു നീ സംസാരിക്കരുതു. ഈ രാക്ഷസഗോത്രത്തിൽ വെച്ചു രാജകാൎയ്യങ്ങളിൽ നിപുണനായ മാരീചനെ നീ അറിയുമല്ലൊ. ആ മാരീചനെയും ഖരദൂഷണത്രിശിരസ്സുകളെയും ഈ രാവണനെ ഒരു കാലത്തിൽ ജയിച്ച വാനരരാജവായ ബാലിയെയും വധിച്ചതു ഈ രാമനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, സമുദ്രരാജാവായ വരുണനെ വരുത്തുവാൻ വേണ്ടി അഗ്നിയാസ്ത്രം സാഗരത്തിൻ തൊടുത്തപ്പോൾ സപ്താൎണ്ണവങ്ങളും തിളച്ചുമറിഞ്ഞതു ആരറിയാതെയുള്ളു. നിങ്ങൾ വരുന്ന വഴിക്കു സാഗരത്തൂടെ ലങ്കക്കു വരുവാനുള്ള ഒരു ചിറ നിങ്ങൾ കണ്ടില്ലെയൊ. അതു ഈ വാനരങ്ങൾ കെട്ടിയതാണ്. രാമദൂതൻ എന്നു ഒരു വാനരനുണ്ട്. അവന്റെ നാമം ഹനുമാനെന്നാണ് എഴുനാഴികയിലകത്തു ഇവിടെ നിന്നു എഴുപത്തിമൂവായിരത്തൊരുനൂറ യോജന ഉത്തരമാൎഗ്ഗമായി മഹാമേരുവേയും കടന്നു രമ്യഖണ്ഡത്തിലുള്ള ഋഷഭാദ്രിയിൽ നിന്നു മൃതസഞ്ജീവിനി മുതലായ ഔഷധങ്ങളെ കൊണ്ടുവന്നവനാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, ഈ ലങ്ക എഴുനൂറ യോജനയും ചുട്ടു ഭസ്മമാക്കിയതു ഈ മാരുതിയാണ്. ഇത്യാദികളായ പ്രബലതകളെ എല്ലാം ചെയ്യത്തക്ക സമൎത്ഥന്മാരായ മനുഷ്യരും വാനരങ്ങളും സാരമില്ലെന്നു നീയല്ലാതെ വേറെ ആരെങ്കിലും വിചാരിക്കുമോ. കുംഭകൎണ്ണൻ, അതികായൻ, ഇന്ദ്രജിത്തു

മുതലായവർ ദുഷ്ട്യചന്മാരും. അവരെ ഈ രാമാദികളല്ലെ നിഗ്രഹിച്ചതു. എന്നു പറഞ്ഞു മാല്യവാൻ പോയതിന്നുശേഷം രാക്ഷസന്മാർ പടനിലത്തിൽ വന്നു അണിനിരന്നതിനെക്കണ്ടു ജാംബവാൻ ഭയപ്പെട്ടു ഓടുകയും ആ വിവരം ഹനുമാൻ സ്വാമിയെ കേൾപ്പിക്കുകയും സ്വാമി ജാംബവാനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ അംഗദനെ അയക്കുകയും അംഗദൻ വന്നു ജാംബവാനൊത്തു പറയുന്നു. ഹെ ജാംബവരാജൻ! എന്താണിതു? അങ്ങയുടെ പ്രവൃത്തി ഒട്ടും നന്നായില്ല. ഈ വാനരസംഘത്തിൽ വെച്ചു കുലശ്രേഷ്ഠനും വിവേകിയുമാണെന്നു സ്വാമിയുടെ വിചാരം വൃഥാവിലായി. ജാംബവാൻ സ്വാമി ദ്രോഹിയാണെന്നു കേൾപ്പാനാണ് നിന്തിരുവടിയുടെ ഒരുക്കം. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതായാൽ ഈ പാരങ്ങൾക്കു വിശ്വാസപാതകൻ എന്ന ദുഷ്കീർത്തിയെ വഹിക്കേണ്ടിവരും. പ്രാണൻ കളഞ്ഞാലും മാനം കളവാൻ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. നിരക്ഷരകുക്ഷികളായ ഞങ്ങളെപ്പോലെ നിന്തിരുവടി ചെറുപ്പമല്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, എല്ലാ സംഗതികളും നിന്തിരുവടിക്കു നേത്രദൃഷ്ടാന്തമാണല്ലോ. ആയതുകൊണ്ടു മടങ്ങി പടയിൽ കൂടുകയെന്നാപേക്ഷിച്ചതിനെ കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹെ അംഗദാ! നിനക്കു ചെറുപ്പമാണ്. നീ എന്തറിയും. നിന്റെ ചെറിയച്ഛനോടുകൂടി സ്വജനങ്ങളെ കൊലകൊടുപ്പാനൊ നീ ഒരുങ്ങുന്നതു താരക്കു നീ ഒരു മകനെ ഉള്ളു. വൃഥാവിൽ മരിക്കേണമെന്നില്ല. രാമൻ ജയിച്ചാലും രാവണൻ ജയിച്ചാലും നമുക്കെന്തൊന്നാണ് വരുവാനുള്ളത്. ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ അസ്ത്രങ്ങൾ ഏററ പുണ്ണു വടുക്കളും ഇനിയും ശമിച്ചിട്ടുണ്ടോ. അതു നിനക്കു തന്നെ ദൃഷ്ടാന്തമല്ലെ. രാമലക്ഷ്മണന്മാരും നമ്മുടെ മാരുതിയും അവരവരുടെ പ്രാണനെ രക്ഷിപ്പാൻ നോക്കുകയല്ലാതെ നമ്മെ അവർ രക്ഷിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കുംഭകർണ്ണൻ എന്റെ മകനേയും രണ്ടുവെള്ളം വാനരങ്ങളേയും പിടിച്ചു ഭക്ഷണം ചെയ്യുമ്പോൾ രക്ഷിപ്പാൻ ആരെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നുവോ? അങ്ങിനെയുള്ള കുംഭകരുണൻ ഈ രാക്ഷസന്മാരിൽ ഒരുവനോ

പല്ലിന്നിടയുണ്ടോ? പത്തു ശിരസ്സുള്ള രാവണനെ വധിപ്പാൻ ഇ
തുവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതു നമുക്കു അനുഭവമല്ലെ. ഈ രാക്ഷ
സന്മാരെ നീ കണ്ടില്ലെ. ഓരോരുത്തന്നു ഒരുനൂറു ശിരസ്സു ഇരു
നൂറു കരം. അഞ്ഞൂറു ശിരസ്സു ആയിരം കരം. ആയിരം ശിരസ്സ്
രണ്ടായിരം കരം. അയ്യായിരം ശിരസ്സു പതിനായിരം കരം. മാ
ലിയെന്ന രാക്ഷസനേയും അവന്റെ രാജ്യഭാരകാലത്തേയും ഞാ
നറിയും. മാല്യവാനേയും അവന്റെ ഭുജശക്തിയേയും ഞാനറി
യും. കാലനേമിയേയും ഹിരണ്യൻ ഹിരണ്യാക്ഷനേയും ഹാലാ
ഹലമെന്ന കാളകൂടവിഷത്തേയും മധുകൈടഭന്മാരേയും അവർ
പ്രളയജലം തച്ചുകലക്കി നടന്നതിനേയും ഞാൻ കണ്ടറിയും. ആ
പറയപ്പെട്ട ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപികൾക്കൊന്നും ഇവരുടെ ശ
ക്തിയിൽ ശതാംശം ശക്തിയില്ല. ആയതുകൊണ്ടു നീയും മടങ്ങ
രുത്. നമുക്കു വനത്തിൽചെന്നു കായ്കനികളെ ഭക്ഷിച്ചു സൌ
ഖ്യമായിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലതു്. എന്നതിനെകേട്ടു അംഗദൻ,
അല്ലയോ ജാംബവാനെ! നിന്തിരുവടി പറയപ്പെട്ട മാലിയേയും
കാലനേമിയേയും ഹിരണ്യഹിരണ്യാക്ഷന്മാരേയും മധുകൈടഭന്മാ
രേയും വധിച്ചതാരാണെന്നു നിന്തിരുവടി ആലോചിച്ചുപറയുക.
എന്നു പറഞ്ഞതിനെകേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ഹെ അംഗ
ദാ! അവരെയെല്ലാം ശ്രീനാരായണസ്വാമിയാണ് കൊല ചെയ്തു
ത്. അതു ഞാൻ കണ്ടവനാണ് എന്നു മറുവടി പറഞ്ഞതിനെ
കേട്ടു അംഗദൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ ജാംബവരെ! ഈ രാമസ്വാ
മി ആരാണെന്നാണ് നിന്തിരുവടി ആലോചിക്കുന്നത് എന്നു
പറഞ്ഞതിനെകേട്ടു ജാംബവാൻ, ഓഹോ അംഗദാ! കാര്യം പിഴ
ച്ചുപോയി. ഈ രാമസ്വാമി ശ്രീനാരായണനാണെന്നു ഞാൻ
ആലോചിയാതെയാണ് ഈ അബദ്ധവാക്കുകളെല്ലാം പറഞ്ഞ
ത്. സ്വാമിക്കു ഈ രാക്ഷസന്മാർ ഒരു തൃണപ്രായമാണെന്നും ജാം
ബവാൻ മൂത്ത് നരച്ചു കൊരച്ചു എന്നല്ലാതെ എന്റെ പരമാർത്ഥ
മറിവാൻ സമർത്ഥനായില്ലല്ലൊ എന്നും സ്വാമി വിചാരിക്കുന്നു
കൂടാതെ മേലിൽ സ്വാമിയുടെ മുഖത്തെ എങ്ങിനെയാണ് വന്നു
കാണേണ്ടതെന്നാലോചിച്ചു അംഗദാ ഞാൻമെല്ലെ പടയിടയിൽ

ഴുന്നു കൂടിക്കൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞു മടങ്ങി പടയിടയിൽ വന്നു കൂടിയ വിവരം അംഗദൻ സ്വാമിയെ അറിയിച്ചു.

രാവണന്റെ മൂലബലങ്ങൾ യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നതിനെക്കണ്ടു സ്വാമിയോടു ലക്ഷ്മണൻ, ശരണം സ്വാമിൻ! ഈ രാക്ഷസന്മാരോടു അടിയൻ യുദ്ധം ചെയ്തു ജയിക്കാം. തിരുവടിയെ യുദ്ധത്തിന്നയച്ചു ആയതു കണ്ടു നില്പാൻ അടിയന്നു ധൈര്യമില്ല. അടിയനെ അയപ്പാൻ തിരുവടിക്കു ധൈര്യമില്ലായെങ്കിൽ മറ്റുപലരുംകൂടി അവരോടു യുദ്ധം ചെയ്തു ജയിക്കാം. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ ലക്ഷ്മണാ! നീ അങ്ങിനെ കരുതേണ്ട. ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുള്ള ദേവാസുരരാക്ഷസന്മാർ ഒരുമിച്ചുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു എന്നോടു നേരിട്ടാൽ ദാശരഥിരാമൻ വില്ലെടുത്താൽ അഗ്നിയിൽ വീണ ശലഭങ്ങൾ കണക്കെ അവരൊക്കെയും നശിക്കുന്നതല്ലാതെ എന്നെ ഒരുവൻ ജയിക്കുമെന്നു നീ സ്വപ്നേപി ആലോചിക്കരുത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ നേരിടുന്ന യുദ്ധത്തിൽ സുഗ്രീവാദികളായ പടകൾ എല്ലേണമെന്നില്ല. ഞാൻ മാത്രം യുദ്ധംചെയ്താൽ മതി. നീ ചെയ്യേണ്ടതു എന്തെന്നുവെച്ചാൽ പടകൾ ഭിന്നം വരാതെകണ്ടു കാത്തു രക്ഷ ചെയ്തുകൊള്ളുക. എന്നു പറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനെ പടകളെ കാത്തു നില്പാൻ അയച്ചതിന്നുശേഷം ഭഗവാൻ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ഓരോരോ രാക്ഷസന്മാർ യുദ്ധത്തിൽ ഭഗവാന്റെ ശരമേറ്റു മരിക്കുന്നതിനെ മാല്യവാൻ കണ്ടു മൂലബലങ്ങളോടു പറയുന്നു. എടൊ രാക്ഷസന്മാരെ! ഇങ്ങിനെ യുദ്ധം ചെയ്താൽ നിങ്ങൾ ജയിപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്. രാമൻ ഒരുവൻ മാത്രമേയുള്ളു. നിങ്ങൾ അസംഖ്യം പടകളുണ്ട് ആയതുകൊണ്ടു രാമന്റെ നാലു ഭാഗത്തും ചേൎന്നു അവന്റെ മേലിൽ വീഴുവിൻ എന്നാൽ അവൻ മരിച്ചുപോകും. അല്ലാതെ വേറെ മാൎഗ്ഗമില്ല എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു നല്ല യുക്തിയാണ് കിഴവന്റെ വാക്കു എന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഭഗവാന്റെ നാലു ഭാഗത്തും ചെന്നു മേലു വീഴുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ ഭഗവാൻ ഒരു മോഹനാസ്ത്രം തൊടുക്കുകയും അതു പെട്ട് രാക്ഷസന്മാർ തമ്മിൽ അന്യോന്യം അതാ രാമൻ ഇതാ രാമൻ എ

ന്നു കരുതി അടിച്ചു ആയിരം വെള്ളം പടകളും മരിക്കുന്നതിന്നിട
യിൽ രാവണൻ ഇതു കണ്ടു കോപം ഒരു മാൎഗ്ഗമായി രാമനറിയാതെ
വന്നു തന്റെ കയ്യിലുള്ള വേലിനാൽ ലക്ഷ്മണനെ കൊല്ലപ്പെടുത്തു
വാൻ ഉദ്യോഗിച്ചതിനെ വിഭീഷണൻ സുഗ്രീവൻ മുതലായവരെ
ല്ലാം കണ്ടു യുദ്ധം ഞാൻ ഏറ്റുകൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ ല
ക്ഷ്മണൻ സമ്മതിയാതെ രാവണന്റെ വേൽ തന്റെ വക്ഷഃസ്ഥല
ത്തിൽ ഏല്ക്കുകയും ഹനുമാൻ രാവണനെ ആട്ടിത്തുരത്തുകയും ഉ
ടനെ ഇഷ്ടദ്രിയിൽ ചെന്നു ഔഷധം കൊണ്ടുവന്നു ലക്ഷ്മണന്റെ
മോഹാലസ്യം തീൎത്തു രാമസ്വാമി സമീപത്തിങ്കലേക്കു വരികയും
ചെയ്തു. സ്വാമി ലക്ഷ്മണനെക്കൊണ്ടു പടകളെ രക്ഷിപ്പാൻ പോയ
തിൽ വല്ല വിശേഷവുമുണ്ടോ എന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു വിഭീ
ഷണൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ ദ്രോഹിയാം രാവണൻ ചതിത്തു
വടി അറിയാതെ വന്നു ലക്ഷ്മണന്റെ മേൽ വേല് എറിഞ്ഞ
തിനെ അടിയൻ മുതൽ സകല പേരും വഹിപ്പാനായി ശ്രമിച്ച
പ്പോൾ ലക്ഷ്മണൻ സമ്മതിയാതെ താൻ തന്നെ വഹിച്ചു മോഹ
ലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുകയും ഹനുമാൻ ഔഷധം കൊണ്ടുവന്നു ലക്ഷ്മണ
ന്റെ മോഹാലസ്യം തീൎക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗ
വാൻ പറയുന്നു. ഹേ സൌമിത്രെ! പടകളെ രക്ഷിക്കേണ്ടതു [illegible]
ട അപ്രകാരമാണ്. തനിക്കു ഒരാപത്തു നേരിട്ടാലും തന്നെ ആ
ശ്രയിച്ചവരെ രക്ഷിക്കുന്നതാണ് മാനവസ്മൃതിയിലെ ധൎമ്മം എ
ന്നു സന്തോഷിച്ചു വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു മൂലബലങ്ങൾ മരിച്ച
യുദ്ധകളം പോയി നോക്കി മടങ്ങുക എന്നതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണ
നും സുഗ്രീവനും പടകളും കണ്ടു അത്യത്ഭുതപ്പെട്ടു വിഭീഷണൻ
പറയുന്നു. അല്ലയോ സുഗ്രീവ! ഭഗവാന്റെ കരകൌശലം അ
ത്യത്ഭുതം തന്നെ. എന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ പണ്ടു വരുണനെ ജയിച്ച
കാലത്തു വരുണൻ കപ്പമായി കൊടുത്ത കുതിരകളാണ് ഈ പ
തിനായിരം ഈ വെളുത്ത നിറത്തിൽ നിരപ്പിരയായി മരിച്ചു കി
ടക്കുന്നത്. അതാ തലയറ്റു കിടക്കുന്ന പതിനായിരം മത്തഗജ
ങ്ങൾ വായുവെ ജയിച്ച കാലത്തിൽ വായു കപ്പം കൊടുത്തതാണ്.
അതാ തകൎന്നു കിടക്കുന്ന പതിനായിരം രഥങ്ങൾ നിരൃതിദേവൻ

കൊടുത്തതാണ്. ഈ നീലനിറത്തിലുള്ള ഇരുപതിനായിരം അ
ശ്വങ്ങൾ ജ്യേഷ്ഠനു വൈശ്രവണൻ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഭഗ
വാന്റെ അസ്ത്രങ്ങൾ ഏററു രാക്ഷസന്മാർ വീഴുകയും അസ്ത്രപാ
തേന രക്തം പ്രവഹിച്ചു യുദ്ധക്കളം നിറഞ്ഞു പ്രവഹിക്കുകയും
അതിൽ ശവശരീരങ്ങൾ പൊന്തുകയും അവരുടെ കിരീടങ്ങളും
കുട തഴ ആലവട്ടം ചാമരങ്ങളെല്ലാം രക്തത്തിൽ പാറിക്കിടക്കുക
യും കാക്ക കഴുക്കൾ ശവങ്ങളുടെ മേൽ ഇരുന്നു നേത്രങ്ങളെ കൊ
ത്തി വലിക്കുമ്പോൾ പക്ഷപുടങ്ങളിലുള്ള വായുസംഘട്ടനത്താൽ
തിരഘോഷങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷികൾ തങ്ങളു
ടെ ക്രൂരതുണ്ഡങ്ങളാൽ മാംസഖണ്ഡങ്ങളെ കൊത്തി മേല്പോട്ടു
പറക്കുന്ന സമയം പക്ഷപുടങ്ങളിൽനിന്നു രക്തകണങ്ങൾ വീഴു
കയും ചെയ്യുന്നു. ഇതുകളെയെല്ലാം കൂടി നോക്കുമ്പോൾ ഈ യു
ദ്ധക്ഷേത്രം ഒരു രക്തസാഗരത്തിനു ശരിയായിരിക്കുന്നു. ഈ രക്ത
സാഗരത്തിൽ രാമസായകമേററു ചെന്താമരപുഷ്പത്തിനു തുല്യ
മായി പൊങ്ങി വരുന്ന ചില ജന്തുക്കളെ നോക്കുക ചിതറിക്കിട
ക്കുന്ന അനേകം കുണ്ഡലങ്ങളെ നോക്കുക. സമുദ്രത്തിൽ മീനും
മത്സ്യപ്പരലാട്ടംപോലെ ഈ രക്തസാഗരത്തിൽ അനേക രഥങ്ങ
ളെ പിശാചുക്കൾ ഓട്ടുന്നതു നോക്കുക. സമുദ്രത്തിൽ തിമിംഗല
മെന്ന മകരമത്സ്യം സഞ്ചരിക്കുമ്പോലെ തലയററതും വാലററതു
മായ മത്തഗജങ്ങൾ മുങ്ങിപ്പോകുന്നതിനെ നോക്കുക. കൂത്തര
ങ്ങിൽ വന്നു നടിക്കുന്ന നട്ടുവനെപ്പോലെ കബന്ധങ്ങൾ നൃത്തം
ചെയ്യുകയും അതുകളെക്കണ്ടു ഭൂതങ്ങൾ കൈ കൊട്ടി ആർക്കുന്നതി
നെയും നോക്കുക. ബാലചന്ദ്രൻ ത്രിസന്ധ്യാസമയത്തു പ്രകാശിച്ച
തുപോലെ ഈ രക്തസാഗരത്തിൽ പൊങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ആന
കൊമ്പുകളെ നോക്കുക. പുരുഷന്മാർ ദന്തശുദ്ധി ചെയ്തു കലുക്കു
ഴിയുമ്പോലെ കാളിക്കൂളികൾ രക്തം വായിൽ നിറച്ച് അനന്തരം
തുപ്പുന്നതിനെ നോക്കുക. യുദ്ധകളമെന്ന വയലിലുള്ള, മാംസമെ
ന്ന ചോററിൽ; അസ്ത്രങ്ങളെന്ന ധൂളികൾ ഒത്തുകിടക്കുന്ന അത്ഭു
തത്തെ നോക്കുക. തങ്ങളുടെ കണവന്മാരുടെ ശവങ്ങളെക്കൊ
ണ്ടോടുന്ന പിശാചുക്കളെ രാക്ഷസസ്ത്രീകൾ കണ്ടു എത്തിപ്പിടിപ്പം

നായി ആകാശംവരെയുയരുന്ന അത്ഭുതത്തെ നോക്കുക. വെറി
യ കുട്ടിഭൂതങ്ങൾ ആനകളുടെ തലയെടുത്തു മുട്ടിപ്പൊളിക്കുന്നതു ഗ
ണപതിക്കു നാളികേരം മുട്ടുന്നതുപോലെയുള്ള അതിശയത്തെ നോ
ക്കുക. അംഗനാരത്നങ്ങളായ രംഭ ഉൎവ്വശ്യാദികളുടെ കൂത്തു കാണുന്ന
തുപോയിട്ടു പേയ്ക്കിശാച്ചുക്കളുടെ കൂത്തു കാണേണ്ടിവന്നുവല്ലോ എ
ന്നു കിഴവികൾ വന്നു മാറത്തടിച്ചു കരയുന്നതിനെ നോക്കുക. ഇ
തു കണ്ടു അതിശയിച്ചു വിഭീഷണൻ സുഗ്രീവനോടുകൂടി രാമസ്വാ
മിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു നമസ്കരിച്ചുനിന്നു. അനന്തരം ഹനുമാൻ
രാവണന്റെ അടുക്കൽ വന്നു ഹേ രാവണ! മേലിൽ നിന്റെ
ഭാവം എന്താണ്. ആയിരം വെള്ളം മൂലബലങ്ങളും നശിച്ച
തു നീ കണ്ടില്ലയോ. ലങ്കയിൽ ഇനി സ്ത്രീകൾ മാത്രമല്ലാതെ പുരു
ഷന്മാർ ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ. എന്നുതന്നെയല്ല രാമനോടു നി
ന്നോടുള്ള യുദ്ധം ഒരു പിള്ളക്കളിയാണ്. ഏഴു നിന്നെ ജയിച്ച
ബാലിയെ ഏകാസ്ത്രത്താൽ കൊല ചെയ്തതു നിണക്കു അനുഭവമ
ല്ലേ. ഏടാ ധൎമ്മമേ ജയിക്കു എന്നല്ലാതെ അധൎമ്മം ഒരു കാ
ലത്തും ജയിക്കുമോ. യുദ്ധം ചെയ്യാൻ നിന്നാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല.
മരിച്ചവൎക്കുള്ള ശേഷക്രിയ ചെയ്യാൻ നോക്കുക. നീ ഇത്ര വി
ഡ്ഢിയായല്ലോ. കൎമ്മമെന്നെ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. വീരവേൽവിട്ടു എ
ന്നും ലക്ഷ്മണൻ പെട്ടു എന്നും എന്തിനു വീമ്പു പറഞ്ഞു നടക്കു
ന്നു. മാരുതിയുടെ ഔഷധത്താൽ ലക്ഷ്മണൻ ജീവിച്ചതു കണ്ടി
ല്ലയോ. എടാ രാവണ, വിഭീഷണൻ കുംഭകൎണ്ണൻ പറഞ്ഞതു
ശരിയായി. ജാനകിയെ വിടുന്നതായിരുന്നു നല്ലതു. ഇനി
വിട്ടാലെന്താ വിടാഞ്ഞാലെന്താ സൎവ്വവും നഷ്ടമായില്ലേ എ
ന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ ഒന്നും പറയാതെ ഇരുന്നു. അനന്ത
രം മൂലബലം നശിച്ചതിനെപ്പറ്റി അത്യന്തം വ്യസനിച്ച രാവ
ണൻ ആയിരം അശ്വങ്ങൾ പൂണ്ട മഹാരഥമേറി ലോകം നടുങ്ങു
മാറു രണഭേരിയടിച്ചു പുറപ്പെടുന്ന അവസരത്തിൽ ഭേരിശബ്ദം
കേട്ടു മഹോദരൻ വന്നു രാവണനെ വണങ്ങിപ്പറയുന്നു. ശരണം
പ്രതാപലങ്കേശ്വര. നിന്തിരുവടി യുദ്ധത്തിന്നു പോകേണമെന്നി
ല്ല. അടിയൻ ചെന്നു രാമനെ ജയിച്ചുവരാം. എന്നാൽ ഇതു

വരെ അടിയൻ നിന്തിരുവടിയുടെ മന്ത്രിയായിരുന്നതിൽ മനസാ വാചാ കർമ്മണാ വല്ല തെററുവ്യത്യാസങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുവരികിൽ ആയവയെല്ലാം ക്ഷമിപ്പാൻ അങ്ങയുടെ പാദത്തിൽ ഇതാ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഒരു സമയം അടിയൻ മരിച്ചുപോയാലും ജാനകിയെ വിടരുതു്. ആദ്യത്തിൽ നിന്തിരുവടി തന്ന [illegible]വും കനകാഭരണക്കെട്ടും ഇതാ വെച്ചു നമസ്കരിക്കുന്നു. നിന്തിരുവടിക്കു ഇത്ര മന്ത്രികളും പുത്രന്മാരും സൈന്യങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നും [illegible]രാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കുവാൻ അവസരം കഴിഞ്ഞില്ലല്ലൊ. ഇനി ഞങ്ങളുടെ ശോകമോഹാദികളെ അധികകാലം ആക്കും കാണ്മാൻ സമയം വൃഥാ കളയരുതു്. ഇതാ രാമനോടു യുദ്ധത്തിനു പോകുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞു മഹോദരൻ പടമേറി യുദ്ധക്കളത്തിൽ വരികയും വിഭീഷണൻ രാവണന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മഹോദരനാണ് ഇവൻ. രാവണനു ഇത്യാദികളായ അനർത്ഥങ്ങളെ ഇവനാണ് അനുഭവിപ്പിച്ചതു്. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധത്തിനു വരികയും മഹോദരൻ രാമ! കാര്യമെല്ലാം ശരിയായില്ലെ. ഇനി നിന്നെ ഒത്തവണ്ണം എന്നു പറഞ്ഞു അനന്തരം ദിവ്യസായകങ്ങളെ തമ്മിൽ അന്യോന്യം പ്രയോഗിച്ചു അവസാനം മഹോദരനെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു നില്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാർ ഭഗവാനെ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു. മഹോദരൻ മരിച്ച വിവരം രാവണൻ അറിഞ്ഞു തന്റെ പത്നിയായ മണ്ഡോദരിയെ വിളിച്ചു സമീപത്തിൽ ഇരുത്തി, അല്ലയോ പത്നി! ഈ ലങ്കയിൽ ഞാനും നീയും ഒഴികെ ബാക്കി സ്ത്രീകളുമല്ലാതെ പുരുഷവർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം കാലഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. കാരണം സീത നിമിത്തമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഇതിൽ നിന്റെ അഭിപ്രായം പോലെ ആവാം. സീതയെ രാമൻ പക്കൽ കൊടുത്താൽ ജീവൻ ശേഷിക്കും. അല്ലായെങ്കിൽ മാനം ശേഷിക്കും. രണ്ടിൽ ഏതു പക്ഷമാണ് വേണ്ടതു പറയുക എന്നതിനെക്കേട്ടു മണ്ഡോദരി പറയുന്നു. അല്ലയോ കാന്ത! ജാനകി മേലിലുള്ള മോഹം തീർന്നുവോ. ഈ ഒരു സംവത്സരത്തിനുള്ളിൽ പലേ അവസരങ്ങളും എന്നോടു ആലോചിപ്പാനുണ്ടായിരുന്നു. നിന്തി

ങ്കവടിയുടെ അനുജൻ, എൻെറ മകൻ ഇന്ദ്രജിത്ത്, ധന്യമാല യുടെ പുത്രൻ അതികായൻ, ഇങ്ങിനെയുള്ളവരെ ഇനി കാണ്മാൻ സാധിക്കുമൊ? അനുജനായ വിഭീഷണൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ ല്ലാം ശിലാരേഖപോലെ ആയില്ലയൊ. ഇന്ദ്രജിത്തു എപ്പോൾ മരിച്ചുവൊ അപ്പോൾ നിന്തിരുവടി മരിച്ച ഫലമാണ്. കിഴവ നായാലും മാല്യവാൻ നിന്തിരുവടിയോടു എത്ര തരത്തിലൊക്കെപ്പ റഞ്ഞു നോക്കി. നിന്തിരുവടി മേലിൽ എന്തിന്നു ലങ്കാവാസം ചെയ്യുന്നു. ഇപ്പോൾ ജാനകിയെ വിട്ടാലുള്ള ഗുണം എന്താണ്. രാവണൻ മരണംവരെ ഉപിരാം വിട്ടില്ല. എന്നെങ്കിലും ജന ങ്ങൾക്കു തോന്നട്ടെ. മാനമില്ലാത്ത പ്രവൃത്തിക്കു ഉത്സാഹിക്ക ണമെന്നില്ല. ആഭിജാത്യം വിടുന്നതിനേക്കാൾ പ്രാണൻ വിടു ന്നതല്ലെ നല്ലതു. ഞാൻ അനുഭവിക്കേണ്ട കർമ്മം വേറെ ഒരു വൻ അനുഭവിക്കുമൊ. നരിമടയിൽ കുറുക്കൻ നിരങ്ങരുത്. എ ന്നതിനൊക്കെ രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ പ്രിയെ! നിൻെറ അ ന്തർഗ്ഗതം അറിവാൻവേണ്ടി ചോദിച്ചതാണ് ജാനകിയെ വിട്ടു ഞാനൊ രാമനെ മാനിക്കുന്നവൻ? നീ ഗൃഹം പ്രവേശിക്കുക. ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു എല്ലാം ഈശ്വരകല്പനപോലെ യിരിക്കും. എന്നു പറഞ്ഞു മണ്ഡോദരിയെ അയച്ചു.

രാവണവധം

കവി.

വെള്ളരുക്കഞ്ചൊടെമുടിയാൻ വെപ്പെട്ടത്തതിരുമെനിമേലുകീഴം
എള്ളിരുക്കുമിടമെൻറിളയിരിരുക്കുതെനത്തേടിയുഴെത്തവാറൊ
കള്ളിരുക്കുമലർക്കുന്തൽചാനകിയെമനച്ചിറയിൽവെച്ചകാതൽ
ഉള്ളിരുതെനത്തേടിഉടൽപുകുന്തുതടവിയതേഒരുവൻവാളി.

രാവണൻ ആയിരം അശ്വങ്ങൾ പൂണ്ട മഹാരഥമേറി ഇ രുപതു കയ്യിൽ പത്തു വില്ലെടുത്തു ശിലാബാണപാണിയായി പു റപ്പെട്ടപ്പോൾ നേരിട്ട അപശകുനങ്ങളായി രാവണൻെറ ഇട ത്തുവശമുള്ള ഭുജവും നേത്രവും പുരികവും മിടിക്കുകയും രഥത്തിൽ കെട്ടിയ കൂറകൾ അററുവീഴുകയും വസ്ത്രത്തിൽ അഗ്നി ബാധിക്കു

കയും സൂര്യന്നു പരിവേഷമുണ്ടാകുകയും കാക്കകൾ തമ്മിൽ ശണ്ഠപിണഞ്ഞു വീണു മരിക്കുകയും പടകൾക്കു മോഹം വശമല്ലാതെ വരികയും ബ്രാഹ്മണൻ ദക്ഷിണക്കുനേരിട്ടുകയും വിധവസ്ത്രീ തൈലമെടുത്തു വരികയും അശ്വങ്ങളുടെ വായിൽനിന്നു രക്തങ്ങൾ ചാടുകയും ഇങ്ങിനെയുള്ള ശകുനദൗർഭാഗ്യങ്ങളെക്കണ്ടു ഇനി മടങ്ങാതെ കഴിയും എന്നു സങ്കല്പിച്ചു യുദ്ധക്കളത്തിൽ വന്നുചേർന്നു. അതുകണ്ടു ദേവേന്ദ്രൻ തന്റെ സാരഥിയായ മാതലിയെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. ഹേ മാതലെ! സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയോടു യുദ്ധം ചെയ്യാനായി രാക്ഷസരാജാവായ രാവണൻ ആയിരം അശ്വങ്ങളെപ്പൂണ്ട മഹാരഥമേറി യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ഇന്നുക്കു രാമരാവണയുദ്ധം നടക്കുന്നതാണ്. രാവണൻ രഥത്തിലും ഭഗവാൻ ഭൂമിയിലും നിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതായാൽ യുദ്ധത്തിന്നു പുഷ്ടി വരുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഈ രഥത്തിനെ നീ കൊണ്ടുപോയി ഭഗവാനോടു പരമാർത്ഥങ്ങളെയെല്ലാം ഗ്രഹിപ്പിച്ചു മനസ്സറിഞ്ഞു രഥം നടത്തുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു മാതലി രഥത്തെ നടത്തി ലങ്കയിൽ ഭഗവാന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതു കണ്ടു വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ, ഹേ ലങ്കേശ്വര! നമ്മുടെ നേരിട്ടു ഒരു രഥം വരുന്നതിനെ നോക്കുക. രാക്ഷസന്മാരുടെ മായാധിക്യമായിരിക്കുമോ, നോക്കിപ്പറയുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ രഥത്തിന്റെ സമീപം വരികയും രഥത്തിൽ കെട്ടിയിരുന്ന അശ്വങ്ങൾ വേദങ്ങളെ ഉച്ചരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ദേവരഥമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി ഭഗവാനോടു പറയുന്നു. ശരണം രാമചന്ദ്ര! രാക്ഷസന്മാരുടെ വിദ്യയല്ല. ഈ രഥം ഇന്ദ്രനാൽ അയക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു നില്ക്കെ മാതലി ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതനായി നിന്നു. അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ മാതലിയോടു, ഹേ വീരാ! നീ ആരാണ്? എവിടെ നിന്നു വരുന്നു. ഈ രഥം ആരുടേതാണ്. ഇവിടേക്കു വന്ന കാര്യമെന്ത്? എന്നു ചോദിച്ചതു കേട്ടു മാതലി ശരണം സ്വാമി! ഈ രഥം ദേവരഥമാണ്. ഇന്ദ്രന്റേതാണ്. അടിയൻ സാരഥിയാണ്. മാതലി എന്നാണ് എന്റെ നാമം.

പ്രളയകാലത്തു ചതുൎവ്വിധമായ അഗ്നി കത്തി ജ്വലിച്ചു എല്ലാ വ
സ്തുക്കളും നശിക്കപ്പെട്ടും. അന്നും ഈ രഥത്തിന്നു നാശമില്ല. ഈ
രേഴപതിന്നാലു ലോകത്തിലും പക്ഷികളെപ്പോലെ സഞ്ചരിക്കും.
അഗ്നിയിലും ജലത്തിലും പൎവ്വതാഗ്രങ്ങളിലും എവിടെവിടെ
പോകേണമെങ്കിലും മനസ്സറിഞ്ഞു രഥം നടക്കും. ഇതു പണ്ടു ത്രി
പുരന്മാരെ വധിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു ദേവകളാൽ നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ടതാ
ണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ സന്തോഷിച്ചു രഥത്തിൽ ആ
രോഹിച്ചു രാവണൻ മുന്നിൽ വന്നുനിന്നു വില്ലിനെ ആകൎണ്ണാ
ന്തം വലിച്ചു ഞാണെററിക്കൊണ്ടു രാവണൻ പറയുന്നു. ഹെ
രാമ! ഇന്നു രാമരാവണയുദ്ധമാണ്. അതു കാണ്മാനായി ഗഗന
ചാരികളായ ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാർ അതാ അന്തരത്തിൽ നിരന്നിരി
ക്കുന്നു. രാമനല്ലയെങ്കിൽ രാവണൻ ഭൂമിയിൽ വസിക്കും. രണ്ടു
പേരുംകൂടി മേലിൽ ഭൂലോകവാസമില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാ
മൻ പറയുന്നു. അല്ലയോ രാവണ! അങ്ങിനെതന്നെയാണു വേ
ണ്ടതു്. നീ ഇരുപതു കരത്തിൽ പത്തു വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം ചെ
യ്യും. രാമൻ രണ്ടു കരത്തിൽ മാത്രമെ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്യു
കയുള്ളു. തന്നിമിത്തം രാമരാവണയുദ്ധത്തിന്നു പുഷ്ടി വരുന്നത
ല്ലെന്നു നിണക്കൊരു അഭിമാനമുണ്ടു്. അതു സാരമില്ല. കാര
ണം, ഞാനും നീയുമായുള്ള പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ മനസ്സിലാക്കിയതു
ഇത്ര വേഗം മറന്നുപോയയോ. മലയെ ഭേദിപ്പാൻ ഒരു ഉളി മതി
യാവും. ഓൎമ്മവെക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ പറയുന്നു.
ഹെ മനുഷ്യ! കൃമികീടസദൃശനായ നിണക്കു എന്റെ പേരിൽ
ഒരു ഹാസ്യമുണ്ടു്. അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ
രാവണൻ തോററുപോയവനാണ്. ഇനി എന്നോടു യുദ്ധം ചെ
യ്താൽ രാവണൻ ജയിക്കുമോ, സാരമില്ല. എന്നുള്ള പരിഹാസ
ത്തെ ഇന്നത്തോടുകൂടി അവസാനിപ്പിച്ചുതരാം. പ്രഥമയുദ്ധം
പോലെ ആവും ഇന്നത്തെ യുദ്ധവും എന്നുള്ള അഹങ്കാരത്തെ
മാററിയല്ലാതെ രാവണൻ വില്ലു വെക്കുമെന്നു ഒരു കാലത്തും കരു
തേണ്ട. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടാ രാവണ!
നീ അമ്പതുലക്ഷം സംവത്സരമായി സജ്ജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ

തുടങ്ങീട്ടു്. നിന്നെ അടക്കുവാൻ ഇതുവരെ ആരും ശ്രമിച്ചിട്ടി ല്ലെന്നു മാത്രമല്ല പ്രഥമയുദ്ധത്തിൽ നിന്നെ കൊല ചെയ്യേണ്ടതായി രുന്നു. പക്ഷെ അന്നു വധിക്കാതിരിപ്പാൻ കാരണം, നിനക്കു സമത്ഥന്മാരായ പുത്രന്മാരും അനുജന്മാരും അനേകം സൈന്യങ്ങ ളും ഉണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാലും ആദ്യം നീ മരിച്ചാൽ അനന്തരം അവരെല്ലാം വന്നു എന്റെ അടുക്കൽ ശരണം പ്രാ പിക്കുമെന്നും അപ്പോൾ അവരെ രക്ഷിക്കേണ്ടിവരുമെന്നും കരു തിയും നിന്റെ കുടുംബങ്ങൾ എല്ലാവരും മരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു നീ ദുഃഖിച്ചു ഒടുവിൽ നിന്നെ വധിക്കേണമെന്നു കരുതി നിന്നെ വിട്ടയച്ചതാണു്. അസംബന്ധങ്ങളെ പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ല വി ല്ലെടുത്തു യുദ്ധം തുടങ്ങുക. എന്നു പറഞ്ഞു വില്ലെടുത്തു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും തമ്മിൽ വായവ്യാസ്ത്രം, വരുണാസ്ത്രം, ഇന്ദ്രക്കണ, ച ന്ദ്രക്കണ, പത്രവിശിഖം, വജ്രവിശിഖം, മുള്ളമ്പു, മൊട്ടമ്പു, ആകാശകേസരി, പാതാളകേസരി, അണ്ഡകടാകം, അണ്ഡാണ്ഡക ടാകം, ഇരുൾക്കണ, വെളിക്കണ, ദേവാസ്ത്രം, അസുരാസ്ത്രം ഇ ങ്ങിനെ അസ്ത്രങ്ങൾ തൊടുത്തപ്പോൾ പ്രത്യസ്ത്രം തൊടുക്കുകയും അതു കണ്ടു രാവണൻ വാങ്കു, വളതടി, കണ്ടകോടാലി, മുസലം, മുൾക്കരം, നക്രതുണ്ഡം, ഖഠാരം, ഖൾഗം, ചവളം, കുന്തം, ഈ ട്ടി, എഴുധാരം, നാന്മുനവേൽ, ചുരിക, കവണക്കൽ പിലിക്കു ന്തം മുതലായ വരായുധങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കുകയും അതുകളെയെ ല്ലാം ഭഗവാൻ ദിവ്യാസ്ത്രത്താൽ മുറിക്കുകയും അനന്തരം രണ്ടുപേ രും ആകാശഭൂലോകപാതാളങ്ങളിൽ നടന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുകയും മേ രു മുതലായ പർവ്വതങ്ങളിലും സപ്താർണ്ണവങ്ങളിലും രഥം നടത്തി ചെയ്യു യുദ്ധം മലയോടുമല പൊരുതിയപോലെയും സാഗരങ്ങൾ തമ്മിൽ പൊരുതിയതുപോലെയും തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്തു രാവ ണൻ ക്ഷീണിച്ചു കുലഗുരുവായ ശുക്രനെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. ശ രണം ഗുരുശ്രേഷ്ഠരെ! രാമനോടുകൂടിയുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ജയമില്ല. മേ ലിൽ രാമനെ ജയിപ്പാൻ മാർഗ്ഗമെന്താണെന്നതിനെക്കു ശുക്രൻ പറയുന്നു. ഹെ രാവണ! നീ ഭയപ്പെടേണ്ട. നീ ഉടനെ ഒരു പാതാളവേൾവി ചെയ്യുക. എന്നാൽ അതിൽനിന്നു ഒരു കുതി

രയും വാളും ജനിക്കും. അതുകളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ രാമനെ ജയിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം രാവണൻ ഒരു ഗുഹയിൽ പ്രവേശിച്ചു വേൾവിക്കു ഒരുങ്ങിയപ്പോൾ തന്റെ പത്നിയായ മണ്ഡോദരിയെ ഗുഹാമുഖത്തിൽ കാൽവെച്ചു വേൾവി തുടങ്ങുകയും യുദ്ധമദ്ധ്യേ രാവണനെക്കാണാതെ വിഭീഷണനോടു രാവണനെവിടെയെന്നു നോക്കുകയെന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണൻ തിരഞ്ഞു പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കി സ്വാമിയോടു, ശരണം സ്വാമിൻ! രാവണൻ ഒരു ഗുഹയിൽ ഇറങ്ങി പാതാളവേൾവി ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. ആ വേൾവിയിൽനിന്നു ഒരു കുതിരയും വാളും ഉത്ഭവിക്കും. ആ അശ്വത്തിൽ ആരോഹിച്ചു വാളെടുത്തു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാൽ രാവണനെ ജയിപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്. ആയതുകൊണ്ടു വേൾവിയെ മുടക്കേണം. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹനുമാനെ വിളിച്ചു്, മാരുതെ! നീ ചെന്നു രാവണന്റെ വേൾവി മുടക്കി മുടിപിടിച്ചുകൊണ്ടു വരികയെന്നുള്ള കല്പനയും കൊടുത്തയക്കുകയും വിഭീഷണൻ രാവണനെക്കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ഹനുമാൻ ചെന്നു രാവണന്റെ സമാധി ഇളുക്കുകയും സമാധി ഇളകാഞ്ഞതു കണ്ടു ഗുഹാമുഖത്തിൽ കാവലിരിക്കുന്ന മണ്ഡോദരിയെ ഹനുമാൻ മുടിപിടിച്ചു വലിക്കുകയും മണ്ഡോദരി വേദന സഹിയാതെ ഉച്ചത്തിൽ രാവണനെ വിളിച്ചു നിലവിളിക്കുകയും ചെയ്തതിനെക്കേട്ടു രാവണൻ വേൾവി നിർത്തി ഹനുമാനോടുകൂടി യുദ്ധകളത്തിൽ വന്നു ഭഗവാനോടു യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ രാവണന്റെ ഓരോ വശത്തുള്ള അഞ്ചു തലയും പത്തു കരവും ഛേദിക്കുകയും ഛേദിക്കുന്നതിന്നു പകരമായി അപ്പോൾതന്നെ കരശിരങ്ങൾ മുളയ്ക്കുകയും ഇങ്ങിനെപലവെണ ഛേദിക്കുന്തോറും മുളക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അഗസ്ത്യരെ ഭഗവാൻ ധ്യാനിക്കുകയും അഗസ്ത്യമഹർഷി വന്നു ഭഗവാനോടു, ഹെ രാഘവ! അറുക്കുന്തോറും ശിരകരങ്ങൾ മുളക്കുന്നതിന്നു കാരണം മറ്റൊന്നുമല്ല, രാവണൻ പണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തെ ജയിച്ച കാലത്ത് അമൃതകലശം എടുത്ത് മിഴുങ്ങീട്ടുണ്ടു! അതു രാവണന്റെ മാറത്ത് ഇരിപ്പുള്ളതുകൊണ്ടു അതിനെ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുത്തു പൊ

ത്താക്കിയാൽ പിന്നെ കരശിരങ്ങൾ മുളക്കുന്നതല്ല. ആയതിന്നു ആദിത്യനമസ്കാരം ചെയ്യുക. എന്നാൽ ആദിത്യൻ വന്നു അനുഗ്രഹിക്കും. എന്നു അഗസ്ത്യമഹർഷി പറഞ്ഞുപോയതിന്നനന്തരം ആദിത്യനമസ്കാരം ചെയ്കയും ആദിത്യൻ വന്നു ഉപദേശിച്ചു പോയതിൽ പിന്നെ രാവണന്റെ വക്ഷോദേശത്തിൽ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തൊടുക്കുകയും അസ്ത്രം മാറ്വിനെ ഭേദിച്ചു അമൃതുകലശം പുറത്താക്കുകയും ഗരുഡൻ വന്നു തന്റെ പക്ഷപുടങ്ങളാൽ രാവണനെ അടിച്ചു അമൃതുകലശത്തെ വൈകുണ്ഠത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്തതിന്നുശേഷം രാവണന്നു പൂർവ്വസ്മരണയുണ്ടായി. സ്വാമിയെ സ്തുതിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം ശ്രീമൻനാരായണ! അനേകകാലമായി നിന്തിരുവടിയെ പിരിഞ്ഞു വസിക്കുന്നു. വേഗം ഒരു ജന്മം കൂടെത്തന്നു ജന്മാവസാനത്തിൽ മുമ്പിലത്തെ യഥാസ്ഥാനത്തെത്തന്നു രക്ഷിക്കേണം. അടിയന്റെ പ്രാണപ്രയാണസമയമായ ഈ അവസരത്തിൽ നിന്തിരുവടിയുടെ യഥാർത്ഥമായ നീലമേഘശ്യാമളവർണ്ണത്തെ കാട്ടിതരണേ. കണ്ടുകണ്ടു അടിയന്റെ പ്രാണൻ പിരിയുവാൻ അനുഗ്രഹിക്കണം എന്നപേക്ഷിച്ചതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ഹേ രാവണ! നിന്റെ ഭാവനപോലെയെല്ലാം ഭവിക്കും എന്നനുഗ്രഹിച്ചതിന്നുശേഷം രാവണൻ രാമരാമ എന്നു തിരുനാമത്തെ ജപിക്കുകയും ഭഗവാൻ ത്രിമൂർത്തികൾ കരണ അസ്ത്രം തൊടുത്തു രാവണനെ വധിക്കുകയും അതു കണ്ടു നില്ക്കുന്ന ഗഗനചാരികളായ ദേവന്മാർ മന്ദാരകൽഹാരകരവീരപാരിജാതാദികളായ ദിവ്യപുഷ്പങ്ങളെ അരുത്തു സ്വാമിയുടെ മൂർദ്ധിയിൽ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്കയുംചെയ്തു. വാനരങ്ങൾ ഉടനെ രാവണന്റെ മുഖത്തും ശരീരത്തിലും ചവിട്ടുന്നതിനെകണ്ടു വിഭീഷണൻ ഭഗവാനോടു ശരണം സ്വാമി! വാനരങ്ങൾ ജ്യേഷ്ഠനെ ചവിട്ടുന്നു. മരിച്ചിട്ടും ബാധിപ്പിക്കുന്നതു സങ്കടമാണെന്നു പറയുന്നതിനെ കേട്ടു എടാ എന്തിനു വൃഥാവിൽ ശവം കുത്തിപ്പുഴിയേല്ക്കുന്നു എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വാനരങ്ങൾ പിന്മാറുകയും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം ഭഗവാൻ വിഭീഷണനോടു ഹേ ലങ്കേശ്വര! നിങ്ങളുടെ ജാത്യാചാരംപോലെയു

ള്ള മരണാനന്തരോപക്ഷകൾ ചെയ്യുവരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണനും മണ്ഡോദരിയും ചെന്നു രാവണനെ കണ്ടു ദുഃഖിച്ചു വിഭീഷണൻ, അയ്യോ! അയ്യോ! ജ്യേഷ്ഠ എന്തുചെയ്യാം. ഉണ്ടാൽ മരിക്കുന്ന വിഷം ലോകത്തിൽ എങ്ങും ഉണ്ട്. കണ്ടാൽ കൊല്ലുന്ന വിഷമായ ജാനകി നിമിത്തമല്ലെ കുഡുംബത്തോടുകൂടി നിങ്ങൾ മരിക്കേണ്ടിവന്നത്. കുംഭകർണ്ണനും ഞാനും എത്രയോ പറഞ്ഞതും കേട്ടില്ലല്ലോ. കാമശരത്താലുണ്ടായ വിരഹതാപം രാമശരത്താലല്ലെ ശമനം വന്നത്. ബ്രഹ്മകല്പനയെ ലംഘിപ്പാൻ ആരാലും സാധിക്കുന്നതല്ല. സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ സായകം നിന്തിരുവടിയെ ശിരസ്സറുത്തു മടങ്ങിപ്പോകാതെ ഷൾപ്പദങ്ങൾ വൃക്ഷത്തെ തുളെക്കുന്നതുപോലെ നിന്തിരുവടിയുടെ ശരീരമെല്ലാം തുളച്ചുകടയുവാൻ കാരണമെന്തെന്നു ആലോചിച്ചാൽ ജാനകിയുടെ മേൽ നിന്തിരുവടിക്കുള്ള രാഗം ശരീരത്തിൽ വല്ല ദിക്കിലും ഇരിപ്പുണ്ടൊ എന്നും ഉണ്ടെങ്കിൽ ആയതിനെ ഛേദിക്കേണമെന്നും കരുതിയായിരിക്കും രാമസായകം ഇങ്ങിനെ ശരീരത്തെ തിലസദൃശമാക്കുന്നത്. ഇതെല്ലാം ഞാൻ കാണേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ എന്നു വിഭീഷണൻ ദുഃഖിച്ചിരിക്കെ മണ്ഡോദരിവന്നു, അയ്യോ! അയ്യോ! കാന്താ! നിന്തിരുവടിയെ കൊലചെയ്തു രാമൻ എന്നെയും കൂടെ കൊന്നുവെങ്കിൽ എനിക്കു ഈ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമായിരുന്നു. കണ്ണിന്നു ശരിയായ കുഡുംബങ്ങളെയെല്ലാം പുണ്ണാക്കി കരുമ്പിന്നു ശരിയായ വിഭീഷണനെ കൂട്ടാക്കിയല്ലോ. പ്രാണനായക! സീത ജനിച്ചതിനാൽ ലങ്ക നശിക്കുമെന്ന വാക്കിനെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയല്ലൊ. ദേവന്മാരാലും നിന്തിരുവടി നശിക്കില്ലെന്നു ഇതുവരെയും സന്തോഷിച്ചിരുന്നും ഇക്കാലത്തു നിസ്സാരനായ മനുഷ്യനാൽ മരിക്കേണമെന്നുള്ള ബ്രഹ്മവിധിതം ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ലല്ലൊ. സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്തിരുവടിക്കു തക്ക സ്ത്രീകളെ കാണ്മാൻ വേണ്ടിയൊ പോയിരിക്കുന്നത്. അഷ്ടഗജങ്ങളുടെ കൊമ്പുകൾ താച്ചുള്ള പറിച്ചെടുപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ വജ്രത്താൽ നുറുക്കി അതിൽ നവരത്നങ്ങളെ പതിച്ചു പണിചെയ്തു അഷ്ടഗജയുദ്ധപ്രിയൻ എന്ന പ്രസിദ്ധിയെ വഹിച്ചു.

നിന്തിരുവടിയുടെ മാറ്റിൽ രാമസായകം വസ്ത്രത്തിൽ പാഞ്ഞ സൂ
ചിപോലെ ആയല്ലൊ. പ്രാണനാഥ! സീതയുടെ പേരിൽ ഉള്ള
രാഗം അനൎത്ഥമാണെന്നു അനേക തരം പറഞ്ഞും നിന്തിരുവടി
കേട്ടില്ലല്ലൊ. ജനകൻ മകളെക്കൊണ്ടു വരേണമെന്നു പറഞ്ഞു
ശൂൎപ്പണഖ കാലനെപ്പോലെയായിത്തീൎന്നുവല്ലൊ. അവളനുഭ
വിച്ച വൈധവ്യദുഃഖത്തെപ്പോലെ എന്നെയും അനുഭവിപ്പിക്കേ
ണമെന്നു വിചാരിച്ചല്ലെ നിന്തിരുവടിയെ കൊലപ്പെടുത്തിയത്.
എന്തുചെയ്യാം ദൈവവിധിയെന്നു പറവാനല്ലൂ. എന്നെ ഇ
ങ്ങിനെ അനാഥയാക്കിയല്ലൊ. എന്നും പറഞ്ഞു ദുഃഖിച്ചു വിഭീ
ഷണനും മണ്ഡോദരിയും കൂടി രാവണശവത്തെ എടുത്തു ജല
ത്തിൽ മുക്കി കളഭ കസ്തൂരി ചാൎത്തി പട്ടുവസ്ത്രത്തിൽ പൊതിഞ്ഞു
ചന്ദനത്താൽ മേക്കൂട്ടി ചെക്കമേൽ ശവത്തെ വെച്ചു അഗ്നി
കൊളുത്തി ദഹിപ്പിച്ചതിന്നനന്തരം സാഗരത്തിലിറങ്ങി രാവണ
ന്നു ഊൎദ്ധ്വഗതി വരത്തക്ക മരണാനന്തരാപേക്ഷകളെ ചെയ്തു മ
ണ്ഡോദരിയെ ഗൃഹത്തിലേക്കയച്ചു വിഭീഷണൻ ഭഗവാൻ പ
ക്കൽ വന്നു വിവരത്തെ കേൾപ്പിച്ചു. ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനെ വിളി
ച്ചു അല്ലയോ സൌമിത്രേ! വിഭീഷണനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി രാ
വണന്റെ രാജധാനിയിലിരുത്തി അരിയിട്ടുവാഴ്ച കഴിച്ചുവരിക
എന്നു പറഞ്ഞയച്ചതുപ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ സുഗ്രീവനോടുകൂടി
വിഭീഷണനെ കൂട്ടി രാവണരാജധാനിയിലെക്കു പോയി വിഭീഷ
ണനെ സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി അരിയിട്ടുവാഴ്ച കഴിച്ചു നഗര
വാസികൾ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ച കാഴ്ചകളെ എടുത്തു ഭഗവാൻ പ
ക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു പാദത്തിൽവെച്ചു നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിത
നായി നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു ഹേ ലങ്കേശ്വര! സാഗര
തീരത്തിൽ വെച്ചു ചെയ്തുതന്ന സഖ്യം നിഷ്ഫലമായി ഭവിച്ചി
ല്ലെന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ഹനുമാനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ
മാരുതെ നീ വേഗത്തിൽ സീതയെ കണ്ടു ഇവിടെ നടന്ന വിവര
ങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞു എന്റെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടികൊണ്ടുവരിക
എന്നതിനെ കേട്ടു ഹനുമാൻ അശോകവനത്തിൽ ചെന്നു ജാന
കിയെ കണ്ടു പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചുപറയുന്നു.

പട്ടാഭിഷേകം

കവി.

അരിയൊരണ്ണനുമന്താംകളങ്കതന്നെടവാളേന്ത
വന്തെൻവെങ്കടൊഴിററമൊറാരൾകവരിവീശ
വിരൈശെരികുഴലിമയാങ്കൾമണ്ണെ ല്ലുറാന്തങ്കൾ
മരപ്പുലൂർകൊട്ടക്കമൊങ്കിവരിപ്പുപുനെന്തൻമൌലി.

ശരണം ചന്ദ്രമുഖപ്രിയേ! ജഗദീശ്വരി! തിരുവടിക്കു ശോഭനം പറവാൻ അടിയൻ തൃപ്പാദത്തിൽനിന്നു വിടകൊണ്ടതാണ്. ശരണം ജഗജ്ജനനി! തിരുവടിയുടെ പാതിവ്രത്യത്തിന്നു ഫലമായി. സൎവ്വലോകവാസികളുടെ കണ്ടകനായ രാവണൻ മുതലായ എല്ലാ രാക്ഷസന്മാരെയും കൊല ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു: ആയതുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മിഭഗവതിയായ തിരുവടി ഈ ചിറക്കലം ഉപേക്ഷചെയ്തു മണവാളനോടു കൂടി ഭഗവാന്റെ അടുക്കലേക്കു വരണം എന്നതിനെ കേട്ടു ജാനകി ഒന്നും മറുപടി പറയാതിരിക്കുന്നതിനെ കണ്ടു വീണ്ടും ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ഇച്ഛാജ്ഞാനക്രിയാശക്തി സ്വരൂപിണി ജാനകി അടിയൻ തിരുവടിയുടെ പാദത്തിൽ വന്നു നമസ്കരിച്ചു ശുഭകാൎയ്യങ്ങളെ കേൾപ്പിച്ചു ബഹുമാനമായി ആയതിന്നു യാതൊരു മറുപടിയും പറയുന്നില്ല. മുമ്പു അടിയൻ വന്നു കണ്ടു തിരുവാഴിയും കൊടുത്തു ചൂഡാരത്നവും വാങ്ങിപ്പോകുന്ന സമയം ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ വന്നു ചിറ വീണ്ടുകൊണ്ടു പോകാമെന്നു പറഞ്ഞതിൻ വണ്ണം അതിക്രമിച്ചു വല്ല വിഘ്നവും വന്നുവൊ എന്നോ അതൊന്നുമല്ല ഹനുമാൻ സത്യമുള്ളവനല്ലായെന്നു അങ്ങെക്കു വിചാരമുണ്ടോ. എന്തു വിചാരിച്ചാണു അടിയനോടു യാതൊന്നും മിണ്ടാതിരിക്കുന്നതു. പറഞ്ഞുകേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനെ കേട്ടു ജാനകി പറയുന്നു. അല്ലയോ മാരുതെ രാവണന്റെ അസഹ്യമായ വാക്കിനെ കേട്ടു മേലിൽ പ്രാണനോടുകൂടി ഇരിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലയെന്നു കരുതി ഒരു ലതയെ കഴുത്തിലിട്ടു തൂങ്ങിമരിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചതിനെ നീ കണ്ടു ആ വള്ളിയെ മുറിച്ചു എന്നെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്തു

അന്നുതന്നെ കണവന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയി ചേക്കാമെന്നു നീ പറകയും പറഞ്ഞ സംഗതികളാലും അതു ഭംഗിയല്ലെന്നു പറയുകയാൽ മുപ്പതു ദിവസത്തിന്നുള്ളിൽ രാവണവധം കഴിച്ചു പിറ വീണ്ടുകൊണ്ടു പോകാമെന്നു എന്നോടു ശപഥം ചെയ്തതുപ്രകാരം അവധിക്കു വന്നു ശോഭനം പറഞ്ഞതിനെ ആലോചിച്ചു ഇങ്ങിനെയുള്ള മഹാനുഭാവന്നു ഞാനെന്തൊന്നാണ് പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യേണ്ടതു എന്നുള്ള ആലോചനയാൽ നിന്നോടു സമാധാനം പറവാൻ ഓർമ്മ വിട്ടുപോയതാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല നീ ചെയ്ത ഉപകാരത്തിന്നു പ്രത്യുപകാരമായി അനന്തൈശ്വര്യപദങ്ങളായ മൂന്നുലോകത്തെയും കൊടുത്താലും ശരിയാവുന്നതല്ല. കാരണം ലോകങ്ങൾ അനിത്യവസ്തുവാണ്. ആയതുകൊണ്ടു നിത്യമായ നിന്റെ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു അനിത്യപദാർത്ഥങ്ങൾ നിലനിൽക്കുകയില്ല മ[illegible]ങ്ങതെ. ആയതുകൊണ്ടു അഞ്ജലി ഹസ്തമായി നിന്റെ പാദത്തിൽ ഒരു നമസ്കാരം ചെയ്യാനാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നതു എന്നാൽ വേറെ ഒന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ശരണം ലോകജനനി! അങ്ങയുടെ പാദത്തിൽ ഇതാ ദണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്യുന്നു. അടിയന്നു നിന്തിരുവടി യാതൊന്നും തരേണമെന്നില്ല, അങ്ങയെ പിറ വീണ്ടു ഭഗവാന്റെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോവാനുള്ള ഒരു അനുഗ്രഹം സിദ്ധിച്ചതു നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യത്താലല്ലേ? അതിൽപ്പരം വേറെ എന്താണ് സിദ്ധിപ്പാനുള്ളതു. ഒരനുഗ്രഹം തരേണം ഹനുമാനെന്ന് നിന്തിരുവടിക്കു തോന്നുന്നപക്ഷം സതിപതികളായ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും അടിയൻ വിചാരിക്കുമ്പോൾ ദമ്പതിമാരായി പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു അടിയനു കാണാനാകണമെന്നുള്ള ഒരു അനുഗ്രഹം തരുവാൻ അടിയന്റെ അപേക്ഷയുണ്ടു. എന്നതിനെക്കേട്ടു അപ്രകാരം ജാനകി അനുഗ്രഹിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഭഗവാൻ വിഭീഷണനെ വിളിച്ചു അല്ലയൊ ലങ്കേശ്വര! ഹനുമാൻ ഇതുവരെ വന്നു കണ്ടില്ല നീ വേഗത്തിൽപോയി ജാനകിയെക്കണ്ടു സംഗതികളെ മനസ്സിലാക്കി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട് ലങ്കേശ്വരൻ വിടകൊള്ളുകയും വിഭീഷണന്റെ വരവിനെക്കണ്ടു ജാനകി മാരുതിയോടു ഹനുമാൻ പറ

രാജ്യത്തിൽ രാക്ഷസന്മാരെല്ലാം സ്വാമി വധിച്ചുകഴിഞ്ഞു എന്നു പറഞ്ഞുവല്ലൊ. നിന്റെ പിൻഭാഗത്തൂടെ ഒരു രാക്ഷസനല്ലെ വരുന്നത് നോക്കുക എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ജഗദീശ്വരി ഈ വരുന്നവൻ സ്വാമിയുടെ ഭക്തനായ വിഭീഷണനാകുന്നു. കരണത്രയത്തിലും രാക്ഷസവൃത്തി ഇവൻവശം ഇല്ലെന്നുമാത്രമല്ല നിന്തിരുവടിയുടെസഹായിയായ ത്രിജടയുടെ പിതാവാണു; ഇവൻ ഒഴികെ ലങ്കയിൽ സ്ത്രീകൾ മാത്രമെ ഉള്ളു. എന്നു പറഞ്ഞു നില്ക്കെ വിഭീഷണൻ വന്നു ജാനകിയെ നമസ്കരിച്ചു പറയുന്നു. ശരണം! അമ്പികെ! വിചാരിച്ചവണ്ണം കാര്യങ്ങളെല്ലാം സാധിച്ചു അങ്ങയുടെ കണവൻനിന്തിരുവടിയെക്കാണ്മാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നുതന്നെയല്ലാ, ഇന്ദ്രാദിദേവകളും കണ്ടു സ്തുതിപ്പാനായി വന്നിട്ടുണ്ടു. ആയതുകൊണ്ടു ഈ മലിനതയോടുകൂടിയ ചിറക്കോലത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു സന്തോഷത്തോടുകൂടി മണവാളക്കോലംകൊണ്ടു പുറപ്പെടുവാനായി അപേക്ഷിക്കുന്നു. അതു കേട്ടു ജാനകി ഹേ! ലങ്കേശ്വര! എന്റെ പ്രാണനായകനായ സ്വാമിയെപ്പിരിഞ്ഞു ഒരു കൊല്ലമായി രാവണന്റെ ബന്ധനാവസ്ഥയിൽ പെട്ടു സ്നാനപാനാദികളെച്ചെയ്യാതെ ആഭാസമായ വേഷത്തോടുകൂടി ചിറയിൽ ഇരിക്കുന്നു. ഈ ഒരു അവസ്ഥയെ സർവ്വശരീരികളും കണ്ടിട്ടുണ്ടു അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഇന്നു കണവന്റെ അടുക്കൽ വരുവാൻവേണ്ടി യോഗ്യതയായമണവാളക്കോലം എടുത്താൽ ദേവസ്ത്രീകളും മററും കാണുമ്പോൾ അതൊരു കുററമായി വരികയില്ലെയൊ? എന്നുതന്നെയല്ല സ്വാമിക്കുതന്നെ സംശയിപ്പാൻ ഇടയായിത്തീരുകയില്ലെയൊ? എന്നതിനെക്കേട്ടു് വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. സർവ്വേശ്വരിയായ നിന്തിരുവടിക്കുനിരക്ഷരകുക്ഷിയായഅടിയൻപറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കേണമെന്നില്ല. കുലസ്ത്രീകളുടെ പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തെ വിചാരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥം നിന്തിരുവടി വായിച്ചിരിക്കുമല്ലൊ. വല്ല നിമിത്തവും തന്റെ കണവനെ പിരിയേണ്ടിവന്നാൽ പതിയായവർ മംഗളസൂത്രം ഒഴികെ മററുള്ള സർവ്വാഭരണങ്ങളും കഴിച്ചുവെക്കണം. കുചഭാരത്തിൽ പുഷ്പം ചൂടരുത് മുഖപ്രസാദത്തോടുകൂടി അന്യരോട് സംസാരിക്കരുത്, ശൌചാദികളെ അനുഷ്ഠിക്കാമെന്നല്ലാതെ

നിത്യതയായി സ്നാനം ചെയ്യരുത്. യാതൊരു കാലത്തു കണവ
നെക്കാണ്മാൻ സംഗതിവരുന്നുവൊ അന്നു അഭ്യംഗം മുതലായ
സ്നാനപാനാദികളെ ചെയ്തു വസ്ത്രാഭരണ അലംകൃതയായി സൌ
ന്ദൎയ്യകലതിലക സന്തോഷചിന്താമണിയായി ചെന്നു കണവനെ
ക്കണ്ടു നമസ്കരിക്കണം. രണ്ടുപേരും സ്വദേശത്തു വസിക്കുമ്പോൾ ഭ
ൎത്താവു ഭുജിച്ചതിന്നു ശേഷമെ പത്നി ഭുജിക്കാവു. ഉറക്കവും ക
ണവന്നു ശേഷമെ പാടുള്ളു എന്നാൽ കണവൻ ഉണരുന്നതി
ന്നുമുമ്പു പത്നി ഉണൎന്നു കാൽമുഖം ശുദ്ധിചെയ്തു ദീപത്തോടുകൂടെ
ചെന്നു കണവന്റെ നിദ്രയെ ഉണൎത്തണം. അല്പായുഷികളായി
ത്തീരുമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് കുലസ്ത്രീകൾ തങ്ങളുടെ നാമം പറ
യാതെ കഴിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇങ്ങിനെയുള്ള കുലധൎമ്മത്തെ അനുസ
രിച്ചല്ലൊ നിന്തിരുവടി കണ്ണു കൊണ്ടറിഞ്ഞു ഉടനെ ഗൃഹസ്ത്രീ
മൈഥിലിയെ സൎവ്വാഭരണങ്ങളും ഉത്തരീയാഞ്ചലത്തിൽ പൊതി
ഞ്ഞു നിക്ഷേപണം ചെയ്തത്. ഇതെല്ലാം അറിയാവുന്ന ഭഗവതി
അടിയനെക്കൊണ്ടു പറയിക്കേണമൊ, ആയതുകൊണ്ടു മണക്കോ
ലം എടുപ്പാൻ വിരോധമില്ല എന്നതിനെക്കേട്ടു സമ്മതിച്ചശേഷം
ദേവസ്ത്രീകൾവന്നു ജാനകിയെ സ്നാനം ചെയ്യിപ്പിച്ചു ദിവ്യവസ്ത്രാഭ
രണങ്ങളെ അണിയിപ്പിച്ചു പരിമളങ്ങളായ കളഭങ്ങളെ പൂശി
മയൂരഗളജലദാഭയെഴുകിന ചൂൎണ്ണകുന്തളം തൊട്ടു താമ്പൂലചൎവ്വണം
ചെയ്തു സ്ത്രീകളാൽ എടുക്കപ്പെട്ട വിമാനത്തിൽക്കയറി വന്നു ഭഗ
വാന്റെ സമീപത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വിമാനത്തിൽ നിന്നിറ
ങ്ങി പാദത്തിൽ ദണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്തു ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനവി
നയങ്ങളോടുകൂടി വിനയാന്വിതയായി നിന്നു പറയുന്നു. ശരണം
സ്വാമിൻ! ഒരു മാതാവിന്റെ ഗൎഭത്തിൽനിന്നു ജനിക്കേണമെങ്കി
ലും നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യംവേണം. ജനനം എന്നുള്ള സം
സാരാൎണ്ണവത്തെക്കടക്കേണമെങ്കിലും അങ്ങയുടെ കടാക്ഷംവേണം
അങ്ങിനെയുള്ള കാരുണ്യവാരാന്നിധിയാകിയ നിന്തിരുവടിയുടെ
പാദത്തിൽ ഇതാ നമസ്കരിക്കുന്നു. മേലിൽ നിന്തിരുവടി എന്നെ
ഉപേക്ഷിച്ചാലും വിരോധമില്ല. ഉടനെ എനിക്കു മരണം ഭവി

ച്ചാലും തെററില്ല. അങ്ങയെ കണ്ടതിൻെറ ശേഷം എന്തായാലും വിരോധമില്ല. കാണ്മാൻ സംഗതി വരേണമെ എന്നുള്ള ഏകവിചാരത്തോടുകൂടി ഈ ഒരു സംവത്സരം കഴിച്ചുകൂട്ടിയവളാണ്. ഇപ്പോൾ എൻെറ സങ്കടം തീൎന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. എടി ഗണികെ! നിന്നെ എനിക്കു കാണേണ്ടു. തേവിടിച്ചീ. നീ എൻെറ അടുക്കൽനിന്നു രാവണൻെറ അടുക്കൽപോയി അവൻ തന്ന ആഹാരാദികളെ ഭുജിച്ചു ശരീരം നല്ല ശക്തിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. എടി! കുലസ്ത്രീകളുടെ ധൎമ്മം എങ്ങിനെ എന്നുവെച്ചാൽ തൻെറ ഭൎത്താവൊഴികെ അന്ന്യൻ എപ്പോഴും തീണ്ടുന്നുവൊ അപ്പോൾ അവൾ പ്രാണത്ത്യാഗം ചെയ്യും അതാണ് പതിവ്രതകളുടെ ലക്ഷണം. അതു ചെയ്യാതെ ഒരു സംവത്സരമായി രാവണൻെറ അടുക്കൽ യോജിച്ചിരുന്നു രാവണൻ തന്ന ആഭരണങ്ങളെയും ധരിച്ചു അലുക്കിക്കുലുക്കി നടന്നു രാവണൻ മരിച്ചു എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ഇനി രാമനാണ് നല്ലതെന്നു കരുതി വന്നാൽ ഞാൻ നിന്നെ സ്വീകരിക്കുമൊ, എടീ കള്ളി! എൻെറ മുന്നിൽനിന്നു പോ അല്ലങ്കിൽ ഞാൻ ജീവനാശം വരുത്തും. യോഗ്യതയുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ധൎമ്മം നീ അറിയുമൊ. എങ്ങിനെ എന്നു വെച്ചാൽ രത്നമാലപോലെയാണ്. രത്നങ്ങളുടെ ധൎമ്മം എങ്ങിനെ എന്നാൽ താനും ശോഭിച്ചു താൻ യോജിച്ചിരിക്കുന്ന സ്വൎണ്ണത്തേയും ശോഭിപ്പിച്ചു അണിഞ്ഞിരിക്കുണ സ്ത്രീയേയും ശോഭിപ്പിക്കും. അതുപോലെ കുലസ്ത്രീകൾ താനും ശോഭിച്ചു താൻ യോജിച്ചിരിക്കുന്ന പുരുഷനേയും ശോഭിപ്പിച്ചു തന്നെ പെററുവളൎത്തിയ മാതാപിതാക്കളേയും ശോഭിപ്പിക്കും. നിൻെറ സ്വഭാവം അങ്ങിനെ വരുവാൻ പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ നീ ഒരു മാതാവിൻെറ ഗൎഭത്തിൽനിന്നു ഉത്ഭവിച്ചവളല്ല. കൃമികീടംപോലെ പൊട്ടിപ്പൊങ്ങിയവളാണ്. പിന്നെ നിന്നെപ്പറഞ്ഞിട്ടെന്താണ് ഫലമുള്ളത്. എടി ഞാൻ നിന്നെ കല്യാണംകഴിപ്പാനാണൊ വില്ലു മുറിച്ചത്? അതു എൻെറ ക്ഷത്രിയധൎമ്മമാണ്. നീ എന്തിന്നു ഒരു മാലകൊണ്ടുവന്നു എൻെറ കഴുത്തിലിട്ടു ഒരു സ്ത്രീയെ കല്യാണം ചെയ്യേണമെങ്കിൽ ഗോത്രശുദ്ധിയും പൊരുത്ത നിമിത്തങ്ങളും ആ

ലോചിച്ചു ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതാണ്
ലോകരീതി. നിനക്കു ജാതിയില്ല, മാതാപിതാക്കളില്ല. ഇങ്ങി
നെയുള്ള നിന്നെ പതിയായി ഭരിപ്പാൻ ഞാൻ ജന്മാന്തരത്തിൽ
എന്തു ദുഷ്കൃതംചെയ്തുവൊ എന്നറിയുന്നില്ല. എന്നതിനെക്കേട്ടു
ജാനകി പറയുന്നു. ശരണം കണവ! വില്ലു മുറിച്ചവൎക്കു പെണ്ണി
നെത്തരാം എന്നല്ലെ എന്റെ പിതാവായ ജനകരാജാവിന്റെ
നിശ്ചയം. അതറിഞ്ഞല്ലെ നിന്തിരുവടി വില്ലുമുറിച്ചത്. അയോ
നിജകളായ അനേകം സ്ത്രീകളില്ലെ. അവരെല്ലാം ഗണികമാരാ
ണൊ. കൊണ്ടതില്പിന്നെ ഗോത്രത്തെ ദൂഷ്യംപറയുന്നതു സജ്ജന
ങ്ങൾക്കു ധൎമ്മമൊ സ്വാമിൻ. മാരുതി വന്നു മണക്കോലം എടു
ത്തു വരണമെന്നു പറഞ്ഞ നിമിത്തവും പാതിവ്രത്യധൎമ്മവും അ
തിനെ യോജിച്ചു കാണുന്നതുകൊണ്ടും മലിനതയായ ചിറക്കോല
ത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു മണക്കോലം എടുത്തതാണ്. ഹനുമാൻ നിന്തി
രുവടിയുടെ പരമഭക്തനല്ലയോ. അസത്യം ജന്മനാൽ ഹനുമാൻ
വചനിക്കുമൊ സ്വാമിൻ! നിന്തിരുവടിയുടെ തിരുനാമമായ രാമ
രാമ എന്നുള്ള ദ്വയാക്ഷരരസായനത്തിന്നു ഉപരിയൊ ആഹാരാ
ദികൾ. സ്വാമിൻ ഒരു സംവത്സരമായി തിരുനാമമന്ത്രത്തെ ധ്യാ
നിച്ചു നിവൃത്തിച്ചു എന്നല്ലാതെ ജലപാനം ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ടൊ
കണവാ. ഇത്രകാലം എന്നെ ദുഃഖിപ്പിച്ചതു പോരെ. ത്രിമൂൎത്തിക
ളാലും സ്ത്രീകളുടെ ചിത്തം ഇന്നതരത്തിലാണെന്നറിവാൻ അസാ
ദ്ധ്യമാണെന്നല്ലെ ശാസ്ത്രം ഘോഷിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ ഇരി
ക്കെ നിൎദ്ദോഷിയായ എന്റെ പേരിൽ വൃഥാ പരിഭവിക്കേണ
മൊ സ്വാമിൻ. എന്നെ വേണ്ടായെന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി
യുടെ സ്വനാമചിഹ്നമായ കണയാഴിയെക്കൊടുത്തു ഹനുമാനെ
എന്റെ അടുക്കലേക്കു അയക്കേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നുവൊ. സേ
തുബന്ധനം ചെയ്തു ലങ്കക്കു വരേണമൊ? രാക്ഷസന്മാരോടു
യുദ്ധം ചെയ്തു ഇത്ര ബുദ്ധിമുട്ടേണമൊ സ്വാമിൻ! എന്നെ
രക്ഷിപ്പാനും ശിക്ഷിപ്പാനും നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ അന്യാശ്രയ
മുണ്ടോ കണവ. എന്നതിനെ കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ജാ
നകി! ത്രിമൂൎത്തികളാലും സ്ത്രീകളുടെ ചിത്തം അറിവാൻ പ്രയാ

സമായിരിക്കെ നിൻെറ പരമാൎത്ഥം ഞാനറിയുമൊ എന്നതിനെ കേട്ട ജാനകി പറയുന്നു. സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിയുടെ പരമഭ ക്തനായ മാരുതിക്ക എൻെറ പാതിവ്രത്യധൎമ്മത്തെ ഞാൻ ലക്ഷ്യ പ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട്. മേലിൽ നിന്തിരുവടിക്കും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്താം എന്നുപറഞ്ഞു ജാനകി ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ച് അല്ലയോ സൌമി ത്രേ! ഭഗവാൻ പറയുന്ന വാക്യങ്ങളെ കേട്ടില്ലെ. നീ ഒരു അ ഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി അതിൽ അഗ്നിവളൎത്തുക. ആ അഗ്നികുണ്ഡ ത്തിൽ ഞാൻ ചാടുന്നുണ്ട എന്നു പറഞ്ഞു ജാനകിയുടെ ശാഠ്യ ത്തെ കണ്ട ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനോട വിവരത്തെ പറയുകയും ഭ ഗവാൻ അതിന്നു യാതൊരു സമാധാനവും പറയാതിരുന്നതിനെ കണ്ട ജ്യേഷ്ഠനും സമ്മതം തന്നെയാണെന്നുറച്ച് അതിവേഗത്തിൽ ഒരു അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടുകയും ജാനകി അഗ്നികുണ്ഡത്തെ പ്രദ ക്ഷിണംചെയ്തു ശരണം അഗ്നിഭഗവാനെ സൎവ്വേശ്വരനായ എ ൻെറ കണവനെ ഒഴിച്ച് ഇതരപുരുഷനെ എൻെറ മനസാ വാ ചാ കൎമ്മണാ ഞാൻ വരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ നിന്തിരുവടി എന്നെ ദഹിപ്പിക്കുക. അല്ല എൻെറ കണവനെ മാത്രം വിചാരിച്ച് രാമ ധ്യാനത്താൽ ഞാൻ ഇതുവരെ കഴിഞ്ഞ എൻെറ പാതിവ്രത്യത്തി ന്നു യാതൊരു ഭംഗവുമില്ലെന്നു വരികിൽ എന്നെ അഗ്നികുണ്ഡ ത്തിൽ നിന്നെടുത്ത ഭഗവാൻ വശം ഏല്പിക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു കുണ്ഡത്തിൽ ചാടുകയും അതു കണ്ട അമരകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെ യ്യുകയും അഗ്നിദേവൻ തൻെറ പത്നിയായ സ്വാഹയെക്കൊണ്ട ജാ നകിയെ എടുപ്പിച്ച് ശ്രീരാമരാമ എന്നു സ്തുതിച്ച് ഭഗവാനോട അഗ്നിദേവൻ,ശരണം സൎവ്വേശ്വരാ സ്വാമിൻ! അടിയൻ അഗ്നി ദേവനാണ്. ലോകമാതാവായ ജാനകിയുടെ പതിവ്രതാഗ്നി അ ടിയനെ ദഹിപ്പിക്കുന്നു. സഹിപ്പാൻ കഴിയാതെ സൎവ്വേശ്വരിയെ അടിയൻെറ പത്നിയെക്കൊണ്ടെടുപ്പിച്ച് ഇവിടെക്ക വന്നതാണ. ആയതുകൊണ്ട സൎവ്വേശ്വരിയായ ജാനകിയുടെ വിഷയത്തിൽ യാ തൊന്നും ശങ്കിക്കരുത്. നിന്തിരുവടി അടിയനെ സാക്ഷിയാക്കി യല്ലെ സീതാപാണിഗ്രഹണം ചെയ്തത്. യാതൊരു പദാൎത്ഥങ്ങളി ലാണ കളങ്കമുള്ളത് എന്നുവെച്ചാൽ എൻെറ അടുക്കൽ തന്നാൽ

ആയത്തുകളുടെ കളങ്കമെല്ലാം തീൎത്തു പരിശുദ്ധമാക്കുന്നത് അടിയൻെറ ധൎമ്മമാണ്. ഒരു സ്ത്രീയെ കല്യാണം കഴിക്കേണമെങ്കിൽ അടിയൻ സാക്ഷിയാണ്. കണവനു ശങ്കയുണ്ടായി പരമാൎത്ഥം അറിവാൻവേണ്ടി തൻെറ പത്നിയെ അഗ്നിയിൽ കുളിപ്പിക്കുന്നതായാൽ പാതിവ്രത്യഭംഗമുണ്ടെങ്കിൽ അടിയൻ ഹോമിപ്പിക്കുകയും അല്ലെങ്കിൽ യാതൊരു കേടുംകൂടാതെ ആ സ്ത്രീയെ കണവൻ വശം ഏല്പിക്കും. സൎവ്വസാക്ഷിയാണ് അഗ്നിദേവൻ എന്നു വേദത്തിൽ വിധിച്ചിട്ടില്ലയോ സ്വാമിൻ! അതു കേട്ടു അഗ്നിദേവനെ അനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു തൻെറ പത്നിമേൽ സന്തോഷിച്ചു കടാക്ഷിക്കുകയും അതുകണ്ടു സത്യലോകവാസനായ ബ്രഹ്മാവു വന്നു ഭഗവാനോടു, ഹേ രാഘവ! നിന്തിരുവടിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ വിദ്യ ആരറിയും. നിന്തിരുവടി മായോപാധികനായിരുന്നു സൎവ്വശരീരികൾക്കും മോക്ഷത്തെ നൽകുന്ന വിദ്യയെ ആക്കും അറിവാൻ പ്രയാസം. ക്രമമായി നാലാവേപേക്ഷകളിൽ ഒരുവനെ നീക്കി അനുഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യയാണ് നിന്തിരുവടി പൂണ്ടിരിക്കുന്നത്. പണ്ടു ആദിമൂലമെ എന്നു വിളിച്ചു ഗജേന്ദ്രനെ രക്ഷിച്ചതും ഭവാനല്ലൊ, കള്ളനമായി വിളക്കും പിടിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ കപടത്തെ ആരറിയും. സ്വാമിൻ രജ്ജു സൎപ്പം എന്നു കരുതി കലങ്ങുംവണ്ണം ഒരു കരുതലുണ്ടായ സമ്പ്രദായംപോലെ മായാകാൎയ്യങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ മയങ്ങത്തക്ക ഈ മായയെ പ്രകടിക്കാമൊ. രാമ മായയെ സൃഷ്ടിച്ചും ഒടുവിൽ മായയെ സംഹരിച്ചുംവരുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ വൈഭവം ലോകം അറിയുമൊ. അങ്ങിനെയുള്ള മായയിൽ രണ്ടാമതും നിന്തിരുവടി മയങ്ങിക്കാണിക്കുന്നതായാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ വൈഭവത്തെ ഏതുപ്രകാരം ഞങ്ങൾ അറിവാൻ പോകുന്നു. നിന്തിരുവടിയും ജാനകിയും ഞങ്ങളുടെ മാതാപിതാവാണെന്നാണു വിചാരം. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ലോകജനനിയായ ജാനകിയുടെ വൈഭവത്തെ ലോകവാസികൾ അറിയേണമെന്നോ ഈ വേഷം കെട്ടിയത്. കാരുണ്യത്താൽ സൎവ്വപ്രാണികളിലും എള്ളിൽ എണ്ണപോലെ കലൎന്നിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടി ജാനകിയുടെ മനസ്സറിവാൻ കഴിയാതെ വന്നുവോ സ്വാ

മിൻ. അഗ്നിയെയും ചുടത്തക്ക അഗ്നിയുണ്ടു് ഇവൾവശംഎന്നു
അഗ്നിദേവനല്ലൊ സൂക്ഷ്മം മനസ്സിലാക്കിയ്യു. തന്നിമിത്തമല്ലൊ രാ
വണൻ ജാനകിയെ ഭൂമിയോടുകൂടി എടുത്തതു്. ഇതിനെക്കാൾ
സാക്ഷി വേറെ വേണമൊ രാമ. കളങ്കമുള്ള തങ്കത്തെ അഗ്നി
യിൽ സ്ഫുടംവെച്ചെടുക്കുന്നതു സാധാരണയാണ്. കളങ്കരഹിത
മായ സീതയെന്ന തങ്കത്തെ ആരെങ്കിലും സ്ഫുടം ചെയ്യുമൊ രാഘ
വ. ആയതുകൊണ്ടു അഭിഷേകത്തിന്നു വേഗത്തിൽ എത്തുക.
എന്നു പറഞ്ഞു ബ്രഹ്മാവു പോയതിന്നുശേഷം ദശരഥൻ സ്വൎഗ്ഗ
ത്തിൽനിന്നു ഇന്ദ്രാദികളോടുകൂടിവന്നു ഭഗവാനെക്കണ്ടു പറയുന്നു.
അല്ലയോ മകനെ നിന്നെക്കണ്ടതു ദരിദ്രന്നു കനകകുംഭം ലഭിച്ച
തുപോലെ ആയി. നീ എനിക്കു മകനായി ജനിച്ചനിമിത്തം പ
ണ്ടു ഞാൻ നമസ്കരിച്ചിരുന്ന ദേവകളും മഹൎഷികളും എനിക്കു ന
മസ്കരിക്കുന്നതിനെ നോക്കുക. ഇന്ദ്രന്റെ അൎദ്ധാസനം എനിക്കു
നൽകീട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ കൈകേയി എനിക്കു പത്നിയും നിനക്കു
മാതാവുമല്ല. ഭരതൻ എനിക്കു മകനും നിനക്കു അനുജനുമല്ല.
എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. ശരണം പിതാ
വെ അങ്ങിനെ നിന്തിരുവടി വിചാരിക്കരുതു്. കൈകേയി എ
നിക്കു മാതാവും ഭരതൻ എനിക്കു അനുജനുമായിരിപ്പാനും നിന്തി
രുവടിക്കു പത്നിയും മകനുമായിരിപ്പാനുമായി എനിക്കു ഒരു വര
ന്തരേണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതുപ്രകാരം അനുഗ്രഹിച്ചതിന്ന
നന്തരം ലക്ഷ്മണനെ നോക്കി ദശരഥൻ പറയുന്നു. അല്ലയൊ
സൌമിത്രെ, ഇന്ദ്രന്റെ ശത്രുവായ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ നീ വധിച്ചനി
മിത്തം മുപ്പത്തിമുക്കോടി ദേവകളും നിന്നെ എപ്പോഴും കീൎത്തിക്കു
ന്നതിനെക്കേട്ടു ഞാൻ എപ്പോഴും സന്തോഷിക്കുന്നു. സുഖമാ
യി ഭവിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ജാനകിയെ നോക്കി
അല്ലയോ ജാനകി 'നിന്റെ പാതിവ്രത്യാധിക്യത്തെ ലോകവാസി
കൾ അറിയേണമെന്നു കരുതിയാണു രാമൻ നിന്നെ തീയ്യിൽ ചാ
ടിച്ചതു്. ആയതുകൊണ്ടു നീ അതിന്നു അന്യഥാതാപം വിചാരി
ക്കരുതു്. രാമനോടു സുഖമെ വസിക്കുക എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചു
ദേവകളോടുകൂടി ദശരഥൻ സ്വൎഗ്ഗത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം വിഭീഷണൻ സ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു, സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടി അടിയന്റെ രാജധാനിയോളം എഴുന്നെള്ളണമെന്നപേക്ഷിച്ചതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ പുറപ്പെട്ടുകയും രാജധാനിയുടെ പുരോഭാഗത്തിൽ ഇന്ദ്രനീലമായ ഒരു കല്ലു കിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ഇതെന്താണെന്നു വിഭീഷണനോടു ചോദിച്ചതിന്നു വിഭീഷണൻ, സ്വാമിൻ ജ്യേഷ്ഠനായ രാവണൻ പാദക്ഷാളനം ചെയ്യുന്ന ഒരു കല്ലാണിതു എന്നു മറുവടി പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു നില്ക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു, ശരണം രാമചന്ദ്ര സ്വാമിൻ. പർവ്വതങ്ങൾ പക്ഷധരന്മാരായി സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലവും ഞാനറിയും. അനന്തരം ഇന്ദ്രൻ പക്ഷങ്ങളെ വെട്ടി ഓരോ ദിക്കിൽ പതിപ്പിച്ച കാലവും അറിയും. മന്മഥൻ രൂപത്തോടുകൂടി നടന്ന കാലവും ഞാൻ അറിയും. ഇപ്പോൾ അരൂപിയായി നടക്കുന്നതും അറിയും. പരമേശ്വരസ്വാമിയുടെ ഗളം സ്വർണ്ണവർണ്ണമായിരുന്നതും ഞാനറിയും. അനന്തരം നീലവർണ്ണമായതും അറിയും. സമുദ്രത്തിൽ ശുദ്ധജലമുണ്ടായിരുന്ന കാലവും ഞാൻ അറിയും. ഇപ്പോൾ ലവണജലമായതും അറിയും ഇന്ദ്രന്നു രണ്ടു നേത്രമുണ്ടായിരുന്ന കാലവും അറിയും. ഇപ്പോൾ സഹസ്രാക്ഷൻ എന്ന് കീർത്തിക്കപ്പെട്ടതും അറിയും. ഇതെല്ലാം അറിയുമെങ്കിലും ഒരുവനു ദത്തമായി കൊടുത്തവസ്തുവെ രണ്ടാമതു മടങ്ങി ഒരുവൻ വാങ്ങിയതായികണ്ട ഓർമ്മ എനിക്കില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ഭഗവാൻ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി വിഭീഷണനോടു ഹെ വിഭീഷണ! ഞാൻ ഇനി അങ്ങോട്ടു വരുന്നില്ല. ആയതുകൊണ്ടു നമുക്കു അയോദ്ധ്യക്കു പോകേണ്ടുന്ന ദിവസം നാളെയാണ്. വിമാനംകൊണ്ടുവരിക എന്നതിനെക്കേട്ട വിഭീഷണൻ വിമാനംകൊണ്ടുവന്നു നിർത്തുകയും എല്ലാവരോടും രഥത്തിൽകയറുവാനായി ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ജാംബവാൻഭഗവാനെ നോക്കി ശരണം ഭഗവാനെ അടിയൻ രഥം കയറുന്നില്ല. കാരണം അടിയന്നു വസന്തൻ എന്ന ഒരു മകനെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ആയവനെയും രണ്ടു വെള്ളം പടകളെയും കുംഭകർണ്ണൻ പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. അടിയനും വല്ല ദിക്കിലും കിടന്നു മരിക്കേ

ണമെന്നല്ലാതെ മേലിൽ ഇരിക്കേണമെന്നില്ല. എന്ന് സങ്കടം പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണനെ ഭഗവാൻ വിളിച്ചു ധൎമ്മരാജാവിന്നു ഒരു പത്രം എഴുതുവാൻ പറഞ്ഞതു് പ്രകാരം ലക്ഷ്മണൻ എഴുതുന്നു.

സംയമനപുരിയെന്ന പട്ടണത്തിൽ വസിക്കുന്ന ധൎമ്മരാജാവറിവാൻ ദാശരഥി രാമൻ എഴുതുന്നതു എന്തെന്നാൽ: ലങ്കയിൽ രാക്ഷസന്മാരായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വസന്തനെയും രണ്ടു വെള്ളം വാനരന്മാരേയും കാണ്മാനില്ല. ആയതുകൊണ്ടു ഈ വരുന്ന മാരുതി ഒരുമിച്ചു അവരെ അയച്ചുകൊടുക്കണം. ആയതിന്നു വല്ല വ്യത്യാസവും വന്നാൽ യോഗ്യതയോടുകൂടിയ നിന്റെ പദവിയും പാർപ്പിടങ്ങളും പൊടിപെടുത്തും എന്നുഎഴുതി ഹനുമാനെ വിളിച്ചു പത്രം കയ്യിൽ കൊടുത്തയച്ചു. മാരുതി കാലപുരിയിൽ പോയി ധൎമ്മരാജാവിന്നു പത്രം കൊടുക്കുകയും ധൎമ്മരാജാവു കിടകിടെ വിറച്ചു രൌരവങ്ങളിൽ തിരഞ്ഞു മേൽപ്പറഞ്ഞവരാരെയും കാണായ്കയാൽ അവിടെ നിന്നു സത്യലോകത്തിൽ പോയി അന്വേഷിച്ചു അവിടെയും കാണായ്കയാൽ അവിടെനിന്നു വൈകുണ്ഠത്തിൽചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു് ബ്രഹ്മാവു ദേഹത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു പ്രാണനെ ദേഹത്തിൽ അവലംബിച്ചു് ഹനുമാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരികയും അനന്തരം ജാംബവാൻ സന്തോഷിച്ചു് എല്ലാവരും രഥത്തിൽക്കയറി നിന്ന ശേഷം ജാനകിയോടു ഭഗവാൻ പറയുന്നു. നീ നിമിത്തം ഞാൻ ലങ്കയിൽ വന്നു രാവണനെ വധിച്ച വടക്കെ മിറം നോക്കുക. നമ്മുടെ പടനായകനായ നീലൻ പ്രഹസ്ഥനെ വധിച്ച കിഴക്കെ മിറം നോക്കുക. ധീരനായ അംഗദൻ വജ്രദംഷ്ട്രനെ വധിച്ച ദക്ഷിണമിറംനോക്കുക. വീരപുരുഷനായ ലക്ഷ്മണൻ ഇന്ദ്രജിത്തിനെ വധിച്ച പശ്ചിമമിറം നോക്കുക. കുംഭകൎണ്ണൻ അതികായൻ മുതലായവർ മരിച്ച യുദ്ധകളത്തെ നോക്കുക. രണ്ടാമത്തെ മൂലബലങ്ങൾ നാനാപ്രകാരമായി മരിച്ച പടകളും നോക്കുക. നമ്മുടെ പ്രാണനെ രക്ഷിച്ച ഹനുമാൻ അകമ്പനെ അടിച്ചുകൂട്ടിയ കളത്തെ നോക്കുക. മഹാ ദ്രോഹിയായ മഹോദ

രൻ എൻെറ ശരം പെട്ടു വീണ പടകളത്തെ നോക്കുക. ഘടപടാദികളെ നിൎമ്മിപ്പാൻ കുലാലന്നു വളരെ ദിവസം വേണം. അതുകളെ ഉടക്കുവാൻ വടി എടുത്തുവന്നു അര നിമിഷം മതി. ഇന്ദ്രാദി ദേവകൾക്കുംകൂടി എത്തി നോക്കുവാൻ അസാദ്ധ്യമായ ഏഴു മതിലുകളെ നോക്കുക. അന്തത്തിലുള്ള പാതാളാദികളെയും അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്ന അത്യഗാധമായ കിടങ്ങുകളെയുംനോക്കുക. സുഗ്രീവൻ നിന്നു രാവണൻെറ മകുടം പറിപ്പാൻ ചാടിയ സുബേലപൎവ്വതം നോക്കുക. രാക്ഷസന്മാരുടെ രക്തസാഗരത്തെ ആകൎഷിച്ച ലവണസാഗരത്തെ നോക്കുക. എന്നു പറഞ്ഞു എല്ലാവരും സമുദ്രത്തിൻെറ മറുകരയിൽ വന്നു നിന്നു ഭഗവാൻ മാരുതിയെ വിളിച്ചു അല്ലയോ ഹനുമാൻ നമുക്കു ഇവിടെ ഒരു ശിവലിംഗത്തെ പ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യണം ആയതുകൊണ്ടുനീ അതിവേഗത്തിൽ കാശിയിൽ ചെന്നു ഒരു ലിംഗത്തെ കൊണ്ടുവരിക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ അതിവേഗത്തിൽ നടന്നു കാശിയിൽ എത്തി ലിംഗത്തെ കൊണ്ടുവരുന്നതിന്നു മുമ്പെ ഭഗവാൻ മുഹൂൎത്തം അതിക്രമിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു സമുദ്രതീരത്തിലുള്ള മണൽ കൊണ്ടു ഒരു ലിംഗത്തെ ഉണ്ടാക്കി ശുഭമുഹൂൎത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ആയതിന്നു രാമലിംഗം എന്നു സങ്കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഹനുമാൻ ശിവലിംഗവുംകൊണ്ടു സമുദ്രതീരത്തിൽ എത്തി ഭഗവാനെ നമസ്കരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ഹേ മാരുതെ നിൻെറ വരവു കാണായ്കയാൽ മുഹൂൎത്തസമയത്തിൽ ഞാൻ ലിംഗപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. ആയതിനെ നീ പറിച്ചെടുത്തു നീ കൊണ്ടുവന്ന ലിംഗത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ തൻെറ വാലിനാൽ ശിവലിംഗത്തെ ചുററി വലിച്ചും ശിവലിംഗം പറിയാതെ തൻെറ വാലററു മോഹാലസ്യത്തോടുകൂടി വീഴുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ജാനകി സങ്കടപ്പെടുകയും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ഹനുമാനോടു, ഹേ മാരുതെ! നീ വ്യസനിക്കേണമെന്നില്ല. നീ കൊണ്ടുവന്ന ശിവലിംഗത്തെ ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക. എന്നു ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതുപ്രകാരം ഹനുമാൻ ചെയ്കയും അതിന്നു ഹനുമല്പ്രതിഷ്ഠ എന്നു പേരിടുകയും

ചെയ്തു. മുമ്പെ ഹനുമല്പ്രതിഷ്ഠയെ പൂജിച്ചെ രാമപ്രതിഷ്ഠയെ പൂജിപ്പാൻ പാടുള്ളു എന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്യാഞ്ഞാൽ ഫലമില്ലെന്നും അനുഗ്രഹിച്ചു ഹനുമാനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു സേതുസ്നാനം കഴിഞ്ഞു സേതുമാധവനെ പൂജിച്ചു സേതുമാഹാത്മ്യത്തെ ഭഗവാൻ ജാനകിയോടു പറയുന്നു. അല്ലയോ ജാനകി! ഈ സേതുമാഹാത്മ്യത്തെ പന്നഗേശ്വരനാലും പറയുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. എങ്കിലും ഞാൻ കുറഞ്ഞൊന്നു പറയാം. ഏകാഗ്രമാനസയായി കേൾക്കുക. മാതൃഹത്തി, പിതൃഹത്തി, ഗുരുഹത്തി, ശിഷ്യഹത്തി, ഈശ്വരനിന്ദ, ആശ്രിതന്മാരെ ഉപദ്രവിക്കുക, അഗതികൾ, ബ്രാഹ്മണദ്വേഷം, സാധുരക്ഷ ചെയ്യുന്നവന്റെ ദ്രവ്യം കരസ്ഥമാക്കുക, അന്നദാനം മുടക്കുക, മദ്യപാനം ചെയ്യുക, ചൂതുപൊരുതി അന്യനെ തോല്പിക്കുക, പത്തു ഉരഞ്ഞുതറിയെ ഇടിച്ചു പൊടിക്കുക, മാർഗ്ഗത്തിൽ നിഴലിന്നു ഉപയോഗമായ വൃക്ഷങ്ങളെ മുറിക്കുക, പരദാരങ്ങളെ പരിഗ്രഹിക്കുക, വ്രതങ്ങളെ നാനാപ്രകാരേണ വിഘ്നം വരുത്തുക, വിശന്നിരിക്കുന്നവക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കാതിരിക്കുക, ഗർഭം അലസിപ്പിച്ചു നടക്കുന്നവക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കാതിരിക്കുക, ഗർഭം അലസിപ്പിച്ചു നടക്കുന്ന സ്ത്രീകളെ കാണുക, ദുഷ്ടന്മാരെ സ്നേഹിക്കുക, അന്യന്റെ ജയം കത്തത്തക്ക വിധത്തിൽ പരപക്ഷത്തിന്മേൽ പഞ്ചായം പറയുക, ഗൃഹത്തിൽ അഗ്നി കൊളുത്തുക, കണിവെച്ചു പക്ഷികളെപ്പിടിക്കുക, സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരുടെ ക്രീഡയെക്കണ്ടു വിഘ്നം വരുത്തുക, ക്ഷേത്രങ്ങളിലേക്കു നിയമിച്ച വഴിവാടുകളെ മുടക്കുക, വനത്തിൽ വെച്ചു മുതലുകളെ തട്ടിപ്പറിക്കുക, കുട്ടികളുടെ കഴുത്തു മുറിച്ചു ആഭരണങ്ങളെ എടുക്കുക, വിധവകളെ രമിക്കുക, വാപികൂപാദികളെ തൂക്കുക, സ്വന്തം കണവനെ ഉപേക്ഷിക്കുക, അന്യനാൽ ഉണ്ടായ ഗർഭത്തെ നശിപ്പിക്കുക, തമ്മിൽ സ്നേഹിച്ചിരിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിൽ കടന്നു അവരുടെ സ്നേഹത്തെ വിഘ്നം വരുത്തുക, രജസ്വലയായിട്ടുള്ള സ്ത്രീയെ രമിക്കുക, മാർഗ്ഗത്തിലുള്ള സത്രങ്ങളെ മുടക്കുക, ക്ഷേത്രങ്ങളെ ഇടിക്കുക, ജപതപങ്ങളെ മുടക്കുക, വിദ്വാന്മാരെ പരിഹസിക്കുക, മാംസാദികളെ ഭക്ഷിക്കുക, രാത്രിയിൽ കിടപ്പാൻ സ്ഥലം ഇല്ലെന്നു പറയുക, ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വെച്ചു സ്ത്രീകളോടു രമിക്കുക,

നിർവ്വാണമായി നദിയിൽ ഇറങ്ങുക, രോഗം അറിയാതെ ഔഷധങ്ങളെ ഏല്പിക്കുക, നവഗ്രഹങ്ങളുടെ അവസ്ഥ അറിയാതെ ജാതകഫലം പറയുക, നെല്ലിൽ പതിര് ചേർക്കുക, തന്നിൽത്താണ കുലത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾക്ക സന്തതികളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക, മൃഗങ്ങളെപ്പിടിച്ച കൂട്ടിലിടുക, ജ്യേഷ്ഠപത്നിയെ അനുജൻ രമിക്കുക, കപടസന്യാസം വഹിച്ച നടക്കുക, അസത്യമായി സാക്ഷി പറയുക, മൃഗങ്ങളെ രമിക്കുക ഇത്യാദി ദോഷങ്ങളെച്ചെയ്യുന്നവർ മഹാപാപികളാണ്. ഈ മഹാ പാപികൾ വന്ന സേതുസ്സാനം ചെയ്തു സേതുമാധവനെ ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി ദർശിച്ച പൂജിച്ചാൽ മുൻ പറയപ്പെട്ട പാപങ്ങളെല്ലാം തീൎന്ന ധനധാന്യപുത്രമിത്രങ്ങൾ വദ്ധിച്ചു സുഖമായ വസിച്ച മരണശേഷം വൈകുണ്ഠത്തിൽ വിഷ്ണുചിഹ്നങ്ങളെ ധരിച്ചു നിത്യസൂരികളായി ഭവിക്കും. എന്ന പറഞ്ഞു അവിടം വിട്ടു നീങ്ങി വിമാനത്തെ നടത്തി ഓരോരോ സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തുമ്പോൾ ഓരോ മാൎഗ്ഗവിശേഷവിവരങ്ങളെപ്പറയുന്നു. അല്ലയൊ ജാനകി! നിന്നെക്കാണ്മാനായി ഒരു ദിവസം മുമ്പ് ഹനുമാൻ സമുദ്രം ചാടുവാനായി നിന്ന മഹേന്ദ്രപൎവ്വതത്തെ നോക്കുക. വരുണൻ വന്ന എന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ച സ്ഥലം ഇതാണ്. അഗസ്ത്യമഹൎഷിയുടെ ആശ്രമമായ പൊതിയമല എന്ന അഗസ്ത്യകൂടം ഇതാണ്. സുഗ്രീവൻ വസിക്കുന്ന കിഷ്കിന്ധ ഇതാണ്. വാനരസ്ത്രീകൾ നിന്നെക്കാണ്മാൻ വരുന്നതിനെ നോക്കുക. എന്റെ അസ്ത്രം പെട്ടു മറിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന സപ്തസാലങ്ങളെ നോക്കുക, ഘനാഘനങ്ങളായ മേഘങ്ങളുടെ വൃഷ്ടിയോടെ ഞാൻ നാലു മാസംവരെ ദുഃഖിച്ചിരുന്ന മാല്യവാൻ ഗിരി ഇതാണ്. നിന്റെ ആഭരണങ്ങളെ സുഗ്രീവൻ കാണിച്ചതന്ന മതംഗാശ്രമമാണ് ഇത്. ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനങ്ങളോടുകൂടി നിന്നെയും എന്നെയും രക്ഷിച്ച ഹനുമാൻ എന്നെ കണ്ട പമ്പാസരസ്സിന്റെ തീരമാണിത്. ഫലപകങ്ങളെ തന്ന പൂജിച്ച ശബരി ആശ്രമമാണിത്. നിന്നെ അന്വേഷിച്ചു വരുമ്പോൾ മാൎഗ്ഗത്തിൽ വെച്ച എന്നാൽ മോക്ഷത്തെ പ്രാപിച്ച കബന്ധനെ കണ്ടത് ഇവിടെയാണ്. നി

ന്നെ വേണ്ടി രാവണനാൽ മരണത്തെ പ്രാപിച്ച ജടായുദേവരെ സംസ്കാരം ചെയ്തതു ഇവിടെയാണ്. മൂന്നുകൊല്ലംവരെ നാം വസിപ്പാനായി ലക്ഷ്മണൻ സൃഷ്ടിച്ചെയ്ത പർണ്ണശാല നിന്നിരുന്ന പഞ്ചവടി തീരമാണിത്. ഇവിടെയാണ് മാരീചൻ പെട്ടത്. ഇവിടെയാണ് ശൂർപ്പണഖ കെട്ടത്. ഇവിടെ വെച്ചാണ് ഖരനെ വധിച്ചത്. ലക്ഷ്മണൻ തേടിവന്നു ഇവിടെവെച്ചാണ് എന്നെക്കണ്ടത്. രാവണൻ നിന്നെ മോശം ചെയ്തതു ഇവിടെ വെച്ചാണ്. നീ നിമിത്തം പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ച ജടായുവനം ഇതാണ്. അഗസ്ത്യൻ എനിക്കു വില്ലും ശരവും തന്നതു ഇവിടെ വെച്ചാണ്. ഇതു സുതീക്ഷ്ണമുനിയുടെ ആശ്രമമാണ്. ഈ കാണുന്നതു ദണ്ഡകാരണ്യമാണ്. ശരഭംഗൻ പത്നീസമേതനായി മോക്ഷത്തെ പ്രാപിച്ചതു ഇവിടെവെച്ചാണ്. നിണക്കു ആഭരണം തന്ന അനസൂയ അത്രിമഹർഷിയുടെ ആശ്രമമാണിത്. ഭരതൻ വന്നു നമ്മെക്കണ്ട ചിത്രകൂടം ഇതാണ്. ലക്ഷ്മണൻ തോണിതുഴഞ്ഞു നമ്മെക്കടത്തിയ യമുനയാണിത്. ഇതിന്നടയാളം മുളകൊണ്ടുള്ള തോണിയെ നോക്കുക. നമ്മുടെ വരവിനെക്കാത്തിരുന്ന ഭരദ്വാജാശ്രമമാണിത്. ഗുഹൻ വസിക്കുന്ന സ്ഥലമാണിത്. നമ്മെ കടത്തിവിട്ട തോണിയാണിത്. പ്രാണവാത്സല്യത്തോടുകൂടെ എന്നെ വളർത്തിയ പിതാവിന്നുള്ള മരണാനന്തരാപേക്ഷ ചെയ്തത് ഈ ഗംഗാനദിയിൽവെച്ചാണ്. അതാ നമ്മുടെ നേരിട്ടുകാണുന്നതു നമ്മുടെ രാജധാനിയായ അയോദ്ധ്യയാണ്. ആയതുകൊണ്ടു നാം എല്ലാവരും ഭരദ്വാജാശ്രമത്തിൽചെന്നു ആഹാരാദികളെ കഴിച്ചു ക്ഷുത്ത് ശമിപ്പിച്ചതിന്നനന്തരം അയോദ്ധ്യക്കു പോകാം. എന്നു പറഞ്ഞു ഭഗവാൻ മുതലായ എല്ലാവരും വിമാനത്തിൽനിന്നിറങ്ങി ഭരദ്വാജാശ്രമത്തിൽ പോയി ഇരുന്നു. അതു കണ്ടു ഭരദ്വാജമഹർഷി ഭഗവാനോടു ഹേ! രാഘവാ! വനവാസം സുഖമായ്ക്കഴിഞ്ഞില്ലേ നീ പോകുമ്പോൾ നിങ്ങൾ മൂന്നുപേർ മാത്രമല്ലേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ നിന്റെ ഒരുമിച്ചു അനേക വാനരങ്ങളും രാക്ഷസന്മാരെയും കാണുന്നുണ്ട്. ഇവരാരെന്നു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗ

വാൻ പറയുന്നു. ഇവൻ സൂര്യാത്മജനായ സുഗ്രീവനാണ്. ഇവൻ ബാലിസൂനു അംഗദനാണ്. ഇവൻ വായു പുത്രനായ ഹനുമാനാണ്. ഇവൻ ബ്രഹ്മാത്മജനായ ജാംബവാനാണ്. ഇവൻ അഗ്നിപുത്രനായ നീലനാണ്. ബാക്കി എല്ലാം സൈന്യങ്ങളാണു. ഇതിൽ സുഗ്രീവൻ വാനരങ്ങൾക്ക രാജാവാണു. ഇവൻ രാവണസോദരനായ വിഭീഷണനാണ്. സൈന്യങ്ങൾ എഴുപതു വെള്ളമാണു. ഒരു വെള്ളത്തിൻെറ കണക്കെന്തെന്നുവെച്ചാൽ: അതിസാരം നാല്പത്തഞ്ചു കൊണ്ടതു സാരം. സാരം45കൊണ്ടതു അത്യല്പം. അത്യല്പം 3 കൊണ്ടതു അല്പം. അല്പം 25 കൊണ്ടതു അതിതല്പം. അതിതല്പം 30കൊണ്ടതു തല്പര. തല്പര30കൊണ്ടതു അതിനട്പം. അതിനട്പം 25കൊണ്ടതു നട്പം. നട്പം320 കൊണ്ടതു മൂന്നാംകീഴ് മുന്തിരി. മൂന്നാംകീഴ്മുന്തിരി320കൊണ്ടതു രണ്ടാംകീഴ്മുന്തിരി. രണ്ടാംകീഴ്മുന്തിരി 320 കൊണ്ടതു ഒന്നാം കീഴ്മുന്തിരി. ഒന്നാംകീഴ്മുന്തിരി 320 കൊണ്ടതു മേൽമുന്തിരി. മേൽമുന്തിരി രണ്ടു കൊണ്ടതു അരക്കാണി. അരക്കാണി രണ്ടു കൊണ്ടതു കാണി കാണി രണ്ടു കൊണ്ടതു അരമ. അരമ 2 കൊണ്ടതു ഒരുമ. ഒരുമ 8 കൊണ്ടതു 1. ഒന്നു 10കൊണ്ടതു 10 പത്തു 10 കൊണ്ടതു 100. നൂറ പത്തു കൊണ്ടതു ആയിരം. ആയിരം പത്തുകൊണ്ടതു പതിനായിരം. പതിനായിരം പത്തുകൊണ്ടതു ലക്ഷം. ലക്ഷം 100 കൊണ്ടതു കോടി. കോടി നൂറ കൊണ്ടതു മഹാകോടി. മഹാകോടി 100കൊണ്ടതു വിന്തം. വിന്തം 100കൊണ്ടതു മഹാവിന്തം. മഹാവിന്തം 100 കൊണ്ടതു കുമുദം. കുമുദം 100കൊണ്ടതു മഹാകുമുദം. മഹാകുമുദം 100കൊണ്ടതു പത്മം. പത്മം 100 കൊണ്ടതു മഹാപത്മം. മഹാപത്മം 100 കൊണ്ടതു സമുദ്രം. സമുദ്രം 100 കൊണ്ടതു മഹാസമുദ്രം. മഹാസമുദ്രം 100 കൊണ്ടതു പ്രളയം. പ്രളയം 100 കൊണ്ടതു മഹാപ്രളയം. മഹാപ്രളയം 100 കൊണ്ടതു ഒരു വെള്ളം. സുഗ്രീവന്നു ഇങ്ങിനെ എഴുപതുവെള്ളം വാനരപ്പടകളാണ്. ഇവരുടെ സഹായത്താലാണ് രാവണാദികളെ വധിച്ചതു. എന്നും മററും വർത്തമാനങ്ങളെ മഹർഷിക്ക പറഞ്ഞറിയിച്ചതിന്നനന്തരം ഹനുമാനെ വിളി

ച്ചു ഭഗവാൻ, അല്ലയോ മാരുതേ! പതിന്നാലു സംവത്സരം കഴിയു
ന്ന ദിവസം ഇന്നാണു. ഇന്നു അയോദ്ധ്യക്കു എത്താതിരുന്നാൽ
ഭരതൻ അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഞാൻ
തരുന്ന മുദ്രമോതിരത്തെ ഭരതൻവശം കൊടുത്തു രാമൻ ഇതാ വ
രുന്നു എന്നു പറയുക. എന്നു പറഞ്ഞു മോതിരത്തെക്കൊടുത്തു
ഹനുമാനെ അയച്ചു. ഇവിടെ അയോദ്ധ്യയിൽ ഭഗവാന്റെ വ
രവു കാണായ്കയാൽ ഭരതൻ ജ്യോത്സ്യരെ വരുത്തി വനദീക്ഷ കഴി
ഞ്ഞു വരേണ്ടുന്ന ദിവസം ഇന്നാണെന്നു കണ്ടു ശത്രുഘ്നനോടു അ
ഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടുവാൻ പറയുകയും അതു കേട്ടു ശത്രുഘ്നൻ
അയ്യോ ജ്യേഷ്ഠ! ഒരുവൻ വനദീക്ഷക്കായി പോയി. ഒരുവൻ ജ്യേ
ഷ്ഠനെ രക്ഷിപ്പാനാണെന്നു പറഞ്ഞു കൂടെ പോയി. ബാക്കിയുള്ള
വൻ അഗ്നിയിൽ വീണു മരിക്കുന്നതായാൽ പിന്നെ ഞാനൊ ഈ
രാജ്യഭാരം വഹിക്കുന്നവൻ? ഭഗവാന്റെ വരവിനെ ഇന്നുംകൂടെ
കാത്തു ഇന്നും വരാത്തഭാഗം നാളെ നിന്തിരുവടിയുടെ അഭിപ്രാ
യംപോലെ ആവാം. എന്നു ശത്രുഘ്നൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേ
ട്ടു ഭരതൻ പറയുന്നു. ഹേ സോദരാ ഭഗവാനു അയോദ്ധ്യ വേണ്ട
യെന്നുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു അതിന്നുമുമ്പെ സമ്മതം തന്നെ. ആ
യതുകൊണ്ടു നീ ഞാൻ പറഞ്ഞവണ്ണം പ്രവൃത്തിക്കുക. എന്നതി
നെക്കേട്ടു ശത്രുഘ്നൻ അഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി അഗ്നി വളൎത്തുക
യും ഭരതൻ അഗ്നിയിൽ ചാടുവാൻ ഒരുങ്ങുന്നതിനെ കൌസല്യ
കണ്ടു അനേക ഉപചാരവാക്കുകളെപ്പറയുകയും അതു കേട്ടും ഭര
തൻ സമ്മതിക്കാതെ അഗ്നികുണ്ഡത്തെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു ചാ
ടുകയും ഹനുമാൻ ഉടനെ എത്തി അഗ്നിയെത്തച്ചുകെടുത്തി സ്വാ
മിയുടെ മുദ്രമോതിരം ഭരതൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ഭഗവാൻ ഇതാ
വരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു പ്രാണനെ രക്ഷിച്ചു. അതു കണ്ടു ഭരതൻ
സന്തോഷിച്ചു നീ ആരെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മറുവടിയായി ഹനു
മാൻ പറയുന്നു. അടിയൻ ബ്രാഹ്മണനല്ല, ഒരു വാനരനാണ്. നാ
മം ഹനുമാനെന്നാണ്. എന്നു പറഞ്ഞു വനദീക്ഷയിൽ സംഗതി
കളെ സമഷ്ടിയായിപ്പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. അവിടെനിന്നു ഹനുമാൻ
വേഗത്തിൽ മടങ്ങി ഭരദ്വാജാശ്രമത്തിൽ വന്നു ഭോജനശാലയിൽ

വെച്ച ഭഗവാനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു ഭരതൻ അഗ്നിയിൽ ചാടിയതും താൻ രക്ഷിച്ചതും പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ട ഭഗവാൻ, അല്ലയോ മാരുതി! ഇവിടെ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു. അവിടെച്ചെന്നു ഭരതനേയും രക്ഷിച്ചു. സമസ്തഗുണസമ്പന്നനായ് ഭവിക്കുക. എന്നനുഗ്രഹിച്ചു അനന്തരം ഊണുകഴിപ്പാൻ സമീപത്തിൽ വന്നിരിപ്പാൻ പറഞ്ഞു വിഭീഷണൻ, സുഗ്രീവൻ, അംഗദൻ, ഹനുമാൻ മുതലായവരെ സമീപത്തിലിരുത്തി മൃഷ്ടാന്നഭക്ഷണം കഴിച്ചശേഷം മഹർഷിയെ പട്ടാഭിഷേകത്തിന്നു വരുവാനായി ക്ഷണിച്ചു അവിടെനിന്നു എല്ലാവരോടുംകൂടി അയോദ്ധ്യക്കു പുറപ്പെട്ടു. അയോദ്ധ്യയിൽ ഭരതൻ സുമന്ത്രാദികളോടുകൂടിവന്നു ഭഗവാനെ എതിരേററു കൊണ്ടുപോയി നന്ദിഗ്രാമത്തിൽ വെച്ചു ജടമുടികളെ ത്യജിച്ചു അയോദ്ധ്യയായ രാജധാനിയിൽ വന്നു. സുമന്ത്രൻ നഗരി അലങ്കരിപ്പിച്ചു പട്ടാഭിഷേകത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെ ഒരുക്കി ഭഗവാനെ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തി. അരിയിട്ടുവാഴ്ചകഴിച്ചു വസിഷ്ഠൻ എന്ന മഹർഷി കിരീടം എടുത്തു ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചു. ശ്രീരാമൻ അയോദ്ധ്യയിൽ ഒന്നാം രാജാവായി വാഴുക. ഭരതൻ രണ്ടാം രാജാവായും, ലക്ഷ്മണൻ മൂന്നാം രാജാവായും, ശത്രുഘ്നൻ നാലാം രാജാവായും വാഴുക എന്നനുഗ്രഹിച്ചു. അതു കണ്ടു അമരകൾ ദേവദുന്ദുഭി മുഴക്കി പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു. അനന്തരം ബ്രാഹ്മണർക്കു വേണ്ടുന്ന ദക്ഷിണകളെ ചെയ്തതിന്നു ശേഷം വിഭീഷണനെ ഭഗവാൻ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചുപറയുന്നു. അല്ലയോ ലങ്കേശ്വരാ! നിന്റെ സഹായത്താൽ വേണ്ടുന്ന കാര്യമെല്ലാം സാധിച്ച് അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു പട്ടാഭിഷേകം ഒരു വിധത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടി. ആയതുകൊണ്ടു ഇതാ ഞാൻ തരുന്ന ലങ്കനാഥപ്രതിഷ്ഠയെ നീ ലങ്കയിൽകൊണ്ടുപോയി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു നിത്യം പൂജിച്ചുവരിക. എന്നെ ഇടക്കിടെ കൂടക്കൂടെ അയോദ്ധ്യക്കു വരണം. എന്നനുഗ്രഹിച്ചു വിഭീഷണനെ ലങ്കക്കു അയച്ചു. സുഗ്രീവനെ വിളിച്ചു ഭഗവാൻ, അല്ലയോ സുഗ്രീവ! സമീപത്തിൽ വരിക. എന്റെ പ്രാണനെ എനിക്കു എത്ര വാത്സല്യമുണ്ടോ അത്ര വാത്സ

ല്യത്തോടുകൂടിയ പ്രാണസഖിയാണ നീ എനിക്ക. നീ ഇല്ലായെ
ങ്കിൽ ഈ ജന്മത്ത് എന്റെ പത്നിയെ ചിറ വീണ്ടുകൊണ്ടു വരു
വാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലായിരുന്നു, അതിന്റെ പരമാൎത്ഥം ഞാനും
നീയും അറിയുമല്ലൊ. ആയതുകൊണ്ടു നീ കിഷ്കിന്ധയിൽ പോയി
സിംഹാസനാരൂഢനായി പ്രജകളെ വേണ്ടതുപോലെ പരിപാലി
ക്കുക. അംഗദനെ എളയ രാജാവായി വഹിച്ചു നിന്റെ മകനെ
പ്പോലെ രക്ഷിച്ചുവരിക. അംഗദനെ ഉപദ്രവിച്ചാൽ എന്നെ ഉപ
ദ്രവിച്ചതിന്നു തുല്യമാണ്. കൂടക്കൂടെ അയോദ്ധ്യക്കു വരണം. എ
ന്നു പറഞ്ഞതിന്നുശേഷം അംഗദനെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി ഹേ
കുമാരാ! നീ ഒന്നുകൊണ്ടും ദുഃഖിക്കരുത്. അയോദ്ധ്യക്കും കിഷ്കി
ന്ധയ്ക്കും അതിദൂരമില്ല. കൂടക്കൂടെ വന്നു നീ എന്നെ കാണേണമെ
ന്നു പറഞ്ഞതിന്നനന്തരം ഹനുമാനെ സമീപത്തിൽ വരുത്തി അ
ല്ലയോ മാരുതി! നിന്റെ ഭാവം ഞാനറിഞ്ഞു. എന്നെപ്പിരിയുന്ന
തു സങ്കടമാണെന്നു നിണക്കു വേദന ഉണ്ടു. അതിനെപ്പറ്റി നീ
വ്യസനിക്കരുത്. ഞാൻ എപ്പോഴും നിന്റെ ഹൃൽഗൃഹത്തിൽ നി
വാതസ്ഥലദീപംപോലെ കുടിയിരിക്കുന്നുണ്ട്. നീ എന്നെക്കാണേ
ണമെന്നു എപ്പോൾ വിചാരിക്കുന്നുവോ ആ അവസരത്തിൽ പ
ത്നീസമേതനായി പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു നിന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു.
എന്നുതന്നെയല്ല ഈ ലോകത്തിൽ യാതൊരു ശരീരി രാമ രാമ എ
ന്നു ജപിക്കുന്നുവോ ആയതു നിന്റെ കൎണ്ണത്തിൽ കേൾപ്പാനായി
ഞാൻ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. കൂടക്കൂടെ അയോദ്ധ്യക്കു വന്നുംകൊണ്ടി
രിക്കണം. ജാനകിയെക്കണ്ടു യാത്ര പറഞ്ഞു പോകുക എന്നനുഗ്ര
ഹിച്ചു. ഹനുമാൻ അവിടെ നിന്നു ജാനകിയെക്കണ്ടു പാദത്തിൽ
നമിച്ച് അടിയൻ കിഷ്കിന്ധക്കു വിടകൊള്ളട്ടെ എന്നു യാത്ര പറ
ഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ദേവി, മാരുതേ! നീ എന്റെ പ്രാണനെ രക്ഷി
ച്ചവനാണ്. എപ്പോഴും നിന്നെക്കാണ്മാനായി ഞാൻ അനുഗ്രഹി
ക്കുന്നു. ഈ മുത്തുമാലയെ വാങ്ങിക്കൊള്ളുക എന്നുപറഞ്ഞു മാല്യ
ത്തെക്കൊടുത്തയച്ചു. അനന്തരം ഹനുമാൻ ലക്ഷ്മണനെ നമസ്ക
രിക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ ഹനുമാനെ അനുഗ്രഹിച്ച്, മാരുതേ! നീ
എന്നെ രണ്ടു പ്രാവശ്യം ഔഷധം കൊണ്ടുവന്നു പ്രാണനെ ദാനം

ചെയ്യുവനാണ്. നീ കൂടക്കൂടെ അയോദ്ധ്യക്ക വരേണമെന്നനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു. അനന്തരം ഭരതനെച്ചെന്നു നമസ്കരിക്കുകയും ഭരതൻ സന്തോഷിച്ചു മാരുതേ! നീ എന്നെ അഗ്നികുണ്ഡത്തിൽനിന്നു എടുത്തു രക്ഷിച്ചവനാണ്. ഇടയിടയിൽ അയോദ്ധ്യക്ക വരിക എന്നനുഗ്രഹിച്ചതിന്നുശേഷം ശത്രുഘ്നനെ നമസ്കരിക്കുകയും ശത്രുഘ്നൻ അല്ലയോ മാരുതേ! നീ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്മാരെ രക്ഷിച്ച പ്രാണദാതാവാണ്. ആയതുകൊണ്ടു അടുത്തടുത്തു അയോദ്ധ്യക്ക വരേണമെന്നനുഗ്രഹിച്ചയച്ചതിൽപ്പിന്നെ ഭഗവാനെ നമസ്കരിച്ച് ഹനുമാൻ വിടകൊണ്ടു. വാനരങ്ങളെ നോക്കി ഭഗവാൻ, അല്ലയോ സഖികളേ! എനിക്കുവേണ്ടി അനന്തപ്രയത്നം ചെയ്യുവരാണു നിങ്ങളെല്ലാവരും. ആയതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ പിടിച്ചതെല്ലാം ഇരുമ്പും കടിച്ചതെല്ലാം കരുമ്പും കടിച്ചതെല്ലാം അമൃതുമായ് ഭവിക്കട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു. എന്നതിന്നുശേഷം താൻ പ്രജകളെ സത്യമെന്ന പാന്ഥാവിൽ നിന്നു തെററാതെനടത്തി രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു സുഖമായി വസിച്ചുവന്നു.

ശുഭംഭവതു.

ഈ രാമചരിതം എഴുതിയവരും എഴുതിച്ചവരും വായിച്ചവരും വായിപ്പിച്ചവരും കേട്ടവരും പുത്രമിത്രകളത്രഃഗാത്രങ്ങളോടുകൂടെയും ധനധാന്യസമ്പത്തുകളോടുകൂടെയും വസിച്ചു അവസാനം മോക്ഷത്തിന്നു അധികാരികളായി ഭവിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു ജഗദീശ്വരൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

യുദ്ധകാണ്ഡം സമാപ്തം.

ഉത്തരരാമായണം.

കവി.

കയ്യിലാഴി എഴുത്തുകൾക്കണ്ണന്നെ
മയ്യലംവിഴിമങ്കെതൻപാകന്നെ
ഉയ്യവന്തുതയംചെയ്യുപാന്നൈവെ
വയ്യമുണ്ടൊ പപ്പൊയന്നെവാൾത്തുവാം.

സൎവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി പട്ടാഭിഷേകം കഴിഞ്ഞതിന്നനന്തരം പ്രജകളെ രക്ഷചെയ്തു പൂൎവ്വികന്മാരാൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട മാനവസ്മൃതിയിൽ പറയുന്ന ആചാരത്തെ അണുപോലും തെറ്റാതെ രാജ്യഭാരം വഹിച്ചുവരികയും അങ്ങിനെയിരിക്കെ, ദധിസാഗരത്തിന്നുമദ്ധ്യെ പതിനായിരം യോജന വിസ്താരത്തോടുകൂടെയും ഇരുപത്തൊന്നു മതിൽ എമ്പത്തിനാലു ഗോപുരത്തോടുകൂടെയും അത്യഗാധമായ അകഴി എന്ത്രപ്പാലങ്ങളോടുകൂടെയും നവരത്നഖചിതമായി അനേക പതിപട്ടണനഗരഗ്രാമങ്ങളോടുകൂടി ശോഭിക്കുന്ന ത്രൈലോക്യപുരി എന്ന രാജധാനിക്കു രാജാവായ സഹസ്രവദനരാവണൻ എന്ന അസുരൻ മനോപതിയെന്ന സത്യലോകത്തിൽ പോയി അവിടെ ഒരഗ്നികുണ്ഡം വെട്ടി ഇന്ധനങ്ങളെ നിറച്ച് അഗ്നി വളൎത്തി അഗ്നിമദ്ധ്യസ്ഥനായി ഒരു ലക്ഷം സംവത്സരം ബ്രഹ്മാവിനെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്കയും ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷമാകാതിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു അനന്തരം ആയിരം സംവത്സരം തികയുമ്പോൾ തന്റെ ഓരോ ശിരസ്സും ഈരണ്ടുകരവും വെട്ടി അഗ്നിയിൽ ഇട്ടു ഹോമിക്കുകയും എന്നിട്ടും ഉപാസനമൂൎത്തിയായ ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷമാവാത്തതിനാൽ ആയിരാമത്തെ ശിരസ്സും വെട്ടുവാൻ ഒരുങ്ങിയപ്പോൾ കമലോത്ഭവൻ സംഹാരക്രുദ്ധനായി വന്നു പ്രത്യക്ഷമായി. ഹേ സഹസ്രമുഖ! നിന്റെ തപസ്സ് സന്തോഷമായി. നി

ണാക്കു വേണ്ടുന്ന വരം എന്താണെന്നു ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു സഹസ്രമുഖൻ ശരണം ബ്രഹ്മദേവരേ! ഈ ലോകത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾ ഒഴിച്ചു ബാക്കി യാതൊരു പ്രാണികളാലും ഞാൻ മരിക്കരുത് ശത്രുക്കളെ നിഗ്രഹിപ്പാനായി നിന്തിരുവടി ബ്രഹ്മാസ്ത്രം തരണം, എന്നുതന്നെയല്ല അന്തരം മദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്നുലോകത്തേക്കും ഒരു നാഴികകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു മടങ്ങി ത്രൈലോക്യപുരിയിൽ എത്തുവാൻ ഒരു രഥവും തരണം എന്നു ചോദിച്ച വരങ്ങളെ ബ്രഹ്മാവു ദാനംചെയ്തു സത്യലോകത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. സഹസ്രമുഖൻ ബ്രഹ്മാവിനാൽ ദത്തമായ വരബലത്താൽ അത്യന്തം സന്തോഷത്തോടുകൂടി സത്യലോകം വിട്ടു തന്റെ രാജധാനിയിൽ വന്നു അസുരകളെയെല്ലാം ദിഗ്വിജയത്തിന്നായ്ക്കൊണ്ടു പുറപ്പെടുവിച്ചു തന്റെ സ്വന്തം സൈന്യങ്ങളായ ആയിരത്തഞ്ഞൂറ വെള്ളം പടകളേയും കൂട്ടി പുറപ്പെട്ടു ബ്രഹ്മാവാൽ ദത്തമായ മനോരഥമെന്ന വിമാനാരൂഢനായി ഇന്ദ്രാദികളായ അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരേയും ത്രിമൂൎത്തികളേയും ജയിച്ച് അവരുടെ ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം കവൎന്നു രഥത്തിൽ നിറച്ചു മടങ്ങി ഭൂലോകവാസികളായ അമ്പത്താറ മഹാരാജാക്കളേയും ജയിച്ചു അവിടംവിട്ടു അതലാദികളായ പാതാളലോകത്തിൽ നാഗരാജാക്കളെ ജയിച്ചു പാതാളരാവണൻ എന്ന ശതമുഖനോടു യുദ്ധംചെയ്തു ജയത്തെ പ്രാപിച്ച് ശതമുഖന്റെ മകളായ ചന്ദ്രമുഖിയെ കല്യാണംചെയ്തു. പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ ദത്തമായ കഠാരമെന്ന ആയുധത്തെ ശതമുഖൻ സഹസ്രമുഖന്നു സ്ത്രീധനമായി കൊടുത്തതിന്നനന്തരം സഹസ്രമുഖൻ പത്നീസമേതനായി പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി തന്റെ രാജധാനിയിൽ വന്നിരുന്നു. അന്നുമുതൽക്കു സജ്ജനദ്വേഷം, സാധുനിന്ദ, മാതൃഹത്തി, മദ്യപാനം മുതലായ മഹാപാതകങ്ങളെ ചെയ്തു ബ്രാഹ്മണരുടെ വേദപാഠം, ദേവപൂജകളെ മുടക്കി ഈശ്വരാലയങ്ങളെയെല്ലാം കൊള്ളിവെച്ചു ലോകത്തെ അതികഠിനമായി ഉപദ്രവിച്ചുവരുന്ന മദ്ധ്യേ, തന്റെ പത്നിയും താനുമായി ചന്ദ്രമുഖിയുടെ പിതാവായ മൈൽരാവണന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്ന മാൎഗ്ഗത്തിൽ ലക്ഷ്മിയെക്കുറിച്ചു സുതലലോകത്തിൽ തപസ്സുചെയ്തുകൊ

ങ്ങിരിക്കുന്ന ചഞ്ചലാക്ഷിയെന്ന ഒരു വിദ്യാധരസ്ത്രീയെക്കണ്ടു മ ദരതാപം വർദ്ധിച്ചു സഹസ്രമുഖൻ കടന്നു പിടിച്ചു ക്രീഡിക്കാനായിക്കൊണ്ടു ശ്രമിക്കുകയും അതുകണ്ടു ചഞ്ചലാക്ഷി ഭയപ്പെട്ടു അയ്യോ അസുരേശ്വരാ! ഞാൻ ബഹുകാലമായി ജന്മസാഫല്യത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്മീഭഗവതിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്യുവരുന്നവളാണ്. എന്റെ തപസ്സു വിഘ്നംവരുത്തരുതെന്നത്യന്തം സങ്കടപ്പെടുന്നതിനെ കേൾക്കാതെ ബലാൽക്കാരേണ തന്റെ മനോരഥമെന്ന വിമാനത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ എന്റെ ഉപാസനമൂർത്തിയായ ലക്ഷ്മീഭഗവതി നിമിത്തം നീയും നിന്റെ കുടുംബവും നശിച്ചുപോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചു ചഞ്ചലാക്ഷി പ്രാണനെ ത്യജിക്കുകയും ചെയ്തു. അവിടെനിന്നു തന്റെ പത്നിയോടുകൂടി തന്റെ മാതുലനായശതമുഖന്റെ ഗൃഹത്തിൽചെന്നു അന്നുതാമസിച്ചു പിറ്റേദിവസം മടങ്ങി തന്റെ രാജധാനിയിലേക്കു വന്നു. യാതൊരാളും തനിക്കു ശരിയല്ലെന്നുള്ള അഹങ്കാരത്താൽ ബ്രഹ്മാണ്ഡം കിടുകിടവിറക്കത്തക്ക ആജ്ഞയെ നടത്തി വസിച്ചുവരുന്നു. തന്റെ മകനായ വജ്രബാഹു എന്നവൻ പരമേശ്വരസ്വാമിയെക്കുറിച്ചു ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽ വച്ചുപന്തീരായിരം സംവത്സരം തപസ്സുചെയ്തു പ്രത്യക്ഷമാക്കി അറുപത്തിനാലു കലാവിദ്യകളേയും പാശുപതം എന്ന അസ്ത്രവും കഞ്ചുകമെന്ന കുപ്പായവും വാങ്ങി. അനന്തരം ഇന്ദ്രാദികളോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോകുകയും ഇന്ദ്രൻ വജ്രബാഹുവോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ തോററ സൈന്യാധിപത്യം അസുരസംഹാരത്തിൽ ദേവരക്ഷാർത്ഥം വഹിച്ചിരുന്ന സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയോടു ചെന്നു വജ്രബാഹുവാൽ അനുഭവിച്ച അപജയത്തെ പറഞ്ഞറിയിക്കുകയും അതു കേട്ടു സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമി യുദ്ധസന്നദ്ധനായി മയിൽ പുറമേറി വന്നു ഇന്ദ്രനെ തോല്പിച്ച വജ്രബാഹുവിനോടു പോരേല്ക്കുകയും അതുകണ്ടു വജ്രബാഹു സിംഹഗർജ്ജനം ചെയ്തു സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയായി യുദ്ധം തുടങ്ങിയതിൽ ഇന്ദ്രാദികളെ തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പാശംവീശി വലിച്ചുകെട്ടി അവിടെനിന്നു എറിയുകയും ആ പാശത്തോടുകൂടി ഹിമവാന്റെ താ

ട്ടരയിൽവന്നു വീഴുകയും അതുകണ്ടു ഷൺമുഖൻ തന്റെ വേലായുധത്തെ അയച്ചു പാശമറുത്തു ദേവകൾ രക്ഷപ്പെടുകയും അനന്തരം വജ്രബാഹു ഷൺമുഖനോടു പല മായായുദ്ധങ്ങളേയും ചെയ്തു യുദ്ധകളമെല്ലാം അന്ധകാരമാക്കുകയും അതുകണ്ടു ഷൺമുഖൻ അഗ്ന്യസ്ത്രം തൊടുത്തു അന്ധകാരത്തെപ്പോക്കി തന്റെ ശക്തി എന്ന വേലായുധംകൊണ്ടു വജ്രബാഹുവെ സംഹരിച്ചു ദേവകളെ രക്ഷിച്ചു സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമി തന്റെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം വജ്രബാഹു എന്നവന്റെ പിതാവായ സഹസ്രമുഖൻ അറിഞ്ഞു തന്റെ മന്ത്രിയായ ബാണൻ എന്ന അസുരനെ നോക്കി ഇന്ദ്രനെ പിടിച്ചു പിന്കെട്ടായി കെട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയെന്നു കല്പിച്ചു. ഇരുന്തുറവെള്ളം പടകളെ ബാണന്നു സഹായികളായി അയച്ചുകൊടുത്തു. ബാണൻ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി രണഭേരി മുഴക്കി സ്വർഗ്ഗത്തേക്കു പടനടത്തി. സ്വർഗ്ഗത്തിൽചെന്നു ഇന്ദ്രനെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു പിടിച്ചുകെട്ടി രഥത്തിലിട്ടു ത്രൈലോക്യപുരിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു പാദത്തിലും കരത്തിലും ശൃംഖലപൂട്ടി അന്ധമന്ദിരത്തിലിട്ടു വെക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സ്വർഗ്ഗവാസികളായ ദേവന്മാർ സത്യലോകത്തിൽ പോയി ബ്രഹ്മാവിനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു. ബാണനാൽ ഉണ്ടായ യുദ്ധവും ഇന്ദ്രനെപ്പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയതും ആദ്യന്തമായി പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. അതു കേട്ടു ബ്രഹ്മാവു എന്നെക്കൊണ്ടു സഹസ്രമുഖനെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ പ്രയാസമാണു. രക്ഷാനായകനായ നാരായണസ്വാമിയെക്കണ്ടു കാര്യം നിവൃത്തിപ്പിൻ, ഞാനുംകൂടെ വൈകുണ്ഠത്തേക്കു വരുന്നുണ്ടു്. എന്നുപറഞ്ഞു ദേവകളോടുകൂടി വൈകുണ്ഠത്തിൽവന്നു നാരായണസ്വാമിയെ സ്തുതിക്കുകയും അതുകേട്ടു നാരായണസ്വാമി പ്രത്യക്ഷമായി ദേവകളുടെ സങ്കടത്തെകേട്ടു ആവട്ടെ ഞാൻ ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞു ദേവകളെ സൈന്യങ്ങളാക്കി താൻ ഗരുഡാരൂഢനായി പുറപ്പെട്ടു ദധിസാഗരതീരത്തിൽ വന്നു ശങ്കുവർണ്ണൻ എന്നതന്റെദൂതനെ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചു നീ പോയിസഹസ്ര-

വദനനോട്ട, ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രന്റെ ശൃംഖലവെട്ടി സ്വർഗ്ഗ ത്തിലേക്ക വിട്ടയപ്പാനായി നാരായണസ്വാമി പറഞ്ഞയച്ചിരിക്ക ന്നു എന്നും ആയതിന്ന മനസ്സില്ലാത്ത ഭാഗം യുദ്ധത്തിന്ന ഒരുങ്ങി സൈന്യയുക്തനായി ദധിസാഗരത്തിന്റെ ഉത്തരതീരത്തിലേക്ക വരുവാൻ പറയുക എന്നും പറഞ്ഞു ദൂതയക്കുകയും ദൂതൻ അതി വേഗത്തിൽ ത്രൈലോക്യപുരിയിൽ ചെന്നു സഹസ്രവദനനെ ക്കണ്ടു മാനിച്ചുനില്ക്കുകയും, സഹസ്രമുഖൻ ദൂതനെക്കണ്ടു നീ ആ ര്? എവിടെനിന്നു വരുന്നു? എന്നതിലേക്ക ദൂതൻ പറഞ്ഞതെ ന്തെന്നാൽ: വൈകുണ്ഠവാസനായ നാരായണസ്വാമി ദധിസാഗ രത്തിന്റെ മറുകരയിൽ ദേവസംഘത്തോടുകൂടി വന്നുനില്ക്കുന്നു ഇ ന്ദ്രന്റെ ശൃംഖല വെട്ടി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക വിട്ടയപ്പാനായി കല്പി ച്ചിരിക്കുന്നു. ആയതിന്ന മനസ്സില്ലാത്തപക്ഷം സൈന്യയുക്തനാ യി യുദ്ധത്തിന്ന വരുവാൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു കേൾപ്പിക്കുക യും അതു കേട്ട സഹസ്രവദനൻ ക്രോധിച്ചു എടാ ശങ്കുവർണ്ണാ! നാ രായണന്റെ കല്പന വൈകുണ്ഠത്തിലാണ്. ഈ ത്രൈലോക്യ പുരിയിലല്ല. ഇവിടെ സഹസ്രമുഖരാവണന്റെ കല്പനയാണ്. തൃണതുല്യനായ നാരായണന്റെ വാക്കിനെക്കേട്ട നിണക്ക ഇവി ടെക്ക വരാമോ? ഇന്ദ്രന്ന സഹായിയാക്കി നിന്നെയും കാരാഗൃഹ ത്തിൽ ഞാൻ ഇടുന്നുണ്ട്. എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭടന്മാരെ വി ളിച്ചു ശങ്കുവർണ്ണനെ പിടിച്ചു അന്ധമന്ദിരത്തിലിടുകയും ചെയ്തു. പോയ ദൂതന്റെ വരവു കാണാതെ തന്റെ വാഹകമായ ഗരുഡ നെ അയച്ചു വിവരം അറിഞ്ഞുവരേണമെന്നു പറയുകയും ഗരു ഡൻ അതിവേഗത്തിൽചെന്നു അന്വേഷിച്ചതിൽ ശങ്കുവർണ്ണനെ പ്പിടിച്ചു അന്ധമന്ദിരത്തിൽ ഇട്ടിരിക്കുകയാണെന്നറിഞ്ഞു മടങ്ങി വന്നു നാരായണസ്വാമിയോട്ട വിവരം പറയുകയും അനന്തരം ദേ വകളെ സാഗരതീരത്തിൽ നിർത്തി താൻ ഏകനായി ഗരുഡ ന്റെ ഗളത്തിൽ ആരോഹിച്ചു പുറപ്പെട്ട് സഹസ്രമുഖന്റെ അടുക്കലേക്ക വരികയും നാരായണസ്വാമിയുടെ വരവിനെക്കണ്ടു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി എന്താണ് നാരായണൻ വന്നത്. ദൂതൻ

ഇവിടെ ഉണ്ട്. ഇന്ദ്രനു സഹായിആക്കി ഞാൻ വെച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നരിനെക്കേട്ടു നാരായണൻ പറഞ്ഞതെന്തെന്നാൽ. അല്ലയോ അസുരേശ്വര! സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഇന്ദ്രനില്ലാതെ സ്വർഗ്ഗം അരാജകത്വം ഭവിച്ചു നാനാവിധമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ഇന്ദ്രനെ ഇനിയെങ്കിലും വിട്ടയച്ചുകൂടെ. എന്നതിനെക്കേട്ടു സഹസ്രമുഖനും ഹേ നാരായണ നിന്റെ ദൂതൻ പറഞ്ഞതു ഇന്ദ്രനെ വിടാത്ത ഭാഗം യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങി സൈന്യയുക്തനായി ഉധിസാഗരത്തിന്റെ മറുകരയിൽ വരണമെന്നാണ് നിന്റെ കല്പന എന്നാണ് എന്നോടു പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ ആയതു കഴിഞ്ഞോട്ടെ എന്നാലോചിച്ചാണ് ദൂതനെ ഇവിടെ പിടിച്ചുവെച്ചത്. അങ്ങിനെയുണ്ടെങ്കിൽ ഒരുങ്ങുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു നാരായണനും ആവശ്യം ഇന്ദ്രനെ വിട്ടുകിട്ടേണമെന്നെ ഉള്ളൂ. ആയതിന്നു സമ്മതമില്ലാത്ത ഭാഗം യുദ്ധം ചെയ്യുക എന്നല്ലെ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ. എന്നു ഉപായത്തോടെ കാര്യം വരുവാനുള്ള വാക്കുകളെപ്പറയുകയും അതു കേട്ടു സഹസ്രമുഖനും അഭിമാനത്തെ നടിച്ചു എന്നെ ഭയപ്പെട്ടു നാരായണൻ അപേക്ഷ പറയുകയാണെന്നു ഊഹിച്ചു ഇന്ദ്രനെ കാരാഗൃഹത്തിൽ നിന്നു വരുത്തി ശൃംഖല വെട്ടി. എന്നാൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുക എന്നു പറഞ്ഞു നാരായണസ്വാമി ഒരുമിച്ചു അയച്ചുകൊടുക്കുകയും നാരായണസ്വാമി ഇന്ദ്രനെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു താൻ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. സഹസ്രമുഖനെ നിഗ്രഹിക്കണമെങ്കിൽ ദേവമുനിവൃന്ദങ്ങളാൽ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും നമ്മുടെ അംശജാതനായ ദശരഥാത്മജൻ ശ്രീരാമനാൽ ഒരു സമയം സാധിച്ചു എന്നു വന്നേക്കാമെന്നും ത്രിമൂർത്തികൾകൂടി ആലോചിച്ചു അവിടെചെന്നു സങ്കടംപറയുവിൻ എന്നു ദേവമുനിവൃന്ദങ്ങളെ അയോദ്ധ്യക്കയക്കുകയും മഹർഷികൾ ഒരുമിച്ചു ദേവനാഥനായ ഇന്ദ്രൻ ദേവകളോടുകൂടി വന്നു രാമസ്വാമിയെക്കണ്ടു ശരണം രാഘവ എന്നൊപ്പംചെയ്യുള്ള ദേവകളും മഹർഷികളും ശത്രുക്കളാൽ ദുഃഖിതന്മാരായി സങ്കടത്തിൽപ്പെട്ടാൽ സത്യലോകത്തിൽ പോയി

ബ്രഹ്മദേവരെക്കണ്ടു സങ്കടനിവൃത്തിചെയ്യും. ബ്രഹ്മദേവരാൽ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിൽ വൈകുണ്ഠവാസനായ നാരായസ്വാമി യെക്കണ്ടു കാൎയ്യം നിവൃത്തിക്കും. നാരായണസ്വാമിയാൽ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിൽ കൈലാസവാസനായ പരമേശ്വരസ്വാമിയാൽ നിവൃത്തിക്കം. ഇങ്ങിനെ ത്രിമൂൎത്തികളാൽ നിവൃത്തിപ്പാൻ പ്രയാസമെന്നുവന്നാൽ അയോദ്ധ്യയിൽ വന്ന ക്ഷത്രിയ രാജാക്കളാൽ നിവൃത്തിക്കും. ഇങ്ങിനെയാണ് സാധാരണയായി ഞങ്ങൾ രക്ഷപ്പെട്ടുവരുന്നതു. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കുള്ള സങ്കടം എന്തെന്നു വെച്ചാൽ ദധിസാഗരത്തിന്നുമദ്ധ്യേ ത്രൈലോക്യപുരിയെന്ന അസുരപുരിയിൽ അസുരേശ്വരനായ സഹസ്രമുഖരാവണൻ എന്ന അസുരനാൽ അനുഭവിക്കുന്ന ദുഃഖം ഇന്നവിധത്തിലാണെന്നു പറഞ്ഞറിയിപ്പാൻ അസാദ്ധ്യമാണ്. എന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടി അനേകകാലം കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടുവെച്ചിരുന്നു. ശ്രീനാരായണസ്വാമി ഉപായതന്ത്രേണ ഔദാൎയ്യമായ വാക്കുകളെപ്പറഞ്ഞു എന്നെ വിടുവിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. മേലിൽ കുറേക്കാലംകൂടെ സഹസ്രമുഖൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതായാൽ പ്രപഞ്ചം നിഷ്പ്രപഞ്ചമായിത്തീരും. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു സങ്കടരക്ഷചെയ്യുതരണം. എന്നു ഇന്ദ്രൻ അപേക്ഷിക്കുകയും അതു കേട്ടു ശ്രീരാമസ്വാമി ആവട്ടെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട. ശത്രുവെ നിഗ്രഹിച്ചു നിങ്ങളെ ഞാൻ രക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എല്ലാവരും അവരവരുടെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കു പോകുവിൻ എന്നു ദേവമുനികളെ മടക്കി അയച്ചു അനന്തരം സൈന്യസമേതം വരണമെന്നു ലങ്കാധിപനായ വിഭീഷണനും കിഷ്കിന്ധാധിപനായ സുഗ്രീവനും ദൂതന്മാരെ അയച്ചു. ദൂതന്മാരുടെ വാക്കിനെക്കേട്ടു ഉടനെ വിഭീഷണനും സുഗ്രീവനും തങ്ങളുടെ പടകളോടുകൂടി അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു ശ്രീരാമസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതന്മാരായി നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു പ്രജകളെല്ലാം ക്ഷേമമെന്നുകരുതുന്നു. നിങ്ങളെ കണ്ടിട്ടു കുറേദിവസമായി. നിങ്ങളുടെ രാജധാനിക്കു വിശേഷിച്ചു വല്ല ശത്രുബാധയുമുണ്ടോ. എന്നു ചോദിച്ചതിനെ കേട്ടു വിഭീഷണൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ എനിക്കു ന

ല്യപുത്രന്മാരുള്ളതിൽ മാല്യവാൻ എന്ന ദ്വിതീയപുത്രന്റെ പത്നി
യായ ദേവതാരി എന്നവൾ സാഗരസ്നാനത്തിന്നായി ലങ്കയിൽവ
ടഗോപുരത്തിന്നെതിരെ ജലത്തിൽ ഇറങ്ങി സ്നാനം ചെയ്തുകൊ
ണ്ടിരിക്കുന്നമദ്ധ്യേ ആകാശവീഥിയിൽ വിമാനചാരിയായിട്ടുപോകു
ന്ന ഒരസുരൻ ഇവളെക്കണ്ടു എടുത്തു വിമാനത്തിൽവെച്ചു കൊ
ണ്ടുപോയ വിവരം ദേവതാരിയുടെ ദാസികൾ വന്നു പറഞ്ഞറിയുക
യും അതുകേട്ടു ഞാൻ ഉടനെ അനേകദൂതന്മാരെ പൂർവ്വദക്ഷിണപ
ശ്ചിമോത്തരമായ നാലുദിക്കിലേക്കു അയക്കുകയും അതിൽ ദക്ഷി
ണദിക്കിലെ അന്വേഷണത്തിന്നു പോയി മടങ്ങിയ ദൂതൻ വന്നു
ദധിസാഗരമെന്ന തെക്കടലിന്നു മദ്ധ്യേ ത്രൈലോക്യപുരിയെന്ന
ഒരു പട്ടണമുണ്ടെന്നും അവിടെ സഹസ്രമുഖൻ എന്ന ഒരു അ
സുരരാജാവുണ്ടെന്നും അവന്റെ പുത്രന്മാരിൽ ഒരുവൻ കൊണ്ടു
പോയി അവളെ ചിറയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നെന്നും അവന്റെ പ
രാക്രമം ബ്രഹ്മദത്തവരപ്രതാപിയാണെന്നും അവനെ ജയിക്കുന്ന
ത് ത്രിമൂർത്തികളാലും അസാദ്ധ്യമാണെന്നും ഇന്ദ്രനെ ബഹുകാലം
അന്ധമന്ദിരത്തിൽ ഇട്ടുവെച്ചിരുന്നു എന്നും കേൾപ്പിക്കുകയുണ്ടാ
യി. മേലിൽ ആ സ്ത്രീയെ നമുക്കു വേണമെന്നില്ല. എങ്കിലും
ഇവിടുത്തെ ദാസനായ എനിക്കു ഇങ്ങിനെ ഒരപമാനം അനുഭ
വിച്ചിരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ എന്നുള്ള വേദനയെ അനുഭവി
ച്ചിരിക്കുന്ന സമയമാണിപ്പോൾ. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ
പറയുന്നു. അല്ലയോ വിഭീഷണ! അത്യത്ഭുതമുണ്ട്. സഹസ്ര
മുഖൻ എനിക്കു ശത്രുവും നിനക്കു കൃത്രിമശത്രുവും ആയിത്തീൎന്നു
വല്ലൊ. ഇന്ദ്രാദികൾ സഹസ്രമുഖനെ വധിച്ചുതരേണമെന്നു
എന്നോടപേക്ഷ ചെയ്യുകയും കഴിയുന്നവണ്ണം നോക്കാമെന്നു പറ
ഞ്ഞു ഇന്ദ്രനെ അയച്ചശേഷമാണു നിണക്കും സുഗ്രീവനും ആള
യച്ചത്. എന്നുപറഞ്ഞു സുഗ്രീവന്റെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു
ചോദിച്ചതു കേട്ടു സുഗ്രീവൻ പറയുന്നു. സ്വാമിൻ സഹസ്രമു
ഖൻ ലോകത്തെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ദുർമ്മാർഗ്ഗിയാണെന്നുതന്നെയല്ല ന
മ്മുടെ ലങ്കേശ്വരനായ വിഭീഷണന്നു അത്യന്ത ദുഃഖവും അപമാ
നത്തേയും ദാനംചെയ്യുവനാണ്. എന്നതിനെക്കേട്ടു വിഭീഷണ
നോടു ഭഗവാൻ ഹേ ലങ്കേശ്വര ഒരു കാലത്ത് നീ എന്റെ അ

പമാനത്തെ നിവൃത്തിച്ചവനാണ്. ആയതുകൊണ്ടു ഈ ഒരു അപമാനം നിണക്കല്ല എനിക്കാണ്. ആയതുകൊണ്ടു പടകളോടുകൂടി വേഗത്തിൽ പോവുകതന്നെ. എന്നുപറഞ്ഞു ഹനുമാനെ സമീപത്തിൽ വിളിച്ച മാരുതെ ഇപ്പോൾ നാം നിശ്ചയിച്ച പുറപ്പെടുന്ന ഈ യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുജയംവരുമൊ എന്നുള്ള കാലബലത്തെ ആലോചിക്കുക. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ കാലാകാലങ്ങളെ ശാസ്ത്രോക്തമായി ആലോചിച്ചു പറയുന്നു. സഹസ്രമുഖനു മരണം അടുത്തിട്ടുണ്ട് എങ്കിലും സൎവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ സായകത്താൽ മരിക്കുമെന്നുള്ള ലക്ഷണം പൂൎത്തിയായിക്കാണുന്നില്ല. എങ്കിലും സൎവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യവിശേഷത്താൽ ലോകമാതാവായ ശക്തിയാൽ മരിക്കുമെന്നാണു കാണുന്നത്. എന്നു മാരുതി പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി ആവട്ടെ പരീക്ഷിക്കുകതന്നെ എന്നുപറഞ്ഞു ലക്ഷ്മണനോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു നടകൊള്ളുകയും അങ്ങിനെ ലവണസാഗരതീരത്തിൽ എത്തുകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ വിഭീഷണനോടു, അല്ലയൊ വിഭീഷണാ അയോദ്ധ്യയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു ഇതുവരെ നാനാപ്രകാരേണ വന്നു സമുദ്രതീരത്തിൽ എത്തി. ഇവിടെനിന്നു അസുരപുരിക്കു പോകേണമെങ്കിൽ ഈ ലവണസമുദ്രം കടന്നാൽപോരാ. ഇതുപോലെ ലവണം, ഇക്ഷു, സുര, സൎപ്പി, ദധി എന്നിങ്ങിനെ അഞ്ചു സമുദ്രത്തിൽ വെച്ചു ദധിസാഗരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലാണ് സഹസ്രമുഖന്റെ പട്ടണമായ ത്രൈലോക്യപുരി. ആയതിലേക്കു സമുദ്രം കടന്നുപോവാൻ മാൎഗ്ഗമെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും അതുകേട്ടു വിഭീഷണൻ ശരണം സ്വാമിൻ ലോകവിശ്രുതനായ മാരുതി ഇരിക്കെ നിന്തിരുവടിക്കു വാഹനദാരിദ്ര്യം വരുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, അടിയന്റെ വിമാനത്തിൽ ആരോഹിച്ചാലും പോകാം ആനാക, രഘുവർമ്മാവാകിയ നിന്തിരുവടി അടിയനെ പരീക്ഷാൎത്ഥം ചോദിക്കുകയായിരിക്കും എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹനുമാനെ സമീപത്തിൽ വിളിച്ചു നമുക്കു പോകുവാൻ മാൎഗ്ഗമെന്തെന്നു ചോദിച്ചു ഉടനെ ഹനുമാൻ വിശ്വരൂപമെടുത്തു തന്റെ വ

ലത്തെ ചുമലിൽ ശ്രീരാമസ്വാമിയേയും ഇടത്തെ ചുമലിൽ ലക്ഷ്മ
ണനെയും എടുത്തുവെച്ചു ആകാശത്തെ നിബിഡീകരിച്ചുനോക്കി
യതിൽ ത്രൈലോക്യപുരി എന്ന പട്ടണം തന്റെ കാക്കൽ ഠാ എ
ന്നു വരച്ചതുപോലെ തോന്നി. ബാക്കിയുള്ള സുഗ്രീവാദികളും രാ
ക്ഷസവീരന്മാരെല്ലാം വിഭീഷണന്റെ വിമാനാരൂഢന്മാരായി ആ
കാശമാർഗ്ഗേ ഗമിച്ചു ത്രൈലോക്യപുരിയുടെ ഉത്തരഗോപുരത്തിൽ
നിന്നു സമീപത്തുള്ള കൂർമ്മശൈലത്തിന്റെ അടിപ്പാട്ടിൽ പട
വീടുതി ചെയ്തു ശംഖധ്വനിയും ആർപ്പുനാദവും ചെയ്തു. ആ ശ
ബ്ദംകേട്ടു സഹസ്രമുഖന്റെ ഒറ്റന്മാർവന്നു രാമാദികളെക്കണ്ടു
സമീപത്തുവന്നു നിങ്ങൾ ആരാണ്? എന്തിനായിക്കൊണ്ടു ഇവിടേ
ക്കുവന്നു. എന്നു ചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ലക്ഷ്മണനോടു
വിവരംപറയുവാൻ കല്പിച്ചു. അതുകേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ ഒറ്റന്മാരെ
നോക്കിപ്പറയുന്നു. ഹെ ചാരണന്മാരെ ഞങ്ങൾ ആരെന്നുവെ
ച്ചാൽ അമ്പതുകോടി വിസ്താരമായ ഭൂമണ്ഡലത്തിൽ അമ്പ
ത്താറു രാജധാനിയുണ്ട്, അതിൽ ശ്രേഷ്ഠതയോടുകൂടിയ സ്വർഗ്ഗ
തുല്യമായ അയോദ്ധ്യ എന്ന പട്ടണത്തെ ഭരിച്ചുവരുന്ന ചക്രവ
ർത്തിയായ രാമസ്വാമിയാണിത്. ഞാൻ സ്വാമിയുടെ അനുജനാ
ണ്. എനിക്കു നാമം ലക്ഷ്മണനെന്നാണ്. അതാ നോക്കുക അ
ദ്ദേഹം വിഭീഷണനെന്ന ലങ്കേശ്വരനാണ്. ലവണസാഗരത്തി
ന്റെ മദ്ധ്യേ ലങ്കയെന്ന രാജധാനിക്കധിപനാണ്. അതാ ഇടത്തുവ
ശമായി നിൽക്കുന്നവൻ കിഷ്കിന്ധാധിപനായ സുഗ്രീവനാണ്.
ബാക്കിയുള്ളവരെല്ലാം സൈന്യങ്ങളാണ്. ഞങ്ങൾ ഇവിടേക്കു
വരുവാനുള്ള കാരണം വിഭീഷണപുത്രനായ മാല്യവാൻ എന്ന
വന്റെ പത്നിയായ ദേവതാരി എന്ന സ്ത്രീയെ സഹസ്രമുഖന്റെ
പുത്രന്മാരിൽ ഒരുവൻ പിടികൊണ്ടുവന്നു ഇവിടെ വെച്ചിരിക്കുന്ന
തായി അറിയുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു മര്യാദക്കു സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടുവ
ന്നു വിഭീഷണന്റെ പാദത്തിൽവിട്ടു രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ് നല്ലത്.
അങ്ങിനെ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ മേലാൽ സഹസ്രമുഖൻ എന്ന
നാമമല്ലാതെ രൂപംകാണ്മാൻ ഇടവരുന്നതല്ല. ആയതുകൊണ്ടു
ഈ വിവരം ഉത്തരകോസലവാസിയായ രാമസ്വാ

മിയുടെ അനുജൻ ലക്ഷ്മണൻ പറഞ്ഞയച്ചതായി നിങ്ങളുടെ
രാജാവിനെ കേൾപ്പിക്കുക എന്നു ചാരണന്മാരോടു പറഞ്ഞയ
ച്ചു ആ വിവരം ഒറ്റന്മാർ പോയി സഹസ്രമുഖനെക്കണ്ടു രാ
മാദികൾ വന്നതിന്നുള്ള കാരണത്തെ പറഞ്ഞറിയിച്ചു. അതു കേ
ട്ടു സഹസ്രമുഖൻ തന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ ബാണനെ വിളിച്ചു
ചാരണന്മാർ പറഞ്ഞവണ്ണം താൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു മന്ത്രി ശ
രണം, ത്രൈലോക്യപുരന്തരം ഇതിനെപ്പറ്റി ആലോചിപ്പാനെ
അവകാശമില്ല. മനുഷ്യരെന്നുവെച്ചാൽ കൃമികീടസദൃശന്മാരാ
ണ്. അവരുടെ സഹായികൾ നിരായുധപാണികളായ വാനര
ങ്ങളാണ്. വിഭീഷണൻ എന്നവൻ രാക്ഷസനാണ്. രാക്ഷസൻ
മനുഷ്യനെ വണങ്ങേണമെങ്കിൽ ശുദ്ധമേ നിസ്സാരനായിരിക്ക
ണം. നമ്മുടെ പടകളിൽവെച്ചു ഒരുവനെ അയച്ചാൽ ഇച്ചൊ
ന്ന സൈന്യങ്ങളെല്ലാം ആയവന്നു ഭക്ഷണത്തിന്നു പോരാ. എ
ന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സഹസ്രമുഖന്റെ മാതുലനായ മഹിഷാ
സുരൻ ഹെ ബാണാ! നീ വിവരം അറിയാതെ വല്ലതും പറയ
രുത്. വിഭീഷണൻ എന്നവനെ ഞാനറിയും. ആയവൻ ല
ങ്കാമന്നനാണ്. ദശമുഖനായ രാവണൻ എന്നവന്റെ അനുജ
നാണ്. രാവണൻ ബ്രഹ്മദത്തവരബലസഹിതപ്രതാപനായി
രുന്നു. അവൻ ത്രിലോകങ്ങളേയും ജയിച്ചവനായിരുന്നു. അങ്ങി
നെ ഉള്ള രാവണനെ ക്ഷത്രിയഗോത്രസംജാതനായ രാമൻ എന്ന
വനാണ് വധിച്ചതു എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. വിഭീഷണന്നു ലങ്കാധി
പത്യം കൊടുത്തതു രാമനാണ്. ദേവരക്ഷാർത്ഥം ഹരിഹരവിരി
ഞ്ചാദികളുടെ കലാംശജാതനായി ജനിച്ചവനാണ് രാമൻ എന്നും,
ദേവാംശസംഭവന്മാരാണ് വാനരങ്ങളെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നമ്മു
ടെ ആജ്ഞയെ ലംഘനം ചെയ്വാൻ ത്രിമൂർത്തികളാലും അസാദ്ധ്യ
മാണ്. വായുവും കൂടെ സമ്മതമില്ലാതെ നമ്മുടെ പട്ടണത്തിൽ
സഞ്ചരിക്കുന്നതല്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ മനുഷ്യരും കപികളും
രാക്ഷസന്മാരും ലവണം, ഇക്ഷു, സുര, സർപ്പി, എന്ന ചതുസ്സമു
ദ്രവും കടന്നു അഞ്ചാം സമുദ്രമായ പതിനാറു ലക്ഷം യോജന-
വിസ്താരമുള്ള ദധിസാഗരമദ്ധ്യേ ഉള്ള ഈ പട്ടണത്തോളം വരേണ

മെങ്കിൽ അവർ എത്രത്തോളം പ്രബലന്മാരായിരിക്കണം. സമ ത്ഥന്മാരാണെന്നുള്ളതിലേക്ക സാക്ഷി വേറെ വല്ലതും വേണമൊ. ആയതുകൊണ്ടു ശത്രുത ഒഴിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ ചിന്തിക്കുകയാ ണ് നല്ലത് എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു സഹസ്രമുഖൻ ക്രോധി ച്ചുപറയുന്നു! ഹെ നിന്തിരുവടിയുടെ നാമംപോലെതന്നെയാ ണ് കാര്യവും. ശുദ്ധമെ മഹിഷത്തിന്റെ ബുദ്ധിതന്നെയാണ്. ത്രിമൂർത്തികൾ എന്റെ നാമം കേട്ടാൽ കിടുകിടവിറക്കും എന്നുമാ ത്രമല്ല അവർ ഒരു അവതാരമായ വേഷം കെട്ടിയാൽ ഞാൻ മാ നിക്കുമൊ. വിഭീഷണന്റെ ജനനം രാക്ഷസനെന്നല്ലാതെ സ്വ ഭാവം പത്തുപ്രായമാണ്. പിന്നെ ആരാണ് കരസ്ഥരം തിന്നു ന്ന കപികളെ നമ്മോടെതിർക്കുന്നതു. കുരങ്ങന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ബാലി എന്ന ഒരുവൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവനെ നമ്മുടെ മാം സശാലയിൽ കാക്കയോട്ടുവാൻ ഒരിക്കൽ താമസിപ്പിച്ചിരുന്നതു ഓർമ്മ യില്ലായൊ. ഭോഷത്വം പറയാതെ ഇരിക്കുക. മേലിൽ ഇപ്രകാ രം സഭയിലിരുന്നു പറയരുത്. ഓർമ്മ വെക്കണം എന്നതിന്നു ശേഷം ഭഗവാൻ ഹനുമാനെ വിളിച്ചു അല്ലയൊ മാരുതെ വൃഥാ കാലം പോകുന്നു. സഹസ്രമുഖന്റെ കാരണന്മാരോടു വിവരം പറഞ്ഞയച്ചും സഹസ്രമുഖന്റെ മനസ്സറിവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ആ യതുകൊണ്ടു നീ ഇവിടെനിന്നു ഒരു ദൂതു പോയി സഹസ്രമുഖ ന്റെ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞു മടങ്ങുക എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേ ട്ടു ഹനുമാൻ അതിവേഗത്തിൽ പോയി സഹസ്രമുഖന്റെ രാജ ധാനിയിൽ വന്നു സിംഹാസനത്തിന്റെ മുന്നിലയിൽ തന്റെ വാൽ മടക്കി സിംഹാസനത്തിന്നു ശെരിക്കിരുന്നു ശ്രീരാമരാമ എന്നു ജപിക്കുകയും അതുകേട്ടു സഹസ്രമുഖൻ; ഹെ കപെ നീ ആരാണ്. എവിടുന്നു വരുന്നു. ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദികൾ എ ന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ സഭയിലേക്ക വരുന്നതല്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ, നീ ഒരു കരങ്ങൻ ബുദ്ധിയില്ലാതെ എനിക്ക നേരിട്ടു വാലു മടിച്ചിരുന്നതു ആലോചിച്ചാൽ നിന്റെ ശിരച്ഛേദനം ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടതു എങ്കിലും വിവരം അറിഞ്ഞതിൽപ്പി ന്നെ ആവാം. ആയതുകൊണ്ടു പരമാർത്ഥം പറയുക എന്നു ചോ

ദിച്ചതിന്നു ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ഹെ അസുരാധമ ഞാൻ ശ്രീ രാമസ്വാമിയുടെ ദൂതനാണ്. എന്റെ നാമം ഹനുമാനെന്നാണ്. മായാമാനുഷനായ രാമസ്വാമിയുടെ വൈഭവം നീ അറിയുമൊ. നിന്നെ ജയിച്ചു നിന്റെ അടുക്കൽ കപ്പംവാങ്ങിയിരുന്ന ത്രിലോകപുരന്ദരനായ രാവണനെ കുടുംബത്തോടുകൂടി നിഗ്രഹിച്ചു ധൎമ്മസ്ഥാപനം ചെയ്യുവനാണ് ശ്രീരാമസ്വാമി. ദധിസംഗരമദ്ധ്യെ നിരക്ഷരകുക്ഷികളും ജളപ്രഭുക്കളുമായ അസുരന്മാൎക്ക രാജാവാണെന്നുള്ള അഭിമാനത്തോടുകൂടി മൃഗപ്രായേണ ജീവിക്കുന്ന നീ വൃഥാവിൽ ഭഗവാന്റെ പ്രബലത മനസ്സിലാക്കാതെ ഞെളിയേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല. മേലിൽ ജീവിച്ചിരിക്കേണമെന്നു മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ വിഭീഷണനെന്ന ലങ്കേശ്വരന്റെ മകൻ മാല്യവാൻ പത്നിയായ ദേവനാരിയെ കൊണ്ടുവന്നു വിഭീഷണൻ പാദത്തിൽ വിട്ടു നമസ്കരിക്കുക എന്നതിനെക്കേട്ടു സഹസ്രമുഖൻ, ഹെ മൎക്കടാധമ, സഭ അറിയാതെ സംസാരിച്ചാൽ തല പോകുമെന്നു ഓൎമ്മ വെക്കണം. രാമനെ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. തന്റെ പത്നിയെ അന്യന്നു കൊടുത്തു അനന്തരം അവളെ പത്നിയായ്സ്വീകരിച്ചവനാണത്രെ. നീ അത്ര സമൎത്ഥനായ രാമന്റെ ദൂതനല്ലയൊ? വായുപുത്രനാകയാൽ നിന്റെ പിതാവു എന്റെ മിററം അടിക്കുന്നവനാണ്. വിഭീഷണൻ ജ്യേഷ്ഠനെക്കൊല്ലിച്ചു രാജ്യത്തെ അപഹരിച്ചവനാണ്. ചിറ വിട്ടുവാനല്ല സ്ത്രീയെ കൊണ്ടുവന്നത്. രതിക്കായിട്ടുണ്ടോ ആണ്. വിവരമില്ലാതെ യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുന്നാപക്ഷം ഇതാ ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു വരുന്നുണ്ട്. എന്നു പറയുക എന്നതിനെക്കേട്ടു ഹനുമാൻ മടങ്ങി സ്വാമിപക്കൽവന്നു സഹസ്രമുഖന്റെ അഭിപ്രായത്തെപ്പറഞ്ഞറിയിച്ചു. സഹസ്രമുഖൻ തന്റെ പ്രധാന മന്ത്രിയായ ബാണനെ വിളിച്ചു കേട്ടില്ലയൊ ബാണ ഒരു കുരങ്ങന്റെ വാക്കുകൾ. മേലിൽ ദേഹത്തോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു ഫലമില്ല. കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ വേണ്ടുന്ന സൈന്യങ്ങളോടുകൂടെച്ചെന്നു ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു വരിക. എന്നതു കേട്ട ഉടനെ ബാണൻ സൈന്യയുക്തനായി പുറപ്പെട്ടു മഹാരഥമേറി ശിലാബാണപാണിയായി അട്ടഹാസം ചെയ്തു പടനിലത്തിൽ വരിക

യും ബാണന്റെ വരവിനെക്കണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ ഭഗവാനെ വണങ്ങി ഇവനോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ അടിയനു കല്പന തരണമെന്നു പറയുകയും അതുപ്രകാരം വില്ലും കൊടുത്തു സുഗ്രീവപ്രഭൃതികളോടുകൂടി അയക്കുകയും ബാണൻ കൊണ്ടുവന്ന ഇരുന്തുറ വെള്ളം അസുരപ്പടകളെ അംഗദൻ, നീലൻ ദ്വിവിദൻ മുതലായവർ കൂടി വധിക്കുകയും അതു കണ്ടു ബാണൻ രഥത്തെ ലക്ഷ്മണന്റെ നേരെ നടത്തുന്നതിനെക്കണ്ടു ഹനുമാന്റെ ഭുജത്തിൽനിന്നു അനന്തദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെ തൊടുക്കുകയും ബാണൻ അഗ്നിതേജസ്സുമുള്ള ബാണങ്ങളെ ലക്ഷ്മണന്റെ പേരിൽ തൊടുക്കുകയും ഇങ്ങിനെ അന്യോന്യം അനന്തബാണങ്ങളെ ശരവർഷം ചെയ്തു മൂന്നു ദിവസം അഹോരാത്രം ഇടവിടാതെ യുദ്ധം നടത്തിയതിൽ ബാണന്നു യാതൊരു ദാഹമോഹാദികളില്ലാതെ ഘോരം നടുക്കുമാറു സിംഹനാദം ചെയ്തു. അതു കണ്ടു ലക്ഷ്മണനും ഇതെന്തൊരു അത്ഭുതമാണ്. ബാണൻ അസ്ത്രം പെട്ടു മരിക്കാതിരിപ്പാനുള്ള അവകാശമെന്ത്? ആയതിന്റെ പരമാർത്ഥം അറിയാതെ യുദ്ധം ചെയ്തു പ്രയോജനമില്ലെന്നാലോചിച്ചു നില്ക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു അശരീരിവാക്കുണ്ടായി. എന്തെന്നു പറഞ്ഞാൽ, ബാണന്റെ ഗളത്തിൽ ഒരു ശിവലിംഗം ഇരിപ്പുണ്ട്. കാരണം ലിംഗധാരിയായ ഒരു സന്യാസിയെ ഇവൻ എടുത്തു വിഴുങ്ങുമ്പോൾ ആ ശിവലിംഗം കഴുത്തിൽ ഉറച്ചിരുന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു പാശുപതാസ്ത്രം തൊടുത്താൽ ലിംഗം പുറത്തു വരും. ആയതിനെ സമുദ്രത്തേക്കെറിഞ്ഞു അനന്തരം ബാണനെ നിഗ്രഹിക്കുക. എന്നതിനെകേട്ടു ഇതും സ്വാമികാരുണ്യം തന്നെ എന്നു സന്തോഷിച്ചു പാശുപതാസ്ത്രം തൊടുത്തു ശിവലിംഗത്തെ പുറത്തു വരുത്തി സാഗരത്തിലിട്ടു അനന്തരം ബാണനെ വധിച്ചു ജയഭേരി അടിക്കുകയും ആയതു കേട്ടു സഹസ്രമുഖൻ കേട്ടു തനിക്കുള്ള സൈന്യങ്ങളിൽ അന്തുറ വെള്ളംപടകളേയും പുത്രനായ ചന്ദ്രഗുപ്തനേയും യുദ്ധത്തിന്നയക്കുകയും ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡം നടുങ്ങുമാറ് രണഭേരി അടിച്ച് യുദ്ധക്കളത്തിൽ വരികയും ശ്രീരാമസ്വാമി ഇവനോടു യുദ്ധം ചെയ്വാൻ ആരെയാണ് അയക്കേണ്ടതെന്നു ആ

ലോചിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഇവനാണ് വിഭീഷണന്റെ ശത്രുവെന്നും
മാല്യവാന്റെ പത്നിയെ കളവു ചെയ്യുന്ന ഇ
വനാണെന്നും ഇവന്നു പത്മകോമള എന്ന ഒരു പത്നിയുണ്ടെ
ന്നും ആ സ്ത്രീ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ ഉപാസനാമൂർത്തിയായ ബ്രഹ്മാവി
ന്റെ മൂലമന്ത്രത്തെ ധ്യാനിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ശത്രുനി
ഗ്രഹംചെയ്തു മടങ്ങുന്നവരെ ഏകാഗ്രമാനസിയായി ധ്യാനിക്കുന്നു
ണ്ടെന്നും ശത്രു ആരെന്നറിഞ്ഞാലും അന്നിമിത്തം ജയത്തെ പ്രാ
പിക്കുമെന്നും ആയതുകൊണ്ടു ചന്ദ്രഗുപ്തനോടു യുദ്ധംചെയ്യുന്ന
അവസരത്തിൽ ഒരുവൻ പോയി പത്മകോമളയുടെ ജപത്തെ വി
ഘ്നം വരുത്തണമെന്നും എന്നാൽ ഇവനെ ജയിക്കാമെന്നും ആകാ
ശവീഥിയിൽനിന്നു അശരീരിവാണി ഉണ്ടാകുകയും അതു കേട്ടു
ഭഗവാൻ വിഭീഷണപുത്രനായ മാല്യവാനെ യുദ്ധത്തിന്നയച്ചു അ
നന്തരം മാരുതിയെ വരുത്തി. ഭഗവാൻ, മാരുതേ! നീ അതിവേ
ഗത്തിൽ ചെന്നു അണിമാ എന്ന സിദ്ധിയാൽ ആരും അറിയാ
തെ പത്മകോമള ഇരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിൽ കടന്നു ജപത്തെ വി
ഘ്നം വരുത്തി അതിവേഗത്തിൽ മടങ്ങുക എന്നു പറഞ്ഞു ഹനുമാ
നെ അയക്കുകയും ഹനുമാൻ അതിവേഗത്തിൽ അണുപ്രമാണമാ
യ രൂപത്തെ വഹിച്ചു ആരും അറിയാതെ നടന്നു പത്മകോമളയു
ടെ ഗൃഹത്തിൽ കടന്നു നോക്കിയതിൽ ഗൃഹത്തിന്നു പുറമെ നാ
ലുഭാഗവും അനേക വില്ലാളികളും പത്മകോമളയുടെ നാലുഭാഗ
ങ്ങളിലും അനേക അസുരസ്ത്രീകളും അതിജാഗ്രതയായി കാവലി
രിക്കുകയും മദ്ധ്യത്തിൽ പത്മകോമള ഏകാഗ്രമാനസയായി ജപി
ക്കുന്നതും കണ്ടു ജപത്തെ മുടക്കുവാൻ മാർഗ്ഗം എന്തെന്നാലോചി
ച്ചുംകൊണ്ടിരുന്നു. ഇവിടെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കൊണ്ടുവന്ന പടക
ളോടുകൂടി മാല്യവാന്റെ പടകൾ തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും മാ
ല്യവാന്റെ സൈന്യങ്ങൾ ക്ഷീണിക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു
സുഗ്രീവന്റെ പടനായകനായ നീലനെ അയക്കുകയും നീലൻ
അത്യുന്നതമായ ഒരു വൃക്ഷത്തെ പറിച്ചു പടയിടയിൽ കടന്നു അ
സുരപ്പടകളെ അടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ കണ്ടു
നീലന്റെ നേരിട്ടു രഥം നടത്തിവന്നു അനേകബാണങ്ങളെ പ്ര

യോഗിക്കുകയും അതു കണ്ടു മാല്യവാൻ നേരിട്ടു തമ്മിൽ അന്യോ
ന്യം അതികഠിനമായ യുദ്ധം നടത്തുകയും അങ്ങിനെ യുദ്ധം നട
ക്കുന്നതിന്നു മദ്ധ്യേ അവിടെ പത്മകോമളയുടെ ഗൃഹത്തിൽ സമ
യം നോക്കിയിരുന്ന മാരുതി ഒരു എന്ത്രത്തെ എഴുതി പത്മകോമ
ളയുടെ സമീപത്തിലിടുകയും ആ എന്ത്രശക്തിയാൽ അവിടെ കാ
വല്ക്കാരായിരുന്ന അസുരസ്ത്രീകൾ അന്യോന്യം കലഹിച്ചു അതി
കഠിനമായി നിലവിളിക്കുകയും ഈ കലശൽ നിമിത്തം പത്മകോ
മളയുടെ ധ്യാനത്തിന്നു വിഘ്നം വന്നു താനും നിലവിളി തുടങ്ങുക
യും ചെയ്തു. ഇവിടെ യുദ്ധക്കളത്തിൽ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ രഥം തക
ൎത്തു ശിലമുറിച്ചു അവസാനം ബ്രഹ്മാസ്ത്രത്താൽ തലയറുത്തു വാ
യുക്കണ തൊടുത്തു ശിരസ്സിനെ സഹസ്രമുഖന്റെ രാജധാനി
യിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇടിയിക്കുകയും അതു കണ്ടു സഹസ്രമുഖൻ
വിധിച്ചു ബ്രഹ്മാണ്ഡം കിടുങ്ങുമാറു രണഭേരി അടിച്ചു
ആയിരം അശ്വങ്ങളെ പൂണ്ട മഹാരഥത്തിൽ ആരോഹിച്ചു ആ
യിരം വെള്ളം പടകളോടു കൂടി പുറപ്പെട്ടു യുദ്ധക്കളത്തിൽ വരിക
യും അതു കണ്ടു ഭഗവാൻ ശിലാബാണപാണിയായി ഹനുമാ
ന്റെ ഗളത്തിൽ കയറി വില്ലു ആകൎണ്ണാന്തം വലിച്ചു ഞാൺ മു
ഴക്കിയ അവസരത്തിൽ ഒരു അശരീരിവാണി ഉണ്ടായി. അ
തെന്തെന്നുവെച്ചാൽ, സ്വാമിൻ നിന്തിരുവടിക്കു അറിയാത്തതൊ
ന്നും ലോകത്തിലില്ല. എങ്കിലും പ്രാകൃതന്മാരെ ഒപ്പിക്കുവാനുള്ള
പുറപ്പാടാണിത്. എന്നാൽ സഹസ്രമുഖൻ സ്ത്രീകൾ ഒഴിച്ചു മ
റ്റാരാലും ഏതു വരായുധങ്ങളാലും മൃതാവസ്ഥ അനുഭവിക്കരുതെ
ന്നു ബ്രഹ്മാവിനോടു പണ്ടു വരം വരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നു തന്നെ
അല്ല ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാൽ നീ നശിക്കട്ടെ എന്നു വിദ്യാധരസ്ത്രീ
യായ ചഞ്ചലാക്ഷിയുടെ ശാപം ഏററിട്ടുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു
ശക്തിയാൽ സഹസ്രമുഖൻ നശിക്കുമെന്നല്ലാതെ നിന്തിരുവടി
യാൽ മൃതനാവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കും എന്നുള്ള അശരീരിവാ
ണിയെ കേട്ടു ഭഗവാൻ അതിവേഗത്തിൽ ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു
അല്ലയോ ലക്ഷ്മണ! നമ്മുടെ ശരത്താൽ സഹസ്രമുഖൻ മരണമ
നുഭവിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നാണു സത്യമായ അശരീരിവാക്യം. ആ

യത്തുകൊണ്ടു സഹസ്രമുഖനും ഞാനുമായി യുദ്ധം എടവിടാതെ നടത്തിവരാം. അതിന്നിടയിൽ നീ അയോദ്ധ്യയിൽ പോയി ജാനകിയെ വിമാനത്തിൽ ഏററി അതിവേഗത്തിൽ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരണം എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ സ്വനാമചിഹ്നമായ കണയാഴിമോതിരത്തെ ഊരി ജാനകിക്കു അടയാളത്തിന്നായ്ക്കൊടുത്തയക്കുകയും ലക്ഷ്മണൻ അതിവേഗത്തിൽ വിഭീഷണൻ വക്കൽനിന്നു വിമാനത്തെ തിരിച്ചു ആകാശമാൎഗ്ഗ നടത്തി അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നു ജാനകിയെ കണ്ടു തിരുവാഴി എന്ന കണയാഴി കയ്യിൽ കൊടുത്തു വിവരം പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട ഉടനെ മരവസ്ത്രവുംകൂടെ എടുക്കാതെ പുറപ്പെട്ടു വിമാനത്തിൽ കയറി മുഹൂൎത്തമാത്രേണ ലവണാദികളായ സാഗരങ്ങളെ എല്ലാം കടന്നു പടവിടുതിയിൽ വന്നുചേൎന്നു. ഇവിടെ ഭഗവാനും സഹസ്രമുഖനുമായി അതികഠിനമായ യുദ്ധങ്ങളെ ചെയ്തു അന്യോന്യം അസ്ത്രങ്ങളെ വൎഷധാര ചെയ്കയും അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഭഗവാൻ സഹസ്രമുഖന്റെ പടകളുടെ മേൽ ഒരു മോഹനാസ്ത്രം തൊടുത്തു പടകൾ അന്യോന്യം സഹസ്രമുഖനെ ശ്രീരാമനാണെന്നു തോന്നി സഹസ്രമുഖനും പടകളുമായി യുദ്ധം തുടങ്ങി പടകളെല്ലാം നശിക്കകയും മദ്ധ്യേ ഭഗവാൻ ജാനകിയെ കണ്ടു വേണ്ടുന്ന മാൎഗ്ഗങ്ങളെ ജാനകിക്കു ഉപദേശിക്കകയും അതു കേട്ടു ജാനകി കാളരാത്രിയുടെ വേഷത്തെ പൂണ്ടു. കാളരാത്രി എന്നു വെച്ചാൽ ലോകമെല്ലാം നടുങ്ങത്തക്ക ഒരു വികൃതരൂപിയാണ്. കറുത്തപക്ഷത്തിൽ അമാവാസി ദിനത്തിൽ അൎദ്ധരാത്രിയിലുള്ള അന്ധകാരത്തിന്നു തുല്യമായ വൎണ്ണവും, ആകാശത്തെ നിബിഡീകരിച്ചഔന്നത്യകായവും, നരസിംഹത്തിന്റെ ദന്തങ്ങളോടു മത്സരിക്കുന്ന ദന്തവും, സമുദ്രംപോലെ വിസ്താരവും ചലനസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ നേത്രവും, രക്തവൎണ്ണത്തോടുകൂടിയ മുടിയും, മത്തഗജങ്ങളെ കുണ്ഡലമായണിഞ്ഞ കാതും, അഷ്ടനാഗങ്ങളെ അണിഞ്ഞുള്ള കഴുത്തും, ദേഹധാരികളെ വേർപെടുത്തേണ്ടുന്ന കലേവേൽ എന്ന ആയുധത്തെ വഹിച്ച കരവും, മൃത്യു അപമൃത്യു എന്ന രണ്ടു ശൃംഖലയെ ധരിച്ച വക്ഷോദേശവും ത്രിമൂൎത്തികൾമുതൽ പിപീലികപൎയ്യന്തം ദേഹദേഹികളെ

വേർപെടുത്തുവാനുള്ള അധികാരമുദ്രയും നീലമേഘത്തെ തോ
ല്പിച്ച വസ്ത്രം ധരിച്ചുള്ള ഇടയും ധർമ്മരാജാവായ മന്ത്രിയും കാലൻ
യമൻ എന്ന ഭടന്മാരും വേതാളമെന്ന വാഹനവും ആയി മരണ
ത്തിൻെറ തലേദിവസത്തിൽവന്നു പിറേറദിവസം മരിക്കാൻപോ
കുന്ന ശരീരികളുള്ള പുത്രമിത്രധനധാന്യസുഖദുഃഖങ്ങളെ മറപ്പിച്ചു
ഇഹലോകവിവരങ്ങളെ വിട്ട് ദേഹദേഹിയെപ്പിരിക്കുന്നവളാ
ണ് കാളരാത്രി എന്നവൾ. ഇങ്ങിനെയുള്ള വേഷത്തെപ്പൂണ്ട്
ജാനകി പുറപ്പെട്ട പടനിലത്തിൽ വരികയും അതുകണ്ട് അസുരേ
ശ്വരനായ സഹസ്രമുഖൻ സൂത്രക്കയററ പ്രതിമയെപ്പോലെ ഭൂ
മിയിൽ വീഴുകയും അതുകണ്ട ജാനകിയും പതിവ്രതാഗ്നിയെ വള
ർത്തി അസുരനെ ദഹിപ്പിച്ചു ത്രൈലോക്യപുരി ദധിസാഗരത്തിൽ
മുങ്ങിപ്പോകട്ടെ എന്നനുഗ്രഹിച്ചു അവിടെനിന്നു ഭഗവാൻ വിഭീ
ഷണനോടുകൂടെയും മകൻ മാല്യവാൻ തൻെറ പത്നിയായ ദേവ
താരിയോടുകൂടിയും സുഗ്രീവാദികളൊരുമിച്ചു പുറപ്പെട്ടു അയോ
ദ്ധ്യയിൽ വന്നിരുന്നു. അനന്തരം വിഭീഷണനേയും സുഗ്രീവനേ
യും അവരവരുടെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കയച്ചു താൻ രാജധാനി
യിൽ സുഖമേ വസിച്ചു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അയോദ്ധ്യയിൽ
വസിക്കുന്ന രജകൻ തൻെറ ഭാര്യയായി ഒരു ദിവസം ശണ്ഠകൂടി.
എടീ! എൻെറ സമ്മതംകൂടാതെ ഇന്നലെ രാത്രിയിൽ അന്യ
ൻെറ ഗൃഹത്തിൽ പോയി താമസിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യം എന്താ
യിരുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു മേലിൽ എനിക്കു ഭാര്യയായിരിപ്പാൻ
നിണക്കു യോഗ്യതയില്ല എൻെറ സ്വജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞാൽ
എന്നെ ഭ്രഷ്ട്കല്പിച്ച് ജാതിയിൽനിന്നു നീക്കുന്നതിന്നു വാദമില്ല.
ആയതുകൊണ്ടു നീ ഇവിടെ താമസിപ്പാൻ പാടില്ല. പുറത്തുപോ–
എന്നുപറഞ്ഞു ഭാര്യയെ അടിക്കുകയും അപ്പോൾ ഭാര്യ അയ്യോ ക
ഷ്ടം! ഞാൻ ഒരു രാത്രിയല്ലെ വീടുവിട്ടു താമസിച്ചിട്ടുള്ളു. നമ്മു
ടെ രാജാവായ രാമസ്വാമിയുടെ പത്നി സീതയെ ഒരു സംവത്സരം
അന്യൻ കൊണ്ടുപോയി വെച്ചിരുന്നില്ലയോ? രണ്ടാമതല്ലെ നമ്മു
ടെ രാജാവു കൊണ്ടുവന്നു പത്നിയായി വെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നതു. അ

വക്ക ഭ്രഷ്ടില്ലായെന്നും ഈ വിഴപ്പ് തിരുമ്പുന്ന നികൃഷ്ടജാതിയായ നമുക്കാ ഭ്രഷ്ട് വന്നുപോമെത്രെ എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട രജകൻ പറയുന്നു. എടീ! ഒരുവൻ അവരിൽ മര്യാദയില്ലാതെ വല്ലതും കാണിക്കുന്നതായാൽ മററുള്ളവരും അപ്രകാരം നടക്കണമെന്നുണ്ടോ? എന്നു പറഞ്ഞു തൻെറ ഭാൎയ്യയെ പുറത്താക്കി ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം ഒററന്മാർ കേട്ട അതിവേഗത്തിൽപോയി രാജധാനിയിൽ രാമസ്വാമിയെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു, രജകനും തൻെറ ഭാൎയ്യയുമായി ഉണ്ടായ ശണ്ഠയും തന്നിമിത്തം ഉണ്ടായ സംഭാഷണങ്ങളും രജകൻ ഭാൎയ്യയെ ഉപേക്ഷിച്ചതും വിവരമായി രാമസ്വാമിയെ കേൾപ്പിച്ചു. അതുകേട്ട ഭഗവാൻ വലുതായ വിഷണ്ഢഭാവത്തോടുകൂടി രജകൻ പറഞ്ഞ കാൎയ്യം ശരിയാണ്. ജാനകി ഒരു സംവത്സരംവരെ രാവണൻെറ ബന്ധോവസ്ഥിൽ ഇരുന്നവളാണ്. ആന്തരം വേറെയാണെങ്കിലും അപവാദത്തെയല്ലെ ഭയപ്പെടേണ്ടത്. ആയതുകൊണ്ടു ജാനകിയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. രാജാവു അനീതി ചെയ്താൽ അതിനെപ്പററി പ്രജകൾ വല്ലതും പറഞ്ഞുവെന്നു ക്രോധിക്കുന്നതു ശരിയല്ലെന്നു കരുതി തൻെറ അനുജനായ ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു, അല്ലയോ സൌമിത്രേ! നമ്മുടെ നഗരവാസികളിൽവെച്ചു ഒരു മണ്ണാൻ പറഞ്ഞതു കേട്ടില്ലേ. ആയതുകൊണ്ടു സീതയെ നീ കൊണ്ടുപോയി കാട്ടിൽ വിട്ടുവരണം. അവളെ പത്നിയായി വരിച്ചിരുന്നാൽ അപവാദം ഒരു കാലത്തും നശിക്കുന്നതല്ല. എന്നതിനെക്കേട്ട എന്തു ചെയ്യും കൎമ്മദോഷമെന്നേ പറവാനുള്ളു എന്നു കരുതി പുറപ്പെട്ട ജാനകിയെ കൂട്ടി വനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഗൌതമൻെറ ആശ്രമത്തിന്നു സമീപം വിട്ടു വനദേവതകൾ രക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു ജാനകി അറിയാതെ ലക്ഷ്മണൻ മടങ്ങി അയോദ്ധ്യക്കു വന്നു സ്വാമിയോടു വിവരം പറയുകയും ചെയ്തു. ഗൌതമൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിലേക്കു വരുന്ന വഴിയിൽ ജാനകിയെക്കാണുകയും കണ്ടു വിവരം ചോദിച്ചറിഞ്ഞു സാവ്വശരി ഒരു കാലത്തും ദുഃഖിക്കരുത്. ത്രിമൂൎത്തികളും തൻെറ കാലത്തെക്കടപ്പാൻ സമൎത്ഥന്മാരല്ലെ. പരമേശ്വരൻ ഭിക്ഷയെടുത്തതും, ബ്രഹ്മാവിൻെറ

ശിരസ്സുപോയതും, സൂൎയ്യനെ ചാണയിൽക്കടഞ്ഞതും, ചന്ദ്രന്റെ കലകൾ നശിച്ചതും, നഹുഷൻ എന്ന രാജാവു പെരുമ്പാമ്പായതും, താരുകവനമഹൎഷികളുടെ പത്നിമാക്കു പാതിവ്രത്യഭംഗം വന്നതും, ഇതെല്ലാം അവരവരുടെ കാലദോഷമാണു്. പ്രാരബ്ധം അനുഭവിക്കാതെ കഴിയുമോ? ആയതുകൊണ്ടു് എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ സുഖമേ വസിക്കുക. ഒരു കാലത്തു സ്വാമിയോടുകൂടി സുഖമേ വസിപ്പാൻ സംഗതിവരും എന്ന ഉപചാരവാക്കുകളാൽ ആശ്വസിച്ചു അവിടെ വസിച്ചുവരികയും, ജാനകി കാട്ടിലേക്കു വരുമ്പോൾ മൂന്നുമാസം ഗൎഭമായിരുന്നു. ആ ഗൎഭം വളൎന്നു പത്തു മാസം തികഞ്ഞു ഒരു ആൺകുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുകയും ആ സന്തതിയെ ശ്രീരാമസ്വാമിയെപ്പോലെ കരുതി വളൎത്തി എചലൻ എന്നു പേരിട്ടു വളരുന്ന മദ്ധ്യേ ഒരു ദിവസം ഗൌതമൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിൽ വന്നു ജാനകിയതിൽ ബാലനെ ആശ്രമത്തിൽക്കിടന്നിരുന്ന തൊട്ടിയിൽക്കണ്ടില്ല. ജാനകി പുഷ്പം അറുക്കുകയാണെന്നും മനസ്സിലാക്കി. അയ്യോ കഷ്ടം കുട്ടിയേ വല്ല മൃഗങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയിരിക്കും ജാനകി വന്നുനോക്കുമ്പോൾ ബാലനെക്കണ്ടില്ലായെങ്കിൽ പ്രാണനെ ത്യജിക്കും എന്നു കരുതി കുശയെ മന്ത്രിച്ചു തൊട്ടിയിൽ ഇട്ടു ആട്ടുകയും ആ തൃണം ഒരു ബാലനായ് ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. സീത പുഷ്പോദ്യാനത്തിൽനിന്നു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിൽ ബാലനോടുകൂടി വന്നതിനെ ഗൌതമൻ കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു ഉണ്ടായ വൃത്താന്തങ്ങളെ ജാനകിയോടു പറഞ്ഞറിയിച്ചു. കുശയിനാൽ സൃഷ്ടിച്ച സന്തതിക്കു കുചലൻ എന്നു പേരിട്ടു. ഇങ്ങിനെ എചലകുചലന്മാരെ വളൎത്തി അക്ഷരവിദ്യ, ആയുധവിദ്യ, മുതലായ സൎവ്വശാസ്ത്രപുരാണം ഇതിഹാസം ശ്രുതിസ്മൃതി അലങ്കാരങ്ങളെ ജലപ്രായമായി പഠനംചെയ്യിപ്പിച്ചു എചലകുചലന്മാർ വിദ്യാപാരംഗതന്മാരായ് ഭവിച്ചു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അയോദ്ധ്യയിൽ പതിനോരായിരം വത്സരം രാജ്യഭാരം വഹിച്ചു ധൎമ്മമെന്ന പന്ഥാവിൽനിന്നു തെറ്റാതെ ചതുസ്സമുദ്രപൎയ്യന്തം തന്റെ ആജ്ഞാചക്രത്തെ നടത്തിവരികയും ക്ഷത്രധൎമ്മമായ അശ്വമേധയാഗം ചെയ്യേണമെന്നു കരുതി തന്റെ കുലഗു

തവായ വസിഷ്ഠമഹൎഷിയെ വരുത്തി ആലോചിക്കകയും അതുകേ
ട്ടവസിഷ്ഠമഹൎഷി ആയതിന്നുവേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെയെല്ലാം തെ
യ്യാറാക്കുവാനായി മന്ത്രിയായ സുമന്ത്രരെ എല്പിക്കകയും യാഗത്തി
ന്നുള്ള അശ്വത്തെകൊണ്ടുവരുവാൻ തുരഗശാസ്ത്രത്തിൽ നിപുണ
നായ ഭരതനെ എല്പിക്കകയും ഭരതൻ ദ്രാവിഡദേശാധിപനായ
ദൃഢമാരൻഎന്ന ചക്രവൎത്തിയെക്കണ്ടു ഞങ്ങൾ അശ്വമേധയാഗം
ചെയ്വാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആയതിന്നു പൂൎത്തിയായ ലക്ഷണ
ത്തോടുകൂടിയ തുരഗം ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നു കേട്ടു. ആയതുഅയച്ചു
തരുവാനായി എന്റെ അഗ്രജനായ ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ കല്പന
യുണ്ടു്. എന്നതിനെക്കേട്ടു നല്ല കാൎയ്യം ഭവാനെ മനസ്സിലായില്ല
സിംഹാസനത്തിൽ ഇരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു ഭരതനെ സിംഹാ
സനത്തിലിരുത്തി ഉപചരിച്ചു നിന്തിരുവടി തുരഗശാസ്ത്രത്തിൽ
നിപുണനാണെന്നു കേൾവിയുണ്ടു്. അശ്വത്തിന്നു ലക്ഷണമെ
ന്തു് ദുൎല്ലക്ഷണമെന്തു് ആയതു പറഞ്ഞു കേൾപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കു
ന്നു. എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭരതൻ അശ്വലക്ഷണത്തെ ദ്രാവിഡ
രാജാവോടു പറയുന്നു. ആളെ മറയ്ക്കുന്ന ഉയരവും ഇന്ദ്രനീല
ത്തെ തോല്പിക്കുന്ന നറവും അതിൽ കണ്ണു് രണ്ടും മുട്ടീന്നു താഴെ മ
ഞ്ഞൾവൎണ്ണവും കാലു രണ്ടും പവിഴവൎണ്ണമായും ശംഖിന്റെ ശബ്ദ
ത്തെ കബളീകരിക്കുന്ന ശബ്ദവും മാറത്തു ഇടത്തുവശമായി വല
ഞ്ചുഴിഞ്ഞ ഒരു ചുഴിയും വലത്തുവശമായി ഇടംചുഴിഞ്ഞ ഒരുചു
ഴിയും പിൻഭാഗം വാലിന്നു താഴെ ഊൎദ്ധ്വമുഖമായി ഒരു ചുഴി
യും മുതുകത്തു ഇടംവലം ചുഴിഞ്ഞതായ രണ്ടു ചുഴികൾ അന്യോ
ന്യം തൊട്ടും നെററിയിൽ ശംഖിന്റെ ആകൃതിയിൽ ഊൎദ്ധ്വമുഖ
മായി ഒരു ചുഴിയും നീലരക്തവൎണ്ണമായ ചെവിയും നാസികദ്വാ
രങ്ങൾ അശോകത്തളിരിന്റെ വൎണ്ണവും കഴുത്തുരോമങ്ങൾ ഒരു
ചാണിന്നു താഴെ ചെരിയാതെയും ചെവി പതിനൊന്നു വിര
ലിൽ കവിഞ്ഞതായും ആണായിരുന്നാൽ ബീജം തൂങ്ങിയതല്ലാതെ
യും പെണ്ണായിരുന്നാൽ കടിപ്രദേശം ഉള്ളു വലിച്ചതായും ഇരി
ക്കണം. ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ തികഞ്ഞ അശ്വങ്ങൾ ഒരു രാജധാ
നിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ആ രാജാവു ഒരു കാലത്തും ശത്രുക്കളേ

ട അപജയത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ മുൻപറയപ്പെട്ട ലക്ഷണങ്ങൾ ഇല്ലാതിരുന്നാൽ അവയെ രാജധാനിക്കു പുറമെ നിറുത്തുന്നതല്ലാതെ രാജധാനിയിൽ നിറുത്തരുത്. ഇതിന്നു വിപരീതമായി കാണപ്പെടുന്നതെല്ലാം ദുർല്ലക്ഷണമാണ്. യാഗബലിക്കായി നിശ്ചയിക്കുന്ന തുരഗങ്ങൾക്കുമേൽപറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളിൽവെച്ചു രണ്ടു ലക്ഷണങ്ങൾ അധികരിച്ചിരിക്കണം, അതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ നാവിന്മേൽ ശംഖു, ചക്ര, രേഖകൾ പ്രതിഫലിച്ചതായിരിക്കണം എന്നിങ്ങിനെ അശ്വലക്ഷണത്തിൽ നൈപുണ്യങ്ങളെ കേട്ടു സന്തോഷിച്ചു അനന്തരം കുതിരപ്പന്തിയിൽ നിന്നു അശ്വങ്ങളെ വരുത്തി യാഗബലിക്കനുസരിച്ചു ലക്ഷണമുള്ള ഒരു അശ്വത്തെക്കൊടുത്തു അയക്കുകയും ഭരതൻ തുരഗത്തെ സേവകൻവശം എല്പിച്ചു താൻ രഥാരൂഢനായി അയോദ്ധ്യക്കുവരികയും സേവകൻ അശ്വത്തെക്കൊണ്ടുവന്നു നിറുത്തി രാമസ്വാമിയോടു വിവരം ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭഗവാൻ എഴുപതുവെള്ളം കപികളേയും കപികൾക്കു രാജാവായ സുഗ്രീവനെയും ലങ്കേശ്വരനായ വിഭീഷണനെയും വരുവാനായി ദൂതന്മാരെ അയക്കുകയും അതുപ്രകാരം വിഭീഷണനും സുഗ്രീവനും അയോദ്ധ്യയിൽവന്നു സ്വാമിയെക്കണ്ടു വിനയാന്വിതന്മാരായിവസിച്ചു. എന്നാൽ ദിഗ്വിജയത്തിന്നായി മുന്നടത്തുന്ന അശ്വത്തിൻെറ കഴുത്തിൽ അയോദ്ധ്യരാജാവായ ശ്രീരാമൻ ദിഗ്വിജയം ചെയ്ത് അശ്വമേധയാഗം ചെയ്വാൻ പോകുന്നു. ശ്രീരാമനെ ജയിക്കണമെന്നും യാഗത്തെ മുടക്കേണമെന്നും പ്രിയമുള്ളവരുണ്ടെങ്കിൽ ഈ കുതിരയെ പിടിച്ചുകെട്ടാം. അതിന്നു ശക്തിയില്ലാത്തവർ എന്നിൽ കീഴടങ്ങിയെന്നു എൻെറ പാദത്തിൽ ശരണം പ്രാപിക്കണം. എന്നു തിരുവാചകമെഴുതികെട്ടി അശ്വത്തെ മുൻനടത്തി പിന്നാലെ ശ്രീരാമസ്വാമി ഭരതലക്ഷ്മണ ശത്രുഘ്നൻ സൈന്യങ്ങൾ അവരോടുകൂടി വിഭീഷണൻസുഗ്രീവൻ തങ്ങളുടെ സൈന്യങ്ങൾ അവരവരുടെ വരായുധങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു നടക്കുകയും അങ്ങിനെ സൈന്യയുക്തനായി ശ്രീരാമസ്വാമിരഥാരൂഢനായി വരുന്നു എന്നുകേട്ടു അംഗ, വംഗ, കലിംഗ, കാശ്മീരം,

കാംബോജ, കാരൂപ, സൌവീര, സൌരാഷ്ട്ര, മഹാരാഷ്ട്ര, ദ്രൌഡ, വിരാഡ, കുഞ്ജര, കെകയ, സൂര, സേന, കൊങ്ക, വരണ, മാഗ, മാളവ നിഷധ, ചോര, ചോള, പാണ്ടി പാഞ്ചാലാദികളായ മഹാരാജധാനിയിലുള്ള ചക്രവർത്തികളെല്ലാം സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമിയുടെ തുരഗമാണിതെന്നു മനസ്സിലാക്കി അവരും തങ്ങളുടെ സൈന്യങ്ങളോടുംകൂടി പുറപ്പെട്ടു ഭഗവാനെ വന്നു ശരണം പ്രാപിച്ചു സഹായികളായി പിൻതുടരുകയും, ഹിമവാന്റെ ദക്ഷിണതാഴ്വരനിൽവെച്ചു തുരഗത്തെ ചിത്രകവചൻ എന്ന അസുരൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ഭൂമിയെ വിട്ടു ഇരുപതുയോജന അധോഭാഗമായും അമ്പതുയോജന വിസ്താരമായും ഉള്ള മഹിഷപുരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി കെട്ടിയിട്ടു. രാമസ്വാമിയുടെ സൈന്യങ്ങൾ അശ്വത്തെ അനേകദിക്കുകളിലെല്ലാം തേടിത്തിരഞ്ഞു കാണാതെ നടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഭഗവാൻ ജാംബവാനെ വിളിച്ചു അല്ലയോ ജാംബവാൻ അശ്വത്തിന്റെ യാതൊരു വിവരവുമില്ല. അപമാനവും ബുദ്ധിമുട്ടിന്നും ഇടയായിത്തീരുമെന്നുതോന്നുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ജാംബവാൻ പറയുന്നു. ശരണം സ്വാമിൻ ഈ ഹിമവാന്റെ താഴ്വരയിൽനിന്നു ഭൂമിയെ വിട്ടു അധോഭാഗമായി മഹിഷപുരമെന്ന ഒരു നഗരമുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ചിത്രകവചൻ എന്ന ഒരു അസുരനും ഉണ്ടായിരുന്നു. പണ്ടു നഹുഷൻ എന്ന മഹാരാജാവു് അശ്വമേധയാഗത്തിന്നായി കുതിരയെ മുന്നടത്തി സൈന്യയുക്തനായി ഭൂപ്രദക്ഷിണംചെയ്തുവരുമ്പോൾ ഇന്ദ്രന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം ഈ അസുരൻ അശ്വത്തെ തന്റെ മഹിഷപുരത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി കെട്ടിയിടുകയും അനന്തരം നഹുഷരാജാവു് നിന്തിരുവടിയുടെ പൂർവ്വികന്മാരിൽവെച്ചു മുചുകുന്ദൻ എന്ന ചക്രവർത്തിയോടു ചെന്നു സങ്കടം പറയുകയും അതുകേട്ടു മുചുകുന്ദനും ശിലാബാണപാണിയായി പുറപ്പെട്ടു മഹിഷപുരത്തിൽ പോയി ചിത്രകവചനോടു യുദ്ധംചെയ്കയും ചിത്രകവചന്നു ജയമില്ലെന്നു കണ്ടു മായാധിക്യത്താൽ തന്റെ നഗരത്തിന്റെ പശ്ചിമോത്തരമായുള്ള സ്വർഗ്ഗപ്രവേശനമെന്ന കുഹരത്തിൽ ഓടിയൊളിക്കുകയും മുചുകുന്ദനെന്ന മഹാരാജാവു് അശ്വത്തെ അഴിച്ചു നഹുഷ

രാജാവിന്നുകൊടുത്തു താൻ അയോദ്ധ്യക്കു മടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഒരുകാര്യം പണ്ടു കഴിഞ്ഞ ഓർമ്മ അറിയുന്നുണ്ട്. ഒരു സമയം ആ അസുരൻതന്നെ ഇപ്പോഴും സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാതെ നമ്മുടെ അശ്വത്തേയും പിടിച്ചു കെട്ടിയിരിക്കുമോ എന്നു ഒരു ശങ്കയുണ്ട്. പരമാർത്ഥം അവിടെ ചെന്നുനോക്കിയാൽ അറിയാം എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാനും, ഹേ ജാംബവാൻ അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അവനെ നിഗ്രഹിക്കണം. ആ നഗരത്തിലേക്കു പോകേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗം ഏതാണെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു ജാംബവാൻ ശരണം സ്വാമിൻ! മഹിഷപുരത്തേക്കു പോകേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗം ഹിമവാനെ വിളിച്ചു ചോദിച്ചാൽ അറിയാവുന്നതാണ്. അടിയന്നു ഓർമ്മത്തെറ്റായിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ ഹിമവാൻ എന്ന ശൈലരാജനെ ധ്യാനിക്കുകയും അതുകേട്ടു ശൈലരാജനും അതിവേഗത്തിൽ വന്നു ഭക്തിശ്രദ്ധബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു വിനയാന്വിതനായി നില്ക്കുന്നതിനെ ഭഗവാൻ കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു പറയുന്നു. അല്ലയോ പർവ്വതരാജൻ ഭൂപ്രദക്ഷിണംചെയ്തു അശ്വമേധയാഗം നിവൃത്തിപ്പാനായി അയച്ച അശ്വത്തെ കാണ്മാനില്ല. ഹിമവാൻവരെ ആരാലും പിടിച്ചുകെട്ടുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇവിടെ വെച്ചു അശ്വത്തിന്റെ വിവരമില്ല. ഈ പർവ്വതത്തിന്റെ അധോഭാഗമായി മഹിഷപുരമെന്ന നഗരത്തിൽ ചിത്രകവചൻ എന്ന അസുരനുണ്ടെന്നും ആയവൻ ഇന്ദ്രന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം യാഗംചെയ്യുന്ന അശ്വങ്ങളെ പിടിച്ചുകെട്ടി യാഗത്തെ മുടക്കിവരുന്നുണ്ടെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. ആ നഗരത്തിലേക്കു പോകേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗം ഏതാണെന്നുചോദിച്ചതിനെക്കേട്ടു ശൈലരാജൻ ശരണം സ്വാമിൻ ചിത്രകവചൻ എന്ന അസുരനാൽ അനേക അശ്വമേധയാഗങ്ങൾ മുടങ്ങീട്ടുണ്ട്. ചിത്രകവചനെ യുദ്ധംചെയ്തു ജയിക്കുന്നതിലല്ല വൈഭവം അവന്റെ പത്നിയായ പുരഞ്ജനി എന്നവളുടെ കയ്യശത്തിൽ ജനനശൃംഖല എന്നൊരു മാല്യമുണ്ട്. ആയതു വൃന്ദാവനത്തിലുള്ള മഹാവനദുർഗ്ഗയായ കാളിന്ദൻ തനിക്കു ദത്തമാണ്. തന്റെ കണവൻ മരിച്ചാലെ

ന്നറിഞ്ഞാൽ ഉടനെ ചെന്നു ജനനശൃംഖലയെ ഗളത്തിൽ ഇ
ട്ടാൽ ജീവിക്കും. ഈ ഒരു ശൃംഖല ആ പുരഞ്ജനിവക്കൽ ഉള്ള
തുകൊണ്ടു ആ മഹിഷപുരവാസികൾ നശിക്കുന്ന പതിവില്ല. യാ
തൊരുകാലത്തു ആ ശൃംഖല തന്നെ വിട്ടു അന്യന്റെ കരസ്ഥമാ
കുന്നുവൊ അന്നു ചിത്രകവചന്റെ മരണമാണ്. ആ സ്ത്രീപക്കൽ
നിന്നു മാലസിദ്ധിപ്പാനുള്ള യുക്തി നിന്തിരുവടി ആലോചിച്ചാൽ
അറിയാവുന്നതാണല്ലൊ. മഹിഷപുരത്തേക്കുള്ള മാൎഗ്ഗം ഞാൻ കാ
ണിച്ചുതരാം എന്നും ആയ്യിന്നുള്ള വഴികളെപ്പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കു
കയും ചെയ്തു ശൈലരാജൻ വിടകൊള്ളുകയും അനന്തരം ഭഗ
വാൻ വിഭീഷണനേയും മാരുതിയേയുംവിളിച്ചുനിങ്ങൾരണ്ടുപേരും
കൂടി മഹിഷപുരത്തു ചെന്നു ശൃംഖലയെകരസ്ഥമാക്കി വരുവിൻ
എന്നു അനുഗ്രഹിച്ചയച്ചു. ഹനുമാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയുടെവേ
ഷത്തേയും വിഭീഷണൻ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷത്തേയും
ധരിച്ചു രണ്ടുപേരുംകൂടി ശൈലരാജൻ പറഞ്ഞ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ മഹി
ഷപുരത്തേക്കു പോകുകയും അവിടെച്ചെന്നുമുഹൂൎത്തമാത്രേണ വേ
ഷധരനായബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ തന്റെ കണവൻ മരിച്ചു എന്നു അ
ത്യന്തം ദുഃഖിച്ചുമാറത്തടിച്ചു പുരഞ്ജനിയുടെ സമീപത്തിൽവന്നു
അയ്യോ കഷ്ടം എന്റെ വയോധികനായ കണവനും ഞാനുമായി
പരമേശ്വരസ്വാമിയെ സേവ ചെയ്വാൻ പാൎവ്വതിയുടെ സ്വയം
വരമണ്ഡപത്തേക്കു പോകുകയായിരുന്നു. മാൎഗ്ഗം പിഴച്ചു ഇവിടേ
ക്കു വന്നതാണ്. വന്നതിനാൽ എന്റെ കണവനായവൃദ്ധബ്രാഹ്മ
ണൻ മരിച്ചു ഞാൻ വൈധവ്യദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു എ
ന്നാൽ ഞാനും മരിച്ചുപോകട്ടെ എന്നുവെച്ചാൽ പാൎവ്വതിയെക്കുറി
ച്ചു ഞാനൊരു ഗൌരീവ്രതം എടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതും കാലംകൂടി
യാൽ എനിക്കതിൽ മരിക്കുന്നതിൽ ദുഃഖമില്ല. വ്രതഭംഗംകൂടാതെ
രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പുരഞ്ജനി വിചാരിച്ചാൽ കണവൻ ജീവിച്ചു
കിട്ടും എന്നു നഗരവാസികൾ പറഞ്ഞതിനാൽ ഞാൻ നിന്നെക്കാ
ണ്മാൻ വന്നതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു എനിക്കു മാംഗല്യഭിക്ഷതര
ണം എന്നുള്ള ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയുടെ വാക്കിനെക്കേട്ടു പുരഞ്ജനിയും
ഈ സ്ത്രീയുടെ ദുഃഖത്തെക്കണ്ടു ഇവൾ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയായതു

കൊണ്ടു ഇവളുടെ കണവനെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു കരുതി തന്റെ കൈവശമുള്ള ജനനശൃംഖലയെ എടുത്തു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീപക്കൽ കൊടുത്തു ഈ മാല്യത്തെ നിന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ഗളത്തിൽക്കൊണ്ടുപോയി ഇടുക. എന്നാൽ ജീവിക്കും. അനന്തരം കണവനെയും കൂട്ടി ഇവിടേക്കു വരുവിൻ എന്നു പറഞ്ഞു ശൃംഖലയേയും കൊടുത്തു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയെ അയക്കുകയും ഉടനെ ഹനുമാൻ എടുത്ത വേഷത്തെ ത്യജിച്ചു വിഭീഷണൻ പക്കൽവന്നു വിവരം പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരും അതിവേഗത്തിൽ ഭഗവാൻ പക്കൽ വന്നു സൈന്യങ്ങളേയും കൂട്ടി മഹിഷപുരത്തിൽചെന്നു ചിത്രകവചനോടുയുദ്ധം തുടങ്ങുകയും പശ്ച്യാവസാനം പുരത്തെനി കേൾക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ സിംഹഗർജ്ജനം ചെയ്തു നിലത്തു വീഴുകയുംചെയ്തു. ആ ഗർജ്ജനത്തെക്കേട്ടു അയ്യോ എന്റെ കണവനെ ആരോ വധിക്കുന്നു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ എവിടെ, ശൃംഖല ഇനിയും കൊണ്ടുവന്നില്ലല്ലൊ എന്നു പല ദിക്കിലും തിരഞ്ഞു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയെ കാണാതെ ഓടിത്തിരഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ തന്റെ കണവനായ ചിത്രകവചൻ മരിച്ചുകിടക്കുന്നതിനെക്കണ്ട് മാറത്തടിച്ചു നിലവിളി കൂട്ടുകയുംആ സമയത്തിൽ ലക്ഷ്മണനെ അവിടെവെച്ചു കാണുകയും എടാ ദ്രോഹി നീയൊ എന്റെ കണവനെ വധിച്ചവൻ, നിന്നെ ഇപ്പോൾ പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചുകളയാമെന്നു പറഞ്ഞു പിടിപ്പാൻ അടുത്തപ്പോൾ തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വാളിനാൽ പുരത്തെനി എന്ന അസുരസ്ത്രീയുടെ നാസികമുതലായ പഞ്ച ഉറുപ്പുകളേയും വൈരൂപ്യം ചെയ്തുയച്ചു. അനന്തരം അശ്വത്തെ അവിടെനിന്നു വീണ്ടു മുമ്പെ അയച്ചു രാമാദികൾ അശ്വത്തിനെ പിന്തുടന്നു പോകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ അമ്പത്താറ രാജാക്കളും തനിക്കു കീഴടങ്ങി ഭൂപ്രദക്ഷിണം ചെയ്തുവരുമ്പോൾ അശ്വത്തെ ഏതാനുംചിലന്മാർ കാണുകയും തുരഗത്തിന്റെ കഴുത്തിൽക്കെട്ടിയലിഖിതത്തെവായിനോക്കുമ്പോൾ ദശരഥാത്മജനായ ശ്രീരാമസ്വാമി അശ്വമേധയാഗം ചെയ്യുകയാണെന്നും തന്നിൽ കീഴൊതുങ്ങാത്തവർ ആരെന്നുവെച്ചാൽ അവൎക്ക കുതിരയെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങാമെന്നും ഉള്ള വിവരം മനസ്സിലാക്കി ശ്രീരാമസ്വാമിയുടെ പര

മാൎഗ്ഗം അറിയാതെ കുതിരയെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി ശിലാബാണപാ
ണികളായി ജാഗ്രതയായിരുന്നു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ രാമാദികൾ
അശ്വംപോയ കാലടിയെ ലക്ഷ്യം പിടിച്ചുവരികയും അശ്വത്തെ
ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽക്കെട്ടിയിരിക്കുന്നതിനേയും അതിന്നു
സമീപം രണ്ടു ബാലന്മാർ വില്ലെടുത്തു യുദ്ധസന്നദ്ധന്മാരായി ന
ല്ക്കുന്നതിനേയും കണ്ടു. ബാലന്മാരുടെ സാഹസത്തെക്കണ്ടു ക്രു
ദ്ധ്യപ്പെട്ടു യോധന്മാർ ഇവരോടു യുദ്ധം തുടങ്ങി. യുദ്ധത്തിൽ
നേരിടുന്നവരെയെല്ലാം ശരവർഷം ചെയ്തു തോല്പിക്കുന്നതിനെക്ക
ണ്ടു ശ്രീരാമൻ ഭരതൻ ലക്ഷ്മണൻ ശത്രുഘ്നൻ മുതലായവർ യുദ്ധ
ത്തിന്നാരംഭിക്കുകയും ലവകുശന്മാർ അവരേയും യുദ്ധത്തിൽ
ക്ഷീണിച്ച സുഗ്രീവാദികളെയും വില്ലുകൊണ്ടടിച്ചു തള്ളിയിടുകയും
ചെയ്തു. അനന്തരം ലവകുശന്മാർ ഹനുമാനെ പിടിച്ചു
കെട്ടി എടുത്തു തങ്ങളുടെ മാതാവായ ജാനകിയുടെ അടുക്കലേക്കു
കൊണ്ടുവന്നു ജാനകി ഹനുമാനെക്കണ്ടു് കെട്ടഴിച്ചു അയ്യോ മാരു
തെ ഈ ബാലന്മാരോ നിന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടിയതു്. ആയതിന്നു
നിമിത്തമെന്തു്. നീ എവിടെ നിന്നു വരുന്നു. എന്നതിനെക്കേ
ട്ടു മാരുതി പറയുന്നു. ശരണം ലോകേശ്വരി. ഈ രണ്ടു ബാല
ന്മാർ ചെയ്ത യുദ്ധത്തിന്നു ശരിയായി രാമരാവണയുദ്ധം സാരമി
ല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നു വെച്ചാൽ സർവ്വേശ്വരനായ രാമസ്വാമി അ
ശ്വമേധയാഗം ചെയ്വാൻ നിശ്ചയിച്ചു അശ്വത്തെ മുന്നടത്തി അ
നന്തരം സ്വാമി തന്റെ ഭരതലക്ഷ്മണശത്രുഘ്നൻ മുതലായ അനു
ജന്മാരോടുകൂടിയും സുഗ്രീവാദികളായ എഴുപതുവെള്ളം കപിവീര
ന്മാരോടുകൂടെയും, വിഭീഷണൻ മുതലായവരോടു കൂടെയുംയുദ്ധസ
ന്നദ്ധന്മാരായി പുറപ്പെട്ടു യോധന്മാരെ എല്ലാം കീഴടക്കി പ്രദ
ക്ഷിണം ചെയ്തുവരുന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ ഈ ബാലന്മാർ അശ്വത്തെ
പ്പിടിച്ചു കെട്ടുകയും തന്നിമിത്തം യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും സർവ്വേശ്വര
നായ രാമസ്വാമി മുതൽ എല്ലാവരേയും യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു അ
വസാനം അടിയനെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി ഇവിടെക്കു കൊണ്ടുവരികയും
ചെയ്തു. ഇത്ര ശക്തന്മാരായ ഇവർ ആരാണെന്നു മനസ്സിലായി

ട്ടില്ല. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ജാനകി കേട്ട് അത്യന്തം ദുഃഖിച്ചു തന്റെ പുത്രന്മാരെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. അല്ലയൊ, ബാലന്മാരെ! ഇവൻ എന്റെ പ്രാണരക്ഷ ചെയ്തവനാണ്. നിങ്ങളുടെ പിതാവായ എന്റെ കണവന്റെ ദൂതനും ഭഗവാനിൽ പരമഭക്തനുമാണ്. ഇവന്നു ഹനുമാനെന്നാണ് നാമം. നിങ്ങളുടെ കരവേഗശരവേഗത്താൽ നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുന്നതായി ഹനുമാൻ പറയുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു അതിവേഗത്തിൽ സ്വാമിയുടെ അടുക്കലേക്ക പോകേണ്ടതിലേക്കായി മഹർഷിയായ ഗൌതമരെയും കൂട്ടുക. എന്നു പറഞ്ഞതിനെ എചലകചലന്മാർ കേട്ടു അയ്യയ്യോ! ഞങ്ങൾ പിതൃദ്രോഹികളായിത്തീർന്നുവല്ലൊ. ലേശംപോലും പിതാവാണെന്നു അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ കണ്ട ഉടനെ പാദത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു അമ്മയുടെ അടുക്കലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുമായിരുന്നു. എന്നു പരിതപിച്ചു ഗൌതമരുടെ അടുക്കലേക്കു ജാനകിയോടുകൂടി വന്നു ഉണ്ടായ പരമാർത്ഥമെല്ലാം മഹർഷിയെ കേൾപ്പിക്കുകയും ഗൌതമൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു എചലകചലന്മാരോടും ജാനകിയോടുംകൂടി രാമസ്വാമിസമീപം വരികയും എചലകചലന്മാർ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ പാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗനമസ്കാരം ചെയ്തു ശരണം പിതാവെ അറിയാതെ ചെയ്ത അപരാധം ക്ഷമിച്ചു ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കേണമെ. അച്ഛനല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്കു അന്യാശ്രയമില്ല. എന്നു ഭക്തിശ്രദ്ധ ബഹുമാന വിനയങ്ങളോടുകൂടി പുരോഭാഗത്തിൽ നില്ക്കുകയും സന്തതികളുടെ മേൽ പരിഭവിക്കരുതെ ഭഗവാനെ എന്നു ജാനകി നമസ്കരിച്ചതിനനന്തരം ഭഗവാനോടു ഗൌതമൻ, അല്ലയോ രാഘവ! നിന്തിരുവടിയുടെ മായസമ്പ്രദായമായവിദ്യ ആരറിവാൻ പോകുന്നു. ഇതാ നില്ക്കുന്ന രണ്ടു ബാലന്മാർ നിന്തിരുവടിയുടെ പുത്രന്മാരാണ് നിന്തിരുവടിയുടെ പത്നിയായ ജാനകിയെ കാട്ടിലേക്കയക്കുമ്പോൾ മൂന്നുമാസം ഗർഭമായിരുന്നു. അന്നു മുതൽ ഇന്നേവരെ എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ അഹല്യയൊരുമിച്ചാണ് ജാനകി താമസിച്ചിരുന്നത്. ആ ഗർഭത്തിൽനിന്നു ഉല്പാദിച്ചവനാണ് ഇതാ നില്ക്കുന്ന എചലൻ, കചലൻ, എന്നവരെ ജാനകി

പ്രസവിച്ചതല്ല. ജാനകി എചലനെ തൊട്ടിയിൽ കിടത്തി പൃഷ്ഠം അറക്കവാനായി ഉദ്ദ്യാനത്തെക്കും, ഞാൻ പ്രാതസ്സാനത്തിന്നും പോകുകയും അഹല്യ ജലം കൊണ്ടുവരുവാനായി പോകുമ്പോൾ തൊട്ടിയിൽനിന്ന കുട്ടിയെ എടുത്തു പോകുകയും ചെയ്തു. എന്റെ സ്നാനം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി ആശ്രമത്തിൽ വന്ന നോക്കിയതിൽ ഞാൻ പോകുമ്പോൾ തൊട്ടിയിൽ കിടന്നിരുന്ന കുട്ടിയെ വല്ല മൃഗങ്ങളൊ മറ്റൊ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയിരിക്കുമൊ എന്ന ശങ്കിച്ച ഉടനെ ഒരു കുശപ്പുല്ലിനെ എടുത്തു മന്ത്രസങ്കല്പം കഴിച്ച തൊട്ടിയിലിട്ടു ആട്ടുകയും ആയതു ഒരു സന്തതിയായി വരികയും, അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അഹല്യ ജലമെടുത്തു വരുമ്പോൾ ശിശുവോടുകൂടി വരുന്നതിനെക്കണ്ടു സന്തോഷിച്ച. കുശയിൽനിന്ന ജാതനാകയാൽ കുചലൻ എന്ന് പേരിട്ടു. എചല കുചലന്മാർ ഷേഹോഷേഹികളെപ്പോലെ പ്രാണെവാത്സല്യത്തോടുകൂടി വളന്നു. അവൎക്ക വേണ്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളെല്ലാം എന്നാൽ കഴിയുംപോലെ അഭ്യസിപ്പിച്ച് നിന്തിരുവടിയുടെ കാരുണ്യത്താൽ ഇതേവരെ യാതൊരു ദുഃഖവും സംഭവിക്കാതെ വളന്നുവരുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടി യാതൊന്നുകൊണ്ടും അന്യഥാതപം കരുതാതെ ഭാൎയ്യാപുത്രന്മാർ പേരിൽ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ച എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ ഇന്ന വസിച്ച നാളെ ഉദയത്തിന്ന ഭാൎയ്യാപുത്രന്മാരോടുകൂടി സൈന്യസമേതം അയോദ്ധ്യക്ക എഴുന്നെള്ളാം എന്നതിനെക്കേട്ടു ഭഗവാൻ പുത്രന്മാരുടെ ധനുൎവ്വേദ അഭ്യാസത്തിലുള്ള നിപുണതയെക്കണ്ടു ആശ്ചൎയ്യപ്പെട്ടു അന്ന ഗൌതമാശ്രമത്തിൽ താമസിച്ച സുഖമേ ഭക്ഷണം മുതലായതുകളെ കഴിച്ച പിറന്നാൾ ഉദയത്തിന്ന എഴുനീററ തന്റെ പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു അയോദ്ധ്യയിൽ വന്നിരുന്നു. അനന്തരം തന്റെ കുലഗുരുവായ വസിഷ്ഠരാദിയായ മഹർഷികളെ വരുത്തി അശ്വമേധയാഗംചെയ്തു പ്രസിദ്ധിയെ സമ്പാദിക്കുകയും തന്റെ പുത്രന്മാരായ എചലകുചലന്മാൎക്ക പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്യണമെന്ന നിശ്ചയിച്ച ആയതിന്ന വേണ്ടുന്ന സംഭാരങ്ങളെയെല്ലാം ഒരുക്കി അമ്പത്താറ രാജധാനിക്ക തിരുവെഴുത്തയച്ച നഗരി അലങ്കരിപ്പിച്ച ത

ൻെറ പ്രഥമപുത്രനായ ലവനെ അയോദ്ധ്യയിൽ ഒന്നാം രാ
ജാവാക്കി കുശലനെ ഇളയ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു അരിയിട്ടു വാ
ഴു മുതലായതുകളെ വിധിയാംവണ്ണം കഴിച്ചു സുഖമായി ശ്രീരാമ
സ്വാമി പത്നീസമേതനായി വസിച്ചുവരുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു
നാൾ ജാനകിയുടെ അമ്മായിമാർ മൂന്നുപേരുംകൂടി ജാനകിയെ വി
ളിച്ചിരുത്തി അല്ലയോ ജാനകി! രാവണൻ എന്നു ഞങ്ങൾ കേ
ട്ടതല്ലാതെ കാണ്മാനിടവന്നിട്ടില്ല. ആയവൻെറ രൂപം ഒന്നു കാ
ണേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ട്. നീ കണ്ടിരിക്കുമല്ലൊ. ആയതുപോലെ
നീ വരച്ചുകാണിച്ചുതന്നാൽ സന്തോഷമായിരുന്നു. എന്നതി
നെക്കേട്ടു ജാനകിയും ചിരിച്ചു ഞാൻ നല്ലവണ്ണം കണ്ടിട്ടില്ല. സ
ന്യാസിവേഷത്തെ പൊടുന്നനവെ വിട്ടു സ്വതേ രൂപത്തോടുകൂടി
പർണ്ണശാലയെ കുത്തിപ്പുഴക്കുമ്പോൾ ഒരു നോക്കു രാവണനെ
ഞാൻ നോക്കീട്ടുണ്ട്. ആ ഒരു ഓർമ്മപ്രകാരം വരച്ചുകാണിക്കാ
മെന്നും എവിടെയാണു വരക്കേണ്ടതെന്നും ചോദിച്ചതിലേക്കു
കൈകേയി ശ്രീരാമസ്വാമി ഇരുന്നു ജപിക്കുന്ന ആവണപ്പലക
യെ എടുത്തുകൊടുത്തു ഈ പലകയുടെ മറപ്പുറത്തു വരക്കു
ക എന്നു പറയുകയും ആയതുപ്രകാരം ജാനകി രാവണൻെറ
രൂപം പലകയുടെ മറപ്പുറത്തു വരച്ചു അമ്മായിമാൎക്കു കാ
ണിച്ചുകൊടുക്കുകയും രാവണൻെറ രൂപത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരി
ക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഭഗവാൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞുവന്നു ജപത്തിന്നിരിക്കുന്ന
അവസരത്തിൽ രാവണൻെറ രൂപത്തെ വരച്ചു ആവണപ്പലക
യെ ഭഗവാനു ഇരിപ്പാൻ ഇട്ടുകൊടുക്കുകയും ഭഗവാൻ പലക
യിൽ ഇരുന്നു ജപിക്കുമ്പോൾ താൻ ഇട്ടിരിക്കുന്ന പല
ക കിടുകിട വിറക്കുകയും ആയതിന്നു കാരണം എന്തെന്നു പ
ലകയുടെ മറപ്പുറത്തു നോക്കിയപ്പോൾ ശത്രുവായ രാവണൻെറ
രൂപംകണ്ടു തനിക്കു കഠിനമായ ക്രോധം ഉത്ഭവിച്ചു ആരാ
ണിതു വരച്ചതു എന്നു തൻെറ മാതാക്കളോടു ചോദിക്കുകയും അ
തുകേട്ടു കൈകേയിമാതാവു, അല്ലയോ രാഘവ! ഞങ്ങൾ രാവണ
നെക്കണ്ടറിയുമോ? നിൻെറ പത്നിയായ ജാനകിയുടെ പ്രവൃത്തി
യാണിതു. അവൾക്കു ഒരു നേരമെങ്കിലും രാവണനെക്കാണാത

രിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. രാവണന്റെ രൂപത്തെ വരച്ച ആ യവന്റെ സൌന്ദൎയ്യത്തെ ഞങ്ങൾക്ക കാണിക്കുകയാണ് സീതക്ക പ്രവൃത്തി. രാവണന്റെ മേൽ ഇത്ര ഭ്രമമുണ്ടെങ്കിൽ നീ ഇത്ര ബുദ്ധിമുട്ടേണമെന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്ന മാതാവിന്റെ ഏഷണിയെക്കേട്ട ക്രോധാന്ധനായി ലക്ഷ്മണനെവിളിച്ച എടാ സൌമിത്രേ! എന്തിന്ന അധികം പറയുന്നു. ശ്വാവിനെപ്പിടിച്ച മെരുകിന്റെ കൂട്ടിലടച്ചാൽ മെരുകായ്ത്തീരുമൊ? എത്രകാലം കഴിഞ്ഞാലും ആയതു നായതന്നെ. എന്നതുപോലെ ഇവളെ എത്രതന്നെ നന്നാക്കിയാലും നന്നാവുന്ന ജാനകിയല്ല. എന്നു ഇവളെ മാലയിട്ടപ്പൊ അന്നുമുതൽ അപമാനവും ദുഃഖവും ഒഴിഞ്ഞ നേരമില്ല. ആയതുകൊണ്ടു നീ ഇവളെക്കൊണ്ടുപോയി കാട്ടിൽ വെച്ച വെട്ടി രക്തം കൊണ്ടുവന്ന എനിക്ക കാണിക്കുക, എന്ന ഭഗവാൻ പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ട ലക്ഷ്മണൻ വാളെടുത്തു പുറപ്പെട്ടുകയും അതുകണ്ടു ജാനകി, ഭഗവാൻ തലേദിവസം ശയ്യാഗൃഹത്തിൽ വെച്ച പറഞ്ഞ കഥയെ ഓൎമ്മവെച്ച തിരുമിററത്തിറങ്ങി ഭൂമിയെ നോക്കി അല്ലയൊ ധരിത്രീ! സ്ഥാനം തരിക. ഞാനും വരുന്നു. എന്നു തന്റെ തൃക്കരംകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ അടിക്കുകയും തൽക്ഷണം ഭൂമി പിളൎന്നു ആ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ ജാനകി തന്റെ യഥാസ്ഥാനത്തേക്കപോകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ വിനതാത്മജനായ ഗരുഡൻ വൈകുണ്ഠത്തിൽനിന്ന പുറപ്പെട്ടു അയോദ്ധ്യയിൽവന്ന ഭഗവാനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ച ശരണം സ്വാമിൻ സൎവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടി വൈകുണ്ഠത്തെ വിട്ടു പതിനോരായിരം സംവത്സരമായി. ഇനിയും അങ്ങോട്ടക്ക വരേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ലെ. അവതാരകാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം നിവൎത്തിച്ച സൎവ്വേശ്വരിയായ ലക്ഷ്മീഭഗവതിയും യഥാസ്ഥാനത്തെത്തിയല്ലൊ സൎവ്വശക്തനായ നിന്തിരുവടിയെപ്പിരിഞ്ഞു മേലിൽ മുഹൂൎത്തമാത്രേണ വൈകുണ്ഠത്തിൽവസിപ്പാൻ അടിയന്ന സാധിക്കുന്നതല്ല. അയോദ്ധ്യയിൽ അടിയനും നിന്തിരുവടി ഒരുമിച്ച താമസിക്കുക തന്നെ എന്നല്ലാതെ വേറെ മാൎഗ്ഗമൊന്നുമില്ല. എന്നു ഗരുഡന്റെ അപേക്ഷയെക്കേട്ട ഭഗവാനും അല്ലയോ ഗരുഡ ഞാൻ ഉ

ടനെ വരുന്നുണ്ടു. ആയതിലേക്കു നിമിത്തം സനകാദികളുടെപു റപ്പാടുണ്ടെന്നു കേട്ടു അധികതാമസംകൂടാതെ വന്നേക്കാം. നീ വൈകുണ്ഠത്തേക്കു ശീഘ്രംപോകുക. എന്നു പറഞ്ഞു ഗരുഡനെ അയക്കുകയും ചെയ്തതിൽപ്പിന്നെ തന്റെ കുലഗുരുവായ വസിഷ്ഠമുനിയും താനും കൂടി പുറപ്പെട്ടു മേരുവിന്റെ പ്ലവംഗമെന്ന കൊടുമുടിയിൽ വസിക്കുന്ന പുഷുണ്ഡയോഗിയുടെ അടുക്കലേക്കു പോകുകയും അവിടെ ചെന്നു യോഗിയെനമസ്കരിച്ചതിൽ പുഷുണ്ഡയോഗിയും അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു അല്ലയൊരാഘവ! ഇതിന്നു മുമ്പു ഏഴു വസിഷ്ഠനും ഏഴു രാമനും എന്റെ അടുക്കൽ വന്നുകണ്ടിട്ടുണ്ടു്. നിങ്ങൾ എട്ടാമത്തെ വസിഷ്ഠനും രാമനുമാണ് എന്നുതന്നെയല്ല, ഈ ലോകം അനേകകാലം അഗ്നിമയമായിരുന്നതും, അനന്തരം ജലപ്രളയമായിരുന്നതും, ഇപ്പോൾ പൃഥിവിയായിരിക്കുന്നതും എനിക്കനുഭവമാണ്. അഗ്നിജ്വാലാമാലകളുടെ ഇടയിൽ അഗ്നിരൂപമായും പ്രളയത്തിൽ ജലരൂപമായും പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പക്ഷിരൂപമായും ശോഭിച്ചു. വേറെയും ചിലർ എന്നോടുകൂടി വസിച്ചിരുന്നു. അവരെല്ലാം ദേഹത്തിൽ വിരക്തിവന്നു പുനരാവൃത്തിരഹിതമായ കൈവല്യപദത്തെ പ്രാപിച്ചു. സർവ്വേശ്വരനായ നിന്തിരുവടിയുടെ മായാസമ്പ്രദായമായ ഇന്ദ്രജാലമെന്ന ജീവേശ്വരജഗത്തിൽ എനിക്കു വിരക്തിഭവിക്കാത്ത നിമിത്തം ഇനിയും ദേഹത്യാഗം ചെയ്വാനിടയായില്ല. പണ്ടു ഗാധി എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ മായാസമ്പ്രദായമായ ഇന്ദ്രജാലവിദ്യയെ കാണേണമെന്നാഗ്രഹിച്ചു ശ്രീനാരായണസ്വാമിയായ നിന്തിരുവടിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്കയും ശ്രീനാരായണൻ പ്രത്യക്ഷമായി അധികതാമസംകൂടാതെ മായാവിദ്യയെ കാണ്മാനിടവരുമെന്നു അനുഗ്രഹിച്ചുപോകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കേ, ഗാധി എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ഒരു ദിവസം സ്നാനത്തിന്നു ജലത്തിൽ ഇറങ്ങി മുങ്ങിപ്പൊന്തുന്നതിന്നുമുമ്പു തനിക്കുണ്ടായ തോന്നൽ എന്തെന്നു വെച്ചാൽ—ബ്രാഹ്മണനായ ഗാധി തന്റെ പുത്രമിത്രങ്ങളോടുകൂടി അനേകകാലം സുഖമായി വസിച്ചു താൻ മരിക്കെ ബാക്കി ഉണ്ടായിരുന്ന മക്കളും മക്കളുടെ മക്കളും പത്നിയും എല്ലാവരും

മരിച്ചു താൻ ഏകനായി ജരാനരകം ബാധിച്ചു ദാരിദ്ര്യാധിക്യ ത്താലും രോഗാധിക്യത്താലും ദുഃഖിച്ചു അവസാനം മരിക്കയും അനന്തരം ഊണനാട്ടു എന്ന പട്ടണത്തിൽ ഒരു ശ്വപചന്റെ പു ത്രനായി ജനിച്ചു വളൎന്നു ജാത്യാചാരമായ ഗോവധം മുതലായതുക ളെ ചെയ്തു മാംസാദികളെ ഭുജിച്ചു അതുകളുടെ ചൎമ്മത്താൽ പാദ രക്ഷ മുതലായതുകളെ ഉണ്ടാക്കി ക്രയവിക്രയങ്ങളെ ചെയ്തു് ജീവ നംചെയ്തു തന്റെ പുത്രമിത്രാദികളോടുകൂടി വസിച്ചുവരികയും അ ങ്ങിനെ ഇരിക്കെ താൻ ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള കുടുംബങ്ങളെല്ലാം മ രിച്ചുപോകയും തന്നിമിത്തം തനിക്കുണ്ടായ ആധിവ്യാധികളിനാൽ മഹാ രോഗിയായി കാലക്ഷേപത്തിന്നു യാതൊരു നിവൃത്തിയില്ലാ തെ തന്റെ സ്വരാജ്യത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു അനേകരാജ്യങ്ങളി ലെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചു കീരനാട്ടു എന്ന നഗരത്തിൽ വന്നു ക്ഷീണാ ധിക്യത്താൽ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടിരിക്കു ന്ന മദ്ധ്യെ ആ കീരനാട്ടെന്ന പട്ടണത്തിന്റെ സമ്പ്രദായം എ ങ്ങിനെയെന്നാൽ—പ്രജാപരിപാലനം ചെയ്യുന്ന രാജാവു മരിച്ചു എന്നു വെച്ചാൽ ആ രാജധാനിയിലുള്ള മത്തഗജത്തിന്റെ തു മ്പിക്കരത്തിൽ ഒരു മാലയെ കൊടുക്കും. ആ ഗജം ആ മാല്യ ത്തെ ആരുടെ കഴുത്തിൽ ഇടുന്നുവോ ആവയനെ രാജാവാക്കി വാഴിക്കുന്ന പതിവാണ്. മേല്പറഞ്ഞ സമ്പ്രദായംപോലെ രാജാ വു മരിച്ചുപോയതിനാൽ ആനയുടെ കയ്യിൽ മാലയെ കൊടുത്തയ ക്കുകയും ആ മാലയോടുകൂടി ആന വന്നു അത്യന്തം ക്ഷീണത്തോ ടുകൂടി വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഇരിക്കുന്ന ശ്വപചന്റെ കഴുത്തി ലിട്ടു് എടുത്തു തന്റെ പുറത്തിരുത്തി വരുന്നതിനെ നഗരവാസി കൾ കണ്ടു എതിരേറ്റ അനേക വാദ്യഘോഷത്തോടുകൂടി രാജധാ നിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി ശ്വപചനെ സ്നാനം കഴിപ്പിച്ചു വ സ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ അലങ്കരിപ്പിച്ചു സിംഹാസനത്തിലിരുത്തിഅ രിയിട്ടു വാഴ്ച കഴിച്ചു കിരീടപതിയാക്കിവെച്ചു. അനന്തരം രാജപ ത്നികളോടുകൂടി രാജഭോഗങ്ങളിൽ ആനന്ദിച്ചിരിക്കുന്ന അവസര ത്തിൽ ഒരു ദിവസം താൻ തന്റെ സ്വരാജ്യമായ ഊണനാട്ടിൽ വസിക്കുന്ന കാലത്തു പരിചയമുള്ള തന്റെ അയൽവാസിയും

സ്വജാതിയുമായ ഒരു ശ്വപചൻ ചെരുപ്പു മുതലായതു വില്പാനാ
യി രാജധാനിക്കു പുറമെ പോകുന്നതിനെ രാജപത്നികളോടുകൂടി
ഏഴാംനിലമേടയിൽ വസിക്കുന്ന രാജാവു പണികളിവാതിലൂടെ
നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടുകയും തന്റെ സ്വജാതിയും നാട്ടുകാരനുമാ
ണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. ഓ ഹോ! ഇവൻ എന്നെ അറിയുന്ന
വനാണ്. ഇവിടെ ഞാൻ രാജാവായിരിക്കുന്നതിനെ മനസ്സിലാക്കി
എന്നെ കാണ്മാൻ തിരഞ്ഞു നടക്കുകയായിരിക്കും. ഇവനെ വിളി
ച്ചു നമ്മുടെ യഥാൎത്ഥം പുറമെ ആരോടും പറയരുതെന്നു പറഞ്ഞു
വല്ലതും കൊടുത്തയക്കാഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ ജാതിധൎമ്മമെല്ലാം വെളി
വായിത്തീരും എന്നു ഭയപ്പെട്ടു അതിവേഗത്തിൽ മാൎഗ്ഗത്തൂടെ
പോകുന്ന ശ്വപചനെ വിളിച്ചു സംഗതികളെ പറഞ്ഞു കുറെ ദ്ര
വ്യവും കൊടുത്തയച്ചതിനെയെല്ലാം രാജപത്നികൾ മനസ്സിലാ
ക്കി നഗരവാസികളെ കേൾപ്പിക്കുകയും അതുകേട്ട നഗരവാസിക
ളെല്ലാംകൂടി ആലോചിച്ചു നാം ഇതുവരെ ഒരു ശ്വപചനെരാജാ
വാക്കിവെച്ചു ആയവനെ സേവിച്ചുവന്നതു വലിയ അപമാനമാ
യിപ്പോയി. എന്നു മാത്രമല്ല രാജ്യമെല്ലാം അശുദ്ധിയായ്ഭ
വിച്ചു. മേലിൽ നാം പ്രാണനോടുകൂടി ഇരുന്നിട്ടു ഫലമില്ലാതെ
യായി. ആയതുകൊണ്ടു മരഗണികണ്ഡം വെട്ടി അതിൽ അഗ്നി
വളൎത്തി ആ ബാലവൃദ്ധം വീണുമരിക്കുന്നതാണു നല്ലതു എന്നു
തീൎച്ചപ്പെടുത്തി. അതിവേഗത്തിൽ സൎവ്വശരീരികളും തീയ്യിൽ
ചാടി മരിക്കുകയും അതു കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശ്വപചനായ രാ
ജാവു അയ്യോ കഷ്ടം ഞാൻ നിമിത്തം നഗരവാസികൾ അഗ്നി
യിൽ ചാടി മരിക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ. മേലിൽ പ്രാണനോടുകൂടി
ഞാൻ മാത്രം ഇവിടെ വസിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമില്ല. ഞാനും
അഗ്നിയിൽ വീണുമരിച്ചുകളയാം എന്നു നിശ്ചയിച്ചു രാജാ
വു തീയിൽ ചാടുകയും ഇവിടെ സ്നാനത്തിന്നായി ജലത്തിൽ
ഇറങ്ങി മുങ്ങിയ ഗാധി എന്ന ബ്രാഹ്മണന്റെ മുഖത്തു അഗ്നി
ബാധിച്ചപോലെ തോന്നി ജലത്തിൽനിന്നു മേല്പോട്ടുപൊങ്ങി ക
രയിൽ വീണു ഗാധി എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ആലോചിക്കുന്നു. അ
തിശയം അതിശയം ആശ്ചൎയ്യം ഭഗവാനെ നിന്തിരുവടിയുടെ

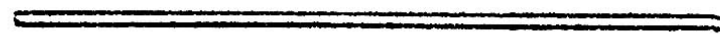
മായാശക്തി ആരറിവാൻ പോകുന്നു. അയ്യോ ഞാൻ ജലത്തിൽ മുങ്ങി മുഹൂർത്തമാത്രേണ നിന്തിരുവടിയുടെ മായാവൈചിത്ര്യം കണ്ട് ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു. ജഗദീശ്വരാ! ഞാൻ എത്രകാലം ബ്രാഹ്മണനായിക്കഴിഞ്ഞു. അനന്തരം എത്രകാലം ശ്വപചനായിക്കഴിഞ്ഞു. പിന്നെ എത്രകാലം രാജാവായിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു മുഹൂർത്തത്തിന്നിടയിൽ മൂന്നു ജന്മത്തെയും അതിലുള്ള ഗുണദോഷത്തെയും അനുഭവിപ്പിച്ച നിന്തിരുവടിയുടെ ഇന്ദ്രജാലത്തെ അറിവാൻ ലോകത്തിൽ ആരുണ്ട് സ്വാമിൻ! എന്ന് ആനന്ദിച്ച തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. ഇതുപോലെ ഭഗവാൻ ഒരു കാലത്തു മാർക്കണ്ഡേയനും കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആയതുകൊണ്ടു രാഘവാ! മായോപാധികനായ നിന്തിരുവടി ഒരു കാലത്തു ജഗത്തെ സൃഷ്ടിച്ചും ഒരു കാലത്തു രക്ഷിച്ചും അവസാനം സംഹരിച്ചും ഇങ്ങിനെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയമെന്ന മൂന്നു തൊഴിലിന്നും താൻ ഒരുവനായി ശോഭിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയെ കാണണമെന്നുള്ള അത്യാഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. ആയതു സാധിച്ചുവല്ലോ. എന്നു അന്യോന്യം അനേക സംഭാഷണങ്ങളെ ചെയ്ത് അവിടെ നിന്നു മടങ്ങി വസിഷ്ഠരോടുകൂടി അയോദ്ധ്യയിൽ വസിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു നാൾ സനക, സനന്ദ, സനാതന, സനൽകുമാരാദികളായ മഹർഷികൾകൂടി ഭഗവാനെയും, അനുജനായ ലക്ഷ്മണനെയും തമ്മിൽ ശണ്ഠപിണയിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം നാം ഉണ്ടാക്കി തീർക്കണം എന്നു കരുതി സനകാദികൾ നാരദന്റെ അടുക്കൽ വന്നു പരമാർത്ഥം ഗ്രഹിപ്പിച്ച നാരദനെ അയോദ്ധ്യക്കയക്കുകയും നാരദൻ രാജധാനിയിൽ വന്നു ഭഗവാനെക്കണ്ടു ഓരോ ലോകവിഷയങ്ങളെ സംഭാഷണം ചെയ്തുംകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ നാരദനും, അല്ലയൊ രാഘവാ! നിന്തിരുവടിയോടു ചില രഹസ്യവിഷയങ്ങളെ കേൾപ്പിപ്പാനുണ്ട്. ആയതിന്നു ഞാനും നിന്തിരുവടിയും മാത്രമെ പാടുള്ളൂ. ഇടയിൽ വല്ലവരും സംഗതിവശാൽ വന്നാൽ നമ്മുടെ സംഭാഷണത്തിന്നു വിഘ്നം വരും. ആയതു വരാതെകണ്ടു നാം തമ്മിൽ പിരിയുന്നവരെ നമ്മുടെ സമ്മതംകൂടാതെ ആർക്കും ഗോപുരം കടന്നുവരുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. ആയതിലേക്കു ഗോപുരത്തിൽ ല

ക്ഷ്മണനെ വരുത്തി വിവരം പറഞ്ഞു ഗോപുരത്തിലേക്കയക്കുക
യും ലക്ഷ്മണൻ ഗോപുരത്തിൽ എത്തിയ മാത്രയിൽ സനകാദി
കൾ വരികയും അതുകണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ സനകാദികളെ നോക്കി
അല്ലയൊ സനകാദികളെ ഇപ്പോൾ രാജധാനിക്കു പോവാൻ പാ
ടില്ല ഗോപുരം കടക്കേണമെങ്കിൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ കല്പന വേണം.
എന്നതിനെക്കേട്ടു സനകാദികൾ ക്രോധിച്ച് എടാ! സൌമിത്രെ!
ഞങ്ങളെ നിനക്കു മനസ്സിലായില്ലയൊ? ത്രിമൂൎത്തികളുടെ അടുക്ക
ലേക്ക് ഏതവസരത്തിൽ പോകേണമെങ്കിലും ഞങ്ങൾക്കു സമ
യം നോക്കേണ്ടുന്നാവശ്യമില്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ നീയാ ഞങ്ങ
ളെ തടുക്കുവാൻ. ഞങ്ങളുടെ ശാപകോപാദികൾക്കു ഹേതുവാക്കി
ത്തീൎക്കുന്നുവൊ, എന്നതിനെക്കേട്ടു ലക്ഷ്മണൻ കാൎയ്യം മോശമായ
ല്ലൊ, സനകാദികളെ വിട്ടയച്ചാൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ കോപമേല്ക്കേണ്ടി
വരും. വിട്ടയക്കാത്തപക്ഷം സനകാദികളുടെ ശാപം ഏല്ക്കേണ്ടി
യും വരും. എന്നാൽ ഭഗവാന്റെ കോപമേററാലും ഇവരുടെ ശാ
പം ഏല്പാൻ ശക്തനല്ലെന്നു കരുതി സനകാദികളെ വിട്ടയക്കുക
യും സനകാദികളുടെ വരവിനെക്കണ്ടു നാരദൻ ക്രോധിച്ചു അല്ല
യൊ രാഘവ! ലക്ഷ്മണൻ ഇത്ര ഗുരുത്വം ഇല്ലാത്തവനൊ നാം
പറഞ്ഞയച്ചതെന്ത്, ലക്ഷ്മണൻ പ്രവൃത്തിച്ചതെന്ത്, സൌമി
ത്രി നിന്റെ വാക്ക് ഒരു തൃണപ്രായമല്ലെ ആക്കിയതു ജ്യേഷ്ഠാനുജ
ന്മാരുടെ ഒത്തൊരുമ കേമമായി. എന്നും മററും നാരദൻ ശഠിച്ചു
പറഞ്ഞതിനെക്കേട്ടു ശ്രീരാമസ്വാമി, വില്ലെടുത്തു പുറത്തുചാടി.
ലക്ഷ്മണന്റെ അടുക്കൽ ക്രോധാഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു വരുന്നതി
നെ ലക്ഷ്മണൻ കണ്ട് ജ്യേഷ്ഠൻ എന്നെ ഇപ്പോൾ വധം കഴിക്കും
എന്നു ഭയപ്പെട്ട് ഓടുകയും, ഭഗവാൻ പിന്തുടൎന്ന് ഓടുന്നതിനെ
കണ്ട്, നഗരവാസികളും പിന്തുടരുകയും, ഇങ്ങിനെ ലോകവാസി
കളെല്ലാം ഭഗവാനെ പിന്തുടൎന്നു സാഗരതീരത്തിൽ എത്തുകയും,
ലക്ഷ്മണൻ പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ സൎവ്വേശ്വരനായ ശ്രീ
രാമസ്വാമിയും, നഗരവാസികളും വരുന്നതിനെക്കണ്ടു താൻ ഭഗ
വാനെ നോക്കി കൈകൂപ്പിത്തൊഴുതുകൊണ്ടു സഹസ്രനാമം ജപി
ച്ചു കടലിൽ ചാടുകയും ചെയ്തു. ലക്ഷ്മണൻ വീണ്ടും സഹസ്രഫ

ണസംയുക്തനായി തേജഃസ്വരൂപനായി ഭഗവാനെ സ്തുതിച്ചുംകൊണ്ടു പൊങ്ങി വരികയും അതു കണ്ടു സ്വാമി വെള്ളത്തിൽ ചാടിയതോടുകൂടി ഭരതനും, ശത്രുഘ്നനും ചാടുകയും മായാമയനായ ഭഗവാൻ സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയുടെ ദിവ്യരൂപം കൈക്കൊണ്ടു ശംഖചക്രഗദാപത്മശാർങ്ഗപാണിയായി, ഭൂദേവി ലക്ഷ്മീകല്യാണസമേളിതമനോഹരനായി അനന്തശയനത്തിന്മേൽ ഇരുന്നു, ദേവകൾ മന്ദാരകല്ഹാര കരവീരപാരിജാതാദികളായ ദിവ്യകുസുമങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്വാമിയെ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തു ദേവവാദ്യം മുഴക്കിസ്തുതിക്കകയും സർവ്വേശ്വരനായ ഭഗവാൻ ഊർദ്ധ്വമദ്ധ്യപാതാളമായ മൂന്നു ലോകവാസികളെയും കടാക്ഷിച്ചു വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു യാത്രയാകകയും ചെയ്തു.

ഈ രാമചരിതത്തെ എഴുതിയവരും ഭക്തിശ്രദ്ധാബഹുമാനവിനയങ്ങളോടുകൂടി വായിക്കുന്നവരും ശ്രദ്ധയോടുകൂടി കേൾക്കുന്നവരും, ആയുരാരോഗ്യസമ്പൽസമൃദ്ധിയോടുകൂടി പുത്രമിത്രകളത്രസമേതം ചിരകാലം ജീവിച്ചിരിപ്പാനായി ശ്രീരാമസ്വാമി അനുഗ്രഹിച്ചരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ശുഭം.

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി